C 3403 / 3428

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատր 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ 1 ՅՈՒՆԻՍ • VENDREDI 1 JUIN 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7592 32e ANNEE

ԽՄԲԱԳԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3403

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԵՐԲ ՋՈՀԵՐԸ ԼՈՒԱԾ ԵՆ

•

Քահաներորդ Համագումարէն ի վեր, որ տեղի ունեցաւ անցեալ փետրուարին, վերաքննութեան հով մը կը փչէ Ի. Միութեան մէջ :

Վերաքննութիւն, վերապահատում եւ բարենորոգչական մարզանք՝ ամէն ճակատի վրայ,— քաղաքական, տնտեսական, պատմական, դաստիարակչական, թատերական, գրական - գեղարուեստական :

Յատկապէս ընտրուած մտաւորականներ յանկարծ մէջտեղ կը նետուին, հին սխալները սրբագրելու եւ նոր տեսութիւններ պարզելու համար :

Միեւնոյն առեն, բարեփոխումներ կը կատարուին այս կամ այն օրէնքին մէջ, կամ յատկանշական կէտեր կը կցուին հիմնական օրէնքներու :

Արդէն իսկ լուրեր հրատարակուեցան, որոնց համաձայն աւելի օրինական ձեւ մը պիտի արուի պատժական տնօրինութեանց, Ազահովութեան Տեսչութիւնը պիտի չհրնայ ինքնագլուխ գործել, եւն :

Այժմ գրաղած են դատական բարեկարգութեամբ, անցեալ մեղքեր եւ ոճիրներ քաւելու համար :

Ուշագրաւ է որ այս բոլորը տեղի կ'ունենան «Հանճարեղ»ին մահէն երեք տարի վերջը, երբ ոչ դահիճը կրնայ գլուխ բարձրացնել, ոչ ալ հարիւրաւոր գոհեր կրնան արդարութիւն պահանջել ...

Օրուան նորութիւնն է ուսումնասիրութիւն մը՝ խորհրդային արդարադատութեան մասին :

Մոսկուայի տեսաբանական պաշտօնաթերթը, «Կոմունիստ» ուսումնասիրութիւն մը հրատարակեց Մայիս 30ին, մեծ աղմուկ յարուցանելով :

Յօդուածագիրը, Ռ. Ռախունով, հրապարակաւ կը դատապարտէ ցարդ գործադրուած դատական օրէնքները, մասնաւորապէս քննադատելով ամենաղօր ընդհ. դատախազին՝ Վիշինսկիի տեսակէտները :

Մի քանի կէտ ալ նշած է նաեւ այդ հրէշը, որ անհամար զնդակահարութիւններէ եաք, ստեղծանի բարձրացում ստացաւ, գառնալով արտաքին գործերու վարիչ եւ լիազօր պատուիրակ Ազգաժողովին մէջ :

Այո, մեռած եւ թաղուած է, ուրեմն կարելի է ազատ խօսիլ ու գրել իր ոճրապարտ արարքներու մասին...

Ինչ կ'ըսէ Ռ. Ռախունով :

Բացարձակապէս անբնական կը գտնէ այն «հրէշային երեւոյթը որ տեղի կ'ունենար տարիներով եւ որուն համաձայն ամբաստանեալին խոստովանութիւնը բաւական կը համարուէր իր դատապարտութեան համար »:

— « Ամբաստանեալ մը կրնայ դատապարտուիլ միայն այն ատեն երբ բացարձակապէս եւ լիովին ապացուցուած է իր յանցանքը : Այս սկզբունքը բռնաբարուեցաւ խորհրդային դատարաններուն մէջ, վասն զի ամբաստանեալը ոճրագործ մը կը համարուէր պարզապէս անոր համար որ մեղադրանքներ կային իրեն դէմ : Այսպէս բռնաբարուեցաւ սովետական օրինականութիւնը եւ անմեղներ դատապարտուեցան » :

Յօդուածագիրը այս առթիւ կը յիշեցնէ թէ «խորհրդային օրէնքը կ'արգիլէ վկայութիւններ կամ խոստովանութիւններ կորզել բռնութեամբ, սպառնալիքներով կամ ուրիշ նմանօրինակ միջոցներով » :

Ուրեմն, անգամ մը եւս կը հաստատուի թէ այսպէ՞ս վարուեցան տարիներով, եւ այժմ գործի դալու փորձ մը կը կատարուի, երբ գոհերը յաւիտենապէս լռած են :

Ինչ կ'առաջարկէ,— Շատ սովորական եւ տրամաբանական կանոններ, որոնք ծանօթ են ազատ եւ ժողովրդավար երկիրներու մէջ :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՀԻՒՍ. ԱՓՐԻԿԷԻ ԽՆԴԻՐԸ ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

•

ԱՒԵԼԻ ՔԱՆ 30 ՁԱՌԵՐ

Երէկ սկսաւ մեծ վիճաբանութիւնը Ազգ. ժողովին մէջ, ընդհանուր քաղաքականութեան մասին : Աւելորդ է ըսել թէ բուն օրակարգն է Հիւս. Ափրիկէի հարցը եւ մասնաւորապէս Ալժերիոյ տագնապը : Արձանագրուած են աւելի քան երեսուն ճառախօսներ, որոնց 15ը հարցապնդումներ պիտի ուղղեն : Կը կարծուի թէ վիճաբանութիւնները պիտի վերջանան չաթմէն կիրակի լուսնալու դիչերը : Կառավարութիւնը իրեն վերապահած է վեց ժամ, պարզելու համար իր քաղաքականութիւնը : Վարչապետը խօսք պիտի առնէ վիճաբանութիւններէն ետք : Պիտի խօսին նաեւ Ալժերիոյ նախարարը՝ Պ. Լաքոստ եւ արտաքին գործերու նախարարը՝ Պ. Փինօ : Արդէն իսկ դիւանին յանձնուած են երկու բանաձեւեր, մէկը՝ ժողովրդական Շարժումին, միւսը՝ ընկերվարական երեսփոխան Տէփրէոյի կողմէ : Հաւանական է որ ի վերջոյ հաւաքական բանաձեւ մը խմբագրուի, որուն վրայ վարչապետը վստահութեան քուէ պիտի պահանջէ :

Նախարարական խորհուրդի առջի օրուան նիստին մէջ կատարեալ համաձայնութիւն գոյացաւ վարչապետին եւ Պ. Լաքոստի միջեւ :

× *Առջի օր հարիւր ըմբոստներ յանձնուեցան Մաք Մահոնի պահականոցին վրայ, Պաթնայի մօտ (Ալժերիա) : Սպանուեցան 14 դինուորներ, ինը Ֆրանսացի եւ երկուքը սպայ :*

Երկու հարիւր ըմբոստներ Ալժէի մօտակայ պահականոցներէն մէկուն վրայ յարձակելով առեւանգեցին 60 իսլամ դինուորներ : Ցետոյ ազատ ձգեցին 41 հոգի, վասն զինելով անոնց զէնքերը :

× *Ֆրանսական զօրքը արշաւ մը կատարեց հարաւային Թունուզի մէջ, որ բանուկ ճամբայ մըն է զէնք ճարելու համար Ալժերիոյ ըմբոստներուն : Սպանուեցան 71 ապստամբներ եւ դերի բռնուեցան 17 ապստամբներ : Հետապնդումները կը չարունակուին, խզելու համար Թունուզի եւ Մարոքի ըմբոստներուն կապերը Ալժերիացիներու հետ : Փարիզի մէջ մեծ վրդովում պատճառեց Թունուզի վարչապետին ճառը, որ կ'ըսէր .— «կատարեալ է մեր համակրանքը Ալժերիոյ ժողովուրդին հանդէպ եւ անսահման » : Պ. Պուրկիպա խաղաղ համաձայնութիւն մը կը թելադրէր Ֆրանսայի եւ Ալժերիոյ միջեւ, բայց տարակոյս չկայ թէ իր կառավարութիւնը Ալժերիոյ ապստամբներուն կողմը պիտի բռնէ, ուժ տալով անկախութեան շարժումին :*

× *Կոստանդինի չրջանին մէջ (Ալժերիա) ըմբոստները ռումբ մը նետեցին Պուժի քաղաքին մէջ : Երկու իսլամ աշակերտուհիներ սպանուեցան դպրոց գացած առեն : Ուրիչ չորս աշակերտներ վիրաւորուեցան : Ապստամբները չորեքշաբթի դիչեր չորս ժամ փակեցին Ալժէ - Կոստանդին խճուղին, ժայռեր գլորելով եւ հեռաձայնի թելերը կտրելով :*

× *Մարոքի մէջ, Ազատագրութեան բանակը, որ անուանապէս կ'ընդունի Սուլթանին իշխանութիւնը, կը չարունակէ մեղադրանքներ ուղղել Ֆրանսական զօրքին դէմ : Ռապաթի անթելի Ֆրանսացի պաշտօնեաներէն տասը հրաժարեցան, մերժելով հաղորդել այս մեղադրանքները :*

Ֆրանսացի սպարապետը, զօր. Էլի արեւելեան Մարոք մեկնեցաւ, անձամբ քննելու համար կացութիւնը : Ֆրանսական իշխանութիւնները կը դանգատին թէ ազատագրութեան բանակը զոր իրենք պաշտօնապէս չեն ճանչնար, կը միջամտէ Ֆրանսական զօրքին գործողութեանց եւ կ'օդնէ Ալժերիոյ ապստամբներուն : Ամբաստանագիրը կ'ըսէ թէ Մարոքի Ազատագրութեան բանակը ուժեր ղրկած է Ալժերիոյ սահմանին վրայ, կը պաշտպանէ ապստամբները եւ զէնքեր կը ճարէ : Այս պատճառով ըշխօրէն վտանգուած են արեւելեան Մարոքի երկաթի, մանկանէզի եւ ածուխի հանքերը :

Այս կացութեան առջեւ, հաւանական է որ Ֆրանսա վճռական դիրք մը բռնէ յառաջիկայ բանակցութեանց ընթացքին : Մանաւանդ որ, Մարոք, ինչպէս եւ Թունուզ սկսած են դեսպանութիւններ հաստատել օտար երկիրներու մէջ, առանց սպասելու Ֆրանսայի հետ կնքուած համաձայնութեանց վաւերացման : Փարիզի պահպանողական չրջանակները կը պահանջեն նոր դիչումներ չընել Մարոքի եւ Թունուզի ազգայնականներուն, դիտել տալով թէ այդպիսի զիչումներով պիտի քայքայուին Ալժերիոյ ըմբոստները եւ ամբողջ Հիւս. Ափրիկէն պիտի կորսուի :

× *Փորթուգալի նախագահը, Սալազար, յայտարարեց թէ «Ափրիկէն անհրաժեշտ է Եւրոպայի կեանքին եւ պաշտպանութեան համար» :*

ՕՐ ԸՍՏ ՕՐԻՆ

•

...«ԵՒ ԳՆԱՑ ՄԱԿԱՋԻՆ ԲԱՑԱՒ »

Վասպուրականի վաստակաւոր ընկերներէն Հ. Կոստեան, այժմ ի Թեհրան, լարուած հետաքրքրութեամբ կը հետեւի խորհրդային անցուդարձին :

Միշտ նիւթ մը կը գտնէ, վէրք մը մատնանշելու, դիմակ մը վար առնելու, կամ խեղկատակութիւն մը ծաղկելու համար :

Երէկ Ալիքի մէջ հանդիպեցայ նոր գիւտի մը, — «կաւէ երգերի շարքը» (3 Մայիս) :

Այս գրութեամբ, մեր ալեփառ վեթերանը անխնայ կը հարուածէ արտասահմանի «գրական անդաստանը» սողոսկած այն փերեզակ գրիչները, որոնք իրենց իրենց բանաստեղծներ համարելով, երկրպագուներ եղան Ստալինեան անուտի պաշտամունքին, եւ յօրինեցին կաւէ երգերի շարքը» :

Այս առթիւ կը ներկայացնէ այդ փերեզակներէն մէկը, Յովհաննէս Մարդ, որ հետեւեալ երգը ձօներ է Սթալինի , «երեւանեան սխալագրութեամբ » .—

« Արդեօք աչխարհը մէկ էլ կը ծնի՞ էնպէս մի մարդ մեծ եւ խոստուն, — Արեւի նման ջերմ եւ լուսաւոր, երկինքի պէս պարզ, հեռատես ու խոր,— Աստղերի նման ջինջ եւ հմայուն ու մարդկութեան մէջ գերահաս գիտուն, — Լինի էսպիսի մի մարդ տիտան եւ ունենայ կամք պողպատէ հզօր, — եւ խօսք հաստատուն — Ես չեմ հաւատում » :

« Մայր հայրենեաց փախած այս մարդը» ուրիշ ոտանաւորի մը մէջ կը փառաբանէ հայրենադարձը .

Խաբար եկաւ Մոսկով քաղքից ,
Ելնենք երթանք պատնենք ճակատից ,
Ստալինը մեզ դուռ բացաւ ,
Հայոց աղգի փրկիչ դարձաւ .
Հայրենիքիս դուռը բացաւ,
Մեր նոր կեանքի սիւնը դարձաւ ,
Շուտով կ'անցնենք մենք Արազով
Կ'երթանք երկիր լիք մուրազով ...

Անշուշտ կ'ենթադրէք թէ բանաստեղծը այս երգը հնչեցնելով, անցաւ ներգաղթի կարաւանի մը գլուխը :

Իրնչ միամտութիւն :

— *Եւ կարո՞ղ էք պատկերացնել , որ այս «տարդ» դրչակը Ստալինի բացած դռնից ներս չմտաւ : Արազով չանցաւ, այլ լիքը մուրազով դնաց մտկազին բացաւ...*

Այս մահացու ծաղրէն ետք, Հ. Կոստեան խարազանը կը շարչարէ իր հայրենակից Կ. Սիտալի գլխուն, որ իր «Ջօճ սըրտագին մեծ Ստալինի » գովերգով կ'արձագանգէ հեռաւոր Ամերիկայէն .

Քեզ երկա՜ր կեանք, անամպ օրեր է ցանկանում հայ դուսան,

Թանկ արեւդ պայծառ մնայ , քո գործերի հանճարի պէս ...

Մեր վեթերան ընկերը դեռ իրնչ թանկագին գոհարներ պիտի գտնէր, եթէ տեսած ըլլար ազատ արտասահմանի հայերէն բոլոր թերթերն ու գիրքերը ...

ՎԱՀԷ

ՄԱՆՐ ԴԷՊՔԵՐ ԿՈՊՐՈՍԻ ՄԷՋ

•

Նիկոսիայէն կը հեռագրեն թէ անգլ. զօրքը պատուար մը կը շինէ, երկու մասի բաժնելու համար քաղաքը, անջատելով յունական եւ թրքական թաղերը : Այս պատուարը պիտի ունենայ 1600 մեթր երկայնութիւն, եւ կանգնուն պիտի մնայ զօրչափ տեւէ ներկայ բացառիկ վիճակը : Պիտի ունենայ հինգ դուռներ որոնք սովորաբար բաց պիտի մնան, բայց կրնան անմիջապէս փակուիլ, երբ խռովութիւն ծագի : Պատուարը պիտի կազմուի պողպատեայ ցիցերով որոնց վրայ պիտի հաստատուին երկու չարք փշաթելեր :

Մայիս 30ին անգլ. զօրքն արտաւարեր կազ գործածեց , բաժնելու համար Յոյները եւ Թուրքերը Նիկոսիոյ յունական թաղին մէջ : Հեռագիրը կ'ըսէ թէ հարեւան Արթաքէոյ գիւղին Թուրք բնակիչները Թրախոնա գացած էին, երբ Յոյները կազմակերպուեցան, դիմադրե-

ցին հաստատ. Ապահովութեան ուժերը մէջտեղ դպրեցուցին ընդհարում : Երեք հոգի սպանուեցան, քսան հոգի վիրաւորուեցան :

× *Ֆամակուսթայի մէջ ռումբ մը նետուեցաւ բեռնակառքի մը վրայ որ անդլիացի դինուորներ կը փոխադրէր : Երկու դինուորներ սպանուեցան, 16 հոգի ալ վիրաւորուեցան : Կառքին հրանիթի չտեմարանը պայթեցաւ : Զինուորները կը վերադառնային զօրահանդէսի փորձի մը, որ կը կատարուէր Թագուհիին տարեդարձին առթիւ : Ամէնէն ծանր վիրաւորները Նիկոսիոյ դինուորական հիւանդանոցը փոխադրուեցան օդանաւերով : Ամիջապէս պաշարման վիճակ յայտարարուեցաւ Ֆամակուսթայի մէջ :*

× *Լոնտոնի թերթերը կ'ըսեն թէ 33 անգլիացի դինուորներ սպաննուած են 13 ամսուան ընթացքին : Ֆամակուսթայի դէպքին վրայ, կը կարծուի թէ յոյն յեղափոխականները նոր դաւեր կը պատրաստեն անգլ. զօրքին դէմ :*

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Սթալինի դէմ ամբաստանութիւնները իրարու կը յաջորդեն, հետզհետէ դունատորուելով : Մոսկուայի « Պատմութեան խնդիրներ» պարբերականը մանաւանդ ուսումնասիրութեամբ մը կ'ըսէ թէ «Հանճարապայլը» աջակողմեան եւ հակալենինեան ուղղութեան մը կը հետեւէր 1917ի տագնապալի օրերուն, Լեւ Կամենեւի հետ (այս վերջինը զնդակահարուեցաւ 1936ին, իբրեւ հակայեղափոխական) : Թերթը կը հերքէ երեք առասպելներ որոնք պատմութեան դիրքերու մէջ անցած են Սթալինի տիրապետութեան քսան տարիներու ընթացքին : Այդ առասպելներէն մէկը այն է թէ Սթալին վարչէն էր Կովկասի բոլշեւիկեան չարժումին՝ 1901 - 02ին, թէ կը վարէր Թիֆլիսի գաղտնի տպարանը 1903ին եւ թէ յաջորդ տարին գործադուլ մը տարքեց Բաքուի մէջ :

ՔՈԼԵՐԱՆ կը ծաւալի Կալկաթայի մէջ : Առջի օր 130 նոր դէպքեր պատահեցան :

ԻՏԱԼԻՈՑ քաղաքապետական ընտրութեանց մէջ կարմիրները կորսնցուցած են 15 առ հարիւր համեմատութեամբ, ի չար

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

(ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲՈԼՇԵՎԻԿՆԵՐՈՒ)

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՐԳԱԶԱՏՈՒԵՑԱՒ

(Շար.)

Ի լուրդ Մայր Նիստին Հայկական Կոմունիստական Կուսակցութեան Կեդրոնական Կոմիտէին Հրաւիրուած Էր Ներկայանալ Ներկայացուցիչ Մը Կազմակերպութեան Մեր Կողմէ։ Ներկայացուցիչ Մը Ուղարկեցինք։ Ան Ներկայացուցած Է Մեր Կազմակերպութեան Մասին Ամբողջական Տեղեկագիր Մը։ Ներկայացուցիչը Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Կանոնադրութիւնը։ Ներկայացուցիչը Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներքին Կեանքին Մասին Տեղեկութիւններ։ Ան Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներկայ Վիճակին Մասին Տեղեկութիւններ։ Ներկայացուցիչը Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներկայ Վիճակին Մասին Տեղեկութիւններ։

Մեր Կազմակերպութեան Ներկայացուցիչը Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներկայ Վիճակին Մասին Տեղեկութիւններ։ Ան Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներկայ Վիճակին Մասին Տեղեկութիւններ։ Ներկայացուցիչը Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներկայ Վիճակին Մասին Տեղեկութիւններ։

***

Մեր Կազմակերպութեան Ներկայացուցիչը Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներկայ Վիճակին Մասին Տեղեկութիւններ։ Ան Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներկայ Վիճակին Մասին Տեղեկութիւններ։ Ներկայացուցիչը Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներկայ Վիճակին Մասին Տեղեկութիւններ։

Մեր Կազմակերպութեան Ներկայացուցիչը Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներկայ Վիճակին Մասին Տեղեկութիւններ։ Ան Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներկայ Վիճակին Մասին Տեղեկութիւններ։ Ներկայացուցիչը Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներկայ Վիճակին Մասին Տեղեկութիւններ։

— ահա Մայր 28ին խնամք, որին իր գործունէութեան կեդրոնական կոմիտէն Հայաստանի Կոմունիստական Կուսակցութեան Կեդրոնական Կոմիտէն Հրաւիրած Էր Ներկայանալ Ներկայացուցիչ Մը Կազմակերպութեան Մեր Կողմէ։ Ներկայացուցիչը Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներկայ Վիճակին Մասին Տեղեկութիւններ։ Ան Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներկայ Վիճակին Մասին Տեղեկութիւններ։ Ներկայացուցիչը Ներկայացուցած Է Նաեւ Մեր Կազմակերպութեան Ներկայ Վիճակին Մասին Տեղեկութիւններ։

Մեր Կազմակերպութեան

ՆՎՎԱԾՈՒՆ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՎԻՆ ԴԱՐՈՒ, 364 - 406)

14.— ՅՈՒՆ ՏԵՂԱՊՎՈՒԹԻՒՆ

Մ Ի Ք Ա Ե Լ ՊԱՐԱՏԱԿԱՒՈՐԻ ԴԻՊՔԸ Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ի ՎԵՐԱԿԱՆԳՆԵԼ ՅՈՎՀ. ԱՐԱՐԱՊԵՏԻ ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ

Ընդհանուր ժողովի մը մէջ որ տեղի կ՚ունենայ Ս. Յարութիւն Եկեղեցւոյ մէջ, Կիրակի, Մարտ 15, 1931, ժամը 10 ½ ին, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդը կը հրաւիրէ Ս. Յարութիւն Եկեղեցւոյ Ծխական Ժողովականները, որպէսզի ընտրեն Ս. Յարութիւն Եկեղեցւոյ Ծխական Խորհուրդի անդամներ, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդի անդամներ, Ս. Յարութիւն Եկեղեցւոյ Ծխական Ժողովականներ, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդի Ատենապետ, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդի Ատենադպիր, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդի Գանձապահ, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդի Ուսումնական Յանձնաժողովի անդամներ, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդի Տնտեսական Յանձնաժողովի անդամներ, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդի Շինարարական Յանձնաժողովի անդամներ, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդի Ստուգիչներ, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդի Ընդհանուր Քարտուղար, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդի Ընդհանուր Գանձապահ, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդի Ընդհանուր Ուսումնական Յանձնաժողովի անդամներ, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդի Ընդհանուր Տնտեսական Յանձնաժողովի անդամներ, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդի Ընդհանուր Շինարարական Յանձնաժողովի անդամներ, Ս. Ներսէս Շնորհալի Ազգային Վարժարանի Տնօրէնութեան Խորհուրդի Ընդհանուր

ընկերվարականներուն· բայց յաջողութիւնները չհասած են Հոմի մէջ: Մասնակցած են 24·000·000 քաղաքացիները:

13 ՄՆՏՈՒԿ դէնք ամբարուած է Օրլիի օդակայանին մէջ, Սուրիա ղրկուելու համար, Ֆրանսական ընկերութեան մը կողմէ· (Ֆիկարօ):

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ երեսփոխանական ժողովը վեց ժամ վիճաբանելէ ետք մեծամասնութեամբ որոշեց որեւէ բանակցութիւն չկատարել արեւելեան Գերմանիոյ բոլշեւիկեան իշխանութեան հետ: Պիտի դոհանան չփումներ կատարելով:

ՍՈՒՐԻԱՑԻՆ երեք հազար թոն ցորեն պիտի ղրկուէր Ալժերիոյ Ֆրանսական ուժերուն: Կառավարութիւնը արգիլեց: Դամասկոսի մէջ 116 փաստաբաններ հեռագիր մը ուղղելով կառավարութեան, պահանջեցին քաղաքական, տնտեսական եւ մշակութային «պոյքոթ» հռչակել Ֆրանսայի դէմ:

ՊՈԼՍԻՆ կը հեռագրեն թէ Սեւ Ծովու խորհրդային մէկ նաւաբաժինը անցաւ Վոսփորէն, Միջերկրական երթալու համար: Պիտի հանդիպի Եուկոսլաւիա եւ Ալպանիա: Մարտանաւերը Վոսփորէն անցած առեն թնդանօթի ողջոյններ փոխանակեցին ամերիկեան եւ թրքական մարտանաւերուն հետ:

ՆԱԽԱԴԱՀ ԷՌԻՕ ծանր ապտնապի մը մատնուեցաւ Լիոնէն Փարիզ վերադարձած առեն: Վիճակը մտահոգութիւն կը պատճառէ:

ՓՈԹՈՐԻԿՆԵՐԸ մեծ աւերներ գործեցին Ֆրանսայի երեսուն քաղաքներուն մէջ: Անձրեւը կը չարունակուի Փարիզի թէ գաւառի մէջ:

«ՖՐԱՆՍ ՍՈՒԱՐ» կը դանդատի թէ խորհրդային ղրաքննութիւնը ջնջած է իր մէկ թղթակցութիւնը որ կ'ըսէր թէ «Ա· Միութենէն բազմաթիւ Ֆրանսացիներ չեն կրնար իրենց երկիրը վերադառնալ»: (Շար· երեւանի նամակին):

ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉ

Հայ կարմիր Խաչի Օգն· մարմնի մանուկներու օգափոխութեան Ա· խումբը պիտի մեկնի Յուլիս 12ին:

Արձանագրուած մանուկներու ծնողքներէն կը խնդրուի երկուշաբթի կամ ուրբաթ առաւօտները, ժամը 10-12, ներկայանալ Հայ Կարմիր Խաչի կեդրոնը, 15, ռիւ Ժան Կուժօն, Փարիզ, ստանալու բժշկական քննութեան համար անհրաժեշտ վկայականները:

× Տիկին Թ· Թօփուզեան, իր եղբօրը Օննիկ Գասպարեանի մահուան քառասունքին առթիւ, կը նուիրէ հինգ հազար ֆր·, ի նպաստ Հայ Կարմիր Խաչի Ֆէսանվիլէի օգափոխութեան կայանին: Պ· Փաթուկեան նոյն կայանին կը նուիրէ հազար ֆրանք, Պ· Մարանկոզեան հազար ֆր·:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Այրի Տիկ· Պերճ Զիլինկիրեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի Փարիզի Հայոց եկեղեցին, հոգեհանդիստ պիտի կատարուի իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն եւ հօր ՊԵՐՃ ԶԻԼԻՆԿԻՐԵԱՆԻ յիշատակին, անոր մահուան Բ· տարելիցին առթիւ:

Կը հրաւիրուին իր յիշատակը յարգողները:

●

Պ· Մխիթար Աղաղանեան կը ծանուցանէ թէ այս կիրակի Փարիզի Հայոց եկեղեցին հոգեհանդիստ պիտի կատարուի ողբացեալ ԳԷՈՐԳ եւ ԲՐԱԲԻՈՆ ԱՂԱՂԱՆՆԵՐՈՒ յիշատակին, ինչպէս նաեւ իր երեք եղբայրներուն:

Կը հրաւիրուին իրենց յիշատակը յարգողները:

ԽՆՋՈՅՔ

ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ ՆԱՀԱՆԳ· ՀԱՅՐ· ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Այս կիրակի ժամը 15էն 22, Ազգ Տան մէջ, (32 ռիւ տը Թրէվիզ, մէթրօ Քատէ):

Նախագահութեամբ Պ· Ճիւէրեանի:

Գեղարուեստական բաժին: Ներկայացային երգեր, պարեր եւ զուարճախօսութիւններ:

Մուտքը ազատ է:

ցում, չարժանիկաբ:

Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Վազգէն Ա·ի ժամանումը Փարիզ, ձայնագրուած Պ· Թաթուլ Իճնէեանի կողմէ, արդի ազգային երգեր, պարեր եւ զուարճախօսութիւններ: Մուտքը ազատ է:

ՄԱՑԻՍ 28Ը՝

ՄԱՐՍԷՅԻ ՄԷՋ

Ցունիս 9, չաբաթ երեկոյ «Ալհամպրայի» սրահին մէջ: Նախաձեռնութեամբ Հ· Ը· Դ· Մարսէյլի Շրջ· կոմիտէի, մասնակցութեամբ Հ· Ը· Դ· Նոր Սերունդի բոլոր խումբերու եւ Կ· Խաչի մասնաճիւղերու, ինչպէս նաեւ բարեկամ միութեանց:

Կը նախագահէ Ը· ՊԱՊԻԿԵԱՆ

Կը խօսին՝ ՀՐԱՆՏ – ՍԱՄՈՒԷԼ եւ ԺԻՐԱՑՐ ԴԱՏԱՒՈՐԵԱՆ:

Գեղարուեստական ճոխ բաժին:

Կ'արտասանեն Տիկին Մ· Եավէր, օրդուհիներ Ա· Սարգիսեան, Ալիս Ցարութիւնեան, Մարի Սաղրեան եւ ընկեր Գր· Քէնտիրեան:

Կը նուագէ չուէթակահար Ս· Զէօրէֆեան: Դեղջկական պարեր:

Կէս գիշերէն վերջ եւրոպական եւ հայկական պարեր, մինչեւ լոյս:

Նուագախումբ ԼԻԻՒ ԷՐԱՐ:

Մուտքը ազատ է: Ճոխ պիւֆէ

ԿՐԸՆՈՊԼԸ

Նախաձեռնութեամբ Հ· Ը· Դ· կոմիտէի, մասնակցութեամբ Կաղ· Խաչի սանուհիներու եւ Նոր Սերունդի:

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 3ին Ռիւ Ժէլի սրահին մէջ:

Կը նախագահէ ՀԱՅԿ ՍԷՐԷՆԿԻՒԼԵԱՆ

Կը խօսին ՏԻԿԻՆ ՕՏԷՊ ՄԻՒՌԱՑԷԼԵԱՆ եւ ընկ· ԺԻՐԱՑՐ ԴԱՏԱՒՈՐԵԱՆ:

Գեղարուեստական ճոխ բաժին: Կէնդանի պատկերը, դեղջկական պարեր Մարտիրոսեան Բոյերու կողմէ: Երգախառն պատկերներ գաղրոցի աշակերտներուն կողմէ: Պիտի նուագէն Թորոսեան քոյրերը: Արտասանութիւններ եւ երգեր:

Թատերական ներկայացում Մեծն Տիգրանի կեանքէն:

Մուտքը ազատ է:

ՇԱԽԻԼ·— 10 Ցունիս, կիրակի կէսօրէ վերջ:

Կը նախագահէ Պ· ՋՊՈՒԳՃԵԱՆ

ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Հ· Ը· Դ· Ս· Մ· Նասեան ենթակոմիտէի եւ մասնակցութեամբ քոյր միութիւններու:

Այս չաբաթ ժամը 9էն մինչեւ լոյս, քաղաքապետարանի սրահին մէջ, (ռիւ Վօլթէռ):

Կը խօսին Ա· ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ եւ Բ· ԽՐԻՄԵԱՆ (Ֆրանսերէն):

Գեղարուեստական բաժին կը մասնակցին Ժ· Քէշիշեան (արտասանութիւն), Տիկին Ա· Մուրատեան (երգ), Պ· Ա·Փիւփէղեն (երգ):

Կ'երգէ ծանօթ երգչուհի՝

GLORIA LASSO

Vedette des disques «La voix de son Maitre» et de la Radio et L'ensemble de MANUEL PIZZARO

Tango typique

ԻՍԻ

Այս չաբաթ ժամը 8·30էն մինչեւ լոյս, քաղաքապետական սրահին մէջ, պատուակալ նախագահութեամբ երեսփոխան Նախկ· նախարար Պ· ԼՏՈՒԱՐ ՏԷՓՐԼՈՑԻ

Կը նախագահէ ընկ· ԱՇՈՏ ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ

Կը խօսի ՆՈՒՊԱՐ ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

Նուագախումբ Ֆրանսայի արուեստագէտներէ կազմուած, ղեկավարութեամբ Ս· ՔԱՋԵԱՆԻ, պիտի նուագէն հայկական երգեր:

Գեղարուեստական բաժնին կը մասնակցին Տիկիններ Մուրատեան, Շաֆէ Գալայեան, օրիորդներ Թումանեան, Քէոսէեան եւ Յ· Պողոսեան (երգ):

Պար Օր· Հ· Դանիէլեանի եւ Պ· Աչըճկէօզեանի կողմէ:

Կ'արտասանէ Զօհրապ Մուրատեան, նուագախումբ Կ· ՍԱՐԵԱՆ:

Ճոխ պիւֆէ: Մուտք 200 ֆր·

ՍԷն ՇԱՄՈՆԻ ՄԷՋ

Այս չաբաթ գիշեր ժամը 8·30էն մինչեւ լոյս, հայ կաթողիկէ սրահին մէջ (ռիւ տը լա Պոօս):

Կը նախագահէ ընկ· Տ· ՋԻՔԵԱՆ

Կը խօսի ՄԻՍԱՔ ՄԻՐՋԷ

Ճոխ պիւֆէ: Մուտքը ազատ է:

Օր· ԱՅՏԱ ԹՈՓՈՒԶԵԱՆ
ԺԱՌ ՄԻՆԱՍԵԱՆ
Նշանուած

Վիլիէ սիւր Ավրը — Ալֆորվիլ

ԻՏԱԼԻՈՅ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐԷՆ

Կը խնդրուի իրենց բաժնեգիրները վճարել մինչեւ Յունիս 10, Տոքթ· եր· Արգումանեանի, Միլանօ:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՄԱՐՍԷՅԼ·— Տարօն – Սալնոյ Զորի Հայր· Միութեան ընդհ· ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Պուլվար Օտտոյի եկեղեցւոյ մէջ:

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Ֆր· Կ· Խաչի միջմասնա – ճիւղային ժողովը 6 յունիս ժամը 3ին Ահարոնեան սրահին մէջ: Կը հրաւիրուին վարչութեան բոլոր անդամուհիները:

ՓԱՐԻԶ·— Հ· Ը· Դ· Աղբիւր-Սերոբեանցեան եղբայրեան խումբի ընդհ· ժողովը այս չաբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է:

ՇԱՒԻԼ·— Հ· Ը· Դ· Արզութեան խումբի ժողովը այս չաբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ:

ՓԱՐԻԶ·— Հ· Ը· Դ· Նոր Սերունդի կեդր· վարչութիւնը խորհրդակցական ժողովի կը հրաւիրէ Փարիզի եւ շրջաններու բոլոր խումբերուն ներկայացուցիչները, այս ուրբաթ ժամը 9ին, 17 ռիւ Պլէօ:

Ֆ· Կ· Խաչի Իթալիի մասնաճիւղին ընդհ· ժողովը այս չաբաթ ժամը 4ին, Ժանթիլիի ղպրոցին սրահը:

ՎԻԼԻՆ·— Հ· Ը· Դ· կոմիտէի ժողովը այս չաբաթ ժամը 20·30ին, Համօ Օհանջանեան սրահին մէջ: Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը պարտաւորիչ է:

ՓԱՐԻԶ·— Հ· Ը· Դ· Քրիստափոր խումբի ժողովը այս ուրբաթ իրիկուն, Ռեժանի վերնայարկը:

ՀԱՄԱՅՈՒԲ· Հայր· Միութեան Մարսէյլի մասնաճիւղին ընդհ· ժողովը այս կիրակի Պուլ· ա'Ալթէն, Պար տը Կլոպն սրահը: Կարեւոր օրակարգ:

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՍ

Շաւիլի Հայկ· ղպրոցին ամավերջի հանդէսը այս կիրակի կէսօրէ վերջ, Թաղապետարանի սրահին մէջ, նախագահութեամբ Սերովբէ եպիսկ· Մանուկեանի:

Գեղարուեստական բաժին աշակերտներու կողմէ:

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՀԱՆԴԻՍԸ

Նախագահութեամբ կաթող· պատուիրակ ՍԵՐՈՎԲԷ ԵՊ· ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ:

Այս չաբաթ ժամը 20·30ին, Իսմիոն Քրէթիէնի սրահը, 14 ռիւ տը Թրէվիզ, Փարիզ (9):

Գեղարուեստական դեղեցիկ բաժին մը աշակերտներու կողմէ:

ՊԱՆԵԼՕ ՔԱՇԱՆԻ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԻՍԸ

Փարիզի Հայ· եկեղեցւոյ Պանեէօ Քաշանի հայ ղպրոցի ամավերջին հանդէսը այս կիրակի ժամը երեքին, Քաշանի քաղաքապետարանի սրահին մէջ:

Երգ, պար, արտասանութիւն եւ տարմախօսութիւն աշակերտներու կողմէ, ղեկավարութեամբ Օր· Բերկրուհի Ծպեանի: Կը հրաւիրուին ծնողները եւ հասարակութիւնը:

Salles de séjour — Penderies - literie
Chambres - cosys — Cuisines laquées
Salons-tapisserie — Fauteuils-canapés lit

ՀԱՅԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻՆՔ

ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԵԾ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԶՐԻ ՅԱՆՁՆԵԼԻ ՖՐԱՆՍԱՑԻ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԷ

185, Bd. Jean Jaurès
Boulogne - Billancourt
Métro MARCEL SEMBAT

ԱՅՍ ԿԻՐԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԿՈՆԴԱԿԻՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄԸ

ՓԱՐԻԶ·— Ս· Յովհ· Մկրտիչ եկեղեցին:

ՄԱՐՍԷՅԼ·— Փրատոյի Մայր եկեղեցին:

ՆԻՄ·— Ս· Աստուածածին եկեղեցին:

ԱՒՆՈՒՎԻԼ·— Վար· Ս· Խաչ եկեղեցին:

ՇԱՒԻԼ·— Մատուռին մէջ:

ՓՈՆ ՏԸ ՇԷՐԻՒԻ·— Մատուռին մէջ:

ՊՈՒԼՎԱՒ ՕՏՏՈՑԻ Ս· Յակ· եկեղեցին:

ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ Պօղոս Պետրոս եկեղեցին:

9 ՅՈՒՆԻՍ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ ԺԱՄԸ 21ԻՆ

Salle GAVEAU
45 Rue la Boetie

ՄԵԾ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍ

ՀԱՅՑ ՍԷՆՖՈՆԻԻ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ

Առաջին ունկնդրութիւն

ՕՆՆԻԿ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

Ելոյթ համանուագին «ՀԱՅՐԵՆԻՔ»ի:

Մասնակցութեամբ Օրքէսթրը Փատը – լուի եւ դաշնակահարուհի ՏԻԿԻՆ ՎԵՐՈ – ՆԻԿ ՎԱՆԼՈՎ ՃԻՆՃԵԱՆի, ղեկավարութեամբ հեղինակին:

Կ'երգէ Նայիրի երգչախումբը ղեկավարութեամբ՝ ԳԷՈՐԳ ԵԱՆԳԼԿԵԱՆի:

Մուտք 200էն 600 ֆրանք:

Տոմսերու համար դիմել հետեւեալ վայրերը·— Նայիրի երգչախումբ 32 ռիւ Թրէվիզ, Պ· Օ· Պօյաճեան 83 ռիւ տ'Ափուիր, Պ· Իչքալացեան 9 ռիւ Ժուլիւս, Գրատուն Պարսամեան 46 ռիւ Ռիշէ, Տիւռան 4 Փլաս տը լա Մատըլէն, Սալ Կամօ 45 ռիւ լա Պօէսի:

ԱՂՕԹԱԺՈՂՈՎ·— Պուլվար Օտտոյի մէջ, Պոմոնի լուսաւորչական հոգեւոր քոյրերը այս կիրակի, կէս օրէն ետք, ժամը 2·30ին աղօթաժողովի կը հրաւիրեն հայ հաւատացեալ ժողովուրդը Պուլվար Օտտոյի լուսաւորչական եկեղեցիին մէջ: Պիտի քարոզէ քոյր Տիգրանուհի Մեսրոպեան:

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Պ· Շիրվանեան յաւակցութիւն կը յայտնէ Ոսկիան եւ Մարզար Մերուկեաններուն եւ պարագաներուն իրենց մօր մահուան առթիւ եւ փոխան ծաղկեպսակի հազար ֆր· կը նուիրէ Սեբաստիոյ Մուրատ Ուսումնասիրացին:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Լիոնի Կաթ· Խաչի մասնաճիւղին դաշտահանդէսը 17 Ցունիս, կիրակի:

●

Տարօն Սալնոյ Զորի Հայր· Միութեան հերոսներու յիշատակին տարեկան հանդէսը 8 Յուլիս, Սէնթ Անտրէ (Մարսէյլ):

ԼԻՈՆԻ ԵԿԵՂԵՑԱՇԷՆԻՆ ԳԱՐՆԱՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

2 Յունիս 1956, ժամը 21էն մինչեւ լոյս

CRISTAL PALACE

սրահներուն մէջ

Բացառիկ մասնակցութեամբ

Palais d'Hiver

մեծահամբաւ նուագախումբին

RAOUL BRUCKERT

ինչպէս նաեւ արմոնիքայի վիրթիւօզներուն

TRIO TITO de la Radiodiffusion Télévision Française

Կ'երգէ Օր· Շաֆէ Պէնկեան (Փարիզէն)

Մուտք՝ 250 ֆրանք

Սեղանի վարձք 300 ֆրանք

Կը խնդրուի կանխաւ ապահովել իր սեղանը՝ հեռաձայնելով

Burdeau 54-03

Մուր գգեստը նախընտրելի է

ՆՈՒԻՐ·— Ֆէսէն (Մարոք) Պ· Ա· Հայրանեան հազար ֆր· կը նուիրէ Մոսկոյ – Թի տան Ֆոնտին: Ստանալ «Ցառաջ»էն:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Աշխատանոցին մէջ կարի մեքենայի վրայ աշխատող գործաւորուհի, հագուստի եւ fօրսաժի համար: Դիմել՝

Saranga, 65 Rue de Cléry, Paris (2).

●

Տունը աշխատող գործաւորուհիներ: fօրսաժի համար: Դիմել 19 Ֆօպ· Սէն Տրնի: Մէթրօ Սբրապուրկ Սէն Տրնի: Մէջօն ժազմէն, (Պալթաեան):

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատր 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ 2 ՅՈՒՆԻՍ • SAMEDI 2 JUIN 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7593 — 32e ANNEE

ԽՄԲԱԳԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3404

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

«ՑԱՆՑ ԱԻՈՐ ԵՍ, «ԱՅՕ՛»

•

Այսպէս կը զառէին ու կը զառապար-ձէին ամբաստանեալները, երբ Սթալինի մահուծան կ'իյնար Ա. Միւնիխեան մէկ ծայրէն մեւսը :

Եւ մահավճիռները երթալու կը յաջորդէին : Վիշինսկիներու, Բերիաներու մը-ջոցաւ, հովանաւորութեամբ ամենազօր Զեկայիին :

Երբ ամբաստանեալին կը հարցնէին :— Կ'ընդունի՞ս որ հայրենադաւ ես եւ լրբա-տես, մարդը ոչ միայն հաստատական պատասխան կուտար, այլեւ կ'իւրացնէր ընդհ. դատախազին որակումները, եւ ու-րիշներ ալ կ'աւելցնէր, «ինքնաբերաբար» :

— Այո, յանցաւոր եմ, ոճրագործ, հայրենադաւ, լրտես, լրբածուն իժ, սին-լերը, գործակալ միջազգային աշխարհա-կալութեան, գործիք, շուն, պոռնիկ ...

Եւ, նախ բարձրացէս, ապա Ֆիղիքա-սէս փոչիացան կուսակցութեան հիմնա-դիրներն ու տեսաբանները, Զինովիեւ, Բուխարին եւ միւսները, ինչպէս եւ բոլոր կեղբ. Կոմիտէներու անդամները — 70 առ հարիւր, ինչպէս կը հաստատէ Խրուշ-չեւ, տարիներ եռաքը :

Անհնայ զնդակահարութեան, դատա-ստան, զօրավարներ եւ այլապէս ականաւոր դէմքեր, կեղբոնէն մինչեւ ծայրագաւառ : Առանց երկրի, երկրամասի, շրջանի կամ ազգի խորութեան :

Խրուշչեւի զաղտնի տեղեկագիրն իսկ հազարներով կը հաշուէ զոհերուն թի-ւը, 1930էն մինչեւ 1938 :

Ո՞վ կրցաւ ճշդել բուն համրանքը ...

Եւ այժմ կը խօսին դատական օրէնքի վերաքննութեան, բարեփոխման մասին :

Առաջին անդամ դատական պաշտօնա-թերթը, «Խորհրդային պետութիւն եւ Ի-րաւագիտութիւն» , ձայն բարձրացուց :

Այժմ կեղբ. Կոմիտէին տեսաբանական ամսագիրը, «Կոմունիստ» կը ձայնակցի այս բողոքին, աւելի ընդլայնելով վեր-լուծումն ու քննադատութիւնը, ինչպէս կարդացիք երէկ :

Յօդուածագիրը, Ռախմունով, կը բա-ցատրէ թէ ամբաստանեալ մը միշտ ան-մեղ պէտք է համարուի, մինչեւ որ ապա-ցուցանեն թէ յանցաւոր է, առանց որ եւ է տարակոյսի : Ամէն կասկած պէտք է օգտագործուի յօդուտ ամբաստանեալին , որ պարտաւոր չէ ապացուցանելու իր ան-մեղութիւնը :

Բոլշեւիկեան ճակատին վրայ, դատա-վարութիւնը սկսած առեն, կը հարցնէին . — «Կ'ընդունի՞ք որ յանցաւոր էք» :

Թերթը կ'առաջարկէ այս հարցումին տեղ բացատրութիւն պահանջել ամբաս-տանեալէն :

Յետոյ կը յիշեցնէ թէ խորհրդային ի-րաւագիտութիւնը կը տրամադրէ հաւա-սարութիւն ամբաստանութեան եւ պաշտ-պանութեան :

Այս առթիւ, ուրիշ բարեփոխումներ ալ կ'առաջարկէ :—

Ջնջել դատնի դատավարութիւնները , բացի այն դատերէն որ կապ ունին պե-տութեան ապահովութեան, զինուորական կամ դիւանագիտական խնդիրներու կամ բարոյականի հետ : Մասնաւոր յանձնա-խումբեր կազմել բանտերու համար : Ար-տօնել ընկերային եւ հանրային կազմա-կերպութեանց ներկայացուցիչներուն մասնակցութիւնը դատավարութեան մէջ :

«Կոմունիստ»ներուն կը մնայ լուսաբա-նել ուրիշ ակադեմական խնդիր մը , —

Սթալինները, Վիշինսկիները, Բերիա-ները կամ Բաղիրովները պիտի համարձա-կէի՞ն այսքան քամնելի ոճիրներ գործել, բռնաբարելով «խորհրդային օրինակա-նութիւնը», եթէ կուսակցութիւնը ինք թեւ տուած չըլլար իրենց, իր սանձակո-տոր բռնակալութեամբ :

Ո՞ւր էին այսօրուան արդարադատնե-րը, երբ արիւն կը հոսէր երէկ ... Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՀԻՒՍ. ԱՓՐԻԿԷԻ ԽՆԴԻՐԸ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻՆ ԱՌՋԵԻ

•

ՄԵՂԱԴՐԱՆՔՆԵՐ ԴԱՇԼԻՃԻՆ ԴԷՄ

Ազգ. ժողովը Դշ. օր լսեց չարք մը քննա-տութիւններ, դահլիճին ափըլիկեան քաղաքականութեան դէմ, մասնաւորա-պէս ծանրանալով Ալժերիոյ տագնապին վրայ : Սեղանին վրայ կը դնուին երեք բանաձեւեր, բայց վերջնականը պիտի խմբագրուի մասնաւոր բանակցութիւննե-րով : Այս առաջին վիճաբանութեան ներ-կայ չէր Ալժերիոյ նախարարը, Պ. Լա-քոսթ, հիւանդացած ըլլալով :

Վիճաբանութիւնները բացաւ նախկին կոլեան մը, Տրոն, դիտել տալով թէ տա-րապայման դիջումները եղան Թունուզի-ներուն, որոնք այժմ բացէ ի բաց կ'օգ-նեն Ալժերիոյ ապստամբներուն : Յետոյ պահանջեց դաշնակիցներուն պարզել ա-րաբական յարձակողականին վտանգները, եւ ազդարարեց թէ Մարոքի Ազատագրու-թեան բանակը, որ զինուորներ ղրկած է արեւելեան շրջանը, կ'ապացուցանէ թէ Թունուզ եւ Մարոք Ալժերիոյ հանդէպ կը կատարեն այն դերը ինչ որ կատարեց համայնավար Չինաստանը՝ Հնդկաչինը անջատելու համար : Անկախ երեսփոխան մը զարմանք յայտնեց որ կառավարու-թիւնը այնքան խիստ կը վարուի Ալժե-րիոյ հանդէպ, լքելով Թունուզն ու Մա-րոքը : Ուրիշ անկախ երեսփոխան մը հարցուց թէ կառավարութիւնը ինչո՞ւ Թոյլ տուած է որ համայնավարները ժո-ղով մը գումարեն Ամիէնի մէջ, բողոք-լու համար Ալժերիոյ մէջ կատարուած զինուորական գործողութեանց դէմ : Վարչապետը պատասխանեց թէ կ'ուզէ պահել խօսքի ազատական ազատու-թիւնը, բայց պիտի պատժէ անոնք որ յան-ցանքներ կը գործեն երկրին ապահովու-թեան դէմ :

Օրուան զլխաւոր ընդդիմախօսն էր նախկին նախարար մը, Փիէռ Քոթ (յա-ռաջդիմական), որ մէկ ժամ խօսելով ապ-դարարեց թէ Ֆրանսա վերջին պատեհու-թիւն մը ունի այժմ,— ընդունիլ Հնդկաս-տանի վարչապետին իրաւարարութեան առաջարկը : Իր կարծիքով, Ալժերիան պէտք է վերածուի անկախ հանրապետու-թեան մը, որ կրնայ օր մը միանալ Ֆը-րանսական Միութեան : Պ. Քոթ դոհու-նակութիւն յայտնեց որ կառավարութիւ-նը ճանչցած է Թունուզի եւ Մարոքի ան-կախութիւնը :

« Պէտք է որ պետութիւնները ինչ-պէս անհատները վճարեն իրենց պարտքը : Այդ պարտքը կնքեցինք պատերազմի դաշ-տին վրայ, 1914 - 18ին եւ 1942ին, պարտք մը՝ ափրիկեան ժողովուրդներուն հան-դէպ որոնք հաւատարմօրէն կռուեցան մեր ազատութեան համար : Վստահ եղէք թէ մեր համայնավար պաշտօնակից-ները երբեք չեն ուզեր որ Ամերիկացիները մեր տեղը անցնին Հիւս. Ափրիկէի մէջ, բայց, այդ շրջանին մէջ մնալու հա-մար, նախընտրելի է հիմնուիլ ժողո-վուրդներու բարեկամութեան եւ ոչ թէ դէնքի ուժին վրայ » :

Անդրադառնալով Ալժերիոյ հարցին , Պ. Քոթ խստօրէն քննադատեց Պ. Լա-քոստի քաղաքականութիւնը : «Ան նախորդ կուսակալ Սուսթելի մոյկերը փոխ առ-նելով, այն տպաւորութիւնը կը ձգէ թէ կը չարունակուի միշտ խոստումներ տա-լու եւ երբեք չգործադրելու քաղաքակա-նութիւնը : Բարեկորոգումներ կան զոր կարելի է կատարել քանի մը օրէն եւ ո-րոնք պիտի բաւէին մթնոլորտը բարե-փոխելու : Պ. Լաքոստ չփոխեց գործելու մեթոտները : Ջուզեց ջնջել այն գործո-զութիւնները որ կը նշանակեն ջարդել ահուսարսափ տարածելով : (Ձայներ — «ամօթ է») : Գիտէք որ մենք համաձայն չենք մանուկներու եւ կիներու ջարդին : Եթէ Պ. Լաքոստ այստեղ ըլլար, պիտի հարցնէի թէ մինչեւ ե՞րբ Ժողէսի դրօշը պիտի պաշտպանէ դաղթահրութեան ապ-րանքը » :

Նդրակացութիւն,— « Բանակցութիւնը եւ ցանկալի է եւ անխուսափելի : Կառա-վարութիւնը պէտք է ընդունի Հնդ-կաստանի վարչապետին առաջարկը , դադրեցնելով կրակը եւ ճանչնալով Ալժե-րիոյ ազգութիւնը, իբրեւ ապացոյց ի-մաստութեան : Պ. վարչապետ, յիշեցէք Ժողէսի խօսքը, — «Ով որ կը մերժէ ի-րաւարարութիւնը, կը համարուի յանցա-ւոր եւ նախայարձակ » :

Այս վերջին յայտարարութիւնը զայրա-ցուց չափաւորները, իսկ Պ. Կի Մոլէ դի-տել տուաւ թէ Ժողէսի խօսքը կապ ունէր միջազգային խնդիրներու հետ, եւ չի պատշաճիր ներկայ պարագային : Պ. Քոթ պատասխանեց թէ ներկայ քաղաքակա-նութեան հետեւանքը պիտի ըլլայ ընդհարում արաբական աշխարհին հետ, ուրեմն Ժո-ղէսի խօսքը չատ լաւ կը պատշաճի ներ-կայ կացութեան : Ուստի կը հրաւիրեմ ձեզ, Պ. վարչապետ, «այո» ըսել Նեհրուի առաջարկին» :

Դիշերուան նիստին մէջ, համայնավար ներկայացուցիչը , Ժաք Տիւքլո, յայտա-րարեց թէ «Ալժերիոյ պատերազմը պիտի ծաւալի ամբողջ Հիւս. Ափրիկէի մէջ , խափանելով միջազգային յարաբերու-թեանց բարւոքումը : Մենք իրաւունք ու-նինք մտահոգ ըլլալու հետեւանքներու մասին : Մենք պիտի չհաւանինք որ երիտա-սարդ Ֆրանսացիներ զոհուին պատերազմի մը մէջ որ կը հակասէ ազգային շահուն» :

Այս խօսքերը տեղի տուին բուռն ժխորի մը, եւ չափաւորներն ու փուժատեսնները հեռացան ժողովասրահէն : Քիչ մնաց որ կռիւ մամլոփի մը բռնուէին երկու երես-փոխաններ, մէկը համայնավար , միւսը ժողովրդական : Բարապաններուն յաջող-ցան իրարմէ զատել երկու ոսոխները :

Վիճաբանութեանց ընթացքին անկախ երեսփոխան մը, Իզորնի, դիտել տուաւ թէ ամբողջ տագնապը կը սկսի Թունուզի հարցէն, 1954ին, երբ Մենդէս Ֆրանս ներքին ինքնավարութիւն խոստացաւ ա-պստամբներուն, որոնք յետոյ անկախու-թիւն պահանջեցին եւ ստացան Կի Մոլէի դահլիճէն : Ինք հակառակ է Թունուզի ան-կախութեան եւ կը վախնայ որ անոր բա-նակը Ֆրանսայի դէմ դառնայ օր մը : « Ոչ մէկ կարդադրութիւն եղած է պա հելու համար Պիզերթայի խարխոյը որ Հիւս. Ափրիկէի բանալին է » : Նախկին ոստիկանապետ Տիտ ալ խօսք առած էր , բայց համայնավարները «մարդասպան» պոռացին եւ ահագին ժխոր յարուցին , սպառնալով բեմէն վար առնել զինքը :

Վիճաբանութիւնները կը չարունակուին : Երեքշաբթի օր քուէարկութիւն պիտի կատարուի, վստահութիւն յայտնելու կամ մերժելու համար :

(Շար. կ ա բ դ ա լ Դ. էջ)

ՕՐ ԸՍ ՕՐԻՆ

•

ԽՄԲԱԿԱՆ ՊՏՈՒՏՑ

Այս տարի եւս խմբական պտոյտ մը սարքուած է դէպի Հայաստան, ինչպէս յայտարարուեցաւ արդէն :

Ուրեմն պիտի կրնան այցելութիւն մը կատարել անոնք որ կ'ուզեն կամ նիւթա-պէս ի վիճակի են :

Հրատարակուած ազդէն կը հետեւի թէ հպատակութեան խնդիր պիտի չյարուցա-նեն այս անգամ : (Անցեալ տարի միայն Ֆրանսական հպատակները կ'ընդունէին) :

Ամէն պարագայի մէջ, ահաւասիկ պա-տեհութիւն մը, աչօք բացօք տեսնելու հայրենիքը :

Ֆանի մը օր առաջ հեռատեսիլը (Թել-վիզիոն) կը ներկայացնէր կարգ մը պատ-կերներ՝ Պ. Փինոյի այցելութեան առթիւ պարզուած տեսարաններէն :

«Մաչ»ի վերջին թիւին մէջ ալ հրատա-րակուած են այդ պատկերները, ուր յայտնապէս աչքի կը զարնէ օտարուհի մը — ապահովաբար Ֆրանսուհի — վայել-չօրէն հագուած եւ երախան գրկած :

Ինչ վերջը՝ ողջագուրում նախարարին հետ :

Ցետոյ հայ երիտասարդներ որոնք ցըն-ծութեամբ կ'ողջունեն փրանսական պատ-ուիրակութիւնը եւ թղթակիցները :

Նա՛եւ ոստիկանական շղթայ մը, բարե-կարգութիւնը պահպանելու համար :

Հեռատեսիլին մէջ Արարատն ալ կ'երե-ւար, ինչպէս եւ հրապարակ մը՝ Սթալի-նի յուշարձանով :

Անշուշտ գացողները աւելին պիտի տես-նեն, որքան ալ կարճ տեւէ այցելու-թիւնը :

Այս պատեհութենէն կրնան օգտուիլ մասնաւորապէս անոնք որ Հայաստանը դիտած ու սիրած են պատկերի վրայ :

Թող երթան անձամբ տեսնեն ոչ միայն ժողովուրդին վերաշինութեան նիգերը , այլև ուրիշ դրական կամ ժխտական երե-ւոյթներ, թօթափելով ամէն կանխակալ կարծիք :

Վերադարձին, թերեւս օգտակար կ'ըլ-լան, փարատելով զանազան թիւրիմացու-թիւններ : Վ.Ա.Հ.

ԿԻԻԼՊԷՆԿԵԱՆ ԿՏԱԿԸ

ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԵԱՆՑ ՄԱՏՆՈՒԱԾ

•

Լոնտոնէն կը գրեն մեզի .—

Մայիս 29ին Պ. Նուպար Կիւլպէնկեան Լոնտոնի Տեյլի Մէյլ օրաթերթին տուած է տեսակցութիւն մը, որ կ'ապացուցանէ թէ անհամաձայնութիւն ծագած է կտակի կարգադրիչ մարմնի մէջեւ, Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան վարչի մասին .— Լոն-տո՞ն թէ Լիզպոնայի մէջ պէտք է տեղա-փոխել կեդրոնը :

Շաբաթէ մը ի վեր Լոնտոն հաւաքուած էին կտակակատարները, Պ. Պ. Նուպար Կիւլպէնկեանի եւ Դէորգ Եսայեանի հետ նաեւ լորտ Բատլիֆ եւ փորթուկալցի փաստաբանին, որ այսօր Լիզպոնա մեկնե-լու, առանց վերջնական համաձայնու-թեան յանգելու Պ. Նուպար Կիւլպէնկեա-նի հետ : Այս վերջինը կը պնդէ թէ Հիմ-նարկութեան կեդրոնը պէտք է հաստատ-ուի Լոնտոն, ինչ եւ իր մահուկ քոյրը՝ Տիկ. Ռիթա Եսայեան որուէ շահ չեն ապահո-վեր կտակէն, օժտուած ըլլալով մեծ եկամու-տով մը , Լոնտոնի մէջ : Պ. Նուպար կ'ըսէ թէ իր հայրը անդլ. քա-ղաքացի էր եւ յուսալով թէ իր մեծ հօր եւ հօր նման պիտի ապրի հարիւր տարի, որոշ եզրերու վերածած չէր իր կտակին բնագիրը : Պ. Նուպարին կ'օգնէ Լորտ Բատլիֆ, որ մերժեց ընդունիլ փորթու-կալցի փաստաբանին ներկայացուցած հաստատութեան հիմնական օրէնքը, զոր վերջինս պատրաստած էր յանուն Փոր-թուկալի կառավարութեան, ստանձնելու համար Հիմնարկութեան հակակշիռը : «Լորտ Բատլիֆի համաձայնութեամբ ընդունած եմ ըլլալ կտակակատարներէն մէկը, կ'ըսէ Պ. Նուպար, յուսալով որ այդ պիտի օգնէ ինծ աչք պահելու կտա-կին ղործադրութեան վրայ » :

Կը վախցուի որ խնդրին լուծումը յանգի մեծ եւ բազմածախս դատավարու-թեան մը :

ՄՄԲ.— Այս բոլորի մասին խօսած ենք անցեալ տարի, երբ այնեան լաւատես յայ-տարարութիւններ կը հրատարակուէին կտակի մասին ...

ՂԱՖԱՍԱՆ

•

Մեղմ ասեմ, տարօրինակ, ես համարձակ եմ ասել եւ ոչ մի հոգու ես ենթադրում : Իմ մեջ ես զգում եմ ինչ-որ ներքին ձայն, որ ինձ ասում է. «Ես քեզ հետ եմ, ես քեզ չեմ թողնի, ես քեզ կպաշտպանեմ ամեն տեսակ վտանգներից, ես քեզ կսիրեմ ամբողջ սրտով, ես քեզ կհամբուրեմ, ես քեզ կհամակրեմ, ես քեզ կհարգեմ, ես քեզ կհիանամ, ես քեզ կերկրպագեմ, ես քեզ կպատվեմ, ես քեզ կգովեմ, ես քեզ կհավատամ, ես քեզ կվստահեմ, ես քեզ կհանդուրժեմ, ես քեզ կներեմ, ես քեզ կսիրեմ, ես քեզ կսիրեմ, ես քեզ կսիր

ԿՎՍՈՍՈՍ

(ՊՈՏԵՄԿԻՆԻ ԿՅԱՆՔԻՑ 364 - 406)

14.— ՄԱՐՏ ՏԵՂԱՀԱՅՏՎԵՑԱՎ

Տասներկուսը հավաքվեցին, հոգևոր հայրը նրանց հետ էր։ Նա ոչ մի խոսք չասաց, միայն ձեռքով արեց, որ հետևեն իրեն։ Նրանք անցան մի քանի սենյակներ, որոնք ամենուրեք լի էին ոսկով, արծաթով, թանկագին քարերով, ոսկեհուռ գորգերով, ոսկեգործ կահավորանքով։ Վերջապես նրանք հասան մի մեծ դահլիճ, որի պատերը ծածկված էին ոսկեհուռ գորգերով, իսկ առաստաղը՝ ոսկեգործ նկարներով։ Դահլիճի մեջտեղում կանգնած էր մի ոսկե սեղան, որի վրա դրված էին ոսկե գավաթներ, ոսկե ափսեներ, ոսկե դանակներ, ոսկե պատառաքաղներ, ոսկե գդալներ, ոսկե աման-չորեղներ, ոսկե ամանների ծածկոցներ, ոսկե ծաղկամաններ, ոսկե ծաղիկներ, ոսկե տերևներ, ոսկե ճրագներ, ոսկե ճրագակալներ, ոսկե մոմեր, ոսկե մոմակալներ, ոսկե մոմակալների ծածկոցներ, ոսկե մոմակալների ծածկոցների ծածկոցներ, ոսկե մոմակալների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցներ, ոսկե մոմակալների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցներ, ոսկե մոմակալների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցներ, ոսկե մոմակալների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցներ, ոսկե մոմակալների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցներ, ոսկե մոմակալների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցներ, ոսկե մոմակալների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցներ, ոսկե մոմակալների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցներ, ոսկե մոմակալների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցներ, ոսկե մոմակալների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցներ, ոսկե մոմակալների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցների ծածկոցներ, ոսկե մոմակալների ծածկոց

ԿՌԻԻՆԵՐԸ ԿԸ ՍՍՍՏԿԱՆԱՆ

●

Զինուորական իշխանութիւնը կը ծա-
նուցանէ թէ զրահապատ ուժեր 106 ապա-
տամբներ սպաննեցին վերջին 24 ժամերու
ընթացքին: Շատերը սպաննուեցան հակա-
յարձակումի մը ընթացքին, Մաֆֆալ
մօտ, Ալժէ քաղաքէն 90 մղոն հեռու: Եր-
կու հարիւր ըմբոստներ մտած էին Մաք
Մահոնի զինուորական կայանը որուն
դուռները բացած էր իսլամ քհնապետա-
մը: Ազգու գործողութիւններ կատարուե-
ցան Օրանի եւ Կոնստանտինի շրջաններուն
մէջ ալ: Ապստամբները սպաննեցին երեք
ֆրանսացի քաղաքացիներ:

× *Մարոքի Սուլթանը առջի օր ունկն-*
դրութեան ընդունեցաւ ֆրանսացի սպա-
րապետը, զոր Էլֆին որ մխիթնոյն առեն քն-
նութիւն կատարեց Մարոքի արեւելեան
շրջանին մէջ: Սուլթանը յայտարարեց
թէ «պատերազմական դիտումներ չունին
ուրիշ երկրի մը դէմ»: Ազատագրութեան
բանակը խուզարկութիւններ կատարեց
թանկերի մէջ: — Երկու ֆրանսացի ռա-
տիկան զինուորներ առեւանգուեցան Մա-
րոքի մէջ:

× *Թունուզի կառավարութիւնը որոշեց*
ընդել պէյական գերդաստանին անդամնե-
րուն վայելած առանձնաշնորհները: Յարդ այդ իշխանները եւ իշխանուհիները
ենթակայ էին միայն պէյին խնամակալու-
թեան եւ իրաւասութեան, եթէ նոյն իսկ
ոճիրներ գործէին: Այսուհետեւ պիտի ու-
նենան նոյն իրաւունքներն ու պարտակա-
նութիւնները, ինչպէս միւս բոլոր քաղա-
քացիները:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՍՈՒՐԻՈՅ կառավարութիւնը բողոքա-
դիր մը ուղղեց Թուրքիոյ, դանդաղելով
թէ ականները գրուած են սահմանագուշ-
խին երկայնքը, «ինչ որ կը հակասէ բարի
դրացնութեան յարաբերութեանց»: Այդ
ականներուն զոհ գացած են չատ մը Սու-
րիացիներ:

ՄՈՍԿՈՒԱՅԷն կը հեռագրեն թէ ար-
տակարգ ընդունելութիւն մը տարբերած
էր մառեչալ Թիթոյի ժամանման առթիւ:
Ամէնէն պատկառելի ընդունելութիւնն է
որ կ'ընծայուի օտար հիւրի մը: Թիթօ
Մոսկուա մեկնեցաւ մասնաւոր կառա-
խումբով մը, որ կը բաղկանար 14 վրա-
հատար վագոններէ: Մոսկուայի «Նոր
ժամանակներ» թերթը բացառիկ թիւ մը
հրատարակեց, ամբողջովին նուիրուած
Ի. Մխիթեան եւ Եուկոսլաւիոյ յարաբե-
րութեանց:

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԶԷՆՔԵՐ ճամբայ հանուե-
ցան դէպի Սուրիա, 13 նաւուկներով եւ
օդանաւերով: Հարիւր փուժաւեաններ
Օրլիի կայարանը գացած էին, բողոք-
լու համար այս առաքման դէմ: Տեղական
թերթերը կը դրեն թէ պայմանագիրը կընք-
քուած էր 1955ին:

ԱՆԳԼԻՈՅ ելմտական նախարարը ճառ
մը խօսելով առեւտրականներու առջեւ,
աղդարարեց թէ աղէտի մը պիտի յանդին,
եթէ չարունակուի աչխատավարձի եւ
դիներու յաւելումը:

ԱՏԼԱՆՏԵԱՆ ճակատին հրամանատա-
րը, զոր. Կրոնթըը, զեկուցում տալով Մ.
Նահանգներու ծերակոյտին առջեւ, ազ-
դարարեց թէ կենսական է դրամական օգ-
նութիւն եւ արդիական զէնքեր տրամա-
դրել Եւրոպայի զինակիցներուն, որպէս
զի Ֆ. Միւթիւնը չփորձուի յարձակում
գործել:

ՍՈՒՐԻԱ ԵՒ ՅՈՐԴԱՆԱՆ որոշեցին զի-
նակցութիւն մը կնքել:

ԻՏԱԼԻՈՅ վարչապետը եւ արտաքին
նախարարը Մոսկուա պիտի հրաւիրուին
մօտերս:

ՍԱԿԱՐԱՆ (31 *Մայիս*).— *Ջոյլ ոսկի*
448·000, *նափոլէոն* 3100, *զուից.* 2970,
սթերլին 3960, *քսան տոլարնոց* 15·640:
Թղթադրամ (*անպաչտօն*), *տոլար* 387,
պելժիական 7·80, *զուից.* 92·50:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Պ. Մխիթար Աղաջանեան կը ծանու-
ցանէ թէ այս կիրակի Փարիզի Հայոց ե-
կեղեցին հոգեհանդիստ պիտի կատարուի
ողբացեալ ԳԷՈՐԳ եւ ԲՐԱԲԻՈՆ ԱՂԱՋ-
ԱՆԵԱՆՆԵՐՈՒ յիչատակին, ինչպէս նաև
եւ իր երեք եղբայրներուն:

Կը հրաւիրուին իրենց յիչատակը յար-
դողները:

ՄԱՅԻՍ 28Ը

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

Յունիս 9, չաբաթ երեկոյ «Ալհամպրա-
լի» սրահին մէջ: Նախաձեռնութեամբ Հ.
Ց. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէի, մաս-
նակցութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի
բոլոր խումբերու եւ Կ. Խաչի մասնաճիւ-
ղերու, ինչպէս նաեւ բարեկամ միու-
թեանց:

Բարձր հովանաւորութեամբ քաղաքա-
պետ եւ նախարար ԿԱՄՈՆ ՏԷՖԷՐԻ:

Կը նախագահէ Ց. ՊԱՊԻԿԵԱՆ

Կը խօսին՝ ՀՐԱՆՏ – ՍԱՄՈՒԷԼ
եւ ԺԻՐԱՑՐ ԴԱՏԱՒՈՐԵԱՆ:

Խօսք պիտի առնեն ընկերվարական ներ-
կայացուցիչներ:

Գեղարուեստական ճոխ բաժին:

Կ'արտասանեն Տիկին Մ. Եավէր, օր-
դրդներ Ա. Սարգիսեան, Ալիս Յարու-
թիւնեան, Մարի Սաղրեան եւ ընկեր Գր.
Քէնտիրեան:

Կը նուագէ Ջուլթակահար Ս. Զէօրէէ-
ճեան: Գեղջկական պարեր:

Կէս գիշերէն վերջ եւրոպական եւ հայ-
կական պարեր, մինչեւ լոյս:

Նուագախումբ Լիւքս ԷՐԱՐ:

Մուտքը ազատ է: Ճոխ պիւֆէ
ԿՐԸՆՈՊԼԸ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. կոմի-
տէի, մասնակցութեամբ Կաթ. Խաչի սա-
նուհիներու եւ Նոր Սերունդի:

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 3ին
Ռիւ Ժէլ սրահին մէջ:

Կը նախագահէ ՀԱՅԿ ՍԷՐԷՆԿԻԼԵԱՆ
Կը խօսին ՏԻԿԻՆ ՕՏԷՔ ՄԻՔԱՑԷԼԵԱՆ
եւ ընկ. ԺԻՐԱՑՐ ԴԱՏԱՒՈՐԵԱՆ:

Գեղարուեստական ճոխ բաժին: Կեն-
դանի պատկեր, գեղջկական պարեր Մար-
տիրոսեան Ֆոյքերու կողմէ: Երգախառն
պատկերներ դպրոցի աչակերտներուն
կողմէ: Պիտի նուագեն Թորոսեան քոյրե-
րը: Արտասանութիւններ եւ երգեր:

Թատերական ներկայացում Մեծն Տիգ-
րանի կեանքէն: Մուտքը ազատ է:

ՇԱԻԻԼ.— 10 Յունիս, կիրակի կէսօրէ
վերջ:

Կը նախագահէ Պ. ՋՈՒԻԳՃԵԱՆ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

Յունիս 9, չաբաթ երեկոյ «Ալհամպրա-
լի» սրահին մէջ: Նախաձեռնութեամբ Հ.
Ց. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէի, մաս-
նակցութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի
բոլոր խումբերու եւ Կ. Խաչի մասնաճիւ-
ղերու, ինչպէս նաեւ բարեկամ միու-
թեանց:

Բարձր հովանաւորութեամբ քաղաքա-
պետ եւ նախարար ԿԱՄՈՆ ՏԷՖԷՐԻ:

Կը նախագահէ Ց. ՊԱՊԻԿԵԱՆ

Կը խօսին՝ ՀՐԱՆՏ – ՍԱՄՈՒԷԼ
եւ ԺԻՐԱՑՐ ԴԱՏԱՒՈՐԵԱՆ:

Խօսք պիտի առնեն ընկերվարական ներ-
կայացուցիչներ:

Գեղարուեստական ճոխ բաժին:

Կ'արտասանեն Տիկին Մ. Եավէր, օր-
դրդներ Ա. Սարգիսեան, Ալիս Յարու-
թիւնեան, Մարի Սաղրեան եւ ընկեր Գր.
Քէնտիրեան:

Կը նուագէ Ջուլթակահար Ս. Զէօրէէ-
ճեան: Գեղջկական պարեր:

Կէս գիշերէն վերջ եւրոպական եւ հայ-
կական պարեր, մինչեւ լոյս:

Նուագախումբ Լիւքս ԷՐԱՐ:

Մուտքը ազատ է: Ճոխ պիւֆէ
ԿՐԸՆՈՊԼԸ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. կոմի-
տէի, մասնակցութեամբ Կաթ. Խաչի սա-
նուհիներու եւ Նոր Սերունդի:

Այս կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 3ին
Ռիւ Ժէլ սրահին մէջ:

Կը նախագահէ ՀԱՅԿ ՍԷՐԷՆԿԻԼԵԱՆ
Կը խօսին ՏԻԿԻՆ ՕՏԷՔ ՄԻՔԱՑԷԼԵԱՆ
եւ ընկ. ԺԻՐԱՑՐ ԴԱՏԱՒՈՐԵԱՆ:

Գեղարուեստական ճոխ բաժին: Կեն-
դանի պատկեր, գեղջկական պարեր Մար-
տիրոսեան Ֆոյքերու կողմէ: Երգախառն
պատկերներ դպրոցի աչակերտներուն
կողմէ: Պիտի նուագեն Թորոսեան քոյրե-
րը: Արտասանութիւններ եւ երգեր:

Թատերական ներկայացում Մեծն Տիգ-
րանի կեանքէն: Մուտքը ազատ է:

ՇԱԻԻԼ.— 10 Յունիս, կիրակի կէսօրէ
վերջ:

Կը նախագահէ Պ. ՋՈՒԻԳՃԵԱՆ

ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Ս. Մ.-
նասեան ենթակոմիտէի եւ մասնակցու-
թեամբ քոյր միութիւններու:

Այս չաբաթ ժամը 9ին մինչեւ լոյս, քա-
ղաքապետարանի սրահին մէջ, (ռիւ Վոլ-
թէռ):

Կը խօսին Մ. ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ եւ Բ.
ԽՐԻՄԵԱՆ (ֆրանսերէն):

Գեղարուեստական բաժինին կը մասնակ-
ցին Ժ. Քէշիշեան (արտասանութիւն),
Տիկին Ա. Մուրատեան (երգ), Պ. Ա. Քիւ-
փէլեճ (երգ):

Կ'երգէ ծանօթ երգչուհի՝

GLORIA LASSO

Vedette des disques «La voix de son Maitre» et de la Radio et L'ensemble de MANUEL PIZZARO

Tango typique

ԻՍԻ

Այս չաբաթ ժամը 8·30էն մինչեւ լոյս,
քաղաքապետական սրահին մէջ, պատուա-
կալ նախագահութեամբ երեսփոխան /
նախկ. նախարար Պ. ԷՍՏԻՒԱՐ ՏԷՓՐԻՒՑԻ
Կը նախագահէ ընկ. ԱՇՈՏ ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ
Կը խօսի ՆՈՒՊԱՐ ՆԻԿՈՂՈՍԵԱՆ

Նուագախումբ Ֆրանսացի արուեստա-
դէտներէ կազմուած, ղեկավարութեամբ
Ս. ՔԱՋԵԱՆԻ, պիտի նուագեն հայկա-
կան երգեր:

Գեղարուեստական բաժինին կը մասնակ-
ցին Տիկիններ Մուրատեան, Շահէ Գա-
լայճեան, օրիորդներ Թումանեան, Քէօ-
սէեան եւ Ց. Պողոսեան (երգ):

Պար Օր. Հ. Դանիէլեանի եւ Պ. Աչըճ-
կէօզեանի կողմէ:

Կ'արտասանէ Զօհրապ Մուրատեան,
նուագախումբ Կ. ՍԱՐԵԱՆ:

Ճոխ պիւֆէ: Մուտք 200 ֆր.
ՍԻՆ ՇԱՄՈՆԻ ՄԷՋ

Այս չաբաթ դիշեր ժամը 8·30էն մինչեւ
լոյս, հայ կաթողիկէ սրահին մէջ (ռիւ
տը լաւ Պռօս):

Կը նախագահէ ընկ. Տ. ՋԻՔԵԱՆ
Կը խօսի ՄԻՍԱՔ ՄԻՐՋԻ
Ճոխ պիւֆէ: Մուտքը ազատ է:

ԻՏԱԼԻՈՅ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐԷՆ

Կը խնդրուի իրենց բաժնեգիները վճա-
րել մինչեւ Յունիս 10, Տոքթ. եր. Ար-
զումանեանի, Միլանօ:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Տարօն – Սալնոյ Զորի
Հայր. Միութեան ընդհ. ժողովը այս կի-
րակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Պուլվար
Օտտոյի եկեղեցւոյ մէջ:

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Ֆր. Կ. Խաչի միջմասնա-
ճիւղային ժողովը 6 յունիս ժամը 3ին
Ազգարանեան ակումբին մէջ: Կը հրաւիր-
ուին վարչութեան բոլոր անդամուհի-
ները:

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. Աղբիւր-Սերոբ-
եօթնեղբայրեան խումբի ընդհ. ժողովը
այս չաբաթ ժամը 21ին, սովորական հա-
ւաքատեղին: Բոլոր ընկերներու ներկա-
յութիւնը պարտաւորիչ է:

ՇԱԻԻԼ.— Հ. Ց. Դ. Արղութեան
խումբի ժողովը այս չաբաթ ժամը 21ին,
սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օ-
րակարգ:

Ֆ. Կ. Խաչի Իթալիի մասնաճիւղին
ընդհ. ժողովը այս չաբաթ ժամը 4ին,
Թանթիլիի ղպրոցին սրահը:

ՎԻԵՆ.— Հ. Ց. Դ. կոմիտէի ժողովը
այս չաբաթ ժամը 20·30ին, Համօ Օհան-
ջանեան սրահին մէջ: Բոլոր ընկերներու
ներկայութիւնը պարտաւորիչ է:

ՀԱՄԱՒԱՐԲ. Հայր. Միութեան Մար-
սէյլի մասնաճիւղին ընդհ. ժողովը այս
կիրակի Պուլ. տ'Ալթէն, Պար տը Կլոպ
սրահը: Կարեւոր օրակարգ:

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. Կ. Խաչի Պուլ. Օտ-
տոյի մասնաճիւղին ժողովը այս երեք-
չաբթի ժամը 3ին, սովորական հաւա-
քատեղին: Կարեւոր օրակարգ: Պատգամ. Ժո-
ղովի զեկուցում եւ նոր վարչութեան ընտ-
րութիւն:

ԾԱԽՈՒ Է

ՀՐԱՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի երեսուն տարուան
ժամացոյցի եւ աղամանդի վաճառատունը
բոլոր ապրանքներով:

Խանութին եաին երեք սենեակ, իսկ վե-
րան՝ երկու սենեակ եւ խոհանոց: Անճնա-
կան կառատուն բակին մէջ:

Դիմել ՏԻԿԻՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի,
261, Fg. St. Martin, Paris (10).
Tél. : NORD 60-69.

(Խանութը զոց է կիրակի եւ երկու –
չաբթի օրերը):

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ ԱՌԻԹԷՆ

Ամերիկայէն նորէն ստացած ենք հագուստներ.—

Փարտրսիւ	2000էն 5000 ֆրանք
Քոմփլէ	3000էն 7500 ֆրանք
Էմփէրմէապլը	2000էն 4000 ֆր.
Վէսթ	1500էն 3500 ֆրանք
Փանթալօն	1000էն 2000 ֆրանք

Եւ ամէն տեսակ կերպասներ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԳՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԳԻՆ

Maison Béatrice

97, Rue de Richelieu Paris (2)
Tél.RIC, 57-57
Métro Richelieu-Drouot

ԽԻՍՏ ԿԱՐԵՒՈՐ

ԾՐԱՐՆԵՐՈՒ ԱՌԱՔՈՒՄ ԱՆԳԼԻՈՅ ՁԱՄԲՈՎ ԴԷՊԻ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ՁԱՆՁՈՒՆԱԾ Office des Changesէն

Société de Transaction Internationales

1, Rue Ambroise Thomas. Mètro Montmartre et Poissonieres

Paris 9e — Tél. TAI. 76.34

Ծրարները կը պարունակեն անգլ. առաջնակարգ ապրանքներ, արտածման արժէքներով — կերպասեղէն, պատրաստ հագուստներ, ճաուշահոտութիւն, դեղօրայք, սննդեղէն, Սինկեր կարի մեքենաներ, ժամացոյց եւ այլն:

ԿԱՏԱՐԵԼԱՊԷՍ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է ԾՐԱՐՆԵՐՈՒ ԱՌԱՔՈՒՄԸ ԵՒ ՏԵՂԸ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ ԱՌԱՆՑ ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԵԱՆ, ԱՄԵՆԱԿԱՐՃ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՄԷՋ

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԾԱԽՔԵՐԸ ՎՃԱՐԵԼԻ ԵՆ ՂՐԿՈՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

DEPOFERM
Dépot d'Usine
8, Rue de la Providence
Marseille, 1e ARR.

Fermeture ECLAIR
Dorée le mètre 196 Frs.
Emaillée le mètre 250 Frs.

Fermeture ROLL
Prix d'Usine

Fil à COUDRE
Simili 25 grs.
La boite de 10 625 Frs.
Bouton Galalith
et divers fournitures confections.

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ԱՅՍ ԿԻՐԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԿՈՆԴԱԿԻՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒԻՄԸ

ՓԱՐԻԶ.— Ս. Ցոլհ. Մկրտիչ եկեղեցին:
ՄԱՐՍԷՅԼ.— Փրատոյի Մայր եկեղեցին:
ՆԻՍ.— Ս. Աստուածածին եկեղեցին:
ԱՒՆՈՒՎԻԼ.— Վար. Ս. Խաչ եկեղեցին:
ՇԱԻԻԼ.— Մատուռին մէջ:
ՓՈՆ ՏԸ ՇԷՐԻԻ.— Մատուռին մէջ:
ՊՈՒՎՕԱՒ ՕՏՏՈՑԻ Ս. Ցակ. եկեղեցին:
ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ Պօղոս Պետրոս եկեղեցին:
ԼԻՈՆ.— Ս. Աստուածածին եկեղեցին:

ԽՆՋՈՅՔ ՏՐԱՊԻԶՈՆԻ ՆԱՀԱՆԳ. ՀԱՅՐ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Այս կիրակի ժամը 15էն 22, Ազգ Տան
մէջ, (32 ռիւ տը Թրէվիզ, մէթրօ Քատէ):
Նախագահութեամբ Պ. Ձիւհէրեանի:
Գեղարուեստական բաժին: Ներկայա-
գային երգեր, պարեր եւ զուարճախո-
սութիւններ:

Մուտքը ազատ է:

Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Վազգէն
Ա.ի ժամանումը Փարիզ, ձայնագրուած
Պ. Թաթուլ Ինճէեանի կողմէ, արդի ազ-
գային երգեր, պարեր եւ զուարճախօսու-
թիւններ: Մուտքը ազատ է:

ՄԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ
(Դրական եւ քացասական գիծեր)
Վիճաբանական դասախօսութիւն Հա-
մազգային ընկերութեան Մարսէյլի մաս-
նաճիւղին (Շար.):

Այս երկուշաբթի, ժամը 21ին, Պոմոնի
եկեղեցւոյ սրահին մէջ:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Պ. Կարապետ Տէօլէեան, Օր. Շուշանիկ
Տէօլէեան, Այրլ Տիկին Մելիքեան եւ
զաւակները, եւ Երանեան ընտանիքը ի-
րենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտ-
նեն բոլոր անոնց, որոնք անձամբ, ծաղկե-
պսակով, հեռագրով կամ նամակով մաս-
նակցեցան իրենց սուգին, իրենց քրոջ,
զարմուհիին եւ սանուհիին, տարաբախտ
ՎԱՐՍԵՆԻԿ ՏԷՕԼԷՆԵԱՆի մահուան առ-
թիւ:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Տունը աշխատող գործաւորուհիներ:
ֆօրսաժի համար: Դիմել 19 Ֆօպ. Սէն Տը-
նի: Մէթրօ Սբրազպուրկ Սէն Տընի:
Մէզոն Ժազմէն, (Պալթաեան):

× *Տարաւոր (քօնֆէքսիօն) կարողներ, իր-*
բենց տան մէջ: Դիմել 95 ռիւ Սէն Փիէր,
Մարսէյլ:

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ 3 ՅՈՒՆԻՍ • DIMANCHE 3 JUIN 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7594 32e ANNEE

ԽՄԲԱԳԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3405

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՄԵՐ ԱՃԳԻՆ ԱԼ ՃԱՒԽ Է

•

Անոնք որ Երեւանէն եկան եւ չվոտ ունեցան Հայկական Սրտաստանի կազմակերպուած եւ հոսուն բարուքեանց հետ, անշուշտ վերադարձին լայնօրէն պատմեցին իրենց տեսածն ու լսածը :

Ծխուր քան պիտի ըլլար, եթէ խօսէին միայն ժողովուրդի բարեպաշտութեան, հաւատարմութեան եւ եկեղեցասիրութեան մասին :

Այդ բոլորէն վեր, տարաւիր բազմութիւնները կը պարծենան իրենց մտաւոր վաստակով, որ արդէն չքեղ բարձունքի մը հասած է, տաբիներու ընթացքին :

Դժբախտաբար, չատ քիչեր տեղեկութիւն ունէին այդ վաստակէն, — Մշակոյթէ ճակատին վրայ կատարուած աշխատանքէն :

Այնքան խօսուեցաւ եկեղեցիներու եւ եկեղեցականներու մասին որ, եթէ օտարական մը հայերէն Թերթ կարդար, պիտի կարծէր թէ ամէն բանէ առաջ բարեպաշտ քրիստոնեաներու հօտ մըն է հայ ժողովուրդը :

Մեր բարձրաստիճան կղերն ալ այս տպաւորութիւնը կը ձգէ իր սահմանափակ եւ ժդոյն գործունէութեամբ :

Նոյն իսկ երիտասարդ վարդապետները կախարդական մթնոլորտ մը ստեղծած են իրենց բոլորտիքը :

Մինչդեռ, անհրաժեշտ էր բարձրաձայն հռչակել տարաւիր բազմութեանց հոյակապ ճիգը՝ Մշակոյթի ճակատին վրայ :

Յիրուցան փոուած ենք աշխարհի բոլոր ափերուն վրայ, եւ դժուար է ամբողջական դաղափար մը կազմել այդ յարաճուն երկունքի մասին :

Եթէ կարելի ըլլար համահայկական ցուցահանդէս մը կազմակերպել, գոնէ դրականութեան, արուեստի եւ գիտութեան մասին, ամէնէն Թերահաւատներն ալ պիտի համոզուէին Թէ ամուլ անցած չեն օտարութեան 35-40 տարիները :

Այն ատեն, անդամ մը եւս պիտի հաստատուէր որ, Թէեւ չունինք համալսարաններ, «ինսթիտուտ»ներ եւ ակադեմիաներ, բայց ունինք բոլոր պիտանի տարրերը՝ այդպիսի հաստատութեանց համար :

Եւ այս ամէնը՝ առանց պետական աղբիւրներու, որոնք չուրի պէս կը հոսին այլուր, պիտանի եւ անպիտան արտադրութեանց համար :

Մեր ուզածն այն է որ Երեւանը բաց աչքերով տեսնէ այս կազդուրիչ իրականութիւնը, կարգի հրաւիրելով ափ մը դիմակուոր դպիրներ եւ լիմաստակներ :

Նախապատերազմեան շրջանի արեւմտահայ դրագէտներուն գործերը արտատպած տեղ, Երեւանի դրոց - բրոցները պարտաւոր են ուշադրութեամբ հետեւիլ, նաեւ, դրականութեան եւ արուեստի ներկայ ճիւղերուն :

Պարտաւոր են կատարուած երկունքն ու վաստակը արձանագրել առանց վերապահութեան, փոխանակ տարփողելու զանազան «սլոգրեսիւ» մարզանքներ :

Եւ մանաւանդ, պարտաւոր են սերտել մայրենի լեզուի զարգացման փուլերը, գործ մը կատարելով այն ծուռ եւ լպիրծուն ճամբուն վրայ, որ արդէն իսկ ոտնաթաթախական «բոստան»ի մը վերածեր է իրենց իսկ սորված հայերէնը :

Մշակոյթի զարգացում՝ երկու Թեւերով : Եւ փոխադարձաբար օգտուելու առաջադրութեամբ :

Մեր այդին այլապէս ճոխ է :

Թանգարան մը կը կազմէ տարաւիր քաղմութեանց մշակոյթը, իրենց լեզու եւ դիմադրութիւն :

Ինչո՞ւ մուրաբական ձեւանալ, տգիտութեամբ, սորկամտութեամբ կամ ծուլութեամբ :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ...

ԳԻՇԵՐ ՑԵՐԵԿ ԿԸ ՎԻՃԱԻՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻՆ ՄԷՋ

•

«ԲԱՆԱԿՑԻԼ՝ ԿԸ ՆՇԱՆԱԿԷ ԼՔԵԼ ԱԼԺԵՐԻԱՆ»

Ազգ. ժողովին վիճաբանութեանց երկրորդ օրը խօսք առին չատ մը երեսփոխանները, քննադատելով կամ պաշտպանելով դահլիճին քաղաքականութիւնը Ալժիրիոյ եւ առ հասարակ Հիւս. Ափրիկէի մասին : Փուժատեան երեսփոխան մը պահանջեց պատմական միջոցներ ձեռք առնել անոնց դէմ որոնք կը ջլատեն բանակին եւ ազգին բարոյական կորովը : «կառավարութիւնը պէտք է պայքարի համապատասխան քարոզութեան եւ նահանջականութեան դէմ եւ ամէն միջոց ձեռք առնէ որպէսզի Մարոք եւ Ալժերիա չօգնեն Ալժերիոյ ապստամբներուն» : Անկախ երեսփոխան մը եւս, պառաչէն առաջարկեց ամէն գնով բարեփոխել հոգեբանական մթնոլորտը : «Պէտք է համոզելի սլամները Թէ վաղուան Ալժերիան երեկուանը պիտի չըլլայ : Պէտք է կարգի հրաւիրել ափ մը եսասէրներ եւ ծայրայեղներ : Կարգ մը Թերթեր ահազին չարիքներ կը գործեն : Անշուշտ համապատասխան Թերթեր, եւ ուրիշներ ալ» : Երեսփոխանը այս առիթիւ հատուածներ կարդաց «Էքսփրէս» եւ «Ֆրանս - Օպսերվաթէօր» Թերթերէն : Երրորդ երեսփոխան մը, Մոնթէ պիտել առաւ Թէ կարգ մը լրագրողներ անպատիժ կը գործեն, սերտ կապեր ունենալով քաղաքական գործիչ դէմքերու հետ :

Վարչապետը միջանկեալ խօսք առնելով ըսաւ Թէ պիտի պատասխանէ բանակին եւ ազգին բարոյական կորովի պաշտպանութեան մասին եղած հարցումներուն, եւ պահանջեց որ անուններ տան : Մոնթել ըսաւ Թէ բեմ պիտի բարձրանար, անուններ տալու համար :

Օրուան պլխաւոր բանախօսն էր նախկին վարչապետ մը, Փոլ Ռեյնօ որ նախ քննադատեց Մենդէս Ֆրանսը, դահլիճին հրաժարելուն համար, յետոյ յարձակեցաւ նախկին նախարար Փիէռ Քոթի վրայ (յառաջդիմական) :

— « Պ. Քոթի առաջարկեց որ կառավարութիւնը լսէ Հնդկաստանի վարչապետին կոչը : Բայց մոռցաւ յիշել Թէ Ալժերիոյ ազատագրութեան բանակը արդէն իսկ մերժած է Նեհրուի առաջարկները, անկախութիւն պահանջելով, առանց վերապահութեան : Ուրեմն, եթէ չենք ուզեր ձեռնթափ ըլլալ, բոլորովին աւելորդ է բանակցիլ : Անհրաժեշտ է որ կառավարութիւնը պաշտպանէ իր ներկայ քաղաքականութիւնը, փոխանակ ականջ դնելու Փիէռ Քոթիի կախարդական ձայնին : Այս պայմաններուն մէջ բանակցութիւն կատարել՝ կը նշանակէ լքել Ալժերիան եւ քաոսի մատնել երկիրը, ուր չատ չանցած պիտի տեղատարուի համայնավարութիւնը : Ֆրանսա պէտք է թշնամիներու պատերազմի նպատակներուն դիմաց յայտարարէ մեր խաղաղութեան նպատակները : Պէտք է նկատի առնենք Թէ Ալժերիոյ մէջ կայ միակ իրողութիւն մը, — կան երկու հասարակութիւններ, մէկը Ֆրանսացի, միւսը իսլամ, որոնք կողք կողքի եւ բարեկամաբար ապրած են 125 տարի : Երկու հասարակութիւններէն ոչ մէկը պէտք չէ ճնշէ միւսը, քաղաքական Թէ տնտեսական դեռնի վրայ : Վատութիւն պիտի ըլլար լքել այն մէկ միլիոն Ֆրանսացիները որ կ'ապրին Ալժերիոյ հողին վրայ : Հարկադրուած ենք վերահաստատել խաղաղութիւնը· բայց պէտք է արագ շարժիլ, վասն զի եթէ Թողունք որ պատերազմը ձգձգուի, ի վերջոյ ամէն բան պիտի կորսնցնենք եւ զոհողութիւնները զուր անցած պիտի ըլլան : Անհրաժեշտ է զինուորական անմիջական ճիգ մը : Բաւական պիտի ըլլա՞ն այն 340·000 զինուորները զոր կը յատկացէ եր տարատեսակութեան տակ ունենալ Ալժերիոյ նախարարը : Եթէ բաւական պիտի չըլլան, պէտք է վարանիլ ուրիչներ ղրկելու » :

Այս ճառէն վերջ, անկախ երեսփոխան մը պահանջեց խափանել արաբական ռատիօներու հակաֆրանսական քարոզութիւնները : «Դամասկոսի անթելը մինչեւ անգամ կը պատուիրէ սպանել Ալժերիոյ բոլոր Ֆրանսացիները : Պէտք է զօրացնել մեր ռատիօ - հաղորդումները : Ալիքներու պատերազմը չահելով պիտի խնայենք մեր զինուորներուն արիւնը » :

Պատերազմական նախարարը, Մաքս Լըժէօն, բացատրեց Թէ «բանակը փրկեց մեր ապագան Ալժերիոյ մէջ» : Այժմ այնտեղ կան աւելի քան 300·000 զինուորներ, որոնց Թիւը չորս հարիւր հազարի պիտի հասնի Յունիս 18ին, առանց կրճատելու Մարոքի եւ Թունուզի զինուորները եւ առանց ընդհատելու մեր պարտաւորութիւնները Ատլանտեան կազմակերպութեան հանդէպ : Սպառազինութեան տեսակէտով ալ մեծ ճիգ մը կատարուած է : Յառաջիկայ Յուլիսին պիտի օդտագործուին 125 պատուտակաւոր օդանաւեր, մինչ տարուան սկիզբը ունէինք միայն 40 հատ : Եզրակացնելով, երիտասարդ նախարարը (ընկերվարական), ըսաւ Թէ «անհրաժեշտ ճիգը պիտի կատարենք որպէսզի Ալժերիան, որ Ֆրանսական պիտի մնայ, չնմանի երէկուան Ալժերիոյ, այլ դառնայ աւելի արդար եւ մարդկային, Ֆրանքեւիսլամ իրական համերաշխութեամբ » :

Յօսեցան նաեւ նախորդ վարչապետ Փինէ, արտաքին նախարար Փլեւօ, եւ ուրիշ երեսփոխաններ : Ալժերիոյ նախարարը, Լաքոստ, երէկ պիտի պաշտպանէր իր քաղաքականութիւնը :

Ա. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ Մոսկուա հրաւիրեց հինգ եղիպտացի դրագէտներ, երեք շաբաթուան համար :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՌԱԿՆԵՐ

•

Մայիս 20ին Բանի մը հայկական առակներ հրատարակած էինք, Վարդան Այգեկցի ստորագրութեամբ :

Միջնադարեան մեծ առակագրին հատաֆածոն, Աղուէսագիրք, վերջերս հրատարակուեցաւ Երեւանի մէջ, ընտիր տպագրութեամբ :

Բանի մը նմոյշներ եւս.—

ԻՄԱՍՏՈՒՆ ԶԻՆՈՒՈՐ

Մի ոմն իմաստուն զինուոր պատերազմի էր գնում եւ նա երկու ոտքով կաղ էր : Եւ զինուորներից մէկը նրան ասաց. «Ով ողորմելի, ո՞ւր ես գնում : Քեզ խոկոյն կը սպաննեն, որովհետեւ փախչել չես կարող» : Եւ նա ասաց.— «Ով միամիտ, ես չեմ գնում պատերազմ փախչելու, այլ կանգնելու եւ կռուելու եւ յաղթելու :

ՈՒՂՏ ԵՒ ԳԱՅԼ ԵՒ ԱՂՈՒԷՍ

Ուղտը եւ գայլը եւ աղուէսը եղբայր եղան եւ ճանապարհ ընկան եւ ճանապարհին գտան մի բլրի հաց եւ միմիանց ասացին, Թէ ով աւագ է Թող նա ուտի : Եւ սկսեցին ասել իրենց տարիքը : Աղուէսն ասաց. «Ես այն աղուէսն եմ որի անունը Ադամը դրեց» : Գայլն ասաց : «Ես այն գայլն եմ որին Նոյը տապանն առաւ » : Ու ուղտը տեսնելով որ նրանք իրենից աւագ դուրս եկան եւ հացը պիտի առնեն, հացը բերանն առաւ եւ բարձրացնելով ասաց. «Մի՛թէ՞ ես երեկուայ տղան եմ, որ այսչափ մեծացրել եմ իմ սրունքները » :

Եւ սկսեց հացն ուտել : Իսկ աղուէսը եւ գայլը յամակելով նրա չուրջ, ոչինչ չկարողացան անել եւ փախան :

ԱՌԻՒԾ ԵՒ ԱՂՈՒԷՍ

Մի առիւծ կորիւն ծնեց եւ հաւաքուեցին կենդանիները կորիւնին տեսնելու եւ ուրախանալու : Աղուէսն եկաւ եւ հանդէսի ժամանակ բազմութեան մէջ առիւծին նախատեց բարձրաձայն եւ անարգեց Թէ՝ ո՞յդ է քո զօրութիւնը, որ ծնում եամիայն մի կորիւն եւ ոչ բազմաթիւ : Առիւծը հանդարտաբար պատասխանեց եւ ասաց. — Այո՛, ես ծնում եմ մի կորիւն, բայց առիւծ եմ ծնում եւ ոչ Թէ քեզ նման աղուէս » :

ԻՇԽԱՆ ԵՒ ԱՁՐԻ ԿԻՆ

Մի իշխան կար խիստ չար եւ անիրաւ : Եւ նոյն քաղաքում ապրում էր մի այրի կին եւ իշխանը հարկ պահանջելով նեղում էր նրան եւ այրի կինն աղօթում էր որ իշխանը ունենայ խաղաղ եւ երկար կեանք : Դնացին ասացին իշխանին Թէ քո չարութեան համար աղօթում է այրին : Եւ իշխանը եկաւ եւ ասաց. «Ես քեզ բարիք չեմ արել, ո՛վ կին, դու ինձ համար ինչո՞ւ ես աղօթում » :

Այրի կինը ասաց. «Քո հայրը վատ մարդ էր, ես անիծեցի եւ նա մեռաւ : Դուն նոսեցիր նրա տեղը՝ աւելի խիստ չար : Եւ այժմ վախենում եմ որ մեռնիս եւ քո որդին քեզնից աւելի չար լինի :

ՄՈԼՈԹՈՎ ՀՐԱԺԱՐԵՑԱՒ ԹԻԹՈՅԻ ԺԱՄԱՆՈՒՄԷՆ ԱՌԱՋ

•

ՆՈՐ ՆԱԽԱՐԱՐԸ՝ ՇԵՊԻԼՈՎ (ԽՄԲԱԳԻՐ)

Մ. Միութեան արտաքին գործերու նախարարը՝ Վ. Մոլոթով հրաժարեցաւ Յունիս 1ին եւ իրեն յաջորդեց Դմիտրի Շեպիլով, Մոսկուայի «Փրաւտա» Թերթին խմբագրապետը : Հրաժարումը ծանուցուեցաւ երբ տակաւին Մոսկուա չէր հասած Եուկոսլաւիոյ նախագահը, Մառեշալ Թիթօ :

Իրարկէները դիտել կուտան Թէ չատոնց կը խօսուէր Մոլոթովի հրաժարման մասին, բայց ուշագրաւ է որ կը վտանգի Թիթոյի այցելութեան : Եւ կը կարծեն Թէ Կրեմլինի վարիչները ուզած են հաճոյք պատճառել հիւրին :

Հրաժարման լուրը հաղորդեց Մոսկուայի հեռագրական գործակալութիւնը, կարճ զեկոյցով մը : Մոլոթով միեւնոյն ատեն անդամ էր Կեդր. Կոմիտէին նախագահութեան, որ կը բաղկանայ 11 անդամներէ եւ Մ. Միութեան ամէնէն գօրաւոր օրկանը կը կազմէ : Նաեւ չորս փոխվարչապետներէն մէկն էր : Կը կարծուի Թէ պիտի պահէ այս վերջին երկու պաշտօնները :

Մոլոթով, որ 66 տարեկան է, տակաւին քանի մը օր առաջ կը գուարճանար Մոսկուայի բրիտանական դեսպանատան մէջ, ընդունելութեան մը առթիւ, եւ ոչ մէկուն միտքէն կ'անցնէր Թէ պիտի հրաժարի 24 ժամ վերջը : Իր բուն անունն է Սկրիաբին : Բոլշեւիկեան կուսակցութեան անդամագրուած է 1906ին : Առաջին անդամ Սթալինի կը հանդիպէր 1912ին եւ այդ օրէն ի վեր կը գործածէ Մոլոթով կեղծանունը (Մուրճ) : Գործնապէս մանակցած է 1917ի յեղափոխութեան : Կուսակցութեան Բ. քարտուղարն էր 1921ին, եւ գործավարներու խորհուրդին նախագահ (վարչապետ) նշանակուեցաւ 1930ին, յաջորդելով Ռիկովի : Այս պաշտօնը վարեց մինչեւ զերմանեւխորհրդային պատերազմը : 1939էն ի վեր կը վարէր արտաքին գործերու նախարարութիւնը : Ինչպէս էր որ 1939 Օգոստ. 22ին դաշնագիր

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՀԱՅԱՍՏԱՆ Կ'ՈՒԶԵՄ

(ՄԱՅԻՍ 28Ի ՏԱՐԵԴԱՐՁԻՆ ԱՌԹԻԻ)

●

(Գ. եւ վերջին մաս)

Գիտենք, կան թերահաւատներ որ կ'ըսեն թէ ցնորք է յուսալ եւ սպասել, թէ 38 տարի առաջ չող մըն էր չոլոց՝ չքացաւ գնաց: Ի՞նչ, քանի դար է անցեր, եւ քրիստոնեաները կը հաւատան ու կը սպասեն Քրիստոսի երկրորդ գալստեան, ի՛նչով պակաս ենք՝ հաւատալու համար թէ Հայաստան որ եկաւ ու գնաց, դարձեալ կուգայ եւ կը մնայ այս անգամ: Եթէ Քրիստոս պիտի գայ՝ երբ էէյֆը ուզէ, Հայաստան անպայման կուգայ՝ երբ մեր կամքը ուզէ:

Խելացիներ ալ կան, որոնք պայմաններու կը կապեն գալուստը: Կ'ըսեն. « կամք մեծատեծաց, հովանաւորութիւն ... » : Տէ՛ր Աստուած, բաւական չէ՞ մինչեւ Մասիսի հովանին: Խաղաղ եւ աշխատասէր ժողովուրդ, բարեկամ բոլորին, մենք կը սիրենք բոլորը, հարեւանը եւ հեռաւորը: Որո՞ւ վնաս ենք հասցուցեր, վնասը այն է հասցուցեր, որ աչք է տնկեր մեր ածուին:

Եւ այժմ, սիրելի հայրենակիցներ, թոյլ տուէք այստեղ կատարել հաստատում մը:

Վերջին քառորդ դարու պատմութիւնը տաղնապ մը կը մատնէ: Ժողովուրդները մտաւորական մեծութիւն չեն ծնիր այլեւս: Միջակներ են, որ կը տիրապետեն անխոտովանելի ճարպիկութիւններով: Դէպքերը աւելի մեծ են քան քաղաքական դէմքերը: Ճարտարարուեստական նուաճումներուն աղմուկը կը ծածկէ մտաւորական մեծութենէ fառանսին ցաւը, որ յատուկ է մեր դարաշրջանին: Պահ մը դիտեցէք «պետութիւն» տարազը, քննեցէք արդի պետութենէ ձեւը,— դարերէ ի վեր կասած է պետութեան ըմբռնումին (ֆունկտիոն) յառաջդիմութիւնը: Երբեմն կ'ըլլան զարդարելու եւ փայլեցնելու չոչղոլոն բառերով, որոնք ծանօթ են ձեզի, — դեմոկրատ, պրոգրեսիստ: Աւելի առաջ ունէինք ուրիշ բառեր, — զանց կ'առնեմ, դասակռուութեան միտք չունիմ: Այս բառերուն դէմ՝ մտածման նոյն միջակութիւնը , — ֆաշիստ, դիկտատուր: Ինչ մնուն ալ տան իրարու , բոլոր առաջնորդները, որոնք քաղաքականութիւն կը խաղան եւ պետութիւն կը վարեն, չեն կրնար ծածկել fառանսին ցաւը, — արդի պետութիւնը մէկ քայլ իսկ չէ յառաջդիմած: Այժմ ինչ որ պետութիւն կը կոչուի՝ օլիկարշի մըն է, ամբոխային կամ զինական ուժի կռթնած անհատներու ձեռնարկ, ընկերաբանական վարչապետութեան մը աւետարանչին զոհացած քանի մը տարազներու իլլիւզիոնիզմով: Ճաճախ մտաւորականը կը խորհի թէ հռովմէական հին պետութիւնը , այն որ փաբս ռոմանա մը տուաւ աշխարհի, աւելի մարդկային էր քան խաղաղութեան արդի առաքեալներուն ձեռնարկները, անոր համար որ հին Հռոմը առաւել կամ նուազ չափով ծանր հարկ մը կը դանձէր իր իշխանութեան ենթակայ երկիրներէն, եւ ազատ կը թողուր լեզուն , մշակոյթը եւ մարդկային անհատի արժանաւորութիւնը :

Ով ի՛նչ կ'ուզէ թող մտածէ, — փոքր ժողովուրդի մը ամէնէն փոքր զրպէտը , բայց ազատ մտածելը կրօնք դարձուցած ինծի, ես ահա հրապարակաւ բողոք կը ներկայացնեմ մեծ ժողովուրդներու մեծ զրպէտներուն, մեկնելով մեր Մայիս 28ի վարդապետութենէն :—

Տաղանդաւոր ժողովուրդ մըն է հայ ժողովուրդը: Ստեղծագործ եւ իր մշակոյթով հպարտ: Պէտք է պահպանել այս ժողովուրդին գոյութիւնը: Դարերու թշնամութեան դէմ ծառացած, չաղթած ու չաղթուած՝ բայց միշտ կենդանի եւ առոյգ, հայ ժողովուրդը իրաւունք ունի աշխատանքի առանձնաշնորհումներ վայելելու: Ոճիր է թողուլ որ խամրի, գօսանայ, փճանայ: Հայ ժողովուրդը Փոլքլորի նիւթ չէ, ինչպէս են կիսամշակ ժողովուրդները կամ անծանօթ քաղաքակրթութեան մը մնացորդները : Հայ ժողովուրդը իր մեծ մշակոյթով մեծ ժողովուրդի իրաւունքներ ունի: Ոչ աշխարհակալութեան կը ցանկայ, ոչ ալ աշխարհակալ պետութեանց հաշիւները կը խանգարէ : Մէկ բան է միայն իր ուզածը, — մշակել իր հողերը իբրեւ իր հողերուն տէրը , մշակել իր միտքը իբրեւ իր մտածումնե-րուն տէրը :

Ո՛վ մեծ ժողովուրդներ, ո՛վ մեծ ժողովուրդներու մեծ զրպէտներ, — փրկեցէք ձեր պատիւը: Ու մանաւանդ մի՛ քնանաք ու հեգնէք մեզ՝ երբ կը տօնենք Մայիս 28:

Մայիս 28ը պատմութիւն չէ մեզի համար, այլ հանդանակ: Աղբիւր ներշնչումի, թելադրանքի, մտածման՝ այն քաղցր բանին համար, որ կը կոչուի ազատ ստեղծագործութիւն: Քաղաքական մարդը, որ իր անխոտովանելի հաշիւներուն վրայ հիմնուած՝ կ'աշխատի վարկաբեկել եւ խանգարել Մայիս 28ի հանդանակին վերհութիւնը, մեզի համար տարբերութիւն չունի չուկայի այն մարդկէն, որ իր նիւթական հաշիւներուն վրայ հիմնուած՝ անտարբերութիւն կամ թշնամութիւն կ'արտայայտէ հանդէպ մեր այս հանդիսական ցոյցին կամ աղջային ցանկութեանց: Արդ, ես թեմ բարձրացայ, այս երեկոյ, նախ իբրեւ զրպէտ, յետոյ իբրեւ հայ զրպէտ յայտարարելու համար թէ, երբ աշխարհ կը տառընանայ այն ատիճան, որ ստեղծագործ ժողովուրդի մը կը զլանայ իր աստուածային կարողութիւնները ցուցադրելու որեւէ կարելիութիւն, զրպէտին պարտականութիւնն է հաստատել թէ նուիրական զործ է խօսիլ Մայիս 28ի մասին: Թող վատանան մարդիկ, ուրանալու համար հանդանակը՝ զոր Մայիս 28ը յանձնած է մեզի, բայց թող գիտնան նաեւ թէ պիտի չպակսին երբեք զրպէտներ, ճշմարիտ զրպէտներ, իրենց ժողովուրդին մեծութեամբ խանդավառ եւ ստեղծագործութեամբ հպարտ, որոնք պիտի աղաղակեն .

— Հայաստան կ'ուզենք :

Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

ՆԱՐԵԿԱՑԻՆ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

●

ՄՄԲ.— Վերջերս Հայաստանի պետական Հրատարակչականը հրապարակ հանեց կարեւոր ուսումնասիրութիւն մը, Մ. Մկրեանի «Գրիգոր Նարեկացի»ն:

Ծանօթ գրագէտ Դ. Դէմիրճեանի եր-կար գրախօսականէն կ'ամփոփենք հետեւեալ տեսութիւնը : (Գրական Թերթ, 9 Մայիս) :—

Անշուշտ գիտական այս մեծ աշխատութիւնը մեր միջնադարեան մեծանուն բանաստեղծի մասին, իր ծաւալուն եւ շատ արժէքաւոր բովանդակութեամբ մէկ կողմէ՝ կը լուծէ անոր ստեղծագործութեան հիմնական խնդիրները, եւ միւս կողմէ՝ դուռ կը բանայ տակաւին լուծելի ուրիշ կարգ մը խնդիրներու առջեւ:

Երկը չարահիւսուած է գիտական հաստատուն սիստեմով եւ մեթոտով :

Հեղինակը կուտայ յառաջաբան մը, որ չի կրնար զրական պարտականութիւն կատարելու ճեւական բնոյթ, այլ շատ տեղին է, առաջին տողերէն իսկ կը դնէ ամէնէն հիմնական հարցը :— «Արդեօք միջին դարու հայ կեանքին մէջ եղա՞ծ է վերածնութեան շրջան, եւ եթէ այո, այդ շրջանը կը սկսի Ժ. դարէն, եւ կը սկսի զրականութեան մէջ Նարեկացիի ստեղծագործութիւններո՞վ, թէ աւելի ետք, ուրիշ գրողներու գործերով »:

Պրոֆ. Մկրեան զրքի սկիզբին յառաջ կը բերէ «եկեղեցական քաղաքական մաքառման» հարցը իր ամբողջ խճճանքով: Ատիկա շատ կարեւոր է: Այս հարցի վուժման մէջ յայտնի է թէ զժուար եղած է աքօլաստիկի մէջ չխրնամ, եւ թերեւս այժմ ալ պտնուին բանասէրներ, որ ձախողին: Պէտք է խոստովանիլ որ բարդ հարց է: Պրոֆ. Մկրեան մէջ բերելով «եկեղեցան - քաղաքական մաքառման» հարցը , որու վրայ մեր անցեալի բանասէրները նայած են իբրեւ զուտ կրօնական հարցի, իրաւամբ կը նշէ թէ մեր հին հեղինակները եղած են եկեղեցականներ : Հինգ - տասը դարերու ընթացքին հայ պատմագրութեան բովանդակութեան էական դիծը կազմած է ոչ թէ դաւանաբանական պայքարի նկարագրութիւնը, այլ իրականին մէջ աշխարհիկ քաղաքական - քաղաքակրթական պատմութիւն :

Ճիշդ որոշելով այս բարդ հարցը լուծելու մեթոտը, Մկրեան հայ ժողովուրդի 5 - 10 եւ յետագայ դարերու ընկերային շարժումը կ'որակէ իբրեւ ազատագրական շարժում : Եւ ազատագրական շարժում ամբողջ ժողովուրդի, ոչ թէ միայն ազնուականութեան եւ եկեղեցականութեան: Ասիկա այս կամ այն դասակարգի առաջնակարգութեան հարց չէ, այլ շարքերնց ժողովուրդին մեծութեամբ խանդավառ եւ ստեղծագործութեամբ հպարտ , որոնք պիտի աղաղակեն .

— Հայաստան կ'ուզենք :

Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

ժիչ ուժերու խտութեան որոշման հարց :

Նարեկացիի ժամանակաշրջանը Մկրեան կը ներկայացնէ իբրեւ Թ. դարու երկրորդ կէսին Արաբներու դէմ ժողովրդական ապստամբութեան յաջորդող շրջան: Շատ տեղին է: Մանաւանդ սրամիտ է անմիջապէս մակաբերելը «Սասունցի Դաւիթ» դիւցազներգութեան փաստը: Հեղինակը ցոյց կուտայ թէ այդ ապստամբութիւնը «հաւանաբար անմիջական ազդակն է հանդիսացած» մեր վայրկեան ժողովրդական դիւցազներգութեան: Այս «հաւանաբար» զգուշաւոր բառը աւելորդ է: Որովհետեւ նարեկացիական շրջանէն քիչ առաջ եւ ետքը հայ ժողովուրդի պատմութեան կորագիծը կը բարձրանար դէպի «հայ պետականականութեան վերականգնում»: Հինգ - տասը դար հայ ժողովուրդի պայքարը պահպանեցաւ յաջողութեամբ: Մեսրոպեան դարը ստեղծեց Վարդան - Վահանանց ապստամբութեան մշակութային - քաղաքական դաղափարը, որ զարգացաւ եւ աւելի ուշ արտայայտուեցաւ իբրեւ Բագրատունեանց, Արծրունեաց եւ ուրիշ թագաւորութիւններ :

Մկրեան կրցած է չփոթի տեսակէտներէն դուրս հանել առողջ մտածումը, թէ Ժ. դարումն էր, որ սկիզբ առաւ վերածնութիւնը հայ իրականութեան մէջ: Հեղինակը մանրամասնօրէն կը բերէ փաստեր, որոնք կը հաստատեն թէ Միջին դարը կ'երթար դէպի վերածնութիւն :

Այս փաստերը նոյնն են ինչ որ կը տեսնենք եւրոպական Վերածնութեան պատմութեան մէջ, որոնցմէ պայ կ'աւելնան այնպիսի դէպքեր, որ յատկանշական են հայ ժողովուրդի պատմութեան — անոնց պայքարը բռնապրաւողներու (զաւթիչ?) դէմ, դիւղացիութեան ապստամբութիւնները աւատապետներուն դէմ :

Հեղինակը վերապահութիւն կ'ընէ թէ Ժ. դարուն տնտեսական զարգացումը քաղաքական կեդրոնացում չստեղծեց: Մկրեան կը նկարագրէ հայ դաւանաբանական պայքարը յանուն Հայ. Եկեղեցիի ինքնուրոյն զաղափարին, որ ըստ էութեան քաղաք. անկախութեան պայմանութիւնն էր, ուղղուած Բիւզանդիոյ «ոգեկործան կայսրներու» (Նարեկացի) բռնակալութեան դէմ :

Հեղինակը ճիշդ մտահոգութեամբ Նարեկացիի ժամանակի միտքին կը նկատէ իբրեւ հիմնական հարց: Այս խորհրդազմածութիւնը չփոթութեան տեղի կուտայ, ինչպէս Մ. Մկրեան ճիշդ կը ձեւակերպէ պատճառը: Նարեկացիի «ստեղծագործութեան մէջ ուժեղ կերպով արտայայտած ճգնաւորութիւնը եւ ապաշխարելու պահանջը որակած է իբրեւ աւատապետական, եկեղեցական ողբերգութիւն եւ ուղղակի հակադրած դիւցազկան ազնուաւորութեան » : Հեղինակը ճիշդ է երբ չի համաձայնիր Մանանդեանի հետ, որ Նարեկացիի մէջ կը տեսնէ իշխող դասերու յուսահատ փախուստի անկումային տրամադրութեանց արտայայտիչ , եւ զայն կը նկատէր կործանող աւատապետութեան դէմ ուղղուած բողոքի ձայն :

Նարեկացիի ժամանակաշրջանը Մկրեան կը ներկայացնէ իբրեւ Թ. դարու երկրորդ կէսին Արաբներու դէմ ժողովրդական ապստամբութեան յաջորդող շրջան: Շատ տեղին է: Մանաւանդ սրամիտ է անմիջապէս մակաբերելը «Սասունցի Դաւիթ» դիւցազներգութեան փաստը: Հեղինակը ցոյց կուտայ թէ այդ ապստամբութիւնը «հաւանաբար անմիջական ազդակն է հանդիսացած» մեր վայրկեան ժողովրդական դիւցազներգութեան: Այս «հաւանաբար» զգուշաւոր բառը աւելորդ է: Որովհետեւ նարեկացիական շրջանէն քիչ առաջ եւ ետքը հայ ժողովուրդի պատմութեան կորագիծը կը բարձրանար դէպի «հայ պետականականութեան վերականգնում»: Հինգ - տասը դար հայ ժողովուրդի պայքարը պահպանեցաւ յաջողութեամբ: Մեսրոպեան դարը ստեղծեց Վարդան - Վահանանց ապստամբութեան մշակութային - քաղաքական դաղափարը, որ զարգացաւ եւ աւելի ուշ արտայայտուեցաւ իբրեւ Բագրատունեանց, Արծրունեաց եւ ուրիշ թագաւորութիւններ :

Մկրեան կրցած է չփոթի տեսակէտներէն դուրս հանել առողջ մտածումը, թէ Ժ. դարումն էր, որ սկիզբ առաւ վերածնութիւնը հայ իրականութեան մէջ: Հեղինակը մանրամասնօրէն կը բերէ փաստեր, որոնք կը հաստատեն թէ Միջին դարը կ'երթար դէպի վերածնութիւն :

Այս փաստերը նոյնն են ինչ որ կը տեսնենք եւրոպական Վերածնութեան պատմութեան մէջ, որոնցմէ պայ կ'աւելնան այնպիսի դէպքեր, որ յատկանշական են հայ ժողովուրդի պատմութեան — անոնց պայքարը բռնապրաւողներու (զաւթիչ?) դէմ, դիւղացիութեան ապստամբութիւնները աւատապետներուն դէմ :

Հեղինակը վերապահութիւն կ'ընէ թէ Ժ. դարուն տնտեսական զարգացումը քաղաքական կեդրոնացում չստեղծեց: Մկրեան կը նկարագրէ հայ դաւանաբանական պայքարը յանուն Հայ. Եկեղեցիի ինքնուրոյն զաղափարին, որ ըստ էութեան քաղաք. անկախութեան պայմանութիւնն էր, ուղղուած Բիւզանդիոյ «ոգեկործան կայսրներու» (Նարեկացի) բռնակալութեան դէմ :

*Հեղինակը ճիշդ մտահոգութեամբ Նարեկացիի ժամանակի միտքին կը նկատէ իբրեւ հիմնական հարց: Այս խորհրդազմածութիւնը չփոթութեան տեղի կուտայ, ինչպէս Մ. Մկրեան ճիշդ կը ձեւակերպէ պատճառը: Նարեկացիի «ստեղծագործութեան մէջ ուժեղ կերպով արտայայտու

— Դե ներեք իմ ժլատությունը, Սո – ֆրոնիա, ասացինք իմ ոսկին, և ես չեմ ետառնում իմ խոսքերը, որ ոչ ոք չի կարող ինձանից ոսկի խլել, մինչև որ ես ինքս չուզեմ տալ նրան։ Ես ոսկի ունեմ, որովհետև ես ոսկի չեմ ծախում։ Ես ոսկի չեմ գնում, որովհետև ես ոսկի չեմ ուզում։ Ես ոսկի չեմ ուզում, որովհետև ես ոսկի չեմ ծախում։ Ես ոսկի ունեմ, որովհետև ես ոսկի չեմ գնում։ Ես ոսկի ունեմ, որովհետև ես ոսկի չեմ ծախում։ Ես ոսկի չեմ ուզում

մը ստորագրեց Հիթլէրի հետ, փութացնելով պատերազմը :

Նոր նախարարը, Շեպիլով, Խրուշչեւի դէմառուր աշխատակիցը կը համարուի երկար առենէ ի վեր, արտաքին քաղաքականութեան մէջ: Յիսուն տարեկան է : Կուսակցական պաշտօնաթերթին խմբագրապետն էր եւ 1954 Մարտին նշանակուեցաւ նախագահ Ազգութեանց խորհուրդի արտաքին գործերու յանձնաժողովին : Նոյն տարուան հոկտեմբերին փեքին գնաց Խրուշչեւի եւ Բուլկանինի հետ: Անցեալ տարի յունուարին, երբ Մալենկով կը հրաժարէր, կարեւոր յօդուած մը հրատարակեց թերթին մէջ, պաշտպանելով ծանր ճարտարարուեստը: Դարձեալ ինքն էր որ Պելկրատ գնաց Խրուշչեւի եւ Բուլկանինի հետ, 1955 Մայիսին: Նոյն տարուան Յունիս 12ի նշանակուեցաւ քարտուղար Կեդր. Կոմիտէի, զառնալով ակնառուր դէմք : Մէկ չաբաթ ետքը Գահիրէ կ'երթայ գնդ. Նասրի հրաւէրով, սերտ յարաբերութիւններ հաստատելով : Քանիերորդ համագումարին վերընտրուեցաւ քարտուղար Կեդր. Կոմիտէի եւ փոխնախագահ :

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Նորէն պղտոր լուրեր կը հասնին Միջին Արեւելքէն, ճիշդ այն պահուն երբ ազգահաւաքութեան խորհուրդը կը քննէ Ազգաժողովի ընդհ. քարտուղարին տեղեկագիրը : Առջի օրուան նիստին մէջ, բուռն ճառ մը խօսեցաւ Սուրիոյ պատուիրակը, մերժելով ճանչնալ Իսրայէլի գոյութիւնը: Աւելի չափաւոր էին Եգիպտոսի եւ Լիբանանի ներկայացուցիչները :

Իսրայէլի մեծ ռազմափորձերը վերջացան, տեւելով չորս օր : Ներկայ էին վարչապետը եւ պատերազմը: Առաջինը ճառ մը խօսելով Երուսաղէմի մէջ յայտարարեց . — « Մենք միշտ պատրաստ պէտք է ըլլանք վճռուր. տեսակէտով : Բայց պէտք է զգուշանանք պատերազմի ձեռնարկելէ, նոյն իսկ եթէ սաստկանայ արաբ վարիչներու զրգռութիւնը : Խաղաղութիւնը ոչ միայն անհրաժեշտ է ընդհանուր պատճառներով, այլ եւ անոր համար որ Իսրայէլ պէտք է կարենայ ընդունիլ աքսորականները եւ հայրենիք մը կերտել: Մեր դրացիներուն մէջ չկայ մէկ հատիկ ժողովրդապետութիւն, բոլորն ալ ատատապետութիւններ են: Եթէ ընդհարում մը պատահի, հետեւանքը պիտի ըլլայ համաշխարհային պատերազմ »:

× Ինդլիոյ վարչապետը, Իրլն, յայտարարեց թէ երբեք տեղի պիտի չտայ մանաւորապէս Կիպրոսի, Պարսից ծոցին, Աէյնի եւ մեր քարիւղի աղբիւրներու պաշտպանութեան համար :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

40·000 ՈՄԿի տուգանքի դատապարտուեցաւ ԿիպրոսիՓամակուսթա քաղաքը, որ ունի 25·000 բնակիչ: Այս տուգանքը սահմանուած է իբրեւ պատիժ երկու անգլիացի զինուորներու սպանութեան համար: Ցարդ տուգանքի դատապարտուած են 13 քաղաքներ եւ գիւղեր, համագումար 70·050 սթերլին : Անցեալ նոյեմբերէն ի վեր 11 հոգի սպաննուած եւ 136 յարձակումներ կատարուած Ցամակուսթայի մէջ: Կիպրոսի յոյն քաղաքապետները եւ գիւղապետները կոչ մը ուղղեցին Յոյներուն եւ Թուրքերուն, որպէսզի հաշտուին :

Թիթօ չաբաթ օր Մոսկուա հասնելով, ընդունուեցաւ արտակարգ հանդիսութեամբ :

Ալժերիացին հասած վերջին լուրերու համաձայն 230 ըմբոստներ սպաննուած, 210 հոգի ալ գերի բռնուած են «երկաթեայ գուռներուն» առջեւ մղուած ճակատամարտի մը ընթացքին որ տեւած է երեք օր: Սպաննեալներէն 160ը զինուորական համազգեստ հագած էին: Ֆրանսացիները մեծ քանակութեամբ զէնքեր ալ գրաւած են, մէջն ըլլալով 13 մոլոթով եան ձեռնառումբեր: Ալժէի մէջ Արաբները գործադուլ մը սարքեցին, իբրեւ բողոք երկու օր առաջ կատարուած խուզարկութեանց դէմ: Մահուան դատապարտուեցան երեք ըմբոստներ :

ՍՈՒՐԻՈՅ սենատքանները պահանջեցին կառավարութենէն արտօնել որ կամաւորներ երթան Ալժերիա :

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Այրի Տիկին Նոյեմբեր Պէրպէրեան չնորհակալութիւն կը յայտնէ ամէն անոնց որոնք անձամբ, գրաւոր կամ ծաղկեպսակով ցաւակցութիւն յայտնեցին իր ողբացեալ ամուսնոյն

ԱՂԱՍԻ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

մահուան առթիւ :

ՄԱՑԻՍ 28Ը-

ՎԻԼՆ
Այս Շաբաթ գիշեր :
Կը խօսի ԴՐ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՍԷՆԹ ԷԹԻԷՆ
Կիրակի, 10 Յունիս :
Կը խօսի ԴՐ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՇԱԻԻԼ.— 10 Յունիս, կիրակի կէսօրէ վերջ :
Կը նախագահէ Պ. ՋՊՈՒԻԳՃԵԱՆ

ԱՎԻՆԵՕՆ
Նախաձեռնութեամբ «Մուրատ» խումբի, Յունիս 10ին կէսօրէ վերջ:
Րըկպի Պարի մէջ, Փօնթէ :
Կը խօսի ընկ. ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ

ԿԱՐՏԱՆ
Կիր. Յունիս 10ին, ժամը $ին :
Գեղուհի ակումբին մէջ :
Կը խօսի ընկ. ԺԻՐԱՑՐ ԴԱՏԱԻՈՐԵԱՆ

ԱՅՍ ԿԻՐԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՊԱՏԱՐԱԳ ԵՒ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ԱՆԴՐԱՆԻԿ ԿՈՆԴԱԿԻՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒԻՄԸ

ՓԱՐԻԶ.— Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին :
ՄԱՐՍԷՅԼ.— Փրատոյի Մայր եկեղեցին :
ՆԻՍ.— Ս. Աստուածածին եկեղեցին :
ԱՒՆՈՒՎԻԼ.— Վար. Ս. Խաչ եկեղեցին :
ՇԱԻԻԼ.— Մատուռին մէջ :
ՓՈՆ ՏԸ ՇԷՐԻՒ.— Մատուռին մէջ :
ՊՈՒԼՎԱՒ ՕՏՏՕ Ս. Յակ. եկեղեցին :
ԱԼՖՈՐՎԻԼի Պօղոս Պետրոս եկեղեցին :
ԼԻՈՆ.— Ս. Աստուածածին եկեղեցին :

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ (Մարսէյլ)

Հրապարակային դասախօսութիւն
Այս Չորեքշաբթի ժամը 21ին, Ֆրանսական համալսարանի Ամփիթեատրոնին մէջ, (40 Ալէ Լէօն Կամպէթա) :
Կը խօսի՝ ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ
Նիւթ՝ Սեւրի դաշնագիրը իբրեւ միջազգային փաստաթուղթ հայկական իրաւունքներու :
Մուտքը ազատ է :

ՄԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

(Դրական եւ բացասական գիծեր)
Վիճաբանական դասախօսութիւն Համազգային ընկերութեան Մարսէյլի մասնաճիւղին (Շար.) :
Այս երկուշաբթի, ժամը 21ին, Պոմոնի եկեղեցւոյ սրահին մէջ :

ՆՈՒԻՐՆԵՐ

Քլամարէն Պ. Յակոբ Զաքարեան հաղար ֆրանք կը նուիրէ «Յառաջ»ի բարգաւաճման, հազար ֆրանք ալ Սեբաստիոյ Մուրատ Ուսումնասիրաց Միութեան : Սառնալ «Յառաջ»էն :

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Տունը աշխատող գործաւորուհիներ : Ֆօրսաժի համար : Դիմել 19 Ֆօպ· Սէն Տըճի : Մէթրօ Սբրազպուրկ Սէն Տրճի : Մէզօն Ժազմէն, (Պալթաեան) :
× Տարատի (քօնֆէքսիօն) կարողներ, իրենց տան մէջ: Դիմել 95 ռիւ Սէն Փիէր, Մարսէյլ :

ԻՏԱԼԻՈՅ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐԷՆ

Կը խնդրուի իրենց բաժնեգիրները վճարել մինչեւ Յունիս 10, Տոքթ· եր· Արզումանեանի, Միլանօ :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Ֆր· Կ· Խաչի միջմասնաճիւղային ժողովը 6 Յունիս ժամը 3ին Ահարոնեան ակումբին մէջ: Կը հրաւիրուին վարչութեան բոլոր անդամուհիները :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Տարօն – Սալնոյ Զորի Հայր· Միութեան ընդհ· ժողովը այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 3ին, Պուլվար Օտտոյի եկեղեցւոյ մէջ :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ· Կ· Խաչի Պուլ· Օտտոյի մասնաճիւղին ժողովը այս երեքշաբթի ժամը 3ին, սովորական հաւաքատեղին : Կարեւոր օրակարգ : Պատգամ· ժողովի զեկուցում եւ նոր վարչութեան ընտրութիւն :

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Այս Չորեքշաբթի գիշեր, Քաֆէ Քատէի վերնայարկը: Կը ներկայացուի Ս. Ղազարի ուխտադնացութեան ձայնագրուած ժապաւէնը :

Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին խօսքերը ուղղուած Փարիզի հայ մանուկներուն :

Նախապար փինոյի երեւան ժամանումը, առնուած՝ հեռատեսիլէն : — Կը նախագահէ, եւ կը խօսի Հ· Աւետիք :

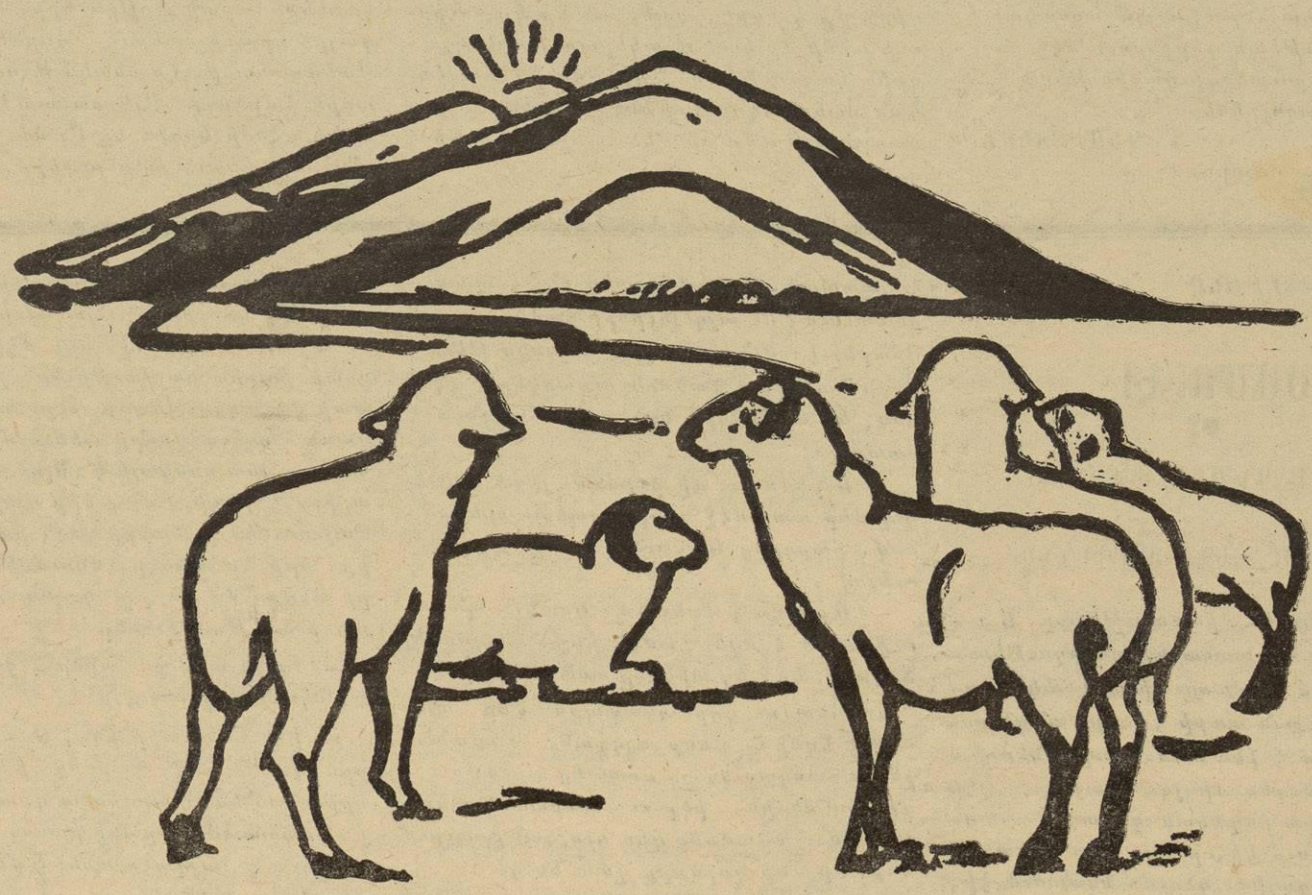
(Պատկերները պատրաստուած են Գ. Մելիքեանի կողմէ) :

Machines à coudres
Surjeteuses boutonnières et toutes machines spéciales et ordinaires
LOCATION - VENTE - ACHAT
Réparations et Transformotions
F. BERNAT
61, Rue Meslay, PARIS (3e)
Tél. : TUR. 44-09
Métro : Strasbourg St. Denis
Travail garanti — Exécuté par
E. DONAT
#
Facilités de Paiement

Lyon-Décines
ASSURANCES
Incendie, accident, eaux glace, maladie, R. C.
Tous risques
VENTE, ACHAT - REGIE
#
Adressez vous au :
Cabinet P. COTE
102Ave. J. Jaures - Decines
Téléphone : 28

MORY et Cie
SERVICE VAUQUELIN
Մեկ արտօնուած տունն է ծրարները ղրկելու համար ՀԱՅԱՍՏԱՆ
(U. R. S. S.)
Հաստատութիւնը արտօնուած է ՄԻ – ԱՅՆ ՆՈՐ ԶԳԵՍՏՆԵՐԸ ղրկելու, պաշտօնական հաշուեցոյցներով, իսկ գործածուած հագուստներ՝ շատ լաւ վիճակի մէջ :
3, RUE ST.-VINCENT DE PAUL
Paris10e, Tél. : TRU. 72-60(Poste 89)

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

TERZIAN
Un maître dans le tricot
MAISON FONDÉE EN 1928
3, RUE POISSONNIERE - PARIS 2e
Tél. : CEN. 93-75

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 5 ՅՈՒՆԻՍ

MARDI 5 JUIN 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7595 — 32e ANNEE — Խմբագիր ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3406

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԹՐՔԱՊԱՏՈՒՄ

●

Ներքին պայքարը տարածուելով եւ ճիւղաւորուելով, արդէն իսկ հասած է վտանգաւոր կէտի մը :

Այն աստիճան որ, կառավարութիւնը կ'ամապարէ կարգ մը նոր օրէնքներ առաջարկել կամ եղածները խստացնել, ինչպէս կը հաստատեն վերջին թղթաբերով հասած թերթերը :

Մայիս 30ին Ազգ. ժողովին յանձնուեցաւ օրինագիծ մը, որ կը ծանրացնէ մամուլի, անթելի եւ հաւաքոյթներու օրէնքները :

Միեւնոյն առեն կը քննուի Ազգ. պաշտպանութեան օրինագիծ մը, շատ աւելի ծանր տրամադրութիւններով :

Կառավարութիւնը ստիպողաբար կը պահանջէ քաւէարկել այս օրինագիծները, յայտնապէս յուզումի մատնելով հանրային կարծիքը :

Մամուլի օրէնքին նոր տրամադրութիւնները ուղղուած են ընդդիմադիր հոսանքներուն դէմ, որոնք ամիսներէ ի վեր անխնայ կը ճակտին կառավարական կուսակցութիւնը (դեմոկրատ) :

Օրինագծին տրամադրութեամբ թերթի մը տէրը, խմբագրապետը, պատասխանատու անօրէնը, քաղաքական խմբագիրները եւ քրոնիկագիրները պէտք է բարձրագոյն ուսում ստացած ըլլան : Արտօնութեան եւ հրատարակութեան պայմանները ալ խստացած են :

Մանաւանդ յօդուած մը հինգ հազար ոսկի տուգանք եւ մէկ տարի բանտարկութիւն կը տրամադրէ, եթէ հերքումները 24 ժամէն չհրատարակուին, նոյն տեղը եւ նոյն տառերով :

Կալպ մը պարապաններու մէջ դատարանը կրնայ թերթն ալ փակել :

Մէկ տարի պատիժ կը նախատեսուի անոնց որ վրդովիչ տեղեկութիւններ կը հրատարակեն երկրին տնտեսական, քաղաքական կամ ելմտական կացութեան մասին :

Ուրիշ կարգ մը յօդուածներ ալ կը հաստատեն թէ կառավարութիւնը վճռական դիրք մը բռնած է, ընդդիմադիրներուն պայքարը չլսուելու համար :

Այս վերջինները մտահոգութեան մատնուած են արդէն եւ հրապարակաւ կը յայտնեն իրենց յոռետեսութիւնը :

Տխրահռչակ Խմէրը, որ տարիներէ ի վեր երկիրը կը կառավարէր «լուսթեան օրէնք»ով, կ'ըսէ թէ «նշանները լաւ չեն» :

Դեմոկրատ կուսակցութենէն բաժնուած թեւ մը, «Հիւրըրիչէմ» , իր նախագահին բերնով կը յայտարարէ թէ նոր օրէնքը աւելի ծանր է քան 1925ի «լուսթեան օրէնքը» : Եւ կը հառաչէ .

—«Գիտենք թէ երկիրը ո՛ւր առաջնորդուեցաւ այն առեն : Մե՛ղք երկրին »...

Ազգ. պաշտպանութեան օրէնքը, որ մանաւանդ ուղղուած է չարաշահութեան դէմ , նոյնպէս չարք մը ծանր պատիժներ կը տրամադրէ :

Օրինակ, հինգ հազարէն մինչեւ 50·000 ոսկի տուգանքի կամ երեք տարի բանտարկութեան պիտի դատապարտուին անոնք որ ապրանքներ կը մթերեն կամ կը տահեն, կառավարութեան բռնագրաւած ապրանքներ կը վախցնեն, պահանջուած տեղեկութիւնները ժամանակին եւ ճշդիւ չեն հաղորդեր, կամ ի հարկին կառավարութեան չեն ծախեր իրենց ապրանքները, եւ կամ ուրիշ նպատակներու կը գործածեն կառավարութեան տրամադրած վարկը եւ «տըվիզ»ը :

Այս կաշկանդումներով, օրէնքը կ'ուզէ հաւասարակշռել երկրին տնտեսական կացութիւնը, որ լուրջ մտահոգութիւն կը պատճառէ :

Երեք հարիւր միլիոն տոլարի վարկ մը կը սպասէին Ամերիկացիներէն, բայց անոնց մտնագէտները կը նախընտրեն խրատներ տալ, միշտ յիշեցնելով .— «Ձեր վերմակին չափ երկարեցէք ձեր ոտքերը» : Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՎԱՐՉԱՊԵՏԸ ՎՍՏԱՀՈՒԹԵԱՆ ՔՈՒԷ ՊԱՀԱՆՋԵՑ

●

ԲԱՆԱՁԵՒԸ ՊԻՏԻ ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԻ ԱՅՍՕՐ, ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

Այսօր, երեքշաբթի, Ազգ. ժողովը պիտի քուէարկէ միակ բանաձեւ մը, վստահութեան քուէ տալով վարչապետին :

Վարչապետը չաթաթ դիւրը մերժեց «կողքներու բաժնել» վստահութիւնը եւ պահանջեց մէկ բանաձեւ քուէարկել ընդհանուր քաղաքականութեան մասին : Ուրիշ խօսքով, նոր պայմանագիր մը կնքել կառավարութեան հետ : Ընդհանուր կարծիքն այն է թէ վստահութիւն պիտի ստանայ կարեւոր մեծամասնութեամբ, եթէ նոյն իսկ դէմ քուէարկեն 151 համայնավարները եւ ուղեկիցները : Առաջարկուած բանաձեւը պիտի վաւերացնէ դահլիճին ալժերեան քաղաքականութիւնը , ընկերային, տնտեսական եւ քաղաքական բարեկարգումներով : Այս առթիւ բացատրեց թէ պիտի ստեղծուի «Նոր Ալժերիա մը, ոչ Ֆրանսական, ոչ իսլամական , ոչ ալ պէրպէրեան, այլ անքակտելի կերպով կապուած Ֆրանսայի հետ, նոր կարգուսարքով մը, հաւասար իրաւունքներ տալով բոլոր բնակիչներուն» : Նոյն ատեն համաձայն, դահլիճը արդէն ունի 195 քուէ 595 անդամներու մէջ, ընկերվարականներով, արմատականներով, ժողովրդական Շարժումով եւ ուրիշ չափաւոր հոսանքներով : Իր բանախօսութեան վերջին մասին մէջ, Պ. կի Մոլէ վճռական դիրք մը բռնեց համայնավարներուն դէմ, դատապարտելով անոնց բողոքի ցոյցերը զինուորներու առաքման դէմ եւ յայտարարեց թէ «աննկուն պայքար մը պիտի մղեն Ալժերիոյ հրոսախումբերուն դէմ , կրակը դադրեցնելու եւ բանակցութիւններ կատարելու պահանջին դէմ : Միեւնոյն ատեն պարսաւեց անոնք որ դաւադաննութիւն կը կատարեն, նահանջակատութեան ճամբան բռնելով : Դատապարտեց, նաեւ, փուժատեան հոսանքը որ կը փորձէ չարժում ստեղծել տուրքերու վճարման դէմ : Եւ կոչ մը ուղղեց բոլորին հայրենասիրութեան : Ֆրանքեւերման բանակցութեանց մասին ալ խօսելով, Պ. կի Մոլէ յոյս յայտնեց թէ գոհացուցիչ ելքի մը պիտի յանգին Սարի եւ ուրիշ խնդիրներու մասին : Ինչպէս Ալժերիոյ նախարարը՝ Լաքոսթ, վարչապետն ալ հաստատած է թէ Ֆրանսա քանի մը ամիսէն յաղթական պիտի հանդիսանայ, զսպելով Ալժերիոյ ապստամբութիւնը որ կը տեւէ 19 ամիսէ ի վեր : Երկու նախարարներուն ճառերը չերմագին ծափահարութեան Ազգ. ժողովի կեդրոնին կողմէ : Ծափահարողներուն մէջ էր նաեւ Մենդէս Ֆրանս, որ դահլիճէն հրաժարեցաւ վերջերս :

Ճառը վերջացուցած ատեն, Պ. կի Մոլէ չեշտեց թէ Գ. օրուան քուէարկութիւնը պէտք է ըլլայ միանուագ : «Մենք մէկ քաղաքականութիւն ունինք տարբեր կացութիւններու համար : Չեզի կը մնայ դատել չորս ամիսէ ի վեր կատարուած գործը, ինչպէս եւ ճշդել ապագայ քաղաքականութիւնը : Իմ կառավարութիւնս համախմբում մը չէ զանազան անձերու որոնք հակառակ են իրարու, այլ ամբողջութիւն մը ուր իւրաքանչիւր խնդիր ազատօրէն կը քննուի, բայց ցոյց կուտայ միութիւն ՝ գործադրութեան մէջ : Կ'ուզեմ դիտնալ ընդդիմութեանց դումարը : Ուստի կը պահանջեմ վստահութեան միակ բանաձեւ մը, որ պիտի ըլլայ նոր վաւերացում մը : Մենք կ'ընդունինք բոլոր պատասխանատուութիւնները եւ վտանգները : Կառավարութիւնը ինչպէս կրնայ գործել, եթէ Ազգ. ժողովը մանրէ իր վստահութիւնը , եթէ մասերու բաժնէ կամ վերապահութեամբ տայ : Երկիրը յստակ վճիռ մը կ'ուզէ : Ան զղուած է պիղատոսական բացատրութիւններէ կամ վայրերան մարդաբէութիւններէ : Կառավարութիւնը ըստանձնած է իր պատասխանատուութիւնը եւ պիտի որ Ազգ. ժողովն ալ պիտի չվարանի ստանձնել իր բաժինը » :

Այս խօսքերը հաճոյք չպատճառեցին կարգ մը աջակողմեան երեսփոխաններու, որոնք համաձայն են Ալժերիոյ քաղաքականութեան, բայց դժգոհ՝ Թունուզի եւ Մարոքի տրուած անկախութենէն : Պ. կի Մոլէ հարկ դատեց բացատրել թէ պատրաստ են կրակը դադրեցնելու որեւէ ատեն, եթէ հակառակորդն ալ ընդունի , թէ բարեկարգութեան վերահաստատուելէն երեք ամիս ետքը ազատ ընտրութիւններ պիտի կատարուի, մէկ միլիոն եւրոպացիներու եւ ութ միլիոն Իսլամներու ներկայացուցիչներն ընտրելու համար , թէ Ալժերիոյ չորս նահանգները պիտի բարձրանան 12ի, որպէսզի կարելի ըլլայ աւելի սերտ կապեր հաստատել վարչութեան եւ ժողովուրդին միջեւ : Եւ չեչտեց թէ Ալժերիոյ խնդիրը միջազգային հարց մը չէ եւ միայն Ֆրանսայի կ'ըլլայ լուծել զայն :

Իրմէ առաջ Ալժերիոյ նախարարը, Լաքոսթ մանրամասնօրէն նկարագրեց կացութիւնը : Կրկնեց թէ յունիս 20ին 364 հազար պինուոր պիտի ունենան Ալժերիոյ մէջ : «Կը յուսամ թէ քանի մը ամիսէն չօշափելի արդիւնքի մը պիտի հասնինք և ստուարաթիւ բնակիչներ մեզի պիտիմիանան : Բայց հրաշքներ չեմ խոստանար » : Ցետոյ բացատրեց թէ բարեկարգութեան վերահաստատումէն ետքն ալ Ալժերիոյ վերաշինութիւնը տնտեսական ահագին ղոհողութիւններ պիտի պահանջէ Ֆրանսայէն : «Ապստամբները կ'ուզեն հաստատացնել թէ բնակչութեան կռիւ մը կը մղենք. անոնք կը փորձեն խռովել միջազգային կարծիքը : Ամէն տեղ կը տարածեն թէ 300·000 Ալժերիացիներ բնաջնջուած են եւ անբաններ կան որ կը հաստատեն, հարիւրով, երկու հարիւրով կը բազմապատկեն զոհերը : Ֆրանսացիներ մեռան մահափորձի մը հետեւանքով : Երկու իսլամներ զոհ գացին անհատական արարքներու : Ըսին թէ չորս հարիւր հոգի էին զոհերը եւ կարգ մը Ֆրանսերէն թերթեր ալ այդպէս գրեցին » :

❖ ՕՐ ԸՍ ՕՐԻՆ ❖

●

Ի ՊԷՏՍ ՄԱՆԿԱՆՑ

Հականեխական գործողութիւնները կը շարունակուին Խ. Միութեան մէջ, մաթրեալ համար սթալինականութեան վերջին հետքերը :

Տարեցները լուսաբանելէ ետք , այժմ ձեռնարկած են մանուկները, պատանիները եւ երիտասարդները դարձի բերելու :

Ուրիշ խօսքով, ամէն միջոց կը փորձեն, ապացուցանելու համար թէ «Մեծ Հայրիկը» գէշ մարդ մըն էր եւ ծանր վնասներ հասցուցած է կուսակցութեան :

Այսպէս, Մոսկուայի երիտասարդական Միութեանց պաշտօնաթերթը, «Կոմսոմոլսկայա Պրաւդա», վերջերս ուղեցոյց մը հրատարակեց, անխնայ ձադկելով սթալինականութիւնը :

Այս առթիւ, թերթը մասնաւորապէս կը յիշէ Լենինի կտակը, որու մասին արգիլուած էր խօսիլ, 1927էն ի վեր :

Երիտասարդութեան օրկանը կը յայտարարէ .

— « Լենին իր կեանքի վերջին տարին կը յիշեցնէր թէ Սթալինի նկարագրին բացասական դիծերը, ինչպէս կոչտութիւնը, յարգանքի պակասը՝ իր աշխատակից ընկերներուն հանդէպ, քմահաճոյքները եւ իշխանութիւնը չարաչար գործածելու հակամիտութիւնը կրնան խախտել հաւաքական ղեկավարութիւնը : Դժբախտաբար այդպէս ալ եղաւ» :

Ցետոյ կը բացատրէ թէ ինչպէս զարգացաւ «անձի պաշտամունքը » :

— Աստիճանաբար նուազեցաւ կուսակցութեան եւ ժողովուրդին դերը կամ բոլորովին լուսթեան մատնուեցաւ : Ամէն տեղ յուշարձաններ չինուեցան ի փառս Ժ. Սթալինի, որ սկսաւ անձամբ լուծել բոլոր խնդիրները : Այս պարագան չատ չարիքներ պատճառեց, վասն զի միակ անհատ մը չի կրնար ամէն բան դիտնալ եւ ամէն բան չիտակ լուծել : Սթալին այլեւս կարեւորութիւն չէր տար համամյնավարներուն եւ կուսակցութեան վարիչներուն : Ան կեանքէն կտրուեցաւ եւ սկսաւ գործել ոչ թէ համոզելով ու բացատրելով , այլ հրամայելով եւ բռնադատելով » :

Թերթը «ժողովուրդի ստոր թշնամին», հրէշածին Բերիան ալ յիշելով իբրեւ գործիք Սթալինի , կ'եզրակացնէ թէ այժմու կուսակցութիւնը լուսաբանուած է անձի պաշտամունքին պատճառած վնասներու մասին :

Դժբախտաբար այս «լուսաբանութիւնները » տեղի կ'ունենան այնպիսի ատեն մը երբ արդէն փշրուած են անձնապաշտութեան կամ կռապաշտութեան անհամար զոհերը :

Եւ յետոյ, լման չէ հականեխումը :

Տակաւին կանգուն կը մնան այն վիթխարի յուշարձանները (մոնումենթ ?) որ բարձրացան Ռուսիոյ եւ ուրիշ երկիրներու մէջ, մէկն ալ Երեւան, Հայաստանի սրտին վրայ :

Հապա այն 8 - 10 ռուսական կամ օտար քաղաքնե՞րը, որ վերակոչուեցան Սթալինի անունով : Օրինակ՝ Պուլկարիոյ բանուկ նաւահանգիստը, Վառնա ...

Վ.Մ.Հէ

ՄԱՌԵՇԱԼ ԹԻԹՕ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ

●

ԽՐՈՒՇՁեւԻ ԴԱՂՏՆԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԵՑԱՒ

Բոլոր տեղեկութիւնները կը հաստատեն թէ Եուկոսլաւիոյ նախագահը, Թիթօ , արտակարգ ընդունելութեան մը արժանացաւ Մոսկուայի մէջ : Երբեք այսքան խանդավառութիւն ցոյց տուած չէր Մոսկուայի ժողովուրդը : Կառախումբին ժամանումէն շատ առաջ, հազարաւոր քաղաքացիներ խռնուած էին կայարանին առջեւ, չէջակայ փողոցներուն մէջ եւ ճամբուն վրայ : Օդը պայծառ էր , կիները ամառնային զգեստ հագած էին եւ կը սպասէին ծաղկեփունջերով : Կառավարական կառքերը դժուարաւ կրցան ճամբայ բանալ դէպի կայարան :

Կառախումբին ժամանումէն 15 վայրկեան առաջ արտաքին գործերու նոր նախարարը, — Շեպիլով, կայարան հասաւ ընկերակցութեամբ Մալենկովի, Միկոյեանի եւ ուրիշ երեւելիներու : Շեպիլով անմիջապէս յառաջանալով սեղմեց բոլոր դեսպաններուն ձեռքերը : Ժամը 5ին կայարան կը հասնէր կառախումբը , որուն վայրաչարժին վրայ կը ծածանէին Եուկոսլաւիոյ եւ Խ. Միութեան գրօշները : Առաջին անդամ դուրս ելաւ Թիթօ, մանէլի համազգեստով եւ ընդունեցաւ վորոշիլովի, Խրուշչեւի, Բուլկանինի, Միկոյեանի եւ Մոլոթովի կողմէ : Բոլորն ալ ձեռք սեղմեցին եւ ծաղկեփունջեր նուիրուեցան Տէր եւ Տիկին Թիթոյի : Բազմութիւնը կ'աղաղակէր . — «Կեցցէ՛ խաղաղութիւնը, կեցցէ՛ Թիթօ» :

Եուկոսլաւիոյ նախագահը պատասխա-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՊԱՏՄԱԾ ԲԵԲՈՒԻ ՄԱՍԻՆ ՀԵՔ

(Ի. Եր. վերջին մաս)

Դժբախտաբար, ոչ ոք չգիտեր, թե ինչպես էր ապրում Բեբուն, ինչպես էր նա ծախսում իր ստացած գումարները։ Ոչ ոք չգիտեր նաև, թե ինչ էր նա անում իր ազատ ժամերին։ Ոչ ոք չգիտեր, թե ինչ էր նա կարդում, ինչ էր մտածում, ինչ էր ուզում։ Ոչ ոք չգիտեր նաև, թե ինչ էր նա ուզում ասել իր ստեղծագործություններով։ Ոչ ոք չգիտեր

ՍՍՏՈՎԿ

(ՊՈՒՏԻԼԿԱՆ ԱՀԿ, 364 – 400)

14.— ՂՈՐ ՏԵՂԱՓՈՓՈՒԹԻՒՆ

— Հրամայուած չ՚ոչ ոքի հետ, ոչ ոքի հետ խօսիլ եւ ոչ ոքի հետ տեսնուիլ, ըսաւ Սոստկ, ինչպէս որ Պետրոս առաքեալ ալ ըրաւ Յիսուսի հետ։

Ապա դարձաւ Պետրոսին եւ Յովհաննէսին եւ ըսաւ անոնց, որ իրենց հետ գացին մինչեւ Գեթսեմանի պարտէզը։

— Ես ալ ձեզի հետ պիտի գամ, ըսաւ Պետրոս։

— Ո՛չ, ո՛չ, պատասխանեց Սոստկ, դուն ինծի հետ պիտի գաս, որովհետեւ ես ալ քեզի հետ պիտի գամ։

Ապա դարձաւ Յովհաննէսին եւ ըսաւ անոր, որ ինք ալ իր հետ գայ։

Երբ հասան Գեթսեմանի պարտէզը, Սոստկ ըսաւ Պետրոսին եւ Յովհաննէսին, որ հոն նստին, մինչ ինք կ՚երթայ եւ կ՚աղօթէ։

Ինք առաջնորդեց զանոնք մինչեւ պարտէզին մուտքը, ապա ըսաւ անոնց

ՆԵԼով մառեչալ Վորոշիլովի բարեմաղթութեանց, ուսերէն ճառ մը խօսեցաւ, հետեւեալ բովանդակութեամբ.

— «Մենք պիտի ուզենք որ պիտի դայ ժամանակը երբ պիտի հարթուի ամէն ինչ որ կը բաժնէ մեզ: Եւ ահա եկաւ այդ պահը: Եուկոսլաւ ժողովուրդը միշտ մաղթած է որ Մ. Միութիւնը հետզհետէ աւելի մեծ արդիւնքներու հասնի ընկերվարութեան կառուցման համար: Մեր ժողովուրդը միշտ կարեկցած է ձեր ատոպանքներուն եւ համակրանքով ղիտած ձեր զոհողութիւնները՝ թէ հոկտեմբերեան յեղափոխութեան առեն եւ թէ վերջը, մանաւանդ երկրորդ աշխարհամարտի միջոցին: Մեր հասարակաց պայքարը մինչեւ վերջին պատերազմին վախճանը կ'ապացուցանէ թէ անբաժանելի են մեր երկու երկիրները եւ թէ ամէն պատճառ ունինք փոխադարձաբար յարգելու իրար: Եւ սակայն անլուր եւ եղերական բան մը պատահեցաւ, որուն յանցանքը ոչ եուկոսլաւ ժողովուրդին վրայ կ'իյնայ, ոչ ալ սովետական ժողովուրդին: Տաժանելի կացութեան մը մատնուեցանք: Շնորհիւ խորհրդային կառավարութեան լենինեան քաղաքականութեան եւ հաւաքական ղեկավարութեան, այդ բոլորը անցեալին կը պատկանին այժմ»:

Ճեռոյ հիւրը առաջնորդուեցաւ Կրեմլինի պալատը, անցնելով Կարմիր Հրապարակէն, Լենինի եւ Սթալինի դամբարանին առջեւէն: Կիրակի ցերեկ պատեցաւ քաղքին մէջ, իր կնոջը ցուցնելով տեսարժան վայրերը որոնք ծանօթ են իրեն: Ճեռոյ մտերիմ խօսակցութիւն մը ունեցաւ Խ. Միութեան վարիչներուն հետ, կառավարական ամառանոցին մէջ, Մոսկուայէն քսան քիլոմեթր հեռու:

× Նոյն օրը ուրիշ անակնկալ մը եւս պատահեցաւ: Աբեւմտեան գաշնակիցները ձեռքը կ'անցնէր ամբողջական բնակիչը Խրուշչեւի այն գաղտնի տեղեկագիրը որ կարդացուած էր 20րդ համագումարին մէջ եւ կը բաղկանայ 82 էջերէ: «Ն. Ե. Հէրըլտ» կը գրէ թէ տեղեկագրին մէկ պատճէնը փարիզ կը գտնուի եւ թերեւս Ուոշինկթըն ալ հասած է: Բնակիչը չատ աւելի ծանր մեղադրանքներ կը պարունակէ Սթալինի դէմ քան ցարդ հրատարակուած մասերը: (Անցեալ շաբաթու օգերանս - Սուտ» հրատարակած էր ամփոփումը):

Մանրամասնութիւնները յաջորդով:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ Ցունիս 3 թուակիր հրամանագրով մը կը ծանուցանէ թէ ջնջուած են կեդրոնական երեք նախարարութիւնները, գատական, փոխադրութեանց եւ ջրային տնտեսութեան: Անոնց իրաւասութիւնները կը փոխանցուին գաշնակից հանրապետութեանց: Զորրորդ նախարարութիւն մը (Հիւսուածեղէն) ձուլուած է թեթեւ ճարտարագործութեան մէջ: Ուրիշ կարգ մը փոփոխութիւններ ալ կատարուած են, ապակեդրոնացման ուղղութեամբ:

ԽԱՄ ԵՒ ԽՈՊԱՆ հողերը մշակելու համար Մոսկուայէն դէպի Ուրալ, Խազախստան, Սիպերիա եւ Ծայր. Արեւելք ճամբայ ելան 22.000 «կամաւորներ»: Պարահանդէս մը սարքուած էր այս առթիւ: Կամաւորներու վակոնին վրայ կ'երեւար հետեւեալ արձանագրութիւնը. — «Ողջո՜յն երիտասարդ հայրենասէրներուն որոնք կ'երթան արժեւորելու խորհրդային Արեւելքի հարստութիւնները»:

ԿԻՊՐՈՍԻ անգլ. զօրքը ձերբակալեց 500 յոյն երիտասարդներ, Ֆամակուստայի մէջ, մասնաւոր արգելարան մը փոխադրելով: Դաւադիրները կը չարունակեն ռումբեր նետել անգլ. զօրքին դէմ: — Այսօր - վաղը Լոնտոն կը հասնի Կիպրոսի կառավարիչը, խորհրդակցելու համար կառավարութեան հետ:

ՊԱՂԵՍՏԻՆի հարցին կարգադրութեան համար բանաձեւ մը առաջարկած էր Ա. պահովութեան խորհուրդին անգլ. պատուիրակութիւնը: Արաբները անկարելի դարձուցին քուէարկութիւնը, աջակցութեամբ Խ. Միութեան:

ԱԼԺԵՐԻՈՑ կարեւոր չջնաններէն Օրանի մէջ զինուորական մեծ գործողութիւններ կատարուեցան, օդանաւերով եւ թնդանօթներով: Տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ 250 ապստամբեր սպանուած, չատեր ալ գերի բռնուած են:

ԹՈՒՂԹի տաղնապը սաստկացած ըլլալով, օրաթերթերու էջերը պիտի կրճատուին յունիս, յուլիս եւ օգոստոս ամիսներու ընթացքին (առ առաւելն 16 էջ Ցունիսին, 14 Ցուլիսին, 8 Օգոստոսին):

ՄԱՑԻՍ 28Ը

ՎԻԷՆ

Այս Շաբաթ դիշեր:

Կը խօսի ԳՐ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՍԷՆԹ ԷԹԻԷՆ

Այս կիրակի, ժամը 16էն 24, նախկին դերիներու սրահին մէջ, 49 ռիւ տը Կոլ:

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Անտոք ենթակոմիտէի եւ մասնակցութեամբ Նոր Սերունդի:

Կը խօսի ԳՐ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին եւ լուսաժայթ:

ԱՎԻՆԵՕՆ

Նախաձեռնութեամբ «Մուրատ» խումբի, Ցունիս 10ին կէսօրէ վերջ:

Րըկպի Պարի մէջ, Փօթէ:

Կը խօսի ընկ. ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ

ԿԱՐՏԱՆ

Այս կիրակի, ժամը 2ին:

Գեղունի ակումբին մէջ:

Կը խօսի ընկ. ԺԻՐԱՑՐ ԴԱՏԱԻՈՐԵԱՆ

ՇԱԻԻԼ.— 10 Ցունիս, կիրակի կէսօրէ վերջ:

Կը նախագահէ Պ. ՋՊՈՒԿՃԵԱՆ

Հ. Ց. Դ. ԹԱՆԳԱՐԱՆ

Շնորհակալութեամբ ստացանք Տիկին Ն. Աբեղեանէ (Մխիթիկեն).— Տոքթ. Ա. Աբեղեանի կաշիէ թղթապանակը, Հայաստիսանեաց Գերմանիոյ մէջ կիսատ աշխատանքը, Գերմանիոյ հայագէտներուն ղրած նամակները իրեն, ղերմաներէն թերթերու մէջ հրատարակուած դրուածներու ցանկը, երկու տետրակ յօդուածներ հայ մշակոյթի մասին, Համալսարանի իր դասախօսութիւններու ցուցակը, Սա. Նազարեանի աւարտական աշխատանքը բերուած Դորպատի համալսարանէն 1939ին: Իր ինքնահոս գրիչը եւ ակնոցները:

Տիկին Հ. Բաղդասարեանէ՝ գնդ. Տ. Բաղդասարեանի ինքնահոս գրիչը: Միքայէլ Միսաքեանէ (Նիւ Եորք), Արտաշէս Միսաքեանէ (96ի Սամաթիոյ հերոսնե-րէն) ժամացոյցը երկու շղթայով եւ երկու ալպոմ կուսակցական, յեղափոխական եւ ազգային դէմքերու խմբանկարներով եւ անհատական նկարներով:

Վարչութիւն

ԱՀԱՐՈՆԵԱՆ ԴՐԱԴԱՐԱՆ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. «Ահարոնեան» դրադարանի յանձնախումբը կը տեղեկացնէ թէ, դրադարանը տրամադրելի ունի մասնաւորապէս հայերէն նոր եւ հետաքրքրական դիրքերու ճոխ հաւաքածոյ մը եւ բաց է ըստ սովորականին ամէն կիրակի առաւօտ ժամը 9-12 եւ հինգշաբթի երեկոյեան ժամը 8-9:

× Գրադարանի յանձնախումբը շնորհակալութիւն կը յայտնէ «Ծառայ»ի խմբագրութեան որ ինքնաբերաբար նուիրատուութեամբ գրադարանս օժտած է 12 նոր եւ հետաքրքրական հատորներով:

ԿՈՉ

Դպրոցասէրը Տիկնանց վարժարանին 1956 - 1957 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են: Անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաստատութեան տեսչութեան:

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաստել միջնակարգ ուսման պաշարով օժտուած եւ հայեցի դաստիարակութիւն ըստացած ճշմարիտ Հայուհիներու սերունդ մը: Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ.—

Ա) Ֆրանսականը, որ տառապէս կը հետեւի պետական լիսէներու արդիական բաժնի պաշտօնական ծրագրին —անդլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրեվէի եւ պաքալորէայի:

Բ) Հայկականը որ կ'օժտէ սանուհին երը հայագիտական ծանօթութիւններով, հայ լեզուի, գրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխարհագրութեան մարզերուն մէջ:

Աշակերտուհիներ կ'ընդունուին ութ տարեկանէն սկսեալ: Տարեվճարն է 120 հազար ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ:

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել տեսչութեան:

ԾԱԽՈՒ Է

ՀՐԱՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի երեսուն տարուան ժամացոյցի եւ ազամանդի վաճառատունը բոլոր ապրանքներով:

Խանութին եաին երեք սենեակ, իսկ վերան՝ երկու սենեակ եւ խոհանոց: Անճնական կառատուն բակին մէջ:

Դիմել ՏԻԿԻՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի,
261, Fg. St. Martin, Paris (10).
Tél. : NORD 60-69.

(Խանութը դոց է կիրակի եւ երկուշաբթի օրերը):

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Դպրոցասէր Տիկին Վարժարանի վարչութիւնս շնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները՝ 20 Փետր. 1956, 20 Մայիս 1956:

Պոլսոյ բարեկամներէ վաճառուն հազար ֆր., Պ. Հայկ Գաւուքճեան 37.400 ֆր., Պ. Արմենակ Համբարձումեանէ տասը հազար, Պ. Տիրան Սրմաքէշխանեան հինգ հազար, Ճերանեան եղբարք չորս հազար, Տիկ. Մարիամ Տէլեմաք երեք հազար ֆր. Տիկին Կ. Ցակոբեան 2500, Պ. Խաչիկ Ճամճեան երկու հազար, Տիկին Պոռոյեան 1950, Տիկին Սօֆի Սահաթճեան 1500 ֆր., Տիկ. Բարսեղեան 1500, Տիկ. Եաիքարտաչեան հազար, Տիկ. Կատարինէ Թորոսեան հազար, Պ. Ց. Գալըճեան չորս հարիւր ֆրանք:

ԼԻՈՆ.— Եկեղեցասէրն Տիկին Մխիթիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները.— Տէր եւ Տիկին Մկրտիչ Մնայեանէ հազար ֆր., փոխան ծաղկեփունջի, օրհրդ Տիգրանուհի Ոսկերիչեանի նշանախօսութեան առթիւ ընդ Պ. Սեթօ Հէքիմեանի: Նոյն առթիւ փոխան ծաղկեփունջի Տէր եւ Տիկին Արսէն Սիւզմէեան կը նուիրեն հազար ֆրանք:

Պ. Մարտիրոս Ցովհաննէսեան հինգ հազար ֆր., իր թոռնիկին Գուրգէնի մկրտութեան առթիւ: Տիկ. Էֆթիկ Դազանճեանէ երեք հազար, Տիկին Կատարինէ Ա. ճէմճեանէ երկու հազար, Պ. Ցակոբ Խաչերեան Սէվուալեանի հոգեհանդիստին առթիւ հազար ֆրանք: Պ. Թօփուզեանէ հինգ հարիւր ֆրանք:

ՎԱԼԱՆՍ.— Ֆ. Կ. Խաչի վարչութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները. — Տէր եւ Տիկին Գ. Խաչիկեանէ հազար ֆրանք, իրենց աղջկան ապաքինման եւ զաւկին ղինուորութենէն վերադարձի առթիւ: Երիցուհի տիկ. Պալիկեանէ հազար ֆր., Տէր եւ Տիկին Ա. Տէր Սարգիսեանէ հազար, իրենց զաւկին արկածէ մը ազատուելուն առթիւ:

ԻԶԱՊԵԼ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ
ԽԱՉԻԿ ԱԼԹՈՒՆԵԱՆ
Ամուսնացած
Լիոն, Ցունիս 3 Էքս Լէ Պէն

ԱՆԻ ՍՈՄՈՒՆԵԱՆ
ԳԱՍՊԱՐ ՊԱԼԱՊԱՆԵԱՆ
Նշանուած
Քլամար 28 Մայիս, 1956

ԻՏԱԼԻՈՅ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐԷՆ

Կը խնդրուի իրենց բաժնեգինները վճարել մինչեւ Ցունիս 10, Տոքթ. Եր. Արզումանեանի, Միլանօ:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ Ֆր. Կ. Խաչի միջմասնայնճիւղային ժողովը 6 յունիս ժամը 3ին Ահարոնեան ակումբին մէջ: Կը հրաւիրուին վարչութեան բոլոր անդամուհիները:

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. Կ. Խաչի Պուլ. Օտտոյի մասնաճիւղին ժողովը այս երեքշաբթի ժամը 3ին, սովորական հատաքառեղին: Կարեւոր օրակարգ: Պատգմ. ժողովի զեկուցում եւ նոր վարչութեան ընտրութիւն:

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Մ. Ը. Մ.ի տարեկան ընդհ. ժողովը այս կիրակի, առտուան տասնին, իր հաւաքատեղին, (Պար տիւ Կլօզ, Պուլվ. տ'Ալթէն): Օրակարգ.— Հաշուետուութիւն եւ ընտրութիւն նոր վարչութեան: Կը հրաւիրուին բոլոր դրածօն եւ համակիր անդամները:

ԼԻՈՆ.— Հ. Ց. Դ. Վարանդեան կոմիտէին ընդհ. ժողովը այս ուրբաթ ժամը ճիշդ 20.30ին, Ցոյներուն սրահը, 5 ռիւ Պօնփուա: Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը խիստ կարեւոր է:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը երեքշաբթի 12 Ցունիս, ժամը 21ին, Քատէ սրճարանին վերնայարկը: Դասախօս՝ Ղ. ՄԵԼՈՑԵԱՆ: Նիւթը՝ Եղիա Տէմիրճիի պաշտեանի կեանքը եւ գրականութիւնը:

Մուտքը ազատ է:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ (Մարսէյլ)

Հրապարակային դասախօսութիւն

Այս Շորեքշաբթի ժամը 21ին, Ֆրանսական համալսարանի Ամֆիթեատրոնին մէջ, (40 Ալէ Լէօն կամպէքթա):

Կը խօսի՝ ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ

Նիւթ՝ Սեւրի դաշնագիրը իբրեւ միջազգային փաստաթուղթ հայկական իրաւունքներու:

Մուտքը ազատ է:

9 ՑՈՒՆԻՍ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ ԺԱՄԸ 21ԻՆ

SALLE GAVEAU, 45 Rue la Boetie

ՄԵԾ ՆՈՒԱԳԱԶԱՆԴԷՍ ՀԱՅ ՍԷՆՖՈՆԻՔ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ

Առաջին ունկնդրութիւն

ՕՆՆԻԿ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

Ճրդ համանուագին «ՀԱՅՐԵՆԻՔ»ի: *Մասնակցութեամբ* Օրֆէոնքրը Փատըլուի եւ դաշնակահարուհի ՏԻԿԻՆ ՎԵՐՈՆԻԿ ՎԱՆԼՈՎ ՃԻՆՃԵԱՆի, ղեկավարութեամբ հեղինակին:

Կ'երգէ Նայիրի Երգչախումբը ղեկավարութեամբ՝ ԳԷՈՐԳ ԵԱՆՊԼԿԵԱՆի:

Մուտք 200էն 600 *ֆրանք:* *Տոմսերու համար դիմել հետեւեալ վայրերը.*— Նայիրի երգչախումբ 32 ռիւ Թրէվիզ, Պ. Օ. Պօյաճեան 83 ռիւ տ'Ապուէիր, Պ. Իչքալացեան 9 ռիւ Ժուի-Ռուվ, Գրատուն Պարսամեան 46 ռիւ Ռիշէ, Տիւռան 4 Փլաս տը լա Մատըլէն, Սալ Կավօ 45 ռիւ լա Պօէսի:

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Այս Շորեքշաբթի դիշեր, Քաֆէ Քատէի վերնայարկը: Կը ներկայացուի Ս. Ղազարի ուխտագնացութեան ձայնագրուած ժապաւէնը:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին խօսքերը ուղղուած Փարիզի հայ մանուկներուն:

Նախարար Փինոյի Երեւան ժամանումը, առնուած՝ հեռատեսիլէն: — Կը նախագահէ, եւ կը խօսի Հ. Ասեփեք:

(Պատկերները պատրաստուած են Գ. Մելիքեանի կողմէ):

ԱՆՄԱՀ ԴՐՈՑԻ ՑԻՇԱՏԱԿԻՆ, 96 մեծադիր էջ, բազմաթիւ յօդուածներով եւ յուշերով, պատկերազարդ: Հրատ. «Ալիք»ի: Թեհրան:

DEPOFERM
Dépot d'Usine
8, Rue de la Providence
Marseille, 1e ARR.

Fermeture ECLAIR
Dorée le mètre 196 Frs.
Emaillée le mètre 250 Frs.

Fermeture ROLL
Prix d'Usine

Fil à COUDRE
Simili 25 grs.
La boite de 10 625 Frs.
Bouton Galalith
et divers fournitures confections.

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 6 ՅՈՒՆԻՍ

MERCREDI 6 JUIN 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7596 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱԽԻ, ԹԻՒ 3407

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՍԿՍԷՔ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ

●

Երեւանի «Գրական Թերթ»ը կարեւոր խնդիրը մը կը յուզէ իր վերջին թիւով (23 Մայիս)։

Կ'առաջարկէ հայ ժողովուրդի փառաւոր զաւակներուն անուններով կոչել մայրաքաղաքին փողոցները։

Այս առթիւ կը յիշէ Մեսրոպ Մաշտոցը, Վարդան Մամիկոնեանը, Անանիա Շիրակացին, Գրիգոր Նարեկացին, Դաւիթ Անյաղթը, Ամիրտովլաթը եւ մեր մշակոյթին միւս հնագոյն ներկայացուցիչները։

Ցետոյ յաւելով դիտել կուտայ թէ ցարդ « մեր մայրաքաղաքում չունենք փողոց, պողոտայ, հրապարակ որ կոչուած լինէր մեր ժողովրդի ամենասիրելի բանաստեղծի՝ Ց. Թումանեանի անունով»։

Միջանկեալ կ'իմանանք թէ ժամանակին կար Թումանեան փողոց մը, «որ վերանում է համաձայն քաղաքի 15ամեայ զարգացման ծրագրի»։

Ցօդուածագիրը դարձեալ պանծալի դէմքեր յիշելով, դիտել կուտայ թէ 1939-ին հանդիսաւորապէս տօնուեցաւ Սասունցի Դաւիթի հազարամեակը, եւ որոշուեցաւ մեծ հերոսին արձանը կանգնել, այդ հրապարակը անոր անունով կոչել, բայց յետոյ ամէն բան մոռցուեցաւ։

Ցօդուածագրին կարծիքով, չատ աւելի յարմար կ'ըլլար Սասունցի Դաւիթ կոչել ոչ թէ սինեման, ինչպէս եղած է, այլ քաղաքին լաւագոյն մարզարանը։

Անցնելով նորագոյն ժամանակներու դէմքերուն, յօդուածագիրը ցաւով կը մատնանշէ թէ Ա. Միասնիկեանի անունը կրող փողոցը «մեր քաղաքի փոքր, ծուռ ու մուռ փողոցներից մէկն է», թէ տեղէն հանուած է Սպանդարեանի արձանը՝ համմանուն փողոցին վրայ։

Եւ վերջապէս, դիտել կուտայ թէ Սայաթ Նովայի, Նահապետ Քուչակի, Ֆերտուսիի, Բրիւսովի եւն. անուններով կոչուած են՝ քաղաքի «յետամնաց փողոցները որոնք ենթակայ են վերացման»։

Ահաւասիկ նախանձախնդրութիւն մը որ արժանի է համակրանքի։

Դժբախտաբար, այս առթիւ ալ աչքի կը զարնեն կանխակալ կարծիքները եւ աղանդամոլ ոգին։

Ցօդուածագիրը չի յիշեր շարք մը ակնառու դէմքեր, որոնք նոյնպէս արժանի են ժողովուրդի երախտագիտութեան, իրենց հայրենասիրութեամբ կամ գրական, դիտական ու գեղարուեստական ստեղծագործութիւններով։

Կը թուի թէ դեռ չատ ժամանակ պիտի անցնի, մինչեւ որ բոլոր նախապաշարումները փարատին եւ մարդիկ վարժուին հին կամ նոր դէմքերը դատել համաձայն իրենց վաւերական արժանիքներուն, եւ ոչ թէ դաւանանքին։

« Գրական Թերթ»ին այս յօդուածը մեզի կը յիշեցնէ ուրիշ պարագայ մը։

Տարիներէ ի վեր, Հայաստանի համալսարանը կը կոչուի «Մոլոթովի անուան պետական համալսարան»։

Որո՞վ իրաւամբ։ Մոլոթովի ո՞ր բարիքին կամ արժանիքին համար՝ այս բացառիկ պատիւը։

Հայ ժողովուրդը մէկ պարագ ունի Վ. Միւնխեան արտաքին նախորդ նախարարին դիմաց. — Իր արձանը կանգնել Թրքական սահմանին վրայ, հետեւեալ վերտառութեամբ, եւ երկաթագիր.

— Հայաստանը հողային պահանջներ չունի Թուրքիայէն (1953 Մայիս 30)։

Անուն չի պակսիր Հայաստանի պետական համալսարանին համար.— Մեսրոպեան, Շիրակացի, Րաֆֆի, եւն.։

Դիտողութիւն մը եւս, այս առթիւ։

Գոնէ արտասահմանի թերթերն ու դրոց բրոցները պարտաւոր են դիմանալ թէ մեր լեզուին համար խորթ են Մոլոթովի անուան, Կոմիտասի անուան քառեակ, Սունդուկեանի անուան թատրոն եւն.։

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱԶԳ. ԺՈՂՈՎԻՆ ՎԼՏԱՀՐԻԹԵԱՆ ՔՈՒԷՆ

●

100 ՄԻԼԻՈՒՆ ՖՐԱՆՔԻ ՆՈՐ ՏՈՒՐՔԵՐ

Ազգ. ժողովը երկկ պիտի քուէարկէր ղահլիճին պահանջած վստահութեան քուէն։ Վերջին տեղեկութեանց համաձայն վստահութիւնը ապահովուած էր, մասնաւորապէս նկատի առնելով Ալժերիոյ հարցին ստիպողական հանգամանքը։ Անջերը վերապահումներ ունին Թունուզի եւ Մարոքի արտաքին անկախութեան մասին։ Համայնավար կուսակցութեան կեդր. կոմիտէն բացառիկ նիստի հրաւիրուած էր, իր դիրքը ճշդելու համար։ Այդ կուսակցութիւնը ցարդ ուժ կուտար կի Մոլէի կառավարութեան, բայց համաձայն չէ անոր ալժերիական քաղաքականութեան եւ կը պահանջէ բանակցութեամբ լուծել վէճը։ Այս հոսանքը ունի 151 ձայն, ուղեկիցներով։

× *Ելմտական նախարարը, Պ. Ռամադիէ (ընկերվարական), առջի օր պարզեց իր ծրագիրները, դիներու բարձրացման առաջքը առնելու եւ ելմտացոյցին բացը դոցելու համար։ Այս առթիւ հասկցուց թէ նոր տուրքեր պիտի հաստատէ, գոնէ հարիւր միլիառ ֆրանքի դումար մը ճարելու համար։ Այսպէս, քաղաքացիական տուրք մը պիտի առաջարկուի, հիմնուելով հարստութեան արտաքին երեւոյթներու վրայ։ Եթէ բաւական հասոյթ չղոյանայ, ծխախոտի եւ ծխելիներու դիներն ալ պիտի աւելցնեն։ Քաղաքացիական տուրքը պիտի դանձուի այն հարկատուներէն որոնք բարձր վարձքեր կը վճարեն բնակարանի համար, ունին ղբօսանաւեր, չքեղ ինքնաշարժներ, դաշնակներ, ամառանոցներ կամ բազմաթիւ սպասաւորներ կը գործածեն։*

Պ. Ռամադիէ յայտնեց նաեւ թէ կը մտածեն դիները հաստատուն պահել մասնաւոր հրամանագիրներով, ինչպէս եղաւ 1952ին եւ 1955ին։ Այս առթիւ հաստատեց թէ դիները կը բարձրանան անցեալ սեպտեմբերէն ի վեր եւ թէ կացութիւնը աւելի ծանրացաւ իբրեւ հետեւանք փետրուարի արտակարգ ցուրտերուն որոնք աւերեցին միլիոնաւոր արտաւար տարածութեամբ ցորենի եւ ուրիշ արտադրութեանց դաշտեր։ Պտուղներու եւ բանջարեղէններու դիները բարձրացած են 40-50 առ հարիւր։

ՆՈՐ ԿՌԻԻՆԵՐ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

Պաշտօնապէս կը հաստատուի թէ Փոքր Քապիլի լերնային մէջ մղուած ճակատամարտին չնորհիւ մաքրուած է երկու հարիւր քառ. քիլոմեթր տարածութիւն մը, ուր պետական կորիւ մը հաստատել կ'ուզէին ըմբոստները։ Այս լեռնային շրջանը անմատչելի կը համարուէր։ Սպարապետը, դասալիք ենթասպայ Համիրուշ այն տեղ հաստատած էր իր բանակատեղին, 1500 հետեւորդներով։ Իր ամրոցին մուտքը փակուած էր ծառի կոճղերով կամ ժայռերով։ Հրացանաձգութեան դիրքեր կազմուած էին ամէն ուղղութեամբ եւ ապստամբութեան դրօշը կը ծածանէր բարձունքներուն վրայ։ Քաղաքային կազմակերպութիւն մը եւս հաստատուած էր, հարկահաւաքներով, քարոզիչներով եւ դատաւորներով։ Բնակիչներուն արդիւնած էր դուրս ելլել «պետութեան» սահմանները։ Կրօնական մոլեռանդութիւնն ալ կ'արծարծուէր եւ երբ կռիւը սկսաւ, ըմբոստները կը յարձակէին ազաղակելով.

— Դրախտ պիտի երթան անոնք որ Ֆրանսացի մը կը սպաննեն։

Ֆրանսական ուժերը յարձակեցան արդիական զէնքերով եւ օդանաւերով։ Ապստամբները մօտ երեք հարիւր դիակներ ձգեցին ռազմադաշտին վրայ։ Գերի բռնուեցան 260 ըմբոստներ։ Այս առթիւ Թունուզիկներ ալ նետուեցան, հետեւեալ բովանդակութեամբ.

— Ըմբոստները կ'ըսէին թէ մենք երբեք պիտի չկրնանք ներս մտնել։ Ահա եկած ենք եւ անոնք փախած են։ Օգնեցէք բանակին որ վերջնապէս մաքրէ բոլոր ըմբոստները։

× *Առջի օր զանգուածային խուզարկութիւններ կատարուեցան Թլեմսէնի մէջ (արեւմտեան Ալժերիա), ուր կը բնակին 25·000 Իսլամներ։ Հազարաւոր բնակիչներ հարցաքննուեցան, բայց վար դրուեցան միայն հարիւր հոգի։ Խուզարկութիւններ կատարուեցան տունէ տուն, դէնք փնտռելու համար։ Ապստամբները սպաննեցին երկու Իսլամներ, իբրեւ ազդարարութիւն անոնց համար որ կը գործակցին Ֆրանսացիներուն։ Ալժէ քաղաքին մէջ դաշոյնով սպանուեցաւ Ֆրանսացի մը երբ կը խօսէր բարեկամի մը հետ։*

× *Հարաւային Թունուզի մէջ անճնատուր եղաւ ապստամբապետ մը։ Մարոքի լեռնային շրջանին մէջ դիմադրական ճա-*

(Շար. կարդալ Դ. էջ)

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ

●

Երկկ սաստկանք «Սովետական Հայաստան» օրաթերթին Մայիս 23ի եւ 24ի թիւերը, որ կը պարունակէն Երեւանի հետապրական գործակալութեան տեղեկութիւնները Պ. Քրիսթիան Փինոյի ընդունելութեան մասին, անտեսելով ծանօթ ցոյցերը։

Այդ հետապրիններէն կը քաղենք հետեւեալ մանրամասնութիւնները.—

Օդանաւակայանին առջեւ հիւրերը դիմաւորելու համար հաւաքուած էին բազմաթիւ բնակիչներ։ Հովէն կը ծածանէին Ֆրանսայի, Ս. Միութեան եւ հայկական Ս.Ս. Հանրապետութեան դրօշները։

Պ. Քրիսթիան Փինոյի եւ կնոջը հետ ժամանեցին Մոսկուայի Ֆրանսական դեսպանը, Պ. Մորիս Տեժան, արտաքին գործերու նախարարութեան դիւանապետը՝ Պ. Շարլ Պուշար, ժամուլի բաժնի վարիչը՝ Պարատիւք եւ ուրիշներ, ինչպէս եւ խումբ մը լրագրողներ, ռատիոյի, հեռատեսութեան (հեռատեսիլ) ներկայացուցիչները, Ֆրանս - Փրէս գործակալութեան ներկայացուցիչ Ժան Ալառի գլխաւորութեամբ։ Պ. Փինոյին կ'ընկերակցէին Փարիզի խորհրդային դեսպանը՝ Ս. Ա. Վինոկրատով եւ Ս. Միութեան արտաքին գործերու նախարարութեան Եւրոպական Ա. բաժնի վարիչը՝ Ց. Ա. Ցարուբինեան։

Օդակայանին մէջ Պ. Փինօն եւ ուղեկիցները դիմաւորեցին Հայաստանի մինիստրներուն սովետի նախագահ (վարչապետ) եւ արտաքին գործերու նախարար Ա. Ե. Քոչինեանը, տեղակալ Ա. Կ. Շեկոյեանը, Ա. Ի. Շահինեանը, Գ.Հ. Յովհաննիսեանը, Պ. Վ. Պիսկունովը, Գ. Ա. Բաղրամեանը, Երեւանի քաղաքային սովետի գործկոմի նախագահ Գ.Տ. Զոլախեանը, նախարարական խորհուրդի գործերու կառավարիչ Ա. Բ. Յովակիմեանը, «Սովետական Հայաստան» թերթին խմբագիր Հ. Մ. Բաղդասարեանը, «Կոմունիստ»ի խմբագիր Վ. Ա. Սիրցեւը, «Սովետ էքսկիւխատան» թերթի խմբագիր Զ. Մ. Վելիբեկովը, Գերագոյն խորհուրդի պատգամաւորներ (դեպուտատ?), հանրային կազմակերպութեանց, մամուլի եւ ռատիոյի ներկայացուցիչներ։

Դիմաւորողներու ծափերուն մէջ զբոսայականները ծաղիկներ մատուցին Ֆրանսացի հիւրերուն։ Հայկական Ս.Ս.Ռ. վարչապետ եւ արտաքին գործերու նախարար Ա. Ե. Քոչինեանը ջերմօրէն ողջունեց Պ. Քրիսթիան Փինօն, չեչտելով թէ ինչպէս Ս. Միութեան բոլոր ժողովուրդները, հայ ժողովուրդն ալ խաղաղութիւն կ'ուզէ։

Պ. Ք. Փինօ պատասխանելով յանուն Ֆրանսական կառավարութեան շնորհակալութիւն յայտնեց այսքան սրտառուչ ընդունելութեան համար։ «Ես չեմ զարմանար ատոր համար, որովհետեւ դիտեմ որ Հայաստանը հիւրընկալ երկիր է։ Մեր ուղեւորութիւնը այնպէս կազմակերպուեցաւ որ ես կարենայի Երեւան այցելել, եւ առանձնապէս բախտաւոր եմ ատոր համար»։

Կէս օրէն վերջ Պ. Փինօ իր կնոջ հետ այցելեց Ա. Ե. Քոչինեանի, Մոսկուայի Ֆրանսական դեսպանին եւ միւս ուղեկիցներուն հետ։ Պ. Քոչինեան հիւրերուն պատմեց Հայաստանի մօտիկ անցեալը, տեղեկութիւններ հաղորդեց տնտեսութեան եւ մշակոյթի ասպարէզին մէջ հայ ժողովուրդի կատարած նուաճումներու մասին եւ պատասխանեց հիւրերու հարցումներուն։

Ցետոյ Պ. Փինօ եւ իր ուղեկիցները մեկնեցան էջմիածին քաղաքը։ Ճամբան տեսան Զուարթնոցը, մեծ հետաքրքրութեամբ դիտեցին մայր տաճարը եւ յարակից եկեղեցական մասունքներու թանգարանը։ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին կողմէ ընդունուած տաեն Պ. Փինօ ու բախտաւորին յայտնեց Փարիզի մէջ ունեցած տեսակցութեան առթիւ եւ հետաքրքրուեցաւ Հայ. Եկեղեցւոյ գործունէութեամբ։

Էջմիածինէն վերադարձած տաեն հիւրերը դիտեցին Երեւանը եւ այցելեցին վերջերս բացուած Հրազդանի կամուրջը, որ ամենամեծն է։ Այցելեցին նաեւ Ցովհ. Թումանեանի տուն - թանգարանը։

Իրիկունը Ալ. Սպենտիարեան թատրոնին մէջ տեղի ունեցաւ մեծ համերգ, որուն ներկայ էին հիւրերը եւ Հայաստանի կառավարութեան անդամները։ Համերգէն ետք Պ. Ք. Փինօ եւ իր ուղեկիցները բեմ բարձրանալով, շնորհաւորեցին արուեստագէտները եւ ծաղկեփունջեր մատուցին։

Մայիս 23ին Պ. Փինօ եւ իր ուղեկիցները այցելեցին Կիմբուշի ջրաելեկտրակայանը, որուն գլխաւոր ճարտարագէտը՝ Գ. Ս. Պօղոսեան յայտնեց թէ ուրախութեամբ պիտի ընդունէին իրենց ֆրանսացի պաշտօնակիցները։

Կէս օրին Ա. Ե. Քոչինեան սեղան մը սարքած էր ի պատիւ հիւրերուն։ Ներկայ էին նաեւ կառավարութեան անդամները եւ բազմաթիւ ծանօթ անձեր։ Այս առթիւ ջերմ բաժակաճառեր փոխանակուեցան։ Պ. Փինօ մասնաւորապէս չեչտեց.— «Մեր ուղեւորութիւնը ամենեւին տուրիստական սովորական ուղեւորութիւն չէ, այլ մեծ նշանակութիւն ունի, քանի որ կատարուեցաւ Ֆրանք-եւսովետական վաւերագիրներու ստորագրութենէն անմիջապէս վերջ։ Այդ ուղեւորութիւնը Ս. Միութեան եւ Ֆրանսայի բարեկամական կապերու ամրապնդման խորհրդանշանն է»։

Գրագէտ Ս. Զորեան յանկութիւն յայտնեց որ Ֆրանսայի եւ հայ ժողովուրդներու մշակոյթի կապերը աւելի ընդլայնուին, եւ խնդրեց Պ. Փինոյէն հայ գրողներու ջերմ ողջոյնը հաղորդել Ֆրանսայի գրողներուն։

Ճառեր խօսեցան նաեւ Մելինէ Մանուչեան եւ նախկին խմբագիր մը որոնք երկար տարիներ Ֆրանսա բնակած են եւ իրենց երախտապիտութիւնը յայտնեցին Ֆրանսայի հիւրընկալութեան համար։

Իրիկուան Պ. Փինօ եւ իր ուղեկիցները ներկայ եղան «Սովետական Հայաստան» դունաւոր շարժանկարին։

ՀՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ԳԱՂԹԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ՇՈՒՐՋ

Ինչպես հայտնի է, Հայրենիքի գաղթական հարցի շուրջ ծավալված աշխատանքների ընթացքում ստեղծվել է հատուկ հանձնաժողով, որի նպատակն է ուսումնասիրել գաղթականների ներկայիս վիճակը, նրանց կարիքները և ձեռնարկել միջոցներ՝ նրանց կյանքի պայմանները բարելավելու համար։

Հանձնաժողովի նախագահ ընկ. Ա. Ղազարյանի հրավերով հանձնաժողովի անդամներ ընկ. Ա. Ղազարյանը, ընկ. Ա. Ղուկասյանը, ընկ. Ա. Ղուկասյանը, ընկ. Ա. Ղուկաս

ՆՎԱՍՈՆԻ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՎԵՑ, 364 – 400)

14.— ՅՈՐ ՏԵՂԵՎՈՒԹԻՒՆԸ

— Իսկ ո՞ր պատճառով չէիր ուզեր, որ ես ու իմ ծառաները ձեզի հետ գայինք։

Ցիպինը ծիծաղեցաւ։

— Ես ուզեցի, որ դուն ինքնիշխան ըլլաս, եւ ոչ թէ ուրիշ մէկու մը ստրուկը։ Ես ուզեցի, որ դուն ինքնիշխան ըլլաս, ինչպէս որ ես եմ։ Ես ուզեցի, որ դուն ինքնիշխան ըլլաս, ինչպէս որ ես եմ։ Ես ուզեցի, որ դուն ինքնիշխան ըլլաս, ինչպէս որ ես եմ։

Ցիպինը ոտքի ելաւ, ինքզինքը ուղղեց եւ ամբարտաւանութեամբ մը ըսաւ.

—

կատ մը կազմուած է նախաձեռնութեամբ համայնավարներու, ինչպէս կը գրեն տեղական թերթերը։ Ձերբակալուեցան «Սեւ Մահիկ» խմբակին 11 անդամները։

× Առջի օր ընդհարում մը տեղի ունեցաւ Նանթի մէջ, երբ ցոյց մը կը կատարուէր, եւ ցուցարարները կը փորձէին յառաջ խաղալ դէպի քաղաքապետարան։ Ընդհարումները տեւեցին երկու ժամ։ Ցոյցը կազմակերպած էր համայնավար կոմիտէի մը կողմէ որ կը պահանջէր զազրեցնել Ալժերիոյ պինուորական դործողութիւնները եւ բանակցել Հալուեթեան համար։ Անկարգութիւններ պատահեցան Քանի մէջ ալ, երբ 200 ցուցարարներ նոյն պահանջը կը դնէին։ Ոստիկանութիւնը ցրուեց բոլոր ցուցարարները։

ԹԻԹՕ Կ'ԱՆՏԵՍԷ ՍԹԱԼԻՆԸ

Եուկոսլաւիոյ նախագահը Յունիս 4ին հրապարակային ցոյց մը կատարեց Սթալինի դէմ, երբ կ'այցելէր Լենինի եւ Սթալինի դամբարանը, Մոսկուայի Կարմիր Հրապարակին վրայ։ Յայտնապէս անտեսեց Սթալինը, ծաղկեպսակ մը դնելով միայն Լենինի դամբարանին վրայ։ Այս պէս իր վրէժը կը լուծէր «Հանճարեղ»էն, որ 1948ին Եուկոսլաւիան վտարած էր Կոմինֆորմէն, անլուր լուտանքներ ուղղելով անոր նախագահին դէմ։

Կրեմլինի մէջ տրուած ճաշին առթիւ, Թիթօ բաժակառաջ մը արտասանելով ըսաւ թէ Ի. Միութիւնը եւ Եուկոսլաւիա բարեկամներ պիտի ըլլան հաւասարութեան հիման վրայ։ Դամբարանը այցելած առեն, Թիթօ, որ մառեչալի համազդեստ հագած էր, արտօրէն իջաւ դէպի դեռնադամբան եւ չուչմաններէ ու կակաչներէ ծաղկեպսակը դրաւ Լենինի ապակեայ զագաղին վրայ, յետոյ անցաւ դնաց, առանց կողմնակի ակնարկ մը նետելու Սթալինի զագաղին վրայ։

Ի պատիւ իրեն տրուած ճաշին առթիւ, Թիթօ ըսաւ թէ Եուկոսլաւիոյ ժողովուրդը ուրախ է որ Ի. Միութեան կառավարութիւնը որոշած է վերջ տալ այն «անբնական եւ վնասակար կացութեան որ կը տիրէր երկու երկիրներուն միջեւ»։ Ցետոյ կրկնեց թէ երկու համայնավար պետութեանց համերաշխութիւնը դրական ազդակ մը պիտի կազմէ աշխարհի խաղաղութեան համար։

Ի. Միութեան նախագահը, Վորոշիլով, ջերմապէս դովեց Եուկոսլաւիոյ ժողովուրդը եւ անոր առաջնորդը։ «Հազիւ մէկ տարի անցած է այն օրէն ի վեր որ վերահաստատուեցաւ փոխադարձ հասկացողութիւնը։ Բայց այժմ կրնամ ըսել թէ յաւիտենական է այս բարեկամութիւնը»։

ԿԻՊՐՈՍԻ ԹՈՒՐՔԵՐԸ ՆՈՐԷՆ ԿԸ ՅԱՐՁԱԿԻՆ

Նիկոսիայէն կը հեռագրեն թէ Յունիս 4ին Թուրքերը յարձակեցան Ֆամակուստայի յունական թաղին վրայ։ Քանի կու տարեկան Թուրք ոստիկան մը, Ալի Սալիհ, սպաննուած էր չաբաթ օր։ Յունդարկաւորութենէն վերադարձած առեն Թուրքերը խորտակեցին յունական հաստատութեանց ապակիները, ինքնաշարժներ տապալեցին եւ հրկիզեցին յունական երկու մեծ խանութներ։ Անգլ. զօրքը եւ հրշէջները քարկոծուեցան, երբ կը փորձէին մարել կրակը։

× Կիպրոսի կառավարիչը Լոնտոն երթալով, տեսակցութիւն մը ունեցաւ վարչապետին հետ։ Ընդհատդիրները կը պահանջեն վերսկսիլ բանակցութիւնները, աքսորէն վերադարձնելով Մակարիոս արք.ը։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՍՈՒՐԻՈՑ դահլիճը հրաժարեցաւ իբրեւ հետեւանք բուռն ցոյցերու։ Դամասկոսի մէջ հարիւր ուսանողներ զրաւեցին վարչապետութեան եւ ներքինական նախարարութեան գրասենեակները, պահանջելով հղրկել Ֆրանսայի վնաս ցորենը։

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Գերմանիոյ վարչապետը եւ Պ. Կի Մոլէ լայն համաձայնութեան մը յանգեցան Լիւքսէնպուրկի մէջ, կարգադրելու համար վիճելի խնդիրները եւ մանաւանդ Սարլ հարցը։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆԻ թագաւորը եւ թագուհին փարիզ հասան երէկ եւ պիտի մնան մինչեւ ուրբաթ։

ՍԱԿԱՐԱՆ (4 Յունիս).— Ձոյլ ոսկի 447·000, նախորդէն 3100, դուխց· 2960, սթերլին 3950, քսան տոլարնոց 15·560։ Թղթադրամ (անպաշտօն) տոլար 386, սթերլին 1035, դուխց· Ֆրանք 92, պելժ· 7·80։

ՄԱՑԻՍ 28Ը

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

Այս Շաբաթ ժամը 9էն մինչեւ լոյս, Ալհամպրայի սրահին մէջ, նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Շրջ. Կոմիտէի, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի եւ Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղերու, ինչպէս եւ բարեկամ Միութեանց։

Բարձր հովանաւորութեամբ քաղաքապետ եւ նախարար Պ. ԿԱՄՈՆ ՏԷՖԷՐԻ։

Կը նախագահէ Յ. ՊԱՊԻԿԵԱՆ

Կը խօսի ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼ

Խօսք պիտի առնեն ընկերվարական ներկայացուցիչներ։

Գեղարուեստական ճոխ բաժին։

ՎԻՆ

Այս Շաբաթ դիշեր։

Կը խօսի Դր. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՍԷՆԹ ԷԹԻԷՆ

Այս Կիրակի, ժամը 16էն 24, նախկին գերիներու սրահին մէջ, 49 ռիւ տը Կոլ։

Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Անտոք ենթակոմիտէի եւ մասնակցութեամբ Նոր Սերունդի։

Կը խօսի Դր. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին եւ խընջոյք։

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Այս Չորեքշաբթի դիշեր, Քաֆէ Քաէի վերնայարկը։ Կը ներկայացուի Ս. Ղազարի ուխտագնացութեան ճայնագրուած ժապաւէնը։

Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին խօսքը ուղղուած Փարիզի հայ մանուկներուն։

Նախապար փինոյի երեւան ժամանումը, առնուած՝ հեռատեսիլէն։ — Կը նախագահէ, եւ կը խօսի Հ. Աւետիք։

(Պատկերները պատրաստուած են Գ. Մելիքեանի կողմէ)։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ (Մարսէյլ)

Հրապարակային դասախօսութիւն

Այս Չորեքշաբթի ժամը 21ին, Ֆրանսական համալսարանի Ամփիթեատրոնին մէջ, (40 Ալէ Լէօն Կամպէթա)։

Կը խօսի՝ ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ

Նիւթ՝ Սեւրի դաշնագիրը իբրեւ միջազգային փաստաթուղթ հայկական իրաւունքներու։

Մուտքը ազատ է։

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՀՈՒԴԵՀԱՆԳԻՍՏ

Մկրտիչ Սանասարեան Ազգ. բարերարին, կառավարուար Կ. Եզեանցի, տեսուչներ Գ. Աբուլեանի, Ս. Սողիկեանի, Յ. Մատաթեանի, ուսուցիչներուն եւ սաներուն յիշատակին, այս կիրակի, Փարիզի եկեղեցիին մէջ։

Այս առթիւ, նոյն օրը, կէսօրուան ճաշը՝ Գ. Աճէմեանին ճաշարանը, 12 ռիւ Քատէ։

Մասնակցիլ փափաքողները կրնան հեռաձայնել գրասուն Պարսամեան, 46 ռիւ Ռիշէ, Հեռ· ՓՐՕ· 46-90։

Ծախքերու մասնակցութիւն։

Կարենցիներէն փափաքողները եւս կրնան մասնակցիլ։

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Նախաձեռնութեամբ Պանեէօ Քաշանի Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղին, կազմակերպուած է երեկոյթ մը, այս ուրբաթ ժամը 9ին, 69 ռիւ Արբէօյլ, Սալ ժան Ժօռէսի մէջ։ (Ֆրանս· դպրոցի դեռնայարկը)։

Կը խօսի Ն. ՊԷՇԻԿԹԱՇԼԵԱՆ

Նիւթը՝ Արեւմտահայ թատրոնի ծագման պատմութիւնը։

ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ ՄԷՋ ՅԱՒԱՋ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ

Փրթի Փօն կամուրջին դիմացի լրագրավաճառին ֆով, եւ հետեւեալ սրճարաններուն մէջ։—

Պ. ՓԻԼԻՊՈՍ

Պ. ԻՇԽԱՆԵԱՆ

Պ. ՓԱՇԱԵԱՆ

ՆՈՒԻՐՆԵՐ

Մերկեր Առաքելեան իր մօրաքրոջ որդուոյն՝ Խնկիկ Ստեփանեանի մահուան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի Մշակոյթի տան կը նուիրէ երկու հազար Ֆր·, 500 Ֆր· ալ «Ցառաջ»ի բարգաւաճման համար։

Պուա Քոլոմպէն Ցակոբ Նիկողոսեան իր հայրենակից Աղասի Դաւիթեանի մահուան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի Մշակոյթի տան կը նուիրէ երկու հազար Ֆրանք եւ 500 Ֆրանք «Ցառաջ»ի բարգաւաճման։

ԱՎԻՆԵՕՆ

Նախաձեռնութեամբ «Մուրատ» խումբի, Յունիս 10ին կէսօրէ վերջ։

Րըկպի Պարի մէջ, Փօնթէ։

Կը խօսի ընկ. ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ

ԿԱՐՏԱՆ

Այս կիրակի, ժամը 2ին։

Գեղունի ակումբին մէջ։

Կը խօսի ընկ. ԺԻՐԱՑՐ ԴԱՏԱԻՈՐԵԱՆ

ՇԱԻԻԼ.— 10 Յունիս, կիրակի կէսօրէ վերջ։ Ժամը 4էն 11։

Ընկերահամակրական խնջոյք - պարահանդէս, Քաֆէ տը Փարիի ընդարձակ սրահին մէջ, 33 ռիւ Ժիւի։

Շուրի - Վէլիզի կայարանին ճիշդ քովը։

Կը նախագահէ Պ. ԶՊՈՒԿԳՃԵԱՆ

Կը մասնակցին Պ. Գարեգին Թառով եւ ընկերք Բեճօ դափով ու սրինդով։

Հայկական ուրախ ժամանց։ Երգ, արտասանութիւն եւ պար։ Ճոխ եւ մատչելի պիւֆէ։ Մուտքը ազատ է։

Էնվալիտի կայարանէն առնել Վերսայլի դիծը եւ իջնել Շավիլ--Վէլիզի։

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Համաչարսանճապի Հայր· Միութեան Պոմոնի (Մարսէյլ) մասնաճիւղի կազմակերպած դաշտահանդէսը՝ Յուլիս մէկին, սովորական վայրին մէջ։

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Մ. Ը. Մ.ի տարեկան ընդհ. ժողովը այս կիրակի, առտուան տասնին, իր հաւաքատեղին, (Պար տիւ Կլօզ, Պուլե· տ'Ալթէն)։ Օրակարգ.— Հաչուետուութիւն եւ ընտրութիւն նոր վարչութեան։ Կը հրաւիրուին բոլոր գործօն եւ համակիր անդամները։

ԼԻՈՆ.— Հ. Յ. Դ. Վարանդեան կոմիտէին ընդհ. ժողովը այս ուրբաթ ժամը ճիշդ 20·30ին, Ցոյներուն սրահը, 5 ռիւ Պօնփուա։ Բոլոր ընկերներու ներկայութիւնը խիստ կարեւոր է։

ՊԻԼՎԻԼ.— Հ. Յ. Դ. Ռոստոմ խումբի ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, Փլատէ Ֆէթի ծանօթ սրճարանը։

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. Քրխտափոր խումբի ժողովը այս ուրբաթ, ժամը 9ին, Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը երեքշաբթի 12 Յունիս, ժամը 21ին, Քատէ սրճարանին վերնայարկը։ Դասախօս՝ Ղ. ՄԵԼՈՑԵԱՆ։ Նիւթը Անհատականութիւնը եղիա Տէմիրճիպաշեանի ֆով։

Մուտքը ազատ է։

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՍԻՐԵԼԻ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐ ԵՒ ՁԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ
ՄԻ ՄՈՌՆԱՔ ԱՆՊԱՑՄԱՆ ԱՑՑԵԼԵԼ

Մարսէյլի ամէնէն ճոխ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ARAX

(Վարդան Պաճտիկեան եւ որդի)

Քաղաքի կեդրոնին մէջ Tél. : CO. 3643 **27, Rue d'Aubagne, Marseille**

Ամբողջովին վերանորոգուած եւ արդիական վերջին կարգ ու սարքով
Ուր պիտի գտնէք ձեր սիրած բոլոր ուտելիքները։
Պալճաճեան բաշխավալ եւ ճերմակ պանիր,
Յունական ամէնէն ընտիր ձիթապտուղները թարամա,
պահածոները (պամիա, խաղողի տոլմա, վարդի աւուշ, եւն.)։
Պոլսական լաֆերտա, չիրոզ, *ապուխտ, երշիկ, Ամասիոյ պաստրմա*։
Ռուսական խաւեար եւ ամէն տեսակի ձկնեղէններ։
Ինչպէս նաեւ արեւելեան թարմ սուրճ, լօխում, հալվա, եւայլն։

Արեւելեան աղանդերներ (Թուրչիներ) եւ ամէն տեսակ համեմներ
Ապսպրանքներ ամէն ուղղութեամբ, արագ եւ մաքուր սպասարկութիւն։

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
ԵՒ ՄԱՄՆԱՃԻՒՂԵՐԸ
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant CouturierARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՃԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ԱՄԷՆ ՏԵՂ ՓՆՏՌԵՑԷՔ

ՊՈՍՖՈՐ

ՀՌՉԱԿԱՒՈՐ ՀԷԼՎԱՆ ԵՒ ԼՈՔՈՒՄԸ, բժիշկներու կարծիքով հէլվան եւ լոքումը կը պարունակեն մեծագոյն չափով գոլ (ֆլորի)։
ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ՝ մանուկներու աճումին։
ՕԳՏԱԿԱՐ՝ չափահասներու եւ ծերերու,
որոնց կը պարգեւէ աշխոյժ եւ եռանդ։

ՊՈՍՖՈՐԻ արդիական պատրաստութիւնը կը վերագտնէ Արեւելքի մէջ իսկ պատրաստուածները։

Արտածման համար մասնաւոր պայմաններ։

2, RUE LOUIS ASTOIN, MARSEILLE

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 7 ՅՈՒՆԻՍ

JEUDI 7 JUIN 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7597 — 32e ANNEE

Խմբագիր ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3408

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

«ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻ ԹՇՆԱՄԻ»

Փարիզէն վերջ, Ուոշինկթընի մէջ ալ հրատարակուեցաւ Մրուշչեւի գաղտնի տեղեկագիրը, արտաքին գործերու նախարարութեան մէջոցաւ :

Պիտի ամփոփենք հիմնական մասերը, վաղուընէ սկսեալ :

Ն. Միւոլթեան կեդր. կոմիտէին ընդհ. քարտուղարը այս տեղեկագիրը կարդացած էր անցեալ Փետրուար 25ին, 20րդ համագումարի գաղտնի մէկ նիստին մէջ : Տեղեկագիրը, 82 էջ, հաղորդուած էր նաեւ արբանեակ պետութեանց, պայմանաւ որ չհրատարակեն :

Այդ օրէն ի վեր, գանազան տեղեկութիւններ երեւցան անոր բովանդակութեան մասին : Եւ այժմ լոյս կը տեսնէ ամբողջութիւնը :

Որքան ալ վերապահումներ տիրեն վերաբերականութեան մասին, տեղեկագիրը կը պարունակէ յայտնութիւններ որոնք լիովին կը համապատասխանեն բուն իրականութեան :

Անձն պարագայի մէջ, ահաւասիկ թանկագին վաւերագիր մը, որ կը լուսաբանէ շատ մը բարդ հարցեր, մանաւանդ Ն. Միւոլթեան վերջին քանի տարիներու ընթացքին գործած դէպքերը :

Առաջին տպաւորութիւնը կը գրաւէ տեղեկագրին մէկ յայտնութիւնը :

Ստալին յանուն բոլշեւիկեան կեդր. կոմիտէին, Մրուշչեւ կը բացատրէ թէ Սթալինն էր որ հնարեց «ժողովուրդի թշնամի» բացատրութիւնը, եւ չարաչար գործածեց զայն, տրորելու, ճզմելու, ի վերջոյ զնդակահարելու համար իր հակառակորդները :

Այսպէս «մաքրութեան» հաղարաւոր անմեղներ, առանց երկրամասի, ազգի, տարիքի կամ դիրքի խտրութեան :

— « Ժողովուրդի թշնամի բացատրութեան շնորհիւ, կարելի էր զպողական ամէնէն անգութ միջոցները գործադրել, բռնաթարելով յեղափոխական օրինակարգութեան բոլոր կանոնները, ոեւէ մէկուն դէմ, ոեւէ ձեւով, երբ հաճարիտ չէր իրեն ...

Յանցապարտութեան միակ ապացոյցն էր բուն իսկ ամբաստանեալին « խոստովանութիւնը» եւ, ինչպէս հաստատուեցաւ յետագային կատարուած քննութիւններով, «խոստովանութիւնները» կը կորզուէին ֆիզիքական ենթարկումներ գործածելով ամբաստանեալին վրայ » :

Ճամբան շատ հեռու չէր, չարչարանքէն մինչեւ մահացումը, բարոյապէս թէ ֆիզիքապէս :

Տեղեկագիրը յատկապէս կը բացատրէ թէ «ժողովուրդի թշնամի» բանաձեւը ստեղծուած էր ֆիզիքապէս ոչնչացնելու համար հակառակորդները :

Ենդիր է թէ Մ. Մալենկովն ու Բերիանը պիտի կրնայի՞ն այսքան յառաջ երթալ, զգեստելով եւ փոշիացնելով անհամար զոհեր, մինչեւ անդամ կուսակցութեան հիմնադիրներն ու տեսաբանները, առանց բոլշեւիկեան կարգուսարքին :

Այդ դրդռիչ եւ մահաչուք տարաղը, «ժողովուրդի թշնամի», երկիրէ երկիր տարածուեցաւ, մաղձ եւ թոյն ցանելով ամէն տեղ :

Հայկական անդաստանն ալ ունեցաւ իր թունաւոր սունկերը, յաւելեալ եւ ճոխացեալ գունաւորումներով :

Եւ բերնէ բերան, թերթէ թերթ փոխանցուեցան աստեղաւոր կոչականները, — « Ժողովուրդի ոխերիմ թշնամի», «Հակահայաստանեան», «թրքասէր » եւն :

Մտքով ու սրտով տաճկացած թշուառականներ ալ կան, որոնք միեւնոյն գծին վրայ կը շնեն Դաշնակցութիւնը եւ Թուրքը ...

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԴԱՀԼԻՃԸ ՎՏԱՏԱՀՈՒԹԻՒՆ ՇԱՀԵՑԱՒ

271 ԹԵՐ, 59 ԴԷՄ, 201 ՋԵՌՆՊԱՀ

Ինչպէս կը նախատեսուէր, կառավարութիւնը վստահութեան քուէ չհետեւ, իր արտաքին, ներքին եւ ափրիկեան քաղաքականութեան համար, Ազգ. ժողովի Դշ. օրուան նիստին մէջ : Թեր քուէ արկած էին 271 երեսփոխանները, դէմ՝ 59, իսկ ձեռնպահ մնացած էին 201 անդամները, ինչ որ յատկանշական պարագայ մըն է : Ձեռնպահ էին մասնաւորապէս համայնավար եւ ուղեկից երեսփոխանները, 135 հոգի : Ներկայ էին 531 երեսփոխանները 595է վրայ : Համայնավարները ցարդ ուժ կուտային դահլիճին, համաձայն ըլլալով Թունուզի եւ Մարոքի անկախութեան, բայց հակառակ՝ Ալժերիոյ մէջ կատարուած գինուորական գործողութեանց : Ձեռնպահ մնացած էին շատ մը անկախներ եւ չափաւորներ, որոնք ջերմապէս կը դնահատեն Ալժերիոյ մէջ կատարուած գործողութիւնները, բայց կը մեղադրեն թէ կառավարութիւնը թոյլ վարուեցաւ Թունուզի եւ Մարոքի մէջ, ճանչնալով անոնց անկախութիւնը՝ առանց բացորոշապէս ճշդելու ապագայ յարաբերութիւնները :

Ազգամատակարները մեծ մասով թեր քուէարկած են, ինչպէս եւ վարչապետին ընկերավարական կուսակիցները, բացի նախորդ վարչապետ Մենդէս Ֆրանսէն որ պետական նախարարի պաշտօնէն հրաժարեցաւ երկու շաբաթ առաջ :

Այս հոսանքին եւ ուրիշ քանի մը խմբակցութեանց 195 քուէներուն վրայ աւելցած էին Ժողովրդական Շարժումին 75 երեսփոխանները :

Ինչպէս բացատրած ենք արդէն, վարչապետը վստահութիւն կը պահանջէր մէկ բանաձեւով, իր արտաքին, ներքին թէ ափրիկեան քաղաքականութեան մասին : Բայց ակներեւ է մեծամասնութեան նուազումը, քանի որ չորս ամիս առաջ վստահութիւն կը շահէր 71ի դէմ 420 ձայնով : Այն ատեն համայնավարներն ալ թեր քուէարկած էին :

Նիստը բացուած ատեն, համայնավար ներկայացուցիչը, Վ. Ռոշէ յայտարարեց թէ որոշած են ձեռնպահ մնալ : Շատեր կը կարծեն թէ դահլիճին դիրքը աւելի պիտի ակարանայ, երբ Ազգ. ժողովը քննէ նոր տուրքերու խնդիրը : Ժողովէն առաջ, Պ. Կի Մոլէ մերժած էր Հնդկաստանի վաճառականութեան առաջարկը, որ կը բաղկանայ հինգ կէտերէ : Ազգ. ժողովին վիճաբանութիւնները վերջացած առեն, վճռապէս եւ յուզումով յայտարարեց թէ Ֆրանսա չի կրնար ընդունիլ միջնորդներ եւ երրորդ կողմեր եւ թէ Ալժերիոյ քաղաքականութիւնը պիտի վարէ առանձին : Միեւնոյն առեն մերժեց ուրիշ առաջարկ մը որ կը թելադրէր Ալժերիան բաժնել ծովեզերեայ շրջանի մը՝ մէկ մի-լիոն եւրոպական բնակչութեամբ եւ ներքնաշխարհի մը՝ ուր կը բնակին ութը միլիոն Իսլամներ, տարուէ տարի աճելով : Իր կարծիքով խելագարութիւն է այդպիսի կարդադրութիւն մը : Իրմէ առաջ, արտաքին նախարարն ալ մերժած էր Հնդկաստանի միջնորդութեան առաջարկը :

Վիճաբանութեանց ընթացքին, նախկին նախարար Փիէռ Քոթ (յառաջդիմական) արծարծեց Հնդկաստանի վարչապետին ծրագիրը, պահանջելով ազատ եւ անկախ հանրապետութեան վերածել Ալժերիան : Պ. Կի Մոլէ պատասխանեց ուժգին չեզոտով մը.

— « Կը պահանջէք դադրեցնել կրակը : Լաւ. բայց կ'ուզէք որ միայն Ֆրանսան դադրեցնէ կրակը : Արդէն ըսած եմ եւ կը կրկնեմ, — կ'ընդունիմ դադրեցնել կրակը, եթէ ձեռնարկը կատարուի փոխադարձաբար եւ անկեղծօրէն : Ինչո՞ւ ձեր խօսքը միւս կողմին ալ չէք ուղղեր » :

Փիէռ Քոթ պնդեց իր տեսակէտին վրայ, ըսելով որ « եթէ Ֆրանսա առաջին քայլը առնէ եւ Գահիրէի Ազգ. Ազատագրութեան ճակատը մերժէ, պիտի հաստատուի թէ մենք չենք որ դժուարութիւններ կը յարուցանենք : Պէտք չէ որ Ալժերիան Ֆրանսական նահանգ մը մնայ, ինչպէս կը մտածէ կառավարութիւնը : Կը պտնուինք ժողովուրդի մը առջեւ զոր չենք կրնար ճուլել : Պէտք է հաշուի առնենք ամէն ժողովուրդի ազգային դոյութեան տենչը » : (Ազմուկներ կեդրոնէն եւ աջակողմէն) :

Վարչապետը պատասխանեց. — Ֆրանսա կը յարգէ ժողովուրդներու ինքնորոշման իրաւունքը. բայց այդ իրաւունքը կարելի է ճանչնալ երբ կը յարդուին փոքրամասնութեանց իրաւունքները :

Վարչապետը եւ արտաքին նախարարը Միջին Արեւելքի խնդիրն ալ յուզեցին, դէնքերու առաքման առթիւ : Պ. Փինօ բացատրեց թէ յանձնառութիւններ կնքուած էին Սուրիոյ հետ 1955ին, Էտկար Ֆորի կառավարութեան օրով եւ թէ յիսուն զնդացիրներու առաքումը արտօնուեցաւ, այն պայմանով որ այլուր չվերախաղրուին : « Վաղը պիտի առաջարկեմ նախարարական խորհուրդին արդիլել որ եւ է զէնքի առաքումը դէպի Միջին Արեւելք» : Վարչապետն ալ բացատրութիւններ տուաւ Սուրիոյ եւ Եգիպտոսի սահմանած զէնքերու մասին եւ ըսաւ թէ «Միջին Արեւելք պիտի չզրկուի որեւէ զէնք որ կրնայ Ֆրանսայի դէմ գործածուիլ » : Քուէարկութենէն առաջ նորէն խօսք առնելով, Կի Մոլէ չեշտեց թէ «անհեթեթ է որեւէ անջատում Ալժերիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ : Կ'ուզեմ կարելի եղածին չափ ստուար մեծամասնութիւն մը ստանալ, ոչ թէ որպէս զի դահլիճը կանդուն մնայ, այլ հաստատելու համար թէ Ֆրանսայի քաղաքականութիւնն է որ կը վարենք » :

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱՆԴԱՄԱԼՈՒԾՈՒԹԵԱՆ

Ֆրանսական չհաճուկը ծախու հանուած է արդէն : Գինը՝ 2400 ֆրանք : Կարելի է ճարել դեղարաններէն, դեղագիր մը ներկայացնելով :

❖ ՕՐ ԸՍ ՕՐԻՆ ❖

«ՇԱՀԷՆՆ Ի ՍԻՊԻՐ »

Պատմական գրքի մը այս խորագիրը հնչեալ միտքս, երբ կը կարդայի «Սովետական Հայաստան» օրաթերթին լուրերը՝ դէպի խամ ու խոպան դաշտերը դրկուած «կամաւորներու» մասին :

Թերթին Մայիս 24ի թիւէն կ'իմանամ թէ Երեւանի մէջ ալ խանդավառութեա՛մբ ընդ առաջ կ'երթան «հարազատ պարտիայի եւ կառավարութեան կոչին», դէպի Խազախստան, Ուզպեկիստան եւ Սիպերիա չռելու եւ անապահան տարածութիւններ մշակելու համար :

Այսպէս, Երեւանի մէկ հաստատութեան մէջ գումարուած ժողովի մը առթիւ, «գործիքային ցեխի փրեզերագործ կոմերիտասարդական» Մնացականն ալ կորեանը կը յայտարարէ .

— « *Մեր աշխատանքի ընկերներէն շատերը ներկայումս անձնուիրաբար աշխատում են խոպան հողերում եւ արդարացնում Երեւանի հասարակաշինարարների վստահութիւնը* » :

Եւ յիշեցնելով կուսակցութեան ու կառավարութեան նոր կոչը՝ երիտասարդութեան, պարծա՛նքով կը յայտնէ թէ կ'ուզէ Սիպերիա մեկնիլ :

Ուրիշ ժողովի մը առթիւ, (կիրովականի մէջ) Երիտ. Միութեան քարտուղար Մ. Մանուկեան կը յայտարարէ .

— « *Պարտիայի (կուսակցութիւն) եւ կառավարութեան դիմումը հարազատ է մեր սրտին ... երբ պարտիան կոչ արեց աշխատանքի մեկնիլ երկրի խամ ու խոպան հողերի իւրացման շրջանները, հազարաւոր կոմերիտականների հետ միասին եղբայրական Ղազախստան մեկնեցին նաեւ աւելի քան 120 երիտասարդ կիրովականցիներ : Այժմ էլ մենք պատրաստ ենք գործով արձագանգելու պարտիայի եւ կառավարութեան նոր դիմումին : Մեր երկրի Արեւելքի եւ Սիբիրի բնական հարստութիւնների արդիւնաւէտ օգտագործման համար հարկաւոր են մեծ թիւով տրակտոր, դժուարութիւններից չվախեցող շինարարների երիտասարդ կադրեր : Մենք, կիրովականի երիտասարդներս, մեծ սիրով կը համալրենք նրանց շարքերը* » :

Լրատուն կ'աւելցնէ թէ «շատերը ցանկութիւն յայտնեցին մշտական աշխատանքի մեկնիլ երկրի հիւսիսային եւ արեւելեան շրջանները » :

Նոյն աւետաբե՛ր լուրերը՝ Լենինական-ականէն, ուր նաւախօս մը խանդավառ կոչեր ուղղեր է պատանիներուն եւ աղջիկներուն, եւ դէպի արեւելեան շրջանները մեկնելու պատրաստակամութիւն յայտներ են, անմիջապէս, «հարիւրից աւելի երիտասարդներ» :

« Հակահայաստանեա՞ն» կը դառնամ, եթէ խոնարհաբար դիտել տամ թէ հայրենիքն է որ կը տուժէ, երբ այսպէս կը ցրուեն իր երիտասարդ զաւակները, խամ ու խոպան հողեր մշակելու համար հե-ռաւոր Սիպերիոյ մէջ ... Վ.Ա.Հէ

ՖՐԱՆՔԵՒԳԵՐՄԱՆ ՀԱՄԱԶԱՑՆՈՒԹԻՒՆ ՍԱՐԻ ՄԱՍԻՆ

Պաշտօնապէս կը հաստատուի թէ Ֆրանսայի եւ արեւմտեան Գերմանիոյ վարչապետները համաձայնութիւն մը կնքած են Լիւքսէնպուրկի մէջ, կարգադրելու համար Սարի խնդիրը : Համաձայնութեան երկու գլխաւոր կէտերն են. — 1· Դաշնագիր մը կնքել, Սարի շրջանը քաղաքական պտնուինով Գերմանիոյ կապելու համար 1957 յունուար 1ին. — 2· Շինել Մոզելի ջրանցքը՝ ծախքերը բաժնելով երկու երկիրներուն միջեւ (130 միլիոն տոլար) :

Այս առթիւ հրատարակուած զեկոյցը կ'ըսէ թէ երկու վարչապետներուն միջեւ բարեկամական համաձայնութիւն գոյացաւ, « ի չահ Ֆրանքեւգերման հասկացողութեան, եւրոպական գործակցութեան եւ արեւմտեան համերաշխութեան » :

Համաձայնագիրը կը բաղկանայ 55 էջերէ : Բոլոր տեղեկութիւնները կը հաստատեն թէ կարեւոր զիջումներ կատարուած են փոխադարձաբար, գոհացուցիչ եզրի մը յանգելու համար :

Երկու հիմնական կէտերէն զատ, համաձայնութիւն գոյացած է հետեւեալ խնդիրներու մասին. —

1· Ֆրանսայի եւ Սարի տնտեսական միութիւնը պիտի վերջնայ 1960 յունուար մէկին : Մինչ այդ պիտի կարգադրուի վերմանական դրամին վերահաստատումը եւ յետպատերազմեան Ֆրանքէն ընդմէջ, Պանք տը Ֆրանսի եւ վերման պետական դրամատան միջոցաւ :

2· Ֆրանսա 66 միլիոն թոն ածուխ պիտի ստանայ Վարնտի ածխահանքերէն, յառաջիկայ 25 տարիներու ընթացքին : Սարի կառավարութիւնը նախապէսընդունած էր 120 միլիոն թոն ածուխ յանձնել մինչեւ 1980 : Արեւմտեան Գերմանիան յաւելուածական հայթայթումով մը 80 միլիոն թոնի պիտի բարձրացնէ զումարը :

3· կանգ պիտի առնէ Ալզասեան ջրանցքին ծաւալումը : (Հողագործները կը դանդաղեցնէին թէ ջրանցքին Ֆրանսական

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ԱՍՊԱՐԷԶ ՅԱՆԴԻՍ ՆՈՐԱԲՈՒՆ

ՀԱՅՐՈՅՍ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆԸ

Ամէն երեկո հայրս ուրախ կը վերադառնայ տուն, կ՚ըսէ ինծի. «Ինչպէ՞ս անցուցիր օրը, զաւակս իմ, ի՞նչ սորվեցար դպրոցին մէջ, ի՞նչ ըրիր ուսուցչուհիդ առջեւ»։ Ես ալ կը պատասխանեմ հօրս, կը պատմեմ անոր ամէն ինչ, որ ըրած եմ դպրոցին մէջ։ Ան ալ ինծի կ՚ըսէ, որ ես միշտ լաւ աշակերտ մնամ, որ միշտ ուշադիր ըլլամ դասերուս մէջ, որ ամէն ինչ լաւ սորվիմ, որ ամէն ինչ լաւ ընեմ։

Հայրս ինծի կ՚ըսէ, որ ես միշտ ճշմարտութիւնը խօսիմ, որ երբեք սուտ չխօսիմ, որ միշտ ճշմարտութեան ճամբան բռնեմ։ Ան ինծի կ՚ըսէ, որ ես միշտ ազնիւ ըլլամ, որ միշտ ազնիւ գործեր ընեմ։ Ան ինծի կ՚ըսէ, որ ես միշտ ազնիւ ըլլամ, որ միշտ ազնիւ գործեր ընեմ։

Հայրս

ՆՎՎԱԾՈՍ

(ՊՍՅՈՒՆԻ ԿՅՈՒ, 364 - 400)

15.— ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԴԱՀԱՎԱՐՈՒՀԻ

Եղբայրները իրենց ընկերների հետ ուրախությամբ ողջունեցին Նվվածոսին, որ ներս մտավ իր ամբողջ զորքով։ Ամենքն էլ ուրախ էին, որ Նվվածոսը հաղթեց Ասորեստանի թագավորին։ Նվվածոսը հրամայեց, որ ամենքը հանգստանան, իսկ ինքը գնաց իր հոր մոտ։

Ասորեստանի թագավորը, երբ իմացավ, որ Նվվածոսը հաղթել է իր զորքերին, շատ զայրացավ։ Նա հրամայեց, որ ամենայն կողմից նորից զորք հավաքեն։ Նա ուզում էր ինքն էլ գնալ Նվվածոսի դեմ։ Բայց նրա խորհրդականները ասացին նրան, որ ավելի լավ է, եթե նա ուղարկի իր զորքերի մի մասը, իսկ ինքը մնա տանը։ Նրանք ասացին, որ Նվվածոսը շատ զորավոր է, և եթե նա գնա, գուցե նրան էլ հաղթի։

Ասորեստանի թագավորը լսեց նրանց խորհուրդը և ուղարկեց իր զորքերի մի մասը։ Նվվածոսը, երբ իմացավ, որ թշնամիները գալիս են, ելավ նրանց դեմ։ Երկու զորքերը հանդիպեցին իրար Նինվեի մոտ։ Ասորեստանցիները հաղթվեցին և փախան։ Նվվածոսը հետապնդեց նրանց։ Նա հասավ մինչև Տիգրիս գետը։ Ասորեստանցիները գետը անցան նավակներով։ Նվվածոսը նավակներ չուներ, որ գետը անցնի։ Նա ուզում էր լողալով անցնել գետը։ Բայց նրա զորքերը ասացին նրան, որ գետը շատ խոր է, և որ նրանք չեն կարող լողալ։ Նվվածոսը հրամայեց, որ ձիերը գետը մտնեն։ Ձիերը լողալով անցան գետը։ Նվվածոսի զորքերը հետևեցին նրան։

Ասորեստանցիները, երբ տեսան, որ Նվվածոսը գետն անցավ, շատ վախեցան։ Նրանք կարծում էին, որ Նվվածոսը կամ կրակ է ուղարկելու, կամ էլ ջուր։ Նրանք չգիտեին, որ Նվվածոսը ինքն է գալիս։ Նրանք կարծում էին, որ Նվվածոսի հետևից գալիս են նրա աստվածները։ Նրանք ասացին, որ Նվվածոսի աստվածները ավելի զորավոր են, քան իրենց աստվածները։ Նրանք ասացին, որ Նվվածոսի աստվածները կրակ և ջուր են ուղարկում

ափը չատ ջուր կը քաշէ Հռենոսէն) եւն.։

Համաձայնութիւնը մեծ դժուարու – թիւն պատճառեց քաղաքական շրջանակ – ներու մէջ ։

Տօքթ. Աւընաուըը Ուոշինկթըն պիտի երթայ Բշ. օր ։

ԹԻԹՈՅԻ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ

Ա. Միութեան եւ Եուկոսլաւիոյ պատ – ուիրակութեանց միջեւ բանակցութիւն – ները սկսան Յունիս հինգին, ի ներկա – յութեան հրաժարեալ նախարար Մոլոթո– վի։ Երկու երկիրներուն վերաբերեալ խն– դիրներ եւ միջազգային հարցեր քննուեցան իրաւիր մթնոլորտի մը մէջ եւ փոխա – դարձ հասկացողութեամբ, ինչպէս կը հեռագրեն Մոսկուայէն։ Ժօսակցութիւն – ները չարունակուեցան ճաշին առեն։ Մա– ռեչալ Թիթօ յայտարարեց թէ դիմաթա – փութեան խնդիրը անմիջական լուծում կը պահանջէ եւ դժունակութիւն յայտ – նեց որ Ա. Միութիւնը որոշած է կրճատել իր զինեալ ուժերը ։

Կէս օրէն ետք Թիթօ Սթալինն գործա – րանը գնաց, ուր չքեղ ինքնաշարժներ կը շինուին (Զիս), ինչպէս եւ հանրակառքեր եւ սառնաղարաններ։ Երբ կը պատրէր հատատութեան գանազան մասերը, բան– ուորները «կեցցէ Թիթօ» կ'աղաղակէին ։ Մրուշչեւ, Բուլկանին եւ ուրիշ վարիչներ իրիկունը ճաշի հրաւիրուեցան Թիթոյի կողմէ, որ երկկ այցելեց Ա. Միութեան հիւլէական ուժի կեդրոնը, Մոսկուայէն 120 քիլոմէթր հեռու։ Մառեչալ Վոլոչի – լով սեղան մը սարքեց ի պատիւ Թիթոյի, Կրեմլինի պալատին մէջ ։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԿԻՊՐՈՍԻ կառավարիչը եւ զինուորա – կան հրամանատարը, Սըր Ճոն Հարտինկ, որ Լոնտոն կը գտնուի, սպառնագիր մը ստացաւ գաւազիրներէ, որոնք Թուրկիկ– ներ նետած էին կառքէ մը։ Սպառնագիրը կ'ըսէ ։— « Դուք ամբողջովին պատաս – խանատու էք Կիպրոսի հողին վրայ կա – տարուած ամէն սպանութեան։ Պատաս – խանատու էք բռնութեան, ճնշումին, աք– սորին համար։ Դուք ոճրագործ մըն էք եւ պիտի քաւէք ձեր ոճիրները։ Գնդակ մը կը սպասէ ձեզի»։— Գաղթական նախարա– րը նորէն կը յայտարարէ թէ ապացոյց չկայ որ Կիպրոսի ազգայնականները կա – խած են երկու անգլիացի զինուորներ ։ Կառավարիչը յայտարարեց թէ նոր բա – նակցութիւններ կրնան կատարուիլ միայն երեք ամիս ետքը, ոչ թէ Մակարիոս արքի, այլ ուրիշ բանադնացներու հետ։

ԼԻԲԱՆԱՆի գահլիճը հրաժարեցաւ, իբրեւ հետեւանք ներքին վէճերու ։ Մա– նաւորապէս կ'ամբաստանուի թէ դեռ չեն վերաչինուած աւելի քան հարիւր գիւղեր որոնք վնասուած էին անցեալ մարտի երկրաշարժէն ։

ԿԱՌԱՒՈՒՄԲԵՐՈՒ Գ. կարգերը ջըն – ջուած են ամբողջ Ֆրանսայի մէջ, Յունիս երեքէն սկսեալ։ Կան միայն Ա. եւ Բ. կարգեր ։

ԵԳԻՊՏՈՍ գինուորական դաշինք մը կնքած է Ա. Միութեան հետ, ինչպէս կը դրէ Լոնտոնի աշխատաւորական թերթը, «Տէյլի Հէրըլտ»։ — Կ'ըսուի թէ Ցորդա – նան զէնք պիտի դնէ Ա. Միութենէն, չէ – զոք երկրի մը ճամբով ։

ԻՐԱՔի թագաւորը ուղղութեան ըն– դունեցաւ ալժերիական պատուիրակու – թիւն մը, որ կ'ըսէ թէ Ֆեյսալ Բ. ուշա– դրութեամբ կը հետեւի Ալժերիոյ անկա – խութեան պայքարին եւ պատրաստ է օգ – նելու բարոյապէս թէ նիւթապէս ։

ԱԼԺԵՐԻԱՑին կը հեռագրեն թէ կարե– ւոր գործողութիւններ կը կատարուին Մարոքի սահմանապլուխին վրայ, Մաղ – նիայի եւ Ծովուն միջեւ։ Գործողութեան մը առեն սպանուած են համայնավար յանձնապետ Մայօն, որ փախած էր եւ ու– ղեկից ուսուցիչ մը ։

ԿՈՍՏԱՆԴԻՆի չրջանին մէջ (Ալժերիա) 210 գիւղեր միացան Ֆրանսայի։ Շատ մը լեռնականներ կ'ուզեն կռուիլ ըմբոստնե – րուն դէմ, ինչպէս կ'ըսէ պաշտօնական տեղեկագիրը ։

ՆԻԿՈՍԻԱՑին (Կիպրոս) կը հեռագրեն թէ անգլիացի պաշտօնատար մը սպան – նուեցաւ Լիմասոլի մարզարանին մօտ ։

ՍԱԿԱՐԱՆ (5 Յունիս). — Ձոյլ ոսկի 446·000, Նափոլէոն 3110, գուինէ 2960, սթերլին 3960, քսան տոլարնոց 15·600 ։ Թղթադրամ (անպաշտօն) տոլար 386, սթերլին 1035, գուինէ ֆր. 92·75, պելժ. 7·80։

ՄԱՑԻՍ 28Ը

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

Այս Շաբաթ ժամը 9էն մինչեւ լոյս, Ալհամպրայի սրահին մէջ, նախաձեռնու – թեամբ Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէի, մաս – նակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի և Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղերու, ինչպէս և բարեկամ Միութեանց ։

Բարձր հովանաւորութեամբ քաղաքա – պետ եւ նախարար Պ. ԿԱՄՈՆ ՏԷՖԷՐի։

Կը նախագահէ Յ. ՊԱՊԻԿԵԱՆ

Կը խօսի ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼ

Խօսք պիտի առնեն ընկերվարական ներ– կայացուցիչներ ։

Գեղարուեստական ճոխ բաժին ։

Կը նուագէ ծանօթ ջութակահար Ս. Զէօրէֆեան ։

Կ'երգեն Զ. Գասեան եւ Ժ. Գասպար – եան։ Կ'արտասանեն Տիկին Մ. Եավէր, օրիորդներ՝ Ա. Սարգսեան, Ալիս Յարու– թիւնեան, Մարի Սաղրեան եւ ընկեր Գրի– գոր Բէնտիրեան։ Կը նուագեն օրիորդներ Ա. Ակիմեան եւ Ս. Մանուկեան ։

Հայ գեղջկական պարեր՝ Սէն Լուի Նոր Սերունդի պարախումբին կողմէ։

Եւրոպական պարեր Լիւֆ Էրար ընտիր նուագախումբով ։

Ճոխ պիւֆէ Մուտքը ազատ է

ՍԷՆԹ ԷԹԻԷՆ

Այս կիրակի, ժամը 16էն 24, նախկին պերլներու սրահին մէջ, 49 ռիւ տը Կօլ ։

Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Անտոք ենթակոմիտէի եւ մասնակցութեամբ Նոր Սերունդի ։

Կը խօսի Գր. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին եւ խըն – ջոյք ։

ԱՎԻՆԵՕՆ

Նախաձեռնութեամբ «Մուրատ» խում – բի, Յունիս 10ին կէսօրէ վերջ։

Ըզկպի Պարի մէջ, Փօնթէ ։

Կը խօսի ընկ. ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ

ՀԱՆԴԻՍԱՒՈՐ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Մկրտիչ Սանասարեան Ազգ. բարերա – րին, կատակատար Կ. Եզեանցի, տե – սուչներ Գ. Աբգուլեանի, Ս. Սողիկեանի, Յ. Մատաթեանի, ուսուցիչներուն եւ սա– ներուն յիշատակին, այս կիրակի, Փա – րիզի եկեղեցիին մէջ։

Այս առթիւ, նոյն օրը, կէսօրուան ճա – շը՝ Գ. Աճէմեանին ճաշարանը, 12 ռիւ Ֆատէ։

Մասնակցիլ փափաքողները կրնան հե – ռաձայնել դրատուն Պարսամեան, 46 ռիւ Ռիշէ, Հեռ. ՓՐՕ. 46-90։

Ծախքերու մասնակցութիւն ։

Կարնեցիներէն փափաքողներ եւս կրնան մասնակցիլ ։

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Նախաձեռնութեամբ Պանեէօ Քաչանի Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղին, կազմակեր – պուած է երեկոյթ մը, այս ուրբաթ ժամը 9ին, 69 ռիւ Աբէէօյլ, Սալ ժան Ժօռէսի մէջ։ (Ֆրանս. գպրոցի դահլայարկը) ։

Կը խօսի Ն. ՊԷՇԻԿԹԱՇԼԵԱՆ

Նիւթը՝ Արեւմտահայ թատրոնի ծագ – ման պատմութիւնը ։

ԱԼՖՈՐՎԻԼԻ ՄԷՋ ՅԱՌԱՋ ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ

Փըթի Փօճ կամուրջին դիմացի լրագրա– վաճառին ֆով, եւ հետեւեալ սրճարան – ներուն մէջ ։—

Պ. ՓԻԼԻՊՈՍ

Պ. ԻՇԽԱՆԵԱՆ

Պ. ՓԱՇԱԵԱՆ

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. Քրիստափոր խումբի ժողովը այս ուրբաթ, ժամը 9ին, Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը ։

Հ. Յ. Դ. Ռաֆֆի խումբի ժողովը այս ուրբաթ, ժամը 9ին, Քաֆէ Ռեժանի վեր– նայարկը ։

Ֆ. Կ. ԽԱՉի միջմասնաճիւղային ժողո– վը այս երկուշաբթի, ժամը 5ին Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը։ Կը հրաւիրուին Փարիզի չրջանի տասը մասնաճիւղերը ։

ԿՐՃՈՊԼԸ.— Հ. Յ. Դ. Եօթնեղբայր – եան կոմիտէին ընդհ. ժողովը այս չաբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին ։ Կը հրաւիրուին բոլոր ընկերները ։ Խիստ կարեւոր օրակարգ ։

Հ. Յ. Դ. ՓՈՓՈՐԻԿ խումբի ժողովը այս ուրբաթ, ժամը 9ին, սովորական հա– ւաքատեղին ։

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Մ. Ը. Մ.ի տարեկան ընդհ. ժողովը այս կիրակի, առաւօտեան տասնին, իր հաւաքատեղին, (Պար տիւ Կլօպ, Պուլվ. տ'Ալճէն)։ Օրակարգ.— Հաշուետուութիւն եւ ընտրութիւն նոր վարչութեան։ Կը հրաւիրուին բոլոր գոր – ծօն եւ համակիր անդամները։

ԼԻՈՆ.— Հ. Յ. Դ. Վարանդեան կոմի – տէին ընդհ. ժողովը այս ուրբաթ ժամը ճիշդ 20·30ին, Յոյներուն սրահը, 5 ռիւ Պօնփուա։ Բոլոր ընկերներու ներկայու – թիւնը խիստ կարեւոր է ։

ՊԼԵՎԻԼ.— Հ. Յ. Դ. Ռոստոմ խումբի ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, Փլաս տէ Ֆէթթի ծանօթ սրճարանը ։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը երեք – չաբթի 12 Յունիս, ժամը 21ին, Քաֆէ սրճարանին վերնայարկը ։ Դասախօս՝ Ղ. ՄԵԼՈՅԵԱՆ։ Նիւթը Անհատականու – թիւնը եղիա Տէմիրճիպաշեանի fով ։

Մուտքը ազատ է ։

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Պոմոնի եկեղեցւոյ հիմ– նարկութեան տօնախմբութեան առթիւ, այս կիրակի առաւօտ պատարագ եւ հո – գեհանգիստ պիտի կատարուի հանգուց – եալ հիմնադիրներու Պ. Պ. Գ. Շահլամ – եանի, Ա. Դարբինեանի, Ս. Անուրեա – նի, բոլոր նուիրատուներու եւ ձրի աշ – խատաւորներու, ինչպէս նաեւ Սահակ– Մեսրոպ Ազգային Տան հիմնադիրներու եւ նուիրատուներու յիշատակին ։

Կը պատարագէ Արտակ վրդ. Մանուկեան։

Պիտի կարդացուի նաեւ Ամենայն Հա – յոց Հայրապետին անդրանիկ կոնդակը ։

Սկիզբ ժամերգութեանց՝ ժամը 8, պա– տարագ ժամը 10։

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆՑԻՆԵՐՈՒ ՑԻՇԱՏԱԿԻՆ

Ողբացեալ Արշակ Զօպանեանի արկա – ծահար մահուան տարեդարձին առթիւ, կեդրոնականի Նախկին Աներուն նախա – ձեռնութեամբ, այս կիրակի առաւօտ, Փարիզի Հայ. եկեղեցիին մէջ հոգեհան – գստեան պաշտօն կը կատարուի կեդրոնա– կանի անդրանիկ ընթացաւարտ Արշակ Զօպանեանի եւ Մախսուտ Միհրդատեան – ցի, ինչպէս ուսուցիչ Ա. Զաքրեանի եւ բոլոր հանգուցեալ կեդրոնականցիներուն եւ ուսուցիչներուն համար ։

Կը հրաւիրուին բոլոր կեդրոնականցի – ները յարգելու իրենց նախորդներուն յի – շատակը ։

ԿՕՒԶՈՒԻի դերձակ գործատուր մը ։ Դիմել՝

Maison DARLEY

241, Rue Croix-Nivert,
Métro Porte de Versailles.

9 ՅՈՒՆԻՍ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ ԺԱՄԸ 21ԻՆ

SALLE GAVEAU, 45 Rue la Boetie

ՄԵԾ ՆՈՒԱԳԱԶԱՆԴԷՍ ՀԱՅ ՍԷՆՖՈՆԻՔ ԵՐԱԺՇՏՈՒԹԵԱՆ

Առաջին ունկնդրութիւն

ՕՆՆԻԿ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆԻ

Երդ համանուագին «ՀԱՅՐԵՆԻՔ»ի։ Մասնակցութեամբ Օրէսթրը Փատը – լուի եւ դաշնակահարուհի ՏԻԿԻՆ ՎԵՐՈ ՆԻԿ ՎԱՆԼՈՎ ՃԻՆՃԵԱՆի, ղեկավարու – թեամբ հեղինակին։

Կ'երգէ Նայիրի երգչախումբը ղեկավարութեամբ՝ ԳԷՈՐԳ ԵԱՆՊԼԿԵԱՆի։

Մուտք 200էն 600 ֆրանք։ Տոմսերու համար դիմել հետեւեալ վայ– րերը.— Նայիրի երգչախումբ 32 ռիւ Թրէվիզ, Պ. Օ. Պօյաճեան 83 ռիւ տ'Ա– պուֆիր, Պ. Իչքալացեան 9 ռիւ Ժուի-Ռուվ, Գրատուն Պարսամեան 46 ռիւ Ռի– շէ, Տիւռան 4 Փլաս տը լա Մատլէն, Սալ կավօ 45 ռիւ լա Պօէսի։

DEPOFERM

Dépot d'Usine
8, Rue de la Providence
Marseille, 1e ARR.

Fermeture ECLAIR

Dorée le mètre 196 Frs.
Emaillée le mètre 250 Frs.

Fermeture ROLL

Prix d'Usine

Fil à COUDRE

Simili 25 grs.
La boite de 10 625 Frs.
Bouton Galalith
et divers fournitures confections.

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՐԱՏ

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, Rue de Trévise, Paris

C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԱՄՍԱԿԱՆ ԳԻՆ

Ֆրանսա եւ գաղթական՝ 1600 ֆր., Անգլիա 3000 ֆր., Ամերիկա 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատ 12 ֆր.

ՈՐՊԵՍ ԶԱՐԳԱՆԱՅ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՐԱՏ

ՈՐՊԵՍ ԶԱՐԳԱՆԱՅ

8 ՅՈՒՆԻՍ

VENDREDI

8 JUIN

1956

ՀԱՅՐԱՏԻ ՀԱՄԱՐ ԱՀ ՀՈՐԴՈՐԱՆՔ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՕՐԱԿԱՐԳԻՉ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅ ԱՇԽԱՐՀԻ ՀԱՄԱՐ

ՀՈՐԴՈՐԱՆՔ ԱՀԱԳԱՆՔԻ ԿՈՉ

Ա. Արքեմ, Ա. Գասպարեան, Ա. Գասպարեան, Ա. Գասպարեան

ԱՆՁՆԱԿԱՆ ԲՆԱԿԱՐԱՆԻ ՎԱՃԱՌՔԻ ՄԱՍԻՆ

ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՔ ՎԱՂԵՑՈՒԾ ՏԵՂԱԿԱՆԻ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԵՐԱԳՈՒՅՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆԻ ՍԱՀԱԿՅԱՆ

Ծնվել է 1883 թ. Ալեքսանդրապոլում (Գյումրի)։ Ավարտել է Ալեքսանդրապոլի ուսուցչական ինստիտուտը։ Աշխատել է որպես ուսուցիչ, ապա՝ ինստիտուտի տնօրեն։ 1917 թ. եղել է Ալեքսանդրապոլի գավառային զեմստվոյի նախագահ։ 1918 թ. մայիսից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1919 թ. մարտից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1920 թ. նոյեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1921 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության նախագահ։ 1921 թ. դեկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1922 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1922 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1923 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1923 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1924 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1924 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1925 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1925 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1926 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1926 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1927 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1927 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1928 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1928 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1929 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1929 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1930 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1930 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1931 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1931 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1932 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1932 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1933 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1933 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1934 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1934 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1935 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1935 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1936 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1936 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1937 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1937 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1938 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1938 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1939 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1939 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1940 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1940 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1941 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1941 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1942 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1942 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1943 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1943 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1944 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1944 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1945 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1945 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1946 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1946 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1947 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1947 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1948 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1948 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1949 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1949 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1950 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1950 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1951 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1951 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1952 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1952 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1953 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1953 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1954 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1954 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1955 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1955 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1956 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1956 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1957 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1957 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1958 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1958 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1959 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1959 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1960 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1960 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1961 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1961 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1962 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1962 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1963 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1963 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1964 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1964 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1965 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1965 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1966 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1966 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1967 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1967 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1968 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1968 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1969 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1969 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1970 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1970 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1971 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1971 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1972 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1972 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1973 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1973 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1974 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1974 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1975 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1975 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1976 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1976 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1977 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1977 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1978 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1978 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1979 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1979 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1980 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1980 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1981 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1981 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1982 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1982 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1983 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1983 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1984 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1984 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1985 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1985 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1986 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1986 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1987 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1987 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1988 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1988 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1989 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1989 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1990 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1990 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1991 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1991 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1992 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1992 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1993 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1993 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1994 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1994 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1995 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1995 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1996 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1996 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1997 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1997 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1998 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1998 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 1999 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 1999 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2000 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2000 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2001 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2001 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2002 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2002 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2003 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2003 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2004 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2004 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2005 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2005 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2006 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2006 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2007 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2007 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2008 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2008 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2009 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2009 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2010 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2010 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2011 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2011 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2012 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2012 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2013 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2013 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2014 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2014 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2015 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2015 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2016 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2016 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2017 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2017 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2018 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2018 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2019 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2019 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2020 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2020 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2021 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2021 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2022 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2022 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2023 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2023 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2024 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2024 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2025 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2025 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2026 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2026 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2027 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2027 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2028 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2028 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2029 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2029 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2030 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2030 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2031 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2031 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2032 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2032 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2033 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2033 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2034 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2034 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2035 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2035 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2036 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2036 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2037 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2037 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2038 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2038 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2039 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2039 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2040 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2040 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2041 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2041 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2042 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2042 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2043 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2043 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2044 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2044 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2045 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2045 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2046 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2046 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2047 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2047 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2048 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2048 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2049 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2049 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2050 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2050 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2051 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2051 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2052 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2052 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2053 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2053 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2054 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2054 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2055 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2055 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2056 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2056 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2057 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2057 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2058 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2058 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2059 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2059 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2060 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2060 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2061 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2061 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2062 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2062 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2063 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2063 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2064 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2064 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2065 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2065 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2066 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2066 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2067 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2067 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2068 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2068 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2069 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2069 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2070 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2070 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2071 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2071 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2072 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2072 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2073 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2073 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2074 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2074 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2075 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2075 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2076 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2076 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2077 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2077 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2078 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2078 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2079 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2079 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2080 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2080 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2081 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2081 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2082 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2082 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2083 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2083 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2084 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2084 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2085 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2085 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2086 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2086 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2087 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2087 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2088 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2088 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2089 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2089 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2090 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2090 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2091 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2091 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2092 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2092 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2093 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2093 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2094 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2094 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2095 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2095 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2096 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2096 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2097 թ. հունվարից՝ Հայաստանի Հանրապետության խորհրդարանի անդամ։ 2097 թ. հոկտեմբերից՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության անդամ։ 2098 թ. հունվար

ՆԿԱՐՈՂ

(ՊԱՏՄՎԱԾՔ ԱԿՆ. 364 - 400)

16 — ԼԱՒՆԱՑՈՒՆ ԴԱՒԹՆԱՀԱՐԸ

Դրախտեան ձեռք ու գլուխ 1837ին ի ծ-նունդ Մարգոսեան Կիրակոսի, որ ի տղայ-ութեան իւր ցոյց տուած է ինքզինքը ունեցող մարդ մը եւ ուսումնասիրած է հայ հին ու նոր պատմագիրները, ինչպէս նաեւ հայ ժողովուրդին սովորութիւնները եւ հին ու նոր աւանդութիւնները։ Ան հրատարակած է «Հայկական Հնութիւններ» անունով հանդէս մը, որ ցարդ հրատարակուած է 16 տետրակ։ Ան հրատարակած է նաեւ «Ազգային Ամսագիր» մը, որ ցարդ հրատարակուած է 4 տետրակ։ Ան հրատարակած է նաեւ «Ազգային Ամսագիր» մը, որ ցարդ հրատարակուած է 4 տետրակ։ Ան հրատարակած է նաեւ «Ազգային Ամսագիր» մը, որ ցարդ հրատարակուած է 4 տետրակ։

Դրախտեան Կիրակոս ունի նաեւ գրական ուրիշ գործեր ալ, որոնք ցարդ անտիպ են։ Ան ունի նաեւ հարուստ գրադարան

էին իրենց ընտանիքները :

Գործադուլիստները կը շարունակուին Ալժերիոյ միւս մասերուն մէջ :

× Առջի օր ցոյց մը տեղի ունեցաւ Օսթերլիցի կայարանին մէջ (Փարիզ), նո– բակոչներու առաքման առթիւ : Ցուցա– րարները զօրանոց փոխադրուե– ցան զինուորները զօրանոց փոխադրուե– ցան զինուորներուն եւ յետոյ ճամբայ հան– ուեցան ուրիշ կառախումբով մը :

Ուրիշ վայրերու մէջ ալ խաղաղարար ցոյցեր կատարուեցան :

× Մոնփելիէի համալսարանին ճաշա– րանները փակուեցան իսկամ ուսանողնե– րուն առջեւ, որոնք դասադուլ յայտարա– րած են, Ալժերիոյ դէպքերուն առթիւ :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՓԱՐԻԶ կաթէ պիտի գրկուի Ցունիս 10էն սկսեալ (Բշ) : Կաթի արտադրիչները ընդհանուր գործադուլ մը սկսած են, անսահման ժամանակով :

ՍԱՐԻ ՄԱՍԻՆ ղոյացած համաձայնու– թիւնը մեծ զոհողութիւն պատճառեց քաղաքական շրջանակներու, եւ մասնա– ւորապէս երկու երկիրներուն մէջ : Ա– մէնքն ալ կը չեշտեն թէ Ֆրանսա եւ Գեր– մանիա պէտք է միանան, կերտելու հա– մար միացեալ Եւրոպան՝ համայնավարա– կան վտանգին առջեւ :

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆԻ թագաւորը եւ թագու– հին առջի օր ընդունուեցան Փարիզի քա– ղաքապետարանին մէջ, ընկերակցու– թեամբ հանրապետութեան նախագահին : Ցետոյ այցելեցին Սաքլէյի հիւլէական ու– ժի կեդրոնը եւ ճաշեցին արուաքին գործե– րու պաշտօնատան մէջ :

ԿԻՊՐՈՍԻ մասին վիճաբանութիւն մը տեղի ունեցաւ Անգլիոյ երեսփ. ժողովին մէջ : Աշխատաւորական երեսփոխան մը առաջարկեց հանրաքուէ կատարել, կիպ– րոսի ճակատագիրը ճշդելու համար : Գաղթային Նախարարը մերժեց : — Կը հերքուի այն լուրը թէ նախագահ Այդըն– հաուըր միջնորդութիւն առաջարկած է : Ընդդիմադիրները կ'ըսեն թէ ռեւէ կիպ– րոսցի պիտի չհաւանի վերոկսիլ բանակ– ցութիւնները, ցորչափ աքսորուած կը մնայ Մակարիոս արք. :

65·000 ՏԱՐԱԳԻՐՆԵՐ թշուառութեան մատնուած են Եւրոպայի գաղթականա– ներուն մէջ, պատերազմէն ասոր տարի վերջ, ինչպէս կը յայտարարէ տարագիր– ներու միջազգային կազմակերպութեան վերատեսուչը :

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ մետրոպոլիտը, Նիկոլա, Մ. Նահանգները հասաւ բազմանդամ պատուիրակութեան մը հետ : Տեսակցու– թեան մը առթիւ ըսաւ թէ «օրթոտոքս է– կեղեցին իր բեմերով եւ թերթերով կը մերժէ համայնավար կուսակցութեան մատերիալիսմը» : Ցետոյ աւելցուց, ի պատասխան հարցումի մը,— «Համայնա– վար կուսակցութիւնը իր գործերով կը զբաղի, մենք ալ մեր գործերով. հետե– ւաբար ընդհարում չենք ունենար » :

2000 ՑՈՒՅԱՐԱՐՆԵՐ արդիւնեցին, Հավ– ուի մէջ, կառախումբի մը մեկնումը, որ– պէսզի չկարենայ փոխադրել նորակոչ զինուորները : Ոստիկանական տեսուչ մը քարկոծուեցաւ, երբ կը միջամտէր : Ցե– տոյ չարաչար խոշտանգուեցաւ կուսակի հարուածներով : Հարկ եղաւ արտասուա– բեր ռումբ գործածել, ցուցարարները ցր– ուելու համար :

ԳՈՐԾԱԴՈՒԻ յայտարարած են կենդա– նաբանական եւ բուսաբանական պարտէզ– ներու եւ Մարզու թանգարանին պաշտօն– եաները :

ՍԱԿԱՐԱՆ (6 Ցունիս).— Ջոյլ ոսկի 445·000, նափոլէոն 3110, սթերլին 3960, զուից· 2950, քսան տոլարնոց 15·520 : Թղթադրամ (անպաշտօն) տոլար 384, սթերլին 1030, զուից· 92·25, պելժ· 7·75 :

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

Կը խնդրուի ծանուցանել թէ վէնսէնի երեսփոխան Պ. Շ. Էրնիւ, որ վերջերս Խ. Միութիւն եւ Երեւան այցելած էր, ղե– կուցում պիտի տայ այսօր, ուրբաթ, 8 Ցունիս, ժամը 21ին, քաղաքապետու– թեան սրահին մէ (45 ռիւ տիւ Թամփլը, Մէթրօ Շաթօ տիւ Վէնսէն :

ԱԼՕԹԱԺԻՒԼԻՎ ԿԱՐՏԱՆ ՊՐՎԷՒ ԱԿՈՒՄԲԻՆ ՄԷՋ

Պոմոնի լուսաւորչական հոգեւոր քոյ– րերը կիրակի կէս օրէն ետք ժամը 2·30ին ազօթաժողովի կը հրաւիրեն հայ հաւա– տացեալ ժողովուրդը, կարտան, Պիվէրի ակումբին մէջ : Պիտի քարոզէ քոյր Տիգ– րանուհի Մեսրոպեան :

ՄԱՑԻՍ 28Ը-

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

Այս Շաբաթ ժամը 9էն մինչեւ լոյս, Ալհամպրայի սրահին մէջ, նախաձեռնու– թեամբ Հ. Ց. Դ. Շրջ. Կոմիտէի, մաս– նակցութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի եւ Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղերու, ինչպէս եւ բարեկամ Մխոյեանց :

Բարձր հովանաւորութեամբ քաղաքա– պետ եւ նախարար Պ. ԿԱՄՈՆ ՏԷՖԷՐԻ :

Կը նախագահէ Ց. ՊԱՊԻԿԵԱՆ

Կը խօսին ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԷԼ եւ ԺԻՐԱՅՐ ԴԱՍԱԽՕՐԵԱՆ :

Խօսք պիտի առնեն ընկերվարական ներ– կայացուցիչներ :

Գեղարուեստական ճոխ բաժին :

Կը նուագէ ծանօթ ջութակահար Ս. Զէօրէֆեան :

Կ'երգեն Զ. Գասեան եւ Ժ. Գասպար– եան : Կ'արտասանեն Տիկին Մ. Եավէր, օրիորդներ՝ Ա. Սարգսեան, Ալիս Ցարու– թիւնեան, Մարի Սաղրեան եւ ընկեր Գրի– գոր Քէնտիրեան : Կը նուագեն օրիորդներ Ա. Ակինեան եւ Ս. Մանուկեան :

Հայ գեղջկական պարեր՝ Սէն Լուի Նոր Սերունդի պարախումբին կողմէ :

Եւրոպական պարեր Լիւբ Էրար ընտիր նուագախումբով :

Ճոխ պիւֆէ Մուտքը ազատ է

ՍԷՆԹ ԷԹԻԷՆ

Այս կիրակի, ժամը 16էն 24, նախկին զերիներու սրահին մէջ, 49 ռիւ տը Կոլ :

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Անտոք ենթակոմիտէի եւ մասնակցութեամբ Նոր Սերունդի :

Կը խօսի Դր. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին, երգ եւ արտասանութիւն : Պիտի ներկայացուի պատկեր մը :

ԱՎԻՆԵՕՆ

Նախաձեռնութեամբ «Մուրատ» խում– բի, Ցունիս 10ին կէսօրէ վերջ :

Րըկպի Պարի մէջ, Փօնթէ :

Կը խօսի ընկ. ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԷԼ

ՀԱՆԴԻՍԱԽՕՐ ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Մկրտիչ Սանասարեան Ազգ. բարերա– րին, կատակատար Կ. Եզճանցի, տե– սուչներ Գ. Աբրոլեանի, Ս. Սողիկեանի, Յ. Մատաթեանի, ուսուցիչներուն եւ սա– ներուն յիշատակին, այս կիրակի, Փա– րիզի եկեղեցիին մէջ :

Այս առթիւ, նոյն օրը, կէսօրուան ճա– չէ՝ Գ. Ադէմեանին ճաշարանը, 12 ռիւ Քատէ :

Մասնակցիլ փափաքողները կրնան հե– ռաձայնել դրատուն Պարթամեան, 46 ռիւ Ռիշէ, Հեռ. ՓՐՕ. 46-90 :

Ծախքերու մասնակցութիւն :

Կարնեցիներէն փափաքողներ եւս կրնան մասնակցիլ :

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Նախաձեռնութեամբ Պանեէօ Քաշանի Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղին, կազմակեր– պուած է երեկոյթ մը, այս ուրբաթ ժամը 9ին, 69 ռիւ Արբէօյլ, Սալ ժան ժօռէսի մէջ : (Ֆրանս. զպրոցի դահլայարկը) :

Կը խօսի Ն. ՊԷՇԻԿԹԱՇԼԵԱՆ

Նիւթը՝ Արեւմտահայ թատրոնի ծագ– ման պատմութիւնը :

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Իրենց տան մէջ աշխատող, չափու վը– րայ չապիկի համար չատ կարող գործա– տորուհիներ :

Դիմել ՄԱԼԽԱՍԵԱՆՑԻ,

31 Պուլվ· Պօճ Նուվէլ, Բ սանդուղնե– րէն, 4րդ յարկ, Փարիզ (2) :

ԿԱՐՏԱՆ

Այս կիրակի, ժամը 2ին :

Գեղունի ակումբին մէջ :

Հովանաւորութեամբ Պ. Վիէթնր Սա– վինի, քաղաքապետ եւ անդամ Պուշ տիւ Ռոնի Նահանգային խորհուրդի :

Կը խօսի ընկ. ԺԻՐԱՅՐ ԴԱՍԱԽՕՐԵԱՆ

Խօսք կ'առնեն ընկերվարական ներկա– յացուցիչներ եւ Պ. Ռօժէ Լերտա, անդամ քաղաքապետական խորհուրդի :

Կ'երգեն Պ. Ժիրայր Գասեան, Ե. Զա– ւէն Գիւնոսեան : Կ'արտասանեն Պ. Սա– մուէլ Բրուտեան եւ ուրիշներ :

Նուագ Ա. Մաթոյեան :

ՇԱՒԻԼ

Այս կիրակի, կէսօրէ վերջ, ժամը 4էն 11 :

Ընկերատամկրական խնջոյք - պարա– հանդէս, Քաֆէ տը Փարիի ընդարձակ սրահին մէջ, 33 ռիւ Փիւի :

Շաւիլ - Վէլիզի կայարանին ճիշդ քովը :

Կը նախագահէ Պ. ՋՊՈՒԿՃԵԱՆ

Կը խօսի ԱՐԼԷՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Կը մասնակցին Պ. Գարեգին Թառով եւ ընկեր Բենօ դափով ու սրինգով :

Հայկական ուրախ ժամանց : Երգ, ար– տասանութիւն եւ պար : Ճոխ եւ մատչելի պիւֆէ : Մուտքը ազատ է :

Էնվալիտի կայարանէն առնել Վերսայլի գիծը եւ իջնել Շավիլ--Վելիզի :

ՎԻԷՆ

Այս չաբաթ ժամը 21ին, քաղաքապե– տարանի սրահը :

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Կոմի– տէի եւ մասնակցութեամբ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի, Ֆ. Կ. Խաչի, Հ. Կ. Մարտիկ– ներու, Վասպուրականի եւ Տարօն Տու– րուբերանի Հայր. Միութեանց :

Կը խօսի Դր. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Գեղարուեստական բաժինին կը մասնակ– ցին Հ. Ց. Նոր Սերունդը եւ Ց. վրդ. Լեւոնեանի երգչախումբը :

Առաջին անգամ ըլլալով օրիորդներ Պալ– ճեան, Լիոնի երաժշտանոցէն, պիտի նուագեն եւ երգեն :

Եւրոպական պարեր մինչեւ ուշ գիշեր : Ճոխ պիւֆէ եւ նուագախումբ :

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը երեք– շաբթի 12 Ցունիս, ժամը 21ին, Քատէ սրճարանին վերնայարկը : Դասախօս՝ Ղ. ՄԵԼՈՑԵԱՆ : Նիւթը Անհատականու– թիւնը եղիա Տէմիրճիպաշեանի ըստ :

Մուտքը ազատ է :

ՊՏՈՑՏ ԴԷՊԻ Խ. ՀԱՑԱՍՏԱՆ

Փարիզ – Պերլին – Վարշաւա, Պրեսթ – Լէթովսք, Մոսկուա (երկու օր մնալով) եւ Երեւան (տասը օր) չոգեկառքով, բո– լոր ծախքերը միասին՝

ԵՐԹՈՒԴԱՐՁ 145·000 ՖՐ·

Մինչեւ Մոսկուա չոգեկառքով, յետոյ Երեւան (ութ օր) օդանաւով, բոլոր ծախ– քերը միասին՝

ԵՐԹՈՒԴԱՐՁ 180·000 ՖՐ·

Ընդունելի են բոլոր հպատակութիւննե– րը եւ Նանսէնեան անցագիրները :

Ճամբորդութիւնը Յուլիս, Օգոստ. եւ Սեպտեմբեր ամիսներուն :

Գրել՝

Noubar Agopoff

168, Rue du Temple - Paris (3e).

Ձնեկայանալ անձամբ : Գրաւոր հա– ղորդել բոլոր անհրաժեշտ մանրամասնու– թիւնները՝ (անուն, ծննդավայր, ծնընդ– եան թուական, հպատակութիւն եւն) :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ զերձակ գործաւոր մը :

Դիմել՝

Maison DARLEY

241, Rue Croix-Nivert,

Métro Porte de Versailles.

Ets. TAKVORIAN. GAP (Hautes Alpes)

Industrie de Férmetures à Glissiere

Confectionneurs consultez nous pour vos besoins de

Férmetures pour jupes, robes etc...

Chaine Spéciale pour Maroquinerie

ՊԱՀԱՆՋԵՑԷՔ ՄԵՐ ՆՄՈՑՇՆԵՐԸ ԵՒ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ՊԱՑՄԱՆՆԵՐԸ

ԲԱՑԱՌԻԿ ԳԻՆԵՐ

ՀԱՑ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ներկայացուցիչներ կը փնտռուին ամէն շրջանի համար

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. Քրիստափոր խումբի ժողովը այս ուրբաթ, ժամը 9ին, Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը :

Հ. Ց. Դ. Ռաֆֆի խումբի ժողովը այս ուրբաթ, ժամը 9ին, Քաֆէ Ռեժանի գետ– նայարկը :

Ֆ. Կ. ԽԱՉԻ միջմասնաճիւղային ժողո– վը այս երկուշաբթի, ժամը 5ին Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը : Կը հրաւիրուին Փարիզի չրջանի տասը մասնաճիւղերը :

ԿՐԸՆՈՒԼ.— Հ. Ց. Դ. Եօթնեղբայր– եան կոմիտէին ընդհ· ժողովը այս չաբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին : Կը հրաւիրուին բոլոր ընկերները : Խիստ կարեւոր օրակարգ :

Հ. Ց. Դ. ՓՈՓՈՐԻԿ խումբի ժողովը այս ուրբաթ, ժամը 9ին, սովորական հա– ւաքատեղին :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Մ. Ը. Մ.ի տարեկան ընդհ· ժողովը այս կիրակի, առտուան տասնին, իր հաւաքատեղին, (Պար տիւ Կլօզ, Պուլվ· տ'Ալֆէյն) : Օրակարգ.— Հաշուետուութիւն եւ ընտրութիւն նոր վարչութեան : Կը հրաւիրուին բոլոր գոր– ծօն եւ համակիր անդամները :

ԼԻՈՆ.— Հ. Ց. Դ. Վարանդեան կոմի– տէին ընդհ· ժողովը այս ուրբաթ ժամը ճիշդ 20·30ին, Ցոյներուն սրահը, 5 ռիւ Պօնփուա : Բոլոր ընկերներու ներկայու– թիւնը խիստ կարեւոր է :

ՊԷՎԻԼ.— Հ. Ց. Դ. Ռոստոմ խումբի ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, Փլաս տէ Ֆէթի ծանօթ սրճարանը :

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ կեդր· Ֆրանսայի ներ– կայացուցչական ժողով, (Լիոն, Վիէն, Սէն Շամոն, Տէսին) Սէնթ էթիէնի մա– տուռին մէջ, 6 ռիւ Ֆրանճ Ամիթիէ, ժա– մը 9·30ին :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Պոմոնի եկեղեցւոյ հիմ– նարկութեան տօնախմբութեան առթիւ, այս կիրակի առաւօտ պատարագ եւ հո– գեհանդիստ պիտի կատարուի հանգուց– եալ հիմնադիրներու Պ. Պ. Գ. Շահլամ– եանի, Ա. Դարբինեանի, Ս. Աճտպէես– ճի, բոլոր նուիրատուներու եւ ձրի աշ– խատաւորներու, ինչպէս նաեւ Սահակ– Մեսրոպ Ազգային Տան հիմնադիրներու եւ նուիրատուներու յիշատակին :

Կը պատարագէ Արտակ վրդ· Մանուկեան :

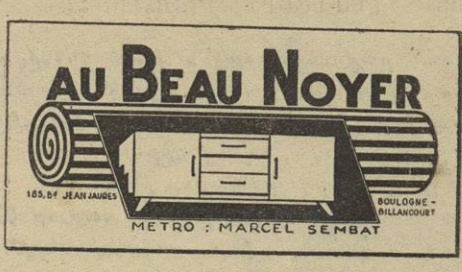
Պիտի կարդացուի նաեւ Ամենայն Հա– յոց Հայրապետին անդրանիկ կոնդակը :

Սկիզբ ժամերգութեանց՝ ժամը 8, պա– տարագ ժամը 10 :

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆՑԻՆԵՐՈՒ ՑԻՇԱՏԱԿԻՆ

Ողբացեալ Աբշակ Զօպանեանի արկա– ծահար մահուան տարեդարձին առթիւ, կեդրոնականի Նախկին Աներուն նախա– ձեռնութեամբ, այս կիրակի առաւօտ, Փարիզի Հայ· եկեղեցին մէջ հոգեհան– գստեան պաշտօն կը կատարուի կեդրոնա– կանի անդրանիկ ընթացաւարտ Արշակ Զօպանեանի եւ Մաֆուտ Միհրդատեան – ցի, ինչպէս ուսուցիչ Ա. Զաքրեանի եւ բոլոր հանգուցեալ կեդրոնականցիներուն եւ ուսուցիչներուն համար :

Կը հրաւիրուին բոլոր կեդրոնականցի– ները յարգելու իրենց նախորդներուն յի– շատակը :

Salles de séjour — Penderies - literie

Chambres - cosys — Cuisines laquées

Salons-tapisserie — Fauteuils-canapés lit

ՀԱՅԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻՆՔ

ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԵԾ

ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՁՐԻ ՑԱՆՁՆԵԼԻ ՖՐԱՆՍԱՑԻ

ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԸ

185, Bd. Jean Jaurès

Boulogne - Billancourt

Métro MARCEL SEMBAT

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրս նա եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ 9 ՅՈՒՆԻՍ

SAMEDI 9 JUIN 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7599 — 32e ANNEE — Խմբագիր ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3410

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԱՒԵԼՈՐԴ ՅՕԳՆՈՒԹԻՒՆ

●

Վերջերս գրեցինք թէ 90 անուն գաղափարք պատրաստուած են երեւանի մէջ, արտասահման ղրկուելու համար :

Աւելորդ յաղնուելիւն եւ մոխում՝ պատահական վարկերու :

Եթէ արամազրելի գումարները ունին, կրնան յատկացնել ուրիշ նպատակներու, —աւերակ յիշատակարաններու վերաշէնութեան կամ գիւղական դպրոցներու կառուցման :

Մենք գաղափարք ունինք : Եւ ունինք հարիւրաւոր դպրոցներ, տարբեր թէ բարձրագոյն կրթութիւն տալու համար : Արտասահմանի մէջ հրատարակուած գաղափարքերը տարուէ տարի կը կատարելագործուին եւ կը համապատասխանեն մեր պահանջներուն :

Համրանք չունին մայրենի լեզուի գաղափարքերը : Մեծ մասը՝ արդիական մեթոտներով, համաձայն մանկավարժական նորութեանց :

Ունինք պատմութեան, իրաւախօսութեան եւ դիտութեան գաղափարքեր : Եւ մանաւանդ գիտական բառապաշար, որ կրնայ օգտակար ըլլալ երեւանի դասախօսներուն եւ ակադեմականներուն :

Ուսուցանելու մեթոտներուն մէջ ալ յառաջ գացած ենք, որքան թոյլ կուտան նիւթական միջոցները :

Արդ, ի՞նչ առաջադրութեամբ գաղափարքեր կը պատրաստեն արտասահմանի համար :

Կ'ուզեն տարածե՞լ իրենց յետադիմականութիւնը, հակապիտական եւ չինծու, խորթ ուղղագրութիւնը :

Կ'ուզեն մեզի՞ ալ ուսուցանել բոլշեւիկեան հայերէնին թանկագի՞ն դիտելիքները :

Կ'ուզեն որ մոռնա՞նք մեր հասուն եւ հոսուն աշխարհաբարը, որ գաւառաբարբառ կը կոչուէր առեն մը, կատարեալ իմաստակութեամբ :

Երկու պարագաներուն մէջ ալ, իրենց գիմացը պիտի գտնեն գիմադրական ճակատ մը, յանուն լեզուի ու մշակոյթի անկախութեան եւ ազատ զարգացման :

Այս ինքնապաշտպանութեան պայքարին մէջ ալ, անշուշտ պիտի գտնուին զոյն-զգոյն գիլիքներ, գիմադրներ եւ գիմակաւորներ, ջուրերը պղտորելու համար :

Պիտի գտնուին տգէտ եւ խմաստակ վարժապետներ, «պետական լեզուն» պաշտպանելու եւ արեւմտահայ աշխարհաբերը թաղելու համար :

Եւ կամ տարուկներ, որոնք հայրենիքի եւ մշակոյթի սէրը պիտի չփոթեն լորձնաչուրթն փառաբանութեան եւ նկուն երկրպագութեան հետ :

Երեւան անդամ մը եւս որոմ ցանած պիտի ըլլայ, եթէ իր յոյսը դրած է այս-պիսի տարրերու վրայ :

Մենք այսպէս չենք հասկնար մշակոյթի յարաբերութեանց սերտացումը, գիրքերու փոխանակութիւնը եւ ուրիշ անհրաժեշտ մերձեցումներ :

Մի՛ դպչիք մեր դպրոցին ու դասագիրքին :

Եւ մանաւանդ՝ մի փորձէք խանգարել մեր աշխարհաբարին ազատ զարգացումը, որ շատ աւելի թանկագին է համահայկական մշակոյթին համար, քան Երեւանի ուղղագրական եւ լեզուական կոլխոզը :

Կը բաւէն Ռումանիոյ եւ Պուլկարիոյ անճար գաղութներուն եւ ուրիշ կարգ մը վայրերու մէջ գործուած աւերները : Բոլորն ալ հետեւանք՝ տգիտութեան կամ բռնութեան :

Տակաւին չենք խօսիր արտածելի գաղափարքերու բովանդակութեան մասին...

Քիչ մըն ալ թող Երեւան փորձէ մշակոյթի գանձեր ու հանքեր փնտռել արտասահմանի մէջ :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՎՃՌԱԿԱՆ ԿՈՒԻՆԵՐ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

●

Զինուորական լիշխանութիւնը կը ծանուցանէ թէ Ֆրանսական երկու զօրաբաժիններ յարձակեցան ապատամբական զօրաւոր դիրքի մը վրայ, Քապիլի լեռնադրան մէջ, վ[illegible] աւելով վեց ամիս առաջ կ[illegible]ւած : Գործողութեանց կը մասնակցէ վեց հազար զինուորներ : Առաջին առիթիւ ձերբակալուեցան 200 կասկածելիներ : Շատ մը իսլամ զինուորներ գտնուեր հեռացեր էին լքուած զիւղերէն : Ֆրանսական զօրքը գրաւեց նաեւ լքուած հանքերը :

Դէպի արեւմուտք, Ֆրանսական զօրքը 39 ըմբոստներ սպաննեց յարձակում գործելով Մարոքի սահմանապուրիէն հոս մղոն հեռու : Հեռագիրները կը հաստատեն թէ տասը հազար զինուորներ կը գործեն այս շրջանին մէջ, ուր Ֆրանսացիները ամիսներէ ի վեր կը փորձեն ամրացնել իրենց դիրքերը, խափանելու համար զէնքի մաքսանենգութիւնը :

Ալժէրի մէջ իսլամ ահաբեկիչ մը սպաննեց Ֆրանսացի ոստիկանական տեսուչ մը, երբ կը պատէր իսլամական թաղին մէջ :

× « Ֆիկարօ» կը գրէ թէ զինուորական իշխանութիւնը կը յուսայ վճռական ելքի մը յանգիլ մինչեւ երեք ամիս : « Կա՛մ պիտի կորնչցնեն եւ կամ պիտի վերագտնեն Ալժերիան» : Այդ երկրամասին նախարարն ալ, Պ. Լաքոստ, տեսակցութեան մը առիթիւ յայտարարեց .

— Ոչ հրաշքի սպասեցէք, ոչ ալ մարդութեան : Դիւրին չէ վարել պատերազմ մը ուր հակառակորդը կը ծպտուի որպէս քաղաքացի, ուր միշտ կը չկանանք սահմանափակել մեր վնասները : Մինչեւ վեց ամիս, ըսենք՝ մինչեւ տարեվերջ, եթէ կացութիւնը աւելի չծանրանայ դուրսէն, կը կարծեմ թէ խիստ կարեւոր արդիւնքներ պիտի ստանանք : Աւելորդ է չարունակ խօսիլ ապագայի մասին : Գործենք լռութեամբ, դրասենեակներու մէջ, փոխանակ ճառեր խօսելու հրապարակաւ կամ բեմերու վրայ :

ՆՈՐ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐ ՋԻՆԱՓԱՓՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Ի. Միութեան վարչապետը, մտաւէալ Բուլկանին նոր նամակ մը ուղղեց նախագահ Այզընհաուըրի, կրկին արծարծելով զինաթափութեան խնդիրը : Այս նամակով , որ բաղդատաբար կարճ է, Բուլկանին տեղեկութիւններ կը հաղորդէ իրենց զինեալ ուժերու կրճատման մասին եւ կ'առաջարկէ որ ուրիշ երկիրներ ալ իրենց օրինակին հետեւին :

Իրազեկներ գիտել կուտան թէ առաջին նամակը Այզընհաուըրի յանձնուած էր անձամբ, Ուոշինկթընի խորհրդային դեսպանին կողմէ եւ նախագահը պատասխանեց Մարտ 1ին : Այս անգամ , խորհրդային կառավարութիւնը նախընտրած է նամակը յանձնել Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարութեան միջոցաւ : Պ. Տըլլըս եւ իր խորհրդականները տարբեր կարծիքներ ունին զինաթափութեան մասին :

Ուոշինկթընն առ այժմ սոխղողական չի գտներ անձնական այցելութիւնները Արեւելքի եւ Արեւմուտքի միջեւ, սպասելով ընտրական պայքարի վախճանին :

× Մառէչալ Բուլկանին առջի օր Լէնինկրատ այցելեց Թիթոյի հետ : Այս առիթիւ ճառ մը խօսելով 12·000 բանուորներու առջեւ, յայտարարեց .

— Մեր կուսակցութիւնը եւ կառավարութիւնը իրենց կարելին կը փորձեն պատերազմէն խուսափելու եւ խաղաղութեամբ ու բարօրութեամբ ապրելու համար : Այդպէս կ'ընենք ոչ թէ անոր համար որ տկար ենք : Մեր թշնամիները գիտեն խորհրդային բռունցքին ուժը» :

Հեռագիրը կ'ըսէ թէ մառէչալը այս խօսքը արտասանած առեն բռունցքը բարձրացուցած էր եւ չեմապէս ծափահարուեցաւ : Յետոյ ակնարկելով Եուկոսլաւիոյ վարիչներուն այցելութեան , շարունակեց .— « Մեծ նշանակութիւն ունի այս հանդիպումը : Վերջացած են բոլոր դժուարութիւնները եւ անախորժութիւնները : Խորհրդային եւ եուկոսլաւ ժողովուրդները այժմ կապուած են զօրաւոր եւ տեւական բարեկամութեամբ : Մենք պիտի կոտրենք այն ձեռքերը որ կը համարձակին խզել այդ բարեկամութիւնը» :

Մառէչալ Թիթօ եւս խօսք առնելով , ըսաւ թէ Լենինկրատ կը գտնուէր 1917ին , երբ յեղափոխութիւնը պայթած էր : Եւ շարունակեց . — «Այն առեն ձեր երկիրը յետամնաց էր, բայց ես գիտէի որ պիտի ունենայ փայլուն ապագայ մը : Ահա թէ ինչու ոեւէ մեկէն աւելի կ'ըմբռնեմ կատարուած ահագին յառաջդիմութիւնը » :

Թիթօ ուրիշ քաղաքներ ալ պիտի այցելէ : Պղթակիչները գիտեն կուտան թէ Եուկոսլաւիոյ նախագահը այս պտոյտներուն առեն ալ կը պահէ իր անկախութիւնը : Փոխանակ հետեւելու պաշտօնական յայտարարին, կը չարժի համաձայն իր կամքին :

«ՅԱՌԱՋ»Ի ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

ԲԱՐՁՐ ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՐԻ ՄԸ ՀԵՏ

ՈՐ ՄԻՆՉԵՒ ԵՐԵՒԱՆ ԸՆԿԵՐԱՑԱԾ ԷՐ ՓԻՆՈՑԻ

Ֆրանսայի ընկերվարական կուսակցութեան միջազգային քարտուղարը, Պ. Փոնթիյոն, որ մասնակցած է արտաքին գործերու նախարար Պ. Փինոյի կատարած ճամբորդութեան , դէպի Երեւան , եւ անձամբ ականատես եղած է ծանօթ ցոյցերուն, հաճոյքով ընդունեցաւ «Յառաջ»ի աշխատակիցը եւ բարեհաճեցաւ մանրամասն տեղեկութիւններ տալ իր կրած տպաւորութիւններուն մասին : Ի. Սակցութիւնը տեւեց մօտ մէկ ժամ :

Մեր հարցումներուն պատասխանելէ առաջ, Պ. Փոնթիյոն յայտնեց թէ Հայաստանի մէջ ապրող մեր հայրենակիցները գտած է համակրելի եւ թէ անոնք չեմպիոնի ընդունելութիւն մը սարքած էին ի պատիւ Ֆրանսացի նախարարին ու իր հետեւորդներուն :

Տեղի անձկութեան պատճառով կը հրատարակենք միայն մեր հարցումներուն արուած պատասխանները . —

Ցոյցերը ինքնաբուխ էին : Եւ կրցան տեղի ունենալ միայն շնորհիւ ներկայ մեղմացումի քաղաքականութեան որ կը նշմարուի սովետական ներքին ճակատի վրայ : Մինչեւ Սթալինի մահը եւ Բերիայի սպանութիւնը այդպիսի ցոյցերու մասին մտածելն իսկ անհնար էր :

Անոնք որ վերադառնալ կ'ուզէին մեծ մասով Ֆրանսայէն ներգաղթողներ էին : Շատեր կ'ուզեն Ֆրանսա վերադառնալ, իսկ կան այնպիսիներ ալ որոնք կ'ուզեն վերահաստատել իրենց Ֆրանսական հպատակութիւնը, ունենալ Ֆրանսական անցագիրը : Եւ վերջապէս կան կարգ մը ի ծնէ Ֆրանսուհիներ որոնք հետեւած էին իրենց հայ ամուսիններուն : Տեսայ ի ծնէ Ֆրանսացի մը որ Հայաստան գացած էր իր հայ կնոջ հետ միասին :

Դժգոհները երկար առեն ապրած ըլլալով ազատ վարչակարգի մը տակ, մինչեւ այսօր չեն կրցած յարմարիլ սովետական կարգուսարքին, որ կը մնայ համառ բնական : (թոթալիթէր) :

Ֆրանսայէն ներգաղթողներու թիւը մօտաւորապէս եօթը հազարի կը հասնի, բայց կարելի չէ ըսել թէ քանի հոգի վերադառնալու իրաւունք կրնան ստանալ, թերեւս քանի մը տասնեակ միայն :

Հրահանգուած է Մոսկուայի Ֆրանսական դեսպանատան գրաւիլ այս հարցով , քննութիւն կատարելով տեղին վրայ :

Ի. Հայաստանի պետական չրջանակները կը բացատրէին թէ ցուցարարները միջավայրին չյարմարած մարգիկ են, ընդհանրապէս ոչ – արդիւնաբեր :

Ի. Սակցութիւնները տեղի կ'ունենային Ֆրանսական պատուիրակութեան թարգմաններուն միջոցաւ :

Կառավարութեան կողմէ կազմակերպուած ճաշի ընթացքին Ֆրանսայէն վերադարձած երկու Հայեր, կին մը եւ այր մը , գոհունակութիւն յայտնեցին տիրող կարգուսարքի մասին :

Աւելցնեմ որ ցոյցերէն վերջ իշխանութիւնը չնաց կարելի եղածին չափ սահմանափակել Ֆրանսական պաշտօնական անձնաւորութեանց չփումը ժողովուրդին հետ : Բայց եւ այնպէս կարելի եղաւ այցելել պետական վճռատուռները (Ինիվերմակ) եւ հաստատել ապրանքներու գրակը, որ սովորական էր :

Բնակիչներուն հագուստ – կապուտը եւ ապրուսի մակարդակը կարելի չէ պահպանել համարիլ, բաղդատելով Արեւմուտքի հետ , ինչպէս յայտնեց Փարիզի խորհրդային դեսպանն ալ :

Կաթողիկոսին եւ Ֆրանսական պատուիրակութեան տեսակցութիւնը, թէեւ չատ ջերմ, բայց եւ այնպէս պաշտօնական էր եւ ցոյցերու մասին երբեք խօսակցութիւն տեղի չունեցաւ : Այդ այցելութեան առթիւ պատուհասիւնը ունեցանք տեսնելու Էջմիածնի Մայր Տաճարը եւ հարուստ թանգարանը :

Երեւանի մէջ այցելեցինք նաեւ Ց. Թումանեանի թանգարանը եւ ներկայ եղանք երեկոյթի մը, ուր յաջողակ նկարչուհիներ ցուցադրեցան ժողովրդական պարեր :

Մեր Երեւան այցելութեան յայտագիրը պատրաստուած էր խորհրդային կառավարութեան կողմէ : Զկրցանք թիֆլիս ալ հանդիպիլ :

Պ. Փոնթիյոն նկարագրելով Հայաստանի բնական տեսարանները, աւելցուց թէ այնտեղ հասնելով մարդ ինքզինք արդէն Արեւելքի մէջ կը զգայ : Շինարարութեան գործ կը տրուի, սակայն շրջաններ կան ուր բնակարանները տակաւին հողաշէն են, հին օրերէ մնացած :

Ի՞ՆՉ ԿԸ ԹԵԼԱԴՐԷ Ք. ՓԻՆՕ

Արտաքին նախարարը, Քրիսթիան Փինօ, որ նոր վերադարձաւ Ի. Միութենէն, առջի օր ճաշի հրաւիրուած էր Փարիզի Ամերիկեան Ակումբին մէջ : Այս առթիւ ճառ մը խօսելով, ըսաւ թէ երբ Ուոշինկթընի երթայ Յունիս 18ին, պիտի պաշտպանէ հետեւեալ տեսակէտը .— Ընդառաջել երթալ Ի. Միութեան դիմումներուն, միեւնոյն առեն անհրաժեշտ զգուշութիւններ ձեռք առնելով : Ռուսերը քննադատելէ առաջ, ձախաւեր բան պիտի ըլլար պահել երկաթեայ վարագոյրը : Պէտք չէ չարունակենք անվստահութիւն մը որ միշտ օգտակար եղած չէ մեզի : Արեւմուտքի պաշտպանութեան ճիգը միջոց մը է, եւ ոչ թէ նպատակ մը,— խոշոր-թիւն : Պէտք է բարելաւենք առեւտրական եւ մշակութային փոխանակութիւնները , քաջալերենք ազատ երթեւեկը, ոչ միայն Ի. Միութեան, այլեւ ժողովրդական հանրապետութեանց հետ » :

Նախարարը յետոյ չօշափելով Հիւս. Ատլանտեան խնդիրները, անդամ մը եւս բացատրեց թէ տարբերութիւններ կան Թուրքիոյ եւ Մարոքի, միւս կողմէ Ալժերիոյ հարցերուն միջեւ : Ալժերիոյ հարցին

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՍԻՐՈՎ ԵՎ ՄԱՐԴԱՍԻՐՈՎ

ՀԱՅԿԱԶՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆԸ

•

ՀՈՒՆՎԱՐԻ 1-ԷՆ ՍԿՍԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ

1938ի Նոյեմբերին հաշիւ կը տրուի, մեր ազգի տնտեսական վիճակագրութեան մասին տեղեկութիւններ հաւաքելու համար։ Ասոնք պիտի ծառայեն ապագայ տնտեսական ծրագրերու կազմութեան։ Ուրեմն, ամէն ոք, որ կրնայ տեղեկութիւններ տալ, պարտաւոր է ընել այդ։

Ինչպէս կը տեսնուի, հարցումները կը վերաբերին ամէն ինչի։ Ամէն ոք, որ կրնայ տեղեկութիւններ տալ, պարտաւոր է ընել այդ։ Ասոնք պիտի ծառայեն ապագայ տնտեսական ծրագրերու կազմութեան։ Ուրեմն, ամէն ոք, որ կրնայ տեղեկութիւններ տալ, պարտաւոր է ընել այդ։

ՍԱՍՈՒՆԻԿ

(ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ Ա.ԿԱ, 364 – 400)

15.— ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ան, որքան լաւ էր այդ ժամանակ, ոչ նոյն միայն, այլ նաև ինչ ունէր ան մէկ մարդուն համար, եւ որուն ամէն ինչ կրնար զոհել ... Ուրիշ ոչինչ կար այդ վայրկեանին, ոչ ալ ուրիշ մարդիկ, ոչ ալ ուրիշ ոեւէ բան, բացի անկէ որ ինքը կար եւ Սասունիկ ... Ան ալ ինքզինքը կորսնցուցած էր այդ մարդուն մէջ, որ ինքզինքը կորսնցուցած էր իրեն մէջ ... Ամէն ինչ մոռցուած էր, ամէն ինչ ջնջուած էր, ամէն ինչ անհետացած էր ... Ան ալ ինքզինքը կորսնցուցած էր ... Ան ալ ինքզինքը կորսնցուցած էր ...

Ո՞ւր էր ան ատկէ ետք, ո՞ւր էր ան ատկէ ետք ... Ան ինքզինքը կորսնցուցած էր ... Ան ալ ինքզինքը կորսնցուցած էր ...

— Ինչո՞ւ ես ինծի չես ըսեր, Սասունիկ, ինչո՞ւ ես ինծի չես ըսեր ...

Օր· ՍԻԼՎԱ ՎՕԼՔԱՆ (ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ»
Պ· ՀԱՅԿ – ԱՐԱՄ ՊՕՑԱՃԵԱՆ
Նշանուած
Լիոն 3 Յունիս, 1956

ՄԱՑԻՍ 28Ը

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

Այս Շաբաթ ժամը 9էն մինչեւ լոյս, Ալհամպրայի սրահին մէջ, նախաձեռնութեամբ Հ· Ց· Դ· Շրջ· Կոմիտէի, մասնակցութեամբ Հ· Ց· Դ· Նոր Սերունդի եւ Ֆ· Կ· Խաչի մասնաճիւղերու, ինչպէս եւ բարեկամ Միութեանց :

Բարձր հովանաւորութեամբ քաղաքապետ եւ նախարար Պ· ԿԱՍԹՈՆ ՏԷՖԻՐԻ :

Կը նախագահէ Ց· ՊԱՊԻԿԵԱՆ

Կը խօսին ՀՐԱՆՏ ՍԱՄՈՒԻԼ եւ ԺԻՐԱՑՐ ԴԱՏԱՒՈՐԵԱՆ :

Խօսք պիտի առնեն ընկերվարական ներկայացուցիչներ :

Գեղարուեստական ճոխ բաժին :

Կը նուագէ ծանօթ չուլթակահար Ս· Չէօրէքճեան :

Կ'երգեն Զ· Գասեան եւ Ժ· Գասպար եան : Կ'արտասանեն Տիկին Մ· Եավէր, օրիորդներ՝ Ա· Սարգսեան, Ալիս Յարութիւնեան, Մարի Սաղրեան եւ ընկեր Գրիգոր Քէնտիրեան : Կը նուագեն օրիորդներ Ա· Ակիճեան եւ Ս· Մանուկեան :

Հայ գեղջկական պարեր՝ Սէն Լուի Նոր Սերունդի պարախումբին կողմէ :

Եւրոպական պարեր Լիւբ Էրար ընտիր նուագախումբով :

Ճոխ պիւֆէ Մուտքը ազատ է

●

ՍԷՆԹ ԷԹԻԷՆ

Այս կիրակի, ժամը 16էն 24, նախկին պերլիներու սրահին մէջ, 49 ռիւ տը Կոլ :

Նախաձեռնութեամբ Հ· Ց· Դ· Անտոք ենթակոմիտէի եւ մասնակցութեամբ Նոր Սերունդի :

Կը խօսի ԴՐ· ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին, երգ եւ արտասանութիւն : Պիտի ներկայացուի զաւեշտ մը :

●

ԱՎԻՆԵՕՆ

Նախաձեռնութեամբ «Մուրատ» խումբի, Յունիս 10ին կէսօրէ վերջ :

Րըկպի Պարի մէջ, Փօնթէ :

Կը խօսի ընկ· ՀՐԱՆՏ - ՍԱՄՈՒԻԼ

ԿԱՐՏԱՆ

Այս կիրակի, ժամը 2ին :

Գեղունի ակումբին մէջ :

Հովանաւորութեամբ Պ· Վիէթնար Սա – վիճի, քաղաքապետ եւ անդամ Պուշ տիւ Ռոնի Նահանգային Խորհուրդի :

Կը խօսի ընկ· ԺԻՐԱՑՐ ԴԱՏԱՒՈՐԵԱՆ

Խօսք կ'առնեն ընկերվարական ներկայացուցիչներ եւ Պ· Ռօժէ Լերտա, անդամ քաղաքապետական Խորհուրդի :

Կ'երգեն Պ· Ժիրայր Գասեան, Ե· Զաւէն Գիւնոսեան : Կ'արտասանեն Պ· Սա – մուէլ Բրուտեան եւ ուրիշներ :

Նուագ Ա· Մաթոյեան :

●

ՇԱՒԻՒ

Այս կիրակի, կէսօրէ վերջ, ժամը 4էն 11 :

Ընկերասիրական խնջոյք - պարահանդէս, Քաֆէ տը Փարիի ընդարձակ սրահին մէջ, 33 ռիւ Ժիւի :

Շաւիւ - Վէլիզի կայարանին ճիշդ դիմաց :

Կը նախագահէ Պ· ՋՈՒՐԳՃԵԱՆ

Կը խօսի ԱՐԼԻՆ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Կը մասնակցին Պ· Գարեգին Թառով եւ ընկեր Բեճօ դափով ու սրինգով :

Հայկական ուրախ ժամանց : Երգ, արտասանութիւն եւ պար : Ճոխ եւ մատչելի պիւֆէ : Մուտքը ազատ է :

Էնվալիտի կայարանէն առնել Վերսայլի դիծը եւ իջնել Շավիլ–Վելիզի :

●

ՎԻԼԷՆ

Այս շաբաթ ժամը 21ին, քաղաքապետարանի սրահը :

Նախաձեռնութեամբ Հ· Ց· Դ· կոմիտէի եւ մասնակցութեամբ Հ· Ց· Դ· Նոր Սերունդի, Ֆ· Կ· Խաչի, Հ· Կ· Մարտիկներու, Վասպուրականի եւ Տարօն Տուրուբերանի Հայր· Միութեանց :

Կը խօսի ԴՐ· ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Գեղարուեստական բաժինին կը մասնակցին Հ· Ց· Նոր Սերունդը եւ Ց· վրդ· Լեւոնեանի երգչախումբը :

Առաջին անգամ ըլլալով օրիորդներ Պալճեան, Լիոնի երաժշտանոցէն, պիտի նուագեն եւ երգեն :

Եւրոպական պարեր մինչեւ ուշ դիշեր : Ճոխ պիւֆէ եւ նուագախումբ :

ՎԱՐԶՈՒ Է

Ամրան համար վարձու է պիւղի մը մէջ (հարիւր քիլ·Փարիզէն), մէկ, երկու կամ երեք սենեակ, խոհանոցով : Գրել՝
Basile 75-4 Rue Villiers, Neuilly S/S.

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Ֆ· Կ· Խաչի միջմասնաճիւղային ժողովը այս երկուշաբթի, ժամը 5ին Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը : Կը հրաւիրուին փարիզի շրջանի տասը մասնաճիւղերը :

ԿՐՈՆՈՊԼԸ.— Հ· Ց· Դ· Եօթնեղբայրեան կոմիտէին ընդհ· ժողովը այս շաբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին : Կը հրաւիրուին բոլոր ընկերները : Խիստ կարեւոր օրակարգ :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ· Մ· Ը· Մ·ի տարեկան ընդհ· ժողովը այս կիրակի, առտուան տասնին, իր հաւաքատեղին, (Պար տիւ Կլօպ, Պուլվ· տ'Ալթէն) : Օրակարգ :— Հաշուետուութիւն եւ ընտրութիւն նոր վարչութեան : Կը հրաւիրուին բոլոր դրացօն եւ համակիր անդամները :

ՊԼԵՎԻԼ.— Հ· Ց· Դ· Ռոստոմ խումբը ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21ին, Փլաս տէ Ֆէթի ճանօթ սրճարանը :

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ կեդր· Ֆրանսայի ներկայացուչական ժողով, (Լիոն, Վիէն, Սէն Շամոն, Տէսին) Սէնթ Էթիէնի մասուին մէջ, 6 ռիւ Ֆրանչ Ամիթիէ, ժամը 9·30ին :

ՀԱՃԵԼԻ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԴԷՊԻ ՍՊԱՆԻԱ

Քանի մը հայ երիտասարդներու խնդրանքին վրայ կազմակերպուած է ճամբորդութիւն մը դէպի Սպանիա, Օգոստոս 4էն 16 :

Փարիզէն շոգեկառք, Պօրտոյէն օթօքար : Բնակութիւնը պանդոկի կամ հաստատուութիւններու մէջ :

Ուղեցոյց · — Փալենսիա, Վալլատոլետ, Սալամանիք, Ավելա (2 օր հանգիստ) Էսքորիալ, Մատրիտ, Թոլետօ, Պուրկոս, Վիթորիա :

Դին մարդ գլուխ Փարիզէն 25·000, Պօրտոյէն 20·700 :

Այս կարգի ճամբորդութեանց համար տեղերը սահմանափակ ըլլալով, խոհեմութիւն է կանուխէն դիմել :

VACANCES VOYAGES
5, Rue Lamartine, Paris (9e)
Tél. : TRU. 02-63

կարգադրութիւնը կը պահանջէ ստեղծել այնպիսի կարգուսարք մը որ երկու ժողովուրդները կարենան քով քովի ապրիլ հաւասար իրաւունքներով : «Մենք պատրաստ ենք այդպէս կարգուսարք մը հաստատելու, երբ վերջնական կռիւները որոնց պատասխանատու չէ Ֆրանսան : Մենք ա – ջակցութիւն չենք խնդրեր մեր բարեկամներէն : Ֆրանսան առանձին պիտի կարողէ այս խնդիրը : Բայց կը խնդրենք որ մեր բարեկամները հասկնան մեզ» :

Շեչտելէ վերջ Գերմանիոյ երկու մասերուն միացման անհրաժեշտութիւնը, Պ· Փինօ պարզեց իր տպաւորութիւնները՝ Մ· Միւնխենէն : « Եթէ խոր փոփոխութիւն – ներ չզտայ արտաքին քաղաքականութեան մէջ, կերպարանափոխութիւն մը նշմարեցի նաեւ նոյնքան քաղաքականութեան մէջ : Մտրհրդ· Միւնխիւնը այժմ ունի երկու հիմնական հոդեր ·— 1· Բարելաւել ժողովուրդին ապրուստի մակարդակը, օգնել Չինաստանի ,պահել իր ազդեցութիւնը արեւելեան աշխարհին եւ Ասիոյ մէջ : 2·— Զարկ տալ արհեստագիտութեան՝ ճարտարուեստի եւ հողագործութեան մէջ որոնք եթէ կը մնան բաղդատելով Արեւմուտքի հետ, ինչպէս իրենք ալ կը խոստովանին : Մ· Միւնխիւնը մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայէ երկաթեայ վարագոյրին բարձման » :

× Փարիզ կը սպասուի Մ· Միւնխենի նախորդ վարչապետը, Մալենկով :

Այս պարագան կը համարուի նախապատրաստութիւն՝ Բուլկանինի եւ Խրուշչեւի այցելութեան համար :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Մ· ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ Երեսփ· ժողովը մերժելով Այզընհաուըրի առաջարկը, որ կոչեց մէկ միլիառ տոլար զեղչել անոր նախատեսած զուտարկէն,— 4·860·000·000 տոլար՝ (արտասահմանի օգնութեան համար) : Դեռ ամէն բան վերջացած չէ :

ԿԻՊՐՈՍԻ անգլիական բանակը լայն գործողութեան մը ձեռնարկեց լեռնային շրջաններուն մէջ, գտնելու համար ա – պստամբներուն թաքստոցը : Մարտանա – ւերն ալ կը մասնակցին գործողութեանց , պաշարելով ծովափը : Լիմասոլիմէջ ապահնուեցաւ յոյն պաշօճնեայ մը որ կը ծառայէր անգլիական վարչութեան մէջ : — Նիւ Եորքի մէջ անծանօթ մը հեռաձայնով աղդարարեց թէ կիպրոսի հայրենասէրները որոշած են ռումբ մը պայթեցնել Ազգաժողովի չէնքին մէջ ...

ԹՈՒՐՔԻՈՑ Ազգ· ժողովը Յունիս 7ին քուէարկեց մամուլի նոր օրէնքը : Վիճաբանութիւնը տեւեց 17 ժամ անընդհատ, վոթորկալի տեսարաններ պարզելով : Նոր օրէնքը տասը տարի բանտարկութիւն եւ տասը հազար ոսկի տուգանք կը տրամադրէ անոնց որ վնասակար տեղեկութիւններ կը հրատարակեն պետութեան վարչին համար կամ կը յուզեն հանրային կարծիքը, վերզովելով բարեկարգութիւնը : Նոյն պատիժները՝ անոնց համար որ սուտ լուրեր կը տարածեն արտասահմանի մէջ : Մասնաւոր յօդուած մը նոյն պատիժները կը տրամադրէ այն անձերուն որ նոյն յանցանքները կը գործեն հրապարակային կամ մասնաւոր ժողովներու մէջ :

Ս· ՄԻՈՒԹԵԱՆ բնակիչներուն թիւն է 200·200·000 համաձայն վերջին վիճակագրութեան, մինչդեռ Ազգաժողովին կոզմէ 214·500·000 կը հաշուէին, 1954ին : Տարեկան յաւելումն է 3·200·000 :

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆի թագաւորը եւ թագուհին առջի օր այցելեցին Վերսայլի պատմական պալատը, ուր սեղան մը սարքուած էր 48 կոչնականներով : Ուրիշ կարգ մը այցելութիւններէ եւ ընդունելութիւններէ ետք, երէկ մեկնեցան Թուլոն, ուրկէ Աթէնք պիտի վերադառնան յունական յածախով :

ԹԵՀՐԱՆէն կը հեռագրեն թէ Իրանի զօրքը զրաւեց քարիւղի ռուսական գործարան մը , Խուրիանի մէջ , մայրաքաղաքէն 218 քիլոմեթր հեռու : Խորհրդային դեսպանատունը բողոքագիր մը ուղղեց, բայց Իրան միշտ մերժած է ճանչնալ Ռուսերուն պահանջը այդ հաստատութեան մասին :

ՑՈՒՐՏ, անձրեւը եւ փոթորիկները կը չարունակուին ամբողջ Ֆրանսայի մէջ , սկսելով Փարիզէն :

ՍԱԿԱՐԱՆ (7 Յունիս)·— Ջոյլ ոսկի 446·000, նափոլէոն 3110, զուից· ոսկի 2950, սթերլին 3960, քսան տոլարնոց 15·600: Թղթադրամ (անպաշտօն), տոլար 385, սթերլին 1050, զուից· ֆրանք 92·75, պելժ· 7·70:

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ ԱՌԻԹԷՆ

Ամերիկայէն նորէն ստացած ենք հագուստներ·—

Փարտրսիւ	2000էն 5000 ֆրանք
Քոմփլէ	3000էն 7500 ֆրանք
Էմփէրմէապլը	2000էն 4000 ֆր·
Վէսթ	1500էն 3500 ֆրանք
Փանթալօն	1000էն 2000 ֆրանք

Եւ ամէն տեսակ կերպասներ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԳՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԳԻՆ

Maison Béatrice
97, Rue de Richelieu Paris (2)
Tél.RIC, 57-57
Métro Richelieu-Drouot

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

Պ· Պ· Ռոպեր եւ Եդուարդ Նալպանդեանի Տէր եւ Տիկին Օննիկ Նալպանդեանի եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Աճէմեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Խ· Լուսիկեան եւ զաւակները (Մատակարար), Տէր եւ Տիկին Թ· Արիսեան եւ իրենց աղջիկը, Տէր եւ Տիկին Ա· Ալթունեան եւ զաւակները (Պոլիս), Տէր եւ Տիկին Միհրան Մալեան եւ զաւակները, Այրի Տիկին Ա· Ա· Բրիսեան եւ զաւակները: Այրի Տիկին Մ· Էֆէեան եւ զաւակները, ինչպէս նաեւ բոլոր պարագաները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց հօր, փեսին, եղբօր, քեռայրին եւ աղգականին

ԵՆՈՎՔ ՆԱԶԱՐԷԹԵԱՆի

մահը որ տեղի ունեցաւ Յունիս 6ին իր բնակարանին մէջ, 20 ռիւ տը Քափիթէն Մարէշալ, Փարիզ (20), յետ կարճատեւ հիւանդութեան, 50 տարեկան հասակին :

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այսօր Շաբաթ, ժամը 16·30ին Փարիզի Հայոց եկեղեցին, ուրկէ մարմինը պիտի փոխադրուի Փէր Լա Շէզի գերեզմանատունը, ամփոփուելու համար իր ընտանեկան դամբարանին մէջ :

Մասնաւոր մահագդ չստացողներէն կը խնդրուի ներկայս իբր այն նկատել :

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶ ԱՑՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

եթէ կ'ուզեն կնոջական նորաձեւութեան վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Կ. ԳԱԶԱԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

CLAIRE COMTE

COUTURE

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
17, Boulevard des Capucines Café de la Paix ին դիմացը
ՕՓԵՐԱՑԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՑ

Տարւոյն բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն եւրոպական ընտիր կերպասներ, անթերի կարուածք·
ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ :

ԽԻՍՏ ԿԱՐԵՒՈՐ

ԾՐԱՐՆԵՐՈՒ ԱՌԱՔՈՒՄ ԱՆԳԼԻՈՑ ՃԱՄԲՈՎ ԴԷՊԻ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ՃԱՆՉՑՈՒՆ Office des Changesէն

Société de Transaction Internationales

1, Rue Ambroise Thomas. Mètro Montmartre et Poissoniere s
Paris 9e — Tél. TAI. 76. 34

Ծրարները կը պարունակեն անգլ· առաջնակարգ ապրանքներ, արտածման արժէքներով — կերպասեղէն, պատրաստ հագուստներ, անուշահոտութիւն, դեղօրայք, սննդեղէն, Սինկեր կարի մեքենաներ, ժամացոյց եւ այլն :

ՀԱՏԱՐԵԼԱՊԷՍ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է ԾՐԱՐՆԵՐՈՒ ԱՌԱՔՈՒՄԸ ԵՒ ՏԵՂԸ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ ԱՌԱՆՑ ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԵԱՆ, ԱՄԵՆԱԿԱՐՃ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՄԷՋ

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՄԱԽՔԵՐԸ ՎՃԱՐԵԼԻ ԵՆ ՂՐԿՈՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրս ևսա եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ
10
ՅՈՒՆԻՍ

DIMANCHE
10 JUIN
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7600 32e ANNEE

Խմբագիր ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3411

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՆՈՐ ՃԵՂՔԵՐ ՁԲԱՆԱԼ

— Հակասութիւն չէ՞ մշակոյթի կապե– րու սերտացում պահանջել, եւ յետոյ մերժել դասագիրքերու առաքումը Երե– ւանէն ...

= Երբե՛ք: Մշակոյթի կապերու ընդ– լայնումը ուրիշ բան է, բոլորովին տար– բեր բան՝ դասագիրքերով ողողել Հայ– կական Սրտասահմանը:

Ուսուցիչներ, բանասէրներ եւ ուրիշներ կրնան ճարել Հայաստանի մէջ հրատա– րակուած դասագիրքերը: Իրենց պարտքն է սերտել պահնք, հետեւիլ կատարուած աշխատանքին եւ ի հարկին օգտուիլ:

Այնտեղ ալ, նոյն պարտականութիւնն ունին Հայկական Սրտասահմանի հրա– տարակութեանց հանդէպ: Այսպէս, աւե– լի սերտ կապեր կը հաստատուին: Կապեր սրտի, մտքի եւ դիտելիքներու:

Բոլորովին տարբեր բան է միւսը,— Սրտասահման փոխադրել հազարաւոր դասագիրքեր, որոնք համահայկական հանդամանք չունին, այլ ենթակայ են ո– րոշ կարգուսարքի մը, ուղղագրութեամբ, շաբադրութեամբ եւ բովանդակութեամբ:

Այդ «մասնայատկան» արտածումը պիտի ունենայ մէկ հետեւանք, — իրական քա– ոսի մը վերածել մեր կրթական գործը:

Այդ պարագային, չատս եւ մոլեռանդ լմբաւկներ պիտի օգտուին առիթէն, նոր ճեղքեր բանալու համար մշակոյթի ճա– կատին վրայ:

Պիտի սկսի նոր պայքար մը, — Թոհա– նա՛լ մեր ուսեցած դասագիրքերով, թէ տարածել «պետական» կոչուած հրատա– րակութիւնները:

Ուրիշ խօսքով, թաղե՛լ ինչ որ ունինք, եւ ծայրէն սկսիլ, հայերէն սորվելու կամ սորվեցնելու համար:

Մեր պարագան չի նմանիր ուրիշ ազգե– րու կացութեան:

Սրտասահմանի Ֆրանսական կամ անգ– լիական փոքրամասնութիւնները դաս– դիրքեր կը ստանան իրենց հայրենիքէն, առանց վերապահութեան, վասն զի միեւ– նոյն լեզուն է որ կը զործածուի ներսը թէ դուրսը: Նոյն ուղղագրութեամբ եւ նոյն քերականութեամբ: Առանց օտարոտի ու– ժի մը միջամտութեան:

Մանաւանդ որ, իրենց երկիրներն ալ անկախ են եւ ազատ: Կը վայելեն կատար– եալ ժողովրդապետութիւն: Բաժնուած չեն աշխարհագրական հատուածներու: Ոչ ալ ենթակայ են համաթիրական բիրա կարգուսարքի մը որ հարթիչ ղանի դեր կը կատարէ ամէն տեղ:

Հայկական Սրտասահմանը ոչ փորձա– ղաշտ է, ոչ ալ փորձանիւթ:

Տարաձիր բազմութիւնները, աւելի քան մէկ միլիոն, ունին իրենց ինքնուրոյն մշակոյթը: Դպրոցներով, դասագիրքե– րով, ըրականութեամբ, արուեստով եւ դիտութեամբ:

Այդ բազմութիւնները կրնան օգտուիլ ինչպէս իրենց միջավայրէն, նոյնպէս հայրենիքէն, միշտ պահելով իրենց սե– փական դիմագիծը:

Անոնք հայրենի հողը կորսնցնելէ ետք, իրենց սեփական մշակոյթն ալ պիտի վտանգէն ու կորսնցնեն, եթէ թոյլ տանք որ «պետական լեզու»ի մակաբոյծ մար– զանքները արտասահմանի մէջ ալ տա– րածուին, դպրոցական դասագիրքերով, այլանդակ ուղղագրութեամբ եւ « տեն– դենցիոզ», « ռեւոլուցիոն» բովանդա– կութեամբ:

Նոր ճեղքեր մի բանաք·

Մեր ածուն կրնայ ծաղկիլ ազատ, իր սեփական առուներով, առանց անտեսելու հայրենի վտակները:

Նոյն իսկ ակադեմական ճակատի վրայ, իր ամբարած պաշարով, Հայկական Սր– տասահմանը ի վիճակի է գործնապէս օգ– նելու հայրենիքին: Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

ԴԱՀԼԻՃԸ ՆՈՐԷՆ ՎՍՏԱՀՈՒԹԻՒՆ ՇԱՀԵՑԱԻ

Ազգ· ժողովը երկու անգամ վատահու– թեան քուէ առաւ դահլիճին, առաջինը՝ ծերակոյսի թոշակի յատկման մի‌ջոցնե– րուն մասին, 123ի դէմ 277 ձայնով, երկ– րորդը՝ ամբողջ օրինագծին համար, 39ի դէմ 344 ձայնով: Այժմ օրինագիծը յղո– ւած է Ծերակոյսին, որ նախապէս մեր– ժած էր զայն եւ նորէն պիտի քննէ: Հա– մայնավարները, որոնք ձեռնպահ մնա– ցած էին Ալժերիոյ հարցին առթիւ, այս անգամ քուէ առած էին դահլիճին: Իրենց հիմնական նպատակն է ստիպել վարչա– պետը որ ժողովրդական ճակատ կազմէ: Կառավարութիւնը նոր փորձի մը պիտի ենթարկուի, երբ ծերակոյսը վերադար– ձընէ օրինագիծը, որ 140 միլիառ Ֆրան– քի հատոյթ մը կը նախատեսէ, նոր տուր– քերով կամ յաւելումներով: Ծերակոյսը միշտ կ'ընդդիմանայ այս օրինագծին, վասն զի կեդրոնի եւ աջակողմի անդամ– ները կը վախնան անոր անտեսական եւ ելմտական հետեւանքներէն: Տագնապը կրնայ սաստկանալ, երբ ելմտական նա– խարարը ներկայացնէ իր ծրագիրը՝ հա– րիւր միլիառ Ֆրանքի նոր տուրքեր պա– հանջելով Ալժերիոյ պատերազմին հա– մար:

× Անցեալ շաբթու նախաբար Մենդէս Ֆը– րանս, որ հրաժարած էր երկու շաբաթ ա– ռաջ, բացատրութիւններ տուաւ արմա– տական կուսակցութեան գործադիր ժո– ղովին առջեւ: Իր գլխաւոր առարկու– թիւնները կապ ունին Ալժերիոյ տագնա– պին հետ: Կը պահանջէ ստիպողական մի– ջոցներ ձեռք առնել, տագնապը լուծելու համար: Ահաւասիկ իր տեսակէտները· —

Թունուզի եւ Մարոքի հետ յարաբե– րութիւնները պիտի չշտկուին, քանի կը շարունակուի պատերազմը Ալժերիոյ մէջ: Զինեալ ուժը բաւական չէ, հարցը լու– ծելու համար: Պէտք չէ մխրճիլ «բոնի ու– ժի դժոխային շրջանակին մէջ»: Միջազ– գայնացնել Ալժերիոյ խնդիրը՝ կը նշա– նակէ Ֆրանսան դուրս նետել: «Ալժերիոյ մէջ կան մարդիկ որոնք տակաւին կը հա– ւատան Ֆրանսայի ներկայութեան, բայց կը հալածուին ու կը բանտարկուին, ինչ որ ի վերջոյ պիտի մղէ Դահիրէի ճամբան բռնել: Անհրաժեշտ է որ կառավարութիւ– նը վերահաստատէ իր չփումը Ալժերիոյ ժողովուրդին հետ: Վերագրաւման բոլոր պատեհութիւնները պիտի կորսուին, եթէ Ֆրանսա ներկայանայ միայն իր բանակով եւ ոստիկանութեամբ: Դժբախտաբար բոլոր անոնք որ իրենց սխալներով նպաս– տեցին ներկայ կացութեան տակաւին իշ– խանութեան գլուխ կը մնան, — վարիչ– ներ, հարուստ սեփականատէրեր եւ ա– պահանեալ ցեղապետներ: Ֆրանսա պէտք է արագ չարժի, Միացեալ Ազգերու յա– ռաջիկայ ընդհ· ժողովին դռնմարտումէն առաջ, որպէսզի խնդիրը միջազգային հանդամանք չստանայ, ինչպէս Հնդկա– չինի պատերազմին առեն որ պատճառ ե– ղաւ Ֆրանսայի վտարման: Պէտք է ար– ձակել այն բոլոր բանտարկեալները որոնք դատապարտուած չեն քրէական յան– ցանքներով, պէտք է լռեցնել այն մամու– լը որ ատելութիւն եւ ցեղային նախա– պաշարում կը սերմանէ »:

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ վարչապե– տը, Տօքթ. Ադընաուըը, Ցունիս 8ին ճամբայ ելաւ դէպի Ուաշինկթըն, ուր քա– ղաքական կարեւոր խօսակցութիւններ պիտի ունենայ: Այս առթիւ պիտի քըն– նուի թէ յարմա՞ր է նոր դիմում մը կա– տարել Ֆ. Միւլէեան, Գերմանիոյ միաց– ման հարցին առթիւ :

ՋԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Վերջին լուրերու համաձայն, հազարա– ւոր զինուորներ կը մասնակցին օդանա– ւային, ցամաքային եւ ծովային զործո– ղութեանց, մաքրելու համար ալժերիա– կան մեծ ամրոց մը՝ Մարոքի եւ Միջերկ– րականի միջեւ: Երեք չորս զօրաբաժին– ներ, մօտ 15·000 զինուոր, պաշարողա– կան չարժումներ կը կատարեն հարիւր մղոն ճակատի մը վրայ: Տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ 71 ըմբոստներ սպաննուեցան եւ 500 կասկածելիներ ձերբակալուեցան 72 ժամ– ուան մէջ, այս գործողութեան միջոցին որ կը կոչուի «Զուլու»: Ցունիս 8ին Ֆը– րանսական մարտանաւեր ցամաք հանեցին ծովային զինուորներ: Հրամանատարու– թիւնը կը ջանայ գրաւել ռազմավարական չրջան մը ուր կը գործեն ապստամբական խումբեր, ամիսներէ ի վեր: Պաշտօնա– պէս կը հաստատուի թէ ապստամբները զէնք եւ պարէն կը ստանան Մարոքէն, այս չրջանին շնորհիւ: Կարգ մը հրատա– խումբեր դէպի ծովափ քշուած են: Ուրիշ երկու կաբեւոր գործողութիւններ ալ կը չարունակուին լեռնային չրջաններուն մէջ (Օրան եւ Քապիլի):

× Տեղական թերթերը ամէն օր լուրեր կը հրատարակեն նորակոչներու առաք– ման դէմ կատարուած ցոյցերու մասին: Շաուանէթ Մաւրիմիի չրջանին մէջ ձեր– բակալուեցան 16 հոգի, որոնք խումբ մը բանուորներու հետ ընդդիմացած էին կա– ռախումբի մը մեկնումին: Կալանաւորնե– րէն մէկը նախկին երեսփոխան մըն է միւսը՝ քարտուղար Աշխատանքի Դաշ– նակցութեան մասնաճիւղին:

Ձերբակալուեցան նաեւ խումբ մը ամ– բաստանալներ, որոնք ցոյցեր կատարած էին Օսթերլիցի կայարանին մէջ, արգի– լելու համար կառախումբին մեկնումը: Ամբաստանեալներէն մէկը զերմանածին կին մըն է, ուրիշ մըն ալ՝ նախկին զա– տապարտեալ մը: Տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ անարգած եւ վիրաւորած էին ոստիկան– ները :

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՆՈՐ ԱՌԱՋԱՐԿԸ ՉԻՆԱԹԱՓՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Մոսկուայի զործակալութիւնը հրատա– րակեց վարչապետ Բուլկանինի նոր նա– մակը՝ ուղղուած Նախարարաց Այզընհաուը– րի: Այս առթիւ ծանուցուեցաւ թէ նոյնի– մասն նամակներ ղրկուած են Ֆրանսայի, Անգլիոյ եւ Իտալիոյ վարչապետներուն :

Հրատարակուած տեղեկութեանց հա– մաձայն, մտահոգ Բուլկանին կ'ըսէ թէ օրուան այս ժամուն դժուար է հաւատալ որ Աղգաժողովին մէջ կատարուած խո– սակցութիւնները կարենան գործնական արդիւնքի մը յանգիլ զինաթափութեան մասին : «Մ· Միւթիւնը որոշած է նոր ձեւով մը քննել զինաթափութեան խըն– դիրը: Սպառազինութիւնները եւ զինուո– րական ծախքերը պիտի կրճատուին հա– մաձայն վերջերս տրուած որոշման, 1·200·000 զինուորներու արձակումով: Արդէն ցրուած են 63 զօրաբաժիններ, մէկ– ջէն ըլլալով երեք օդանաւային զօրաբա– ժիններ եւ աւելի քան երեսուն հազար զինուորներ Արեւելեան Գերմանիայէն: Եթէ արեւմտեան Գերմանիոյ ամերիկ– եան, բրիտանական եւ Ֆրանսական ու– ժերն ալ կրճատուին, դեռինը հարթուած պիտի ըլլայ, աւելի վճռական միջոցներ ձեռք առնելու եւ համաձայնութեան մը յանգելու համար Գերմանիոյ օտար գին– ուորներու համեմատութեան մասին: Սպասելով միջազգային համաձայնու– թեան մը՝ զինաթափութեան համար, ան– հրաժեշտ է որ իւրաքանչիւր պետութիւն գործնական միջոցներ ձեռք առնէ սպա– ռազինութեանց կրճատման մէջ: Այն ա– տեն աւելի նպաստաւոր պայմաններ պիտի ստեղծուին ընդհանուր զինաթափութեան ծրագրի մը գործադրութեան համար»:

Ի վերջոյ Մ· Միւթէեան վարչապետը յոյս կը յայտնէ թէ ամերիկեան կառա– վարութիւնը պիտի բարեհաճի նպաստա– ւոր դիրք մը բռնել, զինարշաւը կասեցնե– լու, միջազգային լարուած յարաբերու– թիւնները մեղմացնելու եւ աշխարհի խա– ղաղութիւնը ապահովելու համար :

ԵՐԵՔ ՁԻԱՒՈՐՆԵՐ

Դաշտէն երեք ձիաւորներ
Անցան երեք մրցորդի պէս,
Առաջինը սեւ ձի մ'ուներ
Եւ մուք շարժում մը կ'ընեէր վէս :

Դաշտէն երեք ձիաւորներ
Անցան, երկրորդը կը խնդար ,
Ան կոյս կարմիր ճժոյգ մ'ուներ
Որուն պայտէն վարդ կը պոռթկար :

Դաշտէն երեք ձիաւորներ
Անցան, երրորդը սպիտակ
Ծե՛ր ձի մ'ուներ, ներմակ ոսկրեր
Կը ջարդուէին իր պայտին տակ :

Սեւ ձին Մեղքն է, միւսը Սէրն է ,
Որի վրայ ուզես հեծիր,
Ձերմակ ծե՛ր ձին բեզ կը բռնէ ...
Ծեր ձին Մահն է, որ հեգնեցիր ...

1911 ՌՈՒԲԻՆ ՍԵՒԱԿ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ՏԱՍՆՕՐԵԱԿԸ ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ

Ցունիս 1ին բացուեցաւ Հայաստանի դրականութեան եւ արուեստի տասնօրեա– կը Մոսկուայի մէջ: Տասնօրեակին մաս– նակցողներու թիւը կը հաշուէր 1100 հո– գի: Առաջին օրը Մոսկուայի Մեծ Թատ– րոնը զրուած էր հայ երգիչներուն եւ ե– րաժիշտներուն տրամադրութեան տակ: Թատրոնին անօրէնը, Զուլաք, ջերմօրէն բարի գալուստ մաղթեց տասնօրեակին մասնակցողներուն: Երեւանի Սպենտիար– եան Թատրոնին արուեստագէտները ներ– կայացուցին Արմէն Տիգրանեանի «Դա– ւիթ Բէկ» օփերան, ուր դերեր ստանձնած էին վաստակաւոր դերասաններ: Դաւիթ Բէկի դերը կը կատարէր Ն· Վ· Զուլեան– նիսեան: Նուագախումբը կը վարէր ժո– ղովրդական արուեստագէտ Մ· Թաւրիզ– եան: Բեմադարձերն ու տարազները պատ– րաստած էին նկարիչներ Մ· Սարեան, Խ· Եսայեան եւ Ա· Մինդոյեան :

Ներկայացումը ծափահարուեցաւ ջեր– մագին: Ներկայ էին մասնեշրջիկներ Վորո– շիլով, Բուլկանին, փոխ – վարչապետներ Քաղոնովիչ, Ա· Միկոյեան, Մալենկով, ինչպէս եւ Մոլոթով, Խրուշչեւ, Խ· Մի– ուէեան Մշակոյթի նախարար Մ·իհայլով, Հայաստանի նախագահը՝ Շ· Աուուշեան, կեդր· Կոմիտէի քարտուղարը՝ Ս· Թովմասեան, վարչապետը՝ Անաոն Քո– չինեան եւ Մշակոյթի նախարարը :

Սունդուկեան դրամատիկ խումբը նե– կայացուց Վրթանէս Փափազեանի ծայրը: Ուրիշ ներկայացումներ եւ ցուցադրու– թիւններ ալ տեղի ունեցան :

Տասնօրեակին բացումէն առաջ մամուլի ասուլիս մը տարբեց Հայաստանի մշակոյ– թի նախարարը, Անդրանիկ Շահինեան, տեղեկութիւններ հաղորդելով ծրագրը– ուած ներկայացումներու եւ ցու– ցահանդէսներու մասին : Մոսկուայի սե– նեմաներուն մէջ պիտի ներկայացուին Ե– րեւանի մէջ պատրաստուած չարժանկար– ներ: Ճարտարապետութեան եւ դիր– քերու ցուցահանդէսներ, մանկական ներ– կայացումներ եւն: Մոսկուայի լաւագոյն թատրոնները, նուագախումբերը եւ ա– կումբները ղրուած են Հայերու տրամա– դրութեան տակ :

(Շար·ը կարդալ Դ· էջ)

ՄԱՀԱԶԴԻ

Ամէն անգամ որ « Հայրենիք» օրաթերթին մէջ մահազդ մը կը կարդամ, սաստկագոյն թախիծ մը կը համակէ զիս :

Հանգուցեալի անունին հետ կը տրուի միշտ անոր ծննդավայրին անունը : Ես քերդցի, Բալուցի, Սեբաստիոյ Բրաբերդցի, Մարաշցի, Վան – Այգեստանցի, Զնդուշցի եւայլն : Բոլորն ալ ոգեկոչում – ներ քաղցր կեանքի մը, երբ ղեռ կը հաւատայինք որ ամէն առաւօտ ցաթող արեւակը իր արշալոյսը կը սփռէր մեր վրայ, մեր տուներուն եւ հողվրաիքներուն վրայ : Երբ ծխաններէն յուշիկ բարձրացող կապոյտ ծուխը օրհնուած եւ լուսաւոր օրերու վկայութիւնն էր միշտ :

Անունները, որոնք հեծեծագին լարեր են այսօր, երբ երգիկ կը հնչէին ուրախութեան երգի մը բառերուն պէս : Անոնց մէջէն կը ծաւալէր ծաղիկներու խունկը : Անոնք եթէ մինչեւ իսկ արցունքի կայլակները կը խլէին մեր աչքերէն, եթէ կաթոտվը կ'այրէինք մեր հեռաւոր սիրելիներուն, չէին դադրեր երբեք ըլլալէ լուսաշող հորիզոններ օտարութեան մռայլ երկինքին վրայ : Բայց այսօր համատարած աւերակներու մահատեսիլ պատկեր մը կը տեսլացնեն մեր աչքին առջեւ :

Անգամ մը օրաթերթի մը մէջ «կը փընտռուի» մը կարդացի : Հայրենակից մը Խնուսցի մը կը փնտռէր : Ոչ անուն կար, ոչ ալ մականուն : Պարզապէս՝ «Խնուսցի մը կը փնտռեմ» եւ ատած էր հասցէն : Ի՛նչ կարօտ էր այդ հէք պանդուխտին հողին տանջող սէրը : Կը փնտռէր իր ծընած գիւղէն մէկը, անոր իր սիրտը բանալու, անոր արցունքներուն իր արցունքները խառնելու համար : Թերեւս այդ մէկը ծանօթ ելլէր իրեն, յիշէր իրենց տունը, գիւղին բնակիչներէն մէկը կամ միւսը : Թերեւս ալ վերջին անգամ տեսած ըլլար իր ծնողքը, տարագրութեան արիւնոտ ճամբուն վրայ : Կրնար տեղեկութիւն տալ անոնց մասին, կամ մահամերձ հօրը չբնէներէն իրեն ուղղուած պատգամ մը... Կը յուսար անոր ձայնին ընդմէջէն լսել ձայնը իր եղբայրներուն եւ քոյրերուն՝ որոնց բերանները լուութեան ամէնէն դժնէ կնիքովը դոցուած էին վաղուց :

Իր գոնելիք անձին մէջ կը յուսար տակաւին վերակազմել վշրուած այն կախարդական հայելին՝ ուր իր մանկութեան ոսկեշող արեւն էր ցոլացած : Վե – րածարձել անոր չունչով ակութին չի – ջած կրակը՝ որուն առջեւ նստած՝ ճմրան գիշերներու ճիւնահեւ խաղաղութեան մէջ, ապրած էր հէքիաթներու զմայլանքը : Անոր հետ թղթակցին իսկ միայն լ – րեն պիտի տար անսահման սփոփանքը՝ որ հրաշալի սպեղանիի մը պէս պիտի բուժէր ցուցէ իր սրտին մէջ կոտտացող վէրքը :

« Խնուսցի մը կը փնտռեմ » :

Անցած են մօտաւորապէս քառասուն տարիներ : Փնտռողն ու գտնուածը թե – րեւս միացած են վաղուց յաւերժութեան մէջ :

Կարապետ Յովսէփեան (Խնուսցի)

Եւ քանիներ անոր պէս. «Մէրանի ծա – ռ»ին հողմացրիւ տերեւները :

Արմէն Պարոնեան (Սեբաստիոյ Բրա – բերդ գիւղէն)

Անհաւանելի աւեւտաց երկիրներ բո – լոր այդ գիւղերը՝ որոնց արեւն ու զարդն էին Հայերը առեղծ :

Յակոբ Խաչերեսեան (Վան–Այգեստանցի)

Ցիշե՞ց ան, իր հոգեվարքին մէջ, երկ – նային գեղեցկութիւնը զարնան, երգ ծա – ռերը կը ծաղկէին ու չափիւղայ ծովակը կը ծփծփար քաղցրամրմունջ :

Այրի Տիկին Գեղունի Սահակեան
(Ակնայ Կամրկապ գիւղէն)

Կամարները խորտակուեցան ծխաչունչ աւերակներու մէջ : Բայց պիտի չարու – նակուի սրտակեղէք ողբերգութիւնը : Պի – տի գայ առեն մը, որ այսօրինակ մա – հազդներ չպիտի կարդանք «Հայրենիք» օրաթերթին մէջ : Խնուսցիները, Վանեցի – ները, Զնդուշցիները, Բալուցիները հողին տակ իննցած պիտի ըլլան վաղուց իրենց լայնածիր բաց աչքերով : Ինչ բոցավառ կարօտներ, ցաւատանջ սպասումներ, ան – միխիթար սուգեր լեցուցած պիտի ըլլան օ – տար աստղերու տակ բացուած անթուելի գերեզմանները :

Պիտի երեւին նոր մահազդներ որոնց մէջ ննջեցեալներու անունները Մէյրի , Փիթըր, ձէյմս կամ Ճան պիտի ըլլան : Եթէ տակաւին չտղիկ մը կը պղպջայ այս օտար անունները կրողներու սրտին մէջ, գուցէ տեղեկութիւնները կը հասցուտուին ուրիշ պատմիչներու (Ռաչիդ – ապ – Դինն, Ստեփաննոս Տարեգիր եւայլն) վկայութիւն – ներով :

Պատմական մեծ չահեկանութիւն կը ներկայացնեն Ներսէս Պալիենցի ժամա – նակագրական հատուածները, զորս աւել – ցուցած է Մարտինաս Լեհացիի Գաւա – զանագրքի (ժամանակագրութեան) թարգմանութեան բնագրի զանազան մա – սերուն մէջ : Ցարդ այս հատուածներէն միայն մէկ քանին, այն ալ կրճատումնե – րով, հրատարակուած էին Մ. Զամչեա – նի, «Պատմութիւն Հայոց»ի Գ. հատորի ծանօթութեանց մէջ, իսկ երկու ընդար – ձակ հատուած՝ Ալիշանի «Հայապատում – մի» մէջ : Պալիենցի ժամանակագրական հատուածները այս հրատարակութեան մէջ բերուած են ամբողջական ձեւով եւ չատ արժէքաւոր տեղեկութիւններ կը պարունակեն Կիլիկիոյ հայկական թագա – ւորութեան պատմութեան մասնաւոր դէպքերու, յատկապէս ԺԳ. դարու 90ա – կան թուականներուն Հեթումեան դեր – դաստանի դահակալական կռիւներու մա – սին, ինչպէս եւ Հայ եւ Մոնկոլ յարաբե – րութեանց ու ռազմական դաշինքի եւ հայ մատենագրութեան մասին :

ԺԵ. դարու մասին երկու ուշագրաւ բը – նագիրներ մատ են դրքին մէջ — Դաւիթ Մերտինցիի փոքրիկ տարեգրութիւնն է, որ կը պարունակէ 1450 – 1457 թուա – կաններու անցուդարձի յիշատակութիւն – ները, ուր կարեւոր տեղեկութիւններ են տրուած Ազ – Գոյունլուներու եւ Գարա – Գոյունլուներու պատմութեան վրայ : Այս տարեգրութիւնը կ'օգնէ պատմաբանին – րուն լուսաբանելու ԺԵ. դարու պատմու – թեան մասնաւոր էջերը :

Նոյնքան արժէքաւոր է ԺԵ. դարու վե – րաբերեալ երկրորդ բնագիրը՝ Մովսէս Արծկենացիի չափածոյ քովանդակալից տարեգրութիւնը, որ կը ներկայացնէ 1467 1473ին Հայաստանի մէջ տեղի ունեցած ասպատակութեանց, աւերաններու պատ – մութիւնը :

Իրրեւ ինքնուրոյն երկ առաջին անգամ այս ժողովածուին մէջ երկու դրչագիր օ – րինակներու համեմատութեամբ կը հրա – տարակուի Յովհաննիսիկ Ծարեցիի (ԺԶ. դար) ժամանակագրութիւնը, որ ԺԵ. դարու երկրորդ կիսուն համար կարեւոր սկզբնաղբիւր է եւ մանրամասն տեղեկու – թիւններ կը պարունակէ այդ դարու վեր – ջին քառորդի իրադարձութեանց , մաս – նաւորապէս Օսմանեան Թուրքիոյ դէմ նոյն դարու 80 – 90ական թուականներուն մղուած ազատագրական պայքարի մա – սին : Յովհաննիսիկ Ծարեցիի ժամանա – կագրութեան արժէքը մեծ է, որովհետեւ հեղինակը ժամանակակից է իր պատմած եղելութիւններուն, իսկ մեծ մասին ակա – նատես : Որով այդ երկը կը դառնայ պատ – մական հատասի աղբիւր :

« Մանր ժամանակագրութեանց » ներ – կայ հատորին մէջ առաջին անգամ կը հր – րատարակուի Դաւիթ Բաղիշեցիի (ԺԵ. դար) ժամանակագրութեան լրիւ բնա – դիրը, լաւագոյնը՝ 1665ի ձեռագրի ընդօ – րինակութենէն :

Գրքին յաւելուածին մէջ բերուած է Յակոբ Կարնեցիի (ԺԷ. դար)՝ հայոց պատմութիւնը արդէն յայտնի «Ցեղապիր վե – րին Հայոց » աշխատութիւնը, որ չատ առատ նիւթ կը բովանդակէ Բարձր Հայ – քի աշխարհագրութեան, տնտեսութեան , ժողովուրդի զբաղումներու մասին : Կա – րեւոր են մասնաւորապէս այն տուեալնե – րը, որոնք կը վերաբերին Օսմ. Թուրքիոյ մղած աւերիչ պատերազմներուն, անոր բռնապետական քաղաքականութեան , ինչպէս եւ Օսմանեան կայսրութեան լու – ծի տակ տառապող ժողովուրդներու ներ – քին կեանքին, խաղաղ գրաց. փոխա – բերութեանց : Յակոբ Կարնեցիի աշխա – տութիւնը կը պարունակէ նոր, լաւագոյն բնագիր մը :

Այս գիրքը կազմողը՝ Վ. Յակոբեան տարիներ չարունակ մեծ ջանասիրու – թեամբ զբաղտումներ է կատարած՝ երե – ւանի Մատենադարանի հազարաւոր գրչագրերէն, դիւանական թուղթերէն, հայկ. ձեռագրերու արտատահմանեան մատենա – դարաններու տպագիր ու անտիպ ցուցակ – ներէն, Ս. Միութեան քաղաքներու (Վե – նետիկ, Մոսկուա, Թիֆլիս, Պաքու , Էջմիածին) գրադարաններուն հայերէն ձեռագրերէն : Ամէն բնագիր ենթարկուած է բանասիրական, պատմագիտական – հետազօտական մանրակրկիտ մշակման : Գրքի բնագիրները դատաւորուած են դա – րերու հերթականութեամբ :

Ամէն բնագիր ունի փաստերով հարուստ ներածութիւն եւ ծանօթագրութիւններ : Ներածութեանց մէջ տրուած են ընդհա – նուր քնորոշումներ, բանասիրական տե – ղեկութիւններ հեղինակի, ժամանակի եւ երկերու արժանիքի մասին : Ցոյց կուտայ թերութիւնեըն ալ : Վ. Յակոբեան փաս – տերով կը պարզէ թէ Ցովհ. Կարնեցիի աշխատութիւնը, որու գրութեան տաճնը յայտնի չէր, գրուած է 1668ին, կը ճշդէ Ցովհաննիսիկ Ծարեցիի ժամանակագրու – թեան հեղինակի հարցը, ցոյց տալով որ բանասիրութեան մէջ եղած այն կարծիքը թէ , ժամանակագրութեան հեղինակը Ցովհաննէս Ծարեցին է, թիւրիմացու – թիւն է :

Ամրողջական եւ հանգամանալից ու – սումնասիրութիւն է Դաւիթ Բաղիշեցիի ժամանակագրութեան վերաբերեալ ներա – ծութիւնը :

Գրքին վերջը գրուած են ձեռագիրներու մատենախօսութեան, օտար բառերու–բա – ռարան, աշխարհագրական անուններու ցանկ եւ տարեկայական ցանկ :

ԷՄ. ՊԻՒԱԶԵԱՆ

«ՄԱՆՐ ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ»

(Ամփոփուած «Սով. Հայաստան»էն)

Ս. Հայաստանի Գիտութեանց Ակադե – միան լոյս ընծայեց «Մանր ժամանակա – գրութիւնները » գրքին Գ. հատորը , զոր պատրաստած է Վ. Յակոբեան :

Հայ ժամանակագիրներու երկերը հրա – տարակուած են առաջ ալ, պարբերական – ներու մէջ, սակայն մեծ մասը կը մնար տակաւին իրրեւ ձեռագիր եւ ցրուած :

« Մանր ժամանակագրութիւններու » այս հատորը կը պարունակէ 38 մեծ եւ փոքր բնագիրներ, որոնց 33ը լոյս կը տեսնեն առաջին անգամ, հինգը նոր ձե – ռագիր օրինակներէն, կամ այլ տարբե – րակներէ համեմատութեամբ :

Այս գրքին ամէնէն մեծ չահեկանու – թիւն եւ արժէք ներկայացնող բնագիրն է Հեթում Պատմիչի (ԺԳ. դար) ժամանա – կագրութիւնը, որ առաջին անգամ կը հրատարակուի : Հոն մանրամասն տեղե – կութիւններ կան Կիլիկիոյ եւ իր գրացի լատին պետութեանց եւ Եգիպտոսի յարա – բերութեանց, ինչպէս եւ Կիլիկիոյ քաղա – քական պատմութեան մասին : Ձիւղ է Հեթումի յիշած պատմական դէպքերուն մասին տեղեկութիւններ կան ուրիշ ալ – բիւրներէ ալ, սակայն կարեւորը այն է որ հոս կը գտնենք նոր մանրամասնու – թիւններ :

ԺԳ. դարու երկրորդ կէսին համար խիստ չահեկան են Անանուն Սեբաստա – ցիի տարեգրութիւնները, որոնց մէջ պատմական տեղեկութիւններ կան Մոն – կոլներու ասպատակութեանց, բուն Հա – յաստանի, Կիլիկիոյ եւ Սեբաստիոյ մա – սին : Անանուն Սեբաստացիի հաղորդած տեղեկութիւնները կը հասցուտուին ուրիշ պատմիչներու (Ռաչիդ – ապ – Դինն, Ստեփաննոս Տարեգիր եւայլն) վկայութիւն – ներով :

Պատմական մեծ չահեկանութիւն կը ներկայացնեն Ներսէս Պալիենցի ժամա – նակագրական հատուածները, զորս աւել – ցուցած է Մարտինաս Լեհացիի Գաւա – զանագրքի (ժամանակագրութեան) թարգմանութեան բնագրի զանազան մա – սերուն մէջ : Ցարդ այս հատուածներէն միայն մէկ քանին, այն ալ կրճատումնե – րով, հրատարակուած էին Մ. Զամչեա – նի, «Պատմութիւն Հայոց»ի Գ. հատորի ծանօթութեանց մէջ, իսկ երկու ընդար – ձակ հատուած՝ Ալիշանի «Հայապատում – մի» մէջ : Պալիենցի ժամանակագրական հատուածները այս հրատարակութեան մէջ բերուած են ամբողջական ձեւով եւ չատ արժէքաւոր տեղեկութիւններ կը պարունակեն Կիլիկիոյ հայկական թագա – ւորութեան պատմութեան մասնաւոր դէպքերու, յատկապէս ԺԳ. դարու 90ա – կան թուականներուն Հեթումեան դեր – դաստանի դահակալական կռիւներու մա – սին, ինչպէս եւ Հայ եւ Մոնկոլ յարաբե – րութեանց ու ռազմական դաշինքի եւ հայ մատենագրութեան մասին :

ԺԵ. դարու մասին երկու ուշագրաւ բը – նագիրներ մատ են դրքին մէջ — Դաւիթ Մերտինցիի փոքրիկ տարեգրութիւնն է, որ կը պարունակէ 1450 – 1457 թուա – կաններու անցուդարձի յիշատակութիւն – ները, ուր կարեւոր տեղեկութիւններ են տրուած Ազ – Գոյունլուներու եւ Գարա – Գոյունլուներու պատմութեան վրայ : Այս տարեգրութիւնը կ'օգնէ պատմաբանին – րուն լուսաբանելու ԺԵ. դարու պատմու – թեան մասնաւոր էջերը :

Նոյնքան արժէքաւոր է ԺԵ. դարու վե – րաբերեալ երկրորդ բնագիրը՝ Մովսէս Արծկենացիի չափածոյ քովանդակալից տարեգրութիւնը, որ կը ներկայացնէ 1467 1473ին Հայաստանի մէջ տեղի ունեցած ասպատակութեանց, աւերաններու պատ – մութիւնը :

Իրրեւ ինքնուրոյն երկ առաջին անգամ այս ժողովածուին մէջ երկու դրչագիր օ – րինակներու համեմատութեամբ կը հրա – տարակուի Յովհաննիսիկ Ծարեցիի (ԺԶ. դար) ժամանակագրութիւնը, որ ԺԵ. դարու երկրորդ կիսուն համար կարեւոր սկզբնաղբիւր է եւ մանրամասն տեղեկու – թիւններ կը պարունակէ այդ դարու վեր – ջին քառորդի իրադարձութեանց , մաս – նաւորապէս Օսմանեան Թուրքիոյ դէմ նոյն դարու 80 – 90ական թուականներուն մղուած ազատագրական պայքարի մա – սին : Յովհաննիսիկ Ծարեցիի ժամանա – կագրութեան արժէքը մեծ է, որովհետեւ հեղինակը ժամանակակից է իր պատմած եղելութիւններուն, իսկ մեծ մասին ակա – նատես : Որով այդ երկը կը դառնայ պատ – մական հատասի աղբիւր :

« Մանր ժամանակագրութեանց » ներ – կայ հատորին մէջ առաջին անգամ կը հր – րատարակուի Դաւիթ Բաղիշեցիի (ԺԵ. դար) ժամանակագրութեան լրիւ բնա – դիրը, լաւագոյնը՝ 1665ի ձեռագրի ընդօ – րինակութենէն :

Գրքին յաւելուածին մէջ բերուած է Յակոբ Կարնեցիի (ԺԷ. դար)՝ հայոց պատմութիւնը արդէն յայտնի «Ցեղապիր վե – րին Հայոց » աշխատութիւնը, որ չատ առատ նիւթ կը բովանդակէ Բարձր Հայ – քի աշխարհագրութեան, տնտեսութեան , ժողովուրդի զբաղումներու մասին : Կա – րեւոր են մասնաւորապէս այն տուեալնե – րը, որոնք կը վերաբերին Օսմ. Թուրքիոյ մղած աւերիչ պատերազմներուն, անոր բռնապետական քաղաքականութեան , ինչպէս եւ Օսմանեան կայսրութեան լու – ծի տակ տառապող ժողովուրդներու ներ – քին կեանքին, խաղաղ գրաց. փոխա – բերութեանց : Յակոբ Կարնեցիի աշխա – տութիւնը կը պարունակէ նոր, լաւագոյն բնագիր մը :

Այս գիրքը կազմողը՝ Վ. Յակոբեան տարիներ չարունակ մեծ ջանասիրու – թեամբ զբաղտումներ է կատարած՝ երե – ւանի Մատենադարանի հազարաւոր գրչագրերէն, դիւանական թուղթերէն, հայկ. ձեռագրերու արտատահմանեան մատենա – դարաններու տպագիր ու անտիպ ցուցակ – ներէն, Ս. Միութեան քաղաքներու (Վե – նետիկ, Մոսկուա, Թիֆլիս, Պաքու , Էջմիածին) գրադարաններուն հայերէն ձեռագրերէն : Ամէն բնագիր ենթարկուած է բանասիրական, պատմագիտական – հետազօտական մանրակրկիտ մշակման : Գրքի բնագիրները դատաւորուած են դա – րերու հերթականութեամբ :

Ամէն բնագիր ունի փաստերով հարուստ ներածութիւն եւ ծանօթագրութիւններ : Ներածութեանց մէջ տրուած են ընդհա – նուր քնորոշումներ, բանասիրական տե – ղեկութիւններ հեղինակի, ժամանակի եւ երկերու արժանիքի մասին : Ցոյց կուտայ թերութիւնեըն ալ : Վ. Յակոբեան փաս – տերով կը պարզէ թէ Ցովհ. Կարնեցիի աշխատութիւնը, որու գրութեան տաճնը յայտնի չէր, գրուած է 1668ին, կը ճշդէ Ցովհաննիսիկ Ծարեցիի ժամանակագրու – թեան հեղինակի հարցը, ցոյց տալով որ բանասիրութեան մէջ եղած այն կարծիքը թէ , ժամանակագրութեան հեղինակը Ցովհաննէս Ծարեցին է, թիւրիմացու – թիւն է :

Ամրողջական եւ հանգամանալից ու – սումնասիրութիւն է Դաւիթ Բաղիշեցիի ժամանակագրութեան վերաբերեալ ներա – ծութիւնը :

Գրքին վերջը գրուած են ձեռագիրներու մատենախօսութեան, օտար բառերու–բա – ռարան, աշխարհագրական անուններու ցանկ եւ տարեկայական ցանկ :

ԷՄ. ՊԻՒԱԶԵԱՆ

ՄՈՌՑՈՒԱԾ ԷՋԵՐ

Ո՞Վ Է ԱՊՐՈՒՄ

Շատ դարեր առաջ, Արեւելքում մի վա – ռատենչ իշխան է լինում : Անունը մոռաց – ուել է, բայց գործը յիշւում է : Շարու – նակ դաւեր է նիւթել դրացի իշխանների դէմ՝ զրաւելու նրանց երկիրներից մանր ու խոշոր հողամասեր , եւ դաւերի ու կռիւների մէջ յաջողելով՝ դարձել է բո – լորից մեծ ու բոլորից ուժեղ :

Այս կռուասէր իշխանը, չբաւարար իշ – խանութիւնները փոքրացնելուց եւ հար – կատու դարձնելուց յետոյ, ելնում է աշ – խարհակալութեան :

Սուսր ու հզօր բանակի գլուխն ան – ցած՝ յարձակւում է մի թագաւորութիւ – նից մեւսի վրայ : Մի անգամ, յանկարծա – կի խուժելով մի հեռաւոր իշխանութեան սահմաններից ներս, հասնում է երկրի մայրաքաղաքի փակ դռների առաջ : Պա – շարում է քաղաքը, բանակը դեռեղում է ամրակուռ պարիսպների չուրջը, ինքն էլ նստում է արքայական վրանի մէջ, օր ու գիշեր հնարներ ու դաւեր որոնելով քա – ղաքին տիրանալու համար :

Մի օր, զօրքի մէջ քննական պտոյտ ա – նելուց յետոյ, վերադառնում է իր վրա – նը : Ճանապարհը անցնում էր քաղաքի ընդարձակ գերեզմանատան մէջով : Հը – նազարեան այդ մեռելատանը տարած – ուած էր լայնանիստ դաշտի վրայ եւ ծածկում բլուրները :

Իշխանը քաշեց նժոյգի սանձը, կանգ ա – ռաւ եւ դիտեց անծայրածիր գերեզման – նոցը : Դիտում էր եւ խորհում . ինչքան յուշարձաններ կան, ինչքան մամռոտած շիրմաքարեր, աւելի բազմաթիւ, քան իր պինուորները : Հարկաւ, ամէն մի քարի տակ մի հանգած կեանք կայ, մի մեռած անյայտ. եւ անշուշտ նրանց մէջ կան քաջ ռազմիկներ, զօրավարներ, իշխաններ , մեծատուններ, դիտուններ :

Սանձը յանձնեց թիկնապահներից մէ – կին, ինքն էլ իջաւ նժոյգից : Մօտեցաւ առաջին շիրմաքարին եւ կարդաց արձա – նագրութիւնը, անուն, տոհմանուն մեծա – հարուստ վաճառական, ծնաւ այս թուին, մեռաւ այս թուին. ապրեց եւ ոչ մի օր :

Ինչ տարօրինակ արձանագրութիւն :

Կարդաց մի ուրիշը, — անուն, տոհմա – նուն, հռչակաւոր զօրապետ, միշտ յաղ – թական, ծնաւ մեռաւ, ապրեց միայն մի օր : Իշխանը զարմացած չարունակեց ըն – թերցումը յաջորդ մահարձանի.— մեծա – փարթամ կալուածատէր, ծնուեց – մե – ռաւ, ապրեց եօթը տարի :

Մօտեցաւ մի ուրիշ յուշարձանի . — Անուն, տոհմանուն, մարդասպան – աւա – զակ, ծնաւ – մեռաւ, ապրեց երեք տարի : Աւելի զարմացաւ իշխանը եւ չիրմաքարից չիրմաքար անցնելով, կարդաց մի այլ ար – ձանագիր.— Անուն, տոհմանուն, խորհ. – մատ հեղինակ : Ծնաւ – մեռաւ, ապրեց իր կեանքի բոլոր օրերը :

Իշխանը մտախոյզ կանգ առաւ. ի՞նչ կը նշանակէ այս, ի՞նչ խորհուրդ ունին այս գրուածները : Մտածեց, մտածեց, բայց անկարող եղաւ լուծելու այս գաղտնիքը : Հրամայեց գտնել բերել տեղացի մի մարդ, գիտակ՝ այս առեղծուածին : Ցըր – ուեցին թիկնապահները ամէն կողմ եւ մի պահ անցած՝ բերին մի ծերունի, որ բը – նակւում էր գերեզմանոցի ծայրին, մի հիւղակի մէջ :

— կարո՞ղ ես բացատրել ինձ այս տա – պանագրերի իմաստը, հարցրեց իշխանը :

— Ես այս գերեզմանատան հինաւուրց պահապանն եմ, ով իշխան, եւ ճանաչում եմ իւրաքանչիւր մահացածին, որ փուչի է դառնում այս քարերի ներքոյ :

— Հապա մեկնիր ինձ, ի՞նչ է ուզում ասել, օրինակի համար, այս գիրը :

Ծերունին չհնչով ցուցին, առանց նա – յելու մատնանշուած չիրմին եւ աչքերը յառելով իշխանի աչքերին .

Ա.Ի. ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ

(Մնացեալը յաջորդով)

ՆՎՎԱԾՈՍ

(ՊՍՏՈՒԱՆԿԱՑԻ, 364 - 400)

15.— ԼԵՌՆՈՒՑԻՉ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Ի՛նչպէս կ՚ուզէք, ես այդ ամբողջ գիշերը չկրցայ աչքերս իրարու բերել։ Ամբողջ գիշերը ես ինծի կ՚ըսէի, թէ ինչո՞ւ համար Աստուած ինծի այդ տեսիլքը ցուցուց։ Ինչո՞ւ համար ես պիտի ըլլայի այն ընտրեալը, որ պիտի երթայ Հիւսիսային Ամերիկա՝ Աստուծոյ խօսքը քարոզելու։ Ես ինծի կ՚ըսէի, թէ

ՄՈՍԿՈՒԱ ԵՒ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

Ֆ. Մխուեեան արտաքին գործերու նոր նախարարը, Շեպիլով, Միջին Արեւելք պիտի երթայ յառաջիկայ շաբթու : Նախարարը պաշտօնապէս ներկայ պիտի ըլլայ Գահիրէի մէջ սարքուած հանդիսու-թեանց, անդր· գօրքին Սուէզէն հեռա-նալուն առթիւ եւ երկար խօսակցութիւն-ներ պիտի ունենայ դնդ· Նասրի հետ :

Այս առթիւ միջազգային մամուլը կը յիշեցնէ թէ Պ. Շեպիլով անգամ մը ե-դիպտոս գնաց երբեւ խմբագիր «Փրաւ-տա» թերթին, եւ արդիւնքը եղաւ զինքի հայթայթում խորհրդային երկիրներէ : Նախարարը պիտի այցելէ նաեւ Դամաս-կոս եւ ուրիշ մայրաքաղաքներ :

Լոնտոնի քաղաքական շրջանակներուն մէջ տհաճութիւն պատճառեց այս այցե-լութիւնը, մանաւանդ որ Պ. Շեպիլով ներկայ կ'ըլլայ Գահիրէի մէջ սարքուած հականգլիական ցոյցերուն : Ուրիշներ դի-տել կուտան թէ այցելութիւնը տրամա-բանական հետեւանքն է Մոսկուայի ե-դիպտասիրական քաղաքականութեան, ո-րուն ախոյեաններէն մէկն է Շեպիլով :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՆԱԽԱԳԱՀ ԱՅԶԸՆՀՈՒԼԸՐ հիւանդա-նոց փոխադրուեցաւ յանկարծ, աղիքնե-րու հիւանդութեան մը հետեւանքով որ կը կարծուի վիրաբուժական դործողութեան : Բժիշկները կը հաւաստեն թէ այս նոր տագնապը կապ չունի սրտի հիւանդու-թեան հետ : Նրբազին խզուած է եւ ընդ-հանուր վիճակը ծանր կը համարուի : Նախագահը փոխանցքներ ունեցած էր քա-նի մը անդամ : Արժեթուղթերը մեծ ան-կում կրեցին Նիւ Եորքի սակարանին մէջ, այս հիւանդութեան լուրին վրայ : Տաս-ներեք մասնագէտներ կը հսկեն անարին վերեւ :

ԵԳԻՊՏՈՍԻ յեղափոխական խորհուրդը նախագահութեան համար միակ թեկնա-ծու նշանակեց վարչապետը, դնդ· Կամալ Նասր : Ընտրութիւնը պիտի կատարուի Յունիս 23ին :

Ֆ· ՄԻՈՒԹԵԱՆ փոխ – վարչապետն եւ-րէն Քականովիչ, որ միեւնոյն ատեն նա-խադահն է աշխատանքի յանձնաժողովին, հրաժարեցաւ այդ պաշտօնէն, երբեն յա-ջորդեց Ալեքսանդր Վոլկով :

ՊՐԻՍԼԷյին կը հաղորդեն թէ կարգ մը արաբական երկիրներ առաջարկած են մե-ծաքանակ աղամանդ գնել, «պայմանաւ որ ծախողները հրէական ծագում չունե-նան» :

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ որոչեց սահմանափակել մշակութային, գիտական եւ եղբայրական պատուիրակութեանց այցելութիւնը հա-մայնավար երկիրներէ :

ՄԱՌԵՇԱԼ ԹԻԹՕ եւ Բուլկանին այցե-լեցին Լենինկրատի ատրերկրեայ երկա-թուղին որ նոր վերնուած է : Յետոյ փե-թերհոֆի ամառնային պալատը հանդիսե-լով, խմեցին եւ բաժակաճառեր արտա-սանեցին : Ընդհատը տեւեց 2ուկէս ժամ :

ԻՍՐԱՅԵԼի արտաքին նախարարը Մոչէ Շարեթ, պիտի հրաժարի մօտերս, անհա-մաձայնութիւն մը ունենալով վարչապե-տին հետ :

ՓԱՐԻԶի թանգարաններու դործադուլը կը շարունակուի ութ օրէ ի վեր :

ՍՈՒՐԻՈՅ դահլիճին կազմութիւնը յանձնուեցաւ Լութֆի Հովարի, որ հան-րապետութեան նախագահին ղինակիցն ե-դած է հակաֆրանսական ապստամբու-թեան առեն :

ԼԻԲԱՆԱՆի դահլիճը պիտի կազմէ հրա-ժարեալ վարչապետը, Ասաուլլահ Եաֆի :

ԱՆԶՐԵՒԸ, ցուրտը եւ ձիւնը կը շա-րունակուին Ֆրանսայի մէջ :

ՀԱՆՐԱԿԱՒՏԻ եւ մեթրոյի գիները 20 առ հարիւր պիտի աւելնան, բացը գոցելու համար : Վերջնական որոշում չէ տրուած տակաւին :

ՍԱԿԱՐԱՆ (8 Յունիս) · — Զոյլ ոսկի 447·000, նափոլէոն 3120, դուխց· 2960, սթերլին 3980, քսան տոլարնոց 15·680, թղթադրամ (անպաշտօն) տոլար 384, սթերլին 1050, դուխց· 92, պելժ· 7·70 :

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը երեք-շաբթի 12 Յունիս, ժամը 21ին, Քատէ սրճարանին վերնայարկը : Դասախօս՝ Ղ· Մելոյեան : Նիւթը Անհատականու-թիւնը եղիա Տէմիրճիպաշեանի հոգի :

Մուտքը ազատ է :

Տէր եւ Տիկին Գալֆեան եւ զաւակները Քրիստափոր, Ռոստոմ, Վարուժան Գալ-ֆեաններ, Տէր եւ Տիկին Սվաճեան, Տէր եւ Տիկին Ներսէսեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Հայրապետեան եւ զաւակները, խորունկ ցաւով կը ծանուցանեն մահը թ-րենց մօր, մեծ մօր, մօրաքրոջ, եւ ազ-գականուհիին

ԱՑՐԻ ՏԻԿԻՆ ՆՈՒՐԻԿ ՆԵՐՍԷՍԵԱՆԻ

(Ծնեալ Շահինեան)

մահը, որ տեղի ունեցաւ 68 տարեկանին, իր բնակարանին մէջ 4 ռիւ տիւ Թափի վէր, Լէ Լիլա :

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատար-ուի վաղը երկուշաբթի, ժամը 15·30ին իր բնակարանին մէջ, եւ մարմինը պիտի ամ-փոփուի Լիլայի գերեզմանատունը :

ԾԱՆՕԹ· Մահագդ չստացողներէն կը խնդրուի ներկայս իբր այն նկատել :

Հաղորդակցութեան միջոցները·— Մեթ-րօ Լիլա, օթօպիւս թիւ 105, 129, 130 :

Այրի Տիկին Մարիամ Գաւոնեան եւ բո-լոր պարագաները ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնոյն եւ ազգականին

ՍԵԴՐԱԿ ԳԱՒՈՆԵԱՆԻ

մահը, որ տեղի ունեցաւ ուրբաթ առա-ւօտ իր բնակարանին մէջ 15բ-էր, ռիւ տը Փարի, ժանթիյի :

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այս երկուշաբթի առաւօտ ժամը 8·30ին, եւ մարմինը պիտի ամփոփուի Ժանթիյիի գերեզմանատունը : Հաւաքուիլ իր բնա-կարանը :

Այրի Տիկին Անդրանիկ Փափազեան եւ զաւակները ու թոռները ցաւով կը ծանու-ցանեն իրենց սիրելեաց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր

ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ

յանկարծական մահը :

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատար-ուի վաղը երկուշաբթի, ժամը 10·30ին Փարիզի Հայոց եկեղեցին եւ մարմինը պիտի ամփոփուի Իվրիի գերեզմանատու-նը :

Մասնաւոր մահագդ չստացողներէն կը խնդրուի ներկայս իբր այդ նկատել :

ՓՈԽԱՆՑԵԼԻ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԿԱՄ ԽԱՌՆ լօֆել մը 120 ք· մեթր տարածութեամբ : Դիմել՝

SENDER

8, Rue Cléry. Tél.: CEN. 98-81

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅՈՑ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս չո-րեքշաբթի իրիկուն ժամը 9ին, Քատէ սրճարանին վերնայարկը :

Պիտի խօսի բանաստեղծ Տիկին Մա-րի Ա.թ-մաճեան, նիւթ ունենալով « Մեծ բանաստեղծուհի Մարսէլին Տեպորտ Վալմորի կեանքն ու գործը» : Տիկին Ա.թ-մաճեանուհի Վարպետեան կոտրներ պիտի արտասանէ : Թարգմանուած Տիկին Ա.թ-մաճեանի կողմէ :

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Իրենց տունը մէջ շքմիգիէ կարող վարժ գործաւորուհիներ : Դիմել ամէն օր ժամը 14 – 18, Ա· Պաբիրճեանի ,

58 ռիւ տ'Ապուքիր, Փարիզ (2) :

A. Bakirdjian, 58 Rue d'Aboukir

Paris (2e).

Machines à coudres

Surjeteuses boutonnières et toutes machines spéciales et ordinaires

LOCATION - VENTE - ACHAT

Réparations et Transformotions

F. BERNAT

61, Rue Meslay, PARIS (3e)

Tél. : TUR. 44-09

Métro : Strasbourg St. Denis

Travail garanti — Exécuté par

E. DONAT

#

Facilités de Paiement

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Ֆ. Կ. ԽՄԱՒի միջմասնաճիւղային ժողո-վը այս երկուշաբթի, ժամը 5ին Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը : Կը հրաւիրուին Փարիզի շրջանի տասը մասնաճիւղերը :

MORY et Cie

SERVICE VAUQUELIN

Միակ արտօնուած տունն է ծրարներ

ղրկելու համար ՀԱՅԱՍՏԱՆ

(U. R. S. S.)

Հաստատութիւնը արտօնուած է Մի-ԱՅՆ ՆՈՐ ՉԳԵՍՏՆԵՐԸ ղրկելու, պաշտօնական հաշուեցոյցներով, իսկ գործածուած հագուստներ՝ շատ լաւ վիճակի մէջ :

3, RUE ST.-VINCENT DE PAUL

Paris10e, Tél.: TRU. 72-60(Poste 89)

ԾԱԽՈՒ Է

ՀՐԱԶ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ երեսուն տարուան ժամադոյքի եւ ազամանդի վաճառատունը բոլոր ապրանքներով :

Խանութին եւեթ սենեակ, իսկ վե-րան՝ երկու սենեակ եւ խոհանոց : Անձնա-կան կառատուն բակին մէջ :

Դիմել ՏԻԿԻՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ,

261, Fg. St. Martin, Paris (10).

Tél. : NORD 60-69.

(Խանութը գոց է կիրակի եւ երկու-շաբթի օրերը) :

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant CouturierARGENTEUIL

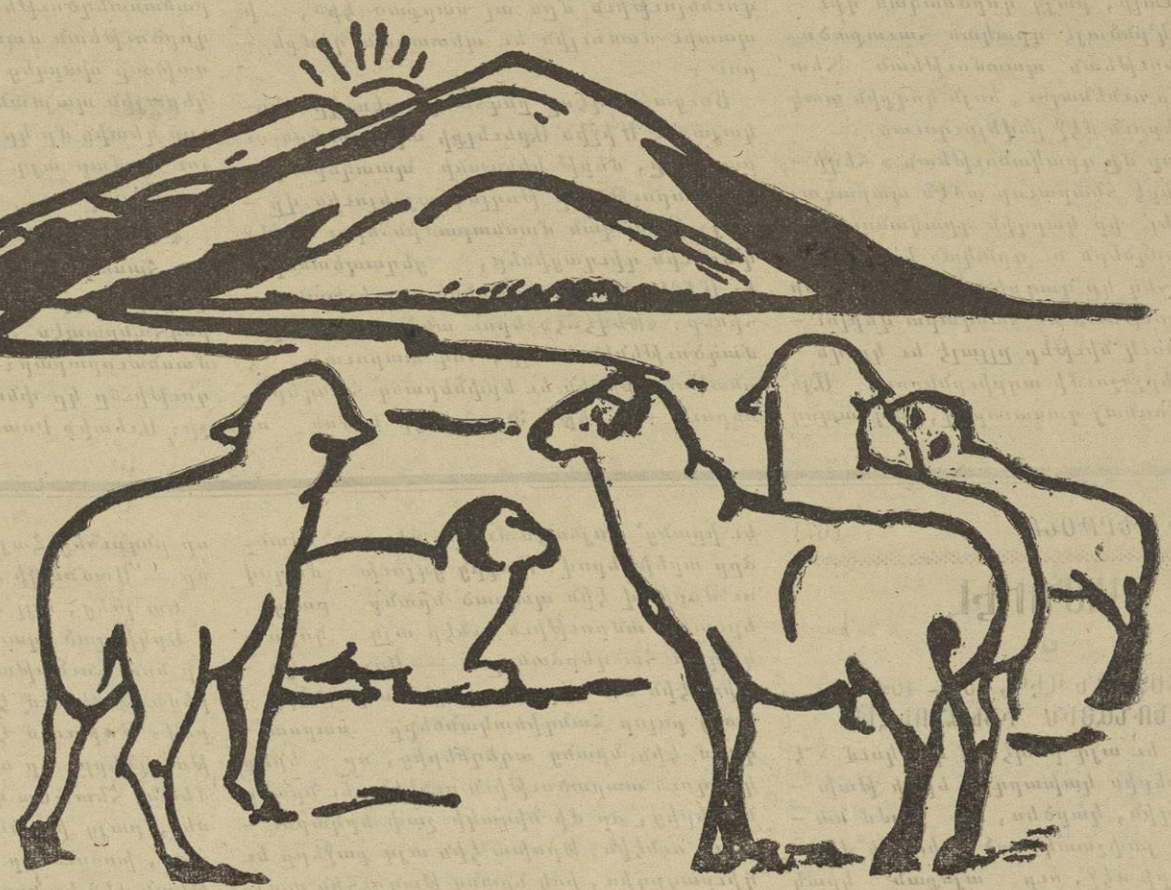
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS

3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորապէս ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻԼՔԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպա-նեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՁԱՒՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՒՂԹԵՐ LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

TERZIAN

Un maître dans le tricot

MAISON FONDÉE EN 1928

RUE POISSONNIERE - PARIS 2e

Tél.: CEN. 93-75

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրս նսա եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
12
ՅՈՒՆԻՍ

MARDI
12 JUIN
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7601 32e ANNEE

Խմբագիր ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3412

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՉԱՐԱՇՈՒԻՔ «ԹԵՐԻ»Ն

●

« Սովետական Հայաստան»ի մէկ աչ – խատակիցը զրոյց մը ունեցած է Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին հետ, արտասահման կատարած ուղեւորութեան առթիւ :

Հայրապետը նկարագրելով իր գործ ընդունելութիւնը՝ Մինչեւ Արեւելքէն մինչեւ Իտալիա, Ֆրանսա եւ Անգլիա, յայտարարեր է :

— « Կոհուներակութեամբ պիտի ասեմ, որ ամէն տեղ ամենաջերմ ընդունելութիւն գտաւ մեր ժողովրդի կողմից : Ուրախալի էր, որ Սփիւռքում ապրող հայութիւնը իր հայեացքն ուղղել է դէպի մայր հայրենիք, դէպի նրա ոսկէ ապագան : Ամենուր հազարաւոր մարդիկ կ'աղաղակէին— «Մեզ էլ տարէք ձեզ հետ, մի մոռնաք մեզ, մենք ձեզ հետ ենք» : (27 Մայիս) :

Այս առթիւ, մասնաւորապէս յիշելով Լիբանանի, Սուրիոյ, Եգիպտոսի «զոյ – գոյներէն լայն ցանցը», մաղթեր է որ «նաեւ Ֆրանսիայի հայ գաղութը իր բո – լոր ուժերը լարի եւ ունենայ գոնէ մէկ – կան միջնակարգ վարժարան Փարիզում, Մարսելում եւ Լիոնում » :

Ի վերջոյ, «որպէս յաջողութիւն» յիշեր է նաեւ Գահիրէի եպիսկոպոսական ժողո – վը եւ անդրադառնալով կիլիկիոյ կաթո – ղիկոսական հարցին, պատմեր է թէ ժո – ղովը փետր. 20ի ընտրութիւնը դարձ «թերի, հետեւաբար եւ անընդունելի մեր եկեղեցւոյ համար » :

— « Ժողովը առաջարկեց Անթիլիասի Աթոռին մի շարք պայմաններ, որոնց կատարումով եղած ընտրութիւնը կարելի կը լինի համարել ընդունելի » :

Արձանագրենք պատմութեան մնացեալ մասն ալ :

— « Ժողովեստաբար Անթիլիասի այժմ – եան դեկավարները ենթարկուելով որոշ, մեր եկեղեցւոյ հետ կապ չունեցող ազդե – ցութեան, չկարողացան դրական պատաս – խան տալ եղած առաջարկութիւններին, որի հետեւանքով իրենց թերի կերպով ընտրուած կաթողիկոսի թեկնածուն մինչեւ այժմ էլ մնաց առանց օծուելու » :

Եղրակացութի՞ւնը,— « Մենք յուսով ենք, որ կողմերի համաձայնութեան եւ միասնականութեան ոգով ներշնչուած, հնարաւոր կը լինի նշուած թերութիւննե – րը վերացնել եւ խաղաղ ու համերաշխու – թեան պայմաններում կատարել օծումը՝ Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի հաւանու – թեամբ, եպիսկոպոսական ժողովի առա – ջարկութիւնների հիման վրայ» :

Այսպէս, ուրեմն, Ամենայն Հայոց կա – թողիկոսը վերադարձէն հաքն ալ կառչած կը մնայ եպիսկոպոսական ժողովի որոշ – ման, առանց սակայն «ապօրէն» հռչակե – լու Զարեհ եպիսկ.ի ընտրութիւնը, ինչ – պէս կ'ընեն վերջին պահուն «եկեղեցա – սէր» դարձած երեւելիներ եւ իրենց փոք – րաւորները :

Իր խոկ յայտարարութեամբ, կը մնայ սրբագրել «Թերի»ն, եւ ընտրութիւնը կը դառնայ «ընդունելի», դիւրացնելով ա – նանդական օծումը :

Ժամանակին բացատրած ենք թէ կիլի – կիոյ Աթոռին ժառանգորդները ինչո՛ւ մերժած են չինծու ժողովի մը առաջար – կած «Համաձայնագիրը», որ անպայման անձնատուութիւն կը պահանջէր :

Այստեղ դռնուած առեն, կաթողիկոսը եւ ուրիշ ժողովականներ կը խոստովա – նէին թէ չատ ծանր են կարգ մը պայման – ներ եւ կը թելադրէին միջին ճամբայ մը գտնել :

Այդ միջին ճամբան գտնելու համար ա – ռաջին քայլը պիտի առնէին ա՛յն ժողո – վականները որ քուէ տուին Կիլիկիոյ Ա – թոռին անկախութիւնը խախտելու հա – մար, կարդինալական մեծամտութեամբ :

Դարձի եկա՞ծ են արդեօք :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

●

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐԸ ՀԱՄԱՄԻՏ ԵՆ ԴԱՇԼԻՃԻՆ

Պ. կի Մոլէ չախչախիչ մեծամասնու – թիւն մը չահեցաւ ընկերվարական կու – սակցութեան համագումարին մէջ, պար – զելով դահլիճին քաղաքականութիւնը Հիւս. Ափրիկէի մասին : Բացատրեց թէ Ալժերիան ոչ արտաքին պետութիւն մը պիտի ըլլայ, ոչ ալ Ֆրանսական : Տակա – ւին կարելի չէ վերջնական սահմաններ ո – րոշել : Ամբողջական հաւասարութիւն պի – տի չնորհուի բոլորին եւ Ալժերիան ան – քակտելի կապերով կապուած պիտի մնայ Ֆրանսայի : Ընկերվարական կուսակցու – թիւնն է որ առանձնեց ստուարաթիւ զինուորներու առաքման պատասխանա – տուութիւնը, վերահաստատելու համար բարեկարգութիւնը : «Կարգ մը լրագիրներ իրարանցում կը պատճառեն, թերթ ծա – խելու համար. ուրիշներ կը չահագործեն Ալժերիոյ Ֆրանսացիներուն ամենափոքր թերութիւնը, ծայր աստիճան չափազան – ցելով : Կը խօսուի կեսթափոյի, Պուխէն – վալտի եւն. մասին. իրարու հետ կը չփո – թեն ղէմագրողը եւ մորթողը : Ցիշենք թէ եղերական ժամերու մէջ ձախակողմն էր որ փրկեց կացութիւնը : Այս անգամ ալ հարկ եղաւ կուսակցական շահը զոհել աղ – գային շահուն : Ալժերիոյ մէջ մեր պէսա – ւոր հողն է գտնել նոր մարդիկ որոնք ան – հրաժեշտ նոր ոգին ունենան նոր քաղա – քականութիւնը գործադրելու համար : Բանակցութիւնները պէտք է կատարուին իրաւասու ներկայացուցիչներու հետ : Ատոր լաւագոյն միջոցն է ազատ ընտրու – թիւններ կատարել : Մենք պատրաստ ենք առաջարկելու որ կրակը դադրեցնեն, բայց չենք կրնար խնդրել : Մենք պիտի չհետեւինք ձեռնթափութեան քաղաքակա – նութեան մը» :

Ալժերիոյ նախարարը, Ռ. Լաքոստ, որ նոյնպէս ընկերվարական է, մանրամասն ճառ մը խօսեցաւ, պարզելով ցարդ կա – տարուած գործողութիւնները եւ բարեռն – րոգումները : «Երբ ես պաշտօնի ձեռնար – կեցի, կացութիւնը կատմաւտծուած էր, բանակը հնդկաչինի պարտութենէն ազ – դուած էր եւ ըմբոստները վստահ էին թէ պիտի յաղթեն : Այժմ ամէն բան կարելի է, մէջն ընդունելով ընդհանուր կարդադրու – թիւն մը : Ըսել կ'ուզեմ թէ զինուորական կարդադրութիւնը բաւական չէ հարցը լուծելու համար :

« Եթէ ցարդ բանակցութիւնները չկատարուեցան, պատճառը այն է որ լուութեան դատապարտուեցաւ Կի Մոլէի կոչը, ինչ որ քաղաքական մեծ սխալ մըն է ըմբոստներուն համար : Անոնք այլեւս ելք չեն տեսներ զինուորական տեսակէ – տով, եւ իրենց ամբողջ յոյսը դրած են միջազգային վիճաբանութեանց վրայ » :

Երկու ղեկուցումներէն ետք, համագու – մարը հաւանութիւն յայտնեց 212ի դէմ 3138 քուէներով : Ձեռնպահ մնացին 245 պատգամաւորներ :

ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Վերջին տեղեկութեանց համաձայն ա – հաբեկումները կը չարունակուին Ալժե – րիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ : Զին – ուորական իշխանութիւնն ալ կ'ընդարձա – կէ իր գործողութիւնները : Վեց հազար զինուորներ յաջողեցան ետ մղել ապս – տամբները, Մեծ Քապիլի լեռներուն մէջ, սպաննելով 68 հոգի : Ըմբոստները օդ – տուելով բնական դիրքերէն յաջողեցան խուսափիլ Ֆրանսական դերազանց ու – ժերուն առջեւ : Այս առթիւ զերի բռնուե – ցան 65 ըմբոստներ, եւ ձերբակալուեցան երկու հարիւր կասկածելիներ : Բազմաթիւ զէնքեր ալ բանակին ձեռքն անցան, ու – տելիքներով, համազգեստներով եւ դե – ղերով :

● ՕՐԸ ՕՐԻՆ ●

« Ի՞ՆՉ ՏԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆ . . . »

Ճառե՛ր, երգե՛ր եւ ցնծութեան կան – չեր՝ Հայաստանի գլխաւոր քաղաքներուն մէջ, օր առաջ Սիպերիա երթալու համար :

*« Սովետական Հայաստան »*ի վերջին թիւերուն մէջ ամբողջ էջեր յատկացուած են այս «հայրենասիրական» ձեռնարկին :

Խնդիրը ծանօթ է *Յառաջի* ընթերցող – ներուն :

Խ. Միութեան կառավարութիւնը եւ կուսակցութիւնը ընդհանուր կոչ մը ուղ – ղած են, 400 – 500 հազար պատանիներ եւ աղջիկներ դրկելու համար դէպի Ծայր. Արեւելք :

Այս «կամաւորներուն» պաշտօնը պիտի ըլլայ մշակել խամ եւ խոպան հողերը, գործարաններ, էլեկտրակայաններ, եր – կաթուղիներ կառուցանել, աշխատիլ հանքահորերու մէջ եւայլն :

Ինչպէս միշտ, այս անգամ ալ սար – նուած են «սոցիալական մրցումներ», կարմիր կայսրութեան բոլոր մասերուն մէջ, հիւսիսէն հարաւ :

Եւ մեր անհնար հայրենիքին զաւակներն ալ խանդավա՛ռ կոչեր կ'ուղղեն փոխա – դարձաբար, կարաւաններ կազմելով եւ ի – րար բաջալերելով :

— *Ի՞նչ տարբերութիւն կայ, կ'աղաղակէ Գապիկ Կասվալեան, Երեւանում եւ Մոս – կուայում, Կիեւում թէ Վլատիվոստո – կում : Ամէն տեղ մեր հայրենիքն է, ամէն տեղ մեզ սպասում է պատուաւոր աշխա – տանք :* (*Ս. Հ.* 26 *Մայիս*) :

Ուրիշ մը, Օնիկ Մկրտիչեան, կը ձայ – նակցի :

— *Հպարտ ենք, որ պարտիան (կու – սակցութիւն) վստահում է մեզ :*

Եւ յոյս կը յայտնէ թէ գինեմն ալ պիտի ընդունին, ուղարկելու համար դէպի *« մեր երկրի արեւելեան շրջաններ»* :

Ալ. Միասնիկեանի անուան բիմիական կոմպինատի կարբիդի ցեխի մեքենավար Աշոտ Գնտեմեանը կը գրէ :

— *« Ես ցանկանում եմ լինել առաջին – ներից մէկն այն հարիւր հազարաւորներից որոնք անձնական օրինակով արձագան – գում են պարտիայի եւ կառավարութեան կոչին» :*

Թերթը միեւնոյն ատեն բարեվաեաներ եւ տեղեկութիւններ կը հրատարակէ Ծայր. Արեւելքի «սխանչելի» տարածութեանց մասին, Խազախիստանէն եւ Ուզպեկիստա – նէն մինչեւ Վլատիվոստոկ, հրապուրելու համար երիտասարդներն ու երիտասար – դուհիները :

Շարժումը նոր սկսած ըլլալով, դժուար է նախատեսել թէ մեր հայրենիքը քանի հազար երիտասարդներ եւ երիտասարդու – հիներ պիտի տրամադրէ, այս նոր ար – տագաղթին համար :

*« Սով. Հայաստան»*ի Մայիս 25ի թիւէն կ'իմանանք թէ Երեւանի մէջ գումարուած ժողովի մը առթիւ, «արդէն աւելի քան 300երիտասարդներ ցանկութիւն են յայտ – նել մեկնելու Հեռաւոր Արեւելք, ծնունդ տալու արդիւնաբերական նոր ձեռնարկու – թիւնների » :

Երէկ գինուոր, այսօր «կամաւոր» բան – ուոր : Միշտ հայրենիքի սահմաններէն դուրս ... Վ.Ա.Հէ

ՆՈՐ ԱՊՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆ ԱՐԺԱՆԹԻՒՆ ՄԷՋ

Պուէնոս Այրէսէն կը հեռագրեն թէ ա – րիւնալի ղէպքեր պատահեցան Արժանթի – նի մէջ : Փերոնի կուսակիցներէն երկու զօրավարներ ապստամբութիւն մը սար – քած էին շաբաթ օր, Պուէնոս Այրէսի, Լա Փլաթայի եւ Ռոզարիոյի մէջ : Կառավա – րութիւնը անմիջապէս միջամտեց ամե – նայն խստութեամբ : Քաղաքացիներ եւ սպաներ զինակահարուեցան կարճ ըա – տավարութեամբ : Օդային ուժերը եւ նա – ւատորմը չէին մասնակցած ապստամբու – թեան : Կառավարութիւնը յաջողեցաւ խորտակել Լափլաթայի եւ Սանթա Ռոզա – լի մէջ ծագած շարժումը : Երկու զբջան – ներն ալ ապստամբներուն ձեռքն անցած էին առժամապէս :

Շարժումը զինուորական հանգամանք ունէր եւ կը կատարուէր ի նպաստ վա – խատական նախագահ Փերոնի : Պաշար – ման վիճակ յայտարարուեցաւ ամբողջ երկրին մէջ : Երբ ապստամբութիւնը պար – թեցաւ, նախագահ Արամպուրու բացա – կայ էր մայրաքաղաքէն : Փոխ – նախա – գահը, ծովակալ Ռոժաս անմիջապէս հա – ւատարիմ զօրքին գլուխն անցաւ, շար – ժումը խորտակելու համար : Այս առթիւ հրատարակուած հրամանագիրը կ'ըսէ թէ ո՛վ որ զէնք ունի կամ կը դիմադրէ բա – նակին անմիջապէս պիտի դատուի եւ մահուան պիտի դատապարտուի : Ապըս – տամբները յարձակում գործեցին Պուէնոս Այրէսի զինարանին վրայ : Սանթա Ռոզա – լի եւ Ռոզարիոյ մէջ ապստամբները ան – թեղը գրաւած ըլլալով կոչեր կ'ուղղէին ժողովուրդին :

Երկու զօրավարները յայտարարութիւն մը հրատարակած էին, ըսելով թէ ապըս – տամբութեան նպատակն է վերահաստա – տել 1949ի սահմանադրութիւնը : Կէս օ – րին Պուէնոս Այրէսը փրկուած էր եւ բա – րեկարգութիւնը վերահաստատուած՝ ամ – բողջ երկրին մէջ : Լա Փլաթայի ապըս – տամբները անձնատուր եղան օդանաւե – րու կրակին տակ : Շարժումին վա – տամբութեան բոյներէն մէկն էր զինուո – րական վարժարան մը : Սանթա Ռոզա – զքը պաշարուեցաւ հեծելազօրքին կող – մէ, երբ ապստամբները կը զրաւէին քա – ղաքապետութեան շէնքերը եւ անթելի կայանը : Իմբակոծուեցաւ նաեւ Լափլաթա քաղաքը, որ մասամբ ապստամբներուն ձեռքը անցած էր : Առաջին առթիւ զնդա – կահարուեցան զնդապետ մը, հարիւրա – պետ մը եւ 18 քաղաքացիներ :

Կիրակի ամբողջ օրը պահակներ կը շըր – ջէին Պուէնոս Այրէսի փողոցներուն մէջ : Հրացաններով եւ զնդացիրներով զինուած զինուորներ բռնած են բոլոր ռազմական տակտիկական դիրքերը : Կառքերն անգամ խիստ խաղարկութեան կ'ենթարկուին : Ապըս – տամբները յարձակում գործեցին Պուէնոս Այրէսի զինարանին վրայ : Սանթա Ռոզա – լի եւ Ռոզարիոյ մէջ ապստամբները ան – թեղը գրաւած ըլլալով կոչեր կ'ուղղէին ժողովուրդին :

Երկու զօրավարները յայտարարութիւն մը հրատարակած էին, ըսելով թէ ապըս – տամբութեան նպատակն է վերահաստա – տել 1949ի սահմանադրութիւնը : Կէս օ – րին Պուէնոս Այրէսը փրկուած էր եւ բա – րեկարգութիւնը վերահաստատուած՝ ամ – բողջ երկրին մէջ : Լա Փլաթայի ապըս – տամբները անձնատուր եղան օդանաւե – րու կրակին տակ : Շարժումին վա –

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

Տեղական թերթերը դիտել կուտան թէ մինչ ապստամբները կը խուսափին ճա – կատամարտէ, իրենց ահաբեկիչները կը չարունակեն յարձակում գործել ապա – րակներու եւ տուներու վրայ : Անցի օր ռումբ մը պայթեցուցին Կոստանդինի մէկ սրճարանին մէջ, վիրաւորելով 8ն հոգի : Յաջորդ օրը հրկիզեցին Օրլէանվիլի փայ – տաշէն քաղաքապետարանը : Ֆրանսական ոստիկանութիւնը եւ զօրքը պաշարեցին երկու հազար բնակիչներ Ալժէի իսլամա – կան թաղին մէջ, իրրեւ հետեւանք չորս անձերու սպանութեան :

× Տեղական թերթերը կը չարունակեն

ՀՈՒՇԵՐ ՀԱՅ ՄԱՐՏԻՐՈՍՆԵՐԻ

Ա՛ՄՐ.— Հեռատր. փաստերով հաստատվում է, որ Նեմեցիան, կոտրելով 1911թ. պայմանագիրը, ռազմական նպատակներով է օգտագործել Մարոկոյի ճանապարհները։ Ֆրանսիական կառավարությունը, որ ստանձնել է Մարոկոյի խաղաղության երաշխավորությունը, ստիպված է եղել ռազմական միջոցների դիմել։ Ֆրանսիական զորքերը ներխուժել են Մարոկո։ Ֆրանսիական զորքերի հրամանատարությունը հայտարարել է, որ ֆրանսիական զորքերը Մարոկոյում կմնան մինչև այն ժամանակ, երբ Մարոկոյի սահմանները լիովին ապահովված կլինեն

ՆՎՎԱՆՈՍ

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԵՊ, 364 - 400)

15.— ԼԱՎԱՑՈՒՄԸ ՂՎՇՆՈՑ ՀՂՈՐԴԻՆ

Մեծ էր Թեոդոսի ուրախությունը, երբ նրան հայտնեցին, որ Ղվշնոց հղորդին հաջողվել է ամուսնացնել իր դստերը Նվվանոսի հետ: Ամուսնությունը տեղի ունեցավ Թեոդոսի Կոստանդնուպոլիս մտնելուց հետո: Նվվանոսը ոչ միայն ազնվական ծագում ուներ, այլև հմուտ զորավար էր, ինչպես նաև՝ խոհեմ քաղաքագետ: Թեոդոսը նրան հանձնարարեց Արևելքի զորքերի գլխավորությունը, որպեսզի նա կարողանար ճնշել Մաքսիմոսի ապստամբությունը: Նվվանոսը հաջողությամբ կատարեց հանձնարարությունը, և Մաքսիմոսը պարտվեց ու սպանվեց: Թեոդոսը Նվվանոսին նշանակեց Արևելքի զորքերի գլխավոր հրամանատար, իսկ 392 թվականին՝ Արևմուտքի զորքերի գլխավոր հրամանատար: Նվվանոսը ղեկավարում էր Արևմուտքի զորքերը, երբ Արբոգաստը սպանեց կայսր Վալենտինիանոս Երկրորդին և գահ բարձրացրեց Եվգենիոսին: Նվվանոսը հրաժարվեց ճանաչել Եվգենիոսին և պատրաստվեց պատերազմի: Նա ուզում էր նախ և առաջ հաշտեցնել Թեոդոսին Արբոգաստի հետ, որպեսզի նրանք միասին կարողանան հաղթել Եվգենիոսին: Նվվանոսը Թեոդոսին ուղարկեց Կոստանդնուպոլիս, որպեսզի նա բանակցություններ վարի Արբոգաստի հետ: Թեոդոսը ընդունեց Նվվանոսի առաջարկությունը, սակայն Արբոգաստը մերժեց հաշտության առաջարկը: Նվվանոսը հրամայեց կառուցել ամրություններ Ալպյան լեռների վրա, որպեսզի կանխի Եվգենիոսի զորքերի ներխուժումը Իտալիա: Նվվանոսը ինքը ղեկավարում էր Եվգենիոսի դեմ մղվող պատերազմը: Նա հաղթեց Եվգենիոսին և սպանեց նրան: Նվվանոսը հաղթական վերադարձավ Կոստանդնուպոլիս: Նվվանոսը մահացավ 400 թվականին:

Ղ Ա Յ Ա Կ Ա Ն

ՍԱՍՈՒՆԻ — Բնության չքշան մը ևս բռնեց Հ. Մ. Ը. Ա.ն: Հանգուցեալը 23 տարեկան էր, երբ հիմնեց Բերդի Թարգմանչաց Միությունը, որուն ամենեն եռանդուն անդամներեն մին եղաւ մինչև իր մահը: Ան ուսանելու մեկնած էր Ամերիկա, ուր ստացաւ Ճարտարապետական վկայական մը: Ան ամուսնացած էր Ամերիկահայ տիկին մը հետ, որ ևս ուսանած էր Ամերիկա: Ան ունի երկու զաւակներ, որոնք ևս ուսանելու կը գտնուին Ամերիկա: Ան ունի նաև քոյր մը՝ Տիկին Ս. Ա.

ըիչներէն ոմանք փախած են, ուրիշներ ձերբակալուած :

Կառավարութիւնը կը ծանուցանէ թէ գործողութիւնները վերջացած են եւ կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ : Կը հետապնդուին փախատական ապստամբները եւ կասկածելիները :

ԱՅԶԸՆՀԱՒԻԼԸ Կ'ԱՊԱՔԻՆԻ

Նախագահ Այզընհաուըը բժշկական գործողութեան մը ենթարկուեցաւ անմիջապէս : Վիճակը գոհացուցիչ կը համարուի : Տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ նախագահը քաջութեամբ դիմացաւ գործողութեան որ տեւեց երկու ժամ : Կիրակի օր ակսաւ պառիլ սենեակին մէջ, մէկ թիկնաթոռէն միւսն երթալով բժիշկներու աջակցութեամբ : Լաւատեսները կը կարծեն թէ ապաքինումը կրնայ վերսկսիլ իր քաղաքական գործունէութիւնը : Աշխարհի բոլոր կողմերէն յաւակնական հեռագիրներ կը հասնին Ուաշինկթըն : Ս. Միութեան վարիչներն ալ հեռագիրներ ղրկած էին, արագ ապաքինում մաղթելով : Առաջին առթիւ հեռագիրը մը ուղղած էր Ֆրանսայի հանրապետութեան նախագահը : Ամբողջ Ամերիկայի մէջ աղօթքներ կը կատարուին Այզընհաուըրի արեւշատութեան համար :

Այժմէն իսկ ենթադրութիւններ կ'ըլլան իր թեկնածութեան մասին :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԿԱԹի արտադրիչներու գործադուլը սկսաւ կիրակի օր, կաթէ ղրկելով Փարիզը : Հինգշաբթի օր չարժուեցաւ պիտի տարածուի Լիոնի եւ Պորտոյի մէջ : Կառավարութիւնը Յունիս 15ին նոր որոշում մը պիտի տայ վիճելու մասին : Երէկ առաւու 500·000 լիտր կաթ հասած էր Փարիզ, փոխան 980·000 լիտրի : Կը վախցուի որ կացութիւնը աւելի ծանրանայ :

ԿԻՊՐՈՍի մէջ երեք անպլիացի վինուորները մեռան, եօթը հոգի ալ վիրաւորուեցան, երբ իրենց կառքը անդունդը գլորեցաւ լեռնային շրջանի մը մէջ : Ամենածանր արկածը կը համարուի այս դէպքը : Լիմասոլի մէջ զաւդիրները փորձեցին հրկիզել երկու անպլիական կառքեր : Ութերեք եւ քսանչիկներ գտնուեցան մօտակայ երկու վիւղերու մէջ : Ծամակուռթայի մէջ անծանօթներ երկու անգամ փորձեցին հրկիզել անպլիական մթերքա-նոց մը :— Անպլիոյ աշխատաւորականները միշտ կը պահանջեն վերսկսիլ բանակցութիւնները :

ԼԵՀԱՍՏԱՆի նախկին վարչապետներէն Սթանիւլաս Մաքլիւհիյ, որ աքսորական կառավարութեան պետն էր մինչեւ 1955 Յունիս 22ին, որոշեց իր երկիրը վերադառնալ, օգտուելով ընդհ. ներումէն : Այս առթիւ ըսաւ,— «Հակառուչեւիկ եմ աւելի քան երբեք· բայց որոշեցի հայրենիք վերադառնալ, վասն զի երազ է աքսորականի քաղաքականութիւնը : Քանի որ Անգլիա եւ Ամերիկա դաւաճանեցին մեզի եւ յոյս չկայ որ իմ ժողովուրդս փրկուի Արեւմուտքի միջոցաւ, պարտական-նութիւն կը սեպեմ իմ հայրենիքս վերադառնալ եւ լայնօրէն օգտուիլ նոր, աւելի թոյլատու պայմաններէն : Աքսորի միջոցին սորվեցայ թէ Անգլիան պատմութեան ամենամեծ դաւաճանն է » : Նախկին վարչապետը Լոնտոն կը գտնուի այժմ :

ԹԻՖԼԻՍԻՆ Վիէննա հասած լուրերու համաձայն, վերջերս յոյցեր տեղի ունեցած են ուսանողներու կողմէ, անկախութիւն պահանջելով :

ՅՈՒՐՏԸ սաստկացաւ յանկարծ, փաթիլի մէջ : Ձերմաչափը զերոյէն վեր 12 կը ցուցնէր կիրակի օր, մինչ որ տեսնուած չէ 80 տարիէ ի վեր, Յունիս ամսուան մէջ : Անձրեւը եւ փոթորիկները կը շարունակուին :

ԻՍՐԱՑԷԼի վարչապետը, Պէն Կուրիոն, հեռագիր մը ուղղելով Ուաշինկթըն, կ'ըսէ թէ «պատերազմի վտանգը այս ամառ աւելի պիտի սաստկանայ, քանի որ Արաբները արդիական զէնքեր ստացած են Չեխոսլովաքիայէն» :

ՄՈՍԿՈՒԱՑին կը հետապրէն թէ կառավարութիւնը որոշեց ջնջել բարձրագոյն վարժարաններու, արհեստագիտական դպրոցներու եւ համալսարաններու ուսանողական թոշակը : Այս որոշումը տրուած էր Յունիս 6ին եւ նոր կը հրատարակուի :

ԵԳԻՊՏՈՍի վարչապետը Գահիրէ հրաւիրեց Թունուզի վարչապետը՝ Պուրկիպա :

ԼԻԲԱՆԱՆի նոր դահլիճը կազմուեցաւ նախագահութեամբ հրաժարեալ վարչապետ Ա. Եաֆիի :

ՀԱՅ-ԲՈՑԺ

Խմբագիր՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՐՏ - ԱՊՐԻԼ Թիւը (48 էջ), հետեւեալ բովանդակութեամբ .—

Ցիսուսի լուսանկարը (Շ. Նարդունի) · — Ֆրանկախտին պատմութիւնը (Տոքթ. Պ. Մխսքեան) .— Կամակղոպիւլին (Տոքթ. Սերոբեան) .— Հաղարումէկ դիւերներ չքնացնող դեղ մը (քաղհան) .— Եղճեռք (Նարդեան Բժշկ. Բառարան) .— Ո՞րքան կաթ տալ երախային (Մենծ-Հայրիկ) .— Որովայնային ժանտասենդ-Թիֆօ (Տոքթ. Ղազարեան) .— Ի՞նչպէս կ'արտաքսուին փուքերը (Տոքթ. Գալուստեան) .— Կաթ-(փրոֆ. Պէրպէրեան) .— Հիւծախտը Հայաստանի մէջ (Տոքթ. Հայկանուշ Տիգրանեան) .— Դեղաբանութիւն (Հ.) . — Ձեր կերածը թոյն է (Տոքթ. Աշճեան) . — Երբ սեղան կը նստիք (Տիկին Պօժէօ) .— Ինչպէ՞ս կը ծերանանք (Տոքթ. Նաւասարդ) .— Կուրաղեստակը... ծովի վրայ (Տոքթ. Աշճունեան) .— Լողացողնե՛ր, ղո՞յշ մուկերէն (Տոքթ. Պոնէ Ռուա) :— Արտասահման 1200 ֆրանք :

Տարեկան բաժնեգինը 1000 ֆրանք :

Դիմել խմբագրին՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

32, Rue de Trévise, Paris (9)

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ֆ. Կ. Խաչի Մարսէյլի մասնաճիւղը իր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնէ Տիկին Անոնա Մելիք Մուշկամպարեանի, Պ. Ս. Մուշկամպարեանի եւ բոլոր պարագաններուն, իրենց ողբացեալ ամուսնոյն եւ հօր՝ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ՄԵԼԻՔ ՄՈՒՇԿԱՄՊԱՐԵԱՆի կսկծալի մահուան առթիւ :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Համախարբ. Միութեան մասնաճիւղը ցաւակցութիւն կը յայտնէ Լեւոն Ամէմեանի իր սիրելոջ եղբօր մահուան առթիւ (Վալանս) : Նմանապէս եղբօրը, Ա. Ամէմեանի եւ քոյրերուն :.

ՆՈՒԻՐՆԵՐ

Մարսէյլէն Պ. Պօղոս Պալիկեան իր սիրեցեալ կնոջ Հայկանոյշ Պալիկեանի կքսկծալի մահուան առթիւ երկու հազար ֆր. կը նուիրէ Ֆ. Կ. Խաչի օգափոխութեան կայանին :

Ստանալ «Ծառայ»էն :

× Օր. Այտա Թօփուզեան եւ Պ. Վահրուժան Մինասեան հինգ հազար ֆր. կը նուիրեն Հ. Կարմիր Խաչի Ֆէսանվիլի կայանին, իրենց նշանախօսութեան առթիւ :

●

Ոմն երկու հազար ֆրանք կը նուիրէ Շաւիլի եկեղեցիի շինութեան, Տիկին մը եւս հազար ֆր. նոյն նպատակին, հազար ֆրանք ալ Ալֆորվիլի եկեղեցիին :

Ստանալ «Ծառայ»էն :

LA MAISON DES INTELLECTUELS
44րդ ցուցահանդէսին
Au cercle Volney, 7 Rue Volney
Métro: Opéra ou Madeleine
23 Մայիսէն — 30 Յունիս
Կը մասնակցի ՏՐԴԱՏ ՆՇԱՆԵԱՆ իր 12 կտոր քանդակներով եւ ջրանկարներով :

ԾԱԽՈՒ Է

ՀՐԱՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի երեսուն տարուան ժամացոյցի եւ ադամանդի վաճառատունը բոլոր ապրանքներով :

Խանութին եաին երեք սենեակ, իսկ վերան՝ երկու սենեակ եւ խոհանոց : Անձնական կառատուն բակին մէջ :

Դիմել ՏԻԿԻՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի,
261, Fg. St. Martin, Paris (10).
Tél. : NORD 60-69.

(Խանութը գոց է կիրակի եւ երկուշաբթի օրերը) :

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՕՐԸ

Սորպոնի մեծ Ամփիթատրոնին մէջ
Գեղարուեստական ցերեկոյթ
Նախագահութեամբ Ակադեմական
Տքթ. ԹՐԵՄՕԼԻԷՐի

Միջոցաժար մասնակցութեամբ յայտնի արուեստագէտ եւ արուեստագիտուհի-ներու :

Կիրակի, մէկ Յունիս, ժամը 14·30ին :

Տոմսերու գինն է 100, 200, 300 եւ 500 ֆրանք :

Մանրամասնութիւնները մօտ օրէն :

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՕՐ

Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Անիէնի «Սեբոբ – Սօսկ» մասնաճիւղին հանդէսը, այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 16 — 23, 149, Ավընիւ Արժանթէօյ, Անիէր :

Կը խօսի՝ ընկ. Ա. ՊԻԼԻՋԻԿՃԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին եւ պատեհ մը՝ «Բարեկենդանի Անկուտիները» :

Ժամը վեցէն վերջ խնջոյք – պարահանդէս :

Ծանօթ.— Փորթ Քլիշիէն առնել թիւ 140 հանրակառքը եւ իջնել Փլաս տէ Պուրկինեօճ :

ՅԵՐԵԿՈՅԹ – ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Կապոյտ Խաչի Սեւրանի մասնաճիւղին կողմէ :

Այս կիրակի, ժամը 15էն 23 : Մասիսի հեղ սրահին մէջ, 82 Ավընիւ տը Լիվրի :

Կը մասնակցի Սիփան – Կոմիտաս երգչախումբը :

Կը ներկայացուին երկու ծիծաղաշարժ պատկերներ, հայկական եւ եւրոպական պարեր ԿԱՐՕ ՍԱՐԵԱՆի նուագախումբով :

Հանրակառք 147 էկլիզ տը Փանթէն, Շոզելկառք կառ սիւ Նոռէն ժամը 14էն :

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը երեքշաբթի 12 Յունիս, ժամը 21ին, Քառէ սրճարանին վերնայարկը : Դասախօս՝ Ղ. ՄԵԼՈՅԵԱՆ : Նիւթը Անհատականութիւնը եղիա Տէմիրճիպաշեանի հով :

Մուտքը ազատ է :

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս չորեքշաբթի իրիկուն ժամը 9ին, Քառէ սրճարանին վերնայարկը :

Պիտի խօսի բանաստեղծ Տիկին Մարի Աբմահեան, նիւթ ունենալով « Մեծ բանաստեղծուհի Մարսէլին Տեպորտ Վալմորի կեանքն ու գործը» : Տիկին Արմենուհի Վարպետեան կարդայ պիտի արտասանէ : Թարգմանուած Տիկին Աթմաճեանի կողմէ :

ՓՈԽԱՆՑԵԼԻ Է

Օվերթայի շրջանին մէջ, երկրորդ յարկ, փողոցի վրայ, չորս սենեակ, խոհանոց, տուշ : Բնակութեան կամ գրասենեակի համար : Վարձք 110 հազար : Գինը 2 միլիոն 300 հազար :

Հեռաձայն ՍԱՆ· 55·40 եւ 95·40 :

Կ'ՈՒԶՈՒԻՒՆ

Իրենց տանը մէջ շմիզիէ կարող վարժ գործաւորուհիներ : Դիմել ամէն օր ժամը 14 – 18, Ա. Պաֆիրճեանի,
58 ռիւ տ'Ապուքիր, Փարիզ (2) :
A. Bakirdjian, 58 Rue d'Aboukir
Paris (2e).

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՊՐԻԼ 8ԻՆ

Վերջացաւ «Ցառաջ»ի վերհրատարակման 11րդ տարին :

Ջերմապէս կը խնդրենք մեր բաժանորդներէն դիւրացնել վարչութեան դործը, անյապաղ վերանորոգելով իրենց բաժանորդագրութիւնը կամ փակելով իրենց առկախ հաշիւները, առանց սպասելու մասնաւոր նամակի :

Նկատի չեն առնուիր հասցէի այն փոփոխութիւնները, որոնց կցուած չէ հին հասցէն :

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ԴԷՊԻ ԼՈՒՐՏ

30 Յուլիսէն — 6 Օգոստոս

Արձանագրութեանց եւ պայմաններու համար դիմել.—

Փարիզ, Յովսէփ Վ. Քաֆթանճեանի,
10bis Rue Thouin, Paris (5e), Tél. : ODEON 02-12.

Լիոն, Միքայէլ Վ. Մոմճեանի,
78, Rue Rabelais — Lyon (3e).

Վալանս, Գրիգոր Վ. Պապեանի
11 Place Belat — Valence (Drôme).

Արձանագրութեանց վերջին պայմանաժամն է 30 Յունիս :

ԾՆՈՂՆԵՐՈՒ ՕՐԸ ԼԱ ՍԻՈՒՄՅԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Հայ Երիտ. Մխութեան : Այս Շորեքշաբթի, ժամը 21ին, Պուլմանի մէջ :

Կը բանախօսէ Պ. Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ

Երկու զաւեշտ, դերասան Պ. Թրազոշի կողմէ :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

Ֆ. Կ. Խաչի Մարսէյլի մասնաճիւղին դաշտադնացութիւնը Յունիս 8ին :

DEPOFERM
Dépot d'Usine
8, Rue de la Providence
Marseille, 1e ARR.

Fermeture ECLAIR
Dorée le mètre 196 Frs.
Emaillée le mètre 250 Frs.

Fermeture ROLL
Prix d'Usine

Fil à COUDRE
Simili 25 grs.
La boite de 10 625 Frs.
Bouton Galalith
et divers fournitures confections.

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶ ԱՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

Երէ կ'ուզեն կնոջական նորաձեւութեան վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Ս. ԳԱԶԱԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
CLAIRE COMTE
COUTURE
ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
17, Boulevard des Capucines Café de la Paix ին դիմացը
ՕՓԵՐԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՑ
Տարւոյն բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն եւրոպական ընտիր կերպասներ, ամբերի կարուածք.
ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ :

Ets. TAKVORIAN. GAP (Hautes Alpes)
Industrie de Férmetures à Glissiere
Confectionneurs consultez nous pour vos besoins de Férmetures pour jupes, robes etc...
Chaine Spéciale pour Maroquinerie
ՊԱՀԱՆՋԵՑԷՔ ՄԵՐ ՆՄՈՅՇՆԵՐԸ ԵՒ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ
ԲԱՑԱՌԻԿ ԳԻՆԵՐ
ՀԱՅ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
Ներկայացուցիչներ կը փոխուին ամէն շրջանի համար

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրա՛նսա եւ գաղութքներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
13
ՅՈՒՆԻՍ
●
MERCREDI
13 JUIN
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7602 32e ANNEE

Խմբագիր ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3413

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՈՂԲԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

●

Ի՛նչ եղերական զուգադիպութիւն ...

Ֆրանսայի հիւրերուն մեկնումէն անմիջապէս ետք, Երեւանի պաշտօնաթերթը, «Սովետական Հայաստան» կը հրատա – րակէր խանդավա՛ռ կոչեր, կարելի եղածին չափ շատ երիտասարդներ եւ երիտասարդուհիներ հրապուրելու եւ Սիպերիա ղրկելու համար :

Թերթը տող մը բան չէր ըրած պ. Փինոյի ժամանումին առթիւ կատարուած պերճախօս յոյցերու մասին :

Դոհացած էր հրատարակելով Հայաստանի հեռագրական գործակալութեան նկարագրութիւնը՝ պաշտօնական ընդունելութեան առթիւ (Մայիս 23–24) : Սա – փոփումը կարդացիք «Յառաջ»ի մէջ, Յունիս 6ին :

Յաջորդ օրն իսկ, Մայիս 24ին, կ'երեւային մանրամասն տեղեկութիւններ եւ նկարներ՝ Ծայր. Արեւելքի համար ալին – ուորպրուած «կամաւորներու» խանդավառութի՛ւն մասին :

Այսպէս, լուսանկար մը կը ներկայացնէ Երեւանի «Կանոզ» գործարանի «հայրե – նասէրների բրիգադա»ն, հետեւեալ ար – ձանագրութեամբ .

— « Երիտասարդ հայրենասէրները ցանկութիւն են յայտնում իրենց աւանդը մուծել այն հերոսական աշխատանքում, որ կատարում է Սիբիրի եւ Հեռաւոր Արեւելքի անապատ հարստութիւնները ժո – ղովրդի բարօրութեան համար օգտագոր – ծելու նպատակով » :

Այս առթիւ, Երիտ. Միութիւնը 25 դիմում ստացեր է եղեր :

Պատկերին տակ՝ նկարագրութիւնը ե – րեւանի մէջ դումարուած հրապարակա – յին ժողովի մը, ուր Երիտ. Միութեան քարտուղարը ճառ մը խօսելով, կը ծա – նուցանէ թէ «արդէն աւելի քան 300 երիտասարդներ ցանկութիւն են յայտնել մեկնելու Հեռաւոր Արեւելք» :

Այս նկարագրութեան տակն ալ կ'երե – ւայ լուսանկար մը չորս սիւնակի վրայ :

Ժողովի ընթացքին, երիտասարդուհի մը կը յայտնէ թէ ամուսնին՝ «Պոլիտեխնիկական ինստիտուտի մեխանիկական ֆակուլտետ»ի շրջանաւարտ Դարբինեանի հետ կը մեկնի Ծայր. Արեւելք :

Քանի տարեկան «կամաւոր» մըն ալ պարծանքով կը յիշէ Խրուշչեւի խօսքը .

— Չկարծէի թէ գնում էի զոհաբերի մօտ գաթա կամ ծուագեղ ուտելու. պէտք է աշխատիլ, պէտք է կառուցել ...

« Սովետական Հայաստան »ի յաջորդ համարին, 26 Մայիսի երկրորդ էջը ամբողջովին յատկացուած է այս նոր արշաւին, հետեւեալ խորագրով,— «Դէպի Ա – րեւելք, դէպի աշխատանքային քաջագործութի՛ւն» : Գլուխն ալ՝ քարէս մը, որ կը նկարագրէ «ազանչելի երկրամաս մը» , Պրիմորյեն, հիւսիսէն սահմանակից Խաբարովսկի, արեւմուտքէն եւ հարաւ ա – րեւմուտքէն Չինաստանի եւ Մոնղոլի, հարաւէն՝ ճափոնական ծովուն : Տարածութիւնը՝ 163·000 քառ. քիլոմեթր : Ունի 9 քաղաքներ որոնց գլխաւորն է Վլադիվոստոկ :

Նկարագրութենէն կը հետեւի թէ երկուան աքսորավայրը զարճեր է կամ սիբիրական դառնայ դրախտավայր :

Եւ զարճեալ կոչեր ու «դիմումներէ հոսանք» Հայաստանի քաղաքներէն :

Բոլոր նկարագրութիւնները իրարու կը նմանին եւ կը ձգտին մէկ նպատակի, — կախարդական շրջանակ մը ստեղծել, որ – պէս զի երիտասարդները ու երիտասարդուհիները «հայրենասիրական» կարաւաններ կազմեն եւ ճամբայ ելլեն :

Որո՞ւն հաւատալ : Հայրարութե՞ամբ եւ խանդավառութե՞ամբ դէպի —Սիպերիա դաղթելու այս «հոսանք »ի՞ն, թէ փենոյի այցելութեան առթիւ արձակուած այցելութեան առթիւ արձակուած դաղակներուն ...

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔ

●

Յունիս 11ին Մոսկուա հասաւ Եմէնի դահաժառանգ իշխանը, էլ Պաատը, որպէսզի իմամ Ահմէտի : Առաջին արար իշխանն է որ Խ. Միութիւնը կ'այցելէ, ընդ առաջ երթալով Մոսկուայի հրաւէրին : Այսպէս, Խ. Միութիւնը հետզհետէ կը զօրացնէ իր դիրքը Միջին Արեւելքի մէջ, բարեկամներ չահելով :

Եմէնի դահաժառանգէն վերջ Մոսկուա պիտի այցելեն ուրիշ արար իշխանաւորներ, որոնք, ղեւրան ըլլալով Եգիպտոսի վարչապետը, ղնդ. Կամալ Նասր : Դահաժառանգը, որ սեւ եւ ծփուն պատմուճան մը հագած էր, մէկքին ալ ոսկի դաշոյն մը, օդակայանին մէջ դիմաւորուեցաւ արտաքին նախարար Շեպիլովի եւ ուրիշ պաշտօնատարներու կողմէ : Շեպիլով Դահիրէ կը սպասուի այսօր – վաղը : Պիտի այցելէ նաեւ Լիբանան եւ Սուրիա : Քաղաքական շրջանակներու մէջ կը կարծեն թէ աւելի սերտ յարաբերութիւնները պիտի հաստատին այս այցելութեամբ, մասնաւորապէս Եգիպտոսի եւ միւս արաբական երկիրներուն հետ :

Փայլուն հանդիսութիւն մը սարքուած էր Մոսկուայի օդակայանին մէջ, Եմէնի դահաժառանգին ընդունելութեան համար : Զինուորական նուագախումբը հնչեցուց երկու երկիրներու քայլերգները : կայարանը զարդարուած էր խորհրդային եւ եմէնեան դրօշներով : Զօրահանդէս մըն ալ տեղի ունեցաւ : Էլ Պաատ, որ իր երկրին փոխ–վարչապետը եւ արտաքին գործերու նախարարն է, չերմ ընդունելութիւն չյայտնեն իրեն եղած ընդունելութեան համար : Այս առթիւ ճառ մը խօսելով, ըսաւ.— «Եմէն կը հաւատայ թէ յարաբերութեանց եւ անձնական շփումներ – ու ամրապնդումը ազդու միջոց մըն է պայքարելու համար նախայարձակման եւ պատերազմին դէմ : Կ'աղօթեմ Աստուծոյ որ յաջողութիւն պարգեւէ ինծի այս առաքելութեան մէջ որ պիտի նպաստէ աւելի զօրացնելու խաղաղութիւնը եւ գործակցութիւնը ժողովուրդներու միջեւ » : Ընդունելութեան ներկայ էր Իսլամներու միւֆթին :

Եմէն, որ բարեկամութեան դաշնագիր մը կնքեց Խ. Միութեան հետ անցեալ Հոկտեմբեր 31ին, Դահիրէի մէջ, կը հեռաւէ Եգիպտոսի արտաքին քաղաքականութեան : Երկիրը կը գտնուի արաբական թերակղզիին հարաւ – արեւմտեան անկիւնը, կարմիր ծովուն վրայ : Սահմանակից է Սէուտի Արաբիոյ եւ Ատէնի : Այս այցելութեամբ Եմէն առեւտրական դաշնագիր մը պիտի կնքէ Խ. Միութեան հետ : Երկիրը սուրճ կ'արտածէ , բայց կը կարօտի ամէն տեսակ ապրանքներու եւ տրնտեսական օգնութեան : Իրազեկներ հաստատական կը գտնեն որ յառաջիկային խորհրդային մասնագէտներ հրաւիրուին եմէն : Իշխանը ճամբայ չելած, Մոսկուայի թերթերը բարեկամական յօդուածներ հրատարակեցին Եմէնի մասին, քարէս – ներ ալ տպելով : Կուսակցական պաշտօնաթերթը, «Փրաւտա», կը գրէ թէ «այս այցելութիւնը կ'ապացուցանէ յարաճուն գործակցութիւն Խ. Միութեան եւ արաբական ազգերուն միջեւ» : Ցեասյ կ'ըսէ թէ «Խ. Միութիւնը որեւէ մասնաւոր առաւելութիւն կամ առանձնաշնորհ չի փնտռեր Միջին Արեւելքի մէջ, ոչ ալ նը – պաստակներ ունի կամ կ'ուզէ չահագործել Մօտաւոր Արեւելքի բնական հարստութիւնները » :

× Շեպիլով Դահիրէ կը սպասուի Յունիս 18ին, Սուրիա՝ 22ին, Լիբանան՝ 25ին :

■ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ■

●

ԱՓ ՄԸ ՀԱՑԵՐ ԼԻՆ ...

Անիշան համբաւիներ մնացած են Նոր Յոնգստանի երբեմնի շէն գաղութքներէն — Դավալա, Տրամա, Քսանթի, Քոմոթինի եւ Ալեքսանդրապոլիս (Տէտէ Ագաճ) :

Տասնեակներով ընտանիքներ, որոնք տուն – տեղ ունին եւ չեն կրնար ձգել :

Ոչ դպրոց մնացած է, ոչ ալ եկեղեցի : Երբեմն շրջուն հովիւ մը կը ղրկեն Աթէնէէն, հոգեւոր մխիթարութեան համար :

Ամէնէն հայաշատը, Սելանիկ, որ 1000–1200 հայրենակից կը հաշուէ, եկեղեցի ունի, բայց քոյլ չեն տար որ դպրոցն ալ վերաբանայ :

Հակառակ այս տխուր կացութեան, ազգային գիտակցութիւնը կը մնայ վառ, եւ միջոցներ կը գտնեն, տարրական հայերէն մը սորվեցնելու համար նորահասներուն :

«Ազատ Օր»էն կ'իմանամ թէ սրտառուչ ձեռնարկ մը կատարեր են վերջերս, նա – խաձեռնութեամբ Գավալայի Թաղ. Խորհուրդին :

Այժ մարմինը լարելով իր ուժերը, Ապրիլ 11–24ի սգահանդէս մը կը սարքէ Մայիս 20ին :

Կոչ մը կ'ուղղէ միւս բաղաքներու ցիրուցան մնացորդներուն, Աթէնքէն ալ իրրեւ բանախօս կը հրաւիրէ Սօս – վա – նին, եւ ոգեկոչումը տեղի կ'ունենայ պատշաճ հանդիսաւորութեամբ :

Նախ պատարագ եւ հոգեհանգիստ, ապա բուն սգահանդէսը :

Երգչախումբ մըն ալ կազմեր են եւ խումբ մը աղջիկներ յաջող արտասանութիւններ ըրեր են, հակառակ անոր որ Մակեդոնիոյ եւ Թրակիոյ հայ համայնքները դպրոց չունին :

Թղթակիցը կ'ըսէ թէ բոլորն ալ մրցումի ելած էին իրարու հետ, լաւագոյնս կատարելու համար իրենց պարտականութիւնը : «Հայոց եկեղեցին վերածուած էր մեռելատան » :

Սգահանդէսէն վերջ, իրիկուան դէմ , հայրենակիցները կը հաւաքուին քացօթեայ սրճարան մը, եւ այս անգամ պատրոնները են որ կը փայլին, սուգի մշուշը փարատելու համար : «Փաթի սրճարանը և աւազուտ ծովափը այդ օրը հայացան» :

Ահա այսպէս կը դիմանան եւ կ'աշխուժանան ցիրուցան համրաւիները, ոգեկոչելով ոչ միայն ժողովուրդի մը համազգային սուգը, այլ եւ «արուեստի գործերը » :

Հաւատարմութեան եւ յարատեւութեան ոգին է որ կ'արտայայտեն ափ մը Հայեր այս հառեստ ձեռնարկով, Մակեդոնիոյ լեռներուն մէջ :

Վ.Ա.Հէք

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀԻՒՍ. ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

●

Տեղական թերթերը կը գրեն թէ օդնական պինուրը կը ղրկուի օդանաւերով, Մէժերիոյ եւ Մարոքի սահմանին պաշտպանութիւնը զօրացնելու համար : Առջի օր խումբ մը ապստամբներ պաշարուելով բնաջինջ եղան Թունուզի սահմանադլուխին մօտ :

× Նիւ Եորքէն կը հեռագրեն թէ Ազգ. ժողովին արաբական եւ ասիական պետութեանց պատուիրակները, որոնք անցեալ աշնան յաջողած էին օրակարգ անցընել Ալժերիոյ խնդիրը, կը պատրաստուին նոր ձեռնարկ մը կատարել Ֆրանսայի դէմ : Շարք մը ժողովներէ ետք, անոնք որոշեր են դիմել Ապահովութեան Խորհուրդին : Եթէ այս վերջինը մերժէ, այն ատեն պիտի պահանջեն արտակարգ նիստի հրաւիրել ՄԱԿի ընդհ. ժողովը : Եթէ բաւարար մեծամասնութիւն չհահին, նորէն Ազգ. ժողովին պիտի դիմեն յառաջիկայ աշնան :

× Աղէքսանդրիայէն կը հեռագրեն թէ բանուորները մերժեցին պարպել Մեսա – ժըռիի «Մարսէյէզ» չոգենաւը , իբրեւ բողոք Ֆրանսայի ալժերիական քաղաքականութեան դէմ : Նոյնպէս կարելի չեղաւ բեռցնել մաս մը բամպակ որ սահմանուած էր Լիբանանի : Դամասկոսէն հասած տեղեկութիւնները կըհաստատեն թէ վերջնապէս արդիլուած է ցորեն ղրկել Ֆրանսայի : Արաբական Դաշնակցութիւնը արդիլեց ամէն գործառնութիւն արեւմտեան երեք ընկերութեանց հետ, որոնք պարէն փոխադրած էին Իսրայէլի համար :

× Եգիպտոսի կառավարութիւնը կը հաստատէ թէ նոր մարտանաւեր հասած են Աղէքսանդրիա, զօրացնելու համար եգիպտական տորմիղը : Կը կարծուի թէ այս մարտանաւերը գնուած են համայնավար երկիրներէ : Վերջերս քանի մը յածանաւեր հասած էին լեհական դրօշով :

ԿԱԹի արտադրիչներուն գործադուլը կը չարունակուի, մեծ նեղութիւն պատճառելով Փարիզի բնակիչներուն : Աւելի ծանրօրէն ազդուած են Սէն է Մառնի եւ Էօրի շրջանները : Կը կարծուի թէ կացութիւնը պիտի բարւոքի վաղը, հինգշաբթի : Երէկ միայն 170·000 լիտր կաթ հասած էր Փարիզ :

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Ընկեր Մ. Պարսամեան կը խնդրէ մեզմէ ծանուցանել թէ հրաժարած է Մալկեանի Ցօբել. յանձնախումբի անդամակցութենէն :

ՀԱՋԱՐ ԿԱԼԱՆԱԻՈՐ ԱՐԺԱՆԹԻՒՆԻ ՄԷՋ

●

Վերջին լուրերու համաձայն, հազար հոգի ձերբակալուած են Արժանթինի մէջ, ձախողած ապստամբութեան հետեւանքով : Առաջին առթիւ դնդակահարուած են 38 հոգի եւ ուրիշներ ալ կը հետապնդուին : Կառավարութիւնը որոշած է անխնայ պատժել բոլոր յանցաւորները : Իրազեկներ դիտել կուտան թէ 25 տարիէ ի վեր առաջին անգամ է որ քաղաքական ապստամբներ կը գնդակահարուին Արժանթինի մէջ : Պաշարման վիճակը էէ վերցուած Պուէնոս Այրէսի մէջ : Գնդացիրներ տեղաւորուած են կառավարական պաշտօնատան պատշգամներուն վրայ , իսկ հրաձգիչները՝ դուռներուն առջեւ : Օդանաւեր անդադար կը սաւառնին զինուածներ կատարելով : Կարելի չէ կեդրոնական նամակատունը մտնել առանց խուզարկուելու : Բոլոր կասկածելիները անմիջապէս կը ձերբակալուին :

Արժանթինի նախագահը, Արամպորու, լրագրական ասուլիսի մը առթիւ յայտարարեց թէ ապստամբութիւնը սարքուած էր համայնավարներու եւ փերոնականներու կողմէ եւ թէ դաւադիրները զրամ ստացած են արտասահմանէն :

Զինուորական տեսանը սկսաւ դատել 300 ապստամբները, իբրեւ գլխաւոր վարիչները :

× Ապստամբութիւնը բաղդատաբար քիչ վնասներ եւ մարդկային կորուստներ պատճառած է : Արդէն ձերբակալուած է երկու ղեկավարներէն զօր. Վալլէ : Նախկին նախագահ Փերոն, որ Փանամա կը գտնուի, լռութիւն կը պահէ առ այժմ :

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ երեսփ. ժողովը քուէարկեց արտասահմանի օգնութեան վարկերը, աւելի քան մէկ միլիառ տոլար զեղչելով Այզընհաուըրի պահանջած զումարէն (4·900·000·000 տոլար) :

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՍՏԵՓԱՆ ՀԱՅՑԱԿ

Վ ՈՎՍԱՆՑԱ ՏԱՅՑԻ

•

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄ

Մեր որբևայրի գրչեղբայրները մեծ և ծանր աշխատանք կատարեցին հայոց գրականության համար։ Մովսես Խորենացին և Ղազար Փարպեցին իրենց պատմական երկերում հարատևեցրին մեզ համար հայ ժողովրդի հնագույն անցյալի հիշատակները, որոնք առանց նրանց կորած կլինեին։ Եղիշեն, Ագաթանգեղոսը, Փավստոս Բուզանդը, Կորյունը, Ղևոնդը, Մովսես Կաղանկատվացին, Թովմա Արծրունին, Ստեփանոս Օրբելյանը, Կիրակոս Գանձակեցին, Վարդան Արևելցին, Հովհաննես Կաթողիկոսը, Սամվել Անեցին, Ստեփանոս Տարոնեցի Ասողիկը, Արիստակես Լաստիվերտցին, Մատթեոս Ուռհայեցին, Գրիգոր Տաթևացին, Հովհաննես Թլկուրանցին, Թովմա Մետսոբեցին, Հովհաննես Երզնկացին, Հովհաննես Դրասխանակերտցին, Ստեփանոս Ասողիկ Տարոնեցի, Հովհաննես Դրասխանակերտցին, Ստեփանոս Ասողիկ Տարոնեցի, Հովհաննես Երզնկացին, Թովմա Մետսոբեցին, Կիրակոս Գանձակեցին, Վարդան Արևելցին, Հովհաննես Կաթողիկոսը, Ստեփանոս Օրբելյանը, Թովմա Արծրունին, Ղևոնդը, Կորյունը, Ագաթանգեղոսը, Եղիշեն, Փավստոս Բուզանդը, Մովսես Կաղանկատվացին, Ստեփանոս Տարոնեցի Ասողիկը, Արիստակես Լաստիվերտցին, Մատթեոս Ուռհայեցին, Գրիգոր Տաթևացին, Հովհաննես Թլկուրանցին, Թովմա Մետսոբեցին, Հովհաննես Երզնկացին

ՍԱՍՈՒՆԻ

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԻՊ, 364 - 400)

15.— ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԴԱՇՆԱՎԱՆԸ

— Մեզ պատ հարեւան Հաղթեք, Դեռեւս Մոսոխ եղբայրները մեր ունեցած հարստութեան համար կռիւ կը մղեն, որուն մէջ մենք ալ կրնանք մեր բաժինը ունենալ։

— Ինչպէ՞ս կրնանք մենք ալ մեր բաժինը ունենալ, հարցուց Տիգրան։

— Ամէն մարդ իր ձեռքերուն վրայ կրնայ հաշուել, պատասխանեց Մոսոխ։ Ես ալ, դուն ալ, ամէն մարդ իր ձեռքերուն վրայ կրնայ հաշուել

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԶՈՐՍ ՌՈՒՄԱՆԱՑԻՆԵՐ , որոնք անց - եալ տարի Փետր. 15ին դրաւած էին Պերնի ռումանական դեսպանատունը, կը դատուին զուիցերիական դատարանի մը առջեւ: Առաջին հարցաքննութեամբ, ի - րենց դէմասուրը, Պուեանու, յայտարա - րեց, — «Մենք հայրենասէրներ ենք եւ կը պաշտպանէինք մեր հաւատքն ու մեր եկեղեցին որոնք կը հալածուին, եւ մեր հայրենիքը որ Լուսաւորեան դաստակերտուած էր»:

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ վարչապետը, Տոքթ. Ադընաուըը, որ Մ. Նահանգները կը դանուի, ճառ մը խօսելով եկեղեցւոյ համալսարանին մէջ, յայտարարեց թէ «Մ. Միութեան վարիչներուն նոր ռազմավարութիւնը աւելի վտանգաւոր է քան հինը: Անոնք կ'ուզեն խախտել ա - զատ աշխարհին միութիւնը եւ զօրացնել իրենց դիրքը: Ժողքեր կը լսենք առանց զործի: Դեռ չտեսանք որեւէ սրբագրութիւն Սթալինի աշխարհակալութեան վերայ: Աբեւմուտքը երբեք պէտք չէ թուլ - ցընէ իր արթնութիւնը»:

ԱՁԶԸՆՀԱՈՒԺԸՐԻ առողջական վիճակը միշտ դժգոհացուցիչ կը համարուի, վիրաբուժական զործողութենէն ետք: Նախադահը արդէն վերսկսած է զբաղիլ ընթացիկ զործերով: Լատտեոններ կը կարծեն թէ պիտի կրնայ թեկնածու ներկայանալ երկրորդ քառամեայ շրջանի մը համար:

ՄԱՌԵՇԱԼ ԹԻԹՕ եւ Խրուշչեւ Սթալինկրատ այցելեցին Ցունիս 11ին: Հազարաւոր քաղաքացիներ իրար կը հրմշկէին, Եուկոսլաւիոյ նախագահը տեսնելու համար: Հեռագիրը կ'ըսէ թէ քիչ մնաց պիտի խեղդուէին 200·000 հոգինոց բազմութենէ մը: Տասը վայրկեան ուժգնօրէն պայքարելէ ետք, հազիւ կարելի եղաւ ճամբայ մը բանալ պաշտօնական կառքին համար: Թիթօ ոտքի կանգնած էր եւ ձեռքով կ'ողջունէր բազմութիւնը, իսկ Խրուշչեւ գլխարկով կը բարեւէր: Մառեշալը ճառ մը խօսելով ըսաւ թէ եռակոսլաւիա Մ. Միութեան հետ պիտի ըլլայ խաղաղութեան թէ պատերազմի առեն, միեւնոյն առաջադրութեամբ,— ապահովել ընկերվարութեան յաղթանակը »:

ՍԹԱԼԻՆԻ մահուան պատասխանատու կը համարուին Բուլկանին եւ Խրուշչեւ, համաձայն ամերիկեան թերթի մը քաղած տեղեկութեանց: Մ. Միութեան զաղտնի ոստիկանութեան նախկին սպաներէն մին, Նիքոլա Խոխլով, կը կարծէ թէ դաւ մը սարքուած էր, ոչնչացնելու համար Սթալինը: Այդ պատճառաւ ալ Խրուշչեւ հրէշի մը կը նմանցնէ Սթալինը, իր զաղտնի տեղեկագրին մէջ:

ԿԻՊՐՈՍԻ յունական առաջնորդարանէն ներկայացուցիչ մը հասաւ Լոնտոն: Կը կարծուի թէ բանակցութիւնները պիտի վերսկսին:

ՀՐԱԿԱՆ համաշխարհային համագումարին նախագահը, Նաում Կոլտման, հրաւէր ստացած է Մ. Միութենէն, պատուիրակութիւն մը ղրկելու համար Մոսկուա:

ՓՈՒԺԱՏ եւ իր վարչութեան վեց անդամները կը դատուին փարիզեան ատեանի մը առջեւ, այն ամբաստանութեամբ թէ տուրք չվճարելու խրատներ կուտային հարկատուներուն: Պիտի լսուին 40 վկաներ:

ԲՆԱԿԱՐԱՆԻ տաղնապը պիտի սաստկանայ յառաջիկայ ձմրան, ինչպէս կը բացատրէ չինութեանց վերատեսուչը: Ամէն տարի 60·000 բնակիչ կ'աւելնայ Փրիզի մէջ, եւ չինութիւնները չափազանց դանդաղ կ'ընթանան:

ՀԵՏԱՊՆԴՈՒՄՆԵՐԸ կը չարունակուին անոնց դէմ որ ցոյցեր կը կատարեն, զինուորներու Ալժերիա առաքումը արդիլելու համար: Մայիս 25էն ի վեր ձերբակալուած են աւելի քան 50 ամբաստաններ: երկու օտարականներ արտաքսուած վճիռ ստացան:

ՄԱՐՈՒԻ Հրեաները Իսրայէլ փոխադրելու զործով կը զբաղէր ընկերութիւն մը, Քազապլանքայի մէջ: Մարոքի կառավարութիւնը հրամայեց փակել զրասենեակը: Ընկերութիւնը հարիւր հազար Հրեաներ Իսրայէլ փոխադրած էր 1947էն ի վեր:

ՍԱԿԱՐԱՆ (11 Ցունիս).— Ջոյլ ոսկի 448·000, նափոլէոն 3140, զուից. 3000, սթերլին 4000, քսան տոլարնոց՝ 15·800: Թղթադրամ «անպաշտօն) տոլար 386, սթերլին 1040, զուից. 92, պելճ. 7·70, լիր 0·60:

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՕՐԸ

Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Անիէռի «Սեր - զոր - Սօսէ» մասնաճիւղին հանդէսը, այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 16 — 23, 149, Աւընիւ Ազժանքէօյ, Անիէռ:

Կը խօսի՝ ընկ. Ա. ՊԻԼԻՋԻԿՃԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին եւ զարեւշտ մը՝ «Բարեկենդանի Անկուտիները»:

Ժամը վեցէն վերջ խնջոյք - պարահանդէս:

Ծանօթ.— Փորթ Քլիշիէն առնել թիւ 140 հանրակառքը եւ իջնել Փլաս տէ Պուրկինեօն:

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԲԱՐԳԱՒԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Շնորհակալութեամբ ստացանք 1500 ֆրանք ընկեր Սուքիաս Թէմիրեանէ (Ուսըզը), իր խմբագրատուն այցելութեան առթիւ:

ՆՈՒԻՐՆԵՐ

Ֆ. Կապ. Խաչի Պանեէօ Քաշանի մասնաճիւղը շնորհակալութեամբ ստացած է Պ. Հրայր Կորիւն Թաթուլեանէ երկու հազար ֆր., Պ. Լ. Տօնիկեանի փոքրիկ - ներուն մկրտութեան առթիւ:

ՅԱԻԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. Քրիստափոր ենթակոմիտէն յաւակցութիւն կը յայտնէ ընկեր Սուրէն Մելիք Մուշկամպարեանի եւ ընտանեկան պարագաններուն, իր սիրելեցեալ զօր՝ Հայրապետ Մելիք Մուշկամպարեանի մահուան առթիւ:

դուիւններուն եւ բարքերուն հաւատարիմ

ԹԷՑԱՍԵՂԱՆ

« Առաքելաղարի Հայոց Պատմագիրք »ի Փարիզի յանձնախումբը, թէյասեղան մը կը սարքէ, այս կիրակի, կէսօրէ վերջ ժամը չորսէն մինչեւ ութ, Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը, (մեթրօ Քատէ):

Ներկայ կ'ըլլայ նաեւ Առաքելաղարցի, յարդելի հիւր մը, Պոլսէն:

Կը հրաւիրուին բոլոր Առաքելաղարցինները: Ծախքերու մասնակցութիւն՝ 100 ֆր:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Նազարէթեան, Ադէմեան ընտանիքնե - րը եւ բոլոր պարագաները իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն ամէն ա - նոնց որոնք իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին ողբացեալ՝ Եռվէֆ Նազարէթեանի դառնակսկիծ մահուան առթիւ:

●

Տէր եւ Տիկին Դալֆեան եւ զաւակները, Քրիստափոր, Ռոսեոմ եւ Վարուժան ինչպէս նաեւ Սվաճեան, Ներսէսեան Հայրապետեան ընտանիքները, իրենց շնորհակալութիւնը կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք անձամբ կամ զրաւոր իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին Այրի Տիկին Նուրիկ Ներսէսեանի մահուան առթիւ:

ԳՐԻԳՈՐԻՍ ԵՊԻՍԿ. ՊԱԼԱՓԵԱՆԻ
ՀԱՅ ԳՈՂԳՈԹԱՆ
ԳՐՈՒԱԳՆԵՐ
ՀԱՅ ՄԱՐՏԻՐՈՍԱԳՐՈՒԹԵՆԷՆ
Լաթակազմ գեղեցիկ հատոր մը
ԺԲ + 429 էջ
ԶԱՐԴԱՐՈՒԱԾ ՆԱՀԱՏԱԿ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՆԿԱՐՆԵՐՈՎ: Կը պարունակէ նաեւ մեծադիր ՔԱՐՏԷՍ մը եւ բազմաթիւ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ՝ տարազիրներու կեանքէն:
ԳԻՆ 1000 ՖՐԱՆՔ
Առաքման ծախքով **1100 ֆրանք**
Դիմել՝
LIBRAIRIE H. SAMUELIAN
51, Rue Monsieur-le-Prince, Paris 6e.
Chèque Postal, Paris, 1278-35.
ուր կը գտնէք նաեւ հին ու նոր ամէն տեսակ հայերէն գիրքեր: Պահանջեցէք ընդարձակ գրացուցակը:

ՆՈՐ ԳԻՐՔԵՐ
Ս. ՎՐԱՑԵԱՆԻ
ԿԵԱՆՔԻ ՈՒՂԻՆԵՐՈՎ
ԴԷՊՔԵՐ, ԴԷՄՔԵՐ, ԱՊՐՈՒՄՆԵՐ
Տպ. «Ծուսաքեր», Գահիրէ:
Գինը 1000 ֆրանք

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՊՏՈՅՏ ԴԷՊԻ Խ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Փարիզ - Պերլին - Վարշաւա, Պրեսթ - Լիթովսք, Մոսկուա (երկու օր մնալով) եւ Երեւան (տասը օր) չոգեկառքով, բոլոր ծախքերը միասին՝

ԵՐԹՈՒԴԱՐՁ 145·000 ՖՐ.

Մինչեւ Մոսկուա չոգեկառքով, յետոյ Երեւան (ութ օր) օդանաւով, բոլոր ծախքերը միասին՝

ԵՐԹՈՒԴԱՐՁ 180·000 ՖՐ.

Ընդունելի են բոլոր հպատակութիւնները եւ Նանսէնեան անցագիրները:

Ճամբորդութիւնը Յուլիս, Օգոստ. եւ Սեպտեմբեր ամիսներուն:

Գրել՝

Noubar Agopoff
168, Rue du Temple - Paris (3e).

Ներկայանալ անձամբ: Գրաւոր հաղորդել բոլոր անհրաժեշտ մանրամասնութեան թուական, հպատակութիւն եւն):

Թիւնները՝ (անուն, ծննդավայր, ծնընդ-

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ԴԷՊԻ ՂԼՈՒՐՏ

30 Յուլիսէն — 6 Օգոստոս

Արձանագրութեանց եւ պայմաններու համար դիմել.—

Փարիզ, Յովսէփ Վ. Քաֆթանճեանի, 10bis Rue Thouin, Paris (5e), Tél.: ODEON 02-12.

Լիոն, Միքայէլ Վ. Մամճեանի, 78, Rue Rabelais — Lyon (3e).

Վալանս, Գրիգոր Վ. Պապեանի 11 Place Belat — Valence (Drôme).

Արձանագրութեանց վերջին պայմանաժամն է 30 Ցունիս:

ՅԵՐԵԿՈՑԹ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Կապոյտ Խաչի Սեւռանի մասնաճիւղին կողմէ:

Այս կիրակի, ժամը 15էն 23: Մասիսի չքեղ սրահին մէջ, 82 Աւընիւ տը Լիվրի:

Կը մասնակցի Սիփան — Կոմիտաս երգչախումբը:

Կը ներկայացուին երկու ծիծաղաշարժ զաւեշտներ, հայկական եւ եւրոպական պարեր ԿԱՐՕ ՍԱՐԵԱՆԻ նուագախումբով:

Հանրակառք 147 էկլիզ տը Փանթէն, Շոզելկառք կառ տիւ Նոռէն ժամը 14ին:

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս չորեքշաբթի իրիկուն ժամը 9ին, Քատէ սրճարանին վերնայարկը:

Պիտի խօսի բանաստեղծ Տիկին Մարի Ադմանեան, նիւթ ունենալով « Մեծ բանաստեղծուհի Մարսէլին Տեպորտ Վալմորի կեանքն ու գործը» : Տիկին Արմենուհի Վարպետեան կտորներ պիտի արտասանէ: Թարգմանուած Տիկին Ամանեանի կողմէ:

ԷԼՄԱՍԵԱՆ ՔՈՑԲԵՐՈՒ ՅՈՒՅԱՀԱՆԴԷՍԸ

Երկարաձգուած է մինչեւ Ցունիսի վերջ: Այսօր չորեքշաբթի, ժամը 7·30ին ներկայացում հեռատեսիլի վրայ (թելեվիզիօն):

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Իրենց տունը մէջ շրմիզիէ կարող վարժ զործաւորուհիներ: Դիմել ամէն օր ժամը 14 - 18, Ա. Պաֆիրեեանի, 58 ռիւ տ'Ապուքիր, Փարիզ (2):
A. Bakirdjian, 58 Rue d'Aboukir
Paris (2e).

ԾՆՈՒՆԴ

ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿԻՆ ՎԻՍԻՇԼԻ (Ծնեալ Պարսամեան) ուրախութեամբ կը ծանուցանեն իրենց երկրորդ զաւկին՝ ՇԱՐԼ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻ ծնունդը:

ՄԵՐ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՊՐԻԼ 8ԻՆ

Վերջացաւ «Յառաջ»ի վերհրատարակման 11րդ տարին:

Ջերմապէս կը խնդրենք մեր բաժանորդագրուած չորս - չորեքէն դիւրացնել վարչութեան զործը, անյապաղ վերանորոգելով իրենց բաժանորդագրութիւնը կամ փակելով իրենց առկախ հաշիւները, առանց սպասելու մասնաւոր նամակի:

Նկատի չեն առնուիր հասցէի այն փոփոխութիւնները, որոնց կցուած չէ հին հասցէն:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. «Քրիստափոր» ենթակոմիտէի տարեկան զաշտահանդէսը՝ կիրակի, 15 Յուլիս, Սէն Ժիւսթ:

●

Ճ. Կ. Խաչի Մարսէյլի մասնաճիւղին զաշտապնդութիւնը Ցուլիս 8ին:

ՎԻՃԱԲԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

« Հայ Դրօշներու Ընկերակցութիւնը» կազմակերպած է վիճաբանական հաւաքոյթ մը, որ տեղի կ'ունենայ այս չաբաթ երեկոյ, ժամը 8·30ին, Գ. Ադճեմեանի ճաշարանը: Նիւթ՝ Արտասահմանի մէջ հայ գրականութեան կարելիութիւն կա՞յ թէ ոչ: Պարզաբանութիւն Պ. Լեւոն Մօզեանի կողմէ:

Կը հրաւիրուին միութեան անդամներն ու զրասէրները:

ԿՈՉ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին 1956 - 1957 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են: Անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաստատութեան տեսչութեան:

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաստել միջնակարգ ուսման պաշարով օժտուած եւ հայկի դաստիարակութիւն ըստացած ճշմարիտ Հայուհիներու սերունդ մը: Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ. —

Ա.) Ֆրանսականը, որ տառապէս կը հետեւի պետական լիսէներու արդիական բաժնի պաշտօնական ծրագրին —անդլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրըվէի եւ պաքալորէայի:

Բ) Հայկականը որ կ'օժտէ սանուհիները հայագիտական ծանօթութիւններով, հայ լեզուի, զրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխարհագրութեան մարզերուն մէջ:

Աշակերտուհիներ կ'ընդունուին ութ տարեկանէն սկսեալ: Տարեվճարն է 120 հազար ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ:

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել տեսչութեան:

ՄԻՐԵԼԻ ՑԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐ ԵՒ ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ
ՄԻ ՄՈՌՆԱՔ ԱՆՊԱՑՄԱՆ ԱՑՑԵԼԵԼ
Մարսէյլի ամէնէն ճոխ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ
ARAX
(Վարդան Պանտիկեան եւ որդի)
Քաղաքի կեդրոնին մէջ Tél. : CO. 3643 **27, Rue d'Aubagne, Marseille**
Ամբողջովին վերանորոգուած եւ արդիական վերջին կարգ ու սարքով
Ուր պիտի գտնէք ձեր սիրած բոլոր ուտելիքները:
Պալհանեան հաշխավալ եւ ճերմակ պանիր,
Յունական ամէնէն ընտիր ձիթապտուղները թարամա,
պահածոները (պամիա, եալանչի տոլմա, վարդի անուշ, եւն.):
Պոլսական լաֆերտա, չիրոզ, ապուխտ, երշիկ, Ամասիոյ պաստիմա:
Ռուսական խաւեար եւ ամէն տեսակի ձկնեղէններ:
Ինչպէս նաեւ արեւելեան թարմ սուրճ, լօխում, հալվա, եւայլն:
Արեւելեան աղանդերներ (Թուրքիներ) եւ ամէն տեսակ համեմներ
Ապսպրանքներ ամէն ուղղութեամբ, արագ եւ մաքուր սպասարկութիւն:

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրս ևսա եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 14 ՅՈՒՆԻՍ

JEUDI 14 JUIN 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7603 — 32e ANNEE — Խմբագիր ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3414

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԹՐՔԱՊԱՏՈՒՄ

Փոթորկալի նիստ մը եւս, որ անհանգստութեամբ կը հետեւուի, Թուրքիոյ Ազգ. ժողովը Ճունիս 6ին քուէարկեց մամուլի նոր օրէնքը :

Այսպէս, Դեմոկրատ կառավարութիւնը արտակարգ միջոց մը եւս կ'ապահովէ, իր ղէրքը ամրապնդելու համար :

Ընդդիմադիրները զանազան ձեռնարկներ փորձեցին, օրէնքին քուէարկութիւնը խափանելու համար. բայց պարտուեցան, քանի որ կառավարութիւնը մեծամասնութիւն կը վայելէ :

Քուէարկութեան կը մասնակցէին 332 երեսփոխանները, 274ը ի թէ, 48ը դէմ :

Միեւնոյն առեն քուէարկուեցաւ տասքոյթներու նոր օրէնքը, որ նմանապէս սահմանափակումներ կը տոատաւէ, իր բեւ լրացուցիչ մասը մըւսին :

Վիճաբանութեանց ընթացքին, ոչ մէկ այն անլուր հայհոյանքներ փոխանակուեցան, այլ եւ «Հալէ»ի կուսակից մը եւ բեսփոխան մը դէմ նետեց երկու պայուսակներ, որոնց մէկուն մէջ ալիւր, միւսին մէջ աղբամանի մը պահուած էր :

Միջադէպը հետեւանք չունեցաւ եւ ան նուազի կապեցին : Բայց եւ այնպէս, կ'ապացուցանէ տագնապին խորութիւնը :

Կառավարութիւնը իր դիմացն ունէր եօթը ընդդիմադիր տոատնքներ, — գահէն կէտ «Հալէ»ը, նորակազմ «Միլլէթ»ը եւ «Հիւրրիյէթ»ը : (Այս վերջինը Դեմոկրատ կուսակցութենէն անջատուած թեւ մը) :

Ամէնքն ալ ճառեր խօսեցան յանուն մամուլի ազատութեան, բողոքելով տասատուած կաշկանդումներուն դէմ :

Մտանուր ճառ մըն ալ Իսմէթ Ինէօնիւն պատրաստած էր :

Նախկին վարչապետ եւ նախկին նախագահ, որ տարիներէ ի վեր տիրապետ կը վարէր երկիրը, «Հալէ»ի վարիչը դարձած էր թուրք ախոյեան կարծիքի եւ մամուլի ազատութեան :

Երբեմն բանատեղծական բացատրութիւններ ալ կը զոյնացէր, ժողովին վրայ ազդելու համար

— « Մեր իշխանութիւնը չկարենալով դարման մը գտնել տնտեսական տագնապին դէմ, ընկերային յարաճուն քշուառութեան, սկսաւ սարսափի մատնուիլ մամուլի հրատարակութիւններէն : Միեղեռ մամուլին ճնշագատութիւնը ցաւին թոյ ները կը պարպէր եւ յոյսի տմոյն ցոլք մը կ'ըճծայէր ցաւին դարման փնտռող հայրենակցին շլմորուն ակնարկներուն : Այս օրէնքները պիտի մաբեն յոյսի շողերը . . » :

Իսմէթի կարծիքով, «յետադիմական կարգադաւթ մըն է որ կը հաստատուի, բայց պիտի չյաջողի : Գալափարապաշտ հոդիներու լոյսը անշուշտ այս նոր մթութիւնն ալ պիտի ճեղքէ, եւ անոր հեղի թիւնն ալ պիտի նակները պիտի մոռցուին պատմութեան մութ անկիւնները » :

«Հիւրրիյէթ»ի ներկայացուցիչը, Թուրան Կիւնէշ, ուժգնօրէն բողոքելով նոր օրէնքին դէմ, բռնութիւն կոչեց զայն եւ դիտել տուաւ թէ «ցնորք է ժամացոյցը ետ դարձնել երկրի մը մէջ ուր մօտ մէկուկէս դար պայքար մղած է ազատութեան համար » :

« Միլլէթ »ի ներկայացուցիչը, Պէօ լիւքպաշը, յայտարարեց թէ կառավարութիւնը «բռնութեան ճամբան կը բռնէ եւ երկիրը կը խորասուզուի անվախճան արեւ կածախնդրութեան մը մէջ » :

Նոյնքան ուժգնութեամբ կը պատասխանէին կառավարական կուսակցութեան ներկայացուցիչները եւ վարչապետը, մասնաւորապէս դատապարտելով Իսմէթը : Երբ կարդը Մենտերէսի եկաւ, Հալէի երեսփոխանները հեռացան ժողովէն, փոխադարձ լուտանքներու մէջ :

Օրէնքը, որ արդէն կը գործադրուի, չատ ծանր պատիժներ կը տրամադրէ :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՊՂՏՈՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

Խ. ՄԻՈՒՔԵԱՆ ԴԻՐՔԸ ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ ԿԸ ՀԱՄԱՐՈՒԻ

Իսրայէլի վարչապետը, Պէն Կուրիոն, հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրաւ տեղակալութեան մը առթիւ .

— Իսրայէլ միշտ պատրաստ է հաշտութիւն կնքելու, բայց կը մերժէ որեւէ հաշտութիւն որ կը տրամադրէ անդամատել իր կրճատեալ տարածութիւնը : Արաբական պետութիւնները ապատ ձգուած են եւ յարձակուն զօրութեամբ կ'արտայտեն իրենց մտադրութիւնը՝ բնաջնջելու Իսրայէլը. միեւնոյն առեն զէն քեր կը ճարուին անոնց, զարմանալի տոատաձեռնութեամբ, երկու կողմէն ալ : Մեծ պետութեանց հակասական քաղաքականութիւնը կը նպաստէ Արաբներու ռազմական աշխարհակալութեան. զարգացման, որ կը պարունակէ ընկերային եւ տնտեսական սերմը : Երբ ամբողջ աշխարհի մէջ կ'ուրախանան որ Մ. Միութիւնը խաղաղութեան, վինաթափութեան եւ փոխադարձ հանդուրժողութեան մասին կը խօսի, Իսրայէլ չի կրնար անտես անել որ զէնքի հայթայթումը արաբական երկիրներուն՝ խախտած է ուժերու հաւասարակշռութիւնը Մէջին Արեւելքի մէջ, ինչ որ համաշխարհային պատերազմի մը կ'առաջնորդէ անվրէպ » :

× Ազգաժողովին արաբական եւ ասիական պատուիրակութիւնները Ճունիս 12ին ժողով գումարելով որոշեցին Ազատութեան Խորհուրդին ներկայացնել Ալժերիոյ խնդիրը : Սեյլանի պատուիրակը, որ կը նախագահէր ժողովին, այս որոշումը հաղորդեց հետեւեալ վերապահումնե րով . —

1. Յարդ 23 ասիական պատուիրակութիւններէն միայն 13ը պատրաստ են տորագրելու նամակը. — 2. Խնդրագիրը անմիջապէս պիտի չղրկուի, այլ քանի մը օրէն, երբ ուրիշ պետութիւններ ալ ուզեն տորագրել :

Վերոյիշեալ 13 պետութիւններն են . — Աֆղանիստան, Եգիպտոս, Ինդոնեզիա, Իրան, Իրաք, Լիբանան, Փաքիստան, Սէուտի Արաբիա, Սուրիա, Սիամ, Եմէն, Յորդանան եւ Լիբիա : Զեն ուզեր մասնակցիլ Թուրքիա, Փիլիպպեան կղզիները, Եթովպիա, Սեյլան, Պիրմանիա, Լիպերիա, Նեփալ, Լաոս եւ Հնդկաստան :

Այս վերջին պետութեան պատուիրակը, Քրիշնա Մենոն, տեղեկացուցած էր թէ ներկայ պիտի չըլլայ ժողովին եւ թէ հակառակ է ծրագրուած դիմումին, ուեւէորդ եւ անպատեհ դտնելով զայն : Այս առթիւ դիտել կուտայ թէ Ալժերիոյ վինուորական դործողութեանց զոհերուն ցանկին դիմաց Ֆրանսա կրնայ ներկայացնել ալ ժերիացի ազդայնականներուն դործած վայրադութեանց թղթածրարը : Հնդկաստան միշտ համաձայն է դիւանագիտական ձեռնարկներու, որպէս զի կարելի ըլլայ ելք մը դտնել, Ալժերիոյ հարցը լուծելու համար :

× Փարիզ հրաւիրուեցաւ Գահիրէի Ֆրանսական դեսպանը, խորհրդակցելու համար կարգ մը խնդիրներու մասին :

× Եմէնի զահաժառանգ իշխանը, որ Մոսկուա կը գտնուի, սկսաւ բանակցիլ արտաքին նախարարին՝ Շեպիլովի հետ : Կը կարծուի թէ Մ. Միութիւնը քարիւղի մենաշնորհներ պիտի ստանայ այդ երկրին մէջ : Ցաջորդաբար Մոսկուա պիտի այցելեն Աբաբիոյ Ֆեյսալ իշխանը, Իրանի Շահը, Եգիպտոսի վարչապետը՝ գնդ. Կամալ Նասը : Միեւնոյն առեն Միջին Արեւելք պիտի այցելէ Պ. Շեպիլով : Ուրեմն, այս ամառ Մ. Միութիւնը մասնաւոր ձեռնարկներ պիտի կատարէ, զօրացնելու համար իր դիրքը Միջին Արեւելքի մէջ :

Այս նոր քաղաքականութեան համար, Մ. Միութիւնը աչքի առջեւ ունի երկու կարեւոր պարագաներ .— 1. Ֆառատուն միլիոն Իսլամներու դոյութիւնը իր երկրին մէջ .— 2. Ինքն ալ տնտեսական ճարտարարուեստական տեսակէտէն եւ մնացած երկիրը մըն էր, բայց այժմ դարձած է մեծ պետութիւն, հետեւաբար կրնայ օրինակ հանդիսանալ Ասիոյ եւ Ափրիկէի յետամնաց ազգերուն :

❖ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ❖

ԵՒ ՔԱՐԻՆՔ . . .

« Թրքահայ ազգ. անցուդարձեր » խոր բագրով բղթակցութեան մը մէջ, հետեւեալ տողերը հրատարակած է Ամերիկայի ռամկավարներուն պաշտօնաթերթը, *Պայքար*, (12 Մայիս) .

— « Մեր սիրելի Վեհափառ Հայրապետը ազգ. սահմանադրութիւնը պատմութեան անփականացուց, Փարիզ, փակ ս'Օրսէի մէջ արտասանած պատգամով. սակայն մենք Թրքահայերս Թոյլ պիտի չտանք որպէս զի մեր այնչափ պաշտելի սահմանադրութիւնը, որու ուղիին յատնած ենք այնքան տարիներ եւ պիտի քալենք առ յաւէտ, անցած դացած հնութիւն մ'ըլլայ» :

Թղթակիցը այս առթիւ կը յիշեցնէ թէ «Լոզանի ժողովով միջազգային ապահովութեան ներբեւ առնուած այս օրէնքը այսօր թուրք կառավարութեան օրինագրքին մէջ անցած պաշտօնական օրէնք մըն է » :

Ցետոյ կը պատմէ թէ կ'ուզեն «այդ օրէնքը բանդել Հայոց ձեռքով». բայց ժրաջան հակառակորդներ կրցան յարգել տալ զայն եւ 1950ին, ընդհ. ժողով գումարելով պատրիարք ընտրել Գարեգին արք. Խաչատրեանը :

— « Սրբազանը ըստ ազգ. սահմանադրութեան իր երդումը կատարեց աթոռանիստ Մայր եկեղեցւոյ մէջ, եւ ընդհ. ժողովի անդամներու ներկայութեամբ ուխտեց անսասան պահել ազգ. սահմանադրութիւնը. սակայն այսօր Սրբազան Հօր թելադրութեամբ Ամենայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետը մեր այնքան ղուրղուրալի ազգ. սահմանադրութիւնը պատմութեան կը սեփականացնէ » :

Փալէ տ'Օրսէի մէջ տրուած հայրապետական ընդունելութեան պատճէնը «Յառաջ»ի ձեռքն էր, յաջորդ օրն իսկ :

Խմբագրութիւնը պարտք սեպեց ջնջել կաթողիկոսին այն յայտարարութիւնը որ կ'ըսէր թէ գոյութեան դադրած է Պոլսոյ ազգ. սահմանադրութիւնը ;

Այդ առթիւ, խմբագրականներ ալ հրատարակուեցան, բացատրելու համար թէ ազգ. սահմանադրութիւնը կայ եւ կը մընայ եւ կը գործադրուի նոյն իսկ արտասահմանի մէջ :

Ըսինք նաեւ թէ որեւէ իշխանաւոր կամ եպիսկոպոսական ժողով իրաւունք չունի չեղեալ համարելու զայն, ցորչափ նորը չէ պատրաստուած, թէ ծրագրուած եկեղեցական կանոնագրութիւնը չի կրնար բռնել անոր տեղը, եւայլն :

Ի՞նչ ըրին մեր «ազգասէր» , «եկեղեցասէր» եւ կղերապաշտ աղբարիկները , գլուխն ըլլալով ռամկավարները :

Նոյնութեամբ հրատարակելով հայրապետական անխորհուրդ յայտարարութիւնը, ի լուր աշխարհի ապետեցի՞ն թէ ազգ. սահմանադրութիւնը պատմութեան անցած է :

Եւ ահաւասիկ ձայնը Պոլսէն կուգայ, խելքի կանչելու համար ռամկավար խմբագիրները :

Եւ, *Պայքարն* ալ կ'արձանագրէ «կատմացուկ» մը : Իրրեւ թղթակցութիւն :

Ռամկավարներուն ո՞ր գործը կամացուկ չէ . . .

Վ.Ա.Հէ

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

ՆՈՐ ԴԷՊՔԵՐ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

Ջինուորական իշխանութիւնը կը ծանուցանէ թէ 18 Փրանսացի զինուորներ եւ քաղաքացիներ սպաննուեցան վերջին 48 ժամերու ընթացքին : Ուժ լեգէոնական ներ ալ սպաննուեցան, երբ ապատամբները ծուղակը ձգեցին զօրախումբ մը, Պու Համմայի լեռներուն մէջ : Լեգէոնականները պատասխանելով ծանր կորուստներ պատճառեցին փախստական ըմբոստներուն :

Ուրիշ տեղեկագրի մը համաձայն, 8500 վերակոչեալ զինուորներ դրաւած են Պլան լեռները, Փալեսթրոյի ջրջանին մէջ : Ուժեղ ըմբոստներ սպաննուած են կոստանդինի մէջ, չորս Փրանսացի զինուորներ սպաննուած, երկու հոդի ալ առեւանգուած են Ֆիլիփվիլի ջրջանին մէջ : Այս յարձակումներուն հետեւանքով բանակը լայն գործողութեան մը ձեռնարկեց կոստանդինի եւ Օրանի ջրջաններուն մէջ :

Տեղական թերթերը կը դրեն թէ ըմբոստները ահռելաբոսի կը տարածեն հանքային աշխատաւորներուն մէջ :

Ֆրանսացի ոստիկանի մը յուղարկաւորութեան առեն ռումբ մը պայթեցաւ Թըլեմսենի մէջ եւ երեսուն հոդի վիրաւորուեցան : Ահաբեկիչները ձերբակալուած են արդէն :

× Նախարարական խորհուրդը նիստ գումարեց երէկ : Օրակարգի խնդիրներէն մէկն է Փրանքեւթունուղեան համաձայնութեան վաւերացումը : Ուրիշ կարեւոր հարց մը,— դեսպաններու փոփոխութիւն :

× Արտաքին նախարարը Պ. Ա. Փինո, Ուշինկթընէն պիտի երթայ կիրակի օր : Այս առթիւ բանախօսութիւն մը կատարելով, յայտարարեց . — « Պիտի պնդենք թէ անհրաժեշտ է ամերիկեան ուժերու ներկայութիւնը Եւրոպայի մէջ : Մենք կ'ըսենք որ եթէ Ամերիկացիները 1914ին Գերմաններուն պարզած ըլլային թէ ինչ պիտի ընեն 1916ին եւ եթէ 1939ին ալ ըսած ըլլային թէ ինչ պիտի ընեն քիչ վերջը, թերեւս համաշխարհային պատերազմներ ծագած պիտի չըլլային : Արեւմտեան դիւանագիտութիւնը պարտաւոր է .— 1. Կարգադրել զինաթափութեան խնդիրը .— 2. Աւելի մեծ կարեւորութիւն տալ համաշխարհային խնդիրներու անտեսական երեսոյթներուն, փոխանակ ծանրանալու զինուորական մասին վրայ, — 4. Վերջ տալ այն զազափարին թէ անոնք որ Արեւմուտքի հետ չեն անոր դէմ են եւ հաստատել հետեւեալ տեսութիւնը, — բոլոր անոնք որ Արեւմուտքի դէմ չեն մեր հետ են » :

Դերմանիոյ միացման մասին ալ խօսելով, Փինօ ըսաւ թէ աշխարհի խաղաղութեան համար անհրաժեշտ է կարգադրել այդ հարցը : Անդրադառնալով իր վերջին այցելութեան, բացատրեց թէ որոշ փոխութիւն մը կատարուած է Մոսկուայի քաղաքականութեան մէջ : «Կարեւորը այն չէ թէ Մ. Միութեան վարիչներուն չարաժառիթները անկէ՞ղծ են թէ ոչ : Դիւանագիտութեան մէջ մտադրութիւններէն աւելի կարեւոր են իրողութիւնները եւ անկարելի է նկատի չառնել զանոնք : Ան հրաժեշտ է ըլլօրէն դադրեցնել պաղ պատերազմը» :

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ԱՐԺԱՆԹԻՆի ապստամբութեան երկու դլխաւոր դեկավարներէն զօր. Վալէ անմիջապէս մահուան դատապարտուեցաւ : Արդէն պնդակահարուած են 252 դատապարտեալներ, իսկ բանտարկուած՝ 2500 հոդի :

ԿԱԹի տպագրութիւնը աւելի ծանրացած էր երէկ : Հաղիւ 140·000 լիտր կաթ հասած էր Փարիզ, սովորական 1·200·000 լիտրին տեղ : Կը կարծուի թէ կացութիւնը պիտի բարւոքի վաղը, ուրբաթ :

ՆԱԽԿԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՆԱՀԱՆԳԱՓԱՆ)

Հետեւ մեկ տարի անցած Ռուսիոյ մէջ, Պետրոս Մեծի ժամանակ, Մոսկուայի մէջ հաստատուեցաւ առաջին տպարանը։ Մինչեւ այդ ատեն գրքերը ձեռագիր կ՚ընդօրինակուէին։ Տպագրութեան գիւտը մեծ յեղափոխութիւն մը եղաւ մարդկային կեանքին մէջ։ Ան ամբողջ աշխարհին մէջ ազդեցութիւն ունեցաւ։ Ան ալ Հայոց մէջ։

Հայերը տպագրութեան գիւտին հետ ծանօթացան Վենետիկի մէջ։ Հոն Մխիթարեան միաբանները 1512 թուականին հրատարակեցին Պատարագամատոյցը։ Ասկէ ետքը Վենետիկի մէջ տպագրուեցան շատ մը գրքեր։ Ասոնք ամէնքն ալ հայերէն լեզուով էին։ Հայերէն գրքերը տպագրուեցան նաեւ Ամստերտամի, Լիվոռնոյի, Մարսէյլի, Փարիզի, Վենետիկի, Վիեննայի, Կ. Պոլսոյ, Զմիւռնիոյ, Մադրասի, Վաղարշապատի, Թիֆլիսի, Նոր Նախիջեւանի, Մոսկուայի, Պետերբուրգի, Վաղարշապատ

ՍԱՍՈՒՆԻ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԱԿԱ, 364 – 400)

15.— ԼԵՌՆԱՅԻՆ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆ

Կեդրոնական իշխանութիւնը ամրապնդելէ յետոյ Մելիք Ասլանը կ՚ուզէր ամրապնդել նաեւ իր դիրքերը Ծաղկոտնի մէջ։ Ան կը հաստատուի Ծաղկոտնի մէջ եւ կը սկսի կառուցել իր ապագայ նստավայրը։ Ան կը հրամայէ, որ Ծաղկոտնի բոլոր տուները իրենց տանիքները ունենան հարթ, որպէսզի անոնց վրայ կարելի ըլլայ ամրանալ։ Ան կը հրամայէ նաեւ, որ Ծաղկոտնի բոլոր տուները ունենան ամուր պարիսպներ։ Ասլանի հրամանով Ծաղկոտնի մէջ կը կառուցուին նաեւ ջրհորներ, որպէսզի ջուրի պակասութիւն չըլլայ։

«ԲԱՆ ՓՈԽՈՒԱԾ ՉԷ»

Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարը, Տըլլըս, իր լրագրական ասուլիսին մէջ մանաւանդ ցանրանալով Խրուշչեւի դաշնի տեղեկագրին վրայ, ըսաւ.— «Կը վախնամ որ այդ յայտնութեանց իրական չարժառիթն է լաւ ներկայացնել ներկայ դիկտատուրան, դատապարտելով նախկինը: Խրուշչեւի ճառը երեւան կը հանէ ահռելագոյնի չրջան մը, որ անըմպասելի չէր: Ես վեց տարի առաջ հրատարակուած գրքի մը մէջ նախատեսած էի թէ ինչ կ'անցնի կը դառնայ Ս. Միութեան մէջ: Այն առեն քննադատեցին իմ տեսութիւնները: Պ. Խրուշչեւ այժմ մանրամասնօրէն կը պարզէ խորհրդային դիկտատուրային պատճառած չարիքնե-րը: Բայց այդ չարիքները միայն Սթալինի անձին վերագրելի չեն, այլ հետեւանք են կարգուսարքի մը որ մարդկային էակները կը նկատէ զործիքներ պետութեան համար, չհադորձելի՝ ի փառս պետութեան: Միայն մէկ դարման կայ խորհրդային դիկտատորութեան չարիքներուն համար, — հաստատել կառավարութիւն մը որ իր իրաւասութիւններն ստանայ իր կառավարած բազմութեանց հաւանութեամբ»:

Նախարարին եզրակացութիւնն այն է թէ իրականին մէջ բան մը փոխուած չէ:

× Պ. Տըլլըս եւ Տոքթ. Ատենաուըը ըսկսան խորհրդակցիլ զերմանական տագնապին եւ միջազգային հարցերու մասին:

ԿԻՊՐՈՍԻ ԽՆԴԻՐԸ ԿԸ ԾԱՆՐԱՆԱՑ

Կիպրոսի խնդիրը հետզհետէ կը բարդանայ: Անգլ. կառավարութիւնը արտաքսեց Լոնտոնի օրթոտոքս եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւը, Կալենիկոս Մախերիոտիս քահանան, որ Կիպրոսցի է եւ Լոնտոն կը գտնուի չորս տարիէ ի վեր: Ցուն նկատի ունի զերմանական զործակատարը բռ. բողքեց. բայց անօգուտ: Պաշտօնական զեկոյց մը կ'ըսէ թէ քահանայ Անգլիոյ մէջ ցոյց կուտար զործունէութիւն մը որ կապ չունի եկեղեցական պարտականութեան եւ հանրային շահուն հետ: Արտաքսումը մեծ յուզում պատճառեց Լոնտոնի կիպրոսցի հասարակութեան որ կը բաղկանայ քսան հազար անդամներէ:

Գշ. օր երեք անգլիացի զինուորներ մեռան, եօթը հոգի ալ վիրաւորուեցան Լիմասոլի մօտ, երեկարական ական մը զըբուած ըլլալով կառքի մը տակ: Կառքը չարգուփշուր եղաւ: Նոյն օրը երկու ռումբեր նետուեցան անգլ. զօրքին դէմ, Նիկոսիոյ մէջ: Քանի մը հոգի վիրաւորուեցան:

Անգլ. զօրքը խուզարկութիւններ կը կատարէ Կիպրոսի լեռներուն եւ քարայրներուն մէջ, գտնելու համար յեղ. կոմիտէին վարիչները: Կը յուսան թակարդը ձգել բուն զեկավարը, զօր. Կրիվաս:

Յարդ 41ի հասած է Կիպրոսի մէջ ըսպաննուած անգլիացի զինուորներուն թիւը:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ներքին զործերու նախարարութիւնը օրէնք մը հրատարակեց որով կ'արգիլուի արձակուրդը անցընել Եւրոպա, մանաւանդ Ֆրանսայի, Իտալիոյ, Զուիցերիոյ: Աւստրիոյ եւ Ցունաստանի մէջ: Արտօնուած են միայն առեւտրական ճամբորդութիւնները, սահմանափակ ճամբորդութիւններ՝ նպատակ տեւողութեամբ, կամ այն հիւանդներուն համար որ չեն կրնար զարմանալ Եգիպտոսի մէջ: Արգելք չկայ արտասական երկիրներուն համար:

ԲՌՆԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ դէմ ճառ մը խօսեցաւ Ա. Միութեան պատուիրակը, Պ. Ցարմութիւնեան, աշխատանքի միջազգային խորհրդաժողովին մէջ (Ժընեւ): Այս առթիւ ըսաւ թէ իր կառավարութիւնը վաւերացուցած է երեք միջազգային պայմանագիրներ՝ այրերու եւ կիներու աշխատավարձը հաւասար պահելու, օրական աշխատանքը չորս ժամ կրճատելու եւ բանի աշխատանքը արգիլելու համար: Գալով չաբաթական 40 ժամ աշխատանքին, Ցարութիւնեան հաւատաց թէ իր երկիրը որոշած է աստիճանաբար իջնել օրական եօթը ժամուան աշխատանքի, սկսելով 1957էն:

ՍԱԿԱՐԱՆ (12 Ցունիս).— Ջոյլ ոսկի՝ 447·000, նափոլէոն 3150, դուիզ· 2970, քսան տոլարնոց 15·680, անգլ· 3980, թղթադրամ (անպաշտօն) տոլար 384, սթերլին 1045, զուից· 92·50, պելժ· 7·70, լիր 6·60, փեզեթա 8·75: :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՈՂԲԱՑԵԼ ԴՐՈՑԻ ՑԻՇԱՏԱԿԻՆ

(Մարսէյլ, Պոմոնի եկեղեցիին մէջ)

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէի եւ մասնակցութեամբ չրջանիս ենթակոմիտէներուն եւ խումբերուն, ինչպէս նաեւ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Շրջ. վարչութեան եւ իր մասնաճիւղերուն:

Այս կիրակի, առաւօտեան ժամը 10ին, Պոմոնի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցիին մէջ, պիտի կատարուի հոգեհանգիստ, բաչ Ապարանի հերոս եւ Հ. Հանրապետութեան հիմնադիրներէն ողբացեալ՝

ԴՐՈՑԻ

յիշատակին: Արարողութեանց կը նախագահէ եւ կը խօսի՝ ԱՐՏԱԿ ՎՐԴ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ:

Կը հրաւիրուին ողբացեալ Հերոսին յիշատակը յարդողները եւ հասարակութիւնը անխտիր:

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՕՐԸ

Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Անիէռի «Սեբոր – Սօսէ» մասնաճիւղին հանդէսը, այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 16 — 23, 149, Ավընիւ Արժանթէօյ, Անիէռ:

Կը խօսի՝ ընկ. Ա. ՊԻԼԻԶԻԿՃԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին եւ զարեչտ մը՝ «Բարեկենդանի Անկուտիները»:

Ժամը վեցէն վերջ խնջոյք – պարահանդէս:

Ծանօթ.— Փորթ Քլիշիէն առնել թիւ 140 հանրակառքը եւ իջնել Փլաս տէ Պուրկինեօն:

ԹԻՑԱՄԵՂԱՆ

« Ատափազարի Հայոց Պատմափրքք »ի Փարիզի յանձնախումբը, թէյասեղան մը կը սարքէ, այս կիրակի, կէսօրէ վերջ ժամը չորսէն մինչեւ ութ, Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը, (մետրօ Քատէ):

Ներկայ կ'ըլլայ նաեւ Ատափազարցի, յարգելի հիւր մը, Պոլսէն:

Կը հրաւիրուին բոլոր Ատափազարցիները: Ծախքերու մասնակցութիւն՝ 100 Ֆր:

Տէր եւ Տիկին Ալպէր Գազազեան, Օր· Ազեթ Գազազեան, Տէր եւ Տիկին Փիէր Նոլօ, Տէր եւ Տիկին Փիէր Փարան եւ աղջիկը Տանիէլ, Քրիսթին Նոլօ, Այրի Տիկ· Գալրըզեան, Տիկին Նաեւ Գալրըզեան, Վալերի, Նոլօ, Հոլիժէր եւ Արիվապենէ ընտանիքները եւ բոլոր պարագաները խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց մօր, մեծ մօր, եղբօր զաւկին, եւ ազգականին

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՅԱԿՈԲ ԳԱԶԱԶԵԱՆԻ

(Ծնեալ Նէւրիկ Գալրըզեան)

մահը որ տեղի ունեցաւ Ցունիս 4ին, 64 տարեկանին, իր բնակարանը՝

55, Rue St-Jacques, Paris Ve

Յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ ուրբաթ, Ցունիս 8ին, Սէն-Սեվրէն եկեղեցին, եւ մարմինը փոխադրուեցաւ Իվրի Փարիզիէն դերեզմանատունը, ընտանեկան դամբարանը:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Համաչարսանճաքի Հայր· Միութեան Լիոնի մասնաճիւղը կը ծանուցանէ Լիոնի եւ չրջանի բոլոր հայրենակիցներուն թէ Զարսանճաքի հին ու նոր նահատակներու յիշատակին հոգեհանգիստ պիտի կատարուի Լիոնի Հայոց եկեղեցին, այս կիրակի, (ռիւ Լուի Պլան): Կը հրաւիրուին բոլոր հայրենակիցները եւ բարեկամները:

DEPOFERM

Dépot d'Usine
8, Rue de la Providence
Marseille, 1e ARR.

Fermeture ECLAIR

Dorée le mètre 196 Frs.
Emaillée le mètre 250 Frs.

Fermeture ROLL

Prix d'Usine

Fil à COUDRE

Simili 25 grs.
La boite de 10 625 Frs.
Bouton Galalith
et divers fournitures confections.

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Տէր եւ Տիկին Պօյաճեան հաղար Ֆր· կը նուիրեն Փարիզի Մշակոյթի Տան, Հայ – կանուշ Պալուքեանի (Ծնեալ Մովսէսեան) յիշատակին:

Ստանալ «Ցառաջ»էն:

ՊՏՈՑՏ ԴԷՊԻ Խ. ՀԱՑԱՍՏԱՆ

Փարիզ – Պերլին – Վարշաւա, Պրեսթ – Լիթովսք, Մոսկուա (երկու օր մնալով) եւ Երեւան (տասը օր) չոգեկառքով, բոլոր ծախքերը միասին՝

ԵՐԹՈՒԴԱՐՁ 145·000 ՖՐ·

Մինչեւ Մոսկուա չոգեկառքով, յետոյ Երեւան (ութ օր) օդանաւով, բոլոր ծախքերը միասին՝

ԵՐԹՈՒԴԱՐՁ 180·000 ՖՐ·

Ընդունելի են բոլոր հաղորդակութիւնները եւ Նանսէնեան անցագիրները:

Ճամբորդութիւնը Ցուլիս, Օգոստ· եւ Սեպտեմբեր ամիսներուն:

Գրել՝

Noubar Agopoff
168, Rue du Temple - Paris (3e).

Ջնեկայանալ անճամբ: Գրաւոր հաղորդել բոլոր անհրաժեշտ մանրամասնութիւնները՝ (անուն, ծննդավայր, ծնընդեան թուական, հաղորդակութիւն, եւն·):

ՅԵՐԵԿՈՑԹ – ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Կապոյտ Խաչի Սեւռանի մասնաճիւղին կողմէ:

Այս կիրակի, ժամը 15էն 23: Մասիսի չքեղ սրահին մէջ, 82 Ավընիւ տը Լիվրի:

Կը մասնակցի Սիփան – Կոմիտաս երգչախումբը:

Կը ներկայացուին երկու ծիծաղաշարժ զաւեչտներ, հայկական եւ եւրոպական պարեր ԿԱՐՕ ՍԱՐԵԱՆի նուագախումբով:

Հանրակառք 147 էկլիզ տը Փանքէն, Շոզեկառք Կառ տիւ Նորդէն ժամը 14էն:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ

(Փարիզահայ Տիկնանց Միութիւն)

Տարեկան պարահանդէսը՝

ՓԵՏՐՈՒԱՐ 3ԻՆ, 1957ԻՆ

ՆՈՒԻՐՆԵՐ ՀԱՑԿԱԶԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Հայկազեան վարժարանի հոգաբարձութիւնը իր տարեկան հանդէսին առթիւ չնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները.— Ֆ. Կ. Խաչի Կեդր· վար – չութենէն հինգ հազար Ֆր· Տիկին Ֆաքիրեան 500 Ֆր· եւ Պ. Շէրպէթճեան հազար Ֆրանք:

× Վարժարանի Ցունիս 2ի հանդէսին առթիւ Բարեզործականը դնահատական նամակ մը ուղղած է Հ. Բ. Ը. Մ. Երիտ· Միութեան անդամներուն եւ անդամուհիներուն, չնորհաւորելով մասնաւորապէս իրենց նուիրումը հայ լեզուի եւ հայերէն դասախարակութեան:

Նոյն առթիւ չնորհաւորական նամակ մըն ալ ուղղած է տեսչուհի Տիկին Էլիզ Այվազեանի, ջերմապէս դնահատելով անոր ջանքերը հանդէսի պատրաստութեան համար:

ԾՈՎԱՑԻՆ ՊՏՈՑՏ ՄԸ

Կազմակերպուած Ֆ. Կաթ. Խաչի Ալֆորվիլի մասնաճիւղին կողմէ:

Ցուլիս 1ին դէպի Թրեփոր:

Արձանագրութեան համար դիմել Տիկին Հ. Պետրոսեանի:

4, Ռիւ տը լա Թաւշ, Ալֆորվիլ:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. Պէլվիլի Թոստոմ խումբի ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, Փլաս տէ Ֆէթի ծանօթ սրճարանը: Օրակարգ՝ Նախորդ ժողովի չարունակութիւնը:

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. Ուս. «Սեւակ» խումբի ժողովը այս ուրբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. «Քրիստափոր» ենթակոմիտէի տարեկան դաշտահանդէսը՝ կիրակի, 15 Յուլիս, Սէն ժիւսթ:

Ֆ. Կ. Խաչի Մարսէյլի մասնաճիւղին դաշտադնացութիւնը Ցուլիս 8ին:

ՑԱՒԱԿՑՈՒԹԻԻՆ

Հ. Ց. Դ. Մարսէյլի Շրջ. կոմիտէն՝ իր չրջանի բոլոր ընկերներու անունով՝ ցաւակցութիւն կը յայտնէ ընկ. Սուրէն Մելիք Մուչկամպարեանի եւ իր ընտանեկան պարագաներուն, իր հօր՝ Մելիք Մուշ – կամպարեանի մահուան առթիւ:

ՎԻՃԱԲԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

« Հայ Գրողներու Ընկերակցութիւնը» կազմակերպած է վիճաբանական հաւաքոյթ մը, որ տեղի կ'ունենայ այս չաբաթ երեկոյ, ժամը 8·30ին, Գ. Ազէմեանի ճաշարանը: Նիւթ՝ Արտասահմանի մէջ հայ գրականութեան կարելիութիւն կա՞յ· թէ ոչ: Պարզաբանութիւն Պ. Լեւոն Մօզեճի կողմէ:

Կը հրաւիրուին միութեան անդամներն ու զրասէրները:

ԿՈՉ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին 1956 - 1957 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են: Անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաստատութեան տեսչութեան:

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաստել մինչեւակարգ ուսման պաշարով օժտուած եւ հայեցի դաստիարակութիւն ըստացած ճշմարիտ Հայուհիներու սերունդ մը: Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ.—

Ա) Ֆրանսականը, որ տառապէս կը հետեւի պետական լիսէներու արդիական բաժնի պաշտօնական ծրագրին —անգլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրեվէի եւ պաքալորէայի:

Բ) Հայկականը որ կ'օժտէ տանուհիները հայագիտական ծանօթութիւններով, հայ լեզուի, զրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխարհագրութեան մարզերուն մէջ:

Աշակերտուհիներ կ'ընդունուին ութ տարեկանէն սկսեալ: Տարեվճարն է 120 հազար Ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ:

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել տեսչութեան:

1, Bd. du Nord. Le Raincy. S. et O.

ՍԻՐԵԼԻ ՑԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐ ԵՒ ՋՐՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ

ՄԻ ՄՈՌՆԱՔ ԱՆՊԱՑՄԱՆ ԱՑՑԵԼԵԼ

Մարսէյլի ամէնէն ճոխ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ARAX

(Վարդան Պանտիկեան եւ որդի)

Քաղաքի կեդրոնին մէջ Tél. : CO. 3643 **27, Rue d'Aubagne, Marseille**

Ամբողջովին վերանորոգուած եւ արդիական վերջին կարգ ու սարքով Ուր պիտի գտնէք ձեր սիրած բոլոր ուտելիքները:

Պալֆանեան բաշխավալ եւ ճերմակ պանիր,

Ցունական ամէնէն ընտիր ձիթապտուղները թարամա, պահածոները (պամիա, եալանճի տոլմա, վարդի աւուշ, եւն·):

Պոլսական լաֆերտա, չիրոզ, ապուխտա, երչիկ, Ամասիոյ պաստրմա:

Ռուսական խաւեար եւ ամէն տեսակի ձկնեղէններ:

Ինչպէս նաեւ արեւելեան թարմ սուրճ, լօխում, հալվա, եւայլն:

Արեւելեան աղանդերներ (թուրչիներ) եւ ամէն տեսակ համեմներ Ապսպրանքներ ամէն ուղղութեամբ, արագ եւ մաքուր սպասարկութիւն:

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրս ևսա եւ գաղութքներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
15
ՅՈՒՆԻՍ
•
VENDREDI
15 JUIN
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7604 32e ANNEE

Խմբագիր ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3415

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԹՄՈՐՈՒՄՆԵՐ

•

Յունիս 13ին, Եգիպտոսէն մեկնեցաւ անգլիացի վերջին զինուորը, առանց փոշի եւ թմբուկի :

Հեռագիրը կ'ըսէ թէ առաուն կանուխ, փոքր Սայիտի քարափին վրայ, երկու եգիպտացի զնդապետներ մինչեւ չոզենաւ ընկերացան զօր. Ճոն Լեսլի, վերջին հրամանատարը անգլ. զօրքին : Նաւ նըստելէ առաջ, զօրավարը չոր ու ցամաք ձեւով մը ողջունեց երկու զնդապետները եւ մօտ հարիւր լրագրողներ :

Սուէզի չրջանին 80·000 անգլիացի զինուորներուն վերջինը կը մեկնէր առանց որ եւ է բարեկամական ցոյցի : Ոչ իսկ զինուորական պատիւ :

Այսպէս կը փակուի պատմութեան մէկ էջը, որ բացուած էր 1882 Յուլիսին :

Այժմ նոր չրջան մը կը սկսի, ամէն տեսակ անակնկալներով :

Անգլիական զօրքին մեկնումը պիտի յօնուի արտակարգ խրախճանքով, ինչպէս կը հաղորդեն Գահիրէի թերթերը : Այս հանդիսութեանց ներկայ պիտի ըլլայ Ն. Մխիթեան արտաքին գործերու նոր նախարարը, Շեպիլով :

Երկու չաբաթ է որ նշանակուած է Մոլոթովի յաջորդը, եւ իր առաջին գործը կ'ըլլայ պատյտ մը դէպի Միջին Արեւելք :

Հրատարակուած տեղեկութեանց համաձայն, պիտի հանդիպի Սուրիա, Լիբանան, Եգիպտոս եւ Յունաստան :

Ամէն պարագայի մէջ, յատկանշական է իր մանակցութիւնը Գահիրէի ցնծութեան ցոյցերուն :

Շեպիլով անցեալ տարի ալ Եգիպտոս գացած էր, մասնաւոր պաշտօնով մը եւ իր առաջին գործն եղաւ դէնք ճարել, Չեխոսլովաքիոյ միջոցաւ :

Իրազեկները կը կարծեն թէ այս անգամ ալ չօշափելի գործ մը պիտի կատարէ, իբրեւ նախարար :

Միւս արաբական երկիրներն ալ հետաքրքրութեամբ կը սպասեն Շեպիլովի այցելութեան, խօսելու համար ներքին եւ արտաքին խնդիրներու մասին : Անոնք մինչեւ անդամ որոշած են Հիւս. Ափրիկէի եւ մասնաւորապէս Ալժերիոյ խնդիրն ալ յուզել, ինչպէս կը յայտարարէր Սուրիոյ վարչապետը :

Դժուար չէ նախատեսել այս չփումնե-րուն հետեւանքները :

Ն. Մխիթիւնը նորանոր առիթներ կը ստեղծէ, տարածելու համար իր քաղաքական եւ տնտեսական ցանցը՝ Միջին Արեւելքի մէջ :

Այս քաղաքականութեան արտաքին նշաններն են արեւելեան պետութեանց ուղղուած հրաւէրները, եւ իր վարչենրուն այցելութիւնները դէպի Արեւելք :

Արդէն Մոսկուա կը դանուի հեռաւոր Եմէնի վահաժառանգ իշխանը : Ցաջորդաբար պիտի այցելեն երիտասարդ իշխան մը՝ Աբաբիայէն, Իրանի Շահը, եւ դիպլոմատի վարչապետը, եւայլն :

Անգարայէն կը հեռագրեն թէ Ն. Մխիթեան վարչապետը՝ Բուլկանին, նամակ մը ուղղելով Թուրքիոյ վարչապետին, Մոսկուա կը հրաւիրէ զայն, խորհրդակցելու համար զինակցութեան մասին :

Այսպէս, անընդհատ կը բանի Մոսկուայի դիւանագիտական մեքենան, երբեմն հետեւելով Արեւմուտքի ճեռնարկներուն, բայց յաճախ կանխելով զանոնք :

Ն. Մխիթեան քաղաքական եւ տնտեսական մասնագէտներուն համար այլ եւս ջուրի ճամբայ զրծած է Միջին Արեւելքը, զործնական արդիւնքներով :

Նոյն յարաճուն գործունէութիւնը՝ մշակոյթի ճակատին վրայ, առանց երկրի եւ ազգի խտրութեան :

Մերացած Արեւմուտքը մտահոգութեամբ կը հետեւի այս յարաճուն ծաւալման :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՓՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

•

ԴԵՍՊԱՆԱԿԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆՆԵՐ . — ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՈՒՇԻՆԿԼԸ ՄԵԿՆԵՑԱՒ . — ՀԻՒՍ. ԱՓՐԻԿԷԻ ԽՆԴԻՐՆ ԱՀ ՊԻՏԻ ԲՆՆՈՒԻ . — ՆՈՐ ՏՈՒՐՔԵՐՈՒ ԽՆԴԻՐԸ

Ազատագրութենէն ի վեր ամենամեծ փոփոխութիւնը տեղի ունեցաւ Ֆրանսայի դիւանագիտական ասպարէզին մէջ : Նախարարական խորհուրդը որոշեց փոխել վեց դեսպանները : Արտաքին գործերու նախարարութեան ընդհ. քարտուղար նշանակուեցաւ Մոսկուայի եւ Պոնի նախորդ դեսպանը, Պ. Լուի Ժոքս, յաջորդելով Պ. Մասիլիի : Մարոքի դեսպան նշանակուեցաւ մարզպանը, Պ. Տիւպուա : Մարոք ալ իր կարգին Փարիզի դեսպան անուանած է Պ. Պուաթիվը : Ազգաժողովին Քրտնասկան դեսպան եւ Ազահովութեան խորհուրդին մնայուն ներկայացուցիչ նըշանակուեցաւ Տաքարի մարզպանը, Պ. Պերնառ Ժանթիլ : Պ. Փինոյի փոխ-դիւանապետը, Պ. Տէրիտան նշանակուեցաւ անօրէն քաղաքական եւ անտեսական գործերու : Ուռւինկթընի դեսպան՝ Պ. Էրվէ Ալֆան, արեւմտեան Գերմանիոյ՝ Պ. Քուվ տը Միւրվիլ, Վատիկանի՝ Պ. Մարժըռի, Պրիւսէլի՝ Պ. Պուաքէ եւն. :

Նոյն ժողովին մէջ լսուեցաւ Պ. Փինոյի զեկուցումը միջազգային կացութեան եւ իր ճամբորդութեան մասին : Ժողովը լսեց նաեւ եւմտական նախարարին զեկուցումը նոր տուրքերու մասին :

Պ. Փրոս Ուռչրզպըրը ժպտցաւ Լբչի, բազմաթիւ խորհրդականներով եւ մտնտպէտներով : Տեղական թերթերը կը զրեն թէ Հիւս. Ափրիկէի խնդիրն ալ պիտի քննուի Ուռւինկթընի մէջ : Այս առթիւ պիտի ջանայ համոզել որ Մ. Նահանգները առ այժմ չաճապարեն իրենց առաջին դեսպանը զրկել Թունուզ, մինչեւ որ վերջնական համաձայնութիւն դոյանայ Ֆրանսայի հետ : Ցետոյ պիտի խնդրէ որ Մ. Նահանգները աւելի ուժ տան Ֆրանսայի ալժերիական քաղաքականութեան, մասնաւորապէս եթէ նորէն փորձեր կատարուին խնդիրը Ազգաժողովին ներկայացնելու համար : Նախարարը միեւնոյն առեն լայնօրէն պիտի պարզէ իր տեսութիւնները Արեւմուտքի եւ Արեւելքի յարաբերութեանց մասին :

× *Կը հաստատուի թէ եւմտական նախարարը, Պ. Ռամատիէ մեծ զժուարութեանց մատնուած է, նոր տուրքեր առաջարկելու եւ հարիւր միլիառ Ֆրանքի դումար մը ճարելու համար : Փոխառութիւնը յարմար չդատելով, նախարարը կը մտածէ տուրքեր հաստատել զինուորական հայթայթումներու, սովորականէն բարձր չահերու եւ ընկերութեանց պահեստի դումարներուն վրայ : Դեռ վերջնական ո-րոշում արուած չէ :*

× *Կիրակի օր քառասուն հազար նախկին ռազմիկներ պիտի ընկերանան Հանրապետութեան նախազահին, Վերսէօնի յաղթանակին 40րդ տարեդարձը տօնելու համար : Մեծ պատրաստութիւններ տեսնուած են այս առթիւ :*

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ վարչապետը, Տոքթ. Ատընաուըր, վերջացուց իր բանակցութիւնները Մ. Նահանգներու կառավարութեան հետ : Այս առթիւ հրատարակուած պաշտօնական զեկոյցը կ'ըսէ թէ քննուեցաւ Գերմանիոյ միացման խնդիրը, որ Արեւմուտքի դիտաւոր նպատակն է : «Եթէ Ն. Մխիթիւնը իրապէս անկեղծ է խաղաղ համակեցութեան հարցին մէջ, պարտաւոր է գործադրել իր խոստումը Գերմանիոյ վերամիաւորման համար» : Տոքթ. Ատընաուըր այցելեց նաեւ նախազահ Այզընհաուըրի :

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

•

Յունիս 13ին Ալժերիոյ ապստամբները լեռներէն իջնելով զինեալ սպաննեցին 22 Իսլամներ, փոքր Քապիլի չրջանին մէջ : Ուրիշ հինգ Իսլամներ եւ երկու Եւրոպացիներ ալ սպաննուեցան տարբեր չրջանի մը մէջ : Փոքր Քապիլը կը զբաղեցնէ Ալժէի արեւելեան կողմը, հարիւր մղոն հեռու :

Ֆրանսական ոստիկանութիւնը խուզարկութիւններ կատարելով Թլեմսենի իսլամական թաղին մէջ ձերբակալեց 250 կասկածելիները, Բ. օրուան ամբաստութեան առթիւ : Ձերբակալեալ մը յուզարկուած է Ալժէ, որպէս ազգային ազատագրական կազմակերպութեան անդամ : Ան կը պատկանի Մ. Պէն Պելլայի խմբակին, որ Ալժիրի անկախութեան համար կռուող գլխաւոր խումբն է :

Ֆրանսական ոստիկանութիւնը Ալժիրի մէջ ձերբակալեց Ալժերիոյ ազատագրական ճակատի ղեկավարներէն Ռապահ Պիթաթը, որ Մարոքի մէջ կը գտնուէր : Ան Մարոքի մէջ կը կազմակերպէր Ալժիրի ազատագրական շարժումը : Ան Ալժիրի մէջ դատապարտուած է մահուան :

ՄԱՌԵՇԱԼ ԹԻԹՕ Սոչիի ջերմուկները գնաց (Կովկաս), սովետական յածանաւ մը նաեւելով Խրուչչեւի հետ :

ԱՆԳԼԻԱՑԻ ՎԵՐՋԻՆ ՉԻՆՈՒՈՐԸ ՄԵԿՆԵՑԱՒ ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ

•

Յունիս 13ին վերջացաւ Անգլիոյ 75 տարուան տիրապետութիւնը Եգիպտոսի վրայ, երբ երկու արաբ զնդապետներ չորեքեան առաջնորդեցին անգլիացի վերջին հրամանատարը, զօր. Ճոն Լեսլի : Չօրավարը նաւ նստելէ առաջ չոր բարեւ մը տուաւ երկու եգիպտացի սպաներուն :

Բրիտանական բանակը Եգիպտոս մտած էր 1882 Յուլիսին, չախչախելու համար Արապի փաշայի ապստամբութիւնը : Անգլ. զօրքը զացած էր «բարեկարգութիւնը վերահաստատելու եւ Եւրոպացիները պաշտպանելու համար», ինչպէս կ'ըսէր կառավարական զեկոյցը եւ մնաց մինչեւ 1956 Յունիս 13, այսինքն 74 տարի : Եգիպտոսը զարձած էր զինուորական խաղիսկ մը Անգլիոյ համար : Անգլիացի զինուորները կը պահէր իր լաւագոյն մարտանաւերը :

Եգիպտոսի ահմանին վրայ կը հսկէին բրիտանական զնդատները : Իւրաքանչիւր եգիպտացի նախարարի քով կը զտնուէր անգլիացի խորհրդական մը որ իրականին մէջ ամէն իրաւասութիւն ունէր : Անգլիացի զօրավար մը ընդհ. հրամանատարն էր եգիպտական բանակին : Կարճ խօսքով, Եգիպտոսը զարձած էր տեսակ մը զաղթավայր : Երկար պայքարներէ վերջ, Անգլիա իր անկախութիւնը ճանչցաւ 1922ին. սակայն հարկ եղաւ սպասել մինչեւ 1936ի զաշնագիրը, նախատեսելու համար անգլ. զօրքին պարպումը : Վերջին աչխարհամարտէն առք, յարաբերութիւնները լարուեցան երկու երկիրներուն միջեւ : 1951ին եգիպտական կառավարութիւնը խզեց զինակցութիւնը եւ հրոսակային կռիւներ սկսան Սուէզի անգլ. զօրքին դէմ : 1952ի յեղափոխութենէն անմիջապէս վերջ, Անգլիա նոր համաձայնու-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

•

ՅՈՒՒՆ ՈՒ ՇԻՏԱԿԸ

Պոլսոյ թերթերը տակաւին կը շարունակեն *պատգամ* բարգմանել «մեսաժ»ը :

— Մարաջալտ Բուլկանին *պատգամ* մը դրկեց վարչապետ Մենտերէսի (12 Յունիս) :

Վարչապետ մը կրնա՞յ պատգամ դրկել ուրիշ վարչապետի մը, կամ նախարար մը՝ ուրիշ նախարարի մը :

Ունինք բուն բառը, — *դիր* կամ *նամակ* :

Ֆրանսերէն բառը *պատգամ* ալ կը նշանակէ· նաեւ *հեռագիր* :

Դժուար չէ համապատասխան բառը գրել՝ համաձայն պարագային :

× Լիբանանեան թերթ մը կը գրէ *արցունքաբեր* ռումբ :

Բնաւ լսած կամ տեսած չէ՞ «արտասուաբեր»ը :

Յարմեցաւ նոյն թերթին մէջ կը կարդամ ,— *փլեցաւ* :

Փլաւ կերած ատեն կրնար յիշել «փլաւ»ը :

× *Անկարդելաւոր*, *անկարդելաւորութիւն*,— Հետզհետէ սովորական կը դառնայ այս բարբարոս բառին գործածութիւնը :

Տարիներ առաջ հարցարան մը բացեր էինք, եւ առաջարկուած բառերէն ընտրեցինք «վայրաչուն» :

Կը կարծեմ թէ լաւագոյն բառն է, — եմանուղութեամբ «վայրաշարժ»ին — ցնորտնօրինութիւն :

× Պէյրութի թերթերէն մին կը գրէ ·— *Պարապայական* աշխատակից :

Անշուշտ ըսել կ'ուզէ՝ *պատահական* :

Դարձեալ նոյն թերթէն,— « *Մեռեալ տարի*» : Մեր գիտցածը՝ մեռեալ *տատ* :

× Մեր լեզուն չունի *անմեռ*, *անմար* բառեր : Կ'ըսենք՝ *անմահ*, *անչէջ* :

× Հետզհետէ արտասահմանի մէջ ալ կը տարածուի անհաշակ օտարաբանութիւն մը, — Կոմիտասի անուան *համերգ* — Սունդուկեանի *անուան* թատրոն, — Մոլոթովի *անուան* համալսարան, Աբեղեանի *անուան*... եւայլն :

Մեր աշխարհաբարով կ'ըսենք՝ ի հարկին չակերտներով, Կոմիտասեան *համերգ*, Սունդուկեան թատրոն, Աբեղեան կանուան եւայլն :

Այս բացատրութիւնը երբեմ շփոթութիւն չի պատճառեր : Ոչ ձեւով, ոչ ալ իմաստով :

Ներսիսեանի *անուան* վարժարա՞ն կ'ըսենք թէ պարզապէս Ներսիսեան վարժարան :

Սանասարեան վարժարանը որեւէ առեն կոչուա՞ծ է Սանասարեանի *անուան* :

Այսպէս նաեւ Էսեհան վարժարան, կիւլպէնկեան կտակ, Իմմիրլեան մրցանակ, Մելբոռնեան Հաստատութիւն եւն. :

Փոխանակ թուրակաբար կապկելու, գործածենք մեր սորվածը կամ ջանանք սորվիլ շիտակը :

Վ.Ա.Հ.

ՍՈՒՐԻՑ, 10 Յունվար.— Հայտնի դարձավ Սիրիայի Ազգային Օրրանի «Մայր 28»-ի, 38-րդ ատենապետական ժողովի որոշումը, ըստ որի Սիրիայի Ազգային Օրրանը «Մայր 28»-ի դեմ հարուցված «Ցեղասպանության ժխտում» մեղադրանքը հանում է իր օրակարգից:

Ինչպես հայտնի է, Սիրիայի Ազգային Օրրանի «Մայր 28»-ի դեմ հարուցված մեղադրանքը կապված էր Սիրիայի Ազգային Օրրանի 1945 թ. Հոկտեմբերի 16-ի նիստում ընդունված որոշման հետ, որով Սիրիայի Ազգային Օրրանը դատապարտում էր Թուրքիայի Հանրապետության կողմից հայ ժողովրդի դեմ գործված ոճրագործությունները

ՀԱՎԱՏՈՒՄ

ԽՈՀԱՐԶՎԱԾ
ՎԱՂՑՆՈՒՓ ՏՈՒՆԸ
ՅԱՎԵՏՍԿԱԳՆԵՐ

2.— «ՀՈՂԵՎՈ ԱՉՍԵՑԻՆ,
ՄՈՍՏՍՆՈՒՑՈՑՔ »

Մեր հոգի, ինչո՞ւ ես դու ինձ դա -
ռել, ու ես ինչո՞ւ ... եւ ի՞նչ ... —
(Պետերբուրգի Պաշտոնական Թերթ-
ից, 1839 թ., № 1):

Ես ամբողջ գիշեր չեմ քնել: Ինչ-
որ մի ծանր մտածմունք ինձ չի թո-
ղում: Ես ոչ մի կերպ չեմ կարող
հասկանալ, թե ինչ է պատահել ինձ
հետ: Ես ինձ զգում եմ ինչպես
հիվանդ մարդ, որ ուզում է հիշել
իր հիվանդության առաջին օրերի
մանրամասնությունները, բայց ոչ
մի կերպ չի կարողանում: Ես ինձ
զգում եմ ինչպես մեղավոր մարդ,
որի վրա ծանր հանցանք է կատար-
վել, որ ինքն էլ չգիտի, թե ինչ-
պես: Ես ինձ զգում եմ ինչպես
խելագար, որ ուզում է ինքնասպան
լինել, բայց ամաչում է իր ընկեր-
ների առաջ: Ես ինձ զգում եմ ինչ-
պես մի մարդ, որ կորցրել է ամեն
ինչ, ինչ որ ունեցել է կյանքում:
Ես ինձ զգում եմ ինչպես մի մարդ,
որ ուզում է ինքնասպան լինել, բայց
ամաչում է իր ընկերների առաջ

թիւն մը կնքեց (1954 հոկտ.), եւ խոս - տացաւ Սուէզի չրջանը պարպել 1956 Յունիս 20ին: Այս զործողութիւնն էր որ կատարուեցաւ Յունիս 13ին, տաժանելի պայմաններու մէջ: Յառաջիկայ չարթու եզիպտոս պաշտօնապէս պիտի տօնէ այս պատմական դէպքը:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՍԹԱԼԻՆ համաձայն էր հիւլէական ռումբ արձակելու ձախորդի վրայ, ըսաւ նախկին նախագահ Թրումըն, Պրիւսէլ հասած օրն իսկ: Այս յայտարարութիւնն ըրաւ ի պատասխան Մոսկուայի անթելին այն սխալ պնդումին թէ Ա. Միւթիւնը հակառակ էր հիւլէական զէնքի զործածութեան:

ԿԻՊՐՈՍԻ խնդիրը Ազգաժողովին քննութեան յանձնելու համար աշխատանք - ներ կը կատարուին Յունաստանի կողմէ: Այս առթիւ պատրաստուած յուշագիրը կ'ըսէ թէ Անգլիա ընդարձակ արգելարա - նի մը վերածեր է կղզին: — Օրթոտոքս պատրիարքը բողոքեց Լոնտոնի հոգեւոր հովիւին արտաքսման դէմ: — Զերբակալուեցաւ Նիկոսիոյ յունական դպրանոցին տեսուչը, հինգ ուսանողներու հետ: — Անգլիական կառավարութիւնը մերժեց օգտագործել Ատլանտեան դաշինքը, կիպրոսի հարցին լուծման համար:

ՀՐԻԱԿԱՆ զործակալութեան նախագահը, Նաւում Կոլման, բողոքեց Մարոքի այն որոշման դէմ որ կ'արգիլէ Հրեաներու ներգաղթը: Այս արգելքին ենթակայ են 45·000 Հրեաներ որոնք արձանագրուած եւ հաւանութիւն ստացած են Իսրայէլի կառավարութեան կողմէ: Բողոքագիրը կ'ըսէ թէ այս արգելքը անլուր թշուառութեան պիտի մատնէ տասնեակ հազարաւոր Հրեաներ: Շատերը արդէն հաշուե - յարդարի ենթարկած են իրենց բոլոր զործերը: Կոլմանի յայտարարութեան համաձայն, Մարոքի 200 – 250·000 Հրեաներէն 70·000ը արդէն Իսրայէլ զացած են եւ 45·000 հոգի ալ պատրաստ կը սպասեն մեկնելու համար:

ԱՐՁԱՆԹԻՆէն հասած վերջին լուրերը կը հաստատեն զօր. Վալլէի դնդակահարումը: Միւս զեկավարը, զօր. Թանքո փախած է: Կառավարութիւնը խոստացաւ նոր ընտրութիւններ կատարել:

ԿԱԹՈ արտադրիչներուն զործադուլը վերջացաւ երէկ, բայց կը չարունակուի կարգ մը պաւառական քաղաքներու մէջ:

ԻՐԱՔի վարչապետը եւ իր նախորդը, Ֆատըլ Ձեմալ, Մարոք պիտի երթան մօտերս:

ԱԹԵՆՔի մէջ մեծ արդիւնքներ կը սպասեն Ա. Միւթիւեան արտաքին նախարար Շեպիլովի այցելութենէն, ուելի սերտ յարաբերութիւններ հաստատելու համար երկու երկիրներուն միջեւ:

ՔՈԼԵՐԱՆ կը չարունակուի կալկաթայի մէջ: Ցարդ մեռած են 107 հոգի: Անցեալ չարթու պատուաստուեցան 62·000 հոգի: Յունուարէն ի վեր պատուաստուած են 1·078·560 հոգի:

ՍԱԿԱՐԱՆ (Յունիս 13).— Ջոյլ ոսկի՝ 446·000, նափոլէոն 3140, զուից. 2970, անգլ. 3980, քսան ոսկանոց 16·680, թղթադրամ՝ դոլար 384, սթերլին 1035, զուից. 91·50, պելժ. 7·65, լիր 0·60, փեզեթա 8·75:

ԸՆԿԵՐԱՑԻՆ խլրտումները կը վերսկսին: Հիւանդանոցներու պաշտօնեաները զործադուլ մը սարքած են: Թղթատարական վարչութեան, երկաթուղիներու եւ հանրային սպասարկութեանց պաշտօնեաներն ալ ցոյցեր կը պատրաստեն:

ՖՈՒԹՊՈԼի ԵՒՐՈՊԱՑի ԲԱԺԱԿԸ չահեցաւ, չորեքշաբթի իրիկուն, Մարիսի Բէալը երեքի դէմ չորս կէտով յաղթելով Սթատ ոը Ռէնսի: Հանդիպումը տեղի ունեցաւ Փարք ոէ Փրէնսի մէջ, ուր այս դիւերային բացառիկ մրցումին համար Սպանիայէն, Իտալիայէն եւ ամէն կողմէ հաւաքուած էին աւելի քան 40·000 հոգի: Երկու միլիոն հանդիսականներ ալ կը հետեւէին հեռատեսիլին վրայ ուր այսխաղը արուած էր «Էօրավիզիոն»ով, այսինքն Եւրոպայի բոլոր երկիրները կրնային հետեւիլ:

Խաղը շատ հետաքրքրական էր եւ առաջին կիսախաղին վերջէն իսկ Սպանիացիները կը տիրապետէին: Խաղը վերջացնելէն 12 վայրկեան առաջ Սպանիացիները կրցան յաղթանակի կէտը նշանակել եւ արժանանալ Փութպոլի Եւրոպայի բաժակին: Նիւթական արդիւնքն ալ մեծ էր, 19 միլիոն ֆրանք: Օրեր առաջ տոմսակ չէր մնացած:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՈՂԲԱՑԵԱԼ ԴՐՈՑի ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

(Մարսէյլ, Պոմոնի եկեղեցիին մէջ)

Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի Շրջ. Կոմիտէի եւ մասնակցութեամբ չրջանիս ենթակոմիտէներուն եւ խումբերուն, ինչպէս նաեւ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի Շրջ. վարչութեան եւ իր մասնաճիւղերուն:

Այս կիրակի, առաւօտեան ժամը 10ին, Պոմոնի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցիին մէջ, պիտի կատարուի հոգեհանգիստ պիտի կատարուի Լիոնի Հայոց եկեղեցին, այս կիրակի, (ռիւ Լուի Պլան): Կը հրաւիրուին բոլոր հայրենակիցները եւ բարեկամները:

●

Տէր եւ Տիկին Բարսեղ Սերճանեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի Փարիզի Հայոց եկեղեցիին մէջ հոգեհանդիստ պիտի կատարուի իրենց ծնողքին՝ Տէր եւ Տիկին Գալուստ եւ Հաճի Խանըմ Սերճանեանցներու, Տէր եւ Տիկ. Յովհաննէսեանի եւ իրենց զաւակը Գրիգորի, ինչպէս նաեւ իրենց հօրաքրոջ՝ ողբացեալ տիկին Պահար Սէյիսեանի եւ զաւակներուն յիշատակին:

Կը հրաւիրուին իրենց յիշատակը յարգողները:

●

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Այրէ Տիկին Մաքրուհի Մարզպետեան (Եալաքեէրէյի) եւ ազգականները կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց որդւոյն եւ ազգականին Գեղարուեստական ճոխ բաժին եւ զանազան մը՝ «Բարեկենդանի Անկուտիները»:

Ժամը վեցէն վերջ խնջոյք – պարահանդէս:

Ծանօթ.— Փորթ Քլիշիէն առնել թիւ 140 հաւրակառքը եւ իջնել Փլաս տէ Պուրկինեօն:

Etablissements Samex

կը ծանուցանէ իր յաճախորդներուն թէ՝
126, Ave. des Chartreux-էն
փոխադրուած է
11, Place du 4 Septembre, Marseille
Tél.: DRagon 54-55

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Համաչարսանճաքի Հայր. Միութեան Լիոնի մասնաճիւղը կը ծանուցանէ Լիոնի եւ շրջանի բոլոր հայրենակիցներուն թէ Զարսանճաղի հին ու նոր նահատակներու յիշատակին հոգեհանդիստ պիտի կատարուի Լիոնի Հայոց եկեղեցին, այս կիրակի, (ռիւ Լուի Պլան): Կը հրաւիրուին բոլոր հայրենակիցները եւ բարեկամները:

●

Տէր եւ Տիկին Սուքիաս Թէճիրեան իրենց խորին չնորհակալութիւնը կը յայտնեն Մարսէյլի եւ Փարիզի իրենց հայրենակիցներուն որոնք այնքան չերմ եւ սիրալիր հիւրասիրութիւն ցոյց տուին իրենց Փարիզ գտնուած ատենները:

●

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Պօղոս Պալիկեան, Տէր եւ Տիկին Մրալեան Սեդրակ եւ զաւակները իրենց խորին չնորհակալութիւնները կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք մասնակցեցան իրենց վիշտին, ընկերանալով մինչեւ Սէնթիէտի վերերմանատունը, իրենց տիկնոջ եւ հարսին՝ ողբացեալ Հայկանուշ Պալիկեանի *թաղման* (Մեռած Յունիս 1ին, 58 տարեկան հասակին, ծնեալ Տէր Նշանեան, Խարբերդ Փերչենճ գիւղէն):

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՕՐԸ

Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի Անիէռի «Սեբոբ – Սօսէ» մասնաճիւղին հանդէսը, այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 16 — 23, 149, Ավընիւ Արժանթէօյ, Անիէռ:

Կը խօսի՝ ընկ. Ա. ՊԻԼԷՋԻԿՃԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին եւ զանազան մը՝ «Բարեկենդանի Անկուտիները»:

Ժամը վեցէն վերջ խնջոյք – պարահանդէս:

Ծանօթ.— Փորթ Քլիշիէն առնել թիւ 140 հաւրակառքը եւ իջնել Փլաս տէ Պուրկինեօն:

Etablissements Samex

կը ծանուցանէ իր յաճախորդներուն թէ՝
126, Ave. des Chartreux-էն
փոխադրուած է
11, Place du 4 Septembre, Marseille
Tél.: DRagon 54-55

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Համաչարսանճաքի Հայր. Միութեան Լիոնի մասնաճիւղը կը ծանուցանէ Լիոնի եւ շրջանի բոլոր հայրենակիցներուն թէ Զարսանճաղի հին ու նոր նահատակներու յիշատակին հոգեհանդիստ պիտի կատարուի Լիոնի Հայոց եկեղեցին, այս կիրակի, (ռիւ Լուի Պլան): Կը հրաւիրուին բոլոր հայրենակիցները եւ բարեկամները:

●

Տէր եւ Տիկին Սուքիաս Թէճիրեան իրենց խորին չնորհակալութիւնը կը յայտնեն Մարսէյլի եւ Փարիզի իրենց հայրենակիցներուն որոնք այնքան չերմ եւ սիրալիր հիւրասիրութիւն ցոյց տուին իրենց Փարիզ գտնուած ատենները:

●

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Պօղոս Պալիկեան, Տէր եւ Տիկին Մրալեան Սեդրակ եւ զաւակները իրենց խորին չնորհակալութիւնները կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք մասնակցեցան իրենց վիշտին, ընկերանալով մինչեւ Սէնթիէտի վերերմանատունը, իրենց տիկնոջ եւ հարսին՝ ողբացեալ Հայկանուշ Պալիկեանի *թաղման* (Մեռած Յունիս 1ին, 58 տարեկան հասակին, ծնեալ Տէր Նշանեան, Խարբերդ Փերչենճ գիւղէն):

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Հիւս. Ամերիկայի Ուսուցչաց Միութեան Լիոնի մասնաճիւղը կը ծանուցանէ Լիոնի եւ շրջանի բոլոր հայրենակիցներուն թէ Զարսանճաղի հին ու նոր նահատակներու յիշատակին հոգեհանդիստ պիտի կատարուի Լիոնի Հայոց եկեղեցին, այս կիրակի, (ռիւ Լուի Պլան): Կը հրաւիրուին բոլոր հայրենակիցները եւ բարեկամները:

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Համաչարսանճաքի Հայր. Միութեան Լիոնի մասնաճիւղը կը ծանուցանէ Լիոնի եւ շրջանի բոլոր հայրենակիցներուն թէ Զարսանճաղի հին ու նոր նահատակներու յիշատակին հոգեհանդիստ պիտի կատարուի Լիոնի Հայոց եկեղեցին, այս կիրակի, (ռիւ Լուի Պլան): Կը հրաւիրուին բոլոր հայրենակիցները եւ բարեկամները:

ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԴԻ ՕՐԸ

Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի Անիէռի «Սեբոբ – Սօսէ» մասնաճիւղին հանդէսը, այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 16 — 23, 149, Ավընիւ Արժանթէօյ, Անիէռ:

Կը խօսի՝ ընկ. Ա. ՊԻԼԷՋԻԿՃԵԱՆ

Գեղարուեստական ճոխ բաժին եւ զանազան մը՝ «Բարեկենդանի Անկուտիները»:

Ժամը վեցէն վերջ խնջոյք – պարահանդէս:

Ծանօթ.— Փորթ Քլիշիէն առնել թիւ 140 հաւրակառքը եւ իջնել Փլաս տէ Պուրկինեօն:

Etablissements Samex

կը ծանուցանէ իր յաճախորդներուն թէ՝
126, Ave. des Chartreux-էն
փոխադրուած է
11, Place du 4 Septembre, Marseille
Tél.: DRagon 54-55

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Համաչարսանճաքի Հայր. Միութեան Լիոնի մասնաճիւղը կը ծանուցանէ Լիոնի եւ շրջանի բոլոր հայրենակիցներուն թէ Զարսանճաղի հին ու նոր նահատակներու յիշատակին հոգեհանդիստ պիտի կատարուի Լիոնի Հայոց եկեղեցին, այս կիրակի, (ռիւ Լուի Պլան): Կը հրաւիրուին բոլոր հայրենակիցները եւ բարեկամները:

●

Տէր եւ Տիկին Սուքիաս Թէճիրեան իրենց խորին չնորհակալութիւնը կը յայտնեն Մարսէյլի եւ Փարիզի իրենց հայրենակիցներուն որոնք այնքան չերմ եւ սիրալիր հիւրասիրութիւն ցոյց տուին իրենց Փարիզ գտնուած ատենները:

●

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Պօղոս Պալիկեան, Տէր եւ Տիկին Մրալեան Սեդրակ եւ զաւակները իրենց խորին չնորհակալութիւնները կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք մասնակցեցան իրենց վիշտին, ընկերանալով մինչեւ Սէնթիէտի վերերմանատունը, իրենց տիկնոջ եւ հարսին՝ ողբացեալ Հայկանուշ Պալիկեանի *թաղման* (Մեռած Յունիս 1ին, 58 տարեկան հասակին, ծնեալ Տէր Նշանեան, Խարբերդ Փերչենճ գիւղէն):

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՍԵՐԵԿՈՑԹ – ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Կապոյտ Խաչի Սեւռանի մասնաճիւղին կողմէ:

Այս կիրակի, ժամը 15էն 23: Մասիսի չքեղ սրահին մէջ, 82 Ավընիւ տը Լիվրի:

Կը մասնակցի Սիփան – Կոմիտաս երգչախումբը:

Կը ներկայացուին երկու ծիծաղաշարժ զաւեշաններ, հայկական եւ եւրոպական պարեր ԿԱՐՕ ՍԱՐԵԱՆի նուագախումբով:

Հանրակառք 147 էկլիզ տը Փանթէն, Շոզելկառք Կառ տիւ Նորդէն ժամը 14ին:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ

(Փարիզահայ Տիկնանց Միութիւն)

Տարեկան պարահանդէսը՝
ՓԵՏՐՈՒԱՐ 3ԻՆ, 1957ԻՆ

ԾՈՎԱՑԻՆ ՊՏՈՑՏ ՄԸ

Կազմակերպուած Ֆ. Կապ. Խաչի Ալֆորվիլի մասնաճիւղին կողմէ:

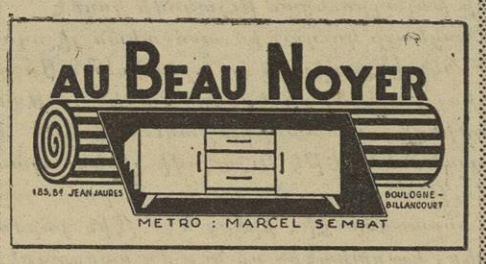
Յուլիս 1ին դէպի Թրեփոր:

Արձանագրութեան համար դիմել Տիկին Հ. Պետրոսեանի:

4, Ռիւ տը լա Թանշ, Ալֆորվիլ:

Օթոբուսը կը մեկնի ժամը 7ին Փլաս Քարնոյէն եւ Փըթի Փոնէն:

Գինը՝ 1100 ֆրանք:

Salles de séjour — Penderies - literie
Chambres - cosys — Cuisines laquées
Salons-tapisserie — Fauteuils-canapés lit

ՀԱՅԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻՆՔ
ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԵԾ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԶՐԻ ՑԱՆԶՆԵԼի ՖՐԱՆՍԱՑի
ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԸ

185, Bd. Jean Jaurès
Boulogne - Billancourt
Métro MARCEL SEMBAT

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. Պէլվիլի Ռոստոմ խումբի ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, Փլաս տէ Ֆէթի ծանօթ սրճարանը: Օրակարգ՝ Նախորդ ժողովի չարունակութիւնը:

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. Ուս. «Սեւակ» խումբի ժողովը այս ուրբաթ ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ:

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Եղած դիմումներու զոհացում տալու համար, կրկին պիտի ներկայացուի Ս. Ղազարի ուխտագնացութեան ճայնապղատած ժապաւէնը: Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին խօսքերը՝ հայ մանուկներուն, արտաքին զործերու նախարար Պ. Փինոյի Երեւան ժամանումը (Առնուած հեռատեսիլէն): Այս չաբաթ, ժամը 8·30ին Ազգ. տան մէջ: Մուտքերու մասնակցութիւն հարիւր ֆրանք: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԻՍԻ.— Խրիմեան զպրոցի ամավերջի հանդէսը Յունիս 24ին:

ԼԻՈՆ.— Համաչարսանճաքի տարեկան դաշտահանդէսը Յունիս 24ին:

ՎԻՃԱԲԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

«Հայ Գրողներու Ընկերակցութիւնը» կազմակերպած է վիճաբանական հաւաքոյթ մը, որ տեղի կ'ունենայ այս չաբաթ երեկոյ, ժամը 8·30ին, Գ. Աճէմեանի ճաշարանը: Նիւթ՝ Արտասահմանի մէջ հայ գրականութեան կարելիութիւն կա՞յ թէ ոչ: Պարզաբանութիւն Պ. Լեւոն Մօզեճի կողմէ:

Կը հրաւիրուին մխութեան անդամներն ու զրասէրները:

ԹԷՅԱՍԵՂԱՆ

«Առաքազարի Հայոց Պատմագիրք»ի Փարիզի յանձնախումբը, թէյասեղան մը կը սարքէ, այս կիրակի, կէսօրէ վերջ ժամը չորսէն մինչեւ ութ, Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը, (մեթրօ Քատէ):

Ներկայ կ'ըլլայ նաեւ Առաքազարցի, յարդելի հիւր մը, Պոլսէն:

Կը հրաւիրուին բոլոր Առաքազարցիները: Մուտքերու մասնակցութիւն՝ 100 ֆր:

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶ ԱՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

եթէ կ'ուզեն կնոջական նորաձեւութեան վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Կ. ԳԱԶԱԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

CLAIRE COMTE
COUTURE
17, Boulevard des Capucines Café de la Paix ին դիմացը

ՕՓԵՐԱՅի ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՅ

Տարւոյն բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն եւրոպական ընտիր կերպասներ, անթերի կարուածք.
ԱՆՄՐՑԵԼի ԳԻՆԵՐ:

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՑՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՁԱՒԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PERMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրս ևսա եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ
16
ՅՈՒՆԻՍ
•
SAMEDI
16 JUIN
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7605 32e ANNEE

Խմբագիր ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3416

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՀՕԳԵՐ ԵՒ ԳԻՏԵԼԻՔՆԵՐ

•

Երբեմն հարցումներ կը լսենք.— Աւելորդ չէ՞ արծարծել Կ. Պոլսոյ Ազգ. Սահմանադրութեան խնդիրը, քանի որ չի կրնար գործադրուիլ ամէն տեղ :

Պատասխան.— Իհարաւ՝ ի խօսիլ եկեղեցական ընդհանուր կանոնագրի մը մասին, երբ դիտենք որ ոչ կրնայ ապատօրէն մշակուիլ, ոչ ալ գործադրուիլ ամէն տեղ :

Նախ, ճիշդ չէ թէ Ազգ. Սահմանադրութիւնը չի գործադրուիր :

Ընդհակառակն, չատ մը թեմեր կազմակերպուած են այդ հիման վրայ, Միջին Արեւելքէն մինչեւ Ամերիկա :

Եթէ ձեւական փոփոխութիւններ կատարուած են համաձայն տեղական պահանջներու, անխախտ մնացած է բուն ոգին, — իշխանութիւնը վերապահել աշխարհական տարրին, այսինքն բուն ժողովուրդին :

Անոնք որ թաղել կ'ուզեն այս հարցը համեայ Հիմնական Օրէնքը, ի զուր կը յուսակտին աւելի լաւ եւ արդիական սահմանադրութիւն մը յօրինել անոր տեղ :

Անոնք յայտնապէս կը փորձեն վերահաստատել նախահամիանադրական կարգադրքը, զերակշռութիւնը վերապահելով կղերական դասուն :

Արդէն խակ, բոլոր նախանշանները կը հաստատեն թէ պարզապէս ճամբայ կը բանան կղերապետութեան մը համար, յարեւմտեան հոմիկականին :

Ազգասոյց՝ Գահիրէի եպիսկոպոսական ժողովը, որ հիմնովին կը հակասէ Հայ. Եկեղեցւոյ կանոններուն եւ աւանդութեանց :

Արդէն խակ իրականութիւն մըն է եպիսկոպոսութիւնը, խմբական ձեռնադրութիւններով, առանց նկատի առնելու թեկնածուներուն արժանիքը, այլ մանաւանդ նկարագիրը :

Ինչ ձեւ ալ փորձեն ապազային, պիտի մոլորին կախարդական շրջանակի մը մէջ :

Երազատեսներ միայն կրնան հաւատալ թէ կարելի է նոր եւ ընդհանրական կանոնագրութիւն մը յօրինել ներկայ պայմաններուն մէջ : Նոյն խակ եթէ սահմանադիրն միայն եկեղեցական կազմակերպութեամբ :

Ո՞ւր պիտի գտնուի այդ սահմանադիր ժողովը :

Ի՞նչ երաշխիքներ կան թէ պիտի կրնայ ժողովրդավար կարգադրք մը հաստատել, ազատ քուէարկութեամբ :

Ո՞ր համազգային ուժը պիտի կրնայ ապահովել նոր կանոնագրին գործադրութիւնը, ամէն տեղ, առանց նոր ճեղքեր բանալու Հայկական Արտասահմանի մէջ :

Բոլոր երեւոյթները կը հաստատեն թէ յեռաչրջեայ փորձ մըն է որ կը ծրագրուի,— մէկ հօտ եւ մէկ հովիւ, խեղաթիւրելով իրական միութեան եւ ներդաշնակութեան սկզբունքը :

Մեր եպիսկոպոսներն ու վարդապետները կ'ուզեն յետ շրջել կեանքին անիւը, անդամ մը եւս բանաւոր հօտի մը վերածելու համար տարագիր եւ ցիրուցան բազմութիւնները :

Մինչդեռ, մենք ամէն ժամանակէ աւելի պէտք ունինք իրապէս աշխարհական իշխանութեան մը :

Ո՞վ կ'երաշխաւորէ թէ նոր եւ թունդ կեդրոնաձիգ Պոլոժենիա մը պիտի չեթեթեն մեր գլխուն, չահագործելով էջմիածնի հմայքը :

Ազգային Սահմանադրութիւնը թանկագին վաւերագիր մըն է, մեր ներքին ինքնավարութեան համար :

Մանաւանդ անոր ոգին :

Ո՛վ որ կը փորձէ ժխտել եւ թաղել զայն, կը գառնայ յուղարկաւորը այդ ինքնավարութեան, դիտակցաբար կամ անդիտակցաբար :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱ

•

«ԴՐԱՄ ՈՒԶԵԼՈՒ ՉԵՄ ԵՐՔԱՐ»

Ինչպէս գրած էինք արդէն, հինգշաբթի օր Ուաշինկթընի մեհենեայ արտաքին նախարարը, Պ. Ք. Փինօ : Իր ղէմառոր գործը պիտի ըլլայ ապահովել Մ. Նահանգ. ներքուն աջակցութիւնը Հիւս. Ափրիկէի Ֆրանսական քաղաքականութեան մասին եւ ներդաշնակել Արեւմուտքի դիրքը Միջին Արեւելքի մէջ, ինչպէս եւ քննել Ա. Միութեան նոր ուղեղիծը :

Ֆրանսական աղբիւրէ կը հաղորդուին թէ նախարարը աւելի չատ բարոյական քան թէ տնտեսական աջակցութիւն պիտի խնդրէ : «Դրամի մասին պիտի չխօսիմ », ըսաւ Փարիզէն մեհենած ատեն, տեսակ - գութեան մը առթիւ : «Կարգ մը չատ կարեւոր խնդիրներ պիտի բացատրեմ ամերիկեան կառավարութեան : Անհրաժեշտ է ապահովել Ամերիկայի համերաշխութիւնը : Համերաշխութիւնը օգնութիւնն չէ նշանակեր : Օրինակ, Ալժերիոյ մէջ մեզի համար անհրաժեշտ է նախ ապահովել մեր բոլոր բարեկամներուն համերաշխութիւնը, բայց չենք ուզեր կրկնել Հնդկաչինի փորձը : Չեմ ուզեր խօսիլ ոչ օգնութեան, ոչ ալ դրամի մասին : Մեզի համար ամէնէն կարեւոր խնդիրն է, Ալժէրիայէն զատ, Արեւմուտքի եւ Արեւելքի յարաբերութիւնը : Կ'ուզեմ Պ. Տըլլըսի բացատրել Մոսկուայի մէջ կատարուած խօսակցութեանց արդիւնքները : Իմ կարծիքով, իրական փոփոխութիւն մը կատարուած է Ա. Միութեան մէջ եւ պարտաւորութիւն ենք նկատի առնել : Մենք միշտ հաւատարիմ ենք մեր բարեկամութեանց եւ մանաւանդ ամերիկեան բարեկամութեան : Բայց, կարեւոր չէ որ նոր յարաբերութիւններ հաստատուին միայն Ֆրանսայի եւ Ա. Միութեան միջեւ : Մենք պէտք է մեզի հետ ունենանք մեր բոլոր բարեկամները եւ կը յուսամ թէ Մ. Նահանգներուն համար կարելի պիտի ըլլայ հասկնալ Արեւմուտքի եւ Արեւելքի յարաբերութեանց նոր խնդիրները : Եթէ հարկաւոր քաղաքականութիւն մը չունենք այս հարցին մէջ, հետեւանքը չատ վտանգաւոր պիտի ըլլայ Արեւմուտքի համերաշխութեան համար » :

Ուրիշ աղբիւրներէ ալ կը հաստատուի թէ Պ. Փինօ, որ Փարիզ պիտի վերադառնայ յունիս 22ին, կը յուսայ համոզել Մ. Նահանգները որ միանգամ ընդ միշտ ընդունին թէ Ալժերիան Ֆրանսական խըն - դիր մըն է եւ չի կրնար լուծուիլ Ազգային ժողովին միջոցաւ : Ցեռոյ պիտի խնդրէ որ Մ. Նահանգները չհամապարեն, դէս - պան մը նշանակելու համար Թունուզի մէջ, քանի որ տակաւին դիւանագիտական համաձայնութիւններ կնքուած չեն այդ երկրին եւ Ֆրանսայի միջեւ :

Տեղական թերթերը դիտել կուտան թէ Թունուզ արդէն ձեռնարկած է իր առաջին դեսպանները նշանակելու : Միւս կողմէ, Փարիզի խորհրդային դեսպանը, Վինոկրատով առջի օր այցելեց Թունուզի կառավարութեան Փարիզի դրասենեակը : Կը կարծուի թէ առաջարկած է առաջին դեսպանը նշանակել :

Պ. Փինօ երէկ ճաշի հրաւիրուած էր Նիւ Եորքի մէջ, Ազգաժողովին ընդհ. քարտուղարին կողմէ : Ուաշինկթընի մէջ պիտի այցելէ նախագահ Այզընհաուըրի : Բուն բանակցութիւնները պիտի կատարէ արտաքին նախարարին՝ Տըլլըսի հետ :

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ծերակոյտին արտաքին յանձնաժողովը, որ 1·100·000·000 տոլար ղեղչած էր Այզընհաուըրի պահանջած վարկերէն (արտաքին օգնութիւն), եչ. օր վերահաստատեց 615 միլիոն տոլարի դումար մը : Բայց խնդիրը չէ փակուած տակաւին :

▪▪ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ▪▪

•

« ՍԹԱԼԻՆԻԿՆԵՐԸ »

Մոսկուայի կուսակցական պաշտօնաթերթը, *Փրաւտա* նոր պայթար մը բացած է, կարգի հրաւիրելու համար փոքր Սթալինները, որոնք առանձին դասակարգ մը կը կազմեն Խ. Միութեան մէջ :

Այս առթիւ, թերթը խստօրէն կը ձաղկէ «Սթալինիկ»ներու կոպտութիւնը, սնապարծութիւնը եւ ինքնահաւանութիւնը : Այսինքն ճիշդ այն բացասական գիծերը որոնց մարմնացումն էր «ժողովուրդներ - րու հանճարեղ առաջնորդը», Զուղաշվիլի Սթալին :

Այս առթիւ յատկապէս կը յիշէ պա - տասխանատու դէմքեր, որոնք վարակ - ուած են անձի պաշտամունքով եւ ուրիշ սթալինեան մեղքերով :

— Շատեր կը գործեն իրրեւ քաղաքա - կան ջոջեր որոնք համոզուած են թէ կը - նան ինքնագլուխ որոշումներ տալ : Ա - նոնք ոչ մէկուն կարծիքը նկատի կ'առ - նեն : Իսկ ինչ որ աւելի դէշ է, այն համոզումն ունին թէ չեն կրնար սխալներ գործել » :

Այսպէս, Ուկրայնայի կրտնեսկի շրջա - նին կուսակցական գործիչը, Բոնդարեն - կօ, տեղեկագիր մը ղրկած է գերադաս մարմիններուն, իբրեն վերագրելով անցեալ տարուան հունձքերուն յաջողութեան պատիւը : «Միակ այդ յաջողութիւնը արդիւնք էր բարենպաստ օդին » :

Ուրիշ մը, Ռումինսկի շրջանին կուսակցական բարտուղարը, Յեվմիտըր, կը մեղադրէ արեւ կարծիք հարցնել եւ իր պարզապանեակները հոս ու հոն կը տեղատորէ ուզածին պէս :

Երրորդ մը, Սպիտակ Ռուսիոյ կուսակցական բարտուղարն է, որ կ'ամբաստանուի թէ ճահաճօրէն արձակած է հնարիչ մը, փճացնելով անոր գիւտերէն մէկը :

Շարքը շարունակելի է եւ կրնայ հասնիլ մինչեւ ծայրագաւառ :

Տարակոյս չկայ թէ Սթալինիկներ պիտի փնտռեն, նաեւ, Հայաստանի մէջ :

Կեդրոնին արձակած ո՞ր ազդանշա - նէն, մարտակոչէն կամ նշանախօսքէն ա - զատ մնացած է մեր երկիրը :

Երէկ լրտեսական հետապնդումներ կը կատարէին ռուս Կիրպոտինի կամ հայագի Հայրեանի միջոցաւ : Այսօր ալ կրնան

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ԷՋՄԻԱԾԻՆ ԿԸ ՀՐԱՒԻՐԷ ԿԻԼԻԿԻՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ ՕԾՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

•

Պոլսոյ Ազգ. Պատրիարքարանը հեռաւեալ հեռագիրը ստացած է Ամենայն Հայոց կաթողիկոսէն.

« Ստորեւ հաղորդում ենք Ձեզ ի գիտութիւն՝ վեհափառ Հայրապետի կողմից Անթիլիասի Աթոռի Տեղապահ Ամենապատիւ Խորէն Եպիսկոպոսին ուղարկուած հեռագրի պատճէնը .—

« Գոհունակութեամբ ստացանք եղիշէ Արք. ի հեռագիրը Զարեհ Սրբազանի խնդրանքով : Որպէս զի համաձայնութիւնը իր լրումին հասնի, Ս. Էջմիածին կը հրաւիրենք Աթոռիդ Եպիսկոպոսները եւ կողմերու աշխարհական ներկայացուցիչները առանց խտրութեան : Յանկալի կը գտնենք օծումը կատարել Էջմիածնի տաճարին մէջ համազգային ընդհանուր հանդիսաւոր մթնոլորտի մէջ, առանց որ այդ՝ պարտադիր նախընթաց մը հանդիսանայ ապագայի համար : Կոչ կ'ընենք բոլորիդ՝ Սուրբ Աթոռիդ Միաբանութեան եւ ժողովուրդին՝ սիրոյ եւ միութեան ոգիով առաջնորդուիլ, ի շահ Սուրբ Եկեղեցւոյ եւ ազգիս Հայոց» :

ՄՄԲ.— Մենք այս լուրը քանի մը օր առաջ լսացած էինք, բայց Ֆրանսայի կաթող. պատուիրակէն խնդրուեցաւ յետաձգել հրատարակութիւնը :

ուրիշ «հաւատարիմներ» գտնել, նոր որսեր ընելու համար :

Երէկ՝ յանցաւոր կը համարուէր ան որ մոռցած էր գովասանական տող մը ձօնել «Հանճարեղ»ին :

Այսօր ալ կրնան իբրեւ Սթալինիկ ամբաստանել Հայաստանի այսինչ վարիչը կամ գրագէտը, ըսելով թէ գլխարկը վար առեր է կամ խաչ հաներ է, Սթալինի «մոնումենտ»ին առջեւէն անցած ատեն...

Մինչդեռ, իսկապէս *ռեւոլուցիոն* գործ մը կատարած պիտի ըլլային, վար առնելով այդ վիթխարի յիշատակարանը, որ նախատինք մըն է իրենց համար իսկ :

Վ.Ա.Հ.

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀԻՒՍ. ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

•

«ՄԵԾ ՁԱԿԱՏԱՄԱՐՏՆԵՐԸ ՎԵՐՋԱՑԱՒ ԵՆ »

Ալժերիոյ նախարարը, Պ. Ռ. Լաքոստ, որ Ալժէ կը գտնուի, տեսակցութեան մը առթիւ յայտարարեց թէ մեծ ճակատամարտները վերջացած են : « Մխիթէս չանցնիր ըսել թէ վատահութիւնը եւ բարեկարգութիւնը վերահաստատուած են. բայց լինելի համար բացառիկ պարագայ մըն է հաստատել թէ ինչ որ անկարելի կը համարուէր 4 ամիս առաջ կարելի դարձած է : Այն կացութիւնը որ ծանրացած էր ապստամբութեան հետեւանքով, այժմ սովորական հանդամանք ստացած է, շէնորհիւ Ալժերիոյ Ֆրանսացիներուն ոգիին եւ զօրութեան պահանջներուն պայծառ հասկացողութեան : Այս ամսու վերջ 364·000 զինուոր պիտի ունենանք Ալժերիոյ մէջ » :

Նախարարը եչ. օր ժողովի հրաւիրած էր Ալժերիոյ քաղաքային եւ զինուորական պետերը : Խորհրդակցութիւնները զաղտնի կը պահուին : Իրավիճակը կը հաւաստեն թէ որոշուած է ընդհատել զինուորական մեծ գործողութիւնները եւ փոքր զօրամասեր կազմել ամէնէն կարեւոր շրջաններուն մէջ, տեւական չինամ հաստատելով բնակչութեան հետ :

Տեղական թերթերը նորէն կը ծանու -

(Շար. ը կարդալ Դ. էջ)

ԴԷՊԻ ՍԻՊԵՐԻԱ

Հայաստանի Հեռաւրական Գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ մինչեւ Մայիս 31, հազար երկու հարիւր դիմում կատարուած է «Հայաստանի երիտասարդ հայրենակիցներից», Ծայր. Արեւելքի շրջաններն երթալու համար : (Սով. Հայաստան, 1 Յունիս) :

Նոյն աղբիւրին համաձայն, Լենինական մէջ ալ ժողով մը գումարուած է եւ « աւելի քան 150 երիտասարդներ յանկութիւն են յայտնել մեկնելու » :

«Սով. Հայաստան» պատանիներու եւ աղջիկներու լուսանկարներ ալ հրատարակած է (2 Յունիս), զարկ տալու համար այս «հայրենասիրական» չարժումին :

ՕՐԹՈՏՈՔՍ ԿՂԵՐԱԿԱՆ պատուիրակութեան հետ Նիւ Եորք հասած են էջմիածնի Հոգեւոր Դերագոյն Խորհուրդին անդամներէն Տէր Յովհաննէսեան եպիսկ. եւ պրոֆ. Աբրահամ Ղարիբեան : Անոնցմէ մասնաւոր պաշտօնով :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԻ Տասնօրեակը, որ մեծ խանդավառութիւն պատճառած էր Մոսկուայի մէջ, վերջացաւ Յունիս 1ին : Հեռագիրը կ'ըսէ թէ թատրոնը կը յորդէր անհամբերութեամբ, երբ վահրամ Փափազեան «Օթելլո»ն կը ներկայացնէր : «Պաղատասար աղբար»ի մէջ փայլեցաւ Հրաչեայ Ներսէսեան : Շատ յաջող էին նաեւ «Դաւիթ Բէկ»ի եւ «Արշակ Բ.»ի ներկայացումները :

ԱԿԱՄԱՅ ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

●

Մեր 1955 Դեկտեմբեր 30ի «Մամուլ»ին մէջ գրած էինք, որ Հայաստանի Գիտութեանց Կաճառի Պատմութեան Ինստիտուտը ձեռնարկած է հրատարակութեանը «ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ» :

Ձեռնարկի Ա. հատորը լոյս տեսած է 1954ին, հեղինակութեամբը Ց. Էլչիբէկեանի եւ Ա. Յակոբեանի :

Խօսելով 1918ի Մայիսեան կռիւներու մասին՝ «ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ» հեղինակները կը նկատեն. —

Հայ ժողովուրդն իր համար ստեղծուած այս բացառիկ ծանր օրերին, հակառակ դաշնակիցներ կապիտուլանտական (անձ - նատուականն. — «Ցուս.») . — դաւաճանական բաղաքականութեան, մի շարք վայրերում յամառ դիմադրութիւն ցոյց տը - ւեց թիւրքական զաւթիչներին: Երեւանի շրջակայ գիւղերի բնակչութիւնը Սարդարապատի տակ Մայիսի վերջին օրերին պարտութեան մատնեց երեւանի վրայ արշաւող թիւրքական դիւիզիային եւ ըստիպեց նրան ետ նահանջել դէպի Ալեք - սանդրապոլ: Նոյն օրերին Ղարաքիլիսայի տակ Ղազախ - Դիլիջանի եւ Փամբակի գիւղերի գիւղացիութիւնը երեք օր կանգ - նեցրեց թիւրքական բանակի առաջխաղացումը («ՈՒՐՈՒԱԳԾԵՐ Ս. ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ», Ա. պրակ, էջ 25) :

Այս տողերէն դժուար չէ նկատել, որ բոլշեւիկ «պատմաբան»ները, դրական վերաբերում ունենալով դէպի Մայիսեան պատմական կռիւները՝ Սարդարապատի, Բաշ Աբարանի ու Ղարաքիլիսայի, տէր կը կանգնին այդ կռիւներուն ...

Սակայն ոչ թէ ուղղակի, այլ ԱՆՈՒՂԱԿԻ՝ «հայ ժողովուրդ»ի միջոցով ...

Այս «ամօթխածութիւն»ը հազիւ տարի մը պահելով՝ յաջորդ տարին՝ 1955ին՝ բոլշեւիկները տէր կը կանգնին Մայիսեան կռիւներուն նաեւ ՈՒՂՂԱԿԻ ...

« Ախորժակը ուտելով կը բացուի », կ'ըսէ Ֆրանսացին ...

Հայպետհրատը 1955ին Երեւանի մէջ լոյս կ'ընծայէ համայնավար ուրիշ «պատմաբան»ի մը՝ Ա. Հ. Բագալեանի 88 էջերէ բաղկացած հեռուհեռ դրքոյկը՝ « ԴԱՇՆԱԿՆԵՐԻ ԿՈՆՏՐՌԵՒՈԼՈՒՑԻՈՆ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԵԱՆ ՄԻ ՔԱՆԻ ՓԱՍՏԵ - ՐՈՒ ՄԱՍԻՆ (1918 - 1920 Թ. Թ.») :

Այդ դրքոյկի մէջ 1918 Մայիսեան կռիւներու մասին խօսելով՝ Բագալեան կը դրէ. —

Հայաստանի աշխատաւորութիւնը 1918 թուականի գարնանը թիւրքական գերա - կշռող ուժերի դէմ մղուող մարտերում մի շարք լուրջ յաղթանակներ տարաւ: Այսպէս, օրինակ՝ հայ ժողովրդի հերոս զաւակները «11 օր Սարիղամիշի շրջանում կանխելով Թիւրքերի յարձակումները մեծ կորուստներ պատճառեցին նրանց : Ղա - րաբիլիսայի ռազմաճակատում տասը հազար Հայեր Մայիսի 23 - 27ը, ձախողելով Բասէն հազար Թիւրքերի յարձակումները, նոյնպէս լուրջ կորուստներ պատճառեցին նրանց: Սարդարաբադի ժողովրդական նակատամասում Հայերը խոշոր յաղթա - նակ տարան Շեֆֆի փաշայի 30·000նոց բանակի դէմ եւ լուրջ կորուստներ պատ - ճառեցին նրան»: Նոյնիսկ թշնամին, յանձին կովկասեան ռազմաճակատում թիւրքական բանակի գլխաւոր հրամանատար գեներալ - լէյտենանտ Վեհիբ փաշայի, Բաթումի «բարեկամութեան եւ խաղա - ղութեան» կոնֆերանսում հարկադրուած էր խոստովանիլ, թէ հայ ժողովուրդը լուրջ հարուածներ էր հասցնում թիւրքական բանակին:

Պատասխանելով այն հարցումին, թէ Մայիսեան կռիւները ո՞վ կազմակերպած ու ղեկավարած է՝ Ա. Բագալեան կը գրէ.

... ԱՅԴ ՀԵՐՈՍԱԿԱՆ ՄԱՐՏԵՐԸ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄ ԵՒ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄ ԷԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏՆԵՐԸ (անդ, էջ 9):

Ինչպէս կը տեսնէք, 1955էն այս կողմ բոլշեւիկները բոլորովին տարբեր լոյսի տակ կը տեսնեն 1918ի այն պատմական դէպքերը, որոնք ծննդեց տուին յաւէտ պաշտելի ԵՌԱԳՈՑՆԻՆ ...

Սարդարապատի, Բաշ Ապարանի եւ Ղարաքիլիսէի պատմական կռիւներուն բացառիկ արժէքը ըմբռնելով՝ բոլշեւիկները այսօր ոչ միայն այդ կռիւներուն դովքը կը հիւսեն, այլ եւ կը յայտարարեն, որ այդ կռիւները կազմակերպած եւ ղեկավարած են իրենք ...

Միայն չեն ըսեր — այսօր եւ առայժմ— որ նաեւ իրենք 1918 Մայիս 28ին պար - զած են... ԵՌԱԳՈՑՆԸ՝ անկախ Հայաստանի պետական դրօշը :

Տեղ մը նշանակեցէք. — ՕՐ ՄԸ ԱՑՍ ԱԼ ՊԻՏԻ ԸՍԵՆ ...

Ց. Գ.— Հայաստանի անկախութեան հռչակումէն եաք, այսինքն այն կռիւնե - րէն ետՔ, որոնք տեղի ունեցան Սարդարապատի, Բաշ Ապարանի եւ Ղարաքիլի - սէի ռազմաճակատներուն վրայ, Հայ հա - մայնավարները Թիֆլիսէն ներկայացու - ցիչ մը կը ղրկեն Հայաստան՝ հոն համայ - նավար կազմակերպութիւն մը ստեղծելու համար :

Այդ ներկայացուցիչը կ'այցելէ Ալեք - սանդրապոլ (Լենինական)՝ կեդրոնը հայ բանուորութեան, ինչպէս եւ այլ բանուորական շրջաններ, ապա՝ Թիֆլիս դառնալով՝ վկայութեամբը ականաւոր բոլշեւիկ - ներէն Ամիրխանեանի (տես իր յօդուածը՝ «1920ի ՄԱՅԻՍԵԱՆ ԱՊՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ», «Նորք», Երեւան, 1923, Թիւ 2), կը յայտարարէ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ ԿՈՒՄԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ԳՈՑՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻ ՄԻԱՑՆ ՄԵՐ ԻՆՏԵԼԻԳԵՆՏԱԿԱՆ ԳԼՈՒԽՆԵՐՈՒ ՄԷՋ: ՆՄԱՆ ԲԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ ԶԸ - ԿԱՑ ՈՒ ԶԻ ԿՐՆԱՐ ԸԼԼԱԼ, ԳԻՒՂԱՑԻ - ՆԵՐՆ ՈՒ ԲԱՆՈՒՈՐՆԵՐԸ ՈՉԻՆՉ ԿՈՒ - ԶԵՆ ԼՍԵԼ ՆՄԱՆ ԿՈՒՄԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՄԱՍԻՆ:

Իրենց ներկայացուցչի այս զեկուցումը մաը նոր ձեւերու մէջ :

Ինչպէս իր առաջին գործերէն իսկ դի - տել տուած էր, Հ. Պէրպէրեան կը ջանայ տալ մանաւանդ այդ ոգիին ճգտումը դէպ ի ազնուական մեծութիւնները, անաւիկ բարձունքները: Հետեւաբար ան կը նախ - ընտրէ մեծ կառուցումները ուր կ'իշխէ մէկին բանաւորութիւնը՝ կեդրոնի մը, առանցքի մը չուրջ հաւաքարակչռելով իր գործածած տարրերը, եւ այդ տարրերուն տալով իրենց բարձրագոյն պրկումը :

Այս տեսակէտէն դիտելով, իր հինգ - րոպէ համառօտը դեղագիտօրէն ունի բնոյթը՝ կոթղղականին (մօնիւմանթալ):

Նախ չանանք փարատել քանի մը թիւ - րիմացութիւններ: Պէտք չէ երաժշտու - թիւնը այլամերժօրէն սահմանափակել անձնական նախասիրութիւններով կամ հինցած տարաղներով (ինչպէս ականջի ախորժալուր ձայներու չարայարում) : Երաժշտականը իր նեղ առումով կը յատկանշէ գեղագիտական մթնոլորտ մը՝ քնարական, քիչ մը օրօրող ներդաշնակու - թիւն մը՝ որ կրնայ նաեւ հեռանալ բուն երաժշտութենէն եւ պարուրել տարբեր արուեստի գործեր, ինչպէս օրինակ նկար մը կամ չէնք մը: (Վալէրի ճարտարապետական գործերու մասին կ'ըսէ. — Կան որ համր են, ուրիշներ կը խօսին, իսկ կան ալ որ կ'երգեն): Մինչդեռ օրինակ նկարչականը կամ կոթղղականը կրնան իրենց կարգին անջատուիլ պատճառներէն կամ

ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԸ ՄԱՐՍԷՑԼԻ ՄԷՋ

●

(Բ. եւ վերջին մաս)

Ֆրանսացի ընկերվարական հիւրերէն Պ. Պոժի, իբրեւ ներկայացուցիչ երեսփոխան Ժան Մասի՝ իր չնորհաւորութիւնները եւ համակրանքը յայտնեց, ըսելով թէ՝ Ֆը - րանսացի ընկերվարականներս ուշադրու - թեամբ կը հետեւինք Հայ Դաշնակցական ընկերվարականներու աշխատանքին : Պ. Ժան Մաս որ ինչպէս անցեալին իր կարե - լին չէ խնայած հայ բարեկամներուն օգ - տակար ըլլալու համար, նոյնը պիտի ընդ - ունի ապագային ալ: Ակնարկելով արտաքին գործերու նախարար Պ. Ֆ. Փինոյի Հա - յաստան այցելութեան եւ ծանօթ ցոյցե - րուն, ըսաւ թէ Ֆրանսան կը մնայ եղբայ - րութեան, ընկերային արդարութեան եւ ազատութեան երկիրը :

Բանախօսելու կարգը եկած էր երեսա - սարդ ընկ. Ժ. Դատաւորեանի որ մաքուր հայերէնով մը, նշանակալից ճառ մը խօ - սեցաւ՝ ուղղուած երիտասարդութեան : « Ես Մայիս 28ի պատմականը պիտի չը - նեմ, քանի որ յարգելի նախագահը այդ պարտականութիւնը կատարեց: Այսօր, Հայաստանի Անկախութեան օրն է : Հա - յաստանի մէջ, հայ ժողովուրդը կը տօնէ իր անկախութիւնը իր սրտին եւ զգացում - ներուն մէջ: Կրնա՞ք երեւակայել թէ ինչ - պէս պիտի տօնէր այդ օրը, եթէ ազատ ըլլար: Վարձու մարդիկ եւ գրիչներ, չա - րանախ կը խօսին Հայաստանի չինարա - րութեան մասին: Մեր ժողովուրդը ո՞ւր եւ ե՞րբ չէ չինած: Ազատ ձգեցէք եւ ար - դիւնքը կարճ ժամանակի ընթացքին չայտնի պիտի դառնայ: Մենք քաղաքա - կան եւ հայրենասիրական դասեր չունինք առնելիք օտարին թմբկահարող փերեզակ - ներէն: Մենք երիտասարդներս պիտենք որ Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը գործով ապա -

լսելով՝ Թիֆլիսի հայ համայնավարները, վկայութեամբը միշտ նոյն Ամիրխանեա - նի՝

ԿՈՐՈՇԵՆ ՅՈՒՅԱՆԱԿԸ — «ՀԱՅԱՍ - ՏԱՆԻ ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ» — ՀԱՆԵԼ (Բ. ԲՈՐԵԱՆ — «Հայաստան», Հ. Բ., 1929, Մոսկուա, էջ 95):

Առանց «ցուցանակ»ի այս անվոյ հա - մայնավարներն են ահա, որ կազմակեր - պած ու ղեկավարած են Սարդարապատի, Բաշ Աբարանի ու Ղարաքիլիսէի մարտե - րը...:

Անակնկալի չգաք, երբ վաղը ՌԱԿ կոչ - ուած սողունը եւս, հետեւողութեամբը բոլշեւիկներու, յայտարարէ ձեզի.

— Բոլշեւիկները առանձին չէին, մենք ալ իրենց հետ էինք. այդ մարտերը մենք միասնաբար կազմակերպած ու ղեկավա - րած ենք ընդդէմ Դաշնակներու եւ ընդ - դէմ ... Թուրքերու :

(ՅՈՒՍԱԲԵՐ)

յոյցը տուած է իր հայրենասիրութեան : Մենք յուսահատիլ չենք պիտեր: Հաւա - տացած ենք թէ օր մը պիտի գայ, երբ հայ ժողովուրդը պիտի վերստանայ իր անկա - խութիւնը: Մենք երիտասարդներս մեր բաղուկով եւ մեր աշխատանքով պիտի ի - րականացնենք զայն: Վարչաձեւը մնայուն չէ»: Հայերէն ճառէն վերջ ընկերը խօսե - ցաւ նաեւ Ֆրանսերէն, հիւրերուն հա - մար, վեր հանելով Ֆրանք-Հայկական դարաւոր բարեկամութիւնը որ ամրապն - դուած է ժողովներու, Փրեսանդէներու եւ ուրիշներու ջանքերով :

Օրուան խօսնակը՝ երիտասարդ ընկեր Լեւոն Գըլըճեան, բեմ հրաւիրեց Նոր Սե - րունդէն Գուլումհանը որ արտասանեց Ց. Թումանեանի «Հին Օրհնութիւնը»: Պ. Ժիրայր Գասպարեան, «Արմենիա». երգ - չախումբի անդամներէն, հրապուրիչ ձայ - նով երգեց «Անուշ»էն հատուած մը եւ կը - տոր մըն ալ Ֆրանսերէն: Հանդիսականնե - րու խնդրանքին վրայ՝ երգեց նաեւ Գ. Ալէմշահի «Իմ երգը» եւ ուրիշ Ֆրանսե - րէն կտոր մը :

Ապա՝ նախագահին հրաւէրով բեմ բարձրացաւ ընկեր Հ. Սամուէլ՝ որ խօսե - ցաւ փաստացի ճառ մը: Ահաւասիկ ամ - փոփումը. —

«38 տարի առաջ իրականացաւ հայ ժողովուրդին դարաւոր երազը: Դիւրին ձեռք չբերուեցաւ ազատութիւնը: Հինգ - ուկէս դար սպասեցինք: Ամբողջ այդ ժա - մանակաշրջանին անցանք արեան ճամբա - ներէն, զիմաղրեցինք ամէն կարգի բռնա - կալութեանց: «Մայիս 28»ը մեր դարաւոր ղեկոզութեանց արդասիքն է: Միայն Ա - րարատեան դաշտին մէջ հնկած հերոսնե - րը չէին գայն կերտողը: Հայ ժողովուրդը իր ամբողջ մարտիրոսներով ու նահա - տակներով իր բաժինն ունի անոր մէջ : Լրիւ չեղաւ մեր անկախութիւնը: Պատ - մական Հայաստանին մէկ մասը միայն ա - զատագրուեցաւ: Միւսը կը մնայ «թշուառ ու անտէր»: Կէս կուշտ, կէս անօթի, տա - րիներով - ռազմաճակատներու վրայ կըռ - ուելէ վերջ, ամէնէն դժնդակ պայմաննե - րու տակ, յոգնաբէկ հայ բանակն ու պա - տահական զէնքերով զինուած կամաւոր - ները հայ ժողովուրդին ապահովեցին յաղթանակ մը, հիացում պատճառելով ամբողջ աշխարհի: Արեւելեան Հայաստա - նի մէկ մասին ազատագրումը՝ վերջնա - պէս հայ ժողովուրդին տայ տաւս իր ճամբան: Հայկական Դատը դադրեցաւ այլեւս պարզապէս բարեհոգութիւններու ծրագիր մը ըլլալէ, ինչպէս ամբողջ 40 տարի, ու դարձաւ Ազատ, Անկախ եւ Մի - ացեալ Հայաստանի հաւատամք: Մայիս 28ի հրաշքը մեզի սորվեցուց թէ անկա - րելի բան չկայ աշխարհի վրայ: Կը բաւ որ ունենանք անսահման համբերութիւն, անսասան կամք ու անխախտ հաւատք » : Ընկերը յետոյ ակնարկ մը նետեց այսօր - ուան կացութեան վրայ, չեշտելով թէ դժգոհութիւնը խորհրդ. իշխանութեան հանդէպ այսօր ալ կը մնայ ուժեղ եւ թէ Հայաստանի Անկախութիւնը ուչ - կա -

Օ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ — ՆԱՅԻՐԻ ՆՈՒԱԳԱՀԱՆԴԷՍԸ

●

Ցունիս 9ի նուագահանդէսը մասնաւո - րաբար չահեկան էր իր յայտագրով ուր քով քովի դրուած էին կոմիտասեան եր - գերը եւ Օ. Պէրպէրեանի հինգերորդ Հա - մանուագը՝ նուիրուած մեր ազգային կեանքի պատմութեան երեք շրջաններուն (Ռգեկոչում - Մարտիրոսացում - Վե - րելք):

Մեր արուեստին ինքնաբուխ արտայա - տութեան նմոյշներուն եւ արդիական բարդ մտածումի մը երկին այս դրացնու - թիւնը նոր առիթ մը կուտայ խորհելու թէ ինչպէս ազգային արուեստ մը կրնայ մե - կէն միւսին անցնիլ՝ առանց կորսնցնելու իր հարազատութիւնը :

Կոմիտասեան երգերը անփոխարինելի գանձերն են մեր արուեստին: Ժողովուր - դէն բխած այդ ազամանդները կը ցոլա - ցնեն հայկական հոգին եւ զայն արտա - յայտելու հիմնական օրէնքները : Աւելի բարդ գործերու հասնելու համար ստեղ - ծագործ արուեստագէտը պէտք է նախ մխրճուի այդ խորքին մէջ, հազորդուի անոր թաքուն ոգիով, նոր վերելքով մը վերստանելու համար մեր մեղեդիներուն կերպաւորման գաղտնիքները, անոնց ինք - նայատուկ բոյրը կարենալ բերելու հա -

մար նոր ձեւերու մէջ :

Ինչպէս իր առաջին գործերէն իսկ դի - տել տուած էր, Օ. Պէրպէրեան կը ջանայ տալ մանաւանդ այդ ոգիին ճգտումը դէպ ի ազնուական մեծութիւնները, անաւիկ բարձունքները: Հետեւաբար ան կը նախ - ընտրէ մեծ կառուցումները ուր կ'իշխէ մէկին բանաւորութիւնը՝ կեդրոնի մը, առանցքի մը չուրջ հաւասարակշռելով իր գործածած տարրերը, եւ այդ տարրերուն տալով իրենց բարձրագոյն պրկումը :

Այս տեսակէտէն դիտելով, իր հինգ - րոպէ համառօտը դեղագիտօրէն ունի բնոյթը՝ կոթղղականին (մօնիւմանթալ):

Նախ չանանք փարատել քանի մը թիւ - րիմացութիւններ: Պէտք չէ երաժշտու - թիւնը այլամերժօրէն սահմանափակել անձնական նախասիրութիւններով կամ հինցած տարաղներով (ինչպէս ականջի ախորժալուր ձայներու չարայարում) : Երաժշտականը իր նեղ առումով կը յատկանշէ գեղագիտական մթնոլորտ մը՝ քնարական, քիչ մը օրօրող ներդաշնակու - թիւն մը՝ որ կրնայ նաեւ հեռանալ բուն երաժշտութենէն եւ պարուրել տարբեր արուեստի գործեր, ինչպէս օրինակ նկար մը կամ չէնք մը: (Վալէրի ճարտարապետական գործերու մասին կ'ըսէ. — Կան որ համր են, ուրիշներ կը խօսին, իսկ կան ալ որ կ'երգեն): Մինչդեռ օրինակ նկարչականը կամ կոթղղականը կրնան իրենց կարգին անջատուիլ պատճառներէն կամ

քարերէն եւ կերպաւորել ճայներու աչ - խարհ մը :

Ուրիշ գիտողութիւն մը: Նոյն երկին մէջ կարելի չէ այլազան ըմբռնումներու, տարբեր տեսակէտներու կուտակում մը փորձել: Այսպէսով ստացուած հարստու - թիւնը ընդհանրապէս անարժէք է: Ոչ - կան յատկանիշ մը մինչեւ իր բարձրագոյն իրականացման տանելու համար անհրա - ժեշտ կը թուի զոհել այդ ոգիին միւս բաղկացուցիչ յատկութիւնները: Ուրեմն գործի մը մէջ եթէ չգտանենք մեր նախա - սիրածը կամ սպասածը, պէտք չէ անմի - ջապէս եզրակացնենք թէ պարապ է, ա - ռանց խորհելու թէ ուրիշ արժէքի մը դե - բադրոյն փայլն է թերեւս որ կը հակասէ մեր նախընտրածներուն ներկայութեան :

Այս մտայնութեամբ է որ պէտք է լսել Հինգերորդ Համանուագը :

Ազդերը, նոյնիսկ հեղինակին կողմէ արուած չափազանց պատկերալից բացա - տութիւնները հաւանաբար մոլորեցուցին կարգ մը ունկնդիրներ, որոնք թերեւս կը սպասէին լսելու խրախճանքի կանչերը, հայկական պարերու ծանօթ ռիթմերը եւ դոփիւնները, յետոյ ոգիի ճիչերը կամ լա - յի հեկեկանքները, վերջապէս յաղթա - թեան քայլերգի մը առոյգ եւ կանոնաւոր զարկերը :

Իրականութիւնը այսպէս մօտէն բռնող, ընկերային կամ հոգեբանական կեանքը իր ապրուած ելեւէջներով հաւատարմօրէն

ՓԻՍՆԵՐԸ ՍԻՐԱՆ ԱՐԶԱՆ

Ամառանոցում էինք, տատս հյուր էր եկել, դրսում, դրսում»,— էր ասում նա։ Ես ուրախությունից չգիտեի՝ ինչ անեմ։ Ամեն առավոտ վազում էի ծաղիկներ քաղելու, ջրում էի ծառերը, ուրախանում էի, որ ամեն ինչ աճում է, ծաղկում։ Ես ուզում էի, որ տատս էլ տեսնի իմ ծաղիկները, ինչպես ես եմ տեսնում։

Մի անգամ տատս ինձ ասաց. «Ես ուզում եմ գնալ ծաղկանոց»։ Ես ուրախացա, որ տատս ուզում է գնալ իմ ծաղկանոցը։ Ես ուզում էի, որ նա ինձ գովի։ Ես ուզում էի, որ նա ասի, թե ես լավ աղջիկ եմ, որ այդքան լավ ծաղիկներ եմ աճեցրել։ Ես ուզում էի, որ նա ասի, թե ես լավ աղջիկ եմ, որ այդքան լավ ծաղիկներ եմ աճեցրել։

Ես վազեցի ծաղկանոց, որ տատիս համար ամենագեղեցիկ ծաղիկները քաղեմ։ Ես ուզում էի, որ նա ինձ գովի

յանեն թէ հինգ հազար Մարոքցիները սահմանը անցնելով միացած են Ալժերիոյ ապստամբներուն, որոնց թիւը 15·000էն աւելի չի համարուիր :

Ահաբեկումները, հրկիզումները, սպանութիւնները եւ արշաւները կը շարունակուին ամբողջ երկրին մէջ: Ընդհարումներու միջոցին սպաննուած են 65 ըմբոստներ: Ամէնէն բուռն ընդհարումը տեղի ունեցաւ Կոստանդինի հիւսիսային մասին մէջ: Ֆրանսացիները սպաննեցին 38 ըմբոստներ եւ գերի բռնեցին 77 հոգի : Ֆրանսական զօրքը ոչնչացուց ապստամբական բոյն մը արեւմտեան Ալժերիոյ մէջ, մէկ ամսուան համբերատար գործողութիւնէ մը ետք: Այս առթիւ ձերբակալուեցան 37 կասկածելիներ :

Զինուորական գործողութիւնից հետ, վարչական բարենորոգումներ ալ կը կատարուին խաղաղած շրջաններուն մէջ :

× Մարոքէն հասած լուրերու համաձայն, ազատագրութեան բանակը վերահաստատելով բարեկարգութիւնը, միեւնոյն ատեն կ'աւելցնէ իր օգնութիւնը Ալժերիոյ ապստամբներուն :

Սպանիա որոշեց Մարոքի կառավարութեան փոխանցել իր շրջանին վարչական իշխանութիւնները :

× Հարիւր միլիառ ֆրանքի նոր տուքերու խնդիրը պիտի քննուի չորեքշաբթի օր: Արմատականները հակառակ են կարգ մը նոր տուրքերու, որոնցմէ յիսուն միլիառ հասոյթ կը ապահէ ելմտական նախարարը :

× Վատիկան մտահոգ է Մարոքի 498 հազար կաթոլիկներու կացութեան մասին (370·000 հոգի ֆրանսական, 128·000 ալ սպանիական Մարոքի մէջ):

«ԿՐԵՄԼԻՆԻ ԺՊԻՏՆԵՐԸ ԱԻԵԼԻ ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ ԵՆ»

Արեւմտեան Գերմանիոյ վարչապետը, Տոքթ. Ատընաուըը, որ Ուոշինկթըն կը գտնուի, վերջացուց իր խօսակցութիւնները : Լրագրական ասուլիսի մը առթիւ, նորէն ազդարարութիւններ ուղղեց Ռ. Մխութեան նոր ուղեղծի մասին: «կացութիւնը շատ լուրջ է, աւելի դժուարին քան առաջ: Ինծի ուղղուած հարցումներ կ'ըսեն այն ապաւորութիւնը կը կրեմ թէ լաւ չէք հասկնար անցուդարձը : Ոչ թէ Գերմանիոյ, այլ ազատ աշխարհին ճակատագիրն է որ կը վտանգուի: Համոզուեցէք թէ խորհրդային Ռուսիան փոխուած չէ: Մէկ դիկտատոր կայ հոն թէ երեք կամ տասը , — կացութիւնը չի փոխուիր: Բոլորն ալ թշնամի են արդարութեան, օրինապահութեան եւ ազատութեան: Ես չեմ հաւատար տաք պատերազմի մը· բայց կը կարծեմ թէ Կրեմլինի ժպիտները աւելի վտանգաւոր են քան պատերազմի սպառնալիք մը : Բացարձակ անհրաժեշտութիւն մըն է պահել ցամաքային զօրքը արեւմտեան Եւրոպայի մէջ »:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Կիպրոսի մէջ կատարուած ընդհանուր խուզարկութեան մը առնն, որուն կը մասնակցէին հինգ հազար անգլիացի զինուորներ, մեծ քանակութեամբ զէնքեր , ռազմանիւթ եւ պայթուցիկները բռնուեցան: Անգլիոյ գաղթային նախարարը յայտարարեց թէ 252 տարբերակ զպրոցներ փակուած են, խռովութեանց հետեւանքով :

Վեց հարիւր հոգի զոհ գացին ուժգին երկրաշարժի մը, Աֆղանիստանի մէջ : Վիրաւորներուն թիւը հազարներով կը հաշուեն: Խազմաթիւ տուներ փլան, պետերու ընթացքը փոխուեցաւ, գետակներ անհետացան եւ ուրիշներ երեւան եկան :

ՇՈԳԵԿԱՌՔԸ պիծէն եկաւ Փարիզ - Լիւքսէնպուրկ ճամբուն վրայ, երբ կը սուրար ժամական 103 քիլոմեթր արագութեամբ: Տասնըմէկ հոգի մեռան , 146 հոգի վիրաւորուեցան, 28ը շատ ծանր :

ԹՂԹԱՏԱՐԱԳԱՆ պաշտօնեաներու խումբը կը շարունակուի: Առջի օր 60 ցերուիչներ աշխատանքը դադրեցուցին Վերսայլի մէջ, ուրիշներ ալ՝ երկու գաւառական քաղաքներու մէջ:

ԹՈՒՐՔԻԱՅ Ազգ. ժողովը բանաձեւ մը քուէարկեց, որ կը արամադրէ հեռագիրներ ուղղել աշխարհի բոլոր խորհրդարաններուն, կիպրոսի կացութեան մասին: Ցունաստանի երեսփ. ժողովն ալ նոյնի համաձայնութեան մը քուէարկած էր :

ՍԱԿԱՐԱՆ (Ցունիս 14) — Ջոյլ ոսկի 446·000, հափոլկոս 3150, զուխց· 2970, անպլ· 3990, քսան տոլարնոց 15·720, թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1035, տոլար 385, զուխց· 92, պեզօ· 7·65, լիր 0·60, փեզեթա 8·75:

ԲԱՑՈՒԱԾ ԵՆ

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Արձանագրութիւնները 1956 – 1957 տարեշրջանին համար: Դիմումները կ'ընդունուին մինչեւ.—

ՅՈՒԼԻՍ 15

Շուտով դիմել տեսչութեան՝
26, Rue Troyon, Sèvres (S. et O.).

ՅԵՐԵԿՈՅԹ - ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Կապոյտ Խաչի Սեւռանի մասնաճիւղին կողմէ :

Այս կիրակի, ժամը 15էն 23 : Մասիսի հզեղ սրահին մէջ, 82 Ավընիւ տը Լիվրի :

Կը մասնակցի Սիփան – Կոմիտաս երգչախումբը :

Կը ներկայացուին երկու ծիծաղաշարժ դաւեշտներ, հայկական եւ եւրոպական պարեր ԿԱՐՕ ՍԱՐԵԱՆի նուագախումբով:

Հանրակառք 147 էկլիզ տը Փանթէն, Շոզելկառք Կառ տիւ Նորդէն ժամը 14ին :

ԾՈՎԱՑԻՆ ՊՏՈՑՏ ՄԸ

Կազմակերպուած Ֆ. Կապ· Խաչի Ալֆորվիլի մասնաճիւղին կողմէ :

Յուլիս 1ին դէպի Թրեփոր :

Արձանագրութեան համար դիմել Տիկին Հ. Պետրոսեանի :

4, Ռիւ տը լա Թանշ, Ալֆորվիլ:

Օթոքարը կը մեկնի ժամը 7ին Փլաս Քարնոյէն եւ Փըթի Փոնէն :

Գինը՝ 1100 ֆրանք :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Այրի Տիկին Մարիամ Գաւոնեան եւ պարագաները իրենց խորին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն բոլոր անոնց որ ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն եւ ազգականին ՍԵՐՐԱԿ ԳԱԻԻՈՆԵԱՆի մահուան առթիւ :

●

Այրի Տիկին Անդրանիկ Փափազեան , զաւակները ու թոռները շնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր ազգականներուն եւ բարեկամներուն որոնք ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց ամուսնոյն , հօր եւ մեծ հօր ԱՆԴՐԱՆԻԿ ՓԱՓԱԶԵԱՆի մահուան առթիւ :

ԾԱԽՈՒ ԵՆ

BOUTONNIERES, SURFILEUSES, MACHINES A BOUTONS ET CISEAUX ELECTRIQUES

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Գործաւորուհիներ եւ աշկերտներ տարատ կարելու համար : *Դիմել՝*

Etablissements Samex
11, Place du 4 Septembre, MARSEILLE

DEPOFERM
Dépot d'Usine
8, Rue de la Providence
Marseille, 1e ARR.

Fermeture ECLAIR
Dorée le mètre 196 Frs.
Emaillée le mètre 250 Frs.

Fermeture ROLL
Prix d'Usine

Fil à COUDRE
Simili 25 grs.
La boite de 10 625 Frs.
Bouton Galalith
et divers fournitures confections.

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

ՈՂԲԱՑԵԱԼ ԴՐՈՑԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

(Մարսէյլ, Պոմոնի եկեղեցիին մէջ)

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ց. Դ. Մարսէյլի Շրջ· Կոմիտէի եւ մասնակցութեամբ շրջանիս ենթակոմիտէներուն եւ խումբերուն, ինչպէս նաեւ Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի Շրջ· վարչութեան եւ իր մասնաճիւղերուն :

Այս կիրակի, առաւօտեան ժամը 10ին , Պոմոնի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցիին մէջ, պիտի կատարուի հոգեհանգիստ պիտի կատարուի Լիոնի Հայոց եկեղեցին, այս կիրակի, (ռիւ Լուի Պլան) : Կը հրաւիրուին բոլոր հայրենակիցները եւ բարեկամները :

●

Տէր եւ Տիկին Բարսեղ Սերճանեան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի Փարիզի Հայոց եկեղեցիին մէջ հոգեհանգիստ պիտի կատարուի իրենց ծնողքին՝ Տէր եւ Տիկին Գալուստ եւ Հաճի Խանըմ Սերճանեաններու, Տէր եւ Տիկ· Յովհաննէսեաններ եւ իրենց զաւակը Գրիգորի, ինչպէս նաեւ իրենց հօրաքրոջ՝ ողբացեալ տիկին Պահար Սէյիսեանի եւ զաւակներուն յիշատակին :

Կը հրաւիրուին իրենց յիշատակը յարգողները :

●

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Այրի Տիկին Մաքրուհի Մարգարեան (Եալաքէրճեան) եւ ազգականները կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի իրենց որդւոյն եւ ազգականին Գեղամ Մարգարեանի մահուան տարեդարձին առթիւ: Ալֆորվիլի Ս· Պօղոս Պետրոս եկեղեցին:

Կը հրաւիրուին , իր յիշատակը յարգողները :

ՅԵՏԱՁԳՈՒՄԱԾ Է

Կապոյտ Խաչի Լիոնի մասնաճիւղին դաշտահանդէսը , օդին անյարմարութեան պատճառով :

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ ԱՌԻԹԷՆ

Ամերիկայէն նորէն ստացած եւ ֆագուտաներ·—

Փարտրսիւ	2000էն 5000 ֆրանք
Քոմփլէ	3000էն 7500 ֆրանք
Էմփէրմէապլը	2000էն 4000 ֆր·
Վէսթ	1500էն 3500 ֆրանք
Փանթալօն	1000էն 2000 ֆրանք

Եւ ամէն տեսակ կերպասներ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԳՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԳԻՆ

Maison Béatrice
97, Rue de Richelieu Paris (2)
Tél. RIC, 57-57
Métro Richelieu-Drouot

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՓԱՐԻԶ.— Հ· Ց· Դ· Պէլվիլի Ռոստոմ խումբի ժողովը այս շաբաթ , ժամը 21ին, Փլաս տէ Ֆէթի ծանօթ սրճարանը : Օրակարգ՝ Նախորդ ժողովի շարունակութիւնը :

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Եղած դիմումներու գոհացում տալու համար, կրկին պիտի ներկայացուի Ս· Ղազարի ուխտագնացութեան ճայնագրուած ժապաւէնը: Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին խօսքերը՝ հայ մանուկներուն , արտաքին գործերու նախարար Պ· Փինույի երեւան ժամանումը (Առնուած հեռատեսիլէն): Այս շաբաթ , ժամը 8·30ին Ազգ· տան մէջ: Մուտքերու մասնակցութիւնը հարիւր ֆրանք: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

ԺՈՂՈՎԻ ՀՐԱՒԷՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ամեն· Հայոց Կաթողիկոսի եւ Տոքթ· Բարսէղ Աստուածատուրեանի ընդունելութեանց կազմակերպիչ յանձնախումբի պիւանը ժողովի կը հրաւիրէ բոլոր անդամները Գշ· օր, 19 Ցունիս, ժամը 21ին, Բարեգործականի սրահին մէջ, 19 ռիւ Վանթիւր: Երկու զոյգ ծագիր մարմինները ժողովին պիտի ներկայացնեն իրենց հաշուետուութիւնը այս վերջին նիստին մէջ :

ՆՈՒԷՐՆԵՐ

Փարիզի եկեղեցւոյ Կրթ· Մարմինը չը նորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները· —

Եօթը հազար Ֆր· Տէր եւ Տիկին Լեւոն Թորոսեանէ, իրենց պինուար զաւկին մահուան առթիւ: Հինգ հազար Ֆր· Պ· Միհրան Աղաղանեանէ: Երկու հազար հինգ հարիւր Ֆր· Պ· Լեւոն Տօնիկեանէ իր զաւակներու մկրտութեան եւ հազար Ֆր· Առաքել Թաթուլեանէ Տօնիկեան փոքրիկ - ներու մկրտութեան առթիւ ի նպաստ Պանեէօ Քաշանի դպրոցին :

ԹԷՕԱՍԵՂԱՆ

« Ատափազարի Հայոց Պատմափրք »ի Փարիզի յանձնախումբը , թէյասեղան մը կը սարքէ, այս կիրակի, կէսօրէ վերջ ժամը չորսէն մինչեւ ութ, Քաֆէ Ռեժանի վերնայարկը, (մեթրօ Քատէ):

Ներկայ կ'ըլլայ նաեւ Ատափազարցի, յարգելի հիւր մը, Պոլսէն:

Կը հրաւիրուին բոլոր Ատափազարցիները: Մուտքերու մասնակցութիւն՝ 100 Ֆր:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԻՍԻ.— Խրիմեան զպրոցի ամավերջի հանդէսը Ցունիս 24ին :

ԼԻՈՆ.— Համաչարսանճաքի տարեկան դաշտահանդէսը Ցունիս 24ին:

ԾԱԽՈՒ Է

ՀՐԱԶ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի երեսուն տարուան ժամացոյցի եւ ադամանդի վաճառատունը բոլոր ապրանքներով:

Խանութին եաին երեք սենեակ, իսկ վերան՝ երկու սենեակ եւ խոհանոց: Անճնական կառատուն բակին մէջ :

Դիմել ՏԻԿԻՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի,
261, Fg. St. Martin, Paris (10).
Tél. : NORD 60-69.

(Խանութը գոց է կիրակի եւ երկուշաբթի օրերը):

Ets. TAKVORIAN. GAP (Hautes Alpes)
Industrie de Férmetures à Glissiere
Confectionneurs consultez nous pour vos besoins de Férmetures pour jupes, robes etc...
Chaine Spéciale pour Maroquinerie
ՊԱՀԱՆՋԵՑԷՔ ՄԵՐ ՆՄՈՑՇՆԵՐԸ ԵՒ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ՊԱՑՄԱՆՆԵՐԸ
ԲԱՑԱՌԻԿ ԳԻՆԵՐ
ՀԱՑ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐ ԿԸ ՓՈՓՈՒԻՆ ԱՄԷՆ ՇՐՋԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PERMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, Rue de Trévise, Paris

C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրս ևսա եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ 17 ՅՈՒՆԻՍ

DIMANCHE 17 JUIN 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7606 32e ANNEE

ԽՄԲԱԳԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3417

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԻՆՉՈ՞Վ ԿԸ ՍՆԱՆԻՆ

●

Բացատրէ՞նք թէ հարցը մտաւոր մտնելի մասին է :

Յառաջ ուղղած ենք այս հարցումը : Մանաւանդ անոնց որ արեւմտեան Եւրոպա կը քաշուին ;

Հարցումին պատասխանն ալ պաղտնիք մը չէ մեզի համար :

Եւ սակայն, պարտականութիւն կը ևս պենք արծարծել պարբերաբար :

Վասն զի, կը զանուինք իրականութեան մը առջեւ որ չարաղուշակ է վաղուան համար :

Այսօր կ'ուզէինք ամփոփուիլ ուսումնական կոչուած դասուն վրայ, տարեց ըլլան թէ երիտասարդ :

Ինչո՞վ կը նորոգուին իրենց մտաւոր պաշարը, հայերէն կարդան թէ ֆրանսերէն կամ անգլերէն :

Գիտենք որ շատերը օրաթերթ մը ունին իրենց զբաղանը : Թերեւս մէկէ աւելին :

Կը քաւէ՞ այդքանը, մանաւանդ երբ տատարդութեան համար :

Կը փնտռե՞ն ընթերցումի ուրիշ նիւթեր ալ : Պարբերական հրատարակութիւններ կամ գիրքեր, յատկապէս պաշար ամբարելու կամ իրենց գեղարուեստական ճաշակը զարգացնելու համար :

Բազմաթիւ նոր գիրքեր հրատարակուեցան, վերջին տարիներու ընթացքին : Գրական, գիտական, պատմական եւն. : Տակաւրական մեքենան անընդհատ կը բանի Միջին Արեւելքի եւ Հիւս. Ամերիկայի մէջ, ինչպէս այստեղ :

Պարբերական հրատարակութիւններն ալ՝ իրենց կարգին :

Երեւան եւս արժէքաւոր գիրքեր կ'արտածէ, տաճկէ մը ի վեր :

Մեր զրոյց – բրոցներէն հարիւրին քանի՞ն կ'օգտուին այս հրատարակութիւնէն – ներէն, համաճայն իրենց նախասիրութեան եւ զարգացման :

Իսկ անոնք որ վերէն կը նային հայկական արտադրութեանց վրայ, գոնէ կը թղթատե՞ն իրենց ունեցած ֆրանսերէն կամ անգլերէն հատորները :

Մանաւանդ երիտասարդները եւ ուսանողները կը հետեւի՞ն իմացական շարժումին :

Ոչ սերունդ կը հասնի, ոչ ալ մշակոյթ կը զարգանայ, եթէ պիտի գոհանանք պանիր – հաց գիտելիքներով :

Տարիներ առաջ, համրանքով ուսանողներ կուգային Եւրոպա : Պաշար կ'ամբարէին ու կը վերադառնային, ուսուցանելու կամ ստեղծագործելու համար :

Այժմ ազգովին կը զոնուինք համաշխարհային մշակոյթի ծովերուն դիմաց : Կը տեսնենք ու կը լսենք, ամէն օր, գրականութեան, գիտութեան, արուեստի եւ ընկերաբանութեան ալիքներուն չառաչաձայն թաւալումը :

Դժուա՞ր է հայկական առուակներն ալ ճոխացնել, այս համատարած յորձանքին մէջ, հետեւելով, պրպտելով, իւրացնելով եւ խորացնելով :

Օտարութեան երեսուն տարիներու ընթացքին անհետացան բազմաթիւ վաստակաւորներ, որոնք ճոխ պաշար ու վաստակ ունէին :

Մեր այնքան փառաբանած մշակոյթը ժզոյն յիշատակ մը պիտի դառնայ աստիճանաբար, եթէ օրերը իրիկուն ընենք արամադրելի գանձը մաշեցնելով :

Նոյն իսկ մեր հանրային – ընկերային կեանքը պաշար կը պահանջէ եւ ճիգ, եթէ չենք ուզեր կէս ճամբան մնալ, զոց եղած դիտելիքներով :

Թող չըսեն թէ եկան եւ միայն փոր չինեցին ու զրպ դիզեցին այս ափերուն վրայ :

Միտքն ալ յարատեւ սնունդ կը պահանջէ, մանաւանդ ներկայ դարուն :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

Ք. ՓԻՆՕ ՈՒՈՇԻՆԿԹՐՆԻ ՄԷՋ

●

ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ ՎԱՂԸ, ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

Արտաքին գործերու նախարարը, Պ. Քրիսթիան Փինօ, որ չերմ ընդունելութիւն զտած էր Նիւ Եորքի մէջ, Ուոշինկթընն կը սպասուի այսօր, կիրակի : Խօսակցութիւնները պիտի սկսին վաղը : Ինչպէս դիտել կուտան տեղական թերթերը, որեւէ ճշդրիտ եւ սահմռկական խընդիրներ չկայ երկու պետութեանց միջեւ : Պարզապէս խորհրդակցութիւններ պիտի կատարուին չարք մը խնդիրներու մասին, փոխադարձ հասկացողութիւնը եւ դործակցութիւնը ամրապնդելու համար :

Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարը, Տըլլըս, իր ֆրանսացի պաշտօնակիցը հրաւիրած էր այս տարուան սկիզբը, երբ իրարու կը հանդիպէին Փաքիստանի մէջ : Այդ օրէն երկու նախարարները չատ մը պատյառներ կատարեցին : Այժմ կարծիքի փոխանակութիւններ պիտի կատարեն իրենց եզրակացութեանց մասին : Պ. Փինօ մանաւորապէս պիտի պարզէ իր տպաւորութիւնները Մոսկուայէն : Երկու նախարարները տարբեր տեսակէտներ ունին այս հարցի մասին : Պ. Փինօ կը հաւատայ թէ իրական փոփոխութիւն մը տեղի ունեցած է Մ. Միութեան մէջ : Պ. Տըլլըս մնայն ձեւական փոփոխութիւններ կը տեսնէ, զանոնք վերագրելով ներքին հոդերու, ինչպէս եւ Արեւմուտքի վճռական դիրքին : Ամերիկացի նախարարը կը մնայ դիրքին : Ամերիկացի նախարարը կը մնայ վերապահ, իսկ Փինօ կ'ուզէ փորձ մը կատարել, հիմնուելով իր տեսածին վրայ :

Երկու նախարարները անշուշտ պիտի խօսին նաեւ ուրիշ այժմէական խնդիրներու մասին. — Գերմանիա, մասնաւորապէս Բուլկանինի նոր նամակը, Միջին եւ Մայր. Արեւելք, Հիւս. Ափրիկէ եւն. : Պ. Փինօ միեւնոյն ատեն պիտի պարզէ իր ծրագիրը՝ տնտեսապէս յետամնաց երկիրներու օգնութեան մասին :

Նիւ Եորք հասած ատեն, արտաքին նախարարը լրագրական ասուլիս մը տաքեց : Երբ հարցուցին թէ Ֆրանսա պիտի փոխէ՞ իր քաղաքականութիւնը Իսրայէլի վերազինման մասին, մերժեց պատասխանել : Ըսաւ թէ այդ խնդիրը պիտի քննուի Ուոշինկթընի մէջ : Ուրիշ հարցումի մը պատասխանելով, կրկնեց թէ օրակարգի ամէնէն կարեւոր խնդիրը պիտի կազմէ Ֆրանքեւամերիկեան դործակցութիւնը ամէն ճակատի վրայ :

Պ. Փինօ պիտի այցելէ նաեւ նախագահ Այզընհաուըրի : Այս առթիւ ըսաւ. — Ֆրանսայի մէջ ամէնքս ալ գոհացանք, երբ լմացանք հիւանդութեան լուրը : Ամէնքս ալ խոր յուզումով յիշեցինք այն հրամանատարը որ փրկեց մեր երկիրը եւ յոյս յայտնեցինք թէ չուտով պիտի ապաքինի :

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ վարչապետը, Տոքթ. Ատընաուըր ճառ մը խօսելով Շիքագոյի մէջ, յայտարարեց. — «Հա – մոզուած եմ թէ առ այժմ պատերազմի վտանգ չկայ, վասն զի պատերազմը Թոյլ պիտի չտայ որ Ռուսերը հասնին իրենց նպատակին, — համաշխարհային տիրապետութիւն : Բայց այս պարագան պէտք չէ պատճառ ըլլայ որ Արեւմուտքը թուլցընէ իր ճիգերը » :

ԵԳԻՊՏՈՍԻ նախարարական խորհուրդը վաւերացուց 26 յօդուածներէ բաղկացած օրէնք մը, որուն համաձայն հանրապետութեան նախագահը կրնայ մահուան դատապարտուիլ, եթէ հաստատուի թէ դաւեր կը սարքէ հանրապետութիւնը տապալելու համար :

ԱՌԱՒՕՏ ՆԱԻԱՍԱՐԴԻ

●

Երանի՛ ձեզի, հազար երանի,
Հին դարուց Հայեր, Հայե՛ր աւուանի,
Դուք որ կերտեցիք, մուրճով երկնառաք,
Հայկական հոգին, որպէս աշտարակ :

Երանի՛ ձեզի, հազար երանի,
Հին դարուց Հայեր, Հայե՛ր գեղանի,
Փառքով ու փայլով, պատուով ամէն տեղ,
Ձեր աչքին վառած բաջութեան կանթեղ :

Երանի՛ ձեզի, հազա՛ր երանի,
Հայեր Սեւանի, Վանի, Տարօնի,
Դուք որ մեր անծայր գետերուն ափին,
Երգեցիք հանոյքն ու ծագող արփին :

Երանի՛ մեզի, հազա՛ր երանի,
Երբ ձեր օրհնութիւնն, իբրեւ ծիրանի,
Տարածուի, ծըփայ մեր վըրայ յաւէտ,
Եւ ես երգեմ ձեզ, ես Հայոց պըւէտ :

(*Սօսեայ Անտառ*) ԱՀԱՐՈՆ

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՀԻՒՍ. ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

●

ՆՈՐ ՉՕՐԱԿՈՉ ՅՈՒԼԻՍԻՆ

Փարիզի քաղաքական շրջանակներուն մէջ տհաճութիւն պատճառեց այն լուրը թէ Մարոքի ազատագրութեան բանակէն դինուորները պիտի փորձեն նոր ճակատ մը բանալ անապատին մէջ, Ալժերիոյ հարաւային – արեւմտեան կողմէն : Ֆրանսա ճանչցած է Մարոքի եւ Թունուզի անկախութիւնը իսկ Ալժերիան կը նկատէ իբրեւ մայր երկրին մէկ մասը : Արաբ ազգայնականները տարբերութիւն չեն դներ Հիւս. Ափրիկէի այս մասերուն մէջեւ զոր կը կոչեն «էլ Մաղրեպ» — Արեւմուտք : Ազատագրութեան բանակէն զօրմասեր կը դործեն հիւսիսային Մարոքի մէջ օդնելով Ալժերիոյ ապստամբներուն : Իրազեկներ կը հաւատան թէ այս զօրամասերը կը տիրապետեն լեռնային շրջաններուն մէջ :

× *Առջի օր բուռն ընդհարումներ տեղի ունեցան Օրանի եւ Կոստանդինի շրջաններուն մէջ, ծանր կորուստներ պատճառելով ըմբոստներուն : Ամէնէն կարեւոր կռիւը տեղի ունեցաւ Օրանէն ուղիղ հիւսիս քիլոմեթր հեռու, համալրեստաւոր ապստամբներու հետ : Սեթիֆի արեւմտեան կողմը, Պու Արերիճի մէջ Ֆրանսական օդանաւեր կոտորեցին հրոսախումբ մը : Քառասուն իսլամներէ բաղկացեալ պատուիրակութիւն մը հաւատարմութիւն յայտնեց Ֆրանսական իշխանութեանց :*

Ալժէի մէջ ձերբակալուեցաւ թերթի մը աշխատակիցը, այն ամբաստանութեամբ թէ կանոնաւոր կապեր ունէր ապստամբներուն հետ :

× *Ոստիկանութիւնը զրաւեց «Իմանի՛թ»ի ուրբաթ օրուան թիւը, ուր ներքոգրական դրութիւն մը հրատարակուած էր դասալիք տեղահալ Մայոյի մասին : Այս ենթասպան սպաննուած էր վերջերս, ուրիշ համախոհավարի մը հետ : «Իմանի՛թ» արտատպած էր ուղեկից չարաթաթերթի մէկ պատմութիւնը, որ կ'ըսէր թէ Մայօ դերի բռնուելով խոշտանգուած եւ սպաննուած է Օրլէանվիլի ոստիկաններուն կողմէ, իր ընկերոջ եւ երկու իսլամներու հետ :*

× *Տեղական թերթերը կը ծանուցանեն թէ իրենց հրատարակութիւնը դադրեցուցած են երեք համապատասխան թերթեր, նկատի առնելով մատնուած ըլլալով : (Մէկը՝ Թուլուզի, երկրորդը՝ Ռեննի, երրորդը՝ Պորտոյի մէջ) :*

× *Մ. Միութիւնը ճանչցաւ Մարոքի եւ Թունուզի անկախութիւնը :*

× *Արաբական պետութիւնները Մ. Նահանգներուն դիմելով, խնդրեցին նկատի առնել իրենց առաջարկները ազատութիւն տալու համար Ալժերիոյ : Եւկոսլաւիա մերժեց միջնորդել, Ալժերիոյ վէճին*

ԿԻԼԻԿԵԱՆ ԱԹՈՌԸ ՄԵՐԺԵՑ ԷՋՄԻԱԾՆԻ ԱՌԱՋԱՐԿԸ

●

ՋԱՐԵՋ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՕԾՈՒՄԸ ՊԻՏԻ ԿԱՏԱՐՈՒԻ ԱՆՔԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ

(ՄԱՍՆԱՒՈՐ ՀԵՌԱԳԻՐ *ՅԱՌԱՋԻ*)

Ինչպէս հաղորդած էինք, Ամենայն Հայոց Հայրապետը Էջմիածնի հրաւիրած էր Ամերիկայի միաբան եպիսկոպոսները եւ աշխարհական ներկայացուցիչները, այնտեղ կատարելու համար Զարեհ կաթողիկոսի օծումը :

Երէկ հետեւեալ հեռագիրը ստացանք Պէյրութի մեր թղթակցէն :—

ՊԷՅՐՈՒԹ, 15 Յունիս.— ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ՍԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՀԸ, ՄՈՐԵՆ Ե�պԻՍԿ. ՀԵՌԱԳՐՈՎ ՄԵՐԾԵՑ ՎԱՂԳԷՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ԱՌԱՋԱՐԿԸ : ՕԾՈՒՄԸ ՊԻՏԻ ԿԱՏԱՐՈՒԻ ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԷՋ : ԱԶԳ. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԸ ՆԻՍՏԻ ՀՐԱԻԻՐՈՒԱԾ Է ՅՈՒՆԻՍ 21ԻՆ :

ՎԻԵՆՆԱՅԻ ԱԲԲԱՀՕՐ ՎԵՐԱԴԱՐՁԸ

Վիեննայի Մխիթարեան միաբանութեան աբբահայրը, Հ. Մեսրոպ արք. Հապուճեան, որ 1955 Մայիսէն ի վեր Հիւս. Ամերիկա կը գտնուէր, նիւթական միջոցներ ճարելու համար, վերադարձած է Վիեննա : Մեր թղթակիցը կը գրէ թէ ամերիկահայ զաղութին աջակցութեան չնորհիւ, կատուցուած է Մխիթարեանց նոր վարժարանը Պէյրութի օդաւէտ մէկ բարձունքին վրայ :

Աբբահայրը դիմաւորելու համար օդակայան գացած էին միաբանները եւ բազմաթիւ հայրենակիցներ :

Մանրամասնութիւնները յաջորդով :

կարգադրութեան համար :

× *Համաձայնութիւն գոյացաւ Ֆրանսայի եւ Թունուզի միջեւ, դիւանագիտական խնդիրներու մասին : Սատարգրուած դաշնագիրը կը տրամադրէ սերտ դործակցութիւն : Երկու երկիրները պիտի փոխանակեն առաջին կարգի դեսպաններ : Ֆրանսական դեսպանութիւնները եւ հիւպատոսութիւնները պիտի ներկայացնեն Թունուզը այն մայրաքաղաքներուն մէջ ուր այդ երկիրը անհրաժեշտ չի դաներ դեսպանութիւն հաստատել : Ֆրանսա պիտի պաշտպանէ Թունուզի թեկնածութիւնը միջազգային կազմակերպութեանց մէջ : Յունիս 26ին բանակցութիւններ պիտի կատարուին Փարիզի մէջ, զինակցութեան եւ բարեկամութեան դաշինք մը կնքելու համար :*

× *Տեղական թերթերը կը դրեն թէ Յունիս մէկին զինքի տակ պիտի առնուին հետեւեալ զինուորները. — Ա) Անոնք որ ծնած են 1935 Նոյեմբեր 16էն 1936 Յունուար 31 : Բ) Նախընթաց զօրաշաւերէն անոնք որ յետաձգուած էին եւ յարմար են ծառայութեան : Գ) Այն ֆաքիւրալի – զէնները որ քննուած էին 1956ի զօրագրաւին հետ : Դ) Այն յետաձգուած զինուորները որ ծնած են 1936 Յունուար 31էն առաջ :*

Խ. Միխիթեան արտաքին նախարարը, Շեպիլով Մոսկուայէն ճամբայ ելաւ դէպի Միջին Արեւելք : Պիտի հանդիպի Եգիպտոս, Լիբանան, Սուրիա եւ Յունաստան : Գահիրէ հասած պիտի ըլլար երէկ, բաթ : Պիտի տեսակցի Եգիպտոսի վարչապետին հետ եւ պիտի մասնակցի անգլ. զօրքին հեռացման առթիւ սարքուած հանդիսութեանց : Անգլիական կառավարութիւնն ալ ներկայացուցիչներ պիտի ունենայ այս տօնակատարութեան առթիւ :

(Շար. ը կարդալ Դ. էջ)

4-ՐԴ ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԽԱՂԵՐԻ ՇԱՀԱՐԿՈՒ ՄԱՍԻՆ

(ԹԱՂԹԱԿԻՑ) — Յուլիս 5-ին, շաբաթ օրը, Ֆրանսիայի Նիցցա նավահանգստում սկսվեցին 4-րդ համահայկական խաղերը։ Մրցումներին մասնակցում են Ամերիկայի, Ֆրանսիայի, Իտալիայի, Եգիպտոսի, Պարսկաստանի, Սիրիայի, Պաղեստինի, Հունաստանի, Բուլղարիայի, Ռումինիայի, Հարավսլավիայի, Չեխոսլովակիայի, Ավստրիայի, Հունգարիայի, Լեհաստանի, Ռուսիայի, Գերմանիայի, Անգլիայի, Բելգիայի, Հոլանդիայի, Շվեդիայի, Նորվեգիայի, Դանիմարքայի, Ֆինլանդիայի, Շվեյցարիայի, Թուրքիայի, Կիլիկիայի, Ղրիմի, Ղրղզստանի, Ղազախստանի, Ուզբեկստանի, Թուրքմենստանի, Ադրբեջանի, Վրաստանի, Հայաստանի եւ Ամերիկայի հայ գաղութների մարզիկները։ Ընդհանուր թիվը կազմում է 3+5, շուրջ երկու հազար։ Մրցումներին մասնակցում են նաեւ հայ մարզիկների ընտանիքների անդամները։ Ֆրանսիայի հայ գաղութի մարզիկները մասնակցում են 3+5-ի մրցումներին, որպես ֆրանսահայ մարզական միության անդամներ։ Ֆրանսիայի հայ գաղութի մարզիկները մասնակցում են նաեւ ֆրանսական մարզական միությունների մրցումներին։ Ֆրանսահայ մարզիկները մասնակցում են նաեւ ֆրանսական մարզական միությունների մրցումներին։ Ֆրանսահայ մարզիկները մասնակցում են նաեւ ֆրանսական մարզական միությունների մրցումներին։

Նկատի առնելով հայ մարզիկների մեծ թիվը, մրցումները տեղի կունենան Նիցցայի մարզադաշտից դուրս գտնվող մի քանի մարզադաշտերում։ Մրցումները տեւելու են 8 օր։ Ամենամեծ հետաքրքրությունը ներկայացնում են ֆուտբոլի, ձիարշավի, թենիսի, ատլետիկայի, ծանրամարտի, ըմբշամարտի, լող-ջրագնացության, ջրագնդակի, ջրաթռիչքի, ինչպես նաեւ ֆեխտովանիայի մրցումները։

Մրցումներին մասնակցելու համար Նիցցա են ժամանել հազարավոր հայ մարզիկներ եւ մարզուհիներ։ Նիցցայի հայ գաղութը մեծ ոգեւորությամբ է ընդունել իր հյուրերին։ Հայ գաղութի կազմակերպությունները հյուրերի պատվին կազմակերպել են մի շարք հանդիսություններ։

Ֆրանսահայ մարզիկների մասնակցությունը 4-րդ համահայկական խաղերին մեծ նշանակություն ունի։ Ֆրանսահայ մարզիկները ֆրանսական մարզական միությունների մրցումներին ներկայացնում են ոչ միայն իրենց անձերը, այլեւ ամբողջ հայ գաղութը։ Ֆրանսահայ մարզիկները ֆրանսական մարզական միությունների մրցումներին ներկայացնում են ոչ միայն իրենց անձերը, այլեւ ամբողջ հայ գաղութը։ Ֆրանսահայ մարզիկները ֆրանսական մարզական միությունների մրցումներին ներկայացնում են ոչ միայն իրենց անձերը, այլեւ ամբողջ հայ գաղութը։

ՍԱՍՈՒՆԱ

(ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ ԱՂԱ, 364 – 400)

17.— ԿՆՈՋ ՄՈՎՍԷՍԻՆ

— Դու ինչո՞ւ ես այդքան տխուր, Մովսես, — հարցրեց Տրդատը, երբ նրանք մենակ մնացին։

— Ջախջախվել ենք... ասում են՝ Տարոնի դաշտում մեր զորքերի մեծ մասը ոչնչացել է։ Ես էլ ինձ մեղավոր եմ զգում, որ ողջ եմ մնացել։

— Դու ի՞նչ կարող էիր անել, որ չկռվեիր։ Ես քեզ հրամայել էի, որ կռվես։ Ես քո թագավորն եմ, ես քեզ հրամայել եմ, որ կռվես։ Ես քո թագավորն եմ, ես քեզ հրամայել եմ, որ կռվես։

— Ես ինքս էլ գիտեի, որ պիտի կռվեի, բայց... ինչ-որ մի բան ինձ ասում էր, որ չպիտի կռվեմ։ Ես ինքս էլ չգիտեմ, թե ինչ էր դա։ Ես ինքս էլ չգիտեմ, թե ինչ էր դա։

— Ես ինքս էլ չգիտեմ, թե ինչ էր դա

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԿԻՊՐՈՍԻ խնդիրը կարգադրելու համար Մ. Նահանգները պատրաստակամութիւն յայտնեցին «ամէն կարելի աջակցութիւն ընծայելու», նկատելով որ հարցը կապ ունի Մեծն Բրիտանիոյ, Ցունաստանի եւ Թուրքիոյ հետ :

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ ուսս հրա – մանատարը, մառեչալ Կրեչկօ, խորհըր – դային գեսպանատան միջոցաւ հրաւէր մը ուղղեց ամերիկեան, անգլիական եւ ֆը – րանսական հրամանատարներուն եւ զրա – դրողներուն, որպէս զի ներկայ ըլլան 35 հազար ռուս զինուորներու մեկնումին, Ցունիս 21էն 25: Այս առթիւ Մոսկուայի թերթերը նորէն կը յիշեցնեն 1·200·000 զինուորներու արձակման որոշումը :

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐՈՒ ծերակոյտին ար – տաքին գործերու յանձնաժողովը հարիւր միլիոն տոլար եւս վերահաստատեց Այ – զընհաուերի պահանջած վարկերէն: Նա – խագահը կը պահանջէ 4·502·000·000 տո – լար, բայց երեսփ. ժողովը քուէարկած է միայն 3·655·000·000 : Վէճը կը չարու – նակուի տակաւին :

ԱՐԺԱՆԹինի ապստամբութեան Բ. վե – կավարը, զօր. Թանքօ Հայիթիի գեսպա – նատունը ապաստանած էր վեց փախստա – կաններու հետ: Կառավարութեան կուսա – կիցները գեսպանատուն դացին զնդացիր – ներով եւ առեւանգեցին փախստականնե – րը: Հայիթիի գեսպանին բողոքներուն վրայ, նախագահ Արմպուրու ընդունե – լով որ փախստականները քաղաքական յանցաւորներ են, հրամայեց գեսպանա – տուն վերադարձնել բոլորն ալ :

ՊՈԼՍՈՑ վերջին թղթաբերէն կ'իմա – նանք թէ բազմաթիւ առեւտրականներ փակած են իրենց խանութները, յարմա – րելու համար ազգ. պահպանումի նոր օ – րէնքին որ ծանր պատիժներ կը տրամա – դրէ չարաչահութեան դէմ : Օրէնքին գործադրութիւնը սկսած է արդէն եւ գի – ները մեծ անկում կրած են :

440 *ՍՈՎԵՏ* հրկիկներ Փարիզ պիտի հասնին Ցունիս 21ին, պատյտ մը կատա – րելու համար: Ուրիշ խումբեր ալ պիտի գան: 1914էն ի վեր առաջին անգամ է որ ռուս զբօսաշրջիկներ Ֆրանսա կուգան խմբովին :

ԿԱԹԻՆ ԳԻՆԸ աւելցնելու առաջարկ մը ներկայացուցած էին արտադրիչները: Ել – մտական նախարարը մերժեց, նկատելով որ եթէ աւելցնեն, պանիրին եւ կարա – գին գիներն ալ պիտի բարձրանան :

ՑՈՐԴԱՆԱՆի Հիւսէյին Թագաւորը Պէյ – րութ հասաւ, ներկայ ըլլալու համար ինքնաշարժի մրցումի մը, Անթիլիասէն Այնար (7 քիլոմեթր):

ՄԱՌԵՇԱԼ ԹԻԹՕ կը հանդստանայ Սո – չիի մէջ, Պ. Ա. Միկոյեանի հետ: Խրուշ – չեւ Մոսկուա վերադարձաւ :

ՍՈՒՐԻՈՑ գահլիճը կազմուեցաւ նա – խագահութեամբ Սապրի Ասալիի, որ պի – տի վարչ նաեւ էլմտական նախարարու – թիւնը :

ԹՈՒՐՔԻՈՑ Հալք կուսակցութեան ընդհ. քարտուղարը, Քասըմ Կիւլէք, մէկ տարի բանտարկութեան եւ չորս տա – րի Պրուսա բնակելու դատապարտուեցաւ, այն ամբաստանութեամբ թէ անարդած է Ազգ. ժողովը :

20 – 48 *ՏԱՐԵԿԱՆՆԵՐՈՒՆ* արդիլուեցաւ Ալժերիայէն դուրս ելլել :

ՄԱՐՍԷՅԼի մէջ կաթի տաղնապ կը տի – բէ արտադրիչներու գործադուլին հետե –ւանքով: Նոյն վիճակը՝ Նիսի, Թուլուզի, Սէնթ Էթիէնի եւ ուրիշ քաղաքներու մէջ:

ԱՂԲԱՀԱՒԱՔՆԵՐԸ գործադուլ մը տար – քած էին չարաթ օր, Փարիզի կարգ մը թաղերուն մէջ: Աղբամանները մնացին դուռներուն առջեւ :

ՓԱՓՈՒԿ ԽՆԴԻՐ մը ծագած է Հոլան – տայի արքունիքին մէջ: Ժիւլիանա թա – գուհին եւ կառավարութիւնը կը մեղա – դրուին թէ պալատին մէջ պահած են կին Ռասփութին մը, որ խոստացած էր ա – զօթքով դարմանել երրորդ զաւակը, տա – սը տարեկան կոյր տղմնակ մը:

ԲԱԶ ՕԴԱԶՈՒ ՄԸ, փիէռ Քլոսթեր – ման, որ 33 վերման օդանաւեր վար առած էր Բ. աշխարհամարտին, արտօնութիւն խնդրեց Ազգ. ժողովին, Ալժերիոյ պատե – րազմին մասնակցելու համար: Օդաչուն 35 տարեկան է :

ՍԱԿԱՐԱՆ (Ցունիս 15).— Ջոյլ ոսկի 448·000, նափոլէոն 3170, դուիս. 2990, անգլ. 4000, քսան տոլարնոց 15·880, թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1050, տոլար 386, դուիս. 91·75, պելժ. 7·65, լիր 0·60, փեզեթա 8·75:

ԲԱՑՈՒԱԾ ԵՆ

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Արձանագրութիւնները 1956 – 1957 տա – րեշրջանին համար: Դիմումները կ'ըն – դունուին մինչեւ.—

ՑՈՒԼԻՍ 15

Շաւտով դիմել տեսչութեան՝
26, Rue Troyon, Sèvres (S. et O.).

ՏՈՒՎԱՑԻՆ ՊՏՈՑՏ ՄԸ

կազմակերպուած Ֆ. կապ. Խաչի Ալ – ֆորվիլի մասնաճիւղին կողմէ :

Յուլիս 1ին դէպի Թրեփոր :

Արձանագրութեան համար դիմել Տիկին Հ. Պետրոսեանի :

4, Ռիւ տը լա Թաւշ, Ալֆորվիլ:

Օթոքարը կը մեկնի ժամը 7ին Փլաս Քարնոյէն եւ Փըթի Փոնէն :

Գինն՝ 1100 ֆրանք :

ՑԱԽՈՒ ԵՆ

BOUTONNIERES, SURFILEUSES, MACHINES A BOUTONS ET CISEAUX ELECTRIQUES

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Գործաւորուհիներ եւ աշկերտուհիներ տա – բատ կարելու համար : Դիմել՝

Etablissements Samex

11, Place du 4 Septembre, MARSEILLE

Machines à coudres

Surjeteuses boutonnières et toutes machines spéciales et ordinaires

LOCATION - VENTE - ACHAT

Réparations et Transformotions

F. BERNAT

61, Rue Meslay, PARIS (3e)

Tél. : TUR. 44-09

Métro : Strasbourg St. Denis

Travail garanti — Exécuté par

E. DONAT

#

Facilités de Paiement

ՊՏՈՑ ԴԷՊԻ Խ. ՀԱՑԱՍՏԱՆ

Փարիզ – Պերլին – Վարշաւա, Պրեսթ – Լէթովսք, Մոսկուա (երկու օր մնալով) եւ Երեւան (տասը օր) չոգեկառքով, բո – լոր ծախքերը միասին՝

ԵՐԹՈՒԴԱՐՁ 145·000 ՖՐ.

Մինչեւ Մոսկուա չոգեկառքով, յետոյ Երեւան (ութ օր) օդանաւով, բոլոր ծախ – քերը միասին՝

ԵՐԹՈՒԴԱՐՁ 180·000 ՖՐ.

Ընդունելի են բոլոր հպատակութիւննե – րը եւ Նանսէնեան անցագիրները :

Ճամբորդութիւնը Յուլիս, Օգոստ. եւ Սեպտեմբեր ամիսներուն :

Գրել՝
Noubar Agopoff
168, Rue du Temple - Paris (3e).

Ջներկայանալ անձամբ: Գրաւոր հա – ղորդել բոլոր անհրաժեշտ մանրամասնու – թիւնները՝ (անուն, ծննդավայր, ծննդեան թուական, հպատակութիւն, եւն.):

ՎԱԼԱՆՍ

Վալանսի Ազգ. դպրոցի ամավերջին հանդէսը, հովանաւորութեամբ Ազգ. Մի – ութեան, այս չարաթ, ժամը ճիշդ 21ին: Քաղաքապետական թատրոնին մէջ:

Արտասանութիւն, խմբերգ, մեներգ եւ երկու բարոյալից կատակերգութիւն :

Մուտքը ազատ է :

ԱՄԱՎԵՐՋ ՀԱՆԴԷՍ

Իսիի Մըլմեան վարժարանի, աշակերտ – ներու ամավերջի հանդէսը, Կլըշկի, 24 Ցունիս, ժամը 16ին, վարժարանին սրա – հը: Կը հրաւիրուին բոլոր ծնողքները ան – խտիր, քաջալերելու համար իրենց զա – ւակները :

Արտասանութիւններ, երգեր եւ հայկա – կան պարեր :

Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

ՆՈՒԻՐՆԵՐ

ԿՐԸՆՈՊԼԸ.— Հ. Ց. Դ. Եօթնեղբայր – եան կոմիտէն այս անգամ եւս չնորհա – կալութեամբ ստացած է ընկեր Հայկ Սէ – րէնկիւլեանէ հինգ հազար ֆրանք : Նոյն – պէս չնորհակալութեամբ ստացած է եր – կու հազար ֆրանք ընկեր Տիգրան Ալիք – եանէն, իր եւ կնոջ պատուհած արկածէն անվնաս ազատուելուն առթիւ :

●

Ֆ. Կ. Խաչի Շրջ. վարչութիւնը չնոր – հակալութեամբ ստացած է Ժիւրայի օգա – փոխութեան կայանին համար տասը հա – զար ֆրանք, (Ոմն), Տէր եւ Տիկին Խորէն Գրիգորեանէ հազար ֆրանք :

ԱՐՆՈՒՎԻԼի ԱԶԳ. ՍՐԱՀԻՆ համար չնորհակալութեամբ ստացած ենք.— Տի – կին Տոքթ. Արթինեանէ կարապետ Հա – թապեանի մահուան առթիւ փոխան ծաղ – կեպսակի երեք հազար ֆրանք, Պ. Կար – պիս Գազազեանէ տասը հազար, Արնու – վիլի եւ. օրուան հայերէնի դասընթաց – քին հետեւող աշակերտներէն 2500, Տիկ. Գեղուհի Հանըմեանէ հազար ֆրանք :

Նախորդ դումար 274·500 ֆր. Ընդհ. դումար 291·000 ֆրանք :

●

« Տէր եւ Տիկին Յակոբ Ս. Աբէլեան, Շավիլի զպրոցին կը նուիրեն 500 ֆր., փոխան ծաղկեպսակի, Տիկին Եղիսաբէթ Ապաճեանի մահուան առթիւ :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Օդնական խոհարար մը Մոնմորանսիի Հանդստեան Տան համար :

Դիմել Աղքատախնամի գրասենեակը՝
32 ռիւ տը Թրէվիզ :

MORY et Cie

SERVICE VAUQUELIN

Մի հակ արտօնուած տունն է ծրարներ

ղրկելու համար ՀԱՑԱՍՏԱՆ

(U. R. S. S.)

Հաստատութիւնը արտօնուած է Մի

ԱՑՆ ՆՈՐ ՋԳԵՍՏՆԵՐԸ ղրկելու

պաշտօնական հաշուեցոյցներով, իսկ

գործածուած հագուստներ՝ շատ յա

վիճակի մէջ

3, RUE ST.-VINCENT DE PAUL

Paris10e, Tél. : TRU. 72-60(Poste 89)

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ԺՈՂՈՎԻ ՀՐԱՒԻՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ամէն. Հայոց կաթողի – կոսի եւ Տոքթ. Բարգէն Աստուածատուր – եանի ընդունելութեանց կազմակերպիչ յանձնախումբի դիւանը ժողովի կը հրա – ւիրէ բոլոր անդամները Գշ. օր, 19 Ցու – նիս, ժամը 21ին, Բարեգործականի սրա – հին մէջ, 19 ռիւ Վանթիւր: Երկու դոր – ծադիր մարմինները ժողովին պիտի ներ – կայացնեն իրենց հաշուետուութիւնը այս վերջին նիստին մէջ :

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս չո – րեքշաբթի ժամը 9ին, Քաֆէ Քատէի սը – րահը :

Դասախօս Պ. Ա. ԽԱՆԷՏԱՆԵԱՆ :

Նիւթը՝ «երթաւէ տեսնել մեր զաւակ – ներուն դաստիարակները» : Մասնաւոր կը խնդրուի ծնողներէն ներկայ ըլլալ :

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԲԱԲԱՑԵԱՆի

Տարեկան (35րդ) աշակերտական երգա – հանդէսը՝ Շաբաթ, 30 Ցունիս, ժամը 15– ին, Ամփիթէաթրը ա'Ար է ա'Արքէոլոժիք մեծ սրահում: 3 ռիւ Միշըլէ, Փարիզ (6) : Մանրամասնութիւնները յաջորդով :

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ

(Փարիզահայ Տիկնանց Միութիւն)

Տարեկան պարահանդէսը՝
ՓԵՏՐՈՒԱՐ 3ին, 1957ին

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Համաչարսանճա – դի Հայր. Միութեան Լիոնի մասնաճիւ – ղին: Կիրակի, 24 Ցունիս, առաւօտեան մին – չեւ ժամը 9, Տէսին, Պ. Նազարի պարտէ – զին զովասուն ծառերու հովանին տակ :

Լիլաձէն Տէր եւ Տիկին Վ. Գաբրիէլ – եան հազար ֆր. կը նուիրեն Ֆ. Կ. Խաչի օգափոխութեան կայանին, փոխան ծաղ – կեպսակի, Տիկին Նուրիկ Ներսէսեանի մահուան առթիւ:

Ստանալ «Ծառաջ»էն :

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԵՆ ՓԱՐԻԶ ԱՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

եթէ կ'ուզեն կնոջական նորաձեւութեան վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Կ. ԳԱԶԱԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

CLAIRE COMTE

COUTURE

17, Boulevard des Capucines Café de la Paix ին դիմացը

ՕՓԵՐԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՅ

Տարւոյն բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն եւրոպական ընտիր կերպասներ, անթերի կարուածք.

ԱՆՄՐՑԵԼի ԳԻՆԵՐ:

ՁԱՇԱՐԱՆ ԵԱՐ

Հիմնադիր–տնօրէն ԳՐԻԳՈՐ ԹԵՒԱՆԵԱՆ

*

Ֆրանսական – Հայկական եւ կովկաս – եան ընտիր կերակուրներ

ՇԱՆ ԶԷԼԻԶԷի ՍՐՏԻՆ ՎՐԱՅ

4, Rue Robert - Estienne

(Rue Marbeuf) PARIS (8e)

Téléphone BAL. 31 - 21

(Métro: F. D. Roosevelt)

*

Հաճելի մթնոլորտ

Առաջնակարգ կովկասեան խորովածներ, «չաշլիք», «քարսքի»

*

BAR AMERICAIN

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրս նայ եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 19 ՅՈՒՆԻՍ

MARDI 19 JUIN 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7607 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3418

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԱՐԴԱՐՆ ՈՒ ԱՆԱՐԴԱՐԸ

●

Կարծողներ կան թէ արդար չէ իրա – բանցում պատճառել, եթէ Հայաստանէն ալ քանի մը հազար «կամաւորներ» կը պր – կուին Սիլիսիա, խամ եւ խոպան հողերը մշակելու, գործարաններ, ճամբաներ եւ երկաթուղիներ կառուցանելու համար :

Մամուլին պարտականութիւնն է ար – ձանագրել ինչ որ տեղի կ'ունենայ մեր հայրենիքին մէջ, դրական կամ բացասա – կան :

Այս տարբերական պարտականութիւնը կը թելադրէ ոչ թէ օրօր կարդալ կամ վայել – բան կանչեր արձակել, այլ անցուդարձը ներկայացնել կարելի ճշդութեամբ եւ եղ – բակացութեանց յանգիլ, վերլուծումներ կատարելով :

Ա՛յդ է որ կը փորձենք մենք ալ, այս անգամ, իբրեւ աղբիւր ունենալով Երե – ւանի եւ Մոսկուայի թերթերը :

Խամ եւ խոպան հողերու մշակման խըն – դիրը սկսաւ երկու տարի առաջ, նախա – ձեռնութեամբ Ն. Խրուշչեւի :

Կեդր. կոմիտէին ընդհ. քարտուղարը կրակոտ ճառ մը խօսելով Մոսկուայի մէջ, կը հրաւիրէր երիտասարդներն ու ե – րիտասարդուհիները, երթալ Ուրալէն մինչեւ Խազախիստան, Թուրքեստան, Ուղ – պեկիստան եւ Սիպերիա, այդ անծայրա – ծիր տարածութեանց բնական հարստու – թիւնները մշակելու համար :

Այս ձեռնարկին վրայ, կուշէր հրատա – րակուեցան կուսակցութեան եւ կառավա – րութեան կողմէ, եւ կարաւաններ կազ – մուեցան դէպի Ծայր Արեւելք :

Հայաստանն ալ իր բաժինն ունէր այս «հայրենասիրական» արշաւին մէջ :

Այն առեն տեղեկութիւններ եւ թիւեր հրատարակուեցան օրը օրին, բայց կարե – լի չեղաւ ճշդել զացողներուն համրանքը : Կարծողներ կան թէ տասը հազարէն պա – կաս չէ (մանչ եւ աղջիկ) :

Այժմ կուսակցութիւնը եւ կառավարու – թիւնը նոր կոչ մը ուղղելով, աշխատան – քի կը հրաւիրեն 400–500·000 նոր «կա – մաւորներ » :

Առնք պիտի կատարեն նոր հնդամեակով նախատեսուած պարտականութիւններ : (Ծրագիրը կը նախատեսէ նաեւ նաեւթա – հորեր փորել եւ նաւթուղիներ կառուցա – նել, գարկ տալու համար քարիւղի ար – տադրութեան) :

Ուրեմն, դարձեալ կուսակցական եւ հրապարակային ժողովներ, կրակոտ ճա – ռեր եւ փոխադարձ հրաւէր՝ կարաւաններ կազմելու համար :

Արդէն կարղացիք վանապան տեղեկու – թիւններ՝ Հայաստանի մէջ կատարուած «ինքնարուխ» ձեռնարկներու մասին :

Միեւնոյն առեն իմացաք որ մինչեւ Մայիս 31 «երիտասարդ հայրենակիցնե – րէց ստացել են 1200 դիմում, երկրի արե – ւելեան շրջանները մեկնելու խնդրան – քով» : (Սով. Հայաստան, 1 Յունիս) :

Այս առթիւ ալ սրտառուչ յայտարարու – թիւններ՝ ժողովներու ընթացքին :

Մանուածքային Ֆաբրիկայի (մանարան) երիտասարդներէն մին կը յայտարարէ :

— « Մենք որոշել ենք արեւելեան շըր – ջաններ մեկնիլ ամբողջ ընտանիքով : Մենք գիտենք որ այնտեղ բիչ չեն լինի դժուարութիւնները ... » :

Եւ սակայն, «պարտիան» եւ կառավա – րութիւնը որոշե՞ր են , եւ «երիտասար – դութիւնը պատուով կը կատարի» այս ա – ռաջադրութիւնը :

Կը փորձուինք հարցնել,—արդա՞ր է այս որոշումը :

Եթէ Ն. Խրուշչեան 16 հանրապետու – թիւնները իսկապէս անկախ եւ ազատ են իրենց ներքին քաղաքականութեան մէջ , արդա՞ր է որ ամէնքն ալ մասնակցին այս արկածալի արշաւին, դլուխ հանելու հա – մար թռնդ ռուսական ծրագիրը մը :

Ուրիշ հարցումներ ալ ունինք : Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

●

«ՀԱՅՐԵՆԻՔԻՆ ՀԱՄԱՐ ԿԸ ԿՌՒԻՆ ԱԼԺԵՐԻՈՑ ՄԷՋ »

Հանրապետութեան նախագահը ուժգին ճառ մը խօսեցաւ կիրակի օր, Վերաչօնի ճակատամարտին 40ամեակին առթիւ, այդ ամբողջին մէջ :

Ինչպէս գիտէք, այս ճակատամարտին մէջ էր որ Ֆրանսական բանակը հերոսա – բար մարտնչեցաւ Ա. մեծ պատերազմին առեն, հրամանատարութեամբ մառեչալ Փեթէնի, խորտակելով գերման բանակը , ի գին ահագին զոհողութեանց : Պ. Ռընէ Քոթի խօսեցաւ ... ն բաղմութեան մը առջեւ, որուն մէջ կը գտնուէին 40·000 նախկին ռազմիկներ, օտար զեսպաններ , նախարարներ, բարձրաստիճան սպաներ : Նախագահը ինքն ալ կ'ոգեկոչէր իր մաս – նակցութիւնը իրբեւ տնտնապետ : Ինչպէս ուրիշ հանդիսաւոր առիթներու առեն , նախագահը այս անգամ ալ բացատրեց թէ անհրաժեշտ է բարեկարգել երկրին կար – դուսարքը, վերաքննել սահմանադրու – թիւնը որպէս զի Ֆրանսա կարենայ լուծել սոսկալի խնդիրներ : Անդրադառնա – լով Ալժերիոյ կացութեան, ըսաւ թէ «պէտք է աւելի ազատութիւն, հաւասա – րութիւն եւ եղբայրութիւն հաստատել , անհրաժեշտ բարենորոգումներով, որոնց երկար սպասեցին : Ախո՛ռ, մայր երկ – րին եւ անդրծովեան երկիրներուն մէջ ե – թէ տեսանք այս պահանջը, չափազանց դանդաղ գործեցինք » : Մանաւանդ ան ծանրանալով յաղթական ճակատամար – տին վրայ, Պ. Ռընէ Քոթի յայտարարեց .

— Վերաչօնը եղաւ ամենավսեմ բար – ձունքը ամբողջ ազգի մը հերոսութեան : Եւ այս ազգն է որ դէպի անկում կը դի – մէ, եթէ հաւատանք կարգ մը օտարա – կաններու, նոյն իսկ Ֆրանսացիներու ... Կարելի՞ բան է : Ազգի մը համար չկայ աւելի ահարկու խնդիր մը : Մեծ ազգ մը եթէ կորսնցնէ ինքնավստահութիւնը ան – շուշտ կորսուելու դատապարտուած է : Շատ կը խօսէին մեր անկումի մասին , այն երանելի օրերուն, երբ երիտասարդ – ներ էինք : Աշխարհի ամէնէն ահարկու բանակին դէմ պիտի կրնա՞ր ճակատիլ այս երկիրը, ուր ամէն տարի աւելի զա – զաղներ կ'ունենայինք քան օրօրոցներ , ուր խաղաղասիրութիւն մը մինչեւ հակա – հայրենասիրութեան կը յանգէր, ուր ո – մանք աղբանոցին մէջ կը պարզէին ազ – գային դրօշը ... » :

Նախագահը յետոյ անդրադարձաւ Ալ – ժերիոյ կռիւներուն .

— « Այնտեղ մեր աղաքը ամէնուն հիա – ցումը կը գրաւեն իրենց քաջութեամբ եւ կարգապահութեամբ : Մեր սիրելի զին – ուորներուն եաին կանգնած է Ֆրանսան , ողջերու եւ մեռելներու Ֆրանսան , յաւի – տենական Ֆրանսան : Երկու պատերազմ – ներու ռազմիկները եւ զիմադրականները այնքան սուգերու եւ տառապանքներու պնով երկու անդամ Ֆրանսայի չվերա – դարձուցին մեր Ալզասը եւ մեր Լոռէնը , վաղը Միջերկրականի ափերուն վրայ կի – ներ եւ մանուկներ մորթոզ փոքրամաս – նութեան մը յանձնելու համար ժողո – վուրդներ որոնք խորապէս հաւատարիմ են մեզի :

«Այնտեղ վտանգի մէջ է հայրենիքը· այնտեղ կը կռուի հայրենիքը : Պարզ եւ յստակ է մեր պարտականութիւնը : Անոնք որ ենթակայ չեն զինուորական կարգա – պահութեան, պարտաւոր են ցոյց տալ գոնէ քաղաքացիական կարգապահու – թիւն, որ կ'արգիլէ որեւէ արարք, նոյն իսկ խօսք, եթէ այդ արարքն ու խօսքը կրնան խռովել հայրենիքի զաւակներուն հոգին : Հանրապետութիւնը զինքի տակ առած է այդ ազգը ընդդիմանալու հա – մար զարշելի բռնութեանց : Մենք դաս առնելու պէտք չունինք կարգ մը երկիր – ներէ որոնք տակաւին չատ բան կրնան սորվիլ Ֆրանսական ժողովրդապետութե – նէն » :

Բացատրելէ ետք թէ իր ընտրութենէն ի վեր իր հիմնական հոգն եղած է Սահմա – նադրութեան վերաքննութիւնը, նախա – գահը եզրակացուց .— «Այո, պետութիւ – նը կրնայ երիտասարդանալ հետեւելով ապրիլի, զայն առաջնորդելու համար իր արժանի ճակատագրին եւ զարձնելու ա – ւելի մեծ՝ աշխարհի ժողովուրդներուն մէջ» :

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱԼԺԵՐԻՈՑ ՄԷՋ

Նոյն օրը վարչապետն ալ ճառ մը խո – սելով Նարպոնի մէջ, յայտարարեց թէ «կառավարութիւնը պատրաստ է արտօնե – լու պաշտօնական եւ ուղղակի չփումներ անոնց հետ որ կը պայքարին կրակը դադ – րեցնելու համար , եթէ անձնապէս ոճիր – ներ գործած չեն» : Ցետոյ ակնարկելով զինուորներու առաքման առթիւ համայ – նավարներու մղած պայքարին, ըսաւ . — « Կը խնդրեմ չաղդուիլ այդ ռազմական – ղերէն : Մեր զինուորները Ալժերիա կ'եր – թան ազգային պարտականութիւն մը կա – տարելու եւ խաղաղութիւնը ապահովելու համար : Ֆրանսայի վճռականութիւնը , քաղաքական եւ ընկերային բարենորո – գումներ կատարելու կամքը եւ իր զին – ուորներուն քաջութիւնը նպաստեցին բո – լորովին վերահաստատելու կացութիւնը, քանի մը ամիսէն :

× Ուրբաթ օր պայթիւն մը տեղի ունե – ցաւ Կըլնոպլ – Վալանս գծին վրայ : Ո – տիկանները քննութիւն կատարելով ստուգեցին որ երկաթուղին աւերուած է 300 մեթրի վրայ : Կէս ժամ վերջը գիծէն անցաւ կառախումբ մը որ դինուոր կը փոխադրէր Ալժերիոյ համար :

ԻՆՉՈ՞Ւ ՄԵՐԺՈՒԵՑԱՒ ԷՋՄԻԱԾՆԻ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՀՐԱՒԷՐԸ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂ· ՏԵՂԱՊԱՀԻՆ ՅԱՑՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Պէյրութի մեր պաշտօնակիցը, *Ազդակ*, հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղորդէ կիրակի օրուան թիւով, էջմիածնի եւ Ա – թիլիասի միջեւ փոխանակուած հեռա – գիրներու մասին. —

Գոլոտհայ թերթերէն իմացած ըլլալով որ Էջմիածինէն հեռագիր մը հասած է Կի – լիկիոյ կաթող. տեղապահին, խնդրին էութիւնը հասկնալու համար դիմեցինք Տոքէն եպիսկ.ի որ պատասխանեց .

— Կիլիկիոյ կաթողիկոսին ընտրութե – նէն ի վեր Երուսաղէմի պատր. տեղապահ եղիչէ արք. Տէրտէրեանի հետ, իբրեւ ներկայացուցիչը Ամենայն Հայոց կաթո – ղիկոսին, խօսակցութիւններ տեղի ունե – ցած էին երկու Աթոռներու միջեւ, ի հա – դեւս յարաբերութեանց եւ Հայ. Եկե – ղեցւոյ միասնականութեան առնչու – թեամբ :

Եղիչէ արք. այս խօսակցութեանց ար – դիւնքը իր հայեցողութեամբ հեռագրած ըլլալով էջմիածին, Ն. Ս. Օծութիւն Տ. Տ. Վազգէն Ա. կաթողիկոս Յունիս 9 թուակիր հեռագիր մը ղրկած էր Լիբի : (*ԽՄԲ.*— Այդ հեռագիրը հրատարակած ենք Յունիս 16ին) :

« Այդ հեռագրէն կը հասկցուի թէ եղի – չէ արք. ընտրեալ կաթողիկոս Զարեհ սրբազանի խնդրանքին վրայ հեռագրած է Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին, միեւնոյն իրականութիւնը այն է որ Զարեհ սրբա – զան այդպիսի խնդրանք մը չէ ներկայա – ցուցած Երուսաղէմի տեղապահ սրբա – զանին :

« Վեհ. Վազգէն Ա. կաթողիկոս չբա – ւարարուելով Եղիչէ արք.ի, իր իսկ հա – յեցողութեամբ հազորդագրութիւններով, յաւելեալ ըլլալով, էջմիածին կը հրաւիրէ Կիլիկիոյ Ս. Աթոռին տեղապահն ու է – պիսկոպոսները, նաեւ «կոմիտէներու աշխար – հական ներկայացուցիչները առանց խտ – րութեան, իր լրումին հասցնելու համար « համաձայնութիւնը» եւ էջմիածնի տա – ճարին մէջ կատարելու կաթողիկոսին օ – ծումը :

« Տեղին է հոս նկատել որ Վեհափառ Վազգէն Ա. յիշատակութիւնն իսկ չընտրեալ կաթողիկոս Զարեհ եպիսկ.ի , ինչ որ կը նշանակէ թէ կ'ուզէ անցիտա – նալ փեսր. 20ին կատարուած համազգա – յին ընտրութիւնը : Կիլիկիոյ Աթոռին ընտրեալ կաթողիկոսը եւ երկու եպիսկո – պոսները Աթոռին պատմական գոյութեան եւ անկախութեան հետ անհաշտ նկատելով Վեհափառ Վազգէն Ա.ի հեռագրին տառն ու ոգին, անհրաժեշտ պատանք Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին պատասխանել հե – տեւեալ հեռագրով . —

« Ստացանք Վեհափառութեանդ 9 Յու – նիսի հեռագիրը : Խորապէս կը ցաւինք որ առաջարկութիւնները անընդունելի են : Օծումը տեղի պիտի ունենայ Անթիլիասի Մայր Տաճարին մէջ : Ի նշան եւ ի պահ – պանութիւն Հայաստանեայց Ս. Եկեղեց – ւոյ միութեան, կը խնդրենք հրաւիրագիր Ձեր Ս. եպիսկոպոսներուն՝ բերել իրենց մասնակցութիւնը օծման : — ԿԻԼԻԿԵԱՆ ԱԹՈՌԻ ՏԵՂԱՊԱՀ ԽՈՐԷՆ ԵՊԻՍԿ. :

Ազդակ.— *Սեղծուած այս կացութեան առջեւ, ընտրեալ կաթողիկոսը եւ Տեղա – պահ Սրբազանը համախորհուրդ կիպրոսի առաջնորդ Ղեւոնդ Սրբազանի, ինչպէս նաեւ Ազդ. Գաւառ. Ժողովի եւ Քազաք. Ժողովի ղէուններուն, որոշեցին անյա – պաղ նիստի հրաւիրել Ազդ. ընդհ. Ժողո – վը, որուն համար հրաւիրագիրները ղըր – կուած են արդէն :*

Ժողովը տեղի պիտի ունենայ յառաջի – կայ հինգշաբթի, 21 Յունիս, ժամը 16– ին, Անթիլիասի վեհարանի դահլիճին մէջ, մասնակցութեամբ թեմերու երեք ե – կեղեցական եւ 18 աշխարհական երեսփո – խանութերու :

ԽՄԲ.— Ուրիշ տեղեկութիւններ՝ վաղ – ուան թիւով :

ՄՈՍԿՈՒԱ ԵՒ ԵԳԻՊՏՈՍ

●

Ն. Մուլթեան արտաքին նախարարը, Պ. Շեպիլով Գահիրէ հասնելով, 2ուկէս ժամուան տեսակցութիւն մը ունեցաւ վարչապետ Կամալ Նասրի հետ : Նախա – պէս տեսակցած էր երեք նախարարներու հետ եւս : Ակմաղայի կայարանը հասած առեն, նախարարը իր քարտուղարներուն յանձնարարեց կարդալ նախապէս պատ – րաստուած յայտարարութիւն մը,— ուս – սերէն, արաբերէն եւ անգլերէն : Ահա – սաւիկ ամփոփումը .

— « Մենք ձեր բարեկամներն ենք· ոչ կ'ուզենք ձեր երկիրը գաղթավայրի մը վերածել, ոչ քարիւղի մենաշնորհ ստա – նալ, ոչ ալ միջամտել ձեր ներքին քաղա – քականութեան» : Ցետոյ բացատրեց թէ Ն. Մուլթիւնը կ'ուզէ միայն տնտեսական գործակցութիւն եւ բարեկամական յարա –

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

× Ֆրանսական օդանաւեր ռմբակոծե – ցին ըմբոստ ձիւաղները : Նեմինչայի լեռ – ներուն մէջ : Սպանուեցան 26 ըմբոստ – ներ : Կռիւը տեղի ունեցաւ Ֆիլիփվիլի հա – րաւակողմը : Ֆրանսացիները սպանեցին կամ գրաւեցին 40 ձիեր, ինչպէս եւ մե – ծաքանակ ուտեստ եւ զէնք : Ուրիշ ընդ – հարումներ ալ տեղի ունեցան Մեծ Քապի – լի լեռներուն մէջ :

× Ալժերիոյ նախարարը, Պ. Լաքոստ, կիրակի օր ճառ մը խօսելով Պորտոյի մէջ, բացատրեց թէ «Ալժերիոյ խնդիրը չի կրնար լուծուիլ Թունուզի եւ Մարո – քի հարցերուն ձեւով : Զարաչար կը սխա – լին անոնք որ այդպէս կը կարծեն » :

«ԻԲՐԵՒ ԹԷ»...

●

« Իբրեւ թէ հազարաւոր Հայեր ջար - դուեր են»...

Այսպէս ըրած է թուրք թերթ մը, թան, որ Պոլսոյ մէջ կը հրատարակուի եւ պաշտպան վաստաքանի դերը ստանձներ է թուրք ժողովուրդին, արդարացնել փորձելով զայն եւ դատապարտելով հա - կաթուրք քարոզութիւնը՝ Եւրոպայի մէջ:

Թուրք թերթը, որ արջու ծառայութիւն կը մատուցանէ իր ժողովուրդին, յոգ - ուածաչարքով մը կը ջանայ արդարացնել իր երկիրն ու անոր վարիչները, զոհ նկա - տելով զանոնք զոհացող Թիւրխմացու - թիւններու եւ չարամիտ քարոզութեան :

Անկարելի փորձը կ'ընէ ան արիւնով ըրուած պատմութիւնը ուրանալու, մե - ղանով ըրուած սուտերով եւ իր ժողո - վուրդի ճակատը մաքրելու, քաղաքա - կիրթ ժողովուրդներու ճակատը արատա -ւորելով եւ անոնց հետ բարեդատութեան դնելով թուրք ճակատը :

Թուրք թերթը վրդովուած Եւրոպայի մէջ մղուած հակաթուրք քարոզութենէն , կը հերքէ թրքական վայրագութիւնները ու պատանային ջարդերը, պալքաններէն մինչեւ Անատոլու, եւ յետոյ կ'անդրա - դառնայ հայկական տարագրութեանց , գրելով բառ առ բառ , հետեւեալը, առանց ամօթի .

— « Թուրքիա , մասնաւորաբար, Հա - յերու տարագրութեան քարոզչութենէն չատ վնասուած է : Ամերիկայեները Բ. աշխարհամարտին ամերիկահպատակ եւ ամերիկացած ճափոնները՝ Խաղաղականի ամէնէն հեռաւոր շրջանները գրեցին. այդ առթիւ ոչ ոք ձայն հանեց : Բայց, «Իթթի - հատ եւ Թէրաղդը»ի կառավարութեան չատ իրաւացի պատճառներով մաս մը հայ հայրենակիցները հայրենիքին ա՛լ ա - ւելի հանդարտ շրջանները փոխադրելը ժխտական կերպով արձանագրուեցաւ ա - մէն կողմ եւ դեռ կը շարունակուի կրկ - նուիլ նոյն յանկերգը »:

Թրքական տարագրութիւնը ամերիկեան տեղափոխութեան հետ բաղդատելու լըր - բութիւնը ունենալէ ետք, թուրք թերթը կը վերջացնէ իր խօսքը, ըսելով .

— « Իբրեւ թէ այդ տեղահանութեան ընթացքին հազարաւոր Հայեր կորսուեր են թուրքերուն կողմէն...» :

Այսքան անամօթութիւն միայն թուրք թերթ մը կրնայ ունենալ եւ այսքան ոճ - րային ու անխելք պաշտպանութիւն՝ մի - այն թուրք խմբագիր մը կրնայ երեւան բերել :

Ուրեմն, Իթթիհատը «չատ իրաւացի պատճառներով» «հայ հայրենակիցները » փոխադրեր է «ալ աւելի հանդարտ» շըր - ջաններ. ան ալ՝ «մաս մը հայրենակից - ներ»...

Այսքան բարի եւ հոգածու եղած է թուրք կառավարութիւնը Հայերուն հան - դէպ, եւ սակայն, հակառակ ասոր, «ըր - պարութիւնները» եղած են ու կ'ըլլան , յայտարարելով թէ «քանի մը հազար» Հայեր ջարդուած են ...

Պատմութեան ընթացքին, որեւէ ժողո - վուրդի կեանքին մէջ կարելի՞ է պահել թերթ մը, որ այսքան չնականութիւն եւ այսքան զարչելի սուտ ի յայտ բերած ըլ - լայ, յանուն պատմական ճշմարտութեան :

Իրողը , ապահովաբար, Իթթիհատա - կան ոճրագործներուն գործակիցներէն մէկն է , որ կը փորձէ պատմութեան մէ - ծագոյն եղեռնագործութիւնը ուրանալ , պաշտօնական հեռագիրներուն ու հրա - հանգներուն վրայէն իսկ սահելով : Եթէ գործակիցներէն չէ , տարակոյս չկայ, որ Իթթիհատի հոգեզաւակներէն է, այսին - քըն՝ հարազատ ու անվիճելիօրէն Թուրք, որ կը խոովի եղեր հակաթուրք քարոզու - թենէն :

Ինչ հարկ խոովելու սակայն օտար քա - րոզութենէն, երբ թուրք թերթերու այս - պիսի հերքումները կան, թուրք յաջոր - դական սերունդներուն մեղաւոր լռութիւ - նը կայ, եւ Իթթիհատի յաջորդ կառավա - րութեանց քաղաքականութիւնը կը շա - րունակուի, առանց նշանախեց մը իսկ փոխուելու :

Ոճիրը գործել, ամբողջ ժողովուրդ մը տեղահան ընել ու կոտորել, զարաւոր հայրենիք մը աւերակ դարձնել եւ յետոյ ելլել ըսել, թէ եղածը պարզապէս «տե - ղափոխութիւն» մըն է, զանգուածային զոհերն ալ «իբրեւ թէ քանի մը հազար » . — Այս բանը ընելու համար հրէշ պէտք է ըլլալ, ոչ թէ մարդ արարած. վաւերա - կան, իւ ծնէ ոճրագործ :

Քանի մը հազար չեն զոհերը, թուրք խմբագիրներ, դիտէք զուք. աւելի քան հազար անգամ հազարներ են անոնք. ան - պաշտպան, անտէր, անապատներուն մէջ նետուած, զազանային ջարդարարներու , պաշտօնական ու անպաշտօն գայլերուն կատաղութեան յանձնուած :

Ճափոններու փոխադրութեան հե՞տ կը բաղդատէք, այնքան անխելքութեամբ եւ անբարոյութեամբ: Կրնա՞ք յիշել թէ ճա - փոնները, Ամերիկայի մէջ, ինչ «տատա - պանք»ներ կրած են իրենց փոխադրու - թեան ընթացքին. արդեօք սուիններո՞վ «քշուած» են, էրէներու հսկողութեան , բռնութեան, բռնաբարութեան, ծեծին ու մահուան սպառնալիքին տա՞կ :

Հարցուցէք ճափոններուն, թէ արդ - եօք, Խաղաղականի հեռաւոր շրջաննե - րուն մէջ, զոհեր տուա՞ծ են, բռնութեան ու բռնաբարումի, կողոպուտի թէ խոշ - տանդումի: Հարցուցէք, եւ, յետոյ բա - ցէք թրքական ծածուկ տեղեկագրութիւն - ներու արձանագրութիւնը :

Եւ երեւակայել, որ այս բոլորը կ'ըս - ուին ու կը գրուին թրքական վայրագու - թիւններէն քառասուն տարի ետք , ա - ռանց դատապարտութեան մէկ հատիկ բառի :

Կը հերքուին մահերքելի իրողութիւն - ները, ապացուցանելու համար թէ արդար էր Իթթիհատը, առանց անդրադառնալու, որ ատով կ'ապացուցուի , աւելորդ ան - դամ մըն ալ, թէ Թուրքը չէ փոխուած եւ չի փոխուիր , թէ իսկ զաշնակից զառնա - լով քաղաքակիրթ երկիրներու հետ եւ «իբրեւ թէ» հանրապետական կամ դե - մոկրատ ...

Գերմանիան դատապարտեց նոյն վար - չութեան չարիքները, դատեց ու դատա - պարտեց, նոյնիսկ հատուցում ալ ընդլով զոհերուն: Չարիքը չդարմանուեցաւ , բայց ապացուցուեցաւ թէ դերման ժողո - վուրդն ու կառավարութիւնը մարդկային զգացում ունին, քաղաքակիրթ են, բարո - յական ունին եւ ընդունակ են մարդկայ - նական կեցուածքներու :

Ոճրագործ, համաձայնաւոր իշխանու - թիւնները իսկ, կը դատապարտեն անցեա - լին մէջ գործուած չարիքները, կը փոր - ձեն մարդկային զառնալ, ուրանալով անցեալը, թող ըլլայ ձեւականօրէն :

ԽՐՈՒՇՁԵԻԻ ԳԱՂՏՆԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

●

Ի.— ՇԻՆԾՈՒ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ընկեր Ռուձուտակ, թեկնածու անդամ Քաղաք. Բիւրոյին, անդամ համաձայնաւոր կուսակցութեան 1905էն ի վեր, ցարական իշխանութեան օրով տասը տարի տաժա - նակիր աշխատանքի դատապարտուած, իր կարգին համաձայնաւոր դատական տաե - նէն անցաւ: Ան մինչեւ անդամ չկանչուե - ցան կեդր. կոմիտէի Քաղաք. Բիւրոյէն , որովհետեւ Սթալին չէր ուզեր խօսիլ ա - նոր հետ : Մահավճիռը տրուեցաւ քսան վայրկեանէն եւ պնդակահարուեցաւ : Ռուձուտակի պարագան քննուելէ ետք 1955ին, հասատատուեցաւ որ իրեն դէմ ե - զած ամբաստանութիւնները սուտ էին եւ հիմնուած զրպարտիչ փաստաթուղթերու վրայ: Ցետ մահու վերահաստատուեցաւ իր վարկը :

1937ին Էնքավէտէն (Ջեկա) ձերբակա - լեց նաեւ ուրիշ ականաւոր համաձայնաւոր մը Ռոպէնպլում, որ անդամ էր կուսակ - ցութեան 1906էն ի վեր: 1955ին երբ վե - րաքննուեցաւ անոր պարագան, հաստատ - ուեցաւ որ, տաժանելի չարչարանքներու ենթարկուած էր ,որոնց միջոցին ստիպած էին որ ընդունի իրեն ուրիշներու մա - սին եղած սխալ տեղեկութիւնները : Ջա - կովսկին իրեն ըսած էր թէ ազատ պիտի ձգուի, պայմանաւ որ սուտ խոստովա - նութեանց դրասենեակէն անցնէր, «վնա - սարարութեան, լրտեսութեան եւ չեղու - մի Լենինկրատի կեդրոնին»: Եւ Էնքավէ - տէն ինք պիտի պատրաստէր դատը, որ հրապարակային պիտի ըլլար :

Լենինկրատի կեդրոնին դատավարու - թիւնը հաստատուն հիմերու վրայ դրը - ուելու համար, վկաներու պէտք պիտի ըլլար : Այս վկաներուն ոչ ընկերային , ոչ ալ կուսակցական դիրքը դեր կրնային կատարել: Դատապարտեալը պէտք չու - նէր որեւէ բան հնարելու, «Էնքվէտէն ա - մէն բան կը պատրաստէ», ըսած էր Ջա - կովսկին: «Դուն միայն պէտք է խնամով ուսումնասիրես եւ լաւ յիշես բոլոր հար - ցերը եւ պատասխանները զոր կրնայ տալ դատախտն ատեանը :

«Այս խոստովանութիւնը պատրաստ պիտի ըլլայ չորս հինգ, թերեւս ալ վեց ամիսէն: Այդ միջոցին Էնքվինքդ պէտք է պատրաստես, որպէսզի ոչ դուն վտան - գուիս, ոչ ալ դատական մարմինը : Եթէ վէրջդ ազատի, մինչեւ մահդ կառավա - րութիւնը անուղղ, հալածող եւ բոլոր ծախքերդ պիտի հոգայ :

Շինծու դատավարութիւնները աւելի մեծ համեմատութեամբ կը գործադրը - ուէին զաւառի մէջ: Միշտ կասկած կար թէ ամէն շրջանի մէջ տակաւինպոյութիւն ունին ազակոմականներ, թրոցկիական - ներ, եկեղեցական պետեր, սոցիալ - յե - ղափոխականներ :

Այդ չարաչուք տարիներուն մտանատա - րար մեծ համեմատութիւններու հա - սած էին ճնշումը եւ հալածանքը: Առանց որեւէ չօշափելի փաստի, կորստեան կը դատապարտէին կուսակցութեան անդամ - ները եւ վարիչները: Եժով ցանկերը Սթալինի կը ղրկէր, որպէսզի առաջար - կուած պատիժին համար հաւանութիւն տար: 1937 – 38ին այս ցանկերէն 383ը, որ կը պարունակէին հաղարաւոր կու - սակցական անդամներու, կոմսոմոլներու, բանակին, անտեսութեան մէջ աշխատող - ներու անուններն, ղրկուեցան Սթալինի :

Այս դատավարութեանց մեծ մասը հի - մա կը վերաքննուին եւ հին կեղծիքները եւ սուտերը երեւան կ'ելլեն: 1954էն մին - չեւ հիմա գինուորական գերագոյն ատեա - նը վերահաստատեց 7679 քաղաքացիներու վարկը, իսկ բազմաթիւ մահապարտներու ալ յետ մահու իրաւունքները :

Այսպէս, այս ձերբակալութիւնները եւ մահապատիժները մեծ վնաս հասցուցին տնտեսութեան, բանակին, կուսակցու - թեան եւ ընկերվարութեան յառաջդի - մըն ալ, թէ Թուրքը չէ փոխուած եւ չի փոխուիր, թէ իսկ զաշնակից զառնա - լով քաղաքակիրթ երկիրներու հետ եւ «իբրեւ թէ» հանրապետական կամ դե - մոկրատ ...

Գերմանիան դատապարտեց նոյն վար - չութեան չարիքները, դատեց ու դատա - պարտեց, նոյնիսկ հատուցում ալ ընդլով զոհերուն: Չարիքը չդարմանուեցաւ , բայց ապացուցուեցաւ թէ դերման ժողո - վուրդն ու կառավարութիւնը մարդկային զգացում ունին, քաղաքակիրթ են, բարո - յական ունին եւ ընդունակ են մարդկայ - նական կեցուածքներու :

Ոճրագործ, համաձայնաւոր իշխանու - թիւնները իսկ, կը դատապարտեն անցեա - լին մէջ գործուած չարիքները, կը փոր - ձեն մարդկային զառնալ, ուրանալով անցեալը, թող ըլլայ ձեւականօրէն :

Թուրքն է միայն, որ կը մնայ նոյնը , արտաքին թէ ներքին իր բովանդակ կա - ռոյցով. իր հոգիովն ու առօրեայ կեան - քով. կը մնայ անփոփոխ, իթթիհատա - կան, Թուրք, ինչ անուն ու մորթ ալ առ - նէ իր վրայ: Կը մնայ հաւատարիմ իր խառնուածքին ու պատմութեան, իր հին ու նոր սերունդներով եւ իր հին ու նոր վարչակարգերով :

Սակայն, մենք կը հաւատանք Արդա - րութեան, ղլխադիր Արդարութեան, պիտի գայ օր մը: Արիւնոտ տոմարը բաց կը մնայ եւ հաշուեյարդարը չէ եղած պեռ: Պիտի գայ Արդարութեան ձեռքը, ուշ կանուխ, դատապարտութեան խօսք ըսելու եւ հաշիւ պահանջելու :

Նիւրնպերկները բացառութիւն չեն :

(Խմբագրական ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ)

ՆՈՒՆԻԿ ՀԱՆԸՄ

(ՊՈԼՍԱՀԱՅ ԻՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ)

Քալ թրքագէտ էր, առենօք եղած էր ուսուցիչ Սամաթիոյ վարժարանը, բայց իր նիւթական բարեկեցութիւնը միշտէն հազիւ թէ քիչ մը բարձր էր իրականին մէջ:

Էֆէնտին չատ ալ զոհ չէր օղեզարանէն, խեթիւ կը նայէր այդ ծառի խոռոչին, զոր Յակոբ աղան իր ձեռքով փորած փորփրած էր իր երիտասարդութեան օրերուն: Առօ - մէկտեղ, ձայն-ծպտուն չէր հաներ, չատ կը սիրէր իր հայրիկը...:

Ծերունին չարաչար պիտի տուժէր այս յօժարութենէն, որ զերծ չէր սակայն ի - րական մտահոգութենէ: Եւ օր մը, մինչ կեցած էր բարձր աւազանին առընթեր, խորունկ հորին գլուխը, Յակոբ աղան փորձած էր կարաել իր երակները: Բա - ցերեւութաբար, Հերմինէն հոն կը գըտ - նուէր. անմիջապէս նետուած էր մեծ - հօրը վրայ ու ձեռքէն խլած դանակը: Աղջկան ճիչերուն վրայ, վազած էին տը - նեցիները ու իրրեւ պատասխան անկապա - կից խօսքեր միայն լմցած էին դժբախտ մարդուն բերնէն...:

Անշուշտ այս եղերական փորձը մաս կը կազմէր Յակոբ աղայի ճակատագրին, որ - մէ անհնարին կը թուէր խուսափիլ: Քա - ղաքացի մը օր վերջ, հէք ծերունին չիմարացած ու փիղիքապէս քայքայուած, մահկանա - ցուն կը կնքէր Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին մէջ:

Վաղայջորդ կիրակին՝ Նունիկ հա - նըմ, սիրտը ճմլուած վիշտէն, պատշգա - մէն արտասուալից աչքերով կը հետեւէր Յակոբ աղայի դագաղին: Ս. Գէորգի կա - տարէն՝ հսկայ զանգակը իր ծանր եւ հո - գեցունց զօղանջներով, մահասարսուռ տրամութիւն մը կը սփռէր քաղաքին վը - րայ: Ցամբօրէն, թափօրը կը կտրէր Սա - մաթիոյ երկար պողոտան, խաղաղաւէտ կեանքի մը իղձերն ու երազները տանելով իրեն հետ...:

Տարօրինակ փիլիսոփայութիւն մը ունի կեանքը, վիշտին եւ երջանկութեան բա - ղադրութեամբ, որ կարծես սովորական ե - րեւոյթ մը դարձած է աշխարհիս մէջ: Այսպէս է որ, Զարմինէն եւ Հերմինէն, թէեւ խորապէս դգածուած իրենց մեծ - հօրը կորուստէն, իւ վերջոյ սփոփանքի բան մը կը գտնէին իրենց համար:

Իրիկուն մը, դպրոցէ դարձին՝ անոնք քիչ մը աւելի երկար յամեցած էին ճամ - բուն եղերքը, Իտալացի պարմանիի մը սիրոյ մրմունջներուն ականջ դնելու հա - մար: Միջահասակ, նրբին եւ աղուոր դի - մագծով, կիզիչ ու թաւշափայլ աչքերով, — զոր կ'ներչին երկար թարթիչներ, — նորաթաղող Հայուհիները տարապայման - ներօրէն ցանկայարոյց էին : Անդիմադրելի յափշտակութեամբ մը, տղան մէյմէկ համբոյր քաղած էր երկուորեակ քոյրե - րէն, որոնք իրարու կը նմանէին զոյդ մը աղաւնիներու պէս :

Անշուշտ, այս կարգի սիրարկածները քիչ մը սովորական են տասնըհինգամեայ աղջիկներու կեանքին մէջ, պայմանաւ որ բամբասիկներու աչքէն հեռու ըլլան: Դա - լինիկ հանըմ պատահաբար նչմարած էր համբուրաքաղը, ու զացած պատմած էր աղջիկներու մօրը, Տիկին Արտեմիս խո - սած էր հօրաքոյր Նոյեմզարին, իսկ ան - ալ Նունիկ հանըմին: Համբաւաւոր բամ - բասիկը չէր մոռցած աւելցնել թէ խոս - լացի պարմանին Զարմինէին նուիրած էր շոքոլայով լեցուած նապաստակ մը ,որուն մէջէն բաւական արծաթ դրամ դուրս ե - լած էր:

Բանը հոն կը հասնէր, որ երեք ղէները ղլուխ-ղլխի տալով, կը խորհրդակցէին երկարօրէն, պատուոյ առեան մը կազմե - լու վերջնական որոշումով: Պէտք է ըսել թէ Հերմինէն եւ Զարմինէն քիչ մը ան - հոգեմ դոնուած էին, վերջին օրերուն ճոխացնելով իրենց պէշրանքի նիւթերը, ո - րոնց գնումին ինքս ալ միջնորդած էի տը - ղայական հաճոյակատարութեամբ:

Պատուոյ առեանին առջեւ ջանացի նը - պաստել գնումներուս քանակը: Եկուր աես որ, խեղճ աղջիկները պէշը դուրս ձգած էին, անհոգօրէն ցուցադրելով բրն - ձափուշին, ծարիրը եւ քոլոնիայի շիշերը:

Հօրաքոյր Նոյեմզար, որ բարեպաշտ եւ քաղցրահամբոյր կնոջ մը համբաւը կը վայելէր ,այդ օրը խիստ դէմք մը չինած՝ մինչեւ իսկ զիս հեղնելու կ'ելլէր.

— Զաւալլընե՛ր, աս ինչ աղքատ են ե - ղեր ,որ չիշէ մը օ տը քոլոնիայով իտարէի մասպահաք կ'ընեն...

Բայց, ամենայատկանշական հարցու - մորթը՝ մենաշնորհը պիտի դառնար Նու - նիկ հանըմին, որ պատուոյ առեանին նա - խագահն էր բնականաբար: Հանին անպայ - ման կ'ուզէր դիտնալ թէ պարմանին առա - ջին անգամ Հերմինէ՞ն մօտեցուցած էր բերանը թէ Զարմինէին, մեկուսի՞ թէ փոխն ի փոխ, այտերէ՞ն թէ շրթներէն քաղած էր համբոյրները...

Մեծ-մայրիկին յամառ հետաքրքրու - թենէն ջղայնացած՝ ի վերջոյ Զարմինէն կը պոռթկար անոր երեսն ի վար.

— Եայկո՛, հանդիստ ձգէ մեղ , բան չելլեր առկէ...: Օ՛հ, եթէ սիրտս համ - բոյր մը ուզէ, քեզմէ չէ որ հրաման պի - տի առնեմ...:

ԱՐԱՄ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

(4) (Շար.)

«ՅԱՒԱՋ»Ի ՊԱՏՄՈՒԱԾՔՆԵՐԸ

— Իհարկե, ես ինքս էլ ուզում եմ ասել, որ ես ոչ մի կերպ չեմ կարող հավատալ, որ Մամիկոնյանները կարող են ինձ դավադրել, ինձ սպանել տալ... Ես ինձ ոչ մի մեղավոր չեմ զգում նրանց առաջ, ոչ մի հանցանք չունեմ, որ ինձ պատժեն... Ես ոչ մի հարց չեմ տալիս, ոչ մի կասկած չունեմ, ոչ մի կասկածելի բան չեմ նկատել, ոչ մի կասկածելի բան չեմ լսել, ոչ մի կասկածելի բան չեմ տեսել... Ես ոչ մի բան չեմ գիտեմ, ոչ մի բան չեմ հասկանում, ոչ մի բան չեմ կարողանում բացատրել... Ես ոչ մի բան չեմ ուզում իմանալ, ոչ մի բան չեմ ուզում հասկանալ, ոչ մի բան չեմ ուզում բացատրել... Ես ոչ մի բան չեմ ուզում գիտենալ, ոչ մի բան չեմ ուզում հասկանալ, ոչ մի բան չեմ ուզում բացատրել...

Մամիկոնյանը, որ ինքն էլ ոչ մի բան չէր հասկանում, ոչ մի բան չէր կարողանում բացատրել, ոչ մի բան չէր ուզում գիտենալ, ոչ մի բան չէր ուզում հասկանալ, ոչ մի բան չէր ուզում բացատրել, ոչ մի բան չէր ուզում իմանալ, ոչ մի բան չէր ուզում հասկանալ, ոչ մի բան չէր ուզում բացատրել, ոչ մի բան չէր ուզում գիտենալ, ոչ մի բան չէր ուզում հասկանալ, ոչ մի բան չէր ուզում բացատրել...

Ես ինձ ոչ մի մեղավոր չեմ զգում, ոչ մի հանցանք չունեմ, ոչ մի կասկածելի բան չեմ տեսել, ոչ մի կասկածելի բան չեմ լսել, ոչ մի կասկածելի բան չեմ նկատել, ոչ մի կասկածելի բան չեմ հասկանում, ոչ մի բան չեմ կարողանում բացատրել, ոչ մի բան չեմ ուզում գիտենալ, ոչ մի բան չեմ ուզում հասկանալ, ոչ մի բան չեմ ուզում բացատրել, ոչ մի բան չեմ ուզում իմանալ, ոչ մի բան չեմ ուզում հասկանալ, ոչ մի բան չեմ ուզում բացատրել...

Մամիկոնյանը, որ ինքն էլ ոչ մի բան չէր հասկանում, ոչ մի բան չէր կարողանում բացատրել, ոչ մի բան չէր ուզում գիտենալ, ոչ մի բան չէր ուզում հասկանալ, ոչ մի բան չէր ուզում բացատրել, ոչ մի բան չէր ուզում իման

բերութիւնները հաստատել Եղիպտոսի եւ միւս արաբական երկիրներուն հետ, ծառայելով խաղաղութեան»: Իրավիճակը կը կարծեն թէ այս յայտարարութիւնը խըմբագրուած էր հանգստացնելու համար Արաբներու հանրային կարծիքը, որ չատ հաճելի չի գտներ չափազանց չեչտուած բարեկամութեան մը Մ. Միութեան հետ: Եղիպտական թերթերը քանի մը օրէ ի վեր կը թելադրեն պահել հաւասարակշռութիւնը Արեւելքի եւ Արեւմուտքի միջեւ:

× Գահիրէի թերթերը կը գրեն թէ Պ. Շեպիլով պիտի խորհրդակցի Եղիպտոսի առեւտրական նախարարին հետ, արհեստագիտական գործակցութեան մասին: Մօտերս մանաւանդ պաշտօնեաներու պատուիրակութիւն մը պիտի ղրկուի, ուսումնասիրութիւններ կատարելու համար Մ. Միութեան ճարտարագործական կեդրոններուն մէջ, մէկ տարի տեւողութեամբ:

Լոնտոնի մէջ կը կարծեն թէ Մ. Միութիւնը կրնայ նաեւ նիւթական աջակցութիւն տրամադրել, Ասուանի ամբարտակին չինուելուն համար:

× Արտակարգ խրախճանքներ սարքուած են Եղիպտոսի մէջ, անգլ. զօրքին հեռացման առթիւ: Շեպիլով եւս պիտի մասնակցի հանդիսութեանց: Յետոյ այցելութիւններ պիտի կատարէ, մասնաւորապէս Նեղոսի ափերուն վրայ, քննելու համար կատարուած բարենորոգումները:

× Իսրայէլի կառավարութիւնը Թել Ավիվ հրաւիրեց Պ. Շեպիլովը: Իրավիճակները հաւանական չեն գտներ որ ընդունուի այս հրաւէրը:

ԿԻՊՐՈՍԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԴԵՐ-ՀԻՒՊԱՏՈՍԸ ՍՊԱՆՆՈՒԵՑԱԻ

Կիրակի օր երկու ռումբեր պայթեցան Նիկոսիոյ մէկ ճաշարանին մէջ, սպաննելով ամերիկեան դեր-հիւպատոսը եւ վիրաւորելով ուրիշ երեք Ամերիկացիներ: Անմիջապէս պաշարման վիճակ յայտարարուեցաւ քաղաքին յունական թաղին մէջ: Անգլ. զինուորները ձերբակալեցին երեք յոյն երիտասարդներ, պայթիւնէն անմիջապէս եառք:

Դեր – հիւպատոսը, Պոթլըը, 26 տարեկան էր եւ Անգլայէն գացած էր չորս չաբաթ առաջ: Ճաշարանին մէջ նստած էր խոհանոցին մօտ, երեք ամերիկացի պաշտօնեաներու հետ: Ճաշարանին դուռը բաց էր, սաստիկ տաքին հետեւանքով: Ցան - կարծ երկու երիտասարդներ երեւցան եւ երկու կլոր առարկաները պայթեցան դեր-հիւպատոսին սեղանին տակ: Դեր – հիւպատոսը մեռած, միւս երեք Ամերիկացիները վիրաւորուած էին: Ցոյն առաջնորդը ցաւակցութիւն յայտնեց անմիջապէս: Լուրը ծանր տպաւորութիւն գործեց Ա. Թէնքի մէջ ալ: Երեսփ. ժողովին կիպրոցի անդամներէն մէկը յայտարարեց.— «Անկարելի է որ Ցոյներ կատարած ըլլան այս արարքը»:

× Խիստ խուզարկութիւններ տեղի ունեցան Կիպրոսի լեռնային չրջանին մէջ եւ քիչ մնաց որ ձերբակալուէր ապստամբութեան վարիչը, զօր. Կրիվաս:— Լոնտոնի թերթերը կը դրեն թէ կառավարութիւնը տրամադրիր կ'երեւայ բանակցութիւնները վերսկսելու Մակարիոս արք.ի հետ:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Զօր. Տը Կոլի յիշատակներուն Բ. հատորը լոյս տեսաւ երէկ, 18 Յունիս, որ տարեդարձն է իր պատմական յայտարարութեան, դիմադրական ճակատ կազմելու համար գերմանական գրաւման դէմ: Առաջին հատորը, «Կոչը», լոյս տեսած էր երկու տարի առաջ: Զօրավարը այցելեց Սէն Վալերիէն, ծաղկեպսակ մը դնելով հարիւրաւոր գնդակահարուած պատանդներու գերեզմանին վրայ:

Գիներուն բարձրացումը մտահոգութիւն կը պատճառէ: Կառավարութիւնը որոշեց Յունիս 1ի սակերուն վրայ պահել բանջարեղէններու, պտուղներու եւ միսին գինները: Հակողութիւն պիտի կատարուի նաեւ կարագի, հաւկիթի եւ նպարեղէնի գիներուն վրայ:

Ցորտը եւ անձրեւը վերսկսան, Փարիզի եւ ամբողջ Ֆրանսայի մէջ: Կիրակի օր Ջերմաչափը 14·7 կը ցուցնէր Փարիզի մէջ:

Եգիպտոսի մէջ ազատ արձակուեցան բոլոր քաղաքական յանցաւորները, մեծ մասով իսլամ եղբայրութեան անդամներ կամ համակիրներ: Ընդհ. թիւն է 571 հոգի:

ԼՈՑՍ ՏԵՍԱԻ

ՀԱՅ-ԲՈՑԺ

Խմբագիր՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

ԺՈՂ. ԱՄՍԱԹԵՐԹ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՐՏ - ԱՊՐԻԼ թիւը (48 էջ), հետեւեալ բովանդակութեամբ.—

Ցիսուսի լուսանկարը (Շ. Նարդունի). — Ֆրանկախտին պատմութիւնը (Տոքթ. Պ. Միսաքեան).— Կամակլոպիւլին (Տոքթ. Սերոբեան).— Հազարումէկ գիշերներ չքնացնող դեղ մը (քաղհան).— Եղճեռք (Նարդեան Բժշկ. Բառարան).— Ո՞րքան կաթ տալ երախային (Մենծ-Հայրիկ).— Որովայնային ժանտատենդ-Թիֆօ (Տոքթ. Ղազարեան).— Ի՞նչպէս կ'արտաքսուին փուքերը (Տոքթ. Գալուստեան).— Կաթ - (փրոֆ. Պէրպէրեան).— Հիւծախտը Հայաստանի մէջ (Տոքթ. Հայկանուշ Տիգրանեան).— Դեղարանութիւն (Հ.). — Ձեր կերածը թոյն է (Տոքթ. Աչճեան). — Երբ սեղան կը նստիք (Տիկին Պօժէօ).— Ինչպէ՞ս կը ծերանանք (Տոքթ. Նաւասարդ).— Կուրաղեաապը... Ծովի վրայ (Տոքթ. Ալթունեան).— Լողացողնե՛ր, ղո՞յշ մուկերէն (Տոքթ. Պոնչ Ռուա):— Արտասահման 1200 ֆրանք:

Տարեկան բաժնեգինը 1000 ֆրանք:

Դիմել խմբագրին՝ Շ. ՆԱՐԴՈՒՆԻ

32, Rue de Trévise, Paris (9)

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ

Դպրոցասէրը Տիկնանց վարժարանի ամավերջի հանդէսը տեղի կ'ունենայ յառաջիկայ Յունիս ութին, կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 2–4, վարժարանի սրահին մէջ:

Հանդէսէն եառք տեղի պիտի ունենայ տարեկան դաշտահանդէսը պարտէզին մէջ: Հասարակութեան համար վերապահուած են հաճելի անակնկալներ: Դաշտահանդէսի ընթացքին տեղի կ'ունենան նըւագ եւ պար:

Ճոխ պիւֆէ, հայկական խորոված եւ այլ հայկական համադամներ:

Վիճակահանութեան տոմսերը պիտի ծառայեն մուտքի համար: Գին 250 ֆր.:

ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սէնթ Անի հայկական զպրոցի ամավերջի հանդէսը տեղի կ'ունենայ այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 4ին, Պատ տիւ Կրան Փէնի սրահին մէջ:

Ուսուցիչն է Պ.Վ. Մխոթիք (Վ. Պապուխեան) որ երեք տարի է կը պաշտօնավարէ ձեռնահասօրէն:

Գեղարուեստական բաժին երկսեռ աշակերտութեան կողմէ մանկական թատերախաղ մը, երգեր, արտասանութիւններ եւ զանազան անակնկալներ: Կը խնդրուի բոլոր ծնողքներէն եւ հայրենակիցներէն իրենց ներկայութեամբ քաջալերել մեր աշակերտները:

Մուտքը ազատ է:

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ, Իշխան.— Նախորդ թղթակիցը գրած էր արդէն եւ իր նամակը տպուած է այս թիւին մէջ: Այսուհետեւ նկատի կ'ունենանք:

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ

(Փարիզահայ Տիկնանց Միութիւն)

Տարեկան պարահանդէսը՝

ՓԵՏՐՈՒԱՐ 3ԻՆ, 1957ԻՆ

●

Համախմբերդական միութեան Սէնթ Անթուանի մասնաճիւղի դաշտահանդէսը՝ Յուլիս 22ին:

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Օգնական խոհարար մը Մոնմորանսիի Հանգստեան Տան համար:

Դիմել Աղքատախնամի գրասենեակը՝ 32 ռիւ տը Թրեվիզ:

●

Լաւ ափիէսօր մը, ներկայանալ մօտէլով: Դիմել՝

LEGER (Tailleur)

24, Rue Feydau Paris 2

ԲԱՑՈՒԱԾ ԵՆ

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Արձանագրութիւնները 1956 – 1957 տարեշրջանին համար: Դիմումները կ'ըլլան դունուին մինչեւ.—

ՑՈՒԼԻՍ 15

Շուտով դիմել տեսչութեան՝

26, Rue Troyon, Sèvres (S. et O.).

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս չորեքշաբթի ժամը 9ին, Քաֆէ Քատէի սրահը:

Դասախօս Պ. Ա. ԽԱՆԷՏԱՆԵԱՆ:

Նիւթը՝ «Երթալիք տեսնել մեր գաւակներուն դաստիարակները»: Մասնաւոր կը խնդրուի ծնողներէն ներկայ ըլլալ:

ՇՈՎԱՑԻՆ ՊՏՈՑՏ ՄԸ

Կազմակերպուած Ֆ. Կապ. Խաչի Ալֆորվիլի մասնաճիւղին կողմէ:

Յուլիս 1ին դէպի Թրեփոր:

Արձանագրութեան համար դիմել Տիկին Հ. Պետրոսեանի:

4, Ռիւ տը լա Թանշ, Ալֆորվիլ:

Օթոքարը կը մեկնի ժամը 7ին Փլաս Քարնոյէն եւ Քըթի Փոնէն:

Գինը՝ 1100 ֆրանք:

ԱՄԱՎԵՐՋ ՀԱՆԴԷՍ

Իսիի Խրիմեան վարժարանի, աշակերտներու ամավերջի հանդէսը, կիրակի, 24 Յունիս, ժամը 16ին, վարժարանին սրահը: Կը հրաւիրուին բոլոր ծնողքները անխտիր, քաջալերելու համար իրենց զաւակները:

Արտասանութիւններ, երգեր եւ հայկական պարեր:

Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ:

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. «Քրիստափոր» ենթակոմիտէի ժողովը այս չաբաթ, ժամը 20·30ին, սովորական հաւաքատեղին: Կարեւոր օրակարգ: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ: Բացակաները նկատի պիտի առնուին:

ԼԻՈՆ.— Հ. Ց. Դ. Վարանդեան կոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ Լիոնի բոլոր ընկերները այս ուրբաթ ժամը 20·30ին, Ցոյներու սրահը, 5 ռիւ Պոն-Փուա: Նիստ կարեւոր օրակարգ:

ԱՆՆԻՒՆ.—Հ. Ց. Դ. Արամ ենթակոմիտէն ժողովի կը հրաւիրէ իր չրջանի ընկերները այս ուրբաթ ժամը 21ին, Յանօթ հաւաքատեղին:

ՎԱԼԱՆՍ

Վալանսի Ազգ. զպրոցի ամավերջին հանդէսը, հովանաւորութեամբ Ազգ. Միութեան, այս չաբաթ, ժամը ճիշդ 21ին: Քաղաքապետական թատրոնին մէջ:

Արտասանութիւն, խմբերգ, մեներգ եւ երկու բարոյալից կատակերգութիւն:

Մուտքը ազատ է:

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԲԱԲԱՑԵԱՆԻ

Տարեկան (35րդ) աշակերտական երգահանդէսը՝ Շաբաթ, 30 Յունիս, ժամը 15–ին, Ամփիթէատրը տ'Ալբ է տ'Ալբքէոլոժիք մեծ սրահում: 3 ռիւ Միշըլէ, Փարիզ (6):

Մանրամասնութիւնները յայտնուած:

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Համազգայնական Հայր. Միութեան Լիոնի մասնաճիւղին: Կիրակի, 24 Յունիս, առաւօտեան մինչեւ ժամը 9, Տէսին, Պ. Նազարի պարտէզին զովասուն ծառերու հովանին տակ:

ԳՐԻԳՈՐ ՎԱՀԱՆԻ ԵՂԱՆԱԿԻՍ ՎԵՐՋԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ ՄԱՐՍԻԼԻՈՅ ՄԷՋ

Այս Շաբաթ երեկոյ, ժամը 21ին — Սրահ Մազլնօ

Երկուհարկէս ժամ ծիծաղ պատճառող ազգային կատակերգութիւն մը

ՄՆԿԼԶԱԿՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

Երեք արար, հեղինակ՝ ԳՐԻԳՈՐ – ՎԱՀԱՆ

Կը մասնակցին (Այբուբենի կարգով) Օրիորդներ Մարի Ափարեան, Լուիզ Թօփսաֆալեան, Շողակաթ Խրալեան եւ Վարդուհի Միսքիճ:

Պարոնները՝ Արգումանեան, Միսաք Խրալեան, Յարութիւն Դանիէլեան, Ժան Մակարեան, Օննիկ Յակոբեան:

Մուտքի գիները՝ 200, 300 եւ 500 ֆրանք:

DEPOFERM

Dépot d'Usine

8, Rue de la Providence

Marseille, 1e ARR.

Fermeture ECLAIR

Dorée le mètre 196 Frs.

Emaillée le mètre 250 Frs.

Fermeture ROLL

Prix d'Usine

Fil à COUDRE

Simili 25 grs.

La boite de 10 625 Frs.

Bouton Galalith

et divers fournitures confections.

Etablissements Samex

Կը ծանուցանէ իր յաճախորդներուն թէ՝

126, Ave. des Chartreux էն

փոխադրուած է

11, Place du 4 Septembre, Marseille

Tél.: DRagon 54-55

ԾԱԽՈՒ Է

ՀՐԱՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի երեսուն տարուան ժամացոյցի եւ ադամանդի վաճառատունը բոլոր ապրանքներով:

Խանութին եաին երեք սենեակ, իսկ վերան՝ երկու սենեակ եւ խոհանոց: Անճնական կառատուն բակին մէջ:

Դիմել ՏԻԿԻՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի, 261, Fg. St. Martin, Paris (10). Tél. : NORD 60-69.

(Խանութը գոց է կիրակի եւ երկուշաբթի օրերը):

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒՆ ԳՈՑՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

ԵՒ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐԸ

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL

166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS

3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորապար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպանեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՁԱՒՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ցրտ նսա եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատր 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
20
ՅՈՒՆԻՍ

MERCREDI
20 JUIN
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7608 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3419

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԻՍԿ ՄԵՐ ԻՐԱՒՈՒՆՔԸ

●

Հայաստանի Հեռաւոր Գործակալութիւնը կ'աւետէ՛, խոշոր տառերով.

— « Ա՛ռ ճը Յունիսի, Կոմերիտմիաւեան Քաղկոմներն ու Շրջկոմները երեւան, Լենինականում, Կիրովականում, Հոկտեմբերեանում, Արտաշատում, Էջմիածնում եւ այլ շրջաններում պատանիներից եւ աղջիկներից ստացել են երկու հազար դիմում: Հոսանքը շարունակւում է»: (*Սով. Հայաստան*, 7 *Յունիս*):

Հակակշռ ա՛նչուշտ: Մինչեւ Յունիս 6 Հայաստանի զանազան շրջաններուն մէջ արձանագրուած են երկու հազար պատանիներ եւ աղջիկներ, Մայր. Արեւելք երթալու համար:

Բոլորն ալ այս «ցանկութիւնն են յայտնել սրտի բուռն մղումով, երկրի հազարաւոր երիտասարդ հայրենասէրների նման »:

Մինչեւ Մայիս 31 արձանագրուած «կամաւորներու» թիւն էր 1200: Եւ դեռ ցանկը չէ փակուած:

Այս «հայրենասիրական» լուրն ալ արձանագրելով, անցնինք մեր հարցումներուն:

Ա. Մխիթարը կը բաղկանայ 16 հան – րապետութիւններէ եւ կարդ մը ինքնավար շրջաններէ:

Եթէ հանրապետութիւնները իսկապէս անկախ են եւ ազատ, արդա՞ր է որ բոլորն ալ մասնակցին այս թուղթ կայսերական ծրագրին:

Մեծն Բրիտանիան ալ կայսրութիւն մըն է, նոր անունով՝ Համաբարեկամական – թիւն, որ կը բաղկանայ զանազան երկիրներէ եւ ազգերէ:

Ի՞նչ պիտի ըսէինք, եթէ այս ղրամատիրական պետութիւնը Մաու – Մաու – ներու երկիրը (Քենիա) կամ հեռաւոր Մալեզիոյ շամբուտները ղրկէր բիւրաւոր Քանատացիներ, Նոր Զելանտացիներ եւ Ս. Աֆրիկացիներ:

Կրնա՞ր փորձել: Սահմանադրութիւնը կ'արտօնե՞ր: Հանրային կարծիքը թոյլ կուտա՞ր:

Հայրենիքը պաշտպանելու համար հասկնալի է որ ընդհանուր զօրակոչ յայտարարուի: Իսկ խաղաղութեան առե՞ն:

Ընկերվարութեան, ազատութեան, տարբական ժողովրդապետութեան ո՞ր կանոնը կը տրամադրէ դէպի Սառուցեալ զօտիները քշել հազարաւոր այլացեղ երի – տասարդներ, խամ եւ խոպան հողերը մշակելու համար ի փառս մոսկովեան կայսրութեան:

Արդա՞ր է այս ծանր զոհողութիւնն ալ պահանջել Հայաստանէն, որ կը կազմէ Ա. Միութեան ամէնէն տկար եւ իրաւազուրկ անդամը:

Հայրենական պատերազմին առեն, մեր երկրէն քաշեցին 250 – 300 հազար զին – ուոր, մարելով անոնց առ նուազն հարիւր հազարին արեւը:

Ի՞նչ եղաւ մեր բաժինը, յաղթական պատերազմէն ետք:

Շնորհ՝ եկեղեցական ժողով դումարելու եւ կաթողիկոս ընտրելու:

Կէս – բերան խօսքեր՝ Կարս – Արտահանի մասին, պարզապէս Թուրքիոյ վրայ ճնշելու եւ Նեղուցներու կանոնագիրը վերաքննելու համար:

Ցեղոյ խայտառակ նահանջ մը,— Հայաստան (եւ Վրաստան) հողային պահանջները չունին Թուրքիայէն (1953 Մայիս 30):

Ոչ իսկ թեթեւ փորձ մը բարեփոխելու ներքին սահմանները, որոնք նենգօրէն դծուած են, մեր հայրենիքը միշտ երկու սուրի մէջ պահելու համար:

Մեր ժողովուրդը միայն պարա՞գը կատարելու, բե՞ռ կրելու դատապարտուած է:

Իրաւունքներ ալ չունի՞...

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԳԻՆԵՐԸ «ՊԻՏԻ ԿԱՊԵՆ»
1954 ՓԵՏՐՈՒԱՐԻ ՍԱԿԵՐՈՒՆ ՎՐԱՑ

●

Տէզական թերթերը կը զրկեն թէ երկրին տնտեսական եւ էմսական կացութիւնը լուրջ մտահոգութիւն կը պատճառէ: Եւ – մտական նախարարը ծրագիր մը յօրինած է, դիներու բարձրացումը արգիլելու համար: Սակարանին մէջ ալ մտահոգութիւն կը տիրէ նոր տուրքերուն առթիւ, որոնք վերջնապէս ճզդուած չեն տակաւին: Հանրային ծախքերու յաւելումը կը վտանգէ էմսական հաւասարակշռութիւնը: Ա. – ռեւտրական փոխանակութեանց բացը, որ 86 միլիառ ֆրանք էր 1955ին, այժմ բարձրացած է 340 միլիառի: Բանուորներու պակասն ալ հետզհետէ կը ծանրանայ:

Քանի մը օրէն կառավարութիւնը հրամանագիր մը պիտի հրատարակէ, ընդհանուր արգիլքի մը տակ առնելով դիներու բարձրացումը: Այս որոշումը պիտի դրծադրուի հետեւեալ ձեւերով.—

1· Իրրեւ ընդհանուր կարգադրութիւն, բոլոր արտադրութեանց դիները պիտի մնան 1954 փետրուարի սակերուն վրայ: Ի զօրու կը մնան նախորդ կառավարութեանց կողմէ հաստատուած բացառութիւնները:

2· Այն արտադրութիւնները որոնք հը – րապարակ հանուած են 1954 փետրուարէն ի վեր պիտի մնան դիներու ներկայ մակարդակին վրայ:

3· Նախընթաց արգելքէն (պլոքաժ) ի վեր չինուած ապրանքներն ալ պիտի պահուին ներկայ մակարդակին վրայ:

4· Ելմտական նախարարը նկատի առած կարգ մը ճարտարագործութեանց դըժ – ուարին կացութիւնը, մանաւանդ այն արհեստներուն մէջ որոնք չատ պզպատ եւ բազմաթիւ բանուորներ կը զործածեն: Այս պատճառով սահմանափակ բացառութիւններ պիտի հաստատուին, մասնաւ – րապէս կարգ մը մեքենական եւ էլեկտրական արտադրութեանց, չինութեանց եւ թերեւս հիւսուածեղէնի մէջ:

Գիները բարձրացնելու արգելքին են – թակայ են բոլոր արտադրութիւնները, բացի կարգ մը նիւթերէ:

Նախարարը միեւնոյն առեն միջոցներ ձեռք պիտի առնէ, որպէսզի տարապայ – ման չահը չըլլան առեւտրականներու կողմէ:

Հաստատուած է որ մեծ եւ յաճախ ա – նարդարանալի տարբերութիւններ կան արտադրիչներուն վճարուած գիներուն եւ յաճախորդներէն պահանջուած գիներուն միջեւ:

Իր լուգրական ասուլիսի ընթացքին, Պ. Ռամատիէ յայտնեց թէ չորս տարուան մէջ առաջին անգամ ըլլալով պիտի ա – ուօնեն որ ցորենին գինը բարձրանայ: Այն առեն պիտի բարձրանան հացին եւ կարգ մը խմորեղէններու գիները:

Հրատարակելի հրամանագրին համա – ձայն, առեւտրական միջնորդներու չահերը պիտի ճշդուին Ֆրանքով, եւ ոչ թէ առ հարիւր հաշուելով արտադրութեան արժէքին վրայ: Նախարարը գիտած է որ միջնորդներուն չահերը մեծապէս կ'աղ – դեն մասնաւորապէս հողագործական ար – տադրութեան գիներն վրայ: Պատուղներու և բանջարեղէններու գիները 15–40 առ հարիւր բարձրացած են, բաղդատելով անցեալ տարուան հետ: Պ. Ռամատիէ (նախարարը) իր գիտողութիւնը վերջացուց հետեւեալ յայտարարութեամբ.

— Ֆրանսական տնտեսութիւնը վանդակի մը մէջ պիտի չդնենք: Ոչ ալ կ'ուզենք բոլոր արտադրիչները կասկածելի համարել: Պարզապէս պատուար մը հաստատել կ'ուզենք:

ԵԳԻՊՏՈՍ ԿԸ ՑՆԾԱՅ

●

Եգիպտոսի վարչապետը, գնդ. Կամալ Նասը Յունիս 18ին եգիպտական դրօշը պարզեց Սուէզի ջրանցքին մէջ, փորթ Սայիտ և մաղթեց որ այսուհետեւ ոչ մէկ օտար դրօշ ծածանի ջրանցքին վրայ: Դրօշը պարզուեցաւ այն նաւային հաստատութեան վրայ, որ Անգլիացիներուն դրաւած վերջին չէնքն էր, երբ վերջին զինուորը կը հեռանար Սուէզի ջրանցքէն: Գնդ. Կամալ Նասը իր ճառին մէջ ըսաւ.

— « Մենք երազեցինք այս պատմական պահը որ մերժուած էր մեր հայրերուն, պապերուն եւ եղբայրներուն որոնք տասնրիներով կռուեցան, որպէսզի միայն եգիպտական դրօշը ծածանի մեր երկրինքին մէջ: Քաղաքացիներ, կ'աղօթենք Աստուծոյ որ արգիլէ ուրիշ որեւէ դրօշի ծածանումը մեր երկրին վրայ: Թող Աստուած առաջնորդէ մեզ »:

Ապա խօսքը ուղղելով բոլոր Եգիպտացիներուն, յայտարարեց.

— Ձեր սերունդը ժամադրութիւն մը ունէր ճակատագրին հետ, երբ տեսաւ օտար արշաւողներու մնայորդներուն սպրդումը դէպի իրենց եկած տեղը: Այդ ժամադրութիւնը միայն ցնծութեան եւ խրախճանքի առիթ մը չէ, վասն զի ժողովուրդին պայքարը տահմանափակուած չէ մէկ նպատակի մէջ, այլ մշտնջենական ճամբայ մըն է: Ամէն անգամ որ հան – դրուան մը կը հասնինք, ուրիշներ կը բացուին հորիզոնին վրայ »:

Վարչապետը յետոյ վառեց ջահը այն ձողին առջեւ որուն վրայ կը ծածանէր եգիպտացին դրօշը: Երկու հարիւր մարդիներ այդ ջահը Սուէզի ջրանցքէն մինչեւ Գահիրէ պիտի տանին, իրարու փո – խանցելով:

Անգլիացի վերջին զինուորին հեռացման առթիւ աննկարագրելի ցոյցեր կատարուեցան Գահիրէի եւ Ալեքսանդրիոյ մէջ: Այս վերջին քաղաքին մէջ բացուեցաւ յիշատակարան մը որ կառուցուած է «Զրանցքի նահատակներուն համար»: Յետոյ դօրահանդէս մը տեղի ունեցաւ, մինչ Միկ օդանաւեր կը սաւառնէին քաղաքին վրայ: Նաւահանգստին մէջ խարսխած էին երկու խորհրդային Թորփիլահալածներ որոնք Եգիպտոսի յանձնուած են եւ որոնց տրուած էին «Նասր» եւ «էլ Զաֆէր» (Յաղթանակ) անունները: Հրախաղու – թիւններ ալ տեղի ունեցան:

ՄՈՍԿՈՒԱ ԿԸ ՇՈՑԷ ԱՐԱԲՆԵՐԸ

Ա. Միութեան արտաքին նախարարը, Շեպիլով նոր եւ աւելի երկար տեսակցութիւններ ունեցաւ Եգիպտոսի վարչապետին եւ նախարարներուն հետ: Դիւանագիտական շրջանակներու մէջ կը կարծեն թէ նախարարը խոստացած է օգնել կարգ մը բազմածախս չինութեանց, մասնաւ – րապէս Ասուանի ամբարտակին կառուցման: Ուրիշ խօսքով, Մոսկուա Մարշըլի ծրագիրը մը մշակած է Եգիպտոսի եւ ա – րաբական միւս երկիրներուն համար:

Պ. Շեպիլով ճառ մը խօսելով Գահիրէի մէջ, յայտարարեց.

— Ա. Միութեան կառավարութիւնը եւ բոլոր ժողովուրդները ջերմ համակրան – քով կ'ողջունեն Եգիպտոսի քայլերն պայքարը իր անկախութեան եւ դերիշխանութեան համար: Նոյն համակրանքն ունին միւս արաբական բոլոր երկիրներու ան – կախութեան համար: Մեր աչքերուն առջեւ տեղի կ'ունենայ կազմալուծումը դաղթաւրութեան կարգուսարքին զոր կ'ա – տեն ժողովուրդները:

«Գաղտնիք չէ թէ Խորհրդային Միութիւնը բնական դաշնակիցը եւ բարեկամն է այն բոլոր ժողովուրդներուն եւ պե – տութեանց որ կ'ազատագրուին եւ թէ մենք հակառակ ենք դաղթաւրութեան բոլոր ձեւերուն, ըլլայ Պաղտատի յարձակողական դաշինքով թէ զանազան երկիրներու մէջ հաստատուած կարգուսարքով:

ԼՈՒՍԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ
ԷՋՄԻԱԾԻՆ—ԱՆԹԻԼԻԱՍ ՎԷՃԻՆ ԱՌԹԻՒ

●

« *Ազդակ* » հետեւեալ խոհրդածութիւնները կ'ընէ, էջմիածնի եւ Անթիլիասի միջեւ փոխանակուած հեռագիրներուն առթիւ (17 Յունիս).—

Հանրութիւնը որոշ չափով տեղեակ է, թէ Կիլիկիոյ կաթողիկոսին ընտրութենէն ի վեր, բանակցութիւններ տեղի կ'ունեցին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ներկայացուցիչ՝ Երուսաղէմի պատր. տեղապահ Եղիշէ արք. Տէրտէրեանի եւ Կիլիկիոյ ընտրեալ կաթողիկոսին եւ տեղապահ կ'ընտրէին Անթիլիասի Մայր Տաճարին մէջ, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը կ'առաջարկէ Կիլիկիոյ կաթողիկոսին օծումը Անթիլիասի Մայր Տաճարին մէջ, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսին կողմէ նման կեցուածք մը առնուազն զարմանալի է: Մինչ Կիլիկիոյ ժողովուրդը ամիսներէ ի վեր կը սպասէ տեսնելու իր ընտրած կաթողիկոսին օծումը Անթիլիասի Մայր Տաճարին մէջ, Ամենայն Հայոց կաթողիկոսը կ'առաջարկէ Կիլիկիոյ կաթողիկոսին օծումը կատարել Կիլիկիոյ ժողովուրդէն հեռու, հանդերձ ընտանեօք հրաւիրելով Պատգամաւորական ժողովի բոլոր անդամները, առանց խտրութեան, որպէս զի «համաձայնութիւնը իր լրումին հասնի »:

Ընթերցողները անշուշտ հասկցան Ամենայն Հայոց կաթողիկոսի հեռագրին միտք բանին: Վեհ. Վազգէն Ա.ի նպատակը օծում չէ: Էջմիածին չբաւականանալով բանակցութիւններու ընթացքին Եղիշէ արք. Տէրտէրեանի ձեռք բերած պիտի, այս անգամ Հայաստան կը հրաւիրէ Կիլիկիոյ Աթոռի եպիսկոպոսները եւ Պատգամաւորական ժողովի անդամները՝ նոր գիներ կորզելու համար, այլ խօսքով՝ Կիլիկիոյ պահակալը դարձնելու իր հոլ կամակատարը, կատարեալ անձնատուութեամբ մը:

Դեռ կ'անդրադառնանք այս նոր խաղին:

Ա. Միութիւնը իրեն համար չի փնտռեր որեւէ մանաւոր չահ, ոչ մէկ առաւելութիւն Մօտաւոր Արեւելքի կամ աշխարհի միւս չրջաններուն մէջ: Այնուհետեւ հասկնալի է որ Ա. Միութեան յարաբերութեանց բարւոքումը արեւմտեան երկիրներու հետ չի կրնար կատարուիլ ի վնաս մեր բարւոք յարաբերութեանց արաբական երկիրներու հետ, մեր արեւելեան բարեկամներուն հետ: Թող ոչ ոք տարակոյս ունենայ այս մասին »:

Գահիրէի մէջ զարմանք պատճառեց այն պարագան որ Շեպիլով որեւէ խօսք չըրաւ Պաղեստինի մասին: Ռուս նախարարը խոյս էր տուած նաեւ հրաւիրուած է, բայց հաւանական չէ որ երթայ:

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՄԱՂԻՆ ՀԱՎԱՏՔ

(ԳԱՂԱՓԱՐ ՊԱՏՄՎԱԾՔ ԻՐԱԿԱՆ ԺԻՎԱՆԻՑ)

— Ախ, հո՛ր, հո՛ր, ասա ինչ ուզածդ ես ինձանից, ես էլ տեղեկանամ, թե ինչումն է քո մեղքը:

Հայրը ոչինչ չէր ասում: Միայն ծանր հառաչանքներ էր արձակում իր կրծքից, ինչպես թե ուզում էր ասել, որ իր մեղքը այնքան մեծ է, որ ոչ ոքի հետ չի կարող կիսել:

Հարցը նորից կրկնեց որդին:

— Ասա՛, հո՛ր, ասա ինչ ես ուզում, որ ես անեմ քեզ համար, ես էլ իմանամ, թե ինչումն է քո մեղքը, որ ինձ չես ասում:

Հայրը ոչ մի խոսք չասաց, միայն ձեռքը մեկնեց դեպի որդին, որ նստած էր նրա դիմաց:

Որդին ձեռքը բռնեց հոր ձեռքից, ուզեց նորից հարցնել, բայց հայրը ձեռքը քաշեց և ասաց.

— Ես մեղավոր եմ, որդի՛ս, մեծ մեղավոր եմ քո առաջ: Ես մեղավոր եմ Աստծո առաջ: Ես մեղավոր եմ ամբողջ աշխարհի առաջ: Ես ամենից մեծ մեղավորն եմ աշխարհի վրա: Ես մեղավոր եմ, որ ապրում եմ այս աշխարհում, որ շնչում եմ այս օդը, որ ուտում եմ այս հացը, որ ոտքերս դրած են այս հողի վրա, որ ինձ ծնել է մայրս, որ ինձ կերակրել է մայրս, որ ինձ մեծացրել է մայրս, որ ինձ սիրել է մայրս, որ ինձ համբուրել է մայրս, որ ինձ օրհնել է մայրս, որ ինձ ուրախացրել է մայրս, որ ինձ ուրախացել է մայրս, որ ինձ հանգստացրել է մայրս, որ ինձ հանգստացել է մայրս, որ ինձ ուրախացել է մայրս, որ ինձ ուրախացր

ՍԱՍՈՒՆԻ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԿԱՐԳ, 364 - 400)

17.— ԿՏՈՐ ՄՈՒՇՈՒԹԸ

Ընդ որում իմաստ՝ և մատչելի, և մատուցի և մարդկային։

— Ինձ ասաց և, ասաց այսը։

Տեղը կիմանայ։

— Ո՞ր ցն տուայ հինգ տարեկան որդեակս Տիգրանը, եւ ան ալ ինձ ըսաւ։ Եւ առաւօտուն իմ սենեակս եկաւ, ինձ ողջոյն տալու համար, եւ ես ալ զինքը համբուրեցի։ Ան ատեն ես ինձմէ դուրս եկայ, եւ ան ալ ինձ հետեւեցաւ։ Ես ալ ըսի, որ ան ալ ինձ հետեւի։ Ես ալ ինձ հետեւեցայ։ Ես ալ ինձ հետեւեցայ։ Ես ալ ինձ հետեւեցայ

1915ի Մեծ Եղեռնէն հրաշքով ազատուած եւ աչքերովը տեսած է բոլոր վայրագութիւնները։

Հանդէսը տեւեց մինչեւ կէս գիշեր ուբախութիւն պատճառելով երիտասարդ ղոյդերուն եւ ծնողներուն։ Դժբախտաբար թերի էր ապասարկուիւնը։

Ա. ՆՇԱՆ

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԻՍՐԱՑԻԼԻ արտաքին նախարարը, Մոշէ Շարեթ հրաժարեցաւ։ Իրեն յաջորդեց նախագահի նախարարը, Տիկին Կոլտա Մայերսոն, որ ուրիշ կարեւոր պաշտօններ ալ վարած է։

19 ԱՆԳԼ. ՁԻՆՈՒՈՐՆԵՐ ՎԱՌԵՑԱՆ Կիպրոսի Թրուտոս կոչուած շրջանին մէջ, երբ կը փորձէին մարել անտառի մը հրդեհը։ Ուրիշ 18 զինուորներ ալ վիրաւորուեցան։ Ցանկարծական քամի մը արծարծեց բոցերը եւ կառքերու քարիւղն ալ բռնկեցաւ, աւելի ծանրացնելով աղէտը։ Հրշեջը ծագեցաւ ճիշդ այն պահուն երբ հինգ հազար զինուորներ պաշարողական չարժում մը կը կատարէին 600 քառ. քիլոմեթր տարածութեան մը վրայ, ապրումտմբեռության դէկավարները փնտռելու համար։ Զինուորական առեանը մահուան դատապարտեց երկու յոյժ երիտասարդ ներ որոնք անգլիացի տասնապետ մը սպանած էին անցեալ մայիսին։

ԿԻՊՐՈՍԻ համար նոր սահմանադրութիւն մը կը պատրաստուի Անգլիոյ մէջ։ Կարգ մը դիջումներէ զատ, կառավարութիւնը տրամադրութիւն կը յայտնէ ճանչնալու յոյն մեծամասնութեան ինքնորոշման իրաւունքը, հանրաքուէ մը կատարելով տասը տարի վերջը, 1966ին։

ԱԼՃԵՐԻՈՑ խնդիրը քննելու համար Ազգահովութեան Խորհուրդին յուշագիր մը ուղղեցին 13 արաբական եւ ասիական պետութիւններ։ Այս առթիւ կ'ըսեն թէ կացութիւնը ծանրացած է եւ թէ զինուորական գործողութիւնները ողբալի կորուստներ կը պատճառեն։ Ազգահովութեան խորհուրդը նախ պիտի դումարէ չորեքշաբթի կամ հինգշաբթի, քննելու համար թէ յարմա՞ր է օրակարգ անցընել այս խնդիրը։

ՄԱՌԵՇԱԼ ԹԻԹՕ Մոսկուա վերադարձաւ Սեւ Ծովու ափերէն, ուր գացած էր հանգստանալու։ Այս առթիւ տեսակցութիւններ ունեցաւ Ն. Միութեան վարիչներուն հետ։ Պաշտօնական դէկոյց մը պիտի հրատարակուի քանի մը օրէն։ Այժմէն կը հաւաստեն թէ ամբողջովին փակուած է երկու երկիրներուն միջեւ բացուած փոսը։ Միւս կողմէ Թիթօ յայտարարեց թէ Ադեմոուաքի հետ եղած յարաբերութիւնները պիտի չազդուին Մոսկուա կատարած այցելութեան հետեւանքով։

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ Գերմանիոյ վարչապետը, Տոքթ. Ատընաուըը, որ նոր վերադարձաւ Ուշինկթընէն, ըսաւ թէ մօտերս յուշագիր մը պիտի ուղղէ Զորս Մեծերուն, արծարծելով Գերմանիոյ վերամիաւորման խնդիրը։ Վարչապետը լաւատես կ'երեւայ այս անդամ։

ՆԱԽԱՐԱՐ ՓԻՆՕ կը չարունակէ իր խորհրդակցութիւնները Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարին հետ։ Կարգ մը թերթեր կ'ըսեն թէ չէ կրցած համոզել իր պաշտօնակիցը՝ տնտեսական օգնութեան մասին։ Երկու նախարարները, որոնք թարգմանի պէտք չունին, երկարօրէն քննած են Արեւելքի եւ Արեւմուտքի յարաբերութեանց, Գերմանիոյ միացման, ոչ – բարդացած երկիրներու օգնութեան խնդիրները։

ԱԼՃԵՐԻՈՑ Պլիտա քաղաքին մօտ ըսպաննուեցան երկու Ֆրանսացի պաշտօնեաներ։ Ալժէի շրջանին մէջ ալ ըսպաննուեցան քանի մը Իսլամներ։

ԽՐՈՒՇՉԵՒԻ ԳԱՂՏՆԻ ՏԵՂԵԿԱԳՐԻՆ առթիւ երկար քննադատական մը հրատարակեց Իտալիոյ համայնավար կուսակցութեան առաջնորդը, Թոլյիաթթի, որ նոր Թիթօ մը կը համարուի։ Ֆրանսայի համայնավար կուսակցութիւնն ալ յայտարարութիւն մը հրատարակեց, ուր հաստատելով Սթալինի բազմաթիւ օրինազանցութիւնները եւ ճնշումները, դիտել կուտայ թէ արդար չէ միայն Սթալինի վերագրել ամէն բացասական դէպք։

ՍԱԿԱՐԱՆ (Ցունիս 18).— Ձոյլ ոսկի 450·000, նախոլէոն 3220, դուխց· 3020, քսան տոլարնոց 16·080, թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1080, տոլար 387, դուխց· 91·75, պելժ· 7·65, լիր 0·80, փեզեթա 8·75։

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԲԱՐԳԱՒԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Շնորհակալութեամբ ստացանք մեր բաժանորդներէն Պ. Սահակեանէ հազար ֆր. (Լիոն)։

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ԴԷՊԻ ԼՈՒՐՏ

30 Յուլիսէն — 6 Օգոստոս

Արձանագրութեանց եւ պայմաններու համար դիմել.—

Փարիզ, Յովսէփ Վ. Քաֆթանճեանի,
10bis Rue Thouin, Paris (5e), Tél. : ODEON 02-12.

Լիոն, Մկրտիչ Վ. Մոմճեանի,
78, Rue Rabelais — Lyon (3e).

Վալանս, Գրիգոր Վ. Պապեանի
11 Place Belat — Valence (Drôme).

Արձանագրութեանց վերջին պայմանաժամն է 30 Յունիս։

ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԻՍ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սկնթ Անի հայկական դպրոցի ամավերջի հանդէսը տեղի կ'ունենայ նայ այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 4ին, Պատ. տիւ Կրան Փէնի սրահին մէջ։

Ուսուցիչն է Պ.Վ. Մխթիք (Վ. Պալեան) որ երեք տարի է կը պաշտօնավարէ ձեռնահասօրէն։

Գեղարուեստական բաժին երկսեռ աշակերտութեան կողմէ մանկական թատերախաղ մը, երգեր, արտասանութիւն – ներ եւ զանազան անակնկալներ։ Կը խնդրուի բոլոր ծնողքներէն եւ հայրենակիից – ներէն իրենց ներկայութեամբ քաջալերել մեր աշակերտները։

Մուտքը ազատ է։

ԿՈՉ

Դպրոցասէր Տիկնոջ վարժարանին 1956 - 1957 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են։ Անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել հաստատութեան տեսչութեան։

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաստել միջնակարգ ուսման պաշարով օժտուած եւ հայեցի դաստիարակութիւն ստացած ճշմարիտ Հայուհիներու սերունդ մը։ Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ.—

Ա) Ֆրանսականը, որ տառապէս կը հետեւի պետական լիսէներու արդիական բաժնի պաշտօնական ծրագրին —անգլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրեվէի եւ պաքալորէայի։

Բ) Հայկականը որ կ'օժտէ սանուհիները հայագիտական ծանօթութիւններով, հայ լեզուի, գրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխարհագրութեան մարզերուն մէջ։

Աշակերտուհիներ կ'ընդունուին ութ տարեկանէն սկսեալ։ Տարեվճարն է 120 հազար ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ։

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել տեսչութեան։

1, Bld. du Nord. Le Raincy (S. et O.)

ՍՏԻՊՈՂԱԲԱՐ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Երիտասարդ մը (20 – 30 տարեկան), նոյնիսկ ուսանող, կէս օրուան աշխատանքի համար։ Դիմել թերթիս վարչութեան ժամը 2·30էն 7։

ԾԱԽՈՒ ԵՆ

BOUTONNIERES, SURFILEUSES,
MACHINES A BOUTONS ET CISEAUX ELECTRIQUES

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Գործատուրուիիներ եւ աշկերտներ տեղատ կարելու համար։ *Դիմել՝*

Etablissements Samex

11, Place du 4 Septembre, MARSEILLE

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Օգնական խոհարար մը Մոնմորանսիի Հանգստեան Տան համար։

Դիմել Աղբատախնամի գրասենեակը՝
32 ռիւ տը Թրէվիզ։

●

Լաւ ափիէսօր մը, ներկայանալ մօտէլով։ Դիմել՝

LEGER (Tailleur)
24, Rue Feydau Paris 2

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ԲԱՑՈՒԱԾ ԵՆ

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Արձանագրութիւնները 1956 – 1957 տարեշրջանին համար։ Դիմումները կ'ընդունուին մինչեւ.—

ՅՈՒԼԻՍ 15

Շուտով դիմել տեսչութեան՝
26, Rue Troyon, Sèvres (S. et O.).

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս չորեքշաբթի ժամը 9ին, Քաֆէ Քատէի սրահը։

Դասախօս Պ. Ա. ԹԱՆԷՏԱՆԵԱՆ։

Նիւթը՝ «Երթալիք տեսնել մեր զաւակ – ներուն դաստիարակները»։ Մասնաւոր կը խնդրուի ծնողներէն ներկայ ըլլալ։

ԱՂՔԱՏԱԽՆԱՄ

ՓԱՐԻԶԻ Աղբատախնամը չնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները.

Տէր եւ Տիկին Պայտարեան, ի յարգանս իրենց մօր եւ Պ. Մուշեղ Պօղոսեանի 1500 ֆրանք։ Պ. Պ. Յակոբեաններ (Պ. Թէր – գեանի միջոցաւ), ի յիշատակ իրենց մօր՝ Այրի Տիկին Զաքըր Յակոբեանի 5000 ֆր։ Տէր եւ Տիկին Սուքիասեան, Անտիլիի ծաղկանոցին իրենց այցելութեան առթիւ երկու հազար։ Տէր եւ Տիկին Բարունակեան, ի յարգանս իրենց մօր յիշատակին երկու հազար, Օր. Արաքսի Բարունակեան, իր մեծ մօր յիշատակին հազար ֆր։ Տիկ. Հերմինէ Տէր Անդրէասեան երկու հազար ֆր.։ Տիկին Ֆլորէթ Տարօնեան, ի յարգանս Օր. Նունիկ Տէր Ղեւոնդեանի յիշատակին երկու հազար ֆր.։ Պ. Էքիչեան հազար ֆրանք։ Տիկին Ասաիբեկով (անմիջական Օնդուլեան անունէն)՝ հինգ հազար ֆրանք։ Տիկին Մուրատեան երկու հազար։ Անանուն բանուորուհի մը՝ հինգ հազար ֆրանք։ Խումբ մը Քեբէմիթցիներ չորս հազար ֆր.։ Այրի Տիկին Ոսկանեան եւ իր զաւակները չորս հազար ֆրանք։ Պ. Պ. Նուրհան եւ Լեւոն Փափազեան, Օր. Նունիկ Տէր Ղեւոնդեանի յիշատակին երկու հազար։ Պ. Մակար Թիւթիւնճեան, ի յիշատակ Միհրան Սեմերճեանի 2500 ֆր.։ Տէր եւ Տիկին Հէքիմեան, Տէր եւ Տիկին Սուքիասեան, Տիկին Մարգարիտ Ուզունեան, Տիկին Ռեբեկա Անդրանիկեան, Տէր եւ Տիկին Պալլոսեան, Այրի Տիկին Ամանոզեան, Պ. Պ. Հայկ Մանուկեան, Ադամ Ճանճիկեան, Արսէն Տէր Յակոբեանց, Բարեկամ Բարեկամեան, «Սուրբ Խաչ ընկերութեան» կողմէ՝ Նարինջ, խնձոր, ծխախոտ, «խմրիք հէվլա», հայ երգերու երկու սիսկ, ոչխար եւ գառնուկ մը, չէօրկէ եւ օրանժատ, էջմիածնի Մայր Տաճարը եւ իր պարտէզը ներկայացնող կարկանդակ մը Մոնմորանսիի ծերանոցին՝ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգէն Ա.ի այցելութեան առթիւ։ (ԿՆԻՔ)։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ

Ֆ. Կ. Խաչի Կրթնպալի մասնաճիւղի դպրոցին աշակերտներուն տարեվերջի քննութիւնները տեղի պիտի ունենան այս կիրակի առաւօտ ժամը 9ին, դպրոցին սրբարանին մէջ։

Կը հրաւիրուին բոլոր ծնողները եւ համակրակիցները։

Օր. ՎԱՐԴՈՒՀԻ ԼՎԻՒՆԵԱՆ
Պ. ՎԱՀՐԱՄ ՈՍԿԱՆԵԱՆ
Նշանուած

Աթէնք, 10 Յունիս, 1956 Վիլմոմալ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Ց. Դ. «Քրիստափոր» ենթակոմիտէի ժողովը այս չաբաթ, ժամը 20·30ին, սովորական հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրակարգ։ Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ։ Բացակաները նկատի պիտի առնուին։

ԼԻՈՆ.— Հ. Ց. Դ. Վարանդեան կոմիտէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ Լիոնի բոլոր ընկերները այս ուրբաթ ժամը 20·30ին, Ցոյներու սրահը, 5 ռիւ Պոն – փուա։ Խիստ կարեւոր օրակարգ։

ԱՆԻԷՌ.—Հ. Ց. Դ. Արամ ենթակոմիտէն ժողովի կը հրաւիրէ իր շրջանի ընկերները այս ուրբաթ ժամը 21ին, Ծանօթ հաւաքատեղին։

ՇԱՒԻԼ.— Հ. Ց. Դ. «Արդութեան» խումբի ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին։

ՎԱԼԱՆՍ

Վալանսի Ազգ. դպրոցի ամավերջին հանդէսը, հովանաւորութեամբ Ազգ. Մութեան, այս չաբաթ, ժամը ճիշդ 21ին։

Քաղաքապետական թատրոնին մէջ։

Արտասանութիւն, խմբերգ, մեներգ եւ երկու բարոյալից կատակերգութիւն։

Մուտքը ազատ է։

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԲԱԲԱՑԵԱՆԻ

Տարեկան (35րդ) աշակերտական երգահանդէսը՝ Շաբաթ, 30 Յունիս, ժամը 15–ին, Ամփիթէաթրը տ'Ալ է տ'Արքէոլոժիի մեծ սրահում։ 3 ռիւ Միշլէ, Փարիզ (6)։

Մանրամասնութիւնները յաջորդով։

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԻՍ

Նախաձեռնութեամբ Համազգայնական Հայր. Միութեան Լիոնի մասնաճիւղին։ Կիրակի, 24 Յունիս, առաւօտեան մինչեւ ժամը 9, Տէսին, Պ. Նազարի պարտէզին զովասուն ծառերու հովանին տակ։

ԱՄԱՎԵՐՋ ՀԱՆԴԻՍ

Իսիի Սրբմեան վարժարանի, աշակերտներու ամավերջի հանդէսը, Կիրակի, 24 Յունիս, ժամը 16ին, վարժարանին սրահը։ Կը հրաւիրուին բոլոր ծնողքները անխտիր, քաջալերելու համար իրենց զաւակները։

Արտասանութիւններ, երգեր եւ հայկական պարեր։

Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ։

ԾՈՎԱՑԻՆ ՊՏՈՑՏ ՄԸ

Կազմակերպուած Ֆ. Կապ. Խաչի Ալֆորվիլի մասնաճիւղին կողմէ։

Յուլիս 1ին դէպի Թրեփոր։

Արձանագրութեան համար դիմել Տիկին Հ. Պետրոսեանի։

4, Ռիւ տը լա Թաձշ, Ալֆորվիլ։

Օթոքարը կը մեկնի ժամը 7ին փլատ Քարնոյէն եւ Փըթի Փոնէն։

Գինն՝ 1100 ֆրանք։

ՍԻՐԵԼԻ ՑԱՃԱԽՕՐԴՆԵՐ ԵՒ ԶԲՕՍԱՇՐՋԻԿՆԵՐ
ՄԻ ՄՈՌՆԱՔ ԱՆՊԱՏՄԱՆ ԱՑՑԵԼԵԼ

Մարսէյլի ամէնէն ճոխ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՊԱՐԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

ARAX

(Վարդան Պանտիկեան եւ որդի)

Քաղաքի կեդրոնին մէջ Tél. : CO. 3643 **27, Rue d'Aubagne, Marseille**

Ամբողջովին վերանորոգուած եւ արդիական վերջին կարգ ու սարքով
Ուր պիտի գտնէք ձեր սիրած, բոլոր ուտելիքները ;
Պալեանեան հաշհավալ եւ ճերմակ պանիր,
Ցունական ամէնէն ընտիր ձիթապտուղները թարամա, պահածոները (պամիա, եալանչի տոլմա, վարդի ճաուղ, եւն.)։
Պոլսական լաֆերտա, չիրոզ, ապուխտ, երշիկ, Ամասիոյ պամիա։
Ռուսական խաւեար եւ ամէն տեսակի ձկնեղէններ ։
Ինչպէս նաեւ արեւելեան թարմ սուրճ, լօխում, հալվա, եւայլն ։

Արեւելեան աղանդերներ (Թուրչիներ) եւ ամէն տեսակ համեմներ
Ապսպրանքներ ամէն ուղղութեամբ, արագ եւ մաքուր սպասարկութիւն ։

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration : 32, *Rue de Trévise, Paris*

C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրս ևսա եւ գաղութներ՝ տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $ 10 : Հատր 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 21 ՅՈՒՆԻՍ

JEUDI 21 JUIN 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7609 32e ANNEE ԽՄԲԱԳԻՐ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3420

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՅԱՐԱՏԵՒ ԹԱՓԱՆՑՈՒՄ

Սովորական ձեւակերպութիւն մը չէ որ կը կատարէ Մոլոթովի յայտարարը, չընկճելով Մինչ· Արեւելքի մայրաքաղաքներուն մէջ։

Բաղդատաբար անձանօթ, բայց իրա – կանին մէջ Արեւելքի դործերուն քաջածա – նօթ անձ մըն է Դ· Շեպիլով, կուսակցու – թեան պաշտօնաթերթին երկոտան խմբա – գրապետը ։

Եւ եթէ իր նոր առաքելին բացումը կը կատարէ պատյա մը սարքելով Մինչին Ա – րեւելքի մէջ, կը նշանակէ թէ թեւին տակ ունի յատկապէս մշակուած թղթածրար մը, քաղաքական եւ տնտեսական ։

Անցեալ տարի Եգիպտոս հանդիպեցաւ , իբրեւ խմբագիր ։

Շատ չանցած, Եգիպտոս պաշտօնապէս կը հաստատէր թէ դինք եւ ռամմանիթ առացած է, Զեխոսլովաքիոյ միջոցաւ ։

Այս անգամ, հաղիւ Գահիրէ հասած , կը յայտարարէր բարձրաձայն ·

— Մենք ձեր բարեկամներն ենք· ոչ կ'ուզենք ձեր երկիրը գաղթավայրի մը վերածել, ոչ բարիւղի մենաշնորհ սնա – նիլ, ոչ ալ միջամտել ձեր ներքին գոր – ծերուն ։

Յաջորդ օրը, աւելի դունատորելով խօսքերը , կաւելցնէր ·

— Ես· Միութիւնը քնական դաշնակիցը եւ բարեկամն է այն բոլոր ժողովուրդնե – րուն եւ պետութեանց որ կ'ազատագրը – ուին··· ։

Յատկապէս չկայ թէ նոյն խօսքերը պի – տի կրկնէ Լիբանանի եւ Սուրիոյ մէջ, եւ ուրիշ ուր որ հանդիպի ։

Իւր վերջերս Մոսկուա կը դանուէր Ե – մէնի դահժռանգը, եւ լսեց ոչնիմաստ հաւաստիքներ ։

Այսպէս, Ես· Միութեան արտաքին գոր – ծերու նոր նախարարը իր պաշտօնավա – րութեան առաջին օրէն իսկ ասպարէզ կը կարդայ Արեւմուտքի, գարկ տալով խա – ղաղ թափանցումի քաղաքականութեան

Երկիր, իր նախորդները ճամբան կը հարթէին Թուրքիոյ միջոցաւ ։ Գործակ – ցելով ու դինակցելով «իմպերիալիզմ»ին դէմ ։ Մերձաւոր ատեն վատօրէն ծախելով անճար ժողովուրդի մը հողային իրա – ւունքները ։

Այսօր կը ջանան աւելի ընդարձակել և – րենց նուաճումները, չոչնչով ազատական աշխարհը ։

Երկուան դինակիցը ուրիշին դերկն ին – կած եւ Վոսփորը փակած ըլլալով , թա – փանցումը կը կատարուի կռնակէն ։ Ց մտքի ճամբով ։

Եթէ նոյն իսկ խօսակցութիւնները սահ – մանափակուին տնտեսական համաձայնու – թիւններով, կամ սերտ կապեր հաստա – տելով մշակոյթի դետնին վրայ, Ես· Մի – ութիւնը գոհ պիտի մնայ ։

Իր հիմնական նպատակն է ցանցեր լա – րել ամէն տեղ եւ ամէն ճակատի վրայ , խախտելով Արեւմուտքի դրաւած դիրքե – րը ։ Մրցելով դիւանագիտութեամբ, տըն – տեսութեամբ եւ արհեստագիտութեամբ ։

Մնացեալը ճառ է եւ խոյծ ։

Երբ միլիոնաւոր ժողովուրդներ , աւելի յառաջադէմ, լուծի տակ են Ես· Միու – թեան անծայրածիր տարածութեանց վը – րայ, հեղնութիւն չէ՞ բարեկամ ձեւանալ այն ազգերուն որ ազատագրուած են կամ կ'ուզեն ազատագրուիլ ։

Ազատագրումը եւ անկախութիւնը մէկ իմաստ ունին Մոսկուայի համար ,— Ա – ւետարան ըստ Լենինի ։

Այլապէս, ազատագրութեան քարոզը կը սկսէին տունէն, եւ ոչ թէ ափրիկեան կամ ասիական անապատներէն ։

Իրենց «ռեւոլուցիոն» Ա.ետարանն իսկ չի՞ տրամադրեր ինքնաբերաբար գործա – դրել ազգերու ինքնորոշման իրաւունքը , մեծ ըլլան թէ փոքր ։ Շ·

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

ՆՈՐԷՆ ՎՍՏԱՀՈՒԹԵԱՆ ՔՈՒէ

Այսօր, հինդշաբթի, վարչապետը երեք անդամ վստահութեան քուէ պիտի պա – հանջէ Ազգ· ժողովէն, ծերութեան թո – շակի յաւելման, այս առթիւ առաջար – կուած տուրքերու (140 միլիառ ֆրանք), ինչպէս եւ ուրիշ հարցերու համար ։

Կառավարութիւնը կ'առաջարկէ 100·000 ֆրանքի տարեկան մը հաստատել այն ինք – նաշարժներուն վրայ որոնք 16 ձիու ուժէն աւելի կարողութիւն ունին եւ արձանա – գրուած են 1950 Յունուար 1էն սկսեալ ։ Կ'առաջարկէ նաեւ քան հազար ֆրանքի տուրք մը դանձել ընկերութեանց կողմէ դործածուած շրջապատութեան (թուրիզմ) կառքերուն վրայ ։

Մանաղէմներ դիտել կուտան թէ ա – ռաջին տուրքէն պիտի ազդուին ամերիկ – եան եւ անդլիական կառքեր, որոնք 20–26 ձիու ուժ ունին եւ դեռ աւելին ։ Քանի մը բացառութիւններէ զատ, փոքր թիւ մը կը կազմեն ֆրանսական այն կառքերը որ 16 ձիու ուժէն աւելի ունին ։ Այս քանակէն վար եղած կառքերու համար կ'առաջար – կուի ութ հազար ֆրանքի տարեկան տուրք մը ։

Ծերութեան թոշակի օրինագիծը երկու անդամ քուէարկուեցաւ Ազգ· ժողովի կողմէ եւ ամէն անդամ վերադիններուն մերժուեցաւ ծերակոյտին կողմէ ։ Վար – չապետը կը յուսայ տեսակ մեծամաս – նութիւն մը չահիլ այս անդամ ։ Վստա – հութեան քուէներէն մէկը պիտի տրուի դրամական միջոցներու, երկրորդը՝ կարդ մը մանրամասնութեանց, իսկ երկրորդը՝ ամբողջ օրինագիծին համար ։ Ցեւոյ ծե – րակոյտը անդամ մը եւս պիտի քննէ խըն – դիրը ։ Երբ օրինագիծը քուէարկուի , տարեկան 31·200 ֆրանքի չափանիշը ա – կան դումար մը պիտի ստանան այն ծե – րունիները որոնք 65 տարեկանէն վեր են եւ որոնց անհատական եկամուտը 201·000 ֆրանքէն պակաս է, իսկ ամուսնացած – ներու համար՝ 258·000 ֆրանքէն վար ։ Եթէ նպաստընկալները աշխատելու կա – րողութիւն չունին· վճարումները պիտի սկսին վաթսուն տարեկանէն ։

Նախատեսուած դումարը ճարելու հա – մար պիտի աւելցնեն ալքոլի, եկամուտի, դրոշմաթուղթի, ժառանգութեան եւն· տուրքերը ։

× Դահլիճին արմատական անդամները որոշեցին խնդրել վարչապետէն մէկ ֆր· աւելցնել կաթին դինը, եւ ձմեռնային սա – կացոյցը հաստատել աշունէն իսկ ։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

Վերջին լուրերու համաձայն, Ալժերիոյ ապստամբները կը փորձեն համախմբուիլ հարաւային լեռնաշղթային մէջ ։ Կացու – թիւնը հետզհետէ հաստատուն կը դառ – նայ ։ Օգնական ուժերը կը տեղաւորուին դանազան դիրքերու վրայ ։ Լայն դործո – ղութիւն մը ձեռնարկուեցաւ Պլիատյի շը – ջանին մէջ, երկու ֆրանսացի պաշտօնա – տարներու սպանութեան հետեւանքով ։ Նեմենչայի շրջանին մէջ օդանաւերը յարձակում դործելով սպաննեցին 50 ըմ – բոստներ ։ Բուռն ընդհարում մը տեղի ու – նեցաւ Օրանէն քառասուն քիլոմեթր դէպ ի արեւմուտք ։ Երկու ահաբեկիչներ դըլ – խատուեցան Ալժէի մէջ ։

× Վարչապետը ճառ մը խօսելով երե – տասարդութեան բարձր կոմիսէին առ – ջեւ, բացատրեց թէ Ֆրանսայի եւ Ֆրան – սական Միութեան ապագան է որ պիտի վճռուի Ալժերիոյ մէջ ։ Այս առթիւ հա – տատեց թէ չարք մը միջոցներ ձեռք առ – նուած են եւ ուրիշներ ալ պիտի առնուին, վերսին ծառայութեան կոչուած երիտա – սարդներու համար ։ «Երկիրը իր յոյսը

⁂ ՕՐԸ ՕՐԻՆ ⁂

«ՀԱՅԵՐՈՒ ՕՐԸ »

Լուր ունէի՞ք որ Հայերու Օր մըն ալ հաստատուած էր Ֆրանսայի մէջ, անցեալ կիրակի, 17 Յունիս ։

Շարժումը տարածուած չէ տակաւին եւ կը թուի թէ շատ բիչեր անդրադարձան , Օրը տօնելով «հանդերձ ընտանեօք» ։

Անշուշտ մայրիկն ու զաւակները, մա – նաւանդ աղջիկները այդ առթիւ մեծա – բանիճեր ուղղեցին հայրիկին, անակնկալ նուէրներով ։

Օրուան հերոսները — երիտասարդ կամ տարեց հայրիկները — անշուշտ այդ օրը հագած էին իրենց փեսայութեան զգեստ – ները, եւ երանութեամբ կը յիշէին անցած գացած օրերը ···

Ուրիշ բաներ ալ չյիշեցի՞ն, Յունիս 17ի այդ կիրակին ։

Մեր հայրիկներու մասին խօսելով , կը կարծեմ թէ բանի մը «ափերիթիֆ» կամ օդի մը աւելի խմեցին, հարբուրուեցան եւ ամէն բան վերջացաւ ։

Կիրակի օր Երիտասարդութեան Օրը կը տօնուէր հայաշատ արուարձանի մը մէջ ։

Պատանիներ, երիտասարդներ եւ երի – տասարդուհիներ հաւաքուած էին ուրիշ բաղերէ ալ ։

Իրական հանդոյժ մըն էր լսել անոնց եր – գերն ու արտասանութիւնները ։

Այս երիտասարդական բազմութեան մէջ մատի վրայ կը համրուէին հայրիկները ։

Ի՞նչ կը կրտսեցնէին, եթէ միասին տօ – նէին իրենց Օրը, յիշելով անցեալ պատա – նութիւնը ու երիտասարդութիւնը ։

Իրենցմէ շատեր մայրիկներու, մամիկ – ներու կամ էուրիկներու միջոցաւ փըր – կուած էին, բառասուն տարի առաջ ։

Գոնէ կէս ժամ գլուխ գլխի տուի՞ն մայ – րիկին հետ, իրենց զաւակներուն փրկու – թեան մասին մտածելու համար ։

Անոնցի տօնախմբութիւններ կատարած ատեն, մարդիկ սովորութիւն ունին նը – ւէրներ տալու ազգային հաստատու – թեանց ։

Հայրերու օրուան առթիւ, բանի՞ հայ – րիկներու միտքէն անցաւ հայերէն բերա – կան մը, մանկական գիրք մը նուիրել ի – րենց զաւակներուն, օտարալեզու հրատա – րակութեանց դէզին մէջ ։

Եւ բանի՞ հոգի յիշեցին թէ հայերէնի դասընթացքներ կան ամէն քաղի մէջ , ինչպէս եւ բարձրագոյն վարժարաններ , որոնցմէ կրնան օգտուիլ իրենց զաւակ – ներն ալ ։

Հայրերու Օր, Մայրերու Օր ։

Տօն մը աւելի, տօն մը պակաս ։

Ի՞նչ օգուտ, եթէ այդ օրն ալ գլուխ գլխի պիտի չտան, զաւակներու հայաց – ման մասին մտածելու համար ···

Ոչ թէ հառաչելով կամ յօրանջելով , այլ բան – գործ ընելով ։ ՎԱՀԷ

ՖՐԱՆՔԵԻԱՄԵՐԻԿԵԱՆ

ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Արտաքին նախարարը, Պ· Փինօ, ճառ մը խօսելով ամերիկեան ծերակոյտին ան – դամներուն առջեւ, որոնք սեղան մը սար – քած էին իր պատիւ հիւրին, յայտարարեց ·

— Ձեր եւ մեր յեղափոխութիւնները յղացուեցան ազատութեան մէկ եւ այդ ի – տէալին վրայ հաստատուած է մեր երկու երկիրներուն բարեկամութիւնը, այսօր ալ, ինչպէս 1778ի դաշնագրէն ի վեր ։ Այդ ազատութեան անունով էր որ կողկողի կռուեցանք երկու աշխարհամարտ – ներու ընթացքին ։ Ցանուն այդ ազատու – թեան է որ այժմ աւելի քան երբեք մեր – ժած ենք իրրեւ անդամները Ազգաժողո – վին »։

Պ· Փինօ կը շարունակէ իր խորհր –

(Շար·ը կարդալ Դ· էջ)

դրած է ոչ միայն իր երիտասարդ դին – ուրներուն քաջութեան, այլ եւ անոնց պայծառատեսութեան վրայ ։ Մեր երի – տասարդները պէտք է պինդան թէ ապա – հովութիւնը վերահաստատելու համար կատարուած ճիդը դուրընթաց կ'երթայ քաղաքական եւ ընկերային յառաջդիմու – թեան յանդուգն ձեռնարկի մը հետ» ։

× Ազգաժողովին Ապահովութեան Խոր – հուրդը այսօր, հինդշաբթի, պիտի քննէ 13 արաբական եւ ասիական պատուիրա – կութեանց յուշագիրը որ կ'առաջարկէ օ – րակարգ անցընել Ալժերիոյ խնդիրը ։

Դամասկոսէն կը հեռագրեն թէ կառա – վարութիւնը Ես· Միութեան դիմած է, որ – պէսզի ուժ տայ այս առաջարկին ։ Ուրիշ արաբական պետութիւններ ալ պիտի դի – մեն, լսած ըլլալով որ Անգլիա, Մ· Նա – հանդները եւ Ֆրանսա պիտի մերժեն օ – րակարգ անցընել այս հարցը ։

Փարիզի մէջ դիտել կուտան թէ Ապա – հովութեան Խորհուրդը իրաւասութիւն չունի քննելու Ալժերիոյ խնդիրը, որ ներ – քին հարց մըն է ։ Ցեւոյ կ'ըսեն թէ Ապա – հովութեան Խորհուրդը 1952ին մերժեց դրաւիլ Թունուզի խնդրով, 1953ին ալ նոյն դիրքը բռնեց Մարոքի մասին ։

× Լիբանանի մարոնի պատրիարքը տե – սակցութեան մը առթիւ յայտարարեց թէ անըմբռնելի բան է պոյքոթ հռչակել Ֆը – րանսայի դէմ ։

ՓԱՐԻԶԻ ԱՂ.ՔԱՏԱԽՆԱՄԸ

«ՀԱՆՐՕԳՈՒՏ» ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ

Հաճոյքով կ'իմանանք թէ Փարիզի Աղքատ· ընկերութիւնը , նոր անունով Association Arménienne d'Aide Sociale պետութեան կողմէ ճանչցուած է հանրօ – գուտ հաստատութիւն՝

(d'Utilité Publique)

1956 Յունիս 8ի հրամանագրով ։

Առաջին անդամ է որ հայկական ընկե – րակցութիւն մը կը վայելէ այս շնորհը , որուն արժանացած է վերջին տարիներու յարատեւ գործունէութեամբ եւ մանա – ւորապէս երկու Հանդանեան Տուներու օ – րինակելի մատակարարութեամբ ։

Այս ճանաչման շնորհիւ, ընկերակցու – թիւնը ոչ միայն անվիճելի վարկ մը կը չահի, այլեւ իրաւունք կ'ունենայ նուէր – ներ եւ կտակներ ընդունելու, որոնք պի – տի նպաստեն աւելի ընդարձակելու իր ըն – կերային օգնութեան միջոցները ։

Ահաւասիկ պատեհութիւն մը անժա – ռանդ ունեւորներուն համար, ծառայելու ընկերային օգնութեան գործին, կտակնե – րով եւ նուէրներով ։

ՄԵՐ ԱՑՑԵԼՈՒՆԵՐԸ

Երէկ մեր խմբագրատունն այցելեց Ա – թէնքի հոգեւոր հովիւներէն Մեսրոպ քա – հանայ Տէր Յակոբեան, եղբայրը ծանօթ հրապարակագիր Պ· Յակոբ Տէր Յակոբ – եանի ։ Փարիզ պիտի մնայ ժամանակ մը ։ Այս առթիւ կարգ մը տեղեկութիւններ քաղեցինք յունահայ գաղութի կացու – թեան մասին, որ մեծ հոգեր կը պատճա – ռէ ազգ· իշխանութեան ։

ԿԻՊՐՈՍԻ փոխ–կառավարիչը 40·000 սթերլինի նոր տուրանք մը հաստատեց Ֆամակուսթա քաղաքին վրայ ։ Յունիս 1–ին ալ նոյնքան դումար պահանջուած էր, մեւնոյն պատճառով ։ Անգլ· պինուորնե – րը կը չարունակեն խուզարկութիւններ կատարել անտառներու մէջ, ապստամ – բութեան վարիչները դտնելու համար ։ Ի հարկին ձիթենիներն ալ կը կարեն ։

ՓԱՐԻԶԻ քաղաքապետ ընտրուեցաւ Պ· Փիէռ Ռիւէ, որ 49 տարեկան է եւ նախ – կին կոլեան ։ Համայնավար թեկնածուն չհաւած էր 25 քուէ, ընկերվարականը՝ 11 ։

ՅՈՅՑԵՐՈՒՆ ԻՄԱՍՏԸ

●

Ֆրանսայի արտաքին գործերու նախարարին՝ Պ. Փինոյի Երեւան այցելութեան առթիւ, Երեւանի օդակայանին մէջ տեղի ունեցած ցոյցերը, «փրկեցէ՛ք մեզի» աղաղակներով, լայն արձագանգ գտան արտասահմանի հայ եւ օտար (մամուլը – պէտ Ֆրանսական) մամուլին մէջ :

Ճիշդ պիտի չըլլար, անշուշտ, կատարուած ցոյցերու մասին ամբողջապէս ա – ռարկայական եւ ուղիղ մեկնութիւն ակնկալել Ֆրանսայի այցելուներէն, նախ՝ այն պատճառով որ, ցոյցերու գլխաւոր դերակատարները ծագումով Ֆրանսայի Հայեր էին, եւ երկրորդ՝ որ Ֆրանսայի պաշտօնական ներկայացուցիչը իր հետ – եւղղներով, պարզ ծանօթութեան մը համար Երեւան կ'այցելէր, համաձայն Մոսկուայի իշխանաւորներու կողմէ ճշդուած յայտագրի մը :

Հակառակ այս կրկնակի կաշկանդիչ իրողութիւններուն, Ֆրանսական կարեւոր Թերթերու ականաւոր աշխատակիցները Երեւանէն հեռագրած լրնց տեղեկութիւններով, ցոյցերու իրական պատկերը տուին առանց աւելորդ դունաւորումներու :

Հեռատեսիլը իր կարգին, տեղին վրայ քաշած նկարներու ցուցադրութեամբ, կը հաստատէր ինչ որ գրուեցաւ եւ խօսուեցաւ :

Այս բոլորէն յստակօրէն կարելի է եզրակացնել ։—

Ա.— Մայիս 22ին, Երեւանի օդակայանին մէջ, բազմութիւն մը, ինքնաբուխ եւ յուզիչ ցոյցեր է կատարած Ֆրանսայի պաշտօնական հիւրերուն առջեւ :

Բ. — Ցուցարարները՝ ընդհանրապէս 1946 – 47ին, արտասահմանէն խանդավառութեամբ ներգաղթողներն են եղած, մասնաւորապէս Ֆրանսայէն եւ Ամերիկայէն, որոնք, գեռ խորհրդային նաւերուն չմօտեցած՝ զինուցած էին «սովետական զրահատով» :

Գ.— Այս ցուցարարներէն խումբ մը (թիւը կարեւորը չէ այս պարագային), Ֆրանսայի կնոջ մը գլխաւորութեամբ, ոստիկանական շղթան ճեղքելով կը չըլլապատէ Պ. Փինօ՝ «փրկեցէ՛ք մեզ» ապաղաղակներով :

Կը հետեւի թէ տարիներ առաջ, լրնց կամքով եւ գաղափարական նախասիրութիւններով ներգաղթողներէն մաս մը, միջոցներ կը փնտռէ դուրս գալու մեր երկրէն :

Այդ առարկութիւնը, թէ ցուցարարները Ֆրանսահպատակներն են եղած եւ մաս – նաւորապէս Ֆրանսուհիներ, որոնք չկա – րենալով ընտելանալ խորհրդային կար – գուսարքին կ'ուզեն վերադառնալ, երբեք չէի նուազեցներ ցոյցին ծանրութիւնը եւ իրական իմաստը :

Ո՞վ կրնայ պնդել, որ միեւնոյն բաները պիտի չըսէին բոլոր ներգաղթողները, նոյն իսկ բնիկները, եթէ անոնք եւս ապահոված ըլլային Ֆրանսայի պաշտպանութիւնը :

Մենաշնորհեալ, «Հայաստանասէր »ները, բայց մասնաւորապէս վերջին երկու տարիներու ընթացքին Հայաստան այցելողները, անկասկած աւելին կրնան ըսել այս մասին :

Չէ՞ որ, շատերը, հնարաւորութիւն ունեցան լրնց ականջներով լսելու ներ – գաղթողներու «երախտագիտութեան» արտայայտութիւնները՝ ներգաղթը կազմակերպող «մեծ Հայաստանա – սէր»ներու հասցէին ...

Բայց, միշտ աւելին կրնան ըսել անոնք, որ հիւրանոցի պատուհաններէն միայն շփում ունեցան չէնքին շուրջը դեգերող ներգաղթողներու հետ, եւ կամ անոնք որ «առաւօտեան մէջ լողացող» ծանօթներ – րու, երբեւ վերջին նուէր յայնձնեցին լրնց սովորական հագուստները ...

Զուր է եւ կրկնակի յանցանք աւորա – գնահատել Երեւանի ցոյցերը եւ ներկա – յացնել իբրեւ պարզ ու աննշան դէպք մը, կամ քանի մը Ֆրանսացիներու խնդիր :

Ընդունելով հանդերձ այս վերջիններու բացառիկ պարագան, անկարելի է աչք եւ միտք փակել սեփական հայրենիքէն դուրս եղլելու տիրող աղետաւոր տնտեսական – նը վրայ : Մանաւանդ, որ այս հոգեբա – նութիւնը կ'արտայայտուի աւելի շատ ա – նոնց մէջ, որոնք խորհրդային իրաւա – կարգը նախընտրեցին, եւ իբրեւ կամա – տորներ հոն գացին, լրնց մասնակցու – թիւնը բերելու «սովետական հայրենիքի վերելքին» :

Ուղիղ եւ անխարդախ հայրենասիրու – թիւնը, անտարակոյս, իր անառարկելի եւ յատակ բացատրութիւնն ունի :

Հայրենիքը լքել՝ անձնական դժուարու – թիւններու, բայց մասնաւորապէս նիւ – թական նեղութեանց պատճառով, դասա – լքութիւն է, յանցանք է եւ ոճիր :

Այս ըմբռնումով ալ, կարելի է գտնա – պարտել հայրենիքէն հեռանալու ամէն մէկ փորձ եւ մտածում :

Ճիշդ չէ սակայն, եւ ոչ ալ արդար, այս ընդհանուր սկզբունքի չըլլաշէին մէջ մի – այն տեսնել ու քննելկատարուած լրտղու – թիւնը :

Դժբախտութիւնը այն է, որ մեր հայ – րենիքը ենթարկուած է համայնավար բռ – նատիրութեան եւ կը կառավարէ այդ ու – ժի կողմէն :

Այս պայմաններուն մէջ, հայ ժողո – վուրդի ազգային կամքն ու միտքը չէ, որ ուղղութիւն կուտան օրուան իշխանաւոր – ներուն :

Մեր ազգային պահանջներն ու ձգտում – ները կրնան նկատի առնուիլ տիրող ուժի կողմէ, այնքան որքան կը համապատաս – խանեն համայնավար իշխանութեան ընդ – հանուր հաշիւներուն :

Հայրենիքի մէջ ամփոփուած հայու – թիւնը — բնիկ թէ ներգաղթող — այս պայմաններուն տակ, չի կրնար միշտ եւ բոլոր պայմաններուն մէջ, իւրացնել երկ – րի մէջ հաստատուած կարգուսարքը եւ տարածուեցաւ պարտէզին մէջ, մենք ալ եղերքէն կախուած ընկերացանք եղա – նակին վայրի կչռոյթին :

Եայեան հին միտքերը ձգած ,— երե – սին՝ փուտրա, աչքին ալ սիւրմէ խաշած, — վիզիթ-քայի գացած է :— Ջաւալլըն չի նայիր իր փոք-երուն,— Ութ-սուն տարին շալակն առած,— կարգուելու եղած է ...

Հանին քնաւ չէր սպասեր այս հարուա – ծին : Դեռ չնստած իրեն երկարած աթո – ռին վրայ, սարսափահար դունչը մնկեց դէպի պատուհանը, ձեռքը – ոտքը դող – ղըղալէն :

— Չէ՞ք խպնիր, եումուրճախներ, մեծ մայրիկը մասխարա ընելու եղած չք, մըր – մըռաց ակռաներուն մէջէն :

Բայց, ո՞վ էր մտիկ ընողը : Աղջիկները պղտիկ վրէժ մը ունէին ընդդէմ իրենց հանիին : Ան հալածած էր զիրենք փոր – ձութեան մը համար, որմէ ինքն ալ չէր կրնար խուսափիլ այդ հասուն տարիքին : Ծաղրելու անդուլ փափաքէ մը մղուած, մենք չարունակեցինք հետեւիլ նուագին զարկերուն, յարաճուն խանդավառու – թեամբ .—

Նունիկ հանըմին խելիին եկած է .— կրօն փիստաճը վրան խաշած .— Բերայի աղջիկներուն պէս .— կը վազէ իր սիրա – ծին ետեւէն .— խրանթօշ Մանուկին .— Շարխօշ Մանուկին ... :

— Կերած ապուրնին նայեցէք... մատ մը «պօյ»ով, զործիս խառնուելու եկած անվերապահօրէն նուիրուիլ թելադրուած աշխատանքներուն :

Օտարին պարտադրած այս դոյավիճակին մէջ, զարմանալի չէ եւ ոչ ալ անբնական, որ հայրենիքի հայութիւնը, կը մտածէ ապատիլ պարտադրուած ծանր կապանքներէն :

Հայրենիքի դէմ չէ այս հոգեբանութիւնը, այլ իրաւակարգին :

«Ցոյց մը բռնութեան դէմ»:

Այս է իրական իմաստը Երեւանի դէպքին :

« Հայասատանասէր »ները, եւ բոլոր լրնց նման մտածող «լայնմիտները », փոխանակ անտեղի վերագրումներու, խո – հեմութեան անհրամ տարերու եւ «հայրենասիրութեան» քարոզներուն, լաւ է, որ իրականութիւնը տեսնեն ճշմարիտ հայրենասէրի աչքով, եւ մտքով :

Թող ուրիշ տեղ փնտռեն հայրենիքի թշնամիները :

Ս. ՏԷՐ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ

ԽՐՈՒՇՁԵԻ ԳԱՂՏՆԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

●

Թ.— ՍԹԱԼԻՆԻ ՌԱԶՄԱԿԱՆ «ՀԱՆՃԱՐԸ»

Սթալին երկար տարիներ պինուորական գործողութեան չձեռնարկեց եւ գործօն դեկավարութիւնն ստանձնեց Քաղաքական Բիւրոյի անդամներու այցելութենէն հաք մի յայտնի : Անոնք ըսին թէ անհրաժեշտ էր անմիջապէս միջոցներ ձեռք առնել բարեկեցութեան համար ճակատին կացութիւնը :

Պատերազմի առաջին տարիներուն մեր հայրենիքին սպառնացող վտանգը հետեւանքն էր Սթալինի սխալներուն, իր գործած մեթոտներուն որով կը վարէր ապէգը եւ հայրենիքը :

Մենք հոս չենք խօսիր միայն այն թէ – ականի մասին երբ պատերազմը սկսաւ, թուական մը որ մեր բանակը լուրջ կռիւ – մալուծման առաջնորդեց եւ մեզի ծանր կորուստներ պատճառեց : Նոյնիսկ պա – տերազմի առաջին տարիներէն հաքն ալ, Սթալինի ղեկավարութիւնը անդրադարձաւ պինուորական գործողութեանց վրայ, եւ վնասեց բանակին :

Սթալին շատ հետու էր ճակատին իրա – կան կացութիւնը հասկնալէ : Ան երբեք չայցելեց ճակատը կամ ապատագրուած քաղաքները, բայց կարճ չըլլանէ մը Մոսկուայի մէջ : Բազմաթիւ երեւակայական, զրական գործեր եւ նկարներ նուիրուեցան այս կարճ այցելութեան առթիւ : Մեւս – նոյն տեսիլը առանց հասկնալու իրական կացութիւնը, ան հրամաններ կ'արձակէր, պատճառ դառնալով զինուորներու կո – րուստին :

Օրինակ մը տամ : Այս համագումարին մասնակցողներուն մէջ ունինք մարեշալ Բաղրամեան, վարիչը հարաւ – արեւելեան ճակատին գործողութեանց, ան կը – նայ հաստատել ինչ որ պիտի ըսեմ :

Երբ 1942ին Մարքովի չըլլանին կացու – թիւնը խիստ ծանրացաւ, որոշեցինք զաղրեցնել գործողութիւն մը որ բանա – կին համար կրնար ճակատագրական հե – տեւանքներ ունենալ, եթէ չարունակ – ուէր :

Այս պարագան խմացուցինք Սթալինի, յայտնելով միանգամայն թէ կացութիւնը լուրջ էր եւ փոփոխութիւն մը պէտք էր գործողութեանց ծրագրին մէջ, որպէս զի թշնամին չփճացնէր մեր պինուորական կարեւոր համախմբումը :

Հակառակ ասոր, Սթալին հրամայեց չարունակել գործողութիւնը, մինչ Թըշնամին կը ձգտէր պաշարել Մարքովը, իսկ այդ չըլլանին բազմաթիւ պինուորական համախմբումներ ոչնչանալու եւ պաշար – ուելու սպառնալիքին տակ էին :

Վասիլեւսկիին հետախօսելով ըսի ։— « Ազգքանդը Միխայլովիչ, ձեռք քա – ձէս մը առ (Վասիլեւսկին ներկայ էր) եւ կացութիւնը պարզէ ընկերը Սթալինի » : Պէտք է յիշել թէ Սթալին իր ծրագիրներ – ը կը պատրաստէր օգտագործելով աչ – խարհի քարտէսը (Շարժում սրահին մէջ) : Այո, ընկերներ աչխարհի քարտէսով կը պատրաստէր ճակատի դիծը : Ընկերը Վա – սիլեւսկիի ըսի ։— «Ցոյց տուր անոր կա – յուքիւնը քարտէսի մը վրայ. ներկայ վի – ճակին մէջ. չենք կրնար յաջողութեամբ դուրս հանել մեր ծրագրած գործողու – թիւնները : Առաջին որոշումները պէտք է փոխուին և չահ մեր դասին :

Վասիլեւսկի պատասխանեց թէ հարցը արդէն ուսումնասիրուած էր Սթալինի կողմէ, եւ թէ ինք չուզեր այլեւս տեսնել զայն այս հարցի մասին, որովհետեւ ան կը գժկամակէր վիճիլ :

Վասիլեւսկիէն ետք, հետաձայնեցի ըՍ – թալինի իր ամառանոցին մէջ : Անոր տեղ Մալենկով առած էր ընկալուչը : Բացատրեցի թէ ճակատէն կը հետախօսէի եւ թէ կ'ուզէի անձամբ խօսիլ Սթալինի հետ :

Սթալին Մալենկովի միջոցով յայտնեց թէ կրնայի ըսելիքս Մալենկովի ըսել : Դարձեալ կրկնեցի թէ ես անձնապէս կ'ուզեմ խօսիլ մեր ճակատի մասին, չատ լուրջ խնդրի մը առթիւ : Սթալին միւս մտքին խօսքը կը կրկնէր, թէեւ ինքն ալ հետախօսին քովն էր :

Այս կերպ «մտիկ ընելէ» ետք, ըսաւ.— « Որոշուածէն բա՛ն մի փոխէք» :

Հետեւանքը մեր սպասածէն շատ աւելի դէշ եղաւ : Գերմանները պաշարեցին պինուորական մեր համախմբումները եւ մենք հարիւր հազարաւոր պինուոր կորնցուցինք :

Ահաւասիկ Սթալինի պինուորական «հանճար»ը, եւ ահա թէ ինչ արժեց մեզի :

Պատերազմէն ետք, ժողովի մը ընթացքին, ուր ներկայ էին Սթալին եւ Քաղաքական Բիւրոյի անդամները, Ամաստաս Իվանովիչ Միկոյեան յայտնեց թէ Խրուշչեւ ի – Ցաւելուածական գործառնութիւնները պակասած՝ էֆէնտին ուղեց ձեռքէ հանել երկու տուները եւ խնդրեց Ազգքանդր Փանոսեանէն որ պատշաճ ոտանաւոր մը յօրինէ, վաճառումը դիւրացնելու համար :

Երեւելի յանգաբանը՝ միշտ զուարթ, համակրելի եւ վայելչօրէն պերեւեր – ուած, կեանքի վերջալոյսին ողբալի վի – ճակ մը կը պարզէր եւ ալ չէր կրնար զո – հացնել Երուանդ էֆէնտիին ապերասան – տական քմայքները : Օրին մէկը ճամբու ղրին զինքը :

Ճակատագիրը այնպէս անօրինած էր, որ Նունիկ հանըմ իր կեանքը վերջացնէ Սամաթիոյ այդ զեղատեսիլ տանը մէջ : Յոնջած տարիներու բեռէն, խմատուն համակերպութեան մը անձնատուր եղած էր ան, ի սպառ հրաժարելով անկարելի տենչերէն : Ոչ մէկ գրգռում եղած էին, ոչ այլ ըղձալիքին մասին :

Կեանքը ապրած էր լայնօրէն, իր հաս – կըցած ձեւով, ու հիմա կ'երթար դէպի անծանօթը, որուն սպասած էր տարիներ հաւատարմութեամբ : Ցետին պահե – րուն՝ անարին վերեւ արտասուալից կանգնած Հերմինէն եւ Զարմինէն, հետ գհետէ նուագուն ազօթքի մրմունջներէն միակ պարբերութիւն մը կրցած էին քա – ղել մեծ մայրիկին շրթներէն.— « Եղիցին կամք Ք.»:

(Ծրդ եւ վերջ) ԱՐԱՄ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

«ՅԱՌԱՋ»Ի ՊԱՏՄՈՒԱԾՔՆԵՐԸ

ՆՈՒՆԻԿ ՀԱՆԸՄ

(ՊՈԼՍԱՀԱՑ ԻՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԷ)

●

— Հրաշալի է, բացատրեցի խնդավառութենէս վերացած, բան մըն ալ ա – նոր վրայ կը դրեմ եւ ձեզմէ մէկը կը պարտէ դաշնակին վրայ, «Շարխօշ Մա – նուկ»ին եղանակով :

Նորահարսի մը երազներով, յափշտակուած միամիտ հանին միտքէն չէր անցը – ներ թէ ծուռակ մը կը լարէինք իրեն դէմ, անառակ թոռնուհիներուն մեղսակցու – թեամբ ...

Վերջապէս, օր մըն ալ չկրցաւ համբերել եւ հրամայեց Անդինէին որ իր «կրօն փէչը» բերէ : Մեծ Նոր Գիւղացի սպասուհին օգնեց պառաւին, որ չըլլազեամն ու «սաթէն» կօշիկները հագնի, եւ նոյնիսկ իրեն ընկերացաւ մինչեւ մեր պարտէզը :

Վարպետ Մանուկ քամակը վերցնելով ձաղիկներու ածուին վրայէն, հարցականօրէն նայեցաւ այցելուհիին :Էհ, այդ տարեց կինը ղէչ աղէկ կոկած էր մազերը, բայց երեսը կորսուած էր բրնձախոշիի մէջ ...

Այն տանն, նշան ըրի Զարմինէին որ անցնի դաշնակին առջեւ, իսկ ես պատուհոն վազեցի Հերմինէին հետ : Ճանկարծօրէն, նուագին բամբ ձայնը կարեց միջոցը, տարտնուեցաւ պարտէզին մէջ, մենք ալ եղերքէն կախուած ընկերացանք եղա – նակին վայրի կչռոյթին .

Եայեան հին միտքերը ձգած ,— երե – սին՝ փուտրա, աչքին ալ սիւրմէ խաշած, — վիզիթ-քայի գացած է :— Ջաւալլըն չի նայիր իր փոք-երուն,— Ութ-սուն տարին շալակն առած,— կարգուելու եղած է ...

Հանին քնաւ չէր սպասեր այս հարուա – ծին : Դեռ չնստած իրեն երկարած աթո – ռին վրայ, սարսափահար դունչը մնկեց դէպի պատուհանը, ձեռքը – ոտքը դող – ղըղալէն :

— Չէ՞ք խպնիր, եումուրճախներ, մեծ մայրիկը մասխարա ընելու եղած չք, մըր – մըռաց ակռաներուն մէջէն :

Բայց, ո՞վ էր մտիկ ընողը : Աղջիկները պղտիկ վրէժ մը ունէին ընդդէմ իրենց հանիին : Ան հալածած էր զիրենք փոր – ձութեան մը համար, որմէ ինքն ալ չէր կրնար խուսափիլ այդ հասուն տարիքին : Ծաղրելու անդուլ փափաքէ մը մղուած, մենք չարունակեցինք հետեւիլ նուագին զարկերուն, յարաճուն խանդավառու – թեամբ .—

Նունիկ հանըմին խելիին եկած է .— կրօն փիստաճը վրան խաշած .— Բերայի աղջիկներուն պէս .— կը վազէ իր սիրա – ծին ետեւէն .— խրանթօշ Մանուկին .— Շարխօշ Մանուկին ... :

— Կերած ապուրնին նայեցէք... մատ մը «պօյ»ով, զործիս խառնուելու եղած

ՍԱՍՈՒՆԻ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԿԱՂ, 364 - 400)

17.— ԿՆՈՋ ՀՈՐԱՅՐՈՅՆ

Իսկ եթէ Տիրամօր հրամանով ինքն էլ Տիրամայրն էր եկել Սասուն, որ մեզ հետ ապրի ու տառապի, ինչպէս ապրում ու տառապում էին Սասնայ բոլոր մայրերը, եւ մենք, որ Տիրամօր զաւակներն էինք, չպիտի՞ ապրէինք նրա հոգսերով, նրա ցաւերով, նրա վիշտերով։

Ինչ որ լինի, Տիրամայրը եկել էր մեզ հետ ապրելու, մեզ հետ տառապելու։ Ինչպէ՞ս կարող էինք մենք չսիրել նրան, չպաշտել նրան։ Ինչպէ՞ս կարող էինք մենք չհաւատալ, որ Տիրամայրը մեզ հետ է, մեզ հետ կը լինի միշտ։

Տիրամայրը մեզ հետ էր, մեզ հետ էր ապրում, մեզ հետ էր տառապում։ Ամէն ինչ, որ մենք ունէինք, նրա շնորհիւ էր։ Ամէն ինչ, որ մենք ունէինք, նրա շնորհիւ էր։ Ամէն ինչ, որ մենք ունէինք, նրա շնորհիւ էր։

դակցութիւնները Պ. Տըլլըսի հետ : Առջի օր մասնաւորապէս քննեցին Հիւս. Ափրիկէ, Միջին Արեւելքի, Գերմանիոյ միացման եւ առեւտրական փոխանակութեանց խնդիրները :

Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻԱ

ՄԱՆԴԱՎԱՌ ՅՈՑՑԵՐ Ի ՊԱՏԻՒ ԹԻԹՈՑԻ

Յունիս 19ին խանդավառ ցոյցեր կատարուեցան, երբ մառեչալ Թիթօ ճառ մը կը խօսէր Մոսկուայի «Տինամօ» մարզադաշտին մէջ, 80·000 հանդիսատեսներու առջեւ : Թերթերը կը գրեն թէ Սթալինի բոլոր նկարները վար առնուած էին : Խ. Միութեան եւ Եուկոսլաւիոյ գրօշները կը ծածանէին ամէն կողմ : Լայն պաստառի մը վրայ կ'երեւար հետեւեալ արձանագրութիւնը .— «Կեցցէ՛ եղբայրական անկեղծ բարեկամութիւնը և գործակցութիւնը Խ. Միութեան եւ Եուկոսլաւիոյ միջեւ» : Թիթօ եւ Խրուշչեւ պաշտօնապէս չայտարարեցին փոխադարձ բարեկամութիւն՝ յաւիտեանս յաւիտենից : Պատահական չէ որ պաշտօնական ամպհոնին մօտենալով Տէր եւ Տիկին Թիթօ : Հինգ հազար երեսփոխանական մարդիկներ, մանչ եւ աղջիկ, անդադար կը ծափահարէին : Հանդիսութեան բացումը կատարեց Մոսկուայի քաղաքապետը : Մեզադործ բանուորի մը եւ հմայալարանի վերաբաներ էն առաջ խօսք առաւ Խրուշչեւ : Հաղիւ քանի մը խօսք արտասանած, կեզր. Կոմիտէին ընդհ. քարտուղարը ներողութիւն խնդրեց հիւրերէն եւ իր փոխարէն ղրկեց նեղուելով սաստիկ տաքէն : Ցետոյ սկսաւ փառաբանել Եուկոսլաւիան : «Ընկերվարութեան թշնամիները կը յուսային թէ պիտի երկարաձգուի այն վէճը որ ծագած էր Եուկոսլաւիոյ եւ Խ. Միութեան միջեւ , բայց կոսլաւիոյ եղան : Մենք, մարքս – լենին – յուսախաբ եղան : Մենք, մարքս – լենին – եանները, ամուր կապուած ենք սա նշանախօսքին . — «Ընչազուրկներ բոլոր երկիրներու, միացէք » :

Թիթօ պատասխանելով, ըսաւ թէ այլեւս ընդհարման ոչ մէկ ուղղակի վտանգ կը ծանրանայ աշխարհի վրայ, թէ պատրաստ է զործակցելու մեծ պետութեանց վարիչներուն հետ, վանելու համար ամէն ինչ որ կրնայ վտանգ մը կազմել խաղաղութեան համար : «Պատերազմէն խուսափելու լաւագոյն միջոցն է «զործօն համակեցութիւն» : Ցետոյ իր կարգին փառաբանեց երկու երկիրներուն բարեկամութիւնը : «Մեր ճամբաները տարբեր են , բայց մենք միեւնոյն նպատակին ուղղուած ենք » :

Հաւաքական ղեկոյց մը հրատարակուեցաւ խօսակցութեանց մասին :

Խ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ԵԳԻՊՏՈՍ

Կը հաստատուի թէ Պ. Շեպիլով 400 միլիոն սթերլին խոստացած է եղիպտոսի, Ասուանի ամբարտակին չինութեան համար, երկար պայմանաժամով եւ 2–4 առ հարիւր տոկոսով :

× Եղիպտոսի վարչապետը, գնդ. Նասըր ճառ մը խօսելով անգլիացի վերջին զինուորին հեռացման առթիւ, յայտարարեց .

— Մենք կ'ուզենք ձեռք բերել արաբական բոլոր երկիրներուն անկախութիւնը : Այսօր առաջին անգամ ըլլալով մեր մէջ կը զտնուի անկախ Մարոքի մէկ ներկայացուցիչը, գահաժառանգ իշխանը : Ու – նինք նաեւ ներկայացուցիչ մը Թունուզի կառավարութենէն : Կ'ուզենք որ մեր յառաջիկայ համագումարին ողջունենք ա – րաբական Ալժերիոյ անկախ ներկայացուցիչը » :

Ցետոյ անդրադառնալով Պաղեստինի հարցին, բացատրեց թէ պարտաւոր են զօրացնել իրենց ուժերը, իրականացնելու համար այդ երկրին անկախութիւնը : «Մենք ոչ Անգլիոյ դէմ ենք, ոչ ալ Ամերիկայի : Կը խնդրենք Արեւելքի թէ Արեւմուտքի բարեկամներէն օգնել մեր երկրին վերաշինութեան : Մենք թոյլ պիտի չտանք որ հրամաններ արձակեն օտար մայրաքաղաքէ մը, ըլլայ Ուաշինկթըն , Լոնտոն թէ Մոսկուա» :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԳԱՀԻՐԷի մէջ չարուան մը պիտի չինուի 110 մեթր բարձրութեամբ , Նէղոսի վրայ, սիրապետելով քաղաքին բոլոր յիշատակարաններուն վրայ :

ՍԱԿԱՐԱՆ (Յունիս 19) .— Ձոյլ ոսկի՝ 452·000, նափոլէոն 3210, ղուրդ· 3030 , անգլիական 4000, քսան տոլարնոց 16·000, թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1040, տոլար 389, ղուրդ· 93·50, պելժ· 7·70, լիր 0·60, փեզեթա 8·75 :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տիկին Մաննիկ Քոչարեան եւ զաւակը՝ Միքայէլ կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի հոգեհանգիստ պիտի կատարուի Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, իրենց ա – մուսնոյն եւ հօր՝ ՍՏԵՓԱՆ ՔՈՉԱՐԵԱՆի մահուան տարելիցին առթիւ, ինչպէս նաեւ Քոչարեան ընտանիքի մեռած անդամ – ներուն, Միքայէլ Սարգիսեանի, Տէր եւ Տիկին Գեղամ Կոստանեաններու յիշատակին :

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Այն Հայերը որոնք կը փափաքին հայերէն երաժշտութիւն ունկնդրել, կամ ծանօթութիւններ ստանալ հայ մշակոյթի եւ գեղարուեստի մասին, կրնան նամակով դիմել հետեւեալ հասցէին .—

RADIO-CENTRALE (section Française)
MOSCOU (U. R. S. S.)

Դիմումներուն գոհացում կը տրուի ա – մէն երեքշաբթի ժամը 19ին եւ ուրբաթ ժամը 20·30ին, կարճ ալիք 25 եւ 41 :

ԱՄԱՎԵՐՔ ՀԱՆԴԷՍ

Խոխի Խրիմեան վարժարանի, աշակերտներու ամավերջի հանդէսը, Կիրակի, 24 Յունիս, ժամը 16ին, վարժարանին սրահը : Կը հրաւիրուին բոլոր ծնողքները անխտիր, քաջալերելու համար իրենց զաւակները :

Արտասանութիւններ, երգեր եւ հայկական պարեր :

Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

ԱՄԱՎԵՐՔԻ ՀԱՆԴԷՍ

ՄԱՐՍԷԼ .— Սէնթ Անի հայկական դպրոցի ամավերջի հանդէսը տեղի կ'ունենայ այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 4ին, Պատ ութ կրան փէնի սրահին մէջ :

Ուսուցիչ է Պ.Վ. Մխիթիք (Վ. Պապուխեան) որ երեք տարի է կը պաշտօնավարէ ձեռնհասօրէն :

Գեղարուեստական բաժին երկսեռ աշակերտութեան կողմէ մանկական թատերախաղ մը, երգեր, արտասանութիւններ եւ զանազան անակնկալներ : Կը խնդրուի բոլոր ծնողքներէն եւ հայրենակից – ներէն իրենց ներկայութեամբ քաջալերել մեր աշակերտները :

Մուտքը ազատ է :

ԵԿԵՂԵՑԱՇԷՆ Տիկնանց Միութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է հետեւեալ նուէրները ի նպաստ Լիոնի եկեղեցւոյ շինութեան .— Ամերիկայէն Պ. Առաքել Եապճեան հարիւր տոլար : Տէր եւ Տիկին Մամուրեան Տիկին Պալեանի մահուան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հազար ֆր. : Կապոյտ Խաչի կողմէ քսան հազար ֆր. : Ամն երկու հազար ֆրանք :

Աղբատախնամ Տիկնանց Միութիւնը շնորհակալութեամբ ստացած է Պ. Ճ. Պահատուրեանէ երկու հազար ֆր., փոխան ծաղկեպսակի հանդուցեալ Յովհաննէս Զաքարեանի մահուան առթիւ :

ԿՈՉ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին 1956 - 1957 տարեշրջանի արձանագրութիւնները սկսած են : Անոնք որ կը փափաքին ղրկել իրենց զաւակները, պէտք է փութան այժմէն իսկ դիմում ընել տատուէթեան տեսչութեան :

Վարժարանին նպատակն է՝ պատրաստել մէջնակարգ ուսման պաշարով օժտուած եւ հայեցի դաստիարակութիւն ըստացած ճշմարիտ Հայուհիներու սերունդ մը : Դպրոցասէրի ուսման ծրագիրը կ'ընդգրկէ երկու ուրոյն բաժիններ . —

Ա.) Ֆրանսականը, որ տատապէս կը հետեւի պետական լիսէներու արդիական բաժնի պաշտօնական ծրագրին —անգլերէն եւ սպաներէն լեզուներով — կը պատրաստէ պրեվէի եւ պաքալորէայի :

Բ) Հայկականը որ կ'օժտէ սանուհինեը հայագիտական ծանօթութիւններով , հայ լեզուի, գրականութեան, հայ կրօնի եւ պատմութեան, Հայաստանի աշխարհագրութեան մարզերուն մէջ :

Աշակերտուհիներ կ'ընդունուին ութ տարեկանէն սկսեալ : Տարեվճարն է 120 հազար ֆրանք, վճարելի եռամսեայ եւ կանխիկ :

Աւելի մանրամասնութիւններու համար դիմել տեսչութեան :

1, Bld. du Nord. Le Raincy (S. et O.)

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Համազգայինին – դի Հայր. Միութեան Լիոնի մասնաճիւղին : Կիրակի, 24 Յունիս ,առաւօտէն մինչեւ ժամը 9, Տէրեն, Պ. Նազարի պարտէզին զովասուն ծառերու հովանին տակ :

ԲԱՑՈՒՄԱԾ ԵՆ

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

Արձանագրութիւնները 1956 – 1957 տարեշրջանին համար : Դիմումները կ'ընդունուին մինչեւ .—

ՅՈՒԼԻՍ 15

Շուտով դիմել տեսչութեան՝
26, Rue Troyon, Sèvres (S. et O.).

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՀԱԻԱՔՈՅԹ

Կազմակերպուած «Սիլման – Կոմիտաս» երգչախումբի կողմէ : Այս կիրակի ժամը 4էն 10 Ազգ· Տան թատերասրահը : 32 ռիւ տը Թրէվիզ :

Կը հրաւիրենք երգչախումբին բոլոր անդամները եւ համակիրները :

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԲՆՈՒԹԻՒՆ

Ֆ. Կ. Խաչի Կրընոպլի մասնաճիւղի դպրոցին աշակերտներուն տարեվերջի քննութիւնները տեղի պիտի ունենան այս կիրակի առաւօտ ժամը 9ին, դպրոցին սրահին մէջ :

Կը հրաւիրուին բոլոր ծնողները եւ համակրակութիւնը :

ԾՈՎԱՑԻՆ ՊՏՈՑՏ ՄԸ

Կազմակերպուած Ֆ. Կապ. Խաչի Ալֆորվիլի մասնաճիւղին կողմէ :

Յուլիս 1ին դէպի Թրեփոր :

Արձանագրութեան համար դիմել Տիկին Հ. Պետրոսեանի :

4, Ռիւ տը լա Թանիշ, Ալֆորվիլ :

Օթոքարը կը մեկնի ժամը 7ին Փլաս Քարնոյէն եւ Փըթի Փոնէն :

Դին՝ 1100 ֆրանք :

ՊՏՈՑՏ ԴԷՊԻ Խ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Փարիզ – Պերլին – Վարշաւա, Պրեսթ – Լիթովսք , Մոսկուա (երկու օր մնալով) եւ Երեւան (տասը օր) չոգեկառքով, բոլոր ծախքերը միասին՝

ԵՐԹՈՒԴԱՐՁ 145·000 ՖՐ·

Մինչեւ Մոսկուա չոգեկառքով, յետոյ Երեւան (ութ օր) օդանաւով, բոլոր ծախքերը միասին՝

ԵՐԹՈՒԴԱՐՁ 180·000 ՖՐ·

Ընդունելի են բոլոր հպատակութիւնները եւ Նանսէնեան անցագիրները :

Ճամբորդութիւնը Յուլիս, Օգոստ· եւ Սեպտեմբեր ամիսներուն :

Գրել՝

Noubar Agopoff
168, Rue du Temple - Paris (3e).

Ձներկայանալ անհամբ : Գրաւոր հաղորդել բոլոր անհրաժեշտ մանրամասնութիւնները՝ (անուն, ծննդավայր, ծննդեան թուական, հպատակութիւն, եւն.) :

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷԼ .— Հ. Ց. Դ. «Քրիստափոր» ենթակոմիտէի ժողովը այս չաբաթ ,ժամը 20·30ին, սովորական հաւաքատեղին : Կարեւոր օրակարգ : Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ : Բացակաները նկատի պիտի առնուին :

ԼԻՈՆ .— Հ. Ց. Դ. Վարանդեան կոմիտէն ընդհ· ժողովի կը հրաւիրէ Լիոնի բոլոր ընկերները այս ուրբաթ ժամը 20·30ին, Ցոյներու սրահը, 5 ռիւ Պօն – ֆուա : Խիստ կարեւոր օրակարգ :

ԱՆԻԷՌ .— Հ. Ց. Դ. Արամ ենթակոմիտէն ժողովի կը հրաւիրէ իր շրջանի ընկերները այս ուրբաթ ժամը 21ին, Ծանօթ հաւաքատեղին :

ՇԱԻԻԼ .— Հ. Ց. Դ. «Արդութեան» խումբի ժողովը այս չաբաթ , ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՊԱՆԵԼՕ ԲԱՇԱՆի Ֆ. Կ. Խաչի մասնաճիւղի վարչութիւնը ընդհ· ժողովի կը հրաւիրէ ընկերուհիները այս չաբաթ ,ժամը 21ին, ընկ· Բ. Պասմաճեանի բնակարանը : Օրակարգ .—Ընտրութիւն նոր վարչութեան :

ՎԱԼԱՆՍ

Վալանսի Ազգ· դպրոցի ամավերջին հանդէսը, հովանաւորութեամբ Ազգ· Միութեան, այս չաբաթ, ժամը ճիշդ 21ին : Քաղաքապետական թատրոնին մէջ :

Արտասանութիւն, խմբերգ, մեներգ եւ երկու բարոյալից կատակերգութիւն :

Մուտքը ազատ է :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Օդնական խոհարար մը Մոնմորանսիի Հանդստեան Տան համար :

Դիմել Աղբատախնամ դրասենեակը՝ 32 ռիւ տը Թրէվիզ :

ՍՏԻՊՈՂԱԲԱՐ Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Երիտասարդ մը (20 – 30 տարեկան) , նոյնիսկ ուսանող ,կէս օրուան աշխատանքի համար : Դիմել Թերթիս վարչութեան ժամը 2·30էն 7 :

DEPOFERM
Dépot d'Usine
8, Rue de la Providence
Marseille, 1e ARR.

Fermeture ECLAIR
Dorée le mètre 196 Frs.
Emaillée le mètre 250 Frs.

Fermeture ROLL
Prix d'Usine

Fil à COUDRE
Simili 25 grs.
La boite de 10 625 Frs.
Bouton Galalith
et divers fournitures confections.

ԳՐԻԳՈՐ ՎԱՀԱՆԻ ԵՂԱՆԱԿԻՍ ՎԵՐՋԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ ՄԱՐՍԻԼԻՈՅ ՄԷՋ

Այս Շաբաթ երեկոյ , ժամը 21ին — Սրահ Մազընօ

Երկուեւկէս ժամ ծիծաղ պատճառող ազգային կատակերգութիւն մը

ՄՆԿԼՋԱԿՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

Երեք արար, հեղինակ՝ ԳՐԻԳՈՐ – ՎԱՀԱՆ

Կը մասնակցին (Այբուբենի կարգով) Օրիորդներ Մարի Ափարեան, Լուիզ Թօփսաճալեան, Շողակաթ Խրալեան եւ Վարդուհի Միսքիճ :

Պարոններ՝ Արզումանեան, Միսաք Խրալեան, Յարութիւն Դանիէլեան , Ժան Մակարեան, Օննիկ Յակոբեան :

Մուտքի գիները՝ 200, 300 եւ 500 ֆրանք :

ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԷՆ ՓԱՐԻԶ ԱՅՑԵԼՈՂ ՀԱՅԵՐԸ

Եթէ կ'ուզեն կնոջական նորաձեւութեան վերաբերեալ որեւէ գնում կատարել՝ իրենց իսկ շահուն համար պէտք է անգամ մը այցելեն

Կ. ԳԱԶԱԶԵԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ
ՓԱՐԻԶԵԱՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ

CLAIRE COMTE

COUTURE

17, Boulevard des Capucines Café de la Paix ին դիմացը

ՕՓԵՐԱՅԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻՆ ՎՐԱՅ

Տարւոյն բոլոր եղանակներուն, ամենավերջին նորաձեւութեանց համաձայն եւրոպական ընտիր կերպասներ, անթերի կարուածք .

ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐ :

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, rue de Trévise, Paris-9e

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
22
ՅՈՒՆԻՍ
•
VENDREDI
22 JUIN
1956

2ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7610 — 32e ANNEE

Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3421

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

Ա՛ՀԳ ԵՆՔ ԹԷ «ԱՇԻՐԷԹ»

•

Քիչ անգին պիտի կարդաք պաշտօնա-
կան զեկոյց մը՝ Հալէպի առաջնորդարա-
նին առորագրութեամբ :

Պիտի կարդաք եւ ապահովաբար պիտի
չհրնաք զսպել ձեր վրդովումը, ի՛նչ ը-
ւանանք ալ ունենաք :

Դժուար էր երեւակայել այդքան ան-
պատիւ եւ ապշեցուցիչ արարք, ոչ թէ որ եւ
իմքակցութեան անունով, այլ եւ հասա-
րակ անհատի մը կողմէ :

Առաջին անգամ չէ որ դաս մը մարդիկ
խուժանաւարի հրձիգի դեր կը կատարեն
Հալէպի մէջ :

Կը յիշենք իրենց զրպռիչ եւ ծապլվա-
րական ցոյցերը՝ փողոցէ փողոց, արաբե-
րէնի թարգմանուած նշանախօսքերով եւ
վայրենի կանչերով :

Դեռ երկուան պատմութիւն է մատամ
էօժէնիներու առաջնորդութեամբ կատար-
ուած անբարոյական ելոյթը՝ Քառասնից
Մանկանց տաճարին մէջ :

Իսկ այս վերջինը, Յունիս 7ին պանդոկ
Պառոնի մէջ սարքուած ղաւը այդ բոլո-
րին թագուպսակն է :

Կը նշանակէ թէ դաւագիրները կանղ
պիտի չառնեն որեւէ նենգութեան եւ
ստորնութեան առջեւ, զազրութը կազմա-
լուծելու եւ անանուն «աշիրէթ»ի մը վե-
րածելու համար :

Եւ այս՝ հիւրընկալ երկրի մը մէջ , ուր
չափազանց դիւրազգած են մամուլը եւ
հանրային կարծիքը :

Քառասնից Մանկանց տաճարին մէջ
կատարուած խայտառակութիւնը տեղա-
կան մամուլին կողմէ արձանագրուեցաւ
յանդիմանական եւ ճոխացեալ մանրամասնու-
թիւններով :

« Ազդասէրները » այս առթիւ ալ
պարտք սեպած էին առաջ նիւթ ճարել ,
մխիթարը պղտորելու համար :

Անշուշտ այս անգամ աւելի պիտի փա-
սաւորուին Օթէլ Պառոնի հատընտիր է-
ֆէնտիները, քանի որ յատկապէս հրաւէ-
րած են տեղական թերթերու խմբագիր-
ները եւ լրագրողները :

Ո՞ւր կ'ուզեն հասնիլ այս տարեց կամ
երիտասարդ խելագարները :

Կ'ուզեն հով ցանել եւ փոթորի՞կ հնձել,
մասալներ պատմելով արաբական մամու-
լին եւ միշտ զբաղեցնելով պետական շըր-
ջանակները :

Կ'ուզեն Օթէլ Պառո՞ն փոխադրել ազդ·
առաջնորդարանը, ամերյական յաւակ-
նութիւններով :

Կ'ուզեն բաժան – բաժան հօտերո՞ւ
վերածել զաղութ մը, որ այնքան պնա-
հառուած է իր խաղաղ եւ չինարար աշ-
խատանքով :

Պաշտօնական զեկոյցը իրաւամբ այս
« Համախմբումները » կը նկատէ «ձղճիմ
փոքրամասնութիւն մը, որ ազգին անու-
նով արտայայտուելու իրաւունք չունի »:

Շատ աւելի ճշգիմ է եւ պիղծ՝ իրենց
այս նոր արարքը :

Արթնցէ՛ք, հէ՛յ ազաներ, էֆէնտիներ
եւ վարձու դպիրներ :

Օթէլ Պառոնի պատերն անգամ պիտի
անիծեն ձեզ :

Հալէպի փողոցներն ու խաները բան մը
չե՞ն խօսիր ձեր յամքած սիրտերուն :

Քանի մը ժամ անդին Տէր Զօրն է :

Ի՛նչ չուտ մոռցաք Եփրատի ափերէն
արձակուած աղաղակները ...

Զափազանց երկար տեւեցին այս խեղ-
կատակութիւնները, թունաւորելով հան-
րային կեանքը Միջին Արեւելքի մէջ :

Սթափեցէ՛ք, նկատի առնելով եթէ ոչ
ուրիշ բան, գոնէ քաղաքական կացու-
թեան ելեւէջները եւ հիւրընկալ ազգերուն
անսահման համբերութիւնը :

Որ եւ է դիմակ չի կրնար փրկել ձեր
սեւ երեսը :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԹՈՒՐՔԻԱ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՑ

ԳՐԱՒԵԼ ԿԻՊՐՈՍԸ

•

Լոնտոնի թերթերուն տեղեկութեանց
համաձայն, Թուրքիա հանդիսաւորապէս
ազդարարած է Մեծն Բրիտանիոյ թէ պի-
տի չընդունի որեւէ կարզադրութիւն որ
կրնայ Յունաստանի դերիշխանութեան
տակ դնել Կիպրոսը : Ի հարկին կզգին պի-
տի զբաւէ զինու զօրութեամբ, իր ռազ-
մավարական եւ քաղաքական շահերը
պաշտպանելու համար :

« Այ Մէյ » Թուրք պաշտօնական աղ-
բիւրներէ քաղելով կ'ըսէ թէ այս ազդա-
րարութիւնը իսկական վերջնագիր մըն է ,
որ յանձնուած է Յունիս 18ին : Այդ ծա-
նուցագրով, Անդարա կը յիշեցնէ թէ
Թուրքիա Կիպրոսը Մեծն Բրիտանիոյ
ձգեց առաջին մեծ պատերազմէն վերջ եւ
եթէ դերիշխանութեան փոփոխութիւն մը
պիտի կատարուի, պէտք է իրեն վերա-
դարձնել կզգին :

Անգլիոյ վարչապետը արտակարգ նիս-
տի հրաւիրեց դահլիճը, քննելու համար
կացութիւնը զինուորական վարիչներու եւ
կուսակալ Հարտինկի հետ : Կառավարու-
թիւնը այժմ որոշած է յարաբերական
ինքնավարութիւն մը շնորհել Կիպրոսի ,
բայց իր առջեւ կը տեսնէ երեք մեծ դժ-
ուարութիւններ : Նախ, տարիք է երաշ-
խիքներ ստանալ Թուրք փոքրամասնու-
թեան համար, քանի որ Յոյները մեծա-
մասնութիւն պիտի կազմեն որեւէ ընտր-
եալ Ժողովի մէջ : Երկրորդ՝ ստիպուած
են նկատի առնել Թուրքիոյ անհաշտ դիր-
քը : Եւ երկրորդ՝ մտահոգ Հարտինկ բո-
լորովին հակառակ է Մակարիոս արք·ի :
Աշխատաւորականները եւ մաս մը պահ-
պանողականներ կը կարծեն թէ աքսորա-
կան մետրոպոլիտը միակ իրաւասու բա-
նակցողն է, իսկ կուսակալը որեւէ դնով
չուզեր բանակցիլ անոր հետ :

Իտալիոյ արտաքին գործերու նախա-
րարը, որ Լոնտոն կը սպասուի այսօր –
վաղը, երկար տեսակցութիւն մը ունեցած
է Հռոմի յունական դեսպանին հետ եւ կը
կարծուի թէ կրնայ միջնորդի դեր կա-
տարել :

Անգարայի մէջ մեծ դժգոհութիւն
պատճառած է Անգլիոյ նոր դիրքումը, մա-
նաւանդ ծրագրուած ինքնորոշման թուա-
կանին ճշդումը :

Թուրքիոյ արտաքին նախարարը ,
Ֆուատ Քէօփրիւլիւ , որ այդ պաշտօնը կը
վարէր 1950էն ի վեր , իր հրաժարականը
յանձնեց վարչապետ Մենտերէսի : Հրա-
ժարականը ընդունուեցաւ եւ արտաքին
գործերու նախարարութիւնը առժամա-
պէս յանձնուեցաւ ներքին գործերու նա-
խարարին , Խոհէմ Մենտերէսի :

× *Թուրքիոյ Ազգ· ժողովը հեռագիր մը*
ուղղեց աշխարհի բոլոր խորհրդարաննե-
րուն , աղդարարելով թէ «Կիպրոսի դա-
յիֆեական մէջ որեւէ փոփոխութիւն ան-
նախատեսելի հետեւանքներ պիտիունենայ
ոչ միայն Թուրքիոյ , այլեւ համաշխար-
հային խաղաղութեան տեսակէտով » :

Ալժերիոյ բարենորոգումներու ծրա-
գիրը վաւերացուեցաւ նախարարական
խորհուրդին կողմէ : Երկիրը պիտի բաժ-
նուի 12 նահանգներու, պիտի ընտրուին
խառն համայնքները, հիմնովին պիտի
վերանորոգուի կեդրոնական վարչութիւ-
նը : — Առջի օր չորս Եւրոպացիներ ըս-
պանուեցան Ալժէի եւ Պլիտայի մէջ, 14
հոգի ալ վիրաւորուեցան : Կռիւները կը
չարունակուին սահմանային շրջաններու
մէջ : 120 զինուորներ ծուղակն ինկան Սի-
ոի Պէլ Ապպէսի մէջ : Տասնըհինգ հոգի
մեռած , հարիւր հոգի անհետացած են :
Մեծ խուճապ կը տիրէ Ալժէի մէջ :

ՆՈՐԷՆ ԱԶԳԱԴԱՒ ՁԵՌՆԱՐԿ ՄԸ ՀԱԼԷՊԻ ՄԷՋ

•

ՀՄԲ·— Հալէպի Ազգ· Առաջնորդարա-
նը հետեւեալ զեկոյցը հաղորդած է մա-
մուլին, Յունիս 14 թուականով ·—

Տեղական մամուլէն վրդովմամբ տեղե-
կացանք թէ , 7 Յունիսի 1956, Հինգշաբ-
թի առաւօտ Հալէպի պանդոկներէն Պա-
ռոնի մէջ պանդոկապետը Արմէն Մպղում-
եանի որդի Պ· Գրիգոր Մպղումեանի հը-
րաւէրով եւ յանուն «Կիլիկիոյ կաթողի-
կոսութեան պաշտպանութեան Սուրիա –
Հայերու Համախմբում»ին հաւաքոյթ մը
տեղի ունեցած է ներկայութեամբ տեղա-
կան թերթերու խմբագիրներու եւ լրա-
դրողներու :

Համաձայն նոյն թերթերու հրատարա-
կութեանց , Պ· Գրիգոր Մպղումեան խո-
սելով այսպէս կոչուած «Համախմբում»ի
անունով , յայտարարած է դէխաւորա-
բար թէ՝

Ա.—Պէտք չէ մնացած կուսակցութիւն-
ներու , որոնք հիմնուած էին Օսմանեան
շրջանին , պահպանելու համար Հայոց դո-
յութիւնը :

Բ.— Հայերը պէտք է ձուլուին Սու-
րիացի ժողովուրդին մէջ :

Գ.— Հայոց Եկեղեցին եւ Կիլիկիոյ Կա-
թողիկոսութիւնը դերծ պէտք է մնան կու-
սակցական պղտեցութիւններէ :

Յարդելով հանդերձ անհատական կար-
ծիքներու եւ տեսակէտներու արտայայ-
տութեանց ազատութիւնը , իրրեւ միակ
եւ վերին պատասխանատու Հայ համայն-
քը ազգային կեանքին , հարկ կը տեսնենք
հետեւեալ ճշդումները ընել ·

1·— Կիլիկիոյ Հայոց Կաթողիկոսու-
թեան Պաշտպանութեան Համախմբումի
անուան տակ հաւաքուած մարդիկ , Սու-
րիոյ եւ Լիբանանի օրինաւոր ազգային իշ-
խանութեանց հակադրուած տարրերու
ճակատ մը կը կազմեն , ճղճիմ փոքրա-
մասնութիւն մը , որ Ազգին անունով ար-
տայայտուելու իրաւունք չունի :

2·— Պանդոկապետ Պ· Մպղումեան
դիտումնաւոր կերպով կ'ակնարկէ հայ
կուսակցութիւններու եւ Սուրիոյ հանրա-
յին կարծիքը զրպռելու նպատակը կը հե-
տապնդէ , երբ շատ լաւ գիտէ թէ ազգա-
յին եւ եկեղեցական մեր կեանքին մէջ ,
ազգին կողմէ օրինաւորապէս ընտրուած
համայնական եւ հոգեւոր մարմիններն են
միայն , որ կը զբաղին համայնքի եւ եկե-
ղեցիի գործերով , ինչպէս նաեւ , այս
պարագային , կաթող· ընտրութեամբ :

Կը ժխտենք զոյութեան իրաւունքը նը-
ման ակնարկութեան մը , եւ կը չեշտենք
կարեւորութեամբ , որ ըլլայ Հայ·Եկեղե-
ցին , ըլլան ազգային մարմինները , ըլլայ
Կաթողիկոսարանը , վերծ կը մնան կու-
սակցական եւ քաղաքական ամէն ազդե-
ցութենէ :

Կ'ընդգծենք այս առթիւ , որ Կիլիկիոյ
կաթողիկոսական ընտրութիւնները տեղի
ունեցան ազգային օրինաւոր եւ ներպատճ
մարմիններէ բխած կաթող· ընտրութեան
Պատմ· ժողովին կողմէ , ինչ որ կը հա-
մապատասխանէ սահմանադրական եւ ե-
կեղեցական մեր օրէնքներու տառին ու ո-
գիին :

Վրդովումով կը մերժենք այն անտեղի
վերագրումը թէ քաղաքական ազդեցու-
թիւններ դեր կը խաղան [illegible] վարչութեան
[illegible] , տայլաձակ ամ-
բոխավարութիւն , սուտ եւ զրպարտու-
թիւն է այս կարգի ամէն ամբաստանու-
թիւն : (Կնիք)

ՖՐԱՆՔԵԻԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԽՕՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՎԵՐՋԱՑԱՆ

•

ՏԱՐԲԵՐ ՏԵՍԱԿԻՑՆԵՐ Ի· ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ

Յունիս 20ին վերջացան Ֆրանքեւամե-
րիկեան խօսակցութիւնները : Պաշտօնա-
կան զեկոյցը միշտ կը գոհանայ ընդ-
հանուր խօսքերով : Ինչպէս դիտել կու-
տան տեղական թերթերը , կարելի չէ ե-
զած գործնական արդիւնքի մը յանդիլ
մանաւանդ Ի· Միւթեան հետ եղած
յարաբերութեանց մասին : Պ· Փինօ քա-
յտարած է թէ Ֆրանսա չի կրնար մերժել
նոր ձեռնարկներ՝ աւելի լայն փոխանա-
կութիւններ հաստատելու համար Ի· Մի-
ութեան հետ , տնտեսական եւ մշակութա-
յին դեմի վրայ : Ուրեմն ցանկալի կը
դանէ որ Մ· Նահանգներն ալ նոյն ճամ-
բան հետեւին : Ամերիկացիները չեն հա-
մոզուած , եւ կը չարունակեն վերապահ
դիրք մը բռնել Մոսկուայի մէջ կատար-
ուած փոփոխութեանց հանդէպ :

Ֆրանսայի արտաքին նախարարը այս
առթիւ յիշած է ընկերվարական այցե-
լուներուն եւ իրեն եղած ընդունելութիւն-
ները Մոսկուայի մէջ , ըսած է թէ անհա-
տական ազատութեան մասին յայտարա-
րութիւններ ըրաւ լեհական թերթի մը որ
ամբողջութեամբ տպեց զայն , եւայլն :
Աւելի ընդլայնելով իր տեսակէտը , յայ-
տարարած է թէ Ֆրանսա հաւատարիմ կը
մնայ Արեւմուտքի հետ կնքուած դինակ-
ցութեանց , բայց միեւնոյն տեսն «ճիշդ մը
կը փորձէ վերցնելու համար Երկաթեայ
Վարագոյրը :

×*Պաշտօնական զեկոյցը կ'ըսէ թէ եր-*
կու կառավարութիւնները անհրաժեշտ կը
դանեն որ բանակցութիւններ կատարուին
արեւմտեան եւ արեւելեան Գերմանիոյ
միջեւ , երկու մասերը միացնելու համար :
Երկու կառավարութիւնները ամէն ջանք
պիտի թափեն , որպէս զի աւելի ազդու
միջոցներ ձեռք առնուին Ազգաժողովին

ԹԻԹՕ ՄԵԿՆԵՑԱԻ ՄՈՍԿՈՒԱՅԷՆ

Եուկոսլաւիոյ նախագահը , մեկնեցաւ Թիթօ Մոսկուայէն Յունիս 20ին , երկու համաձայնութիւններ կնքելով : Առաջինը կը վերաբերի կառավարական յարաբերութեանց , եւ ստորագրուած է իր եւ մաուեչալ Բուլկանինի կողմէ : Երկրորդը կը ճշդէ ռուս եւ եուկոսլաւ հա-
մայնավար կուսակցութեանց յարաբերու-
թիւնները եւ ստորագրուած է Թիթոյի եւ
Խրուշչեւի կողմէ :

Համաձայնութիւնները ստորագրելէ
ետք , երկու պետութեանց վարիչները սի-
րալիր չնորհաւորութիւններ ուղղեցին :
Թիթօ կերմօրէն սեղմեց Մոլոթովի ձեռ-
քը : Ազգ· պաշտպանութեան նախարարը ,
մաուեչալ Ժուկով ճառ մը խօսելով ըսաւ·

(Շար·ը կարդալ Դ· էջ)

միջոցաւ , տնտեսական եւ արհեստագի-
տական օգնութիւն տրամադրելու համար
նուազ բարգաւած երկիրներու : Երկու
կառավարութիւնները անհրաժեշտ կը գա-
նեն համաձայնութիւն մը , նոյնիսկ
մանակի , զինաթափութեան մասին : Ի –
րենց կարծիքով այդպիսի համաձայնու-
թիւն մը կրնայ դիւրանալ դինեալ ուժերու
միակողմանի կրճատումով : Երկուքն ալ
համաձայն են որ արդիւնաւէտ դէն –
քերը եւ հիւլէական ուժը գործածուի մի-
այն խաղաղասիրական նպատակներու
համար :

Եւ վերջապէս , երկու կառավարու-
թիւնները յատուկ կ'արձանագրեն ժողովր-
դական Չինաստանի բացակայութիւնը
Ազգաժողովին մէջ եւ կը խոստանան յա-
րաւելօրէն աշխատիլ որ ճանչցուի անոր
ներկայացուցչութեան իրաւունքը :

Երկու նախարարները խօսած են նաեւ
Ալժերիոյ մասին , բայց Մ· Նահանգները
նոր յանձնառութիւններ չեն ստանձնած :
Պ· Փինօ Այզընհաուերի հետ ալ խօսած է
այս մասին , եւ նախագահը հետաքրքրու-
թեամբ լսած է , յոյս յայտնելով որ տագ-
նապը պիտի լուծուի մօտ օրէն :

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ ՀԱՐԿԱՎՈՐ ՀԱՍՑԵ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՍՀ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐՆԵՐԻ ԵՎ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ԿԱԶՄԻ ՕՐԳԱՆ

Հիմնադրվել է 1921 թվականի հոկտեմբերի 1-ին

Հրատարակվում է ամեն օր

Գին 15 կոպ.

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՀԱՄԱՐ

ՀՈԳԵՎՈՐ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Ամեն անգամ, երբ ես հանդիպում եմ Հայրենիքի համար հոգեվոր հանդիպումների, ինձ միշտ տանջում է մի հարց. ինչպե՞ս պետք է ներկայացնել մեր ժողովրդի հոգեվոր կերպարը, որպեսզի նրա մեջ ամենից առաջ ընդգծվի այն, ինչը մեր ժողովրդի ամենաբնորոշ գիծն է, ինչը նրան տարբերում է մյուս ժողովուրդներից, ինչը նրա ինքնատիպությունն է, ինչը նրա ազգային դիմագիծն է կազմում։

Ես կարծում եմ, որ մեր ժողովրդի հոգեվոր կերպարի ամենաբնորոշ գիծը նրա հոգեվոր հանդիպումն է։ Ինչպե՞ս է հանդիպում մեր ժողովուրդը։ Ինչպե՞ս է հանդիպում մեր ժողովուրդը իր հոգեվոր ժառանգությանը, իր պատմությանը, իր ներկային, իր ապագային։ Ինչպե՞ս է հանդիպում մեր ժողովուրդը իր հոգեվոր ժառանգությանը։ Ինչպե՞ս է հանդիպում մեր ժողովուրդը իր պատմությանը։ Ինչպե՞ս է հանդիպում մեր ժողովուրդը իր ներկային։ Ինչպե՞ս է հանդիպում մեր ժողովուրդը իր ապագային։

Ես կարծում եմ, որ մեր ժողովրդի հոգեվոր կերպարի ամենաբնորոշ գիծը նրա հոգեվոր հանդիպումն է

ՍՈՒՆԿ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԿԱՂ, 364 – 400)

18.— ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՊԱՏՄԵԼ

Եւ ոմանք ինձ կ՚ըսեն, թէ տարաւորութիւն մը կ՚ունենայ, որ ես հոլով մը կ՚ընեմ հոկտեմբեր 18-ի ապստամբութեան, որ ամբողջ Հայաստանի համար մեծ նշանակութիւն ունեցաւ, եւ որ ամբողջ աշխարհի հայութեան համար ալ մեծ ազդեցութիւն ունեցաւ։ Ես չեմ ուրանար, որ ես ալ կը մասնակցէի այդ ապստամբութեան, բայց ես ինծի համար չեմ գրեր, այլ ուրիշներու համար, որոնք ոչինչ գիտեն այդ մասին։ Ես կ՚ուզեմ, որ ապագայ սերունդները գիտնան, թէ ինչպէս ստեղծուեցաւ Հայաստանի Հանրապետութիւնը։ Ես կ՚ուզեմ, որ ապագայ սերունդները գիտնան, թէ ինչպէս ստեղծուեցաւ Հայաստանի Հանրապետութիւնը։ Ես կ՚ուզեմ, որ ապագայ սերունդները գիտնան, թէ ինչպէս ստեղծուեցաւ Հայաստանի Հանրապետութիւնը։

— Ձեր կարծիքով ի՞նչ է պատճառը, որ հայ ժողովուրդը այսքան դժբախտութիւններ կրեց իր պատմութեան ընթացքին։

— Պատճառները շատ են, եւ ես չեմ ուզեր զանոնք թուել։ Ես կ՚ուզեմ միայն ըսել, որ հայ ժողովուրդը ունեցած է իր պատմութեան ընթացքին ոչ միայն ներքին, այլ նաեւ արտաքին թշնամիներ։ Ան ունեցած է թշնամիներ, որոնք ուզած են զայն ոչնչացնել, եւ ան ունեցած է նաեւ բարեկամներ, որոնք ուզած են զայն օգտագործել իրենց նպատակներուն համար։ Ես կ՚ուզեմ, որ ապագայ սերունդները գիտնան, թէ ինչպէս ստեղծուեցաւ Հայաստանի Հանրապետութիւնը։ Ես կ՚ուզեմ, որ ապագայ սերունդները գիտնան, թէ ինչպէս ստեղծուեցաւ Հայաստանի Հանրապետութիւնը։

— Ձեր կարծիքով ի՞նչ է պատճառը, որ հայ ժողովուրդը այսքան դժբախտութիւններ կրեց իր պատմութեան ընթացքին։

— Պատճառները շատ են, եւ ես չեմ ուզեր զանոնք թուել։ Ես կ՚ուզեմ միայն ըսել, որ հայ ժողովուրդը ունեցած է իր պատմութեան ընթացքին ոչ միայն ներքին, այլ նաեւ արտաքին

— Համոզուած եմ թէ Ֆ. Միւրթեան եւ Եուկոսլաւիոյ ժողովուրդները ձեռք ձեռքի պիտի քալեն դէպի խաղաղութիւն եւ ընկերվարութիւն։ Մենք մեր կարելին պիտի փորձենք ապահովելու համար աշխարհի խաղաղութիւնը. բայց եթէ սակ – պեն մեզ պատերազմիլ, մենք միասին պիտի ըլլանք նորէն, ինչպէս վերջին պա – տերազմին առեն, կռուելու համար յօ – դուտ մարդկութեան »։

Ինչպէս դիտել կուտան իրազեկները, Մոսկուայի յայտարարութիւնը կը նուի – րագործէ երկու պետութեանց հաշտու – թիւնը, կը ճղդէ անոնց տեսակէտները կարգ մը հարցերու մասին, բայց իրական նորութիւն մը չի յայտներ։ Մ. Նահանգ – ներուն մէջ վերապահութեամբ ընդունե – ցան այս յայտարարութիւնը։ Անգլիոյ եւ արեւմտեան Գերմանիոյ քաղաքական շրջանակներուն մէջ վտանգաւոր կը գտ – նեն երկու համայնավար պետութեանց մերձեցումը եւ համամտութիւնը կարգ մը միջազգային խնդիրներու մասին։

ԵԳԻՊՏՈՍ ՅՈՒՅԱԴՐԵՑ ԻՐ ՆՈՐ ՋԷՆՔԵՐԸ

Յունիս 20ին հսկայական զօրահանդէս մը տեղի ունեցաւ Գահիրէի մէջ, ի ներ – կայութեան վարչապետ Կամալ Նասրի։ Զօրահանդէսին կը մասնակցէին Ջոկատ – ներ Ցորդանանէն, Սուտանէն, Սուրիա – յէն, Լիբանանէն եւ Արաբիայէն։ Այս առթիւ ցուցադրուեցան նոր զինուած ար – դիական զէնքերը։ Ռուսական որսկան եւ ռմբաձիգ օդանաւեր կը սաւառնէին եր – կինքի մէջ, անդլիական հրասայլերու վե – րեւ։ Կ'երեւային նաեւ կարգ մը ֆրանսա – կան հրասայլեր։ Զօրահանդէսը տեւեց երեք ժամ։ Բեռնաքարշ մեքենաներ, ո – րոնք տասը մեթր երկայնութիւն ունէին, կը փոխադրէին սովետական թորպիլները։ Ցետոյ կուգային հարիւրաւոր չեխական կառքեր վեց անիւներով եւ ծանր զնդա – յրիներով, ինչպէս եւ հարիւրաւոր դաշ – տային ինքնագործ թնդանօթներ։

Բացի զինուորներէն, չքերթին կը մաս – նակցէին վեց հազար եգիպտացի ազգային պահակներ ալ։ Ջերմ ծափերու արժանա –ցաւ Պաղեստինի զօրամասը, ռազմական համազգեստով եւ պղպատեայ սաղա – ւարտներով։ Եմէնի եւ Արաբիոյ զինուոր – ները փոխան իրենց ազգային տարազին հագած էին եգիպտական համազգեստներ։

× Արեւմտեան երկիրներու մէջ մտա – հոգութիւն պատճառեց այն լուրը թէ Ֆ. Միւրթեան արտաքին նախարարը, Պ. Շեպիլով յանձն առած է ճարել Աւստրիի ամբարտակին կառուցման բոլոր ծախքե – րը։ Մոսկուա կը հերքէ այս լուրը։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

74 ՀՈԳԻ ԿՈՐՍՈՒԵՑԱՆ օդանաւային արկածի մը հետեւանքով։ Նիւ Եորքէն 65 քիլոմեթր հեռու, վենեցուէլլական օդա – նաւ մը բռնկելով Ատլանտեան ովկիանոսն ինկաւ բոլոր ուղեւորներով։ Զոհերէն 24ը ուսանողներ եւ ուսանողուհիներ էին որոնք վենեցուէլլա կը վերադառնային, ամառնային արձակուրդի առթիւ։

ՀԻՒԼԷԱԿԱՆ ՈՒԺԻ մասին համաձայ – նութիւն մը կնքուեցաւ Շ—նայլ եւ Մ. Նահանգներուն միջեւ։— Ամերիկա պիտի երթայ կիլոգրամ օր, խորհրդակցելու հա – մար հիւլէական փորձերու սահմանա – փակման ծրագրի մասին։

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ Խորհուրդը Գ. օր – ուան յետաձգեց իր նիստը, որ յատկաց – ուած է Ալժերիոյ հարցին քննութեան։

ԻՍՐԱՅԷԼԻ խորհրդարանը վաստահու – թիւն յայտնեց կառավարութեան, 24ի դէմ 64 ձայնով։ Ընդդիմադիրները քննա – դատած էին արտաքին գործերու նախա – րարին փոփոխութիւնը, ամբողջ կառավա – րութեան վերագրելով Մոչէ Շարէթի ձա – խողանքը։

ԽՐՈՒՇՁԵԻ տեղեկագրին հրատարա – կութեան առթիւ մեծ իրարանցում կը տիրէ բոլոր երկիրներու համայնավար կուսակցութեանց չարքերուն մէջ։ Ցը – րանական մամուլն ալ սիւնակներ կը նը – ւիրէ այս հարցին, վերլուծելով համայ – նավար կուսակցութեան վերջին յայտա – րարութիւնը որ չեխոսլովեան մատնած է չարքերը։ Իտալիոյ մէջ բացառիկ ժողով – ներ կը գումարուին, Թոյլիաթթիի չորե – դալից յայտարարութեանց առթիւ։

ՍԱԿԱՐԱՆ (20 Յունիս).— Զոյլ ոսկի՝ 451·000, նափոլէոն 3210, զուլից· 3030, անգլիական 4030, քսան տոլարնոց 16040, թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1040, տոլար 388, զուլից· 92·75, պելժ· 7·70, լիր 0·60, փեզեթա 8·75։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Համազգային մշակու – թային Միւթիւնը կազմակերպած է զա – սախօսութեանց չարք մը։ Առաջինը տեղի կ'ունենայ այս երկուշաբթի իրիկուն, ժա – մը 9ին, Պոմոնի եկեղեցւոյ սրահը։ Նիւթ՝ Հին եւ նոր սերունդը։

Կը նախագահէ Պ. ԹԷՐԶԻՊԱՇԵԱՆ

Կը խօսին փրոֆ. Դ. ՆԱՅԻԿԵԱՆ եւ Պ. Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ։ Նոր Սերունդի կողմէ կը խօսին «Քրիստափոր» խումբէն Օր. Անահիտ Մարկոսեան, Պ. Պ. Ժիրայր Միրիճեան, Լեւոն Գլըճեան եւ Ժան Պըժեան։

Մուտքը ազատ է։

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ՓԱՐԻԶ.—Սրտի պարտք կը զգամ մաս – նաւոր շնորհակալութիւններս յայտնել Իսթանպուլահայ ճարտար վիրաբոյժ Տոքթ. Պերճ Շահէնի, որ Պոլիս դտնուած միջոցիս «Իլըտէո»ի բարդ եւ յաջող դոր – ծողութիւն մը կատարելով, փրկեց կեան – քըս։ Տիկ. Աղաւնի Նիկողոսեան

ԱՄԱՎԵՐՋ ՀԱՆԴԷՍ

Իսիի Ֆրիմեան վարժարանի, աշակերտ – ներու ամավերջի հանդէսը, կիրակի, 24 Յունիս, ժամը 16ին, վարժարանին սրա – հը։ Կը հրաւիրուին բոլոր ծնողքները ան – խտիր, քաջալերելու համար իրենց զա – ւակները։

Արտասանութիւններ, երգեր եւ հայկա – կան պարեր։

Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տիկին Ա. Գառնիկ Ալանեան եւ զա – ւակները կը յայտնեն իրենց բարեկամնե – րուն թէ այս կիրակի, Փարիզի Ս. Յով – հաննէս Մկրտիչ եկեղեցւոյ մէջ կը կա – տարուի հոգեհանգստեան պաշտօն յիս – պատարագի (ժամը 11) իրենց կեսրոջ եւ մեծ մօր՝

ՀՈՒՓՍԻՄԷ ԱՒԱԼԱՆԵԱՆԻ,

իր նահատակ ամուսնոյն եւ հորս նահա – տակ զաւակներուն, ինչպէս նաեւ իր նա – հատակ տղերոջ եւ անոր զաւկին յի – շատակին։

***

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Այրի Տիկին Թագուհի Վարդերեսեան եւ Տորոսեան ընտանիքը կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի, Փրա – ոտյի Մայր եկեղեցիին մէջ պիտի կա – տարուի հոգեհանգստեան պատարագ ի – րենց ամուսնոյն եւ փեսային՝

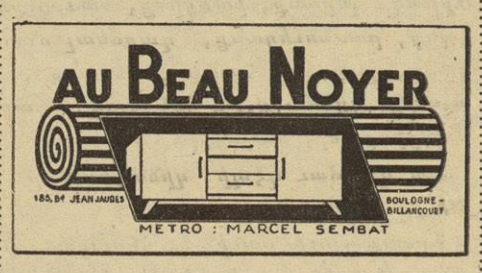
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՎԱՐԴԵՐԵՍԵԱՆԻ

մահուան տարելիցին առթիւ։

Կը հրաւիրուին իր յիշատակը յարգող – ները։

***

Տիկին Մաննիկ Քոչարեան եւ զաւակը՝ Միքայէլ կը ծանուցանեն թէ այս կիրակի հոգեհանգիստ պիտի կատարուի Փարիզի Ս. Յով. Մկրտիչ եկեղեցին, իրենց ա – մուսնոյն եւ հօր՝ ՍՏԵՓԱՆ ՔՈՉԱՐԵԱՆի մահուան տարելիցին առթիւ, ինչպէս նա – եւ Քոչարեան ընտանիքի մեռած անդամ – ներուն, Միխայէլ Սարգիսեանի, Տէր եւ Տիկին Գեղամ Կոստանեաններու յիշատա – կին։

Salles de séjour — Penderies - literie
Chambres - cosys — Cuisines laquées
Salons-tapisserie — Fauteuils-canapés lit

ՀԱՅԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻՆՔ
ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԵԾ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ՁՐԻ ՅԱՆՁՆԵԼԻ ՖՐԱՆՍԱՅԻ
ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԸ

185, Bd. Jean Jaurès
Boulogne - Billancourt
Métro MARCEL SEMBAT

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կիրակի. Ընկերակցութիւնը կը ծանուցա – նէ թէ՝ այս կիրակի մատնաւոր հոգեհան – դիստ պիտի կատարուի եկեղեցիին հիմ – նադիր բարերար Ասպետ Վահան Խօրա – սանեանի եւ իր զերդաստանի ննջեցեալ – ներուն յիշատակին, մասնակցութեամբ երգչախումբի։ Հայ հասարակութիւնը կը հրաւիրուի մատնակցիլ յարգանքի այս ա – րարողութեան։

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՀԱԻԱՔՈՅԹ

Կազմակերպուած «Սիփան – Կոմիտաս» երգչախումբի կողմէ։ Այս կիրակի ժամը 4էն 10 Ապր. Տան Թատերասրահը։ 32 ռիւ տը Թրէվիզ։

Կը հրաւիրենք երգչախումբին բոլոր անդամները եւ համակիրները։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԲՆՆՈՒԹԻՒՆ

Ֆ. Կ. Խաչի Կրօնաւոր մասնաճիւղի դպրոցին աշակերտներուն տարեվերջի քննութիւնները տեղի պիտի ունենան այս կիրակի առաւօտ ժամը 9ին, դպրոցին սը – րահին մէջ։

Կը հրաւիրուին բոլոր ծնողները եւ հա – սարակութիւնը։

ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սէնթ Անի հայկական դպ – րոցի ամավերջի հանդէսը տեղի կ'ունե – նայ այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 4ին, Պատ. տիւ Կրան Փէնի սրահին մէջ։

Ուսուցիչն է Պ.Վ. Միսթիք (Վ. Պա – պուխեան) որ երեք տարի է կը պաշտօնա – վարէ Ֆեռնահասօրէն։

Գեղարուեստական բաժին երկտե ա – շակերտութեան կողմէ մանկական թա – տերախաղ մը, երգեր, արտասանութիւն – ներ եւ զանազան անակնկալներ։ Կը խնդ – րուի բոլոր ծնողքներէն եւ հայրենակից – ներէն իրենց ներկայութեամբ քաջալերել մեր աշակերտները։

Մուտքը ազատ է։

ԱՂՕԹԱԺՈՂՈՎ ՍԷՆԹ ԱՆԹՈՒԱՆԻ ՄԷՋ

Պոմոնի Լուսաւորչ. հոգեւոր քոյրերը այս կիրակի կէսօրէն հետ ժամը 2·30ին ա – ղօթաժողովի կը հրաւիրեն հաւատացեալ ժողովուրդը Սէնթ Անթուանի լուսաւոր – չական եկեղեցիին մէջ։ Պիտի քարոզէ Տոյր Տիգրանուհի Մեսրոբեան։

ՆԿԱՏԻ ՈՒՆԵՆԱԼ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Սէն Ժերմէն Հ. Յ. Դ. Հայաստան ենթակոմիտէի տարեկան դաշտահանդէսը Յուլիս 22ին, Սէն Ժիւսթ։

ՎԱՐԺՈՒ Է

Ընդարձակ պարտէզի մէջ առանձին տնակ մը, երկու մեծ սենեակ, պատշգա – մով, խոհանոց եւ կառատան յարմարու – թեամբ։ Ազատ է մինչեւ Օգոստոս 15։ Ամիսը 30·000 ֆրանք։

Գրել ֆրանսերէն կամ ռուսերէն՝

Mme. Gedeminas, Villa Caprice
Route de Grasse - Antibes (A. M.)

ՅՕՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. «Քրիստափոր» ենթակոմիտէի ժողովը այս շաբաթ, ժամը 20·30ին, սովորական հաւաքատեղին։ Կարեւոր օրակարգ։ Կը խնդրուի ճշդա – պահ ըլլալ։ Բացակաները նկատի պիտի առնուին։

ԼԻՈՆ.— Հ. Յ. Դ. Վարանդեան կոմի – տէն ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ Լիոնի բոլոր ընկերները այս ուրբաթ ժամը 20·30ին, Յոյներու սրահը, 5 ռիւ Պոն – ֆուա։ Խիստ կարեւոր օրակարգ։

ԱՆԻԷՌ.—Հ. Յ. Դ. Արամ ենթակոմի – տէն ժողովի կը հրաւիրէ իր շրջանի ըն – կերները այս ուրբաթ ժամը 21ին, Յանօթ հաւաքատեղին։

ՇԱՒԻԼ.— Հ. Յ. Դ. «Արղութեան» խումբի ժողովը այս շաբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին։

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. «Փոթորիկ» խում – բի ժողովը այս երեքշաբթի, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին։

ՊԱՆԵԼՕ ՔԱՇԱՆԻ Ֆ. Կ. Խաչի մաս – նաճիւղի վարչութիւնը ընդհ. ժողովի կը հրաւիրէ ընկերուհիները այս շաբաթ, ժա – մը 21ին, ընդ. Բ. Պասմաճեանի բնակա – րանը։ Օրակարգ.—Ընտրութիւն նոր վար – չութեան։

ՎԻԼՆ.— Հ. Մ. Ը. Մ.ի ընդհ. ժողովը, այս երկուշաբթի, ժամը 20·30ին, Համօ – Օհանջանեան ակումբին մէջ։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Փարիզի Աղքատախնամին Յունիս 15ի ընդհ. ժողովին մեծամասնութիւն դոյա – ցած չըլլալով, Բ. ժողովը տեղի կ'ունե – նայ, Յուլիս 2ին, ժամը 20·45, 32 ռիւ տը Թրէվիզ։ Ներկաներու թիւը մեծամաս – նութիւն պիտի համարուի։

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Օգնական խոհարար մը Մոնմորանսիի Հանդստեան Տան համար։

Դիմել Աղքատախնամի դրասենեակը՝ 32 ռիւ տը Թրէվիզ։

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Համաչարսանճա – կի Հայր. Միւրթեան Լիոնի մասնաճիւ – ղին։ Կիրակի, 24 Յունիս, առաւօտեան մին – չեւ ժամը 9, Տէսին, Պ. Նազարի պարտէ – զին զովասուն ծառերու հովանին տակ։

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Պ. Հայկ Թուղլաճեանի յուշարձակա – րութեան առթիւ Ռէնոի – Վիլմոմպլի մէջ փոխան ծաղկեպսակի հանգանակուած դումարէն՝ 2250 ֆր. կապ. Խաչին եւ 2250 ֆր. Կ. Խաչին յատկացուած է։

Մասնակ «Ցառաջ»էն։

ԿԸ ՓՆՏՌՒԻ.— Վանի Արտամետ գիւ – ղացի Ռաֆայէլ Տէյիրմէնճեան կը փնտռէ իր զիւղէն հայրենակից մը։ Կը կարծէ թէ մեծ մասով կը գտնուին Պոսթընի շրջա – կանները։ Տեղեկացնել՝

4, Rue Jeanne d'Arc, Asnières
(Seine - France)

ԳՐԻԳՈՐ ՎԱՀԱՆԻ ԵՂԱՆԱԿԻ ՎԵՐՋԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑԱՑՈՒՄԸ ՄԱՐՍԻԼԻՈՑ ՄԷՋ

Այս Շաբաթ երեկոյ, ժամը 21ին — Սրահ Մազըօ

Երկուէկէս ժամ ծիծաղ պատճառող ազգային կատակերգութիւն մը

ՄՆԿԼՋԱԿՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

Երեք արար, հեղինակ՝ ԳՐԻԳՈՐ – ՎԱՀԱՆ

Կը մասնակցին (Այբուբենի կարգով) Օրիորդներ Մարի Ափարեան, Լուիզ Թօփ – սաֆալեան, Շողակաթ Խրալեան եւ Վարդուհի Միսքիճ։

Պարոններ՝ Արզումանեան, Միսաք Խրալեան, Յարութիւն Դանիէլեան, Ժան Մակարեան, Օննիկ Յակոբեան։

Մուտքի գիները՝ 200, 300 եւ 500 ֆրանք։

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ

ԴԻՄԵՑԻԲ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie

ԵՒ ՄԱՄՆԱՃԻՂԵՐԸ

52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL

166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS

3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորապար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպա – նեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵԻ ՆՈՐԱՁԱՇԱԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ

LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.

Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ
23
ՅՈՒՆԻՍ
SAMEDI
23 JUIN
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7611 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱԿԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3422

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԱՊԱԿԵԴՐՈՆԱԾՈՒՄ՞

Իրարանցումը կը չարունակուի բոլոր երկիրներու համայնավար կազմակերպութեանց մէջ, Խրուշչեւի զեղծի տեղեկագրին հրատարակութենէն ի վեր :

Առաջին անգամ, երբ կարդ մը լուրեր երեւցան այդ մասին, չատեր վերապահ դիրք մը բռնած էին : Կը կարծէին թէ վաւերական չէ տեղեկագրին պատճէնը : Բայց այժմ ոչ մէկ առարկութիւն այդ մասին :

Ընդհակառակն, կարգ մը համայնավար կազմակերպութիւններ կամ կը յայտնեն որ Մ. Միութեան կեդր. կոմիտէն լոյք չհրատարակեց այդ պատմական տեղեկագիրը, եւ հիմա սոսկացած են զայն կարդալ «քաղքենի» թերթերու մէջ :

Եւ ամէնքն ալ սկսած են տեսութիւններ պարզել այդ յայտնութեանց մասին, նշանագրուելիչ հարցումներ ուղղելով լրտեաց վարիչներուն եւ Մոսկուայի կեդր. կոմիտէին :

Հիմա որ լեզուները բացուած են, իւրաքանչիւր երկրի համայնավար կեդրոն տեսակէտները կը յայտնէ համաձայն իր հայեցողութեան կամ տեղական պայմաններուն :

Առաջին տպիչ, բաւական խիզախ դիրք մը բռնեցին լեհական եւ չեխական կազմակերպութիւնները :

Անդրեւսաքսոն ճակատը նախ զոհացաւ կարգ մը հարցումներ ուղղելով, յետոյ սկսաւ տեսակէտներ յայտնել :

Իսկ Իտալիոյ համայնավար կուսակցութեան ընդհ. քարտուղարը, Թոլլիաթթի մեծ յուզում պատճառեց, գլուխը եւ չատ երկար տեսակցութիւն մը հրատա – րակելով ուղղակից ամսագրի մը մէջ :

Այս հրատարակութիւնը մեծ ուշադրութիւն գրաւեց ամէն տեղ. վասն զի Թոլ – լիաթթի վարիչն է արեւմտեան Եւրոպայի համայնավարական ամենազօրաւոր կազմակերպութեան, մօտ երկու միլիոն անդամներով :

Իր պատճառաբանեալ յայտարարութեանց մէջ, Իտալիոյ կեդր. կոմիտէին ընդհ. քարտուղարը կը յանգի որոշ եզրակացութեան մը, — այլ եւս կարելի չէ հետեւիլ ռուսական կադապարին :

Տարիներ առաջ, 1948ին, այս գիրքը բռնած էր Թիթօ, մերժելով հնազանդիլ Մոսկուայի հրահանգներուն : Եւ չարաչար պատժուեցաւ, իբրեւ «լրտես, լպրծուն օձ, դաւաճան» եւայլն :

Թիթօ մնաց հաստատ՝ իր տեսակէտին վրայ,— Համայնավարական իւրաքանչիւր երկիր կազմակերպութիւն պիտի գործէ անկախ՝ իր երկրին մէջ :

Տասը տարին չլրացած, երկուան դաշնակը իր խոկ երկրին մէջ կ'ընդունէր այցելութիւնը մառեչալ Բուլկանինի և Նիկիտա Խրուշչեւի, որոնք ներողութիւն խնդրեցին, ամէն մեղք ձգելով դաւաճան Բերիայի վրայ :

Ապա լրտես կարգին Մոսկուա հրաւիրեցին Թիթօն, որ դեռ նոր վերաղարձաւ աննախընթաց պատիւներ վայելելէ վերջ :

Իտալիոյ համայնավար առաջնորդը զարմանքով դիտել կուտայ .

— « Խ. Միութեան այսօրուան վարիչները աւելի լաւ կը ճանչնային Սթալինը քան մենք... Առաջ ամէն բարիք կը վերագրէին մէկ մարդու գերմարդկային յատկութեանց, այժմ ամէն չարիք կը վերագրեն անոր նոյնիսկ բացառիկ, նոյնիսկ ցնցող թերութեանց » :

Եւ կը սպասէ որ լուսաբանեն ...

Ֆրանսայի համայնավար կուսակցութեան Քաղաք. Բիւրօն ալ յայտարարութիւն մը հրատարակեց Յունիս 18ին, աւելի զգուշաւոր :

Կը թուի թէ ապակեղրնացման հոսանք մը սկսած է,— Հաւատարիմ Լենինի, բայց կարելի եղածին չափ ազատ՝ Մոսկուայի լուծէն :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԴԱՀԼԻՃԸ ՎՏԱՀՈՒԹԻՒՆ ՇԱՀԵՑԱԻ ԵՐԵՔ ԱՆԳԱՄ

Վարչապետը երրորդ անգամ վատահութիւն չահեցաւ առջի օր, Ազգ. ժողովին մէջ : Քուէարկութեան դրուած էին երեք բանաձեւեր : Առաջինը՝ ծերութեան թո – շակի դրամական միջոցներու մասին (նոր տուրքեր) քուէարկուեցաւ 124ի դէմ 263 ձայնով : Երկրորդը՝ նպաստընկալներու մասին՝ 123ի դէմ 314 ձայնով : Իսկ ամ – բողջ օրինագիծը քուէարկուեցաւ 35ի դէմ 341 ձայնով : Այժմ օրինագիծը յղուած է ծերակոյտին, որ նախապէս ժխտական դիրք բռնած էր եւ իր վերջնական վճիռը պիտի տար երէկ, ուրբաթ :

Ազգ. ժողովին մէջ թերքուէարկած էին համայնավարները եւ կեդրոնի երես – փոխանները, իսկ դէմ՝ աջակողմեանները եւ փուժատեանները :

Ինչպէս պիտէք, այս օրինագծին չնորհիւ 140 միլիառ ֆրանք պիտի ճարեն, վճարելու համար երբ 5·500·000 ծերունիներու յաւելեալ թոշակները, տարեկան 31·200 ֆրանք՝ անոնց որ 201·000 ֆրանքէն (ամուսիններ) կամ 258·000 ֆրանքէն պակաս եկամուտ ունին (ամուսնացած – ներ) :

Նոր տուրքերէն մին, 100·000 ֆր. պիտի դանձուի այն ինքնաշարժներէն որոնց կարողութիւնը 16 ձիու ուժէն վեր է : Ելմըտական նախարարին հաշուով այս չարքէն 18·500 ամերիկեան կառքեր կան. ուրեմն հասոյթ կը սպասուի 1·850·000·000 ֆր : կարգ մը թերթեր դիտել կուտան թէ այս տուրքին հետեւանքով կրնայ դադրիլ ա – մերիկեան կառքերու ներածումը, մեծ վնասներ պատճառելով Ֆրանսայի : Իւ – րաքանչիւր ներածուած կառքի համար պետական դանձը կը չափ 650·000 ֆր. (մաքսատուրք), ինչպէս եւ 350·000 ֆր. փոխանակութեան սակին չնորհիւ, քանի որ ներածողներուն տոլար կը ծախէ 525 ֆրանքէն, փոխանակ օրինական 350ի : Մէկ խօսքով, պետական դանձը մէկ միլիոն ֆրանքի հասոյթ մը կ'ունենայ իւրաքանչիւր մեծ կառքի վրայ : Անցեալ տարի Ֆրանսա 4611 մեծ կառքեր ներածեց Մ. Նահանգներէն : Եթէ ներածումը կանգ առնէ, պետական դանձը պիտի կորսընչնէ 4·611·000 ֆր. ինչպէս կը բացատրէ «Ֆրանս – Սուար», ուրիշ մանրամասնութիւններ ալ յիշելով :

ՆՈՐ ԱՇԱՐԵԿՈՒՄՆԵՐ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

Վերջին տեղեկութիւնները կը հաստատեն թէ 25 Ֆրանսացիներ սպաննուած են Ալժերիոյ մէջ, վերջին 24 ժամերու ընթացքին : Զոհերուն մէջ կը գտնուին չորս սպաներ : Միեւնոյն աեն ծանրապէս վիրաւորուած են 29 Ֆրանսացիներ :

Ինչպէս գրած էինք երէկ, ըմբոստները մեծ թակարդ մը լարած էին Սիտի Պել Ապպէսի մէջ, յարձակում գործելով հարիւր զինուորներու եւ հինգ կառքերու վրայ : Ֆրանսացիները օդնութիւն պահանջեցին անթելով եւ կռիւը կը չարունակուէր մինչեւ երէկ առաւօտ : Առաջին առթիւ սպաննուեցան տասը լեգէոնականներ : Ուրիշ ծուղակ մը լարուած էր Ան Շայրի մէջ, Մարոքի սահմանագլուխին մօտ : Այստեղ ալ ինը Ֆրանսացիներ սպաննուեցան եւ 11 հոգի վիրաւորուեցան : Օդնութեան հասած երկու կառքեր չորեցան : Նոյն օրը ահաբեկիները սրճարաններու մէջ ալ կրակ տեղալով սպաննեցին չորս Եւրոպացիներ : Հետագային փոխադրուեցան 11 ծանր վիրաւորներ :

Կատաղի կռիւ մը տեղի ունեցաւ Օմալի մօտ, Ալժէ քաղաքէն 50 մղոն հեռու, 30 ըմբոստներու հետ : Ֆրանսական օդանա –

(Շար. կարդալ Դ. էջ)

❖ ՕՐ ԸՕՐԻՆ ❖

ՕՎԵՐՆԻԱՅԻ ԱՐՍԷՆ

Բոլորն ալ կը փառաւորուին, երբ լսեն կամ կարդան թէ Հայ մը փայլուն յաջողութիւն շահած է օտարութեան մէջ, այս կամ այն ճակատին վրայ :

Արդար հպարտութիւն :

Երբեմն ալ իրար կ'անցնինք, երբ ան – ցպատ լուր մը հրատարակուի Հայերու մասին, կամ հայկական անուն մը երե – ւայ էրէական արարքի մը մէջ :

Բարեբախտաբար հազուադէպ է վերջին պարագան :

Ահա ձեզի աւետաբեր լուր մը եւս.—

«*Փառք – Փառք*» երէկ պատմութիւն մը հրատարակած էր «Պարոն Արսէն»ի մասին — «ծագումով Հայ, բայց պատուակալ Օվերնացի» :

Թերթը կը պատմէ թէ հին, անտէր դիակներ կան Օվերնիա նահանգին մէջ, մոռցուած՝ նոյն իսկ տեղացիներուն կողմէ : Նահանգապետը ազդեր կը հրատարակէ, զանոնք շէնցնելու համար :

Եւ ահա մէջտեղ կ'ելլէ պարոն Արսէնը, «Հայ մը որ սիրահարած է Օվերնիայի » : Պարոնը հարստացած ըլլալով Փարիզի մէջ, այժմ իր դրամները կը ծախսէ այդ նահանգին մէջ :

Հին դղեակ մը կար Քորտի մէջ.— շէնքը տակաւին անվթար, բայց անտիրու – թեան մատնուած : Տեսակ մը «անծանօթ երկիր» :

Նահանգապետը կէս պաշտօնապէս կը հրաւիրէ Պ. Արսէնը, որ յանձն կ'առնէ ամէն գոհողութիւն կատարել, դղեակը նորոգելու եւ բնակելի դարձնելու համար :

Յետոյ ուրիշ հնօրեայ շէնքեր ալ կը յանձնեն, եւ Պ. Արսէն կը ստանձնէ « ի սէր Օվերնիայի» :

Մարդը ոչ միայն շէնքերը կը նորոգէ, այլ եւ ճամբաներ կը շինէ, վարդեր կը տնկէ, մէկ խօսքով՝ շէնքերը եւ ամբողջ շրջապատը կը դարձնէ «երկիր դրախտա – վայր», հրապուրելով շրջիկները :

Թերթին թղթակիցը կ'ըսէ թէ Պ. Արսէն եթէ շարունակէ իր շինարար աշխատանքը, «ամբողջ Օվերնիան իրեն պիտի պատկանի տասը տարիէն »...

Որեան գիտեմ, այս «Պ. Արսէն»ը Փարիզի «Գողոն» հաստատութեան տէրն է, Արսէն Տէր Յակոբեանց, հանրածանօթ իր առատաձեռնութեամբ :

Ամէն պարագայի մէջ, ահա մէկը որ իսկապէս պատիւ կը բերէ իր ժողովուրդին, իբրեւ «դեկավար ճարտար» եւ վարպետ շինարար :

Անշուշտ նորութիւն մը չէ այս պարագան, որ պատահաբար կ'արձանագրուի տեղական թերթի մը մէջ :

Հազարաւոր Արսէններ կան որոնք ամբողջ թղթեր եւ գիւղեր շինած են վերջին երեսուն տարիներու ընթացքին, փարիզէն մինչեւ Միջին Ֆրանսա եւ մանաւանդ Մարսէյլ :

Տակաւին չեմ խօսիր Միջին Արեւելքի մէջ կատարուած բազմազան շինարարութեանց մասին :

Ուրիշ ատեն փնտռա՞ծ են «Պարոն Արսէնները», երբ անոնք հոգ ունէին իրենց ոտքին տակ, իրենց հայրենի երկրին մէջ որ այնքան կը նմանի Օվերնիայի ...

Վ.Ա.Հէ

«ՁՄՈՌՆԱՆՔ ՈՐ ԽՐՈՒՇՁԷՒ ՍԹԱԼԻՆԻ ՀԵՏ ԷՐ ԵՐԷԿ»

Մ. Նահանգներու արտաքին նախարարը, Պ. Տըլըս ճառ մը խօսելով, յայտարարեց թէ Խ. Միութեան ներկայ վարիչները Սթալինի մօտիկ գործակիցներն էին երէկ եւ թէ «անգամ մը որ լրտես կարդուարքը պարտադրուի երկրի մը, կարելի չէ արդիլել ամէնէն բացայայտ զեղծումները» : Այս առթիւ բացատրեց թէ Խրուշչեւի ճառը Սթալինի մասին՝ «ամենաբուռն ամբաստանագիրն է բռնակալութեան դէմ, բռնակալի մը կողմէ : Կարելի չէ այդ ճառը կարդալ առանց զարհուրանքի եւ ղղուանքի : Արհրդային համայնավարական կարգուսարքը որեւէ բաշխիք չի ներկայացներ այդպիսի զեղծումներու դէմ : Ոչ հակակշիռ, ոչ ալ հաւասարակշռութիւն : Իշխանութիւնը չարաչար գործածած առեն, միայն մահը եւ բռնութիւնը կրնան վերջ տալ այդ չարիքներուն, եւ այդ իսկ ապահովութիւն չէ, վասն զի Բերիան, զոր Խրուշչեւ Սթալինէն ալ դէշ կը դատէ, հաւանաբար անոր պիտի յաջորդէր, եթէ բռնութեամբ ան – հետացուցած չըլլային իշխանութեան հասնելու արշաւին մէջ, Սթալինի մահէն առք» :

Պ. Տըլըս յետոյ դիտել տուաւ թէ մինչ Խ. Միութեան վարիչները «արամադրութիւն կը յայտնեն խուսափելու համար Սթալինեան սխալներէն, եթէ կարելի է, նոյն բանը չենք կրնար ըսել Չինաստանի համար որուն համայնավար կուսակցութիւնը կը փորձէ իր կարգուսարքը տարածել ամբողջ Ասիոյ մէջ » :

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱ

Արտաքին նախարարը Պ. Փինօ Նիւ Եորքէն մեկնելէ առաջ, լրագրական ասուլիս մը տարքեց, ըսելով թէ չատ սխալ բաներ եղան խօսակցութիւնները ամերիկեան կառավարութեան հետ : Այս առթիւ բացատրեց թէ Ֆրանսա երբ կ'առաջարկէ ընդարձակել փոխանակութիւնները Արեւելքի եւ Արեւմուտքի միջեւ, նոր եւ միակողմանի քաղաքականութիւն մը չի հետապնդեր, այլ կը ջանայ համոզել իր բարեկամները թէ ցանկալի է նոր քաղաքականութիւն մը Արեւելքի հետ : Ցետոյ ըսաւ թէ որեւէ յուսախաբութիւն կրած չէ Ամերիկայէ ղէրքէն՝ Ալժերիոյ մասին : «Ֆրանսա ոչ գրամ, ոչ ալ զէնք խնդրեց Մ. Նահանգներէն : Ալժերիոյ խնդիրը Ֆրանսական հարց մըն է զոր ինք պիտի կարողանայ եւ կ'ուզենք տեղեակ պահել մեր ամերիկացի բարեկամները » :

Միջին Արեւելքի մասին ալ խօսելով, Պ. Փինօ բացատրեց թէ Ֆրանսա գրեթէ միակն է որ քանի մը ամիսէ ի վեր զէնքեր կը ճարէ Իսրայէլի եւ թէ զէնքի հայթայթումը ուժերու հաւասարակշռութեան խնդիր մըն է :

ԴԵՐԱՍԱՆ Ս. ՍՈՒՐԱՔԵԱՆ ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՒ

Ամերիկահայ թերթերէն յաւով կ'իմանանք թէ Յունիս 3ին յանկարծամահ եղած է դերասան Սուրաքեան, Լոս Անճելըսի մէջ : Յուղարկաւորութիւնը կատարուած է Յունիս 6ին :

Հանգուցեալ դերասանը ծանօթ էր իր ժողովրդական ներկայացումներով, կովկասի, Պոլսոյ եւ Ֆրանսայի մէջ : Տարի – ներէ ի վեր կը գտնուէր Մ. Նահանգներէն : Ալժերիոյ մէջ կը գտնուէր Մ. Նահանգներէն : Ալժերիոյ խնդիրը Ֆրանսական հարց մըն է զոր ինք պիտի կարողանայ եւ կ'ուզենք տեղեակ պահել մեր ամերիկացի բարեկամները » :

Միջին Արեւելքի մասին ալ խօսելով, Պ. Փինօ բացատրեց թէ Ֆրանսա գրեթէ միակն է որ քանի մը ամիսէ ի վեր զէնքեր կը ճարէ Իսրայէլի եւ թէ զէնքի հայթայթումը ուժերու հաւասարակշռութեան խնդիր մըն է :

ՄՈՍԿՈՒԱՅԷՆ կը հետաքրքրեն թէ Արեւմտեան Գերմանիոյ վարչապետը, Տոքթ. Ատընաուըր, «կոպտօրէն խեղաթիւրած է իրողութիւնը, յայտարարելով թէ Խ. Միութիւնը կ'ընդդիմանայ Գերմանիոյ միացման : Այս առթիւ կը հերքէ այն յայտարարութիւնը թէ Խրուշչեւ ըսած է որ կը նախընտրէ խորհրդային ճակատին կապուած 17 միլիոն Գերմանները միացեալ այլ չէզոք Գերմանիոյ 70 միլիոն քաղաքացիներէն : Մոսկուայի կարծիքով, Գերմանիոյ միացման խնդիրը կրնայ կարգադրուիլ միայն բանակցութեամբ, արեւելեան եւ արեւմտեան Գերմանիոյ միջեւ :

ՔԱՋ ԵՒ ԱՆՁՆՈՒԷՐ ՀՈՎԻՒԸ

●

ՄՄԲ.— Ընկեր Յակոբ Պապիկեան, որ 1940 – 45ին իբրեւ ատենապետը Հալէպի Բաղաբ· Ժողովին, ամենամօտ գործակիցը եղած է Զարեհ եպիսկ·ի, պարտա – կանութիւն կը սեպէ հաստատել·—

Շատ մեծ ուրախութեամբ կը հետեւիմ Սուրիոյ եւ Լիբանանի հայկական կեանքին: Հալէպի Առաջնորդ եւ իմ թանկա – գին բարեկամս՝ Զարեհ եպիսկ· Փայասլեանի Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին պատուիրակութեան բարեղէպ ժամանումը, անհուն հրճուանքով եւ ուրախութեամբ համակեց զիս:

Անշուշտ եւ անսահման եղաւ նաեւ ուրախութիւնը անոնց, որ բախտն ունեցած էին մօտէն ճանչնալու այս անբասիր եկեղեցականը, արժանի այդ բարձր Ամենին: Եւ այս վստահութիւնը, որ սիրելի ժողովուրդը միահամուռ կերպով ցոյց տուաւ առանց ազդուելու աչքն ու ձախէն փչող տաք ու պաղ քամիներու, արդիւնք էր արժանի պնդահաւատութեան:

Ես սեւ մկկէն աւելի լաւ ճանչցած եմ Զարեհ եպիսկոպոսը: Ան բազմաթիւ անդամներ անձնուիրութեան, զոհողութեան եւ իր բարձր կոչումին վիրաւորութեան վտանգը ցոյց տուած է, մանաւանդ իր առաջնորդութեան երկարամեայ շրջանին:

Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի վտանգաւոր եւ բախտորոշ օրերուն, 1940 – 1945, բախտն ունեցայ աշխատակցիլ Սրբազանին, Հալէպի մէջ: Ազգի հանդարտութեամբ եւ մեծ զոհողութեամբ կը յայտարարեմ թէ իբրեւ քաջ հովիւ եւ իմաստուն առաջնորդ, Զարեհ եպիսկոպոս փրկարար դեր մը ունեցաւ եւ Բերիոյ թեմի մեր ժողովուրդը առաջնորդեց ապահով հանգրուան մը, մնալով միշտ պատնէշին վրայ, եւ յաճախ ինքզինքը վտանգելով յօդուտ մեր ժողովուրդի բարօրութեան:

Այդ անփոխարինելի ծառայութեանց վկաները, որոնցմէ մէկն եմ ես, կ'ապրին այսօր Հալէպի մէջ եւ կը հաստատեն թէ՝ Նորին Սրբազնութեան աչալուրջ, գիտա – կից եւ խոհեմ աշխատակիցներուն շնորհիւ Բերիոյ թեմին ունի բաւական հազար հայրենասիրութիւնը հանգիստ եւ անվտանգ կեանք մը ապրեցաւ պատերազմի ամբողջ տեւողութեան:

Հայ ժողովուրդը պարտական էր այս անբասիր եւ ազգանուէր եկեղեցականին, եւ եղաւ վարձահատոյց, զայն բազմե – ցնելով Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ս· Աթոռին վրայ:

Եւ այժմ, Սուրիոյ, Լիբանանի եւ Կիպրոսի հայութիւնը իրաւամբ պիտի հետեւի իր արժանաւոր զահակալի՝ իր սիրելի Հայրապետին ձայնին, վստահ պիտի նալով որ անորառաջնորդութեան շնորհիւ նոր նուաճումներու պիտի տիրանայ, իր եկեղեցին ու մշակոյթը պիտի պայծառանան եւ մանաւանդ վերջ պիտի մնայ վտանգաւոր փորձութիւններէ, պիտի դառնայ միշտ հաւատարիմ քաղաքացի հիւրընկալ երկիրներուն եւ պիտի պանծացնէ Հայու անունը: Հեռու պիտի մնայ ամէն տեսակ խաղերէ եւ արկածախնդրութիւններէ, որոնք կրնան նսեմացնել Հայու բարձր անունը:

Երբ կը գրեմ այս տողերը, յուզումը կը ճմլէ կուրծքս, աչքերս կը թրջին եւ շարժանկարի նման տեսողութեանս առջեւ կը պատկերանան 1940 – 1945ի դժնդակ օրերը եւ չեմ կրնար կրկին ու կրկին հիանալ ցոյմս չցայտնել երկու անձնուէր եկեղեցականներու, որոնք Աւետարանի իսկական հետեւորդները հանդիսացան. երկու երիտասարդ հոգեւորականներ՝ մէկը Հալէպի կեդրոնին մէջ, միւսը Ճէզիրէի խռովայոյզ շրջանին մէջ, հրաշալօր դեր մը ունեցան, պահելով ներդաշնակ եւ բոլորանուէր գործունէութիւն մը: Խօրէն եպիսկ· Բարոյեան, այդ օրերուն առաջնորդական փոխանորդ ճէզիրէի շրջանին, արհամարհելով կլիմայական վտառողջ պայմանները եւ բազմապիսի դժուարութիւնները, անմոռանալի ծառայութիւններ մատոյց եւ ամուր հիմերու վրայ դրաւ այդ նորահաստատ շրջանի ազգային — եկեղեցական գործերը:

Հսկ, ո՞ր եկեղեցականը կրնար յանձնառու ըլլալ այնքան երկար ժամանակ, մանաւանդ այդ օրերու դժնդակ պայմաններու տակ, հոգեկան չարչարանքներ եւ անտանելի դժուարութեանց: Ցեղային, իբրեւ Դրան եպիսկոպոս, Հալէպի առաջնորդ եւ Կաթող· Տեղապահ, Խորէն եպիսկ· ցոյց տուաւ անվեհեր ճշմարտութիւն եւ կարողութիւն, սքանչելի չինարարութիւն եւ ազգանուէր գործունէութիւն:

Հաստատ համոզումն ունիմ թէ, Կիլիկիոյ Ամենայն Նոր զահակալը, Զարեհ ե – պիսկ· պիտի ունենայ բեղուն եւ օգտա – շատ շրջան մը իր ժողովուրդը առաջնորդելով երջանիկ եւ ապահով հանգրուան: Մեծի Տան Կիլիկիոյ Ամենայն պիտի մնայ անսասան եւ պիտի գառնայ աւելի բար – գաւաճ: Անթիլիասը պիտի ըլլայ մեր ազգային կրօնքի, հաւատքի եւ մշակոյթի վառարան մը եւ սկսած օրհնաբեր գործը պիտի մեծնայ, պիտի արմատանայ եւ պիտի բեղնաւորուի:

Ով որ կացնահարել կ'ուզէ այս բեղուն առաջադրութիւններով սկսուած նուաճ – կան գործը, հարուածած կ'ըլլայ մեր գո – յութեան կուռանը՝ եկեղեցին եւ մեր յա – բաւերութեան փարոսը՝ Մշակոյթը: Ով որ չարունակել կ'ուզէ ազգակարարութիւնը եւ կ'ուրանայ բարձր արժանիքները նո – ցընաիր զահակալին, ծառայած կ'ըլլայ մեր ժողովուրդին մէջ պառակտում եւ խառնակութիւն սերմանել ուղղ կասկածելի տարրերու ձգտումներուն եւ մութ հա – շիւներուն: Ով որ ազգային զգացում ու – նի եւ անկաշկանդ նկարագիր, կը լսէ ղեկի ու ճշմարտութեան ձայնը, կը վախնայ Աստուծմէ եւ մէկզի կը դնէ քէնն ու առերութիւնը:

Մարսէյլ — ՅԱԿՈԲ ՊԱՊԻԿԵԱՆ

ԽՐՈՒՇՁԵԻԻ ԳԱՂՏՆԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

●

ԺԱ.— ԲԵՐԻԱՑԻ ՍԱՐՔԱԾ ԴԱՒԵՐԸ

Ինչպէս յայտնի է Վոզնեսենսքի եւ Կուզնեցով ականաւոր եւ կարող վարիչներ էին: Որոշ առեն մը անոնք չատ մօտ եղած էին Սթալինի: Կը բաւէ ըսել թէ Սթալին Վոզնեսենսքի առաջին փոխ նախագահն ըրած էր նախարարներու խորհուրդին եւ Կուզնեցով կեդր· Կոմիտէի քարտուղար ընտրուած էր: Այն իրողութիւնը թէ ըՍթալին Կուզնեցովի վստահած էր Պետութեան ապահովութեան մարմիններու հակակիշիռը, ցոյց կուտայ անոր վայելած վստահութիւնը:

Արդ, ինչպէս կ'ըլլայ որ այս անձերը իբրեւ ժողովուրդի թշնամի կը մատնանշուին եւ հաշուեյարդարի կ'ենթարկուին:

Իրականութիւնը ցոյց կուտայ որ «Լենինկրատի խնդիրը» նմանապէս հետեւանքն է Սթալինի մենատիրութեան, հանդէպ կուսակցութեան վարչակազմին:

Եթէ բնականոն վիճակ մը տիրէր կուսակցութեան կեդր· Կոմիտէի, ինչպէս եւ Քաղաք· Բիւրոյի կեդր· Կոմիտէին մէջ, այս տեսակ հարցեր պիտի քննուէին համաձայն կուսակցութեան կանոններուն:

Պէտք է ըսենք թէ՝ կացութիւնը ա՛լ աւելի բարդացաւ պատերազմէն ետք: Սթալին աւելի քմահաճ, բիրտ եւ դիւրագրգիռ դարձաւ, մասնաւորաբար իր կատածամտութիւնը աւելցաւ, եւ հալածախտը մեծ չափերու հասաւ: Իր աչքին թշնամի էին կուսակցական բազմաթիւ ընկերները: Պատերազմէն ետքն ա՛լ աւելի հեռացաւ հասարակութենէն: Ամէն բանի մասին առանձին որոշում կուտար:

Այս անհատապաշտութիւնը ճարպիկօրէն չահագործեց անարդ բանսարկուն, սարսափելի Բերիան, որ սպաննեց հազարաւոր համայնավարներ եւ օրինակ քաղաքացիներ: Վոզնեսենսկիի եւ Կուզնեցովի բարձրացումը կը մտահոգէր Բերիան:

Ինչպէս վերջերս հաստատեցինք, Բերիան էր որ «Լենինկրատի» Սթալինի «չինծու» յայտարարութիւնները եւ անանուն նամակները, ինչպէս եւ զանազան լուր – լուրանքը:

Կեդր· Կոմիտէն քննեց «Լենինկրատի խնդիրը» եւ իրենց իրաւունքին մէջ վերահաստատեց բոլոր այն անմեղները, որոնք ամբաստանուած էին: Աբակումով եւ ուրիշներ, որոնք այդ դատը սարքած էին, դատական առեան ղրկուեցան: Անոնց դատը տեղի ունեցաւ Լենինկրատի մէջ եւ ամբաստանեալները իրենց արժանի պատիժին արժանացան:

Հարց կը ծագի թէ ինչպէս այս խնդրին ճշմարտութիւնը հիմա է որ կը տեսնենք եւ ոչինչ ըրինք արդիւնելու երբ Սթալին ողջ էր, անմեղ կեանքեր խնայելու համար: Որովհետեւ Սթալին անձնապէս ձեռք առաւ «Լենինկրատի խնդիրը» եւ այդ թուականին Քաղաք· Բիւրոյին ան – դամներուն մեծ մասը անտեղեակ ըլլալով հարցին, չէին կրնար միջամտել:

Երբ Սթալին ստացաւ Բերիայի եւ Աբակումովի կողմէ այդ փաստաթուղթերը, առանց ուսումնասիրելու զրպարտութիւնը, հրամայեց որ քննութիւն մը կատարուի Վոզնեսենսկիի եւ Կուզնեցովի «ինդրի» մասին: Անոնց ձակատագիրը վճռուած էր այդ վայրկեանէն իսկ: Նոյն – քան հրահանգիչ է Մինկրելեան ազգայնական կազմակերպութեան պարագան, Վրաստանի մէջ:

Ինչպէս ծանօթ է 1951 Նոյեմբերին եւ 1952 Մարտին կեդր· Կոմիտէն այս հարցի մասին որոշումներ տուաւ, որոնք ընդունուեցան նաեւ Քաղաք· Բիւրոյին կողմէ, առանց վիճաբանութեան: Սթալին անձնապէս թելադրած էր: Այս որոշումները լուրջ ամբաստանութիւններ էին բազմաթիւ օրինապահ համայնավարներու դէմ: Հիմնուելով չինծու փաստաթուղթերու վրայ՝ հաստատած էին թէ Վրաստանի մէջ կար իբրեւ թէ ազգայնական կազմակերպութիւն մը, որուն նպատակն էր լուծել Խ· Միութեան իշխանութիւնը այս երկրին մէջ, յօդուտ աշխարհակալ պետութեանց: Կարգ մը պատասխանատու համայնավարներ ձերբակալուեցան: Ինչպէս յետագային հաստատուեցաւ, զրպարտութիւն էր կուսակցութեան Վրացական այս կազմակերպութեան դէմ:

Գիտենք թէ որոշ թուականի մը Վրաստանի ինչպէս եւ բազմաթիւ ուրիշ հանրապետութեանց մէջ ցոյցեր կատարուած էին քաղքենի ազգայնականութեան կողմէ:

Հարց է թէ՝ կարելի՞ էր որ այն պահուն, երբ որոշումներ կը արուէին, ազգայնական ձգտումներ տիրէին, այն ատիճան որ Վրաստան ուղէր բաժնուիլ Խ· Միութենէն, միանալու համար Թուրքիոյ (ծիծաղ եւ շարժում սրահին մէջ): Հարկաւ յիմարութիւն է: Անկարելի է երեւակայել թէ ինչպէս այդպիսի զաղափարներ կրնային թափանցել ոեւէ մէկուն մտքին մէջ: Ամէն մարդ դիտէ թէ Վրաստան ինչպէս յառաջդիմեց տնտեսական եւ մշակութային զետնի վրայ խորհրդային իշխանութեան տակ:

Վրաստանի հանրապետութեան ՝ ճարտարուեստական արտադրութիւնը քանեւեօթ անգամ աւելի է քան յեղափոխութենէն առաջ: Բազմաթիւ նոր ճարտարուեստներ ստեղծուեցան հոն, որոնք գոյութիւն չունէին, ինչպէս, ձուլարան, մեքենաներ չինող գործարաններ, ձկթահաններ եւն·: Նախքան յեղափոխութիւնը 78 առ հարիւր անգրագէտ կար Վրաստանի մէջ, ներկայիս ոչ մէկ անգրագէտ:

Եթէ Թուրքիոյ եւ Վրաստանի հանրապետութեանց աշխատաւոր զանգուածին վիճակը բաղդատուեցան դրուէր, պիտի տեսնուէր որ անկարելի էր որ Վրաստան ուզէր միանալ Թուրքիոյ: 1950ի մարտը համարի համաձայն Թուրքիոյ ժողովուրդի հարցումներ:

Հետեւեալ օրը, երբ պարապատուած էինք մեկնելու, Նախիջեւանի լեռնային շրջանները, Առիւծ Աւազ ջերմ բարեմաղթութիւններով ճանապարհ դրեց մեզ ըսելով:

— Տղայ, էս լեռներուն մէջը, տեղ մը չկայ, որ վանդ եղնի ու Առիւծ Աւազ, թանգի ձէն լսի ու օգնութեան չհասնի, պնա կռիւ լէ ունենաս, քէիր մըը թշնամուն, վառէ ղըմէն, դոր լէ, որ կռիւ ընես ղուշի թեւերով քեզ կը խանիմ, քեզ կռնակն եմ, քեզ օգնութեան կիպամ լաւ գիտցիը ...»:

Իսկ Թուրքէն իր յուշերու երրորդ հատորին մէջ Ախալթցի ֆետայիներուն մասին խօսած առեն, այսպէս կը նկարագրէ Առիւծ Աւազը:

— «Ախալթցի Առիւծ Աւազի մենք հանդիպեցանք Ախթավէնի եւ Բարչէնի կռիւներուն, Սերոբի ամենաքաջ զինուորներէն էր, և միանգամայն կ'արդարացնէր իր «Առիւծ» մականիրը: Փալասլըն Կարապետի հետ ան եւս կը ստիպուի Թողուլ Ախալթի գաւառը եւ Վանի վրայով անցնիլ Պարսկաստան, ապա Կովկաս:

Կարապետ չէր սիրեր Աւազը, որովհետեւ այս վերջինը ըստ տեղի ու ժամանակի կը փոխէր իր նիստն ու կացը եւ կը յարմարէր շրջապատին, միշտ պահելով սակայն իր Առիւծի քաջութիւնը:

Իր յարմարուելու ընդունակութիւնը թերեւս պատճառ դարձաւ իր անկման ու իր դաժան մահուան:

Աւազ սկսաւ սիրել լաւ կեանք, դրամ, ազատութիւն Քուրդիստանի, եւ Թոյլ տուաւ իրեն քանի մը չեղումներ ընելու, որոնք համապատասխան չէին Սեբոբի տուած դաստիարակութեան:

Այդ պատճառով ալ ան չէր սիրուեր ընկերներէն եւ կուսակցութենէն:

Այսուհանդերձ Կովկասի մէջ մեծ հերոսութիւններ ըրաւ, 1905ին Բաղուի Հայ-Թաթարական կռիւներուն առեն հրաշքներ գործեց: Բայց իր ամենաբարձր գործը Դալարապետի ինքնապաշտպանութիւնն էր, եւ Նախիջեւանի կռիւները: Մինչեւ այժմ ալ, այդ շրջաններու ժողովուրդը երախտապարտութեամբ եւ ակնածանքով կը յիշէ Առիւծ Աւազի ծառայութիւնները, ճանաչելով իրրեւ իրենց ազատարարը:

Սակայն հակառակ իր մատուցած մեծ ծառայութեանց ու հռչակին, այն Թոյլ տուաւ իրեն այնպիսի քայլեր եւ սխալներ առնելու, որոնք առիթ տուին խստապահանջ Նիկոլ Դումանին, յանուն կուսակցական կարգապահութեան տեսարի են – թարկել զայն: Այս անարդ մահը, սա – կայն, որ թերեւս կուսակցութենականարգապահութեան դաժան անհրաժեշտութիւն մըն է, պէտք չէ մոռնալ տայ այդ անձնազոհ եւ անզուգական հերոսը, որ երբեք չխնայեց իր կեանքը յանուն իր ազգին ու մեռաւ իր մարդկային, չափազանց մարդկային թերութիւններուն համար:

ԱՐՄԵՆԱԿ ՅԱԿՈԲԵԱՆ
(Մնացեալը յաջորդով)

ԱՌԻՒԾ ԱՒԱԶ

●

Իսկոյն կարգադրեցի, որ ձիեր բերեն: Հեծանք, ու չուտով հետեւեցանք Առիւծ Աւազի խումբին: Երբ մենք Առիւծ Աւազին հասանք, Թուրքերը դիրքերէն հանած էր, այս և այն կողմ հալածում էր, և չարունակ կրակում եւ բարձրաղոչ հայհոյում էր փախչող Թուրքերին:

Կռուի ամենատաք վայրկեանին Առիւծ Աւազ նկատեց որ մի քանի Թուրքեր ձորի միջով քշում էին դիւղի նախիրը: Կանգ առաւ ու դոռաց մեզ:

— Տղէք, Սերոբ փաչայի դինուորի զբէխին փափախ չկա՞յ, որ Թուրքեր էստա նախեր տանին, խլէք այս տաւար եւ յետ դարձուցէք:

Կը տեսնէ, որ Թուրք մը, քարի մը տակ պահուած է, եւ կը սկսի կրակել վրան, բայց գնդակները կը վրիպին եւ կատաղած ու բորբոքած կը սկսի գոռալ·

— Եահու, էստա ֆօխաֆ օղլու լամուկը Թլըմակ է, գնդակ չի բանի էտոր, եւ ձիուց իջնելով վախից ահաբեկ Թուրքին դլուխը կը ջախջախէ, իր հրացանի կոթով: Հարուածը այնքան ասստիկ է տալիս որ հրացանի կոթը կոտորում է:

Երբ Թուրքերին քշեցինք, ու հաւաքուեցանք մի տեղ Առիւծ Աւազն ալ եկաւ, իր հետ բերելով սպաննուած Թուրքերու հրացանները:

Բոլոր տղաներին հաւաքուելուց յետոյ, Առիւծ Աւազ նստաւ իր սիրուն ձին եւ խմբի դլուխն անցնելով չարժուեց դէպի դիւղը: Ես էլ իմ խումբի հետ ամօթխածութեամբ հետեւեցայ նրա խմբին, բայց միշտ մնալով պատկառելի հեռաւորու – թեան մը վրայ:

Առիւծ Աւազի խումբը դիւղ մտաւ Սեբոբ փաչայի երդերը երդելով: Աւազը, տղաներին խստիւ արդիլած էր, Անդրանիկի երդերը երդել: Ձիերը տեղաւորելուց յետոյ, ես չտապեցի Առիւծ Աւազի մօտ:

Նեբս որ մտայ, առջեւս պարզուեց հետեւեալ տեսարանը, —

Առիւծ Աւազ նստած մի դիւղական օտայի մէջ, փռուած դորդի վրայ, պատկառազդու ձեւով խմում էր օղին, եւ դիտում իր չուրջ հաւաքուածներ, որ պատրաստ էին իրեն ծառայելու:

Ինձ տեսնելուն պէս, սկսեց բարձրաձայն խօսել եւ դանդատիլ·

— Մըը տակ չուր կիյնի, մըը քաջու – Թիւն կը կորսուի: Հէ՛յ, հէ՛յ Սերոբ փաչա, քեոյ գերեզմանիդ մըռնիմ ...

Տօ, տղայ, յօրի՞ չըս դրի Թէ դուր որ սար քշեցի Թուրքերին, յօրի՞ չըս դրի իմալ Թանգիս դոնդախով Թուրքի մի դըլուխ ջարդի:

Այդ մասին ալ աւելցուցի եւ Առիւծ Աւազ դոհ մնաց եւ հանդստացաւ:

ԿԵՎՈՏՈՍ

(ՊՈՍՏԿԱՆԱՑ, 364 – 400)

18.— ՊՈՍՏԿԱՆԱՑ ՎՂՋՈՒՄ

Տասը տարի – հէյ հէյ – դեռեսդ ըղլլիր, ու ալ տղա չես, ինչպէս կ՚ուզես, ա՛ռ ձիդ, ա՛ռ սուրդ, ելլա՛ պատերազմ։ Ըղլլիր ըսողներ ալ կ՚ունենայիր, որ ամէն օր ձեզի պատմեն Ալեքսանդրի, Կիւրոսի, Հաննիբալի, Կեսարի, Նապոլէոնի մարտերը։ Ինչո՞ւ չեն ըսեր, որ անոնք ալ մարդ էին, ինչպէս դուն ես, ունէին մայր մը, որ կը սիրէր զանոնք, ունէին հայր մը, որ կը սիրէր զանոնք, ունէին ընտանիք մը, որ կը սիրէր զանոնք։ Ինչո՞ւ չեն ըսեր, որ անոնք ալ կրցան ապրիլ, ծերանալ, մեռնիլ իրենց անկողնին մէջ, շրջապատուած իրենց սիրելիներով։ Ինչո՞ւ չեն ըսեր, որ անոնք ալ ունէին մանկութիւն, ունէին պատանեկութիւն, ունէին երիտասարդութիւն, ունէին ծերութիւն։ Ինչո՞ւ չեն ըսեր, որ անոնք ալ ունէին սէր, ունէին ատելութիւն, ունէին ցաւ, ունէին ուրախութիւն։ Ինչո՞ւ չեն ըսեր, որ անոնք ալ ունէին սովորական կեանք մը, ինչպէս ունի ամէն մարդ։ Ինչո՞ւ չեն ըսեր, որ անոնք ալ ունէին սովորական մահ մը, ինչպէս ունի ամէն մարդ։

— Չգիտեմ, պարո՛ն, ես ալ ինչո՞ւ չեն ըսեր, բայց ես ալ չեմ ուզեր, որ ինծի ըսեն։ Ես ուզեցի ըսել, որ ես ալ մարդ եմ, ինչպէս ամէն մարդ։ Ես ալ ունիմ մայր մը, որ կը սիրէ զիս, ես ալ ունիմ հայր մը, որ կը սիրէ զիս, ես ալ ունիմ ընտանիք մը, որ կը սիրէ զիս, ես ալ ունիմ սէր, ես ալ ունիմ ատելութիւն, ես ալ ունիմ ցաւ, ես ալ ունիմ ուրախութիւն։ Ես ալ ունիմ սովորական կեանք մը, ինչպէս ունի ամէն մարդ։ Ես ալ ունիմ սովորական մահ մը, ինչպէս ունի ամէն մարդ։

Ես ալ կ՚ուզեմ ապրիլ, պարո՛ն, ես ալ կ՚ուզեմ ծերանալ, ես ալ կ՚ուզեմ մեռնիլ իմ անկողնիս մէջ, շրջապատուած իմ սիրելիներով։ Ես ալ կ՚ուզեմ ունենալ կին մը, որդի մը, ես ալ կ՚ուզեմ ունենալ ընտանիք մը, ես ալ կ՚ուզեմ ունենալ սովորական կեանք մը, ես ալ կ՚ուզեմ ունենալ սովորական մահ մը։

— Ես ալ կ՚ուզեմ ապրիլ, պարո՛ն, ես ալ կ՚ուզեմ ծերանալ, ես ալ կ՚ուզեմ մեռնիլ իմ անկողնիս մէջ, շրջապատուած իմ սիրելիներով։ Ես ալ կ՚ուզեմ ունենալ կին մը, որդի մը, ես ալ կ՚ուզեմ ունենալ ընտանիք մը, ես ալ կ՚ուզեմ ունենալ սովորական կեանք մը, ես ալ կ՚ուզեմ ունենալ սովորական մահ մը։

Տասը տարի – հէյ հէյ – դեռեսդ ըղլլիր, ու ալ տղա չես, ինչպէս կ՚ուզես, ա՛ռ ձիդ, ա՛ռ սուրդ, ելլա՛ պատերազմ։ Ըղլլիր ըսողներ կ՚ունենայիր, որ ամէն օր ձեզի պատմեն Ալեքսանդրի, Կիւրոսի, Հաննիբալի, Կեսարի, Նապոլէոնի մարտերը։ Ինչո՞ւ չեն ըսեր, որ անոնք ալ մարդ էին, ինչպէս դուն ես, ունէին մայր մը, որ կը սիրէր զանոնք, ունէին հայր մը, որ կը սիրէր զանոնք, ունէին ընտանիք մը, որ կը սիրէր զանոնք, ունէին սէր, ունէին ատելութիւն, ունէին ցաւ, ունէին ուրախութիւն։ Ինչո՞ւ չեն ըսեր, որ անոնք ալ ունէին սովորական կեանք մը, ինչպէս ունի ամէն մարդ։ Ինչո՞ւ չեն ըսեր, որ անոնք ալ ունէին սովորական մահ մը, ինչպէս ունի ամէն մարդ

ւերը եւ թնդանօթներն ալ մասնակցեցան գործողութեանց, չատ ծանր կորուստներ պատճառելով ըմբոստներուն :

Օրանի շրջանին մէջ սպաննուեցան չորս Իսլամներ, երբ կը փորձէին փախչիլ :

Թիւրենի մօտ ահաբեկիչները վնասներ պատճառեցին 34·000 որթատունկերու, արմատախիլ կտրելով վեց հազար տուն – կեր եւ կախկրտելով մնացեալը : Միեւնոյն օրը ողջ ողջ այրեցին երէց եւ աղջառներ, Ալժէի արեւելեան կողմը եւ վնասեցին հունձքերուն :

Զինուորական իշխանութիւնը մեծ գործողութեան մը ձեռնարկած է Սեթիֆի մէջ, ուր չատ մը յարձակումներ կատարուած էին : Հարցաքննուեցան վեց հազար Իսլամներ, բայց միայն 17 հոգի ձերբակալուեցան :

Տեղական թերթերը կը գրեն թէ ահաբեկիչները աչ ու ձախ կը զարնեն ,առանց խտրութեան գնելու զոհերուն միջեւ : Այն Այչայի մէջ ահաբեկիչները մօրթեցին 70 տարեկան Ֆրանսուհի մը, որ առան – ձին կ'ապրէր, մզկիթի մը մօտ :

× Երկկ անթելը կը ծանուցանէր թէ Ազատագրութեան բանակը թռուցիկներ ցրուած է, սպառնալով հարիւր Ֆրանսացի սպաննել, ամէն անգամ որ մահուան դատապարտուի մէկ Իսլամ :

× Լոռէնի հանքային շրջանին մէջ մէկ – կէն մինչեւ երկու տարի բանտարկու – թեան դատապարտուեցան խումբ մը Ալ – ժերիացիներ, որոնք մասնաւոր մարմին մը կազմած էին եւ գրամ կը հաւաքէին սպառնալիքով : 1100 ֆրանք ամսական տուրք նշանակած էին ի նպաստ Ալժերիոյ ըմբոստներուն :

× Քաղաքապետական խորհուրդը 50 միլիոն ֆրանքի վարկ մը քուէարկեց, ի նպաստ Ալժերիա ղրկուած փաթիզի զինուորներուն եւ անոնց ընտանիքներուն :

× Պաշտօնապէս կը ծանուցուի թէ որեւէ որոշում տրուած չէ 1954 – 2ի զօրաշրջանի զինուորներուն արձակման մասին : Ասոնք երկու տարի ծառայած պիտի ըլլան մինչեւ յունիսի վերջը, բայց կը կարծուի թէ դեռ 2–3 ամիս ալ դրօշի տակ պիտի մնան :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Ֆ. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ նոր կոչ մը ուղղեց բոլոր երիտասարդական կազմակերպութիւններուն, առաջարկելով 200·000 երիտասարդները ղրկել Ծայր· Արեւելք, խամ եւ խոպան հողերը մշակելու եւ հունձքերու հաւաքման օգնելու մամաը : Այս առթիւ կը բացատրէ թէ արձանագրութիւնները պէտք է կատարել «կամաւոր» ծառայութեան հիման վրայ եւ երկու ամսուան համար :

«ՍԹԱԼԻՆԻ ՈՃԻՐՆԵՐԸ » անուն չար – ժանկար մը պիտի պատրաստեն Հոլիուուտի մէջ, հիմնուելով Խրուշչեւի զաղտնի տեղեկագրին վրայ :

ԱՄԱՌԸ սկսաւ խաբուսիկ արեւով մը , որուն խառնուած է կծու հով մը : Ցունիսը անձրեւով անցաւ ամբողջ Ֆրանսայի մէջ :

19·000 ՀՈԳԻ արձակուեցան արեւելեան Գերմանիոյ բանտերէն, իրենց պատիժը լրացնելէ առաջ :

ՑՈՐԴԱՆԱՆի նոր վարչապետը, Սայիտ Էլ Մուֆթի, պարզեց զահլիճին քաղաքականութիւնը, որ կը պարունակէ հետեւեալ կէտերը.— Ազատութիւն խօսքի եւ քաղաք· կուսակցութիւններ կազմելու .— Պաշարման վիճակ հաստատել միայն հայրենադաւութեան պարագային.— Զօրացում արաբական լեգէոնի եւ օդանաւային ուժերու.— Տնտեսական բարգաւաճում, օտարին օգնութեան չկարօտելու համար .— Կատարեալ գործակցութիւն արաբական կառավարութեանց հետ :

ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԵԱՆ պատիժներ ստացան այն չորս Ռումանացիները որոնք անցեալ տարի զբաւած էին Պերնի խորհրդային դեսպանատունը :

429 ՍՈՎԵՏ· ՇՐՋԻԿՆԵՐ եկան փարիզ, ընկերային հաստատութեան համար : Ուղեւորներուն մէջ կը գտնուին գրագէտներ, պաշտօնեաներ, բանուորներ՝ Մոսկուայէն, Լե – նինկրատէն, Օտեսայէն , Թաշքենտէն եւ ուրիշ քաղաքներէ, նաեւ տասը Հայեր : Կան արուեստագէտներ եւ դերասաններ ալ : Բոլշեւիկեան յեղափոխութենէն ի վեր (1917) առաջին անգամ է որ խմբական պատկան մը կը տարբուի : Շրջիկները պիտի այցելեն նաեւ Հռոմ եւ Ամստերդամ :

ՍԱԿԱՐԱՆ (Ցունիս 21)·— Ջոյլ ասկի՝ 453·000, նախկէն 3230, գուից· 3060 , անգլ· 4050, քան տոլարնոց 16·280, թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1040 , տոլար 389, գուից· 93, պելժ· 7·80, լիր 0·60, փեզեթա 8·85 :

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

ՄԱՐՍԷՅԼ·— Համազգային մշակու – թային Միութիւնը կազմակերպած է դասախօսութեանց շարք մը : Առաջինը տեղի կ'ունենայ այս երկուշաբթի իրիկուն, ժամը 9ին, Պոմոնի եկեղեցւոյ սրահը :

Նիւթ՝ Հին եւ նոր սերունդը :

Կը նախագահէ Պ. ԹԻՐԶԻՊԱՇԵԱՆ

Կը խօսին վրօֆ· Գ· ՄԱՅԻԿԵԱՆ եւ Պ. Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ : Նոր Սերունդի կողմէ կը խօսին «Քրիստափոր» խումբէն Օր· Անահիտ Մարկոսեան, Պ. Պ. Ժիրայր Միրիճեան, Լեւոն Գլըճեան եւ Ժան Պըժեան :

Մուտքը ազատ է :

Բ) Սէն Լուի մէջ երկուշաբթի , 2 Ցունիս, իրիկուան ժամը 21ին, եկեղեցւոյ սրահը :

Գ) Սէն Ժերմէ մէջ, երկուշաբթի , 9 Ցունիս, իրիկուան ժամը 21ին եկեղեցւոյ սրահը :

Ցունիս 8, կիրակի, Պոմոնի մէջ, Համազգայինի տարեկան հացկերոյթը :

ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆ ԴԷՊԻ

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

Ս. Ղազարի Ազգային երկրորդ ուխտագնացութիւնը Օգոստոս 9ին Սեպտ· 1: Պարմաններու եւ արձանագրութեանց համար դիմել՝

ՏՈՒՔԹ· ԱՐԱՄ ՃԻՆՃԵԱՆԻՆ
29, Rue Bleue. Tél.: PRO. 79-09
եւ ԴՐ· ԱԴԱՄԵԱՆԻ
53, Rue de Châteaudun. Tél. Tri. 57-74

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Տիկին Ա· Գառնիկ Ալանեան եւ զաւակները կը յայտնեն իրենց բարեկամներուն թէ այս կիրակի , Փարիզի Ս· Յով – հաննէս Մկրտիչ եկեղեցւոյ մէջ կը կատարուի հոգեհանդստեան պաշտօն յետ պատարագի (ժամը 11) իրենց կեսրոջ եւ մեծ մօր՝

ՀՌԻՓՍԻՄԷ ԱԼԱՆԵԱՆԻ ,

իր նահատակ ամուսնոյն եւ չորս նահատակ զաւակներուն, ինչպէս նաեւ իր նահատակ տաղրոջ եւ անոր զաւկին յիշատակին :

Maison SÉVAN
ԶԱՐԴԱՆԿԱՐԻՋ – ՆԵՐԿԱՐԱՐ
Լաւ արհեստաւոր, կը ստանձնէ քնա – կարանիներու, պաշտօնատուններու եւ ա – մէն կարգի ներկի եւ զարդարանքի գոր – ծեր :
ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ԽՆԱՄՈՒԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔ
Դիմել՝ Ա· ՍՎԱՃԵԱՆ
24, Rue Pont de Breteuil, St. Maur
Tél. : GRA. 53-38

DEPOFERM
Dépot d'Usine
8, Rue de la Providence
Marseille, 1e ARR.
Fermeture ECLAIR
Dorée le mètre 196 Frs.
Emaillée le mètre 250 Frs.
Fermeture ROLL
Prix d'Usine
Fil à COUDRE
Simili 25 grs.
La boite de 10 625 Frs.
Bouton Galalith
et divers fournitures confections.

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ ԱՌԻԹԷՆ

Ամերիկայէն նորէն ստացած եմ հագուստներ·—

Փարտըսիւ	2000էն 5000 ֆրանք
Քոմփլէ	3000էն 7500 ֆրանք
Էմփէրմէապլը	2000էն 4000 ֆր·
Վէսթ	1500էն 3500 ֆրանք
Փանթալօն	1000էն 2000 ֆրանք

Եւ ամէն տեսակ կերպասներ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԳՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԳԻՆ

Maison Béatrice
97, Rue de Richelieu Paris (2)
Tél.RIC, 57-57
Métro Richelieu-Drouot

«ՅԱՌԱՋ»Ի ԲԱՐԳԱՒԱՃՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Շնորհակալութեամբ առացանք Տէր եւ Տիկին Դէորզ Քիրկեհանէ (Վալանս) 2000 ֆրանք խմբագրատուն իրենց այցելութեան առթիւ :

Հաղար ֆրանք ալ «Հայ – Բոյժ»ին :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻ

Կրօն· Ընկերակցութիւնը կը ծանուցանէ թէ՝ այս կիրակի մասնաւոր հոգեհանդիսա պիտի կատարուի եկեղեցիին հիմ – նադիր բարերար Ապպետ Վահան Խօրա – սանեանի եւ իր զերդաստանի ննջեցեալ – ներուն յիշատակին, մասնակցութեամբ երգչախումբի : Հայ հասարակութիւնը կը հրաւիրուի մասնակցիլ յարգանքի այս արարողութեան :

ՊԱՐԱՆՑԻԿ ՀԱԻԱՔՈՅԹ

Կազմակերպուած «Սիփան – Կոմիտաս» երգչախումբի կողմէ : Այս կիրակի ժամը 4էն 10 Ազգ· Տան թատերասրահը : 32 ռիւ տը Թրէվիզ :

Կը հրաւիրենք երգչախումբին բոլոր անդամները եւ համակիրները :

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԲՆՆՈՒԹԻՒՆ

Ֆ· Կ· Խաչի Կըլընուլի մասնաճիւղի զպրոցին աշակերտներուն տարեվերջի քննութիւնները տեղի պիտի ունենան այս կիրակի առաւօտ ժամը 9ին, զպրոցին սրահին մէջ :

Կը հրաւիրուին բոլոր ծնողները եւ համակութիւնը :

ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԻՍ

ՄԱՐՍԷՅԼ·— Սէնթ Անի հայկական զպրոցի ամավերջի հանդիսը տեղի կ'ունենայ այս կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 4ին, Պաս տիւ Կրան Փէնի սրահին մէջ :

Ուսուցիչն է Պ.Վ· Մխիթիք (Վ· Պալուեան) որ երեք տարի է կը պաշտօնավարէ ձեռնհասօրէն :

Գեղարուեստական բաժին երկսեռ աշակերտութեան կողմէ մանկական թատերախաղ մը, երգեր, արտասանութիւններ եւ զանազան անակնկալներ : Կը խնդրուի բոլոր ծնողքներէն եւ հայրենակիցներէն իրենց ներկայութեամբ քաջալերել մեր աշակերտները :

Մուտքը ազատ է :

Մասնագէտ
Մեքենաներու նորոգութեան
ԳՆՈՒՄ, ՎԱՃԱՌՈՒՄ և ՆՈՐՈԳՈՒԹԻՒՆ
Surjeteuses, raseuses,
R. BLOT
5, Rue Godefroy Cavaignac, Paris 11e.
Tél. : ROQ. 65-38. Métro: Voltaire.

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՄԱՐՍԷՅԼ·— Հ· Ց· Դ· «Քրիստափոր» ենթակոմիտէի ժողովը այս չաբաթ ,ժամը 20·30ին, սովորական հաւաքատեղին : Կարեւոր օրակարգ : Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ : Բացակաները նկատի պիտի առնուին :

ՇԱՒԻԼ·— Հ· Ց· Դ· «Արղութեան» խումբի ժողովը այս չաբաթ, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՓԱՐԻԶ·— Հ· Ց· Դ· «Փոթորիկ» խումբի ժողովը այս երեքշաբթի, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՊԱՆԵԼՕ ՔԱՇԱՆԻ Ֆ· Կ· Խաչի մասնաճիւղի վարչութիւնը ընդհ· ժողովի կը հրաւիրէ ընկերուհիները այս չաբաթ ,ժամը 21ին, ընկ· Բ· Պասմաճեանի բնակարանը :Օրակարգ·—Ընտրութիւն նոր վարչութեան :

ՎԻԼՆ·— Հ· Մ· Ը· Մ·ի ընդհ· ժողովը, այս երկուշաբթի, ժամը 20·30ին, Համօ· Օհանջանեան ակումբին մէջ :

Պ· Յակոբ Հավլուճեան, Այրի Տիկին Հորթանս Ալճեան, Տէր եւ Տիկին Միշէլ Հավլուճեան , Տէր եւ Տիկին Կարապետ Կէտիկեան, Տէր եւ Տիկին Նշան Կիւլիւմեան, Տէր եւ Տիկին Զաւէն Գալուստեան, Պ· Արտաշէս Կէտիկեան, Տէր եւ Տիկին Յովսէփ Գըլըճեան, ինչպէս նաեւ Գալուստեան, Ձրկայեան , Պօղոսեան ընտանիքները եւ բոլոր պարագաները յատուկ կը ծանուցանեն իրենց կնոջ, հարսին , մօրաքրոջ, զարմիկին եւ ազգականին՝

ԱՆԳԻՆԻ ՀԱՎԼՈՒՃԵԱՆԻ
(Ծնեալ Հիւրմիւզեան)

մահը որ տեղի ունեցաւ Ցունիս 19ին, 69 տարեկանին :

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այս երկուշաբթի ժամը 15·45 :

Հաւաքուիլ Փրէ Սէն Ժէրվէյի զբօսղ – մանատան դուռը, ռիւ Կապրիէլ Փերի :

Մասնաւոր մահագդ չստացողներէն կը խնդրուի ներկայս իբրեւ այդ նկատել :

ՏԱՐԵԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԻՍ

Նախաձեռնութեամբ Համաչարսանճակի Հայր· Միութեան Լիոնի մասնաճիւղին : Կիրակի, 24 Ցունիս ,առաւօտէն մինչեւ ժամը 9, Տէսին, Պ· Նազարի պարտէզին զովասուն ծառերու հովանին տակ :

ԱՄԱՎԵՐՋ ՀԱՆԴԻՍ

Իսիի Խրիմեան վարժարանի, աշակերտներու ամավերջի հանդիսը, Կիրակի, 24 Ցունիս, ժամը 16ին, վարժարանին սրահը : Կը հրաւիրուին բոլոր ծնողքները անխտիր, քաջալերելու համար իրենց զաւակները :

Արտասանութիւններ, երգեր եւ հայկական պարեր :

Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ :

ԳՐԻԳՈՐ ՎԱՀԱՆԻ ԵՂԱՆԱԿԻ ՎԵՐՋԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄԸ ՄԱՐՍԻԼԻՈՅ ՄԷՋ

Այս Շաբաթ երեկոյ , ժամը 21ին — Սրահ Մազրնօ
Երկուեւկէս ժամ ծիծաղ պատճառող ազգային կատակերգութիւն մը

ՄՆԿԼԶԱԿՑԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

Երեք արար, հեղինակ՝ ԳՐԻԳՈՐ – ՎԱՀԱՆ

Կը մասնակցին (Այբուբենի կարգով) Օրիորդներ Մարի Ափարեան, Լուիզ Թօփսաֆալեան, Շողակաթ Խրալեան եւ Վարդուհի Միսքիճ :
Պարոնները՝ Արզումանեան, Միսաք Խրալեան, Յարութիւն Դանիէլեան , Ժան Մակարեան, Օննիկ Յակոբեան :
Մուտքի գիները՝ 200, 300 եւ 500 ֆրանք :

ԽԻՍՏ ԿԱՐԵԻՈՐ

ԾՐԱՐՆԵՐՈՒ ԱՌԱՔՈՒՄ ԱՆԳԼԻՈՅ ՁԱՄԲՈՎ ԴԷՊԻ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ՁԱՆՁՈՒՈՒԱԾ Office des Changesէն

Արտօնուած եմ ծրարներ ղրկել նաեւ օդանաւով :

Société de Transactions Internationales
1, Rue Ambroise Thomas. Mètro Montmartre et Poissonieres
Paris 9e — Tél. TAI. 76.34

Ծրարները կը պարունակեն անգլ· առաջնակարգ ապրանքներ, արտածման արժէքներով — կերպասեղէն, պատրաստ հագուստներ,ճաուշահոտութիւն, դեղօրայք, սննդեղէն, Սիգկեր կարի մեքենաներ, ժամացոյց եւ այլն :

ԿԱՏԱՐԵԼԱՊԷՍ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է ԾՐԱՐՆԵՐՈՒ ԱՌԱՔՈՒՄԸ ԵՒ ՏԵՂԸ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ ԱՌԱՆՑ ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԵԱՆ, ԱՄԵՆԱԿԱՐՃ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՄԷՋ

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՄԱԽՔԵՐԸ ՎՃԱՐԵԼԻ ԵՆ ՂՐԿՈՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ԿԻՐԱԿԻ
24
ՅՈՒՆԻՍ
•
DIMANCHE
24 JUIN
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7612 32e ANNEE ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3423

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԵՐԲ ԼՈՒԾԻ ՏԱԿ ԵՆ

•

Քանիցս յիշեցինք թէ Սթալինի զէմ բացուած պայքարին առթիւ խիզախ և լոյժներ տեղի ունեցան մասնաւորապէս Լենհասանի եւ Զեխոսլովաքիոյ մէջ :

Այսպէս, Փրակայի զրական հանդէսը, «Լիտերարնի Նովինէ», Մայիս 12ի խմբագրականով կը պատմէր թէ բուռն վիճաբանութիւններ տեղի ունեցած են Գրող-ներու Բ. համագումարին մէջ :

— « Այդ առթիւ ցոյց տրուեցաւ բուռն եւ կրճատ ընդդիմութիւն մը ամէն բանի համդէպ որ տգեղցուցած էր մեր կեանքը, ամէն բանի դէմ որ ջլատած էր մեր գրա-կանութեան ստեղծագործ ուժերը » :

Ցեսոյ դիտել կուտար թէ կարգ մը առնախօսներ «չատ առաջ գացին » :

Թերթը Գրողներու Միութեան պաշտօնական օրկանն ըլլալով, ստիպուած էր «կլորցնել» անցուդարձը :

Եւ սակայն, հաստատուեցաւ թէ քանի մը առաջնակարգ հեղինակներ իրենց ամբողջ վերոյիշեալը յայտնած են առանց բառերը ծամծմելու :

Օրինակ, բանաստեղծական խնդիրնե-րու տեղեկաբերը, Ֆրանտեսեք Հրուպկին, բարձրաձայն յայտարարեց թէ «բանաս-տեղծութիւնը եղնիկի մը պէս կը խեղ-դուէր վարդապետութիւններու ցանցին մէջ» :

Ցեսոյ կ'ազաղակէր, նոյն առտուն-թեամբ.

— « Մեզմէ աւելի որ գոհ կ'ապրին, կը գրեն իբրեւ գոհացեալ, կ'երթան կը պառկին գոհացեալ եւ գոհունակութեամբ կը գանձեն իրենց պատուագիները, առանց ձայն բարձրացնելու երբ անիրաւութիւն մը կը գործուի, մանր – խոշոր եղա – սէրներ են : Իսկ աւելի որ կը գոհանան գաղտնօրէն ամչնալով՝ վատեր են » :

Կարելի էր ուրիշ փաստերի վկայու-թիւններ ալ քաղել, ապացուցանելու հա-մար կատարուած քննադատութեանց եւ ինքնաքննադատութեանց բացառիկ հան-դամանքը :

Ծանօթ գրագէտ մը, Վաչէք Քանա, հրապարակաւ եւ առանց վերապահու-թեան խոստովանելով իր մեղքերը, կը հարցնէր .

— «Ընդդիմացա՞յ այն կարծեցեալ կազ-մակերպիչներուն որոնք մեր կեանքը այնպէս կազմակերպեցին որ այլ եւս կարելի չէր ապրիլ» :

Նոյն պատճառով՝ Լենհասանի եւ ու-րիշ արբանեակ երկիրներու մէջ : Եւ դեռ ամէն բան վերջացած չէ :

Մ. Միութեան մէջ ալ պարզուեցան յուզումնալից տեսարաններ : Այն ատեն, ճան որ, ի վերջոյ կուսակցութեան պաշ-տօնական բերանները պարագ սեպեցին ատոնք ուղղել եւ կարգի հրաւիրել ըմ-բոստները :

Որքան կրցանք տատղել, մեր հայրենի-քին մէջ նախընտրած են կարճ կապել :

Մնաց որ, անհրաժեշտ չէ վկայութիւն-ներ բերել ամէն երկրէ : Ինչ որ տեղի ու-նեցած է եւ կ'ունենայ այս կամ այն խորհրդային երկրին մէջ, կը ներկայա-ցնէ ուրիշի մը պատկերը :

Եւ վերջապէս, Երեւանը Փրակա չէ :

Այնտեղ ալ ոչ միայն բանաստեղծու-թիւնը, այլ եւ լեզուն եւ ուրիշ շատ մը դեղեցկութիւններ «եղնիկի մը պէս կը խեղդուին վարդապետութիւններու ցան-ցին մէջ » :

Դժբախտաբար ազատ արտասահմանի մեր ղրոց – բրոցներէն շատեր չեն ըմբռ-ներ այս ողբերգութիւնը, եւ երբ կը փոր-ձէք պարզել, յանկարծ Թունաւոր սլաք-ներ կ'արձակեն ալ ու ձախ :

Այնքան «եղնիկներ» խեղդուեցան տա-րիներու ընթացքին, —մարդ կամ գործ— եւ մեր երանելիները չհամարձակեցան բառ արտասանել ...

Ոչ խակ հարցուփորձ : Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԿԻՊՐՈՍԻ ԹՆՃՈՒԿԸ

•

ԱՆԳԼԻՈՅ ՍՊԱՐԱՊԵՏԸ ԱՆԳԱՐԱ Կ'ԵՐԹԱՅ

Անգլիական կառավարութիւնը կը ծա-նուցանէ թէ, կայս. սպայակոյտին ընդհ. հրամանատարը, զօր. Սըը Ճերըլտ Թէմփլըը Թուրքիա պիտի երթայ մէկ շաբթուան համար : Այս այցելութեան նպատակն է մեղմացնել Թուրքիոյ ուժգին ընդդիմութիւնը Անգլիոյ վերջին ծրագրին որ կը տրամադրէ միջին Ճամբայ մը պա-տնել Կիպրոսի հարցին լուծման համար :

Պատերազմական նախարարութեան պաշտօնական զեկոյցը կ'ըսէ թէ զօրավա-րը Անգարա պիտի մեկնի Յուլիս 2ին, Թրքական կառավարութեան հրաւէրով : Կառավարութեան ներկայացուցիչները պաշտօնապէս կը յայտարարեն թէ այցե-լութիւնը միայն զինուորական հանդա-մանք ունի : Զօրավարը բանակցութիւններ պիտի չվատարէ Կիպրոսի ապագայի մա-սին : Բայց մեւնոյն ատեն կը հաստատեն թէ զօրավարը պիտի քննէ որեւէ կարգա-դրութեան զինուորական պարագաները :

Ինչպէս կը յիշուի, Թուրքիա ուժգնո-րէն բողոքեց այս շաբթու, Անգլիոյ ծրա-գրած մեծ զինմանեւրուն դէմ եւ անգլ. կառավարութիւնը հարկ դատեց յետա-ձգել իր ծրագրին հրատարակութիւնը՝ կիպրոսի ներքին ինքնավարութեան եւ ա-պագայ ինքնորոշման մասին : Թրքական կառավարութիւնը կը դանդատի թէ որեւէ փոփոխութիւն Կիպրոսի կարգուսարքին մէջ պիտի վնասէ իր ազգային շահերուն :

× Ուրիշ տեղեկութեանց համաձայն, անգլ. կառավարութիւնը վերջին պահուն ետ կեցած է այն զիջումէն որ վճռական դեր պիտի կատարէր Կիպրոսի հարցին լուծման համար : Այդ զիջումն էր՝ Թուա-կան մը նշանակել հանրաքուէի համար, որպէս զի Կիպրոսի ժողովուրդը գործա-դրէ իր ազատ ինքնորոշման իրաւունքը :

Լոնտոնի թերթերը կը յանդուգնային թէ այդ որոշումը տրուած է եւ թէ հանրա-քուէն պիտի կատարուի տասը տարիէն : Այժմ ամէն բան տակաւ կը մնայ, իրրեւ հետեւանք նախարարական խորհուրդի դումարման որ տեղի ունեցաւ նոյն ինքն վարչապետին հրաւէրով : Կը կարծուի թէ կարգ մը նախարարներ ուժգնօրէն կ'ընդ-դիմանան ծրագրուած զիջումներուն : Զօր. Թէմփլըրի ճամբորդութիւնն ալ կը հաստատէ այս պարագան : Իրազեկներու կարծիքով, Անգլիա պիտի չկրնայ զինուո-րական նոր համաձայնութիւններ կնքել Յունաստանի եւ Թուրքիոյ հետ, բաւա-րար երաշխիքներ տալու համար Անգար-այի, միեւնոյն ատեն ապահովելով Մեծն Բրիտանիոյ ռազմավարական շահերը : Բայց այս խնդիրը կապ ունի Ատլանտեան դինակցութեան հետ եւ կրնայ տհաճու-թիւն պատճառել միւս պետութեանց, մասնաւորապէս Մ. Նահանգներուն :

Ամէն պարագայի մէջ, յառաջիկայ շաբ-թու յայտարարութիւն մը պիտի ընէ Անգլիոյ երեսփ. ժողովին մէջ, միայն վարչական ինքնավարութեան մասին : Այս առաջադրութեամբ, մօտերս Կիպրոս պիտի երթայ մասնաւոր ներկայացուցիչ մը, քննութիւն կատարելու համար տեղին վրայ :

Կը հաստատուի թէ նոր զիջումներուն հակառակ են ոչ միայն Թուրքիա, այլ եւ Անգլիոյ պահպանողականները եւ սպա-յակոյտը :

Կարգ մը թերթեր խստօրէն կը քննա-դատեն կառավարութեան քաղաքականու-թիւնը, հետեւեալ ամբաստանութեամբ . — « Ճշմարտութիւնն այն է որ երեք-չորս տարիէ ի վեր կառավարութիւնը ա-մէն կարելի սխալ գործեց Կիպրոսի մէջ» :

× Կիպրոսի անգլ. իշխանութիւնը 35 տարի առաջ սկսաւ աքսորել Կիպրոսի ազատագրական շարժումի առաջնորդները : Ներկայիս Կիպրոսի մէջ կը գտնուին 15 աքսորեալներ, որոնց մէջ Մակարիոս արքեպիսկոպոսը : Անոնք կը գտնուին Սեյշէլ կղզիներուն մէջ :

ՆՈՐ ԿԱՐԳՈՒՍԱՐՔ ԵԳԻՊՏՈՍԻ ՄԷՋ

•

Երէկ, շաբաթ, ընտրութիւնները պիտի կատարուէին Եգիպտոսի մէջ, զինուորա-կան իշխանութեան տեղ քաղաքային վար-չութիւն հաստատելու համար : Ընտրու-թենէն հետ, միեւնոյն անձերը պիտի վա-րեն այն պաշտօնները զոր ստանձնած էին Ֆարուքի անկումէն ի վեր. բայց պիտի դործեն իբրեւ քաղաքացիներ, հետեւելով սահմանադրութեան եւ ոչ թէ բանակին : Նախագահութեան միակ թեկնածուն է դնդ. Կամալ Նասր որ վերջնապէս պիտի հրաժարի բանակէն, նոր պաշտօնը վարե-լու համար : Ութ սպաներ, որոնք Ցեղա-փոխական Խորհուրդը կը կազմէին Կամալ Նասրի հետ, նոյնպէս պիտի քաշուին զին-ուորական տասպարէզէն, բացի սպարա-պետէն, զօր. Ապտել Հաքիմ Ամիր :

Նոյն աղբիւրին համաձայն, ոչ միայն Ցեղափոխական Խորհուրդին անդամները, այլ եւ այն 300 «ազատ սպաները» որոնք կամալ Նասրի հետ էին Ֆարուքի դէմ մղ-ուած պայքարին առեն, պիտի քաշուին բանակէն, վտանգի պաշտօններ ստանձ-նելով իրենց քաղաքացիները :

× Դնդ. Կամալ Նասր Մոսկուա պիտի այցելէ յառաջիկայ օգոստոսին : Մ. Մի-ութեան արտաքին նախարարը, Պ. Շե-պիլով, որ Եգիպտոս կը գտնուէր, Դա-մասկոս հասաւ Յունիս 22ին : Մեկնելէ ա-ռաջ, Մոսկուայի եւ Դահիրէի անթելները հաղորդեցին խօսակցութեանց առթիւ հը-րատարակուած զեկոյցը : Այս յայտարա-րութիւնը որեւէ մասնաւոր համաձայնու-թիւն չի ծանուցաներ, բայց կ'ըսէ թէ անհրաժեշտ է զարկ տալ երկու երկիրնե-րուն տնտեսական եւ մշակութային յա-րաբերութեանց : Ցեսոյ կ'աւելցնէ թէ եր-կու պետութիւնները համամիտ են միջազ-գային խնդիրներու մասին :

Պ. Շեպիլով Եգիպտոսէն մեկնած ատեն հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրաւ . — Խորհրդային ժողովուրդը կը մաղթէ որ Եգիպտոս դառնայ զօրաւոր, ազատ եւ անկախ երկիր մը, բարգաւաճ ճարտարա-գործութեամբ եւ ծաղկուն հողագործու-թեամբ : «Հիմա որ Եգիպտոս լուծած է քաղաքական դլխաւոր խնդիրները, հաս-տատած՝ իր ազգային անկախութիւնը եւ անհրաժեշտ միջոցներն ստեղծած՝ իր ինքնօրէն զարգացման համար, կառավա-րութիւնը բնականաբար պիտի նուիրուի տնտեսական բարգաւաճման » :

Նախարարը յետոյ չէշտեց թէ իր այցե-լութեամբ ամրապնդուեցաւ Մ. Միու-թեան եւ Եգիպտոսի բարեկամութիւնը :

× Պ. Շեպիլով ընդունելութեան մը առթիւ յայտարարեց թէ լրագրողներու երեւակայութեան արդիւնքն է այն լուրը թէ Մ. Միութիւնը կը ստանձնէ հոգալ Ասուանի ամբարտակին շինութեան բոլոր ծախքերը :

Հազար սթերլին տուգանքի դատապարտեց Լիմասոլի քնակչութիւնը : Այս առթիւ հրատարակուած զեկոյցը կ'ըսէ թէ այս տարուան սկիզբէն ի վեր Լիմասոլը կեդ-րոն դարձած է բազմաթիւ եղեռնագոր-ծութեանց : Առջի օր երկու ռումբեր նետուե-ցան անգլիական պահակախումբերու դէմ, մէկը՝ Փոլիսի, միւսը Նիկոսիոյ մէջ : Կիպրոսի օրուան անտառային հրդե-հին զոհ գացած են 36 հոդի, 22ը մեռեալ : Տասնեակ յոյն ուսուցիչներ արտաք-սուեցան Կիպրոսէն :

ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐ կուսակցութեան Կեդր. կոմիտէն որ կը բաղկանայ 80 անդամնե-րէ, ժողով դումարելով, իր վստահու-թիւնը յայտնեց եւ աջակցութիւն խոստա-ցաւ քարտուղարին՝ Թորէզի եւ իր ընդհ. քաղաքականութեան : Այս բանաձեւը պա-տասխան մը կը համարուի զանազան ըս-ղոքներու, որոնք արտայայտուեցան Խրուշչեւի զաղանի տեղեկագրին առթիւ :

ՄՈՌՅՈՒԱԾ ԵՐԳԵՐ

ԵՐՆԵ՛Կ ՁԵԶԻ

•

Երնե՛կ ձեզի, որ սէր ունիք,
Կրակ ունիք, բոց ունիք,
Ձեր սրտին մէջ բո՛ցը վառման
Պղպուլի երգ աւնըման :

Երնե՛կ ձեզի, որ սէր ունիք,
Կորով ունիք, երգ ունիք,
Ձեր սրտին մէջ ե՛րգը բրբռուն
Մեր պապերու դիւցազուն :

Երնե՛կ ձեզի, որ սէր ունիք,
Պայքար ունիք, դատ ունիք,
Ձեր սրտին մէջ դատ նուիրման
Մեր հին ցեղին նայիրեան :

Երնե՛կ ձեզի, որ սէր ունիք,
Ու սիրովն այդ երջանիկ,
Կանգնած ոսկի սեմին վրան
Կ'ողջունէիք մեծ ապագան ...

ՎԱՐԴԱՆ ԳԷՈՐԳԵԱՆ
(Ոսկէ Սափոր)

ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՏՈՒՆ

Տիկին Ն., Վէնէն	10·000
Ոմն (Ս. Բ.), Էքս	10·000
Արշամ Սմսարեան	3·000
Կար. Բագոսեան	2·000
Խոսրովեան, Նիս	5·000
Մարսիլիայէն	
Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի Վռամեան Ենթակոմիտէի ընկերներէն	10·000
Հ. Յ. Դ. Մարսէյլի ընկ. Կարօ խումբէն	5·000
Նչան Դարբինեան, Գոմոն	5·000
Վաղարշակ Տէր Վարդանեան	2·000
Համբարձում Աւետիսեան	1·000
Կարապետ Քէշիշեան	1·000
Սերժ Սարգիսեան	1·000
Մատթէոս Ցարութիւնեան	1·000
Ոմն (Մ. Գ.)	1·000
Ցովհ. Փիլոյեան	1·000
Կարապետ Թիւթիւնճեան	1·000
Խաչիկ Արսլանեան	500
Ոմն (Գ. Ն.)	1·000
Կարապետ Արապեան	2·000
Ծերիկեան եղբայրներ	2·000

***

Մշակոյթի Տան յանձնախումբը շնոր-հակալութեամբ կը ծանուցանէ նաեւ թէ հայրենակից մը, որ ծանօթ է իր առա-տաձեռնութեամբ, 150·000 ֆրանկ տրա-մադրած է նոյն նպատակին :

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

Վարչապետը առջի օր ճառ մը խօսելով լատինական Ամերիկայի վարկեան դէս-պաններուն առջեւ, բացատրեց թէ Ալժե-րիան «ապակիէ տուն մըն է» եւ թէ Մի-ջազգային Կ. Խաչի ներկայացուցիչները կ'այցելեն բանտերն ու տրպէլարանները : Ցեսոյ մանրամասնօրէն պարզեց կառա-վարութեան քաղաքականութիւնը եւ խնդ-րեց որ դեսպանները իրենց կառավարու-թեանց հաղորդեն իր յայտարարութիւն-ները : «Ֆրանսա չվարանեցաւ ենթար-կուիլ բարոյական բարձր իշխանութեան մը քննադատութեան : Անցեալ մայիսէն ի վեր Միջազգային Կարմիր Խաչի պատուի-րակութիւն մը Ալժերիա կը գտնուի եւ ա-զատ մուտք ունի բանտերու եւ արգելարան-ներու մէջ» : Ցեսոյ բացատրեց թէ եթէ Ֆրանսա ուզէ գործածել արդիական բա-նակի մը բոլոր զէնքերը, դիւրին է պին-ուորական յաղթանակ մը շահիլ մեծ կո-րուստներ պատճառելով : «Մեր ուզածը այ դէէ, այլ կ'ուզենք վերահաստատել ա-պահովութիւնը, որպէսզի կարելի ըլլայ բարենորոգումներ եւ ընտրութիւններ կա-տարել անյապաղ : Ֆրանսա դիտէ որ ար-դար է իր դատը Ալժերիոյ մէջ եւ կրնայ զայն պաշտպանել ճակատաբաց » :

× Վերջին լուրերու համաձայն, Ֆրան-սական ուժերը յունիս 22ին յարձակեցան

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ԿՈՎՈՒ ՁՎՎՈՑ

ԸՆԿԵՐՈՒՀԻՆ ՊԱՏՄՈՒԱԾՔԸ

Մուրատին տունէն դէպ ուր որ էր, որ ինչ որ կը տեսնէր, կ՚ուզէր ան ալ ունենալ։ Ուրիշ մանուկներ ինչպէս որ կը խաղային, ինչպէս որ կը վազվզէին, ինչպէս որ կը ծիծաղէին, ան ալ կ՚ուզէր անոնց հետ խաղալ, վազվզել, ծիծաղել։ Ուրիշ մանուկներ ինչպէս որ կը ցատկոտէին, ինչպէս որ կը պարէին, ինչպէս որ կը գոռային, ան ալ կ՚ուզէր ցատկոտել, պարել, գոռալ։ Ուրիշ մանուկներ ինչպէս որ կը վազէին, ինչպէս որ կը հալածէին, ինչպէս որ կը հալածուէին, ան ալ կ՚ուզէր վազել, հալածել, հալածուիլ։ Ուրիշ մանուկներ ինչպէս որ կը ծիծաղէին, ինչպէս որ կը ծաղրէին, ինչպէս որ կը ծաղրուէին, ան ալ կ՚ուզէր ծիծաղիլ, ծաղրել, ծաղրուիլ։ Ուրիշ մանուկներ ինչպէս որ կը լացէին, ինչպէս որ կը կոծէին, ինչպէս որ կը հեծկլտային, ան ալ կ՚ուզէր լալ, կոծել, հեծկլտալ։ Ուրիշ մանուկներ ինչպէս որ կը զայրանային, ինչպէս որ կը բարկանային, ինչպէս որ կը կատղէին, ան ալ կ՚ուզէր զայրանալ, բարկանալ, կատղել։ Ուրիշ մանուկներ ինչպէս որ կը ծեծէին, ինչպէս որ կը ծեծուէին, ան ալ կ՚ուզէր ծեծել, ծեծուիլ։ Ուրիշ մանուկներ ինչպէս որ կը սպանէին, ինչպէս որ կը սպանուէին, ան ալ կ՚ուզէր սպանել, սպանուիլ։

Մուրատ ուզածին պէս չէր կրնար ընել։ Ան ուզածին պէս չէր կրնար խաղալ, վազվզել, ծիծաղիլ, ծաղրել, ծաղրուիլ, լալ, կոծել, հեծկլտալ, զայրանալ, բարկանալ, կատղել, ծեծել, ծեծուիլ, սպանել, սպանուիլ։ Ան ուզածին պէս չէր կրնար ընել, որովհետեւ ինքը ուրիշ մանուկներու պէս չէր։ Ինքը ուրիշ մանուկներու պէս չէր, որովհետեւ ինքը ուրիշ մանուկներու պէս չէր ծնած։

Ինքը ուրիշ մանուկներու պէս չէր ծնած, որովհետեւ

ՍԱՍՈՒՆԻ

(ՊԱՏՄՈՒԱԾՔ ՎԱՂՎԱ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ)

18.— ՊԱՏԱՆԻ ՎՐԱՆ

Մհօ-ի ընտանիքի հյուրերից մեկը, որ ինձ ծանոթ էր Մուշում, ինձ ասաց, որ Մհօ-ն ինձ հետ խոսել է ուզում։ Ես գնացի նրա մոտ։ Մհօ-ն ինձ ասաց, որ ինքը ուզում է ինձ հետ գնալ Սասուն, որովհետև ինքն էլ Սասունցի է։ Ես ուրախացա, որ ինձ հետ մի ուրիշ մարդ էլ է գալու։ Մհօ-ն ինձ ասաց, որ ինքն էլ ուզում է Սասուն գնալ, որովհետև ինքն էլ Սասունցի է։ Ես ուրախացա, որ ինձ հետ մի ուրիշ մարդ էլ է գալու։ Մհօ-ն ինձ ասաց, որ ինքն էլ ուզում է Սասուն գնալ, որովհետև ինքն էլ Սասունցի է։

— Ա՛խ, Դաւիթ ջան, ես ինչ ուրախ եմ, որ դու էլ ես գալու ինձ հետ։ Ես միայնակ էի ուզում գնալ, բայց հիմա դու էլ ես գալու, ուրեմն ավելի լավ է։ Ես ուրախ եմ, որ դու էլ ես գալու ինձ հետ։

— Ես էլ ուրախ եմ, որ դու էլ ես գալու ինձ հետ։ Ես միայնակ էի ուզում գնալ, բայց հիմա դու էլ ես գալու, ուրեմն ավելի լավ է։ Ես ուրախ եմ, որ դու էլ ես գալու ինձ հետ։

— Ես էլ ուրախ եմ, որ դու էլ ես գալու ինձ հետ։ Ես միայնակ էի ուզում գնալ, բայց հիմա դու էլ ես գալու, ուրեմն ավելի լավ է։ Ես ուրախ եմ, որ դու էլ ես գալու ինձ հետ։

Մհօ-ն ինձ ասաց, որ ինքն էլ ուզում է Սասուն գնալ, որովհետև ինքն էլ Սասունցի է։ Ես ուրախացա, որ ինձ հետ մի ուրիշ մարդ էլ է գալու։ Մհօ-ն ինձ ասաց, որ ինքն էլ ուզում է Սասուն գնալ, որովհետև ինքն էլ Սասունցի է։ Ես ուրախացա, որ ինձ հետ մի ուրիշ մարդ էլ է գալու։ Մհօ-ն ինձ ասաց, որ ինքն էլ ուզում է Սասուն գնալ, որովհետև ինքն էլ Սասունցի է

խլամական կարեւոր ցանցի մը վրայ, ա – րեւելեան Ալժերիոյ մէջ, հետապնդելով 8000 հոգի : Ոստիկանութեան միացեալ բազմաթիւ պինուորները, պուժիի արաբական թաղերուն մէջ, խիստ խուզարկու – թիւններ կատարելով : Ութ հարիւր հոգի վար դրուեցան, հարցաքննուելու համար :

Խլրտումները հետզհետէ կ'աւելնան Ալժերիոյ եւ Մարոքի սահմաններուն վը – րայ : Երկու նոր եղեռնափրթեր կատարուեցան Ալժէ քաղաքին մէջ : Առջի օր 3000 նոր պինուորներ հասան Ալժէ : — Երկու հազար ապստամբներ լեռներէն վար իջնելով միացան ազատութեան բանակին :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱՆԳԼԻՈՑ համայնավար կուսակցութեան պաշտօնաթերթը, «Տէյլի Ուըրքըր», երկար խմբագրական մը հրատարակով , կը ճշդէ իր դիրքը Ե. Միութեան համայնավար կուսակցութեան հանդէպ : Այս առթիւ կը զանգատի որ Մոսկուա պիրենք տեղեակ չէ պահած անցուդարձին : «Մեր կուսակցութիւնը չէ ստացած որեւէ պաշտօնական պատճէն ընկեր Խրուշչեւի զեղանի տեղեկագրէն և այս կենսական հարցերու մասին տեղեկութիւններ ստացած է այնպիսի ազբիւրներէ որոնք թիչնամի են ընկերվարութեան» : Կուսակցութիւնը կը պահանջէ « մարքսեան խոր քննութեան մը ձեռնարկել, ճշդելու համար Ե. Միութեան կուսակցութեան մէջ երեւցած այլասերման պատճառները » :

ՓԱՐԻԶի ազնուապետական թաղերէն Նէոյիի բնակիչները բողոքագիր մը ուղղեցին քաղաքապետին, դանգատելով թէ աղտոտ ջուր կը բաշխուի առենէ մը ի վեր : Գանգատները այնքան չատցած են որ քաղաքապետութիւնը կը մտածէ չվերճարել ջուրի ծախքերը, եթէ կացութիւնը չբարւոքի : Այս առթիւ տեղական թերթերը դիտել կուտան թէ թաղին բնակիչները երկու արդամ աւելի կը վճարեն, 48 ֆր – րանք՝ խորհրդարդ մեթրին :

ԱԶԳԱՅՈՂՈՎԻՆ ընդհ. քարտուղարը , Համերշոլտ, Մոսկուա պիտի երթայ չո – րեքշաբթի օր : Առաջին այցելութիւնն է այս : Ընդհ. քարտուղարը պիտի հանդիպի նաեւ Վարշաւա, Սթոքհոլմ, Հելսինկի, Փրակա, Վիէննա եւ Պելկրատ :

ԱՐԱԲԱԿԱՆ Դաշնակցութեան ընդհ. քարտուղարը Մարոք պիտի երթայ յառաջիկայ Յուլիսին :

ՅՈՐԴԱՆԱՆԻ երեսփ. ժողովին նախագահը նամակ մը ուղղեց վարչապետին , յանուցանելով թէ ժողովը Յունիս 20ին որոշած է տնտեսական եւ դրամական պոյքոթ յայտարարել Ֆրանսայի դէմ : Նախագահը կը խնդրէ վարչապետէն գործադրել այս որոշումը, համաձայն տահմանադրութեան :

ԹԵՀՐԱՆԷՆ կը հեռագրեն թէ վերջացած են խառն յանձնաժողովին աշխատանքները, փոխադարձ հասկացողութեամբ, եւ վերջնական համաձայնութիւն ղոյացած է Ե. Միութեան եւ Իրանի տահմանագլուխին մասին :

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ կառավարութիւնը դեկոյց մը հրատարակեց , ի պատասխան Մոսկուայի հեռագրական գործակալութեան հերքումին : Դեկոյցը կ'ըսէ թէ այդ հերքումը կը հակասէ մտեղեալ Բուլկանինի կողմէ արուած հաստատիքներուն՝ Գերմանիոյ միացման մասին :

ՄԱՌԵՇԱԼ ԹԻԹՕ Պուքրէշ պիտի հանդիպի կիրակի օր, մնալով երեք օր :

Ե. ՄԻՈՒԹԵՆԷՆ հասած չորկինները առջի օր այցելեցին Փարիզի տեսարժան վայրերը : Հանդիպեցան Ռընոյի գործարանը, Լուվրի թանգարանը եւ ուրիշ վայրեր : Տեղական թերթերը գանազան լուրեր կը հրատարակեն անոնց տպաւորութեան մասին :

ԱՆԳԼԻՈՑ վարչապետը եւ արտաքին նախարարը Փարիզ պիտի գան յառաջիկայ Յուլիսին :

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ընտրութեանց կը մասնակցին 5 միլիոն քաղաքացիներ , որոնց 150·000ը կիներ են :

ԱԼԺԵՐԻՈՑ նախարարը այժմ իր տրամադրութեան տակ ունի 380·000 պինուոր : Այլեւս դէնքի տակ պիտի չառնուին նոր պահեստիներ : 1954 – 2 Ա.ի զօրակոչին պինուորները դէնքի տակ պիտի մնան եւ – րեք ամիս եւս :

ՍԱԿԱՐԱՆ (Յունիս 22).— Ձոյլ ոսկի 455·000, նափոլէոն 3250, դուխց· 3080 , անգլիական 4070, քսան տոլարնոց 16440, թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1060 , տոլար 391, դուխց· 93·75, պելժ· 7·80, լիր 0·60, փեզեթա 8·85:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Համազգային մշակութային Միութիւնը կազմակերպած է դասախօսութեանց չարք մը : Առաջինը տեղի կ'ունենայ այս երկուշաբթի իրիկուն, ժամը 9ին, Պոմոնի եկեղեցւոյ սրահը :

Նիւթ՝ Հին եւ նոր սերունդը :

Կը նախագահէ Պ. ԹԻՐԶԻՊԱՇԵԱՆ

Կը խօսին վրօֆ· Դ· ՄԱՑԻԿԵԱՆ եւ Պ. Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ : Նոր Սերունդի կողմէ կը խօսին «Քրիստափոր» խումբէն Օր· Անահիտ Մարկոսեան, Պ. Պ. Ժիրայր Միրիճեան, Լեւոն Գլըճեան եւ Ժան Պըժեան :

Մուտքը ազատ է :

Բ) Սէն Լուի մէջ երկուշաբթի , 2 Յուլիս, իրիկուան ժամը 21ին, եկեղեցւոյ սրահը :

Գ) Սէն Ժերմէ մէջ, երկուշաբթի , 9 Յուլիս, իրիկուան ժամը 21ին եկեղեցւոյ սրահը :

Յուլիս 8, կիրակի, Պոմոնի մէջ, Հայազգային տարեկան հացկերոյթը :

Maison SÉVAN

ՋԱՐԴԱՆԿԱՐԻՉ – ՆԵՐԿԱՐԱՐ

Լաւ արհեստաւոր, կը ստանձնէ քանի – կարաճներու, պաշտօնատուներու եւ ա – մէն կարգի ներկի եւ զարդարանքի գոր – ծեր :

ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ԽՆԱՄՈՒԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Դիմել՝ Ա· ՍՎԱՃԵԱՆ

24, Rue Pont de Breteuil, St. Maur

Tél. : GRA. 53-38

MORY et Cie

SERVICE VAUQUELIN

Միակ արտօնուած տունն է ծրարներ

ղրկելու համար ՀԱՑԱՍՏԱՆ

(U. R. S. S.)

Հաստատութիւնը արտօնուած է Մի – ԱՑՆ ՆՈՐ ԶԳԵՍՏՆԵՐԸ ղրկելու, պաշտօնական հաշուեցոյցներով, իսկ գործածուած հագուստներ՝ շատ լաւ վիճակի մէջ :

3, RUE ST.-VINCENT DE PAUL

Paris10e, Tél.: TRU. 72-60(Poste 89)

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս չորեքշաբթի ժամը 9ին, Քաֆէ Քատէի սրբահարանը :

Պիտի խօսի

ՏԻՐ ՄԵՍՐՈՊ ՔՀՆԳ· ՏԻՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Նիւթ՝ Յունահայ ազգային կեանքը :

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ՊԱՐԳԵՒԱԲԱՇՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Կիրակի , Յուլիս 1, ժամը 16ին :

Սիրով կը հրաւիրուին ծնողները եւ հարարակութիւնը :

26, Rue Troyon, Sèvres.

Métro : Pont de Sèvres.

LE COMITE DU PRIX BREMOND

Կազմակերպած է դասախօսութիւն մը , այս հինգշաբթի , Յունիս 28, ժամը 21ին, կիմկ թանգարանին սրահը՝

6 Place d'Iéna

Դասախօս՝

HENRI MASSÉ

(*Membre de l'Institut*)

Նիւթ՝ «Լեւոն Զ· թագաւոր Կիլիկեան Հայաստանի :

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԱՐԻԶ.— Հ· Յ· Դ· «Փոթորիկ» խումբի ժողովը այս երեքշաբթի, ժամը 21–ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՎԻԵՆ.— Հ· Մ· Ը· Մ·ի ընդհ· ժողովը, այս երկուշաբթի, ժամը 20·30ին, Համօ Օհանջանեան ակումբին մէջ :

ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Հ· Յ· Դ· «Մեւակ» խումբի դասախօսութիւնը այս հինգշաբթի Քաֆէ Քատէ :

Դասախօս Պ· ԱՐՇԱՄ ՇՈՆԴԿԱՐԵԱՆ :

Նիւթը՝ « Համայնավար կուսակցութեան 20րդ համագումարը, անդրադարձումներ եւ ապատթալինացումը» :

Սիւնի էթիւնի Նոր Սերունդը չնորհակալութեամբ ստացած է Մայիս 28ի աթթիւ հաղարը Ֆր· Տիկին Հայկանուշ Ներսէսեանէ, երկու հազար Ֆր· Պ. Սիրական Սարգիսեանէ (Պէյրութ) : 3000 Ֆր· է – տրուելայս ընկերութենէն :

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Փարիզի Աղքատախնամին Յունիս 15ի ընդհ· ժողովին մեծամասնութիւն գոյացած չըլլալով, Բ· ժողովը տեղի կ'ունենայ, Յուլիս 2ին, ժամը 20·45, 32 ռիւ տը Թրէվիզ : Ներկաներու թիւը մեծամասնութիւն պիտի համարուի :

ՁԱՇԱՐԱՆ ԵԱՐ

Հիմնադիր–տնօրէն ԳՐԻԳՈՐ ԹԵՒԱՆԵԱՆ

Ֆրանսական – հայկական եւ կովկասեան ընտիր հերակուրներ

ՇԱՆ ՋԷԼԻԶԷԻ ՍՐՏԻՆ ՎՐԱՑ

4, Rue Robert - Estienne

(Rue Marbeuf) PARIS (8e)

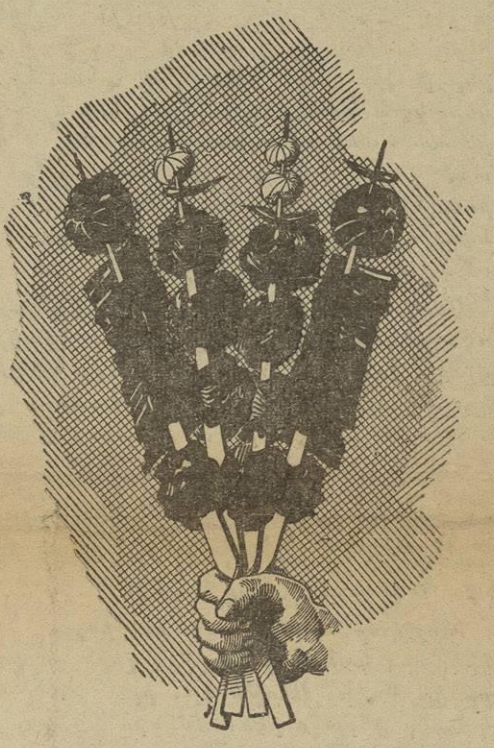
Téléphone BAL. 31 - 21

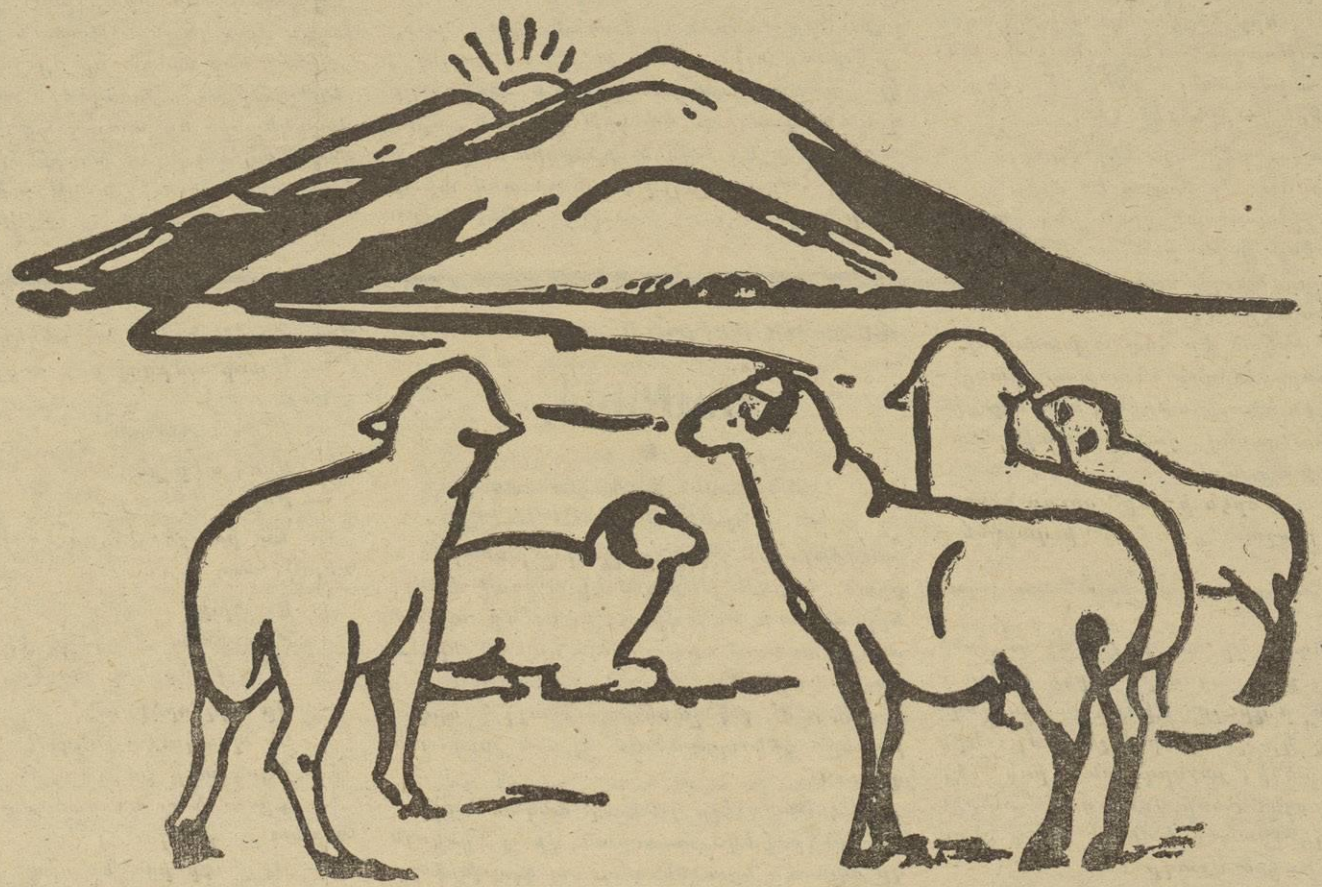
(Métro: F. D. Roosevelt)

Հաճելի մթնոլորտ

Առաջնակարգ կովկասեան խորոված–ներ, «շաշլիք », «քարսքի»

BAR AMERICAIN

TERZIAN

Un souverain dans le tricot

MAISON FONDÉE EN 1928

3 RUE POISSONNIERE - PARIS 2e

Tél.: CEN. 93-75

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ
26
ՅՈՒՆԻՍ
•
MARDI
26 JUIN
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7613 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3424

Հ. Ց. ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ՍՈՒԳԸ

•

ԸՆԿԵՐ ՎԱՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆ ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ

« Տերեւաթա՛փ» — կ'ըսէր ողբացեալ Իրօճ, աշնանաւերջի օր մը, դիտելով ծառերու տերեւաթափը :

Որո՞ւ միտքէն կ'անցնէր թէ՝ շատ չանցած, ինքն ալ յաւիտենապէս պիտի բաժնուէր մեզմէ, գարնանային օր մը, Մարտ 8ին, հեռաւոր Ամերիկայի մէջ :

Եւ ահա նոր գոյժը, նոյնիսկ անսպասելի եւ դառնադէտ ,—

ՎԱՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆ ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ

Երէկ, երկուշաբթի, մի ժամանակ առացանք հետեւեալ երեք հեռագիրները ·

ԴԱՀԻՐԷ, 24 *Յունիս* ·— Վահան Նաւասարդեան մեռաւ ժամը 12ին, հիւանդանոց փոխադրեցինք : Ախտաճանաչումը անորոշ : Վիճակը շատ ծանր Է :— ՄԱՃԱՌԵԱՆ

ԴԱՀԻՐԷ, 24 *Յունիս* ·— Խորին ցաւով կը հաղորդենք անդարմանելի եւ դառնադէտ կորուստը ·— Վահան Նաւասարդեան մեռաւ ժամը 12ին, հիւանդանոց փոխադրուելէ երեք ժամ վերջը : Մարմինը զմռսուեցաւ հինգ օրուան համար . — ԿԵԴՐ · ԿՈՄԻՏԷ

ՊԻՔՐՈՒԹ, 25 *Յունիս* ·— Խորին ցաւով կ'ողբանք անդարմանելի կորուստը մեծ մտաւորականին, անմոռանալի մեր բարեկամ Վահան Նաւասարդեանի, որ յանկարծա – մահ եղաւ Յունիս 24ի կէս օրին . Գահիրէի մէջ :

*
**

Ողբացեալ ընկերը հիւանդացած էր քանի մը ամիս առաջ, բայց բժիշկները յաջողեցան զարմանել, կարգ մը ղուշու – թիւններ պատուիրելով :

Դրոյի մահն ալ խորապէս ազդած էր իր վրայ, եւ վերջերս տեսակ մը յոռետես – ութիւն կը մատնէին իր նամակները :

Բայց եւ այնպէս, հազիւ ապաքինած , վերսկսաւ իր տենդագին և սպառիչ աշխատանքը, մանաւանդ իր երկարաշունչ տե – սութիւնները ու վերլուծումները «Ցու – սաբեր»ի մէջ, բոլորն ալ արդիւնք՝ տըրտնջան ազգասէրներու , որոնց անդերա – դանցելի վարպետն էր :

Եւ ահա կ'իյնայ պատնէշին վրայ , ինչ – պէս Դրօն :

Այս նոր եւ նոյնքան անփոխարինելի կո – րուստին առջեւ, բառերն անզօր խոյս կու տան մեր դրչին տակ :

Իր կսկծալի մահով Հ. Ց. Դաշնակցու – թիւնը կը կորսնցնէ հեղինակաւոր դէմք մը, որ մարմնացումն էր հաւատքի , աշ – խատանքի եւ յարաճուն հմտութեան : Ազգասիրական էր իրեւ տեսաբան, մաս – նաւորապէս ռուսական եւ բոլշեւիկեան հարցերու մէջ : Ունի չարք մը կուռ ու – սումնասիրութիւններ, որոնք թանկագին ձանձաման մը կը կազմեն ընկերային եւ քաղաքական դաստիարակութեան համար : Երբեք չզոհանալով կատարուած աշխա – տանքէն, ամէնէն մանրակրկիտ եւ հաս – տափոր հատորն ալ կը համարէր «Թռու – ցիկ» ակնարկ մը, ինչպէս «Դաշնակցու – թիւնը եւ Բոլշեւիզմը »:

Միշտ խանդավառ եւ աննկուն, ընթեր – ցողին միտքն ու սիրտը կը խռովէր նոյն իսկ չոր դիտական, քաղաքական կամ պատմական խնդիրներու վերլուծման ա – տեն : Մեր քաղաքական դրականութեան մէջ դժուար է դտնել տեսաբան մը որ այնքան պաշար ամբարած եւ զայն մատ – չելի դարձուցած ըլլար իր խմբագրական– ներով, դիրքերով եւ ճառերով :

Հաւասարապէս տիրացած էր արեւմ – տահայ լեզուի նրբութեանց , պատնէշով առաջնակարգ վարպետ մը, իբրեւ հրա – պարակագիր :

Անդամ՝ Հ. Ց. Դ. Բիւրոյի , մասնա – գիտական բարձրութեան մը հասցուցած էր անոր գործավարութիւնը : Նոյն խան – դավառութեամբ կը տանձնէր որեւէ սեւ աշխատանք, ինչպէս ամենաբարդ հարցի մը ուսումնասիրութիւնը :

Գոյժին առաջին տպաւորութեան տակ , մեզի համար դժուար է դրի առնել կենսա – դրական տեղեկութիւնները :

Ինիկ Ղալաթացի էր , 70 տարեկան : Զանազան կուսակցական եւ ուսուց – չական պաշտօններ վարած է Հայաստանի մէջ :Բոլշեւիկեան յեղափոխութենէն ետք, արտասահման անցնելով, նշանակուեցաւ խմբագիր «Ցուսաբեր»ի , եւ Գահիրէ հաս – տատուած էր 1922էն ի վեր : Վարած է բազմաթիւ բանակցութիւններ՝ ռուսական եւ կովկասեան քաղաքական կուսակցու – թեանց հետ, միշտ կանգնած մնալով միացեալ եւ անկախ Հայաստանի տեսա – կէտին վրայ :Մասնակցած էվերջին բոլոր ընդհ. ժողովներուն, ուր իր տեսակէտ – ները կը պաշտպանէր հաւատացեալի մը ջերմեռանդութեամբ : Ի բնէ դիւրազգած, դիտէր սակայն, պահել իր պայծառատես – ութիւնը՝ ճակատագրական վայրկեան – ներու մէջ: Անսահման առելութեամբ կը պայքարէր Հայաստանի, Հայութեան եւ կուսակցութեան դէմ ստրքուած դաւերու, կեղծ հայրենասիրութեան, դասալքու – թեան եւ դաւաճանութեան դէմ :

Տարիներէ ի վեր խանդարուած էր իր առողջութիւնը : Եւ սակայն կանգ չէր առ – ներ որ եւէ յողնութեան առջեւ, լաւա – գոյնս կատարելու համար իր պարտակա – նութիւնը :

Ծրագրուած էր որ Եւրոպա հանդիպի, կարեւոր գործով մը, յառաջիկայ Ցու – լիսին : Չար նախազգացում մը դրել կու տար, իր վերջին նամակով · — Չեմ դի – տեր թէ ի՛նչ կընայ պատահիլ մինչեւ Ցու – լիս , ինձի կամ Հերսիլիային :

Այդպէս, մեր դժբախտ ընկերուհին ալ տկար է երկար տեղն ի վեր, ինչ որ ծանր հոգեր կը պատճառէր իրեն :

Երբ մեր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնենք ընկերուհի Հերսիլիային եւ ի – րենց միամօր զաւկին՝ Բեգլար Նաւա – սարդեանի , դիտենք որ բառերը անզօր են սփոփելու իրենց վիշտը :

*
**

Հ. Ց. Դաշնակցութեան Արեւմտեան Եւրոպայի կեդր. Կոմիտէն խորին վշտով կը գուժէ անդարմանելի կորուստը ներ – հուն տեսաբանին եւ վաստակաւոր ընկե – րոջ՝ ընկ. ՎԱՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆի եւ իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ ընկերուհի Հերսիլիա եւ ընկ. Բեգլար Նա – ւասարդեանի , այս դառն կորուստին առ – թիւ :

*
**

Հայաստանի Հանրապետութեան պատ – ուիրակութիւնը խոր կսկիծով կը դուժէ մահը Հ. Ց. Դաշնակցութեան վեթերան ընկերոջ եւ Հայկական Դատի աննկուն ախոյեանին՝ ՎԱՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԵԱՆի եւ իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Տիկին Հերսիլիա եւ ընկեր Բեգ – լար Նաւասարդեանի :

*
**

Խորին ցաւով կ'ողբանք անդարմանելի կորուստը մեր մեծ ընկերոջ եւ վաստա – կաւոր խմբագրապետին .— «ՅԱՌԱՋ»:

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՆՈՐԷՆ ԱՀՈՒԱՐՍԱՓ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

•

ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՀԱՆԴԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ԿՈՉ ՄԸ ՈՒՂՂԷՑ

Շաբաթ օր խումբ մը ահաբեկիչներ ահուսարսափի մատնեցին Ալժէ քաղաքը : Տասնըչորս եղեռնափորձեր կատարուե – ցան : Հետեւանքը՝ վեց մեռեալ, որոնց ե – րեքը Եւրոպացի , 12 վիրաւոր :

Ուրբաթ օր սպաննուած երիտասարդ Եւրոպացիի մը յուղարկաւորութեան առ – թիւ , 1500 Եւրոպացի ցուցարարներ ա – ւերեցին իսլամ վաճառականներու ցու – ցափեղկերը, Պապ էլ Ուէտի մէջ: Ապա – հովութեան միջոցներ ձեռք առնուեցան : Ալժերիոյ նախարարը, Պ. Լաքոստ , կոչ մը ուղղեց , յիշեցնելով թէ «ահաբեկիչ – ներուն դէմ անհրաժեշտ է ցոյց տալ դի – տակից կարղապահութիւն. » : Կոչը կը պատուիրէ բոլորին պահել հանդարտու – թիւնը: «Եղեռնափորձերու աճումը հե – տեւանք է ըմբոստներու յարաճուն անկա – րողութեան՝ ընդդէմ բանակին խաղաղեց – ման գործողութեանց : Եղեռնափորձերը դրդիչ արարքներ են, վհատեցնելու հա – մար ժողովուրդը, այն տպաւորութիւնը դործելով թէ Ֆրանսա կ'ուզէ բնաջնջումի քաղաքականութեան մը հետեւիլ » :

× Ֆրանսական կարմիր Խաչի նախա – գահը, Ֆրանսուա Փոնսէ , որ քննական պատյտ մը կը կատարէ Ալժերիոյ մէջ , ճառ մը խօսելով պարզեց Կ. Խաչին պաշ – մօնը: Այս առթիւ կոչ մը ուղղեց , օգնե – լու համար պինուորներու եւ Իսլամնե – րուն : «Եւրոպայի քաղաքակրթութեան ա – պագան է որ պիտի վճռուի Ալժերիոյ մէջ» :

× Վերջին տեղեկութեանց համաձայն , 51 ըմբոստներ սպաննուած են Օրէս լեռ – ներուն մէջ: Պաշտօնական տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ ֆրանսական հետեւակազօրքը եւ հեծելազօրքը կռուեցան ըմբոստներու զօ – րաւոր խումբի մը դէմ : Բոլոր ըմբոստ – ները սպաննուեցան : Զորս ապստամբներ դերի բռնուեցան : Ֆրանսացիները զրաւե – ցին քանի մը ինքնագործ հրացաններ եւ ուրիշ 30 զէնքեր :

× Թունուզի վարչապետը, Պուրկիպա , որ Փարիզ պիտի գայ բանակցութիւնները վերսկսելու համար, հետեւեալ յայտա – րարութիւնն ըրաւ .

— « Յառաջիկայ երեքշաբթի Թունուզ դէմ դիմաց պիտի գտնուի Ֆրանսայի հետ, հաւասարէ հաւասար խօսելու հա – մար: Այս բանակցութեանց նպատակը պիտի ըլլայ վերաքննել Յունիս 3ի պայ – մանագիրները, զանոնք հաշտեցնելու հա – մար Թունուզի անկախութեան հետ » :

Բացատրելէ ետք թէ ազգային պաշտ –

*
**

Հ. Ց. Դ. Նոր Սերունդի կեդր. Վար – չութիւնը դառնօրէն կ'ողբայ անփոխարի – նելի կորուստը վաստակաւոր ընկեր ՎԱ – ՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆի , եւ իր խորին ցա – տակցութիւնը կը յայտնէ ընկերուհի Հեր – սիլիա եւ ընկեր Բեգլար Նաւասարդեանի :

*
**

Համազգային Մշակութային Միու – թեան Փարիզի մասնաճիւղը կ'ողբայ դառնադէտ մահը Մշակոյթի անվեհեր ա – խոյեանին՝ ՎԱՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆի եւ իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ ընտանեկան պարագաներուն :

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԶԳ. ԸՆԴՀ. ԺՈՂՈՎԸ

•

Պէյրութի մեր թղթակիցը կը գրէ թէ Լիբանանի Ազգ. ժողովը բացուեցաւ հինգշաբթի, 21 Յունիս, Անթիլիասի վե – հարանին մէջ, նախագահութեամբ կա – թող. տեղապահ Յովհէն եպիսկ.ի, որ իր բանախօսութեամբ յայտարարեց թէ այս ժողովին դումարումով վերահաստատ – ուած կ'ըլայ կիլիկիոյ թեմերու սահմա – նադրական կեանքը: Ժողովին հրաւիր – ուած էր նաեւ Նորընտիր կաթողիկոսը , Զարեհ եպիսկ. որ իր օրհնութիւնը տուաւ երեսփոխաններուն :

Ժողովը չարունակուեցաւ շաբաթ օր : Մանրամասնութիւնները յաջորդով :

ՄԻ ՄՈՌՆԱՔ ՆՈՐՈԳԵԼ ԹՈՒՂԹԵՐԸ

•

Գաղթ. Գրասենեակը զաւառներէն բազ – մաթիւ նամակներ ստացած է, որոնք կը յայտնեն թէ հայ տարագիրները յամախ պանդ կ'առնեն ժամանակին ներկայանալ Ոստիկանութեան Օտարականներու գրա – սենեակը եւ կամ իրենց Գաղաքապետա – րանը, նորոգելու համար իրենց բնակու – թեան թուղթերը :

Հետեւաբար, բնական է որ պատիժներ կը տրուին: Այս առթիւ, Գաղթ. Գրա – սենեակը պարտականութիւն կը սեպէ յի – շեցնել որ, եթէ այս զանցառութիւնները բազմանան, վարչական միջոցներ ձեռք պիտի առնուին իշխանութեանց կողմէ :

Բնակութեան արտօնագիրներու նորո – գութեան համար պէտք է դիմում կատա – րել պայմանաժամին լրացումէն առնուա – զը երեք ամիս առաջ :

ՅՄՄԸ.— Մեր կարգին կը յիշեցնենք զանցառուներուն որ յարգեն օրէնքին տր – ամադրութիւնները, խուսափելու համար զանազան տաղտուկներէ :

պանութիւնը վախուկ խնդիր մը կը կազ – մէ, Պուրկիպա չարունակեց .

— Անհրաժեշտ է պրծակցութիւն մը Ֆրանսական բանակին հետ, վասն զի Թունուզ չի կրնար սեկուսացեալ մնալ եւ իր պաշտպանութիւնն ապահովել պատե – րազմի ատեն : Բայց խաղաղութեան ա – տեն անըմբռնելի է որ երկու բանակներ պոյութիւն ունենան մեր հողին վրայ , մէկը ազգային, միւսը օտար : Հետեւա – բար Ֆրանսական զօրքը պարպելու խնդիրը պիտի ծագի : Գալով Ալժերիոյ, պիտի Ջանանք համոզել Ֆրանսական կառավա – րութիւնը: Նկատի առնելով գործակցու – թեան եւ բարեկամութեան հաւասարակշռ հոգը, Ֆրանսայի եւ իր բանակին համար անպատուաբեր է չարունակել այն դպր – ղական գործողութիւնը որ կ'արիւնէ Ալ – ժերիան : Ֆրանսայի հետ մեր բարեկա – մութիւնը չի կրնար արդիւնաւոր ըլլալ ցորչափ մեր ալժերիացի եղբայրները զոհ կը գառնան այն մահացու պատերազմին որ կը պարատգրուի որովհետեւ անոնք կը պայքարին ի խնդիր ազատութեան մը ո – րուն համար մենք ալ պայքարած եւ տա – ռապած ենք » :

Ինչպէս կ'ե՛րեւայ, Ալժերիոյ խնդիրը ծանրապէս պիտի ազդէ Թունուզի բանակ – ցութեանց վրայ : Ուրեմն Պուրկիպա պի – տի փորձէ միջնորդել, կրակը դադրեցնե – լու համար : Թունուզի վարչապետը կ'ուզէ բարձրացնել իր վարկը արաբական աշ – խարհին առջեւ : Տեսնուրի անդամներէն մէկն ալ յայտարարեց .— « Ֆրանսայէ – ները ի զուր ժամավաճառ կ'ըլլան, պըն – դելով թէ Ալժերիոյ խնդիրը կապ չունի մեզի հետ : Եթէ անհաշտ դիրք մը բռնեն,

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏԱՔԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԱՄՓՈՓՎՈՒՄ ԵՆ

Հայաստանի Հանրապետության Արտաքին հարաբերությունների նախարարության (ՀՀ ԱՀՆ) հաղորդագրության համաձայն՝ վերջին շրջանում ակտիվացել են Հայաստանի Հանրապետության արտաքին հարաբերությունները։ Մասնավորապես, ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանի հրավերով Հայաստան կայցելի Ֆրանսիայի նախագահ Էմանուել Մակրոնը։ Այցի ընթացքում նախատեսվում է հանդիպում ունենալ ՀՀ վարչապետի հետ։ Ֆրանսիայի նախագահի այցի ընթացքում նախատեսվում է ստորագրել Հայաստանի Հանրապետության և Ֆրանսիայի Հանրապետության միջև ռազմավարական գործընկերության համաձայնագիր։

ՄԵՐ ԱԶԳԱՅԻՆ ՆԿԱՐԱԳՐԻՆ ԴՐԱԿԱՆ ԵՒ ԲԱՑԱՍԱԿԱՆ ԿՈՂՄԵՐԸ

●

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Համալսարանի պատասխանատուները չարունակուեցաւ նոյն նիւթին վրայ։ Կանխապէս որոշուած ծրագրի մը համաձայն, բանախօսները աւելի ծանրացան մեր ազգային թերութիւններուն պատճառներուն եւ զարմանքներուն վրայ։

Առաջին խօսողը, Պ. Արամ Թէրզիպաշեան, թուելէ վերջ մեր ամէնէն կարեւոր թերութիւնները, յայտարարեց. «Համեմատաբար դիւրին է թերութիւններ տեսնել, սակայն չատ դժուարին աշխատանք՝ դանոնք սրբագրելու դարմաններ գտնել։ Այդ գործը կը ձգեմ աւելի ձեռնհաս անձերու։ Մեր մտաւորականներն են, որ պէտք է գտնեն այդ լուծումները»։

Պ. Հրանտ Աթէչեան խնդրեց որ խօսքի ֆրանսերէն, իր ընտրած նիւթը բաւականին բարդ ըլլալով եւ ինք աւելի դիւրութիւն ունենալով Ֆրանսերէն արտայայտուելու։ Այդպարեա, լուրջ վերլուծում մը կատարել մեր քաղաքական ահասութեան վրայ։ Պարզեց այն բոլոր պատմական, աշխարհագրական եւ քաղաքական պայմանները, որոնք պատճառ եղած էին, որ մենք քաղաքականապէս խակ ժողովուրդ մը մնանք։ Ի հարկէ սեփական հայրենիքի ու պետականութիւնն են որ պիտի կարենան մեզի ընձայել այդ հասունութիւնը, բայց ամէն մէկուս համար աշխատանք մը կայ, եղբայացուց։ Իւրաքանչիւր Հայ պէտք է ինքզինքը սրբագրէ, կարգապահութեան, հնազանդութեան վարժուի, ամէնէն պզտիկ գործերու մէջ, ընտանիքին մէջ, ուր կապրի, ընկերութեան, կամ կուսակցութեան, որոնց կը պատկանի»։

Երրորդ խօսողն էր Պ. Յովհաննէս Խաչերեան, որ ժողովրդական պարզ եւ դուռնագէզ լեզուով մը մասնաւորապէս չեշտեց մեր ազգային ծայրայեղութեան եւ անմխիթարանութեան չարիքները։ «Ամենավտանգաւոր բանն է ծայրայեղ ազգայնորով առաջնորդուիլ, մանաւանդ հանրային կեանքին մէջ»։ Մեր նորագոյն պատմութենէն տուաւ երկու յատկանշական օրինակներ, որոնց պատճառով հայութեան մէջ յառաջ եկած էին անմխիթարանութիւն եւ պառակտում։

... Տարիներ առաջ Ամերիկայի մէջ, Հայ արքեպիսկոպոս մը, առաջնորդուած մի միայն իր զգացումմներէն, անարգած էր հայկական դրօշը։ Ուրիշներ զարձեալ առաջնորդուած միայն իրենց զգացումմներէն, դաշնակահարած էին մեղաւորը։ Եւ ահա, հոգ գաղութի մը մէջ տարիներով կը տիրէն անմխիթարանութիւնն ու պառակտումը։ Կը տեւէն քէնն ու տեղութիւնը։ Աւելի նոր օրինակ մը,— կիլիկիոյ կաթողիկոսին ընտրութիւնը։ Փոքրամասնութիւն մը, առաջնորդուած իր ծայրայեղ զգացումներէն, կանգ չառնէր որեւէ վտանգի առջեւ, ընտրուած կաթողիկոսը իբրեւ օտար գործակալ ներկայացնելով հիւրկնկալ կառավարութեան առջեւ։

«Կը տեսնէ՞ք թէ ուր կ'առաջնորդէ զգացումներու այս ծայրայեղութիւնը»։

Իբրեւ դարման այս ազգային թերութեան՝ Պ. Խաչերեան առաջարկեց մէկդի ձգել զգացումները, առաջնորդուիլ միայն տրամաբանութեամբ։ «Գլուխն է որ մեզ պիտի վարէ եւ ոչ թէ սիրտը, հանրային կեանքին մէջ»։

Պ. Միհրան Անդրէասեան նիւթին մօտեցաւ ընդհանուր մտածումներ յայտնելով։ Ժողովուրդի մը թերութիւնները մատնանշել ամէնէն օգտակար աշխատանքն է։ Թերեւս ոչ այնքան հաճելի, բայց չնչին։ Ախտաճանաչութիւնը կատարելէ վերջ պէտք է մտածել դարմաններու մասին։ Հաւաքական դարմանում մը անկարելի չէ, բայց չատ դժուար։ «Ես կը հաւատամ անձնական ինքնասրբագրութեան։ Մեզմէ իւրաքանչիւրը ինք պիտի աշխատի սրբագրել իր մէջ բոյն դրած թերութիւնները»։

Պ. Հրանտ Սամուէլ, որ հիւրաբար մեր մէջ կը գտնուէր, վայլուն միջամուտ մը ըրաւ, տեսակ մը ամփոփումը նիւթին եւ եզրակացուց թէ բանախօսները թուած թերութիւնները կրնան սրբագրուիլ, եթէ մեր ժողովուրդը ի մի հաւաքուի իր հայրենիքին մէջ, ունենայ ազատ կեանք։

Այս էր եզրակացութիւնը նաեւ չատ մը ներկաներուն, որոնք մասնակցեցան վիճաբանութեանց, դասախօսներէն վերջ։

Մէկ խօսքով չատ յաջող դասախօսութիւն մը, իր ընդհանուր ձեւին մէջ։ Շինիչ, հետաքրքրական, բոլորին մատչելի։ Պոմոնը, իր ամփոփ հայութեամբ լաւագոյն գեաին է այսպիսի ձեռնարկներու համար։ Համալսարանի վարչութիւնը լաւագոյնս պիտի օգտագործէ այս իրականութիւնը։

Կարելի է երկար խորհրդածել միայն ազգային նկարագրին իրական եւ բացասական գիծերուն նուիրուած դասախօսութեանց այս շարքին վրայ։ Բաւականանք մէկ հատով, — ունինք թերութիւնները, անուրանալի է։ Ազդասիրութիւն է գտնենք սրբագրելու ձգտիլ։

Ունինք նաեւ ազգային առաքինութիւնները, այս ալ անուրանալի է

Եթէ առաջինները պատճառ եղած են մեր զժբախտութեանց, առաքինութիւնները են մեզ պահած սակայն, մինչեւ այսօր։ Ուստի նոյնքան, եթէ ոչ աւելի կենսական է պահել գտնենք անոնք եւ նուազեցնել։ Մատնանշող այս համայնակուլ քաոսին մէջ։

Կ. Փ.

ԳԱՂՈՒԹԷ ԳԱՂՈՒԹ

ԵԳԻՊՏՈՍի առաջնորդը՝ Մամբրէ արքեպ. ընկերակցութեամբ թեմական ժողովի ատենապետ Պ. Արմենակ Պեհեւեանի այցելութեան գացած են վարչապետարան եւ արձանագրած տմարին մէջ, Եգիպտոսի վերջնական ազատագրումին համար եւ նոր սահմանադրութեան առթիւ։

«ԻՐԱՆի ազգայնականներն ու փոքրամասնութիւնները» խորագրով յօդուածի մը մէջ «Իրանը Մա» չաբաթաթերթը կը գրէ թէ Իրանի Հայերը մաքուր, արժէքաւոր եւ նուրբ գործեր կատարողներ են, եւ նշանակալից անձնուիրութիւններ ըրած։ «Իրանի պատմական պատերազմներուն մէջ, մեղի հետ կռուեցան եւ մեծ մասնակցութիւն ունեցած են նաեւ սահմանադրական չարժումներուն մէջ։

ԿԵԱՆՔԸ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԷՆ ՆԵՐՍ

ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԽՈՒՄԲԸ

Դպրոցական տարին լրանալու վրայ է։ Աշակերտները տենդագին աշխատանքի մէջ են, մօտալուտ քննութիւնները յաղթականօրէն կատարելու համար։ Անոնք որ անհոգութեամբ կամ ուրիշ պատճառով եւ մնացած էին դասերէն եւ դէշ նիշեր ստացած՝ կը տքնին, մնացած քանի մը օրերը լաւագոյնս օգտագործելու համար։ Ամենափոքրերն իսկ կը զգան, որ իրենց ծնողները մեծ զոհողութիւններ ստանձնած են իրենց ուսման համար։ Ապա ուրեմն պէտք է աշխատիլ, որպէսզի կարենան իրականացնել իրենց վրայ դրուած յոյսերը։ Վասն զի պիտեն, լսուած է իրենց, թէ քանիներ կան դուրսը, որ պիտի ուզէին մտնել այս վարժարանը, սակայն անոնց կը պակսին միջոցները։

Մեր այցելութեան ընթացքին տեսչուհիները յայտնեց թէ այս տարի ունին 115 աշակերտ։ Աննշան թիւ մը բաղդատելով Ֆրանսահայ հոծ զաղութին հետ։ Ահկէց աւելին ալ վեր է դպրոցին տարողութենէն, զժբախտաբար։

Ուսումնական ծրագրին հետ միասին, այս տարի մեծ զարկ արուած է գրօսքի։ Ունին հէնտպոլի, պասքէթի եւ վոլիպոլի խումբեր։ Մեր տղաքը մաս կը կազմեն Իւմհլի Ֆեներպահչէին եւ անոնց հետ կատարած են բազմաթիւ մրցումներ։ Այժմ ախոյեանն են Փարիզի եւ Իլ սը Ֆրանսի հէնտ, պասքէթ եւ վոլի պոլերու։

Քանի մը օր առաջ Ֆեներպահչէի պատասխանատուները ի պատիւ արուած կոչունքին, ախոյեան խումբերուն յանձնուած են բաժակներ։ Մուրատեանի տղաքը 16 բաժակի վրայ չահած են հինգ հատ, բուռն ծափերու մէջ։

Նկատելի պարագայ մը։ Ֆրանսական վարժարանները ունին հինգ հարիւրէն մինչեւ 1300 աշակերտ, եւ անոնց մէջէն կ'ընտրեն իրենց լաւագոյն խաղացողները։ Մենք մեր երիտասարդները կ'ընտրենք 70–80ի մէջէն։ Ոմանք նոյն իսկ կը խաղան քանի մը խումբի մէջ։

«Լ'Էքիփ» մարզական թերթը արձանագրելով իլ սը Ֆրանսի ախոյեանական մրցումներուն արդիւնքը՝ կը գրէ.— «Մասնաւոր գնահատանքի արժանի է Մեվոի հայկական վարժարանը, որ չորս խումբեր ներկայացուց ու չորս չաղթանակներ չահեցաւ»։

Այս յաղթութիւններուն մէջ կարեւոր դեր ունեցած է դպրոցին ուսումնասիրատը՝ Հ. Խորէն Վ., քաջալերելով տղոց ընդունակութիւնները։

ԱՅՑԵԼՈՒ

ԴՐՈՑԻ ՅԻՇԱՏԱԿԸ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԾԵՐԱԿՈՑՏԻՆ ՄԷՋ

Ծերակոյտին անդամներէն Զարլզ Փաքըր (Միչիկանէն) հետեւեալ յայտարարութիւնն ըրած է ժողովին առջեւ.—

«Պ. Նախագահ, զժբախտաբար, անոնք որ կը պայքարին ազատութեան եւ իրենց ժողովուրդին ազատագրութեան համար, միշտ չեն վարձատրուիր յաղթանակով, իրենց կեանքի ընթացքին։ Շատ կարեւոր է, հետեւաբար, որ ճանչնանք մենք անոնք, որ այնքան բուռն կերպով պայքարած են եւ հետացած են այս աշխարհէն, անկատար ձգելով իրենց գործը։

Զօր. Դրօ Կանայեան, իր հայ հայրենակիցներէն եւ ամբողջ աշխարհէն այն քան սիրուած առաջնորդ մը, այսպիսի մարդ մըն է։

Հակառակ անոր, որ ան պիտի, թէ կրնար չհանդիլ այն նպատակներուն, որոնց համար կը պայքարէր, երբեք չդադրեցաւ պայքարելէ, որովհետեւ կը հաւատար ազատութեան եւ իր ժողովուրդին ազատագրութեան հիմնական սկզբունքներուն։

Իր կեանքը կրնայ ներշնչող օրինակ ծառայել բոլորիս համար։ Իրրեւ երախտագիտութիւն իր գործին, կը խնդրեմ միաձայն հաւանութիւն տալ՝ Քոնկրէսի արձանագրութեանց մէջ տպագրելու «Հայրենիք» չաբաթաթերթի 1956 Մարտ 15ի խմբագրականը, որ կը ներկայացնէ այս մեծ մարդուն կեանքը»։

Ծերակոյտը միաձայնութեամբ հաւանութիւն տուած է։

Նոյն Երեքի ծերակուտականներէն Լի – մըն, Ապրիլ 24ին, յարգանքի խօսք ըսած է Ծերակոյտին մէջ, Ապրիլեան Եգեռնի մէկ միլիոն զոհերուն յիշատակին, ոգեկոչելով հայ ժողովուրդին պայքարը ազատութեան համար։

ԼՐԱՏՈՒ ԱՐՈՒԵՍՏԻ ՓԱՑԱԼՈՒՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Օր. Անէթա Սարգսեան բացատրեց փայլուն յաջողութիւն մը չահեցաւ Մարսէյլի Քոնսերվաթուարի տարեվերջի քննութիւններուն մէջ, խլելով երկու առաջնութիւն, մէկը՝ արտասանութեան (տիքսիոն), միւսն ալ՝ թատերական արուեստի ճիւղերէն։

Երկու քննութեանց կը մասնակցէին 24 երգչանուագարաններ, որոնք առհասարակ չորս տարուան դասընթացք մը բոլորած էին։ Այս կրկնակ յաջողութիւնը բացառիկ նշանակութիւն մը ունի, որովհետեւ օրիորդ Սարգսեան կրցած է միայն երկու տարիէն աւարտել ամբողջ դասընթացքը եւ ընտրուած ինք առաջին մրցանակատրներուն մէջ ալ լաւագոյն նկատուած է (Փրըմիէր նոմէ)։

Մարսէյլի բոլոր օրաթերթերը հրատարակեցին Օր. Սարգսեանի լուսանկարը, ջերմագին գնահատելով տաղանդաւոր Հայուհին, որ աղջիկն է երաժշտագէտ Պ. Վարդան Սարգսեանի։

Մարսիլիահայերը լաւ կը ճանչնան Օր. Սարգսեանը, որ ամէն հանդիսութեան կը մասնակցի հայերէն արտասանութիւններով։ Մեր չնորհաւորութիւնները։

«ՅԱՌԱՋ»ի ԹԵՐԹՕՆԸ (30)

ՍԱՄՈՒԷԼ

●

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԷՊ, 364 – 406)

18.— ՊԱՏԱՆԻ ԱՐՏԱՒԱԶԴԸ

Մտածեցի ինչո՞ւ պէտք է Սամուէլը գնայ, իսկ ես չգիտէի գնամ։ Իսկոյն վազ տուի Մուչեղի մօտ, ձեռքն համբուրեցի, ոտքը համբուրեցի, վերջապէս նրա հոգաճութիւնը տարի։ Յետոյ վազ տուի քո մօրս մօտ. նրա էլ գլխից սկսած մինչեւ ոտքերը համբուրեցի։ Նա էլ կամք տուեց։ Մնում էր իմ մայրը։ Դրան համբոյրներով համոզել՝ փոքր ինչ դժուար էր։ Ջօր տուի լեզուիս։ «Գիտե՞ս, ասեցի, Մերուժանը գալիս է, Վահանը գալիս է. նրանց հետ լինելու են պարսից թագաւորի մեծամեծ զօրապետները, պէտք է երեւալ բանակի մէջ, պէտք է ցոյց տալ իրան։ Այնտեղ հաւաքուելու են բոլոր նախարարների որդիները։ Ես ո՞րից եմ պակաս, թէ իմ նետ նետելով, եւ թէ իմ նիզակ չարժելովս» ... Մի խօսքով, էլ բան չմնաց, որ չասեցի։ Դու դիտես, որ մայրերը փառասէր են լինում, մանաւանդ որդիների վերաբերութեամբ։ Նա բարեհաճեց, որ ես էլ երեւամ նախարարների որդիների մէջ եւ զարմացնեմ Պարսիկներին։ Լաւ չե՞մ սարքել։

— Վատ չէ, պատասխանեց Սամուէլը, թէեւ սուտեր չատ ես խօսել։

— Ոչ, Աստուած է վկայ, սուտ չեմ ասել, բայց մի փոքր պարծեցել եմ, ասաց պատանին, աւելի կարմրելով։ — Ի՞նչ պէտք է անկի, մարդ ուզում է՝ դուրս գայ, աչքարհ տեսնէ, բայց դէմքը, կոյր աղջկայ նման, հէնց տանն են պահում։ Ես խօ պզտիկ չեմ, մի տարի էլ անցնի, բեհեզս դուրս կը գան... Այն ժամանակ կասեն՝ «դու մարդ ես»... Հիմա ինձ մարդու տեղ չեն դնում ... Այս դիշեր չեմ քնելու, խօսքը փոխեց նա, մինչեւ լոյս չեմ քնելու։ Երբ առաւօտեան տեղ եմ գնալու, դիշերը քունս չէ տանում։ Պէտք է ամէն ինչ պատրաստել տամ, ամէն ինչ ...

Այդ չատախօս պատանին, որին առանձին տեսանք Մուչեղ իչխանի պարտիզում, Համազասպ մանուկի հետ նետաձգութեան փորձեր անելիս, —այդ կեանքով եւ կրակով լի պատանին, ոչ սակաւ յարգելի պատճառներ ունէր մասնակցելու Սամուէլի արչաւանքին։ Բայց Սամուէլին սկսեց անհանգստացնել այն միտքը՝ արդեօք այդ անփորձ եւ պարզամիտ տղան չէ՞ր խանգարի ...

Արդեօք նա մի անխուսափելի ծանրութիւն չէ՞ր դառնայ իր համար... Այդ տարակուսանքներն էին պատճառը, որ Սամուէլը դժուարացաւ պատասխանել, երբ պատանին, նրա երկու ձեռքերը առնելով իր ափերի մէջ, մօտեցրեց իր շրթունքներին, հարցնելով.

— Բոլորի հաճութիւնը ստացել եմ, սիրելի Սամուէլ, մնում ես դու, ասա յօժա՞ր ես, որ ես էլ դամ քեզ հետ։

Երբ Սամուէլը իր պատասխանը ուշացրեց, նա աւելացրեց, ասելով.

— Եթէ դու չհամաձայնուես, ես առանց քեզ էլ կը գնամ ...

Պատանու ինքնավստահութիւնը փոքր ինչ չափազանց էր։ Բայց Սամուէլին յայտնի էր նրա անսանձ, անդուսպ բնաւորութիւնը։ Իրաւ եթէ Սամուէլը նրան իր հետ տանելու չլինէր, նա այնպէս էլ կը գնար։

ՐԱՖՖԻ

(Շար.)

նորէն պիտի լարուին ֆրանքեւթիւնուզ – եան յարաբերութիւնները եւ կրնան խզուիլ ան յանկիլ : Արդարեւ, կարելի չէ որեւէ տեւական եւ խոր համաձայնութիւն, ցորչափ չէ լուծուած Ալժերիոյ խնդիրը » :

ԵԳԻՊՏՈՍ ԸՆՏՐԵՑ ԻՐ ՆԱԽԱԳԱՀԸ, ԳՆԴ. ՆԱՍՐ

Շաբաթ օր, 23 Յունիս հինգուկէս մի – լիոն եգիպտացիները կարգի կը սպասէին քուէարկութեան դրասենեակներուն առ – ջեւ, իրենց հաւանութիւնը յայտնելու հա – մար նոր սահմանադրութեան, մինչեւոյն առեն ընտրելով հանրապետութեան նա – խագահը, գնդ. Կամալ Նասր, որ միակ թեկնածուն էր : Պաշտօնական տեղեկու – թեանց համաձայն, քուէարկուներու 99·6 առ հարիւրը հաւանութիւն յայտնած էին գնդ. Նասրի, իսկ 96 առ հարիւրը՝ նոր սահմանադրութեան :

Քուէարկութիւնը պարտաւորիչ էր 18էն վեր բոլոր այրերու, բայց կամաւոր՝ կի – ներուն համար : Երբեք վիճելի չէր այս արդիւնքը : Եգիպտացիները ցնծութեան մէջ էին երեք օր, անդլիացի վերջին զին – ուորին հեռացման առթիւ : Տեսան բանա – կին զօրահանդէսը եւ նոր զէնքերը : Միւս կողմէ, նոր սահմանադրութեամբ հանրա – պետական կարգուսարք մը կը հաստատ – ուի, խոստանալով ամէն անհատական ա – զատութիւն : Ուրեմն սահմանադրութիւնը պիտի ընդունուէր եւ Նասր պիտի ընտր – ուէր :

Այս քուէարկութեան հետեւանքով, յե – ղափոխական Խորհուրդին բոլոր անդամ – ները կը դառնան քաղաքային պաշտօնեա – ներ, ուրիշ 300 «ազատ սպաներուն» հետ :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԵՐԿՈՒ ԹՈՒՐՔԵՐ սպաննուեցան սու – րիական սահմանին վրայ, մէկն ալ Ծան – բապէս վիրաւորուեցաւ, ինչպէս կը ծա – նուցանէ Սուրիոյ կառավարութիւնը : Այս առթիւ հրատարակուած զեկոյցը կ'ըսէ թէ Թուրքերը սուրիական հողը մտած էին, իբրեւ թէ մաքսանենգներ հետապնդելու համար, եւ կրակի տուած էին գիւղի մը ցորենի հունձքը : Մինչեւոյն առեն կ'ըսէ թէ երբ խառն յանձնաժողով մը քննու – թիւն կը կատարէր, Թրքական երկու օ – դանաւեր թռան սուրիական հողին վրայ : Սպաննուած երկու Թուրքերուն դիակները դանուեցան սուրիական հողին վրայ : Թուրք սպայ մը եւս անհետացած է :

Ա.ԶԳ. ԺՈՂՈՎԸՆ վատահութեան քուէ պահանջած է վարչապետը, նոր ելմտա – ցոյցին առթիւ : Հարցը պիտի քննուի այ – սօր, երեքշաբթի :

Ա. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ զեկոյց մը հրատարա – կեց եմէնի հետ կատարած բանակցու – թեանց մասին : Երկու երկիրները պիտի պործակցին յանուն խաղաղութեան եւ տնտեսական բարգաւաճման :

ԿԻՊՐՈՍԻ կուսակալը, մաւնչալ Հար – տինկ, որ Լոնտոն կը գտնուէր երեք շա – բաթ է վեր, իր պաշտօնատեղին վերա – դարձաւ : Այս շաբթու յայտարարութիւն մը պիտի ընէ Անգլոյ երեսփ. ժողովին մէջ, կիպրոսի նոր կարգուսարքի մասին :

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ մէջ կիրակի օր տօնուե – ցաւ օդանաւային Օրը : Այս առթիւ ցոյց տրուեցան երեք տեսակ նոր օդանաւեր եւ աչքարկի ամենամեծ պատուակաւոր օ – դանաւը : Մ. Նահանգներու օդանաւային պարագլուխը, զօր. Թուխինիկ յայտարա – րեց թէ կ'արժէր կատարել այս ճամբոր – դութիւնը : Հանդիսութեանց ներկայ էին 200·000 քաղաքացիներ եւ Ա. Միութեան բոլոր վարիչները, ինչպէս եւ բազմաթիւ օտար ներկայացուցիչներ :

ՄԱՌԵՇԱԼ ԹԻԹՕ Պուքրէշ հասնելով յայտարարեց · — «Հոս եկած ենք անցեալը մոռնալու համար» : Այս առթիւ բացատ – րեց թէ ծագած վէճին պատասխանատու չեն երկու երկիրներուն ժողովուրդները :

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՆԱԻԵՐՈՒՆ դէմ «պոյ – քոթ» հռչակած են Փորթ Սայիտի քարա – փին բանուորները եւ պիտի չարունակեն անսահման ժամանակով :

23·000 ՕՏԱՐ ԲԱՆՈՒՈՐՆԵՐ փոխադրը – ուած են Ֆրանսա, վերջին վեց ամիսնե – րու ընթացքին, զործատէրերու կողմէ : 1955ին միայն 12·000 հոգի փոխադրուած էին, ամբողջ տարուան ընթացքին : Հետ – զհետէ զգալի կը դառնայ բանուորներու պակասը : Ամենամեծ գժուարութիւնը բը – նակարանի խնդիրն է :

ԱԹԼՆԻԻ մէջ երեք օրուան համար զոր – ծադուլ յայտարարեցին 4500 բժիշկները, պահպան պահանջներ դնելով :

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԴԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ՄԷՋ

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Համազգային մշակու – թային Միութիւնը կազմակերպած է զա – սախօսութեանց շարք մը :

Նիւթ՝ Հին եւ նոր սերունդը :

Կը նախագահէ Պ. ԹԼՐՋԻՊԱՇԵԱՆ

Կը խօսին փրօֆ. Դ. ԽԱՉԻԿԵԱՆ եւ Պ. Կ. ՓՕԼԱՏԵԱՆ : Նոր Սերունդի կողմէ կը խօսին «Քրիստափոր» խումբէն Օր. Անահիտ Մարկոսեան, Պ. Պ. Ժիրայր Միրիճեան, Լեւոն Գլըճեան եւ Ժան Պըժեան :

Մուտքը ազատ է :

Բ) Սէն Լուի մէջ երկուշաբթի, 2 Յու – լիս, իրիկուան ժամը 21ին, եկեղեցւոյ սրահը :

Գ) Սէն Ժերմէն մէջ, երկուշաբթի, 9 Յուլիս, իրիկուան ժամը 21ին եկեղեցւոյ սրահը :

Յուլիս 8, կիրակի, Պոմոնի մէջ, Հա – մազգայինի տարեկան հացկերոյթը :

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՕՐԸ

Սոբպոնի մեծ Ամփիթատրոնին մէջ

Այս կիրակի, ժամը 14·30ին, զեղար – ուեստական ցերեկոյթ :

Բարձր հովանաւորութեամբ Գերաչնորհ Տէր ՍԵՐՈՎԲԷ եպ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ, Առաջնորդ Փարիզի եւ Հայրապետական Պատուիրակ :

Նախագահութեամբ՝ ակադեմական

ՏՕԲԹ. ԹՐԷՄՕԼԻԷՐԻ

Միրայժար մասնակցութեամբ՝

Սօնա Սաաթճեանի (Փարիզի երաժշտա – նոցէն), Վիոլէթա Բարբարի (Շելլիի ժողո – վրդական երգեր, ըմբերակցութեամբ կի – թառի), Րաֆֆի պետրոսեանի (դաշնակ), Արտաշէս Գմբէթեանի (արտասանութիւն) Նուրիան Մարգարեանի (արտասանու – թիւն), Մօրիս Աբրահամեանի եւ Սիլվա Սվաճեանի (կովկասեան պար), եւ «Նա – յիրան» երգչախումբին, ղեկավարու – թեամբ Գէորգ Եանպէկեանի :

Մուտք 100, 200, 300 եւ 500 ֆրանք :

Տոմսերը ապահովել կարմիր Խաչի վա – րիչեան շրջանի մասնաճիւղերէն եւ կեդ – րոնէն :

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԵՂԱՆԱԿԻ ԱՌԱՋԻՆ ԴԱՇՏԱՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Նախաձեռնութեամբ Համա-Զարսան – ճադի Հայր. Միութեան :

Այս կիրակի ամբողջ օրը Թրուա Լիւբ, Ռէսթորան ան կրօթ Մօնարի հանրածա – նօթ զովասուն եւ կանանչազարդ պար – տէզը :

Կը նախագահէ Ց. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
Կը խօսի Ս. ՊՕՑԱՃԵԱՆ

Առաւօտեան պուլի մրցում : Պուլ ունե – ցողներէն կը խնդրուի մխասին բերել :

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամուած բաժին : Երգ, նուագ, արտասանութիւն եւ անակնկալներ :

Գեղարուեստական բաժնին սիրայօժար կը մասնակցի Պոմոնի Հ. Ց. Դ. Նոր Սե – րունդի «Քրիստափոր» խումբը :

Հայկական եւ եւրոպական պարեր : Ճոխ պիւֆէ, համփուրով խորոված : Մուտքը ազատ է :

ԳՐԱԽՈՒՄԱՏ ՕՐԵՐ

11 Նոյեմբեր, Հ. Բ. Ը. Մ. յիսնամեայ յոբելենական հանդէսը, Սալ Փլեյէլի մէջ, ժամը 21էն 24 :

3 Մարտ, 1957 Հ. Բ. Ը. Մ. Փարիզի մասնաճիւղի տարեկան պարահանդէսը, Օթէլ Ժորժ Ե.ի մէջ, ժամը 16էն 24 :

Կը խնդրուի չխաչաձեւել :

ԾԱԽՈՒ Է

ՀՐԱՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի երեսուն տարուան ժամացոյցի եւ ազամանդի վաճառատունը բոլոր ապրանքներով :

Խանութին եւեն երեք սենեակ, իսկ վե – րան՝ երկու սենեակ եւ խոհանոց : Անձնա – կան կառատուն բակին մէջ :

Դիմել ՏԻԿԻՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի,
261, Fg. St. Martin, Paris (10).
Tél. : NORD 60-69.

(Խանութը զոց է կիրակի եւ երկու – շաբթի օրերը) :

ՖՐԱՆՍԱՀԱՅ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը այս չո – րեքշաբթի ժամը 9ին, Քաֆէ Քատէլ սրբ – ճարանը :

Պիտի խօսի

ՏԷՐ ՄԵՍՐՈՊ ՔՀՆԱ. ՏԷՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Նիւթ՝ Յունահայ ազգային կեանքը :

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ՊԱՐԳԵՒԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Կիրակի, Յուլիս 1, ժամը 16ին :

Սիրով կը հրաւիրուին ծնողները եւ հա – սարակութիւնը :

26, Rue Troyon, Sèvres.

Métro : Pont de Sèvres.

ՈՒԽՏԱԳՆԱՅՈՒԹԻՒՆ ԴԷՊԻ

ՍՈՒՐԲ ՂԱԶԱՐ

Ս. Ղազարի Ազգային երկրորդ ուխ – տադնացութիւնը Օգոստոս 9էն Սեպտ. 1 : Պայմաններու եւ արձանագրութեանց հա – մար դիմել՝

ՏՕԲԹ. ԱՐԱՄ ՃԻՆՃԵԱՆԻՆ
29, Rue Bleue. Tél. : PRO. 79-09
ԵՒ ԴՐ. ԱՂԱՄԵԱՆԻ
53, Rue de Châteaudun. Tél. Tri. 57-74

LE COMITE DU PRIX BREMOND

Կազմակերպած է դասախօսութիւն մը, այս հինգշաբթի, Յունիս 28, ժամը 21ին, ԿԻՄԻ Թանգարանին սրահը՝

6 Place d'Iéna

Դասախօս՝

HENRI MASSÉ

(*Membre de l'Institut*)

Նիւթ՝ «Լեւոն Զ. թագաւոր Կիլիկեան Հայաստանի :

ՊԱՏԱՐԱԳ ՆԻՍԻ ՄԷՋ

Նիսի եւ շրջակայքի Հայ Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ Կրօն. ընկերակցութեան վարչութիւնս կը ծանուցանէ թէ այս կի – րակի Ս. Աստուածածին մատրան մէջ պի – տի պատարագէ Տէր Աւետ քհնյ. : Այս առթիւ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի յաւէտ ողբացեալ Տիկին Նը – ւարդ Գ. Կիւլպէնկեանի մահուան չոր – րորդ տարեդարձին, եւ իր ամուսնոյն ազգային բարերար, Գալուստ Կիւլպէնկ – եանի մահուան առաջին տարելիցին առ – թիւ : Հանդուցեալ բարերարներու յիշա – տակը յարդողներէն կը խնդրուի ներկայ ըլլալ :

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Փարիզի Ազգաժառնամին Յունիս 15ի ընդհ. ժողովին մեծամասնութիւն դոյա – ցած չըլլալով, Բ. ժողովը տեղի կ'ունե – նայ, Յուլիս 2ին, ժամը 20·45, 32 ռիւ սը Թրէվիզ : Ներկաներու թիւը մեծամաս – նութիւն պիտի համարուի :

ՓՈԽԱՆ ԾԱՂԿԵՊՍԱԿԻ

Տէր եւ Տիկին Կիւլպէնեան երկու հազար ֆրանք կը նուիրեն Կապ. Խաչի օգափո – խութեան կայանին, իրենց զաւմիկին՝ ենովֆ Նազարէթեանի դառնակսկիծ մահ – ուան առթիւ :

ԹԱԳՈՒՀԻ ՏԷՐ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ
ՈՍԿԻԱՆ ՊԱՊԻԿԵԱՆ
Նշանուած

Անիէռ 1956, Յունիս 24

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

•

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. «Փոթորիկ» խում – բի ժողովը այս երեքշաբթի, ժամը 21ին, սովորական հաւաքատեղին :

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Ց. Դ. Աղբիւր – Սեւրոբ Մ. Ըօթնեղբայրեան խումբի ընդհ. ժո – ղովը այս չորեքշաբթի օր ժամը 21ին, սով – որական հաւաքատեղին : Բոլորին ներկա – յութիւնը պարտաւորիչ :

Հ. Ց. Դ. ՌԱՖֆԻ խումբի ժողովը՝ այս ուրբաթ ժամը 21ին, ընկեր Ստեփանի բը – նակարանը, 45 ռիւ Ռոչէչուար, մէթրօ Քատէ : Կարեւոր օրակարգ :

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը տեղի պի – տի ունենայ երեքշաբթի, 3 Յուլիս, ժա – մը 21ին, Քատէի սրճարանին վերնա – յարկը :

Դասախօս՝ Պ. ՀԱՅԿ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Նիւթը՝ Հայ գրականութեան յատկանի – շը (Կալիմար հրատարակչական Տան լոյս ընծայած «Գրականութեան պատմու – թեան» մէջ իր գրած ուսումնասիրութեան առթիւ) :

Մուտքը ազատ է :

ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Հայ Արիներու Մի – ութեան Փարիզի շրջանին կողմէ :

Այս կիրակի առաւօտուընէ մինչեւ երե – կոյ, Շաւիլի անտառին մէջ :

Սկաուտական խաղեր, առատ ուտելիք եւ խմելիք չատ աժան գիներով, չոգե – կառք կառ Մոնփառնասէն, իջնել Շաւիլ, առաջնորդող սկաուտներ պիտի սպասեն, օթօպուս՝ իջնել Փիւի Սան Վէն (Շաւիլ) : Դաշտահանդէսին վայրը չատ մօտ է կա – յարանին :

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱՒԱՆՍԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Ս. Գ. Լուս. եկեղ. « Արաքս » երգչախումբի : Առաջին ան – գամ ըլլալով տեղի կ'ունենայ այս կիրա – կի ամբողջ օրը Քարթիէ Պէլ Մէօնիէրի զովասուն եւ գեղատեսիլ ծառաստանին մէջ : Բացման խօսք՝ Տէր Սահակ Քհնյ. Պապիկեան :

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամեալ բաժին : Օթոքար ձրիաբար :

Մանրամասնութիւնները տեղին վրայ : Անձրեւի պարագային տեղի կ'ունենայ յաջորդ կիրակի :

ԿՐ ՓՆՏՈՒԻ.— Սիմոն Գարաօղլան – եան եւ կամ իր որդին՝ Կարապետ Գարա – օղլանեան, որոնք 20–25 տարի առաջ պա – տուած են Փարիզ, կը փնտռեն իր ազգա – կաններըը Պուքրէշէն (Ռումանիա) Պետ – րոս, Հայկ, Հայկազուն, Նորայր, Ագա – տուհի Գարաօղլանեանները : Տեղեկա – ցնել՝

Norayr Karaoglanian
Str. Prel levânticài 3 Raionun t.v.
Bucaresti (Roumanie)

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ԽԻՍՏ ԿԱՐԵԻՈՐ

ԾՐԱՐՆԵՐՈՒ ԱՌԱՔՈՒՄ ԱՆԳԼԻՈՅ ՁԱՄԲՈՎ ԴԷՊԻ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ՁԱՆՁՈՒՄ Office des Changesէն

Արտօնուած ենք ծրարներ ղրկել նաեւ օդանաւով :

Société de Transactions Internationales

1, Rue Ambroise Thomas. Mètro Montmartre et Poissonieres

Paris 9e — Tél. TAI. 76.34

Ծրարները կը պարունակեն անգլ. առաջնակարգ ապրանքներ, ար – տածման արժէքներով — կերպասեղէն, պատրաստ հագուստներ, ճ անուշահոտութիւն, դեղօրայք, սննդեղէն, Սինկեր կարի մեքենաներ, ժամացոյց եւ այլն :

ԿԱՏԱՐԵԼԱՊԷՍ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է ԾՐԱՐՆԵՐՈՒ ԱՌԱՔՈՒՄԸ ԵՒ ՏԵՂԸ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ ԱՌԱՆՑ ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԵԱՆ, ԱՄԵՆԱԿԱՐՃ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՄԷՋ

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՏԱԽՔԵՐԸ ՎՃԱՐԵԼԻ ԵՆ ՂՐԿՈՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
27
ՅՈՒՆԻՍ
•
MARDI
27 JUIN
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7614 — 32e ANNEE

ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3425

ՎԱՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆ

(ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ ԳԻԾԵՐ)

Մեր ողբացեալ ընկերը ծնած էր 1886 *Նոյեմբեր* 29*ին, Շուշի (Ղարաբաղ) : Մանուկ հասակին կորսնցուցած է հայրը, մնալով մօրը խնամքին տակ :*

Նախնական կրթութիւնը ստացած է իր հայրենի քաղաքին ռէալական դպրոցին մէջ, յետոյ անցած է Բաքու, յաճախելով առեւտրական վարժարան զոր վայելուչ աւարտելէ վերջ, գացած է Լէյփցիկ (Փէթերսպուրկ), հետեւելու բարձրագոյն ուսման : Աւարտած է համալսարանի անտեսագիտական բաժինը :

Դեռ երիտասարդ, իր ծննդավայրին մէջ կը մտնէ Հ. Յ. Դ. շարքերը : Տաղանդաւոր հռետոր եւ լաւ կազմակերպիչ, շատ չանցած աչքի կը զարնէ աշակերտական շրջանի մէջ եւ կը դառնայ ղեկավար դէմք, նաեւ Թիֆլիս եւ Բաքու :

Երիտասարդ կաթողիկոսի օրով (1905) եւ ընտասարդութեան կոմիտէ կ'ընտրուի պատգամաւոր էջմիածնի կեդրոնական ժողովին որուն նախագահն էր Ս. Զաւարեան : Երիտասարդ պատգամաւորը բուռն ճառ մը կը խօսի ի նպաստ հարիւրաւոր ունկնդիրներու, իր վրայ հրաւիրելով ոտիկանութեան ուշադրութիւնը եւ տալիս կը յայտնի խուսափիլ ձերբակալութենէ :

Այնուհետեւ կ'անցնի Փէթերսպուրկ, շարունակելու իր ուսումը : Շրջանը աւարտելէ ետք առժամապէս կը հաստատուի Բաքու, վարելով կուսակցական պատասխանատու աշխատանքներ, էէ Բաքու, էէ Շուշի եւ էէ Թիֆլիս : Միեւնոյն ատեն կ'աշխատակցի Բաքուի «Արեւ»ին, Թիֆլիսի Հոբիզոնին, Շուշիի Ապառաժին եւայլն : Մասնակցած է շարք մը Շրջանային ժողովներու : Եղած է անդամ Ռուսկանապատի (Բաքու) Կեդր. Կոմիտէին :

Բնաւորութեամբ բուռն եւ անկիրթ, պերճախօս հռետոր, չուառով կը զարնայ կովկասի երիտասարդութեան կուռքը, մանաւանդ յեղափոխութեան նախօրեակին, երբ միջկուսակցական պայքարը հասած էր իր զագաթնակէտին :

Առաջին Մեծ Պատերազմին հրատարակեց դրքոյկ մը, Դ. սորթագրութեամբ, նուիրուած՝ այն վէճերուն որ կը յուզուէին ռուս ընկերվարական շրջանակներու մէջ, հետեւեալ նիւթին շուրջ, — Պէ՞տք է աջակցիլ պատերազմին : Այս հրատարակութիւնը լայն արձագանգ գտաւ նաեւ հայ մտաւորական շրջանակներուն մէջ, քանի որ մեր ձախակողմեան հոսանքներն ալ կը հետաքրքրուէին նոյն հարցով :

1917ին էջմիածնի ճեմարանին վերատեսուչը, Գարեգին եպիսկոպոս Նաւասարդեանը կը հրաւիրէ իրրեւ ուսուցիչ ռուսերէնի : Վահան լսարանական բաժնին մէջ ալ կը դասաւանդէ քաղաքական տնտեսութիւն եւ այլն :

Այդ օրերուն իր աշակերտներուն մէջ կը դտնուէին Անաստաս Միկոյեան եւ ուրիշ նոր, իսկ ուսուցչական կազմի մէջ՝ Պօղոս Մակինեան, Աչոտ Յովհաննիսեան եւն. :

1917ին, երբ պայթեցաւ ռուսական առաջին յեղափոխութիւնը, ինչպէս ամէն տեղ, էջմիածնի մէջ ալ կազմուեցաւ գաւառական գործադիր մարմին մը, որուն անդամ էր Վ. Նաւասարդեան : Նոյն օրերուն կը մասնակցէր նաեւ Մրգաստանի (Երեւան) Կեդր. Կոմիտէի աշխատանքներուն : Յետոյ կ'անցնի Թիֆլիս, ուր առեն մը աշխատելէ վերջ կը վերադառնայ Ա-լեքսանդրապոլ (Լենինական) իրրեւ անդամ քաղաքային վարչութեան : Երբ քաղաքապետը՝ Ալ. Խատիսեան Թիֆլիս մեկնեցաւ, իրեն յաջորդեց Վ. Նաւասարդեան :

Այդ ծանր օրերուն, երբ ռուսական ճակատը քայքայուած էր եւ պինուորները կը լքէին դիրքերը, Վահան եռանդով նը-ւիրուեցաւ ճակատի վերակազմութեան գործին, իրրեւ գլխաւոր կազմակերպիչը հայկական դիմադրութեան : Կարնեցիներու ընթացքին միշտ զօրքին հետ էր : Ղարաքիլիսէի մէջ կը հաւաքէ ցիրուցան եւ վհատած զօրքը եւ հոյակապ ճառով մը կը յաջողի բարձրացնել բանակին բարոյական կորովը, վերահաստատել կարգապահութիւնը եւ մղել դէպի ճակատ : Այս զօրքն էր որ մղեց Ղարաքիլիսէի պատմական ճակատամարտը :

Այնուհետեւ Վահան կ'անցնի Թիֆլիս եւ կը գառնայ կուսակցութեան կեդրոնական օրկանին՝ «Հորիզոն»ի խմբագիրը, մինչեւ Երեւան փոխադրուիլը :

Հայ վրացական պատերազմի ժամանակ, Թիֆլիսի մէջ ձերբակալութենէ խուսափեցաւ պահուելով : Հաշտութեան բանակցութեանց կը մասնակցէ պատուիրակութեան կազմին մէջ : Այդ պատերազմէն վերջ փոխադրուեցաւ Երեւան, իրրեւ անդամ Հ. Յ. Մորհրդարանի :

Հայ Թրքական պատերազմին կը գտնուէր ճակատ, կազմակերպական աշխատանքներով : Հայաստանի հանրապետութեան անկումէն վերջ, երբ կը փորձէր արտասահման անցնիլ, ձերբակալուեցաւ Վրաստանի սահմանի վրայ, քանի մը ընկերներու հետ եւ փոխադրուեցաւ Երեւանի բանտը, հակառակ Հայաստանի կառավարութեան եւ Լըկրանի միջեւ կնքուած պայմանագրին, որուն համաձայն պետական եւ քաղաքական գործիչները պիտի չձերբակալուէին :

Կարելի եղաւ բանտէն փրկել միջոցով մը եւ Վ. Նաւասարդեան արտասահման անցաւ Վրաստանի ճամբով :

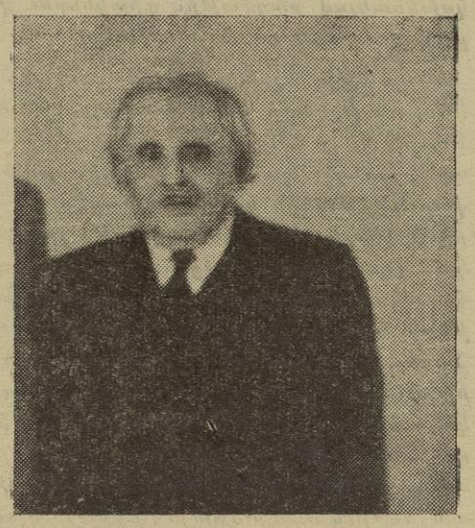
Առանձին կը խօսինք արտասահմանի քաղաքական գործունէութեան, ինչպէս եւ իր հրատարակութեանց մասին, որոնց թիւը քսանը կ'անցնի, առանց հաշուելու անտիպ ձեռագիրները եւ հազարաւոր ուսումնասիրութիւններն ու յօդուածները :

*
**

Հ.Յ.Դ. Ընկերվ. Միջազգայինի Յանձնախումբը իր խոր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Հ. Յ. Դ. Գերագոյն Մարմնին, Տիկին Հերսիլիայի, Տէր եւ Տիկին Բեզալար Նաւասարդեանի՝ անդուզական ընկեր ՎԱՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆի անդարմանելի կորուստին առթիւ :

*
**

Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի օրկանին՝ «Հայաստան»ի խմբագրութիւնը խորին կսկիծով կ'ողբայ անդարմանելի կորուստը վաստակաւոր մտաւորական ու մեծ ընկեր Վահան Նաւասարդեանի, խոստանալով անվհատ շարունակել գաղափարական այն վսեմ պայքարը որուն համար տքնեցաւ մինչեւ իր գառնադէտ մահը :

Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԲԱՑԱՌԻԿ ՄԻՋՈՑՆԵՐ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

•

Եղեռնափորձերը սաստկացած ըլլալով, բացառիկ միջոցներ ձեռք առնուեցան Ալժերիոյ կեդրոնին՝ Ալժէի մէջ : Ապահովելու համար քաղաքին շուրջը : Առջի օր Ֆրանսայէ մը եւս, Պոնի քաղաքապետը՝ Փանթալոնի վիրաւորուեցաւ Ալժէի մէկ արուարձանին մէջ : Ոստիկանները հետապնդելով զրհանեցին ահաբեկիչը, երբ ուրիշի մը վրայ կը կրակէր :

Զինուորական դործողութիւնները կը շարունակուին Ալժերիոյ եւ Մարոքի սահմանին վրայ : Վերջին տեղեկութեանց համաձայն, երկու հարիւր քսանեակ զօրամասեր կամ դէրի բռնուած են 48 ժամուան մէջ :

Տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ միայն Օրէսի շրջանին մէջ ապտնուած են ութսուն քարոզիչներ որոնք մեծ մասով բանակի հոգեվարձատ հաստատ էին : Ֆրանսական զօրքը պաշարեց 2–300 հոգինոց խումբ մը Խակար Քինէ քաղաքին մէջ որ թաքստոց մը դարձած է ապստամբութեան ծագումէն ի վեր : Կռիւը կը շարունակուէր մինչեւ երկուշաբթի : Այս առթիւ Ֆրանսացիներուն ձեռքէն անցան երեք գնդացիներ եւ յիսուն հրացաններ :

× Ատլանտեան ճակատին սպարապետը, զօր. Կրունթըը ճառ մը խօսելով, բացատրեց թէ կազմակերպութիւնը պիտի հարկադրուի ուրիշ զօրաբաժիններ փնտռել, եթէ տեւական դադարեցում Ֆրանսական զօրքին փոխադրութիւնը դէպի Ալժերիա : Այս առթիւ ըսաւ. — «Ֆրանսան Ալժերիա ղրկած է ոչ միայն կանոնաւոր դինուորները, այլեւ պահեստները, որոնք պէտք էր Ատլանտեան ճակատին տրամադրութեան տակ պահուէին, ի հարկին դործածելու համար : Ֆրանսական զօրքին մէկ մասը բացակայ ըլլալով արեւմտեան Եւրոպայէն, Ատլանտեան կազմակերպութիւնը հարկադրուած է նկատի առնել դանազան վտանգներ » :

× Փարիզ հասաւ Թունուզի վարչապետը, Պուրկիպա, վերսկսելու համար բանակցութիւնները՝ երկու երկիրներուն դինակցութեան, տնտեսական, մշակութային եւ վարչական յարաբերութեանց մասին : Տեղական թերթերը դիտել կուտան թէ մթնոլորտը պիտի ծանրանայ, եթէ Պուրկիպա ուղէ Ալժերիոյ մասին ալ խօսիլ :

ԿԱՄԱԼ ՆԱՍԻՐ ՆԱԽԱԳԱՀ ԵԳԻՊՏՈՍԻ

Յունիս 25ին պաշտօնապէս Եղիպտոսի հանրապետութեան նախագահ հռչակուեցաւ պղտ. կամալ Նասիր, որ քուէներու 99·9 առ հարիւրը չահած էր չաբաթ օր, ինչպէս կը ծանուցանէ ներքին գործերու նախարարութիւնը : Պաշտօնական զեկոյցին համաձայն, պղտ. Նասիր ստացած է 5·496·965 քուէ : Հակառակ քուէարկած են միայն 5267 հոգի :

Զեկոյցը միեւնոյն ատեն կը ծանուցանէ թէ նոր սահմանադրութիւնը վաւերացուած է : Թէր քուէարկած են 5·488·225 հոգի, դէմ՝ 10·046 :

× Նորընտիր նախագահը ճառ մը խօսելով յայտարարեց .

— Գաղթատիրականները չախչախելէ ետք, հաստատեցինք թէ դիտենք մեր նպատակները եւ յառաջ պիտի ընթանանք : Մենք պիտի ըլլանք պաշտպանները սահմանադրութեան եւ իրաւունքի, ուժ պիտի տանք անոնց որ կը հաւատան մեր նպատակներուն եւ սկզբունքներուն» :

Այժմ կը սպասուի նոր ընտրութեանց եւ երեսփ. ժողովի դումարման : Մինչ այդ,

(Շար. կարդալ Դ. էջ)

ՇԱՀԸ ՄՕՍԿՈՒԱ ԳՆԱՑ

•

Իրանի Շահը եւ թագուհին Մոսկուա հասան Յունիս 25ին : Դիմաւորելու գացած էին 12 «Միկ» օդանաւեր : Փառաւոր դորգ մը փռուած էր օդակայանին մէջ : Շահն ու թագուհին ընդունուեցան մարեշալ Վորոշիլովի, վարչապետ Բուլկանինի, մարեշալ Ժուկովի եւ ուրիշ վարիչներու կողմէ : Զորահանդէս մըն ալ սարքուեցաւ, մինչ նուագախումբը կը հնչեցնէր իրանեան քայլերգը : Տասը խորհրդային արիներ (պիոներ) ծաղկեփունջեր մատուցին հիւրերուն : Օդակայանէ ընդունելութենէն եաք հիւրերը բաց կառքով մը առաջնորդուեցան Կրեմլինի պալատը, ուր առանձին յարկաբաժին մը յատկացուած է իրենց, հինգ սենեակներ-նով եւ նոր չինուած բաղնիքով մը :

Առաջին անգամ է որ իրանեան վեհապետ մը կը հիւրընկալուի այս պալատին մէջ : Իսկ Նիկոլա ցարին անկումէն ի վեր առաջին անգամ է որ Շահ մը Ռուսիա կ'այցելէ :

Օդակայանին մէջ մարեշալ Վորոշիլով բարիգալուստ մաղթելով, ըսաւ թէ Խ. Միութիւնը ուրիշ բան չուզեր եթէ ոչ բարի դրացնութեան յարաբերութիւններ հաստատել եւ յոյս յայտնեց թէ այս այցելութիւնը պիտի նպաստէ «փոխադարձ հակակցողութեան եւ վստահութեան » : Շահը, որ հագած էր Իրանի օդանաւային համազգեստը, պատասխանեց.— «Երբ Խ. Միութեան պէս մեծ պետութիւն մը կ'ուզէ բարւոք յարաբերութիւններ հաստատել Իրանի հետ, իմ երկիրս իր լաւագոյնը պիտի կատարէ հաստատելու համար այդ բարւոք յարաբերութիւնները» :

Մորհրդային թերթերը դվարճանական յօդուածներ եւ հիւրերուն լուսանկարները հրատարակեցին իրենց առջին էջերուն վրայ, մթնոլորտ պատրաստելու համար : Կուսակցական պաշտօնաթերթը, «Փրաւտա» այս առթիւ կը բացատրէ թէ Խ. Միութիւնը միշտ օգնած է Իրանի անկախութեան, տնտեսական աջակցութիւն ալ տրամադրելով : «Դժբախտաբար իրանեա-խորհրդային յարաբերութիւնները քիչ մը խանգարուեցան վերջին տարիներու ընթացքին, իրրեւ հետեւանք կարգ մը պետութիւններու յարձակողական գաւերուն՝ Մօտաւոր եւ Միջին Արեւելքի մէջ : Մորհրդային ժողովուրդը այն տեսակէտն ունի թէ պատասխ. ուժերը չի կրնար բարւոքել իրանեա-խորհրդային յարաբերութիւնները » :

Երբ Իրան միացաւ Պաղտատի պայմանագրին, դէմոկրատական ծանուցագիրներ փոխանակուեցան երկու պետութեանց միջեւ : Մոսկուա միշտ կը դանդատի թէ այդ պայմանագիրը ուղղուած է Խ. Միութեան դէմ :

Մոսկուայի վարիչները կ'ուզեն օգտուիլ այս այցելութենէն, համոզելու համար երիտասարդ Շահը որ յոյս չդնէ Պաղտատի դաշինքին վրայ, իր ապահովութիւնը ամրապնդելու համար :

ՄԵՐ ԱՑՑԵԼՈՒՆԵՐԸ

Երէկ մեր խմբագրատունն այցելեց Թեհրանի «Արմենուհի» թերթին խմբագիրը եւ «Ալիք»ի աշխատակից ընկեր Ն. Մամեան :

Մեր պայծառնակիցը Լոնտոն մեկնեցաւ Գ. օր եւ պիտի վերադառնայ 15 օրէն, այս անգամ աւելի երկար մնալով : Դասախօսութիւն մը պիտի տայ Համազգայինի լսարանին մէջ, Իրանի հայ գաղութի մասին :

ՂՊՏԻՆԵՐՈՒ Պատրիարքը, Անթա Եասուբ, որ աքսորուած էր 8 ամիսէ ի վեր, Գահիրէ վերադառնալով նորէն իր պաշտօնին ղլուխն անցաւ :

ՋԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ առաքման դէմ կատարուած ցոյցերուն հետեւանքով, պիտի դատուին 79 հոգի, այն ամբաստանութեամբ թէ ներքին ապահովութեան դէմ գործած են :

ՊՐՈՖ. ՍԻՄՈՆ ԶԱՎԱՐԵԱՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒՀԻՆ ԱՐՇԱԼՈՒՅՍԸ ՊԱՏԿԵՐԱՑՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ընդհանուր ուշադրութեան առարկայ եղած այս հարցին մասին մեր թղթակիցը հետեւեալ հետաքրքրական տեղեկութիւնները ստացած է պրոֆ. Զավարեանի ընկերներէն եւ մտերիմներէն։

Պրոֆ. Զավարեանի ընկերները կը պատմեն, որ ան ամէն անգամ, երբ ուզած է նկարուիլ, ինքնին ծիծաղած է եւ ըսած. «Ես ինչո՞ւ պէտք է նկարուիմ, ես ինչ որ պէտք է ըրած եմ, ըրած եմ, ես ինչ որ պէտք է ստեղծած եմ, ստեղծած եմ, ես ինչ որ պէտք է գրած եմ, գրած եմ, ինչո՞ւ պէտք է նկարուիմ»։

ՍԱՍՈՒՆԻ

(ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ, 364 - 400)

18.— ՊԱՏԱՐԱԳԸ ՎՐՏՆՋԵԼԸ

Ա՛յ մեր ձոխ Սասունը, ինչպես ասում են՝ «ոտ ինչ չառիկով մը լնկեր»... եւ իս - կապես ալ ոչինչ պիտի պակսի իրեն։

— Ա՛ի Հաւատա՛ր, ասիկա ալ ինչ ըսել է, ըսաւ Ծուռ Մհեր, ինչ որ ունինք՝ ամէնքս ալ ունինք, ինչ որ չունինք՝ ոչ ոք ունի։ Ամէնքս ալ հաւասար ենք, ինչպէս ամէն մարդ հաւասար է իր մօր առջեւ։

նախագահը տիրաբար պիտի վարէ բոլոր դործերը: Իր վրայ կեդրոնացած են բոլոր իրաւասութիւնները: Պաշտօնավարու – թեան չրջանն է վեց տարի: Նախագահը միեւնոյն առեն ազդային ուժերուն ընդ– հանուր հրամանատարն է, կրնայ պատե – րազմ յայտարարել, նշանակել եւ արձա – կել նախարարները, դեսպաններ անուա – նել եւն.: Կրնայ նաեւ օրէնքներ հրատա – րակել մինչեւ Ազգ. ժողովին դումարու – մը, որ տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ նոյեմբերին:

× Ա. Միութեան նախագահը՝ Վորոչի– լով եւ վարչապետը՝ Բուլկանին, հեռա – դիր մը ուղղեցին գնդ. Նասրի, չերմապէս շնորհաւորելով իր ընտրութիւնը:

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

Ա. ՄԻՈՒԹԵԱՆ արտաքին նախարարը, Շեպիլով Պէյրութ հասաւ Դամասկոսէն: Այս առթիւ կը ծանուցուի թէ Սուրիոյ հանրապետութեան նախագահը, Շիւքրի Քուաթլի, հաւանած է Մոսկուա երթալ, իրրեւ հիւրը Գերագոյն Խորհուրդին, Ի – րաղեկներ կը կարծեն թէ Պ. Շեպիլով չէ կրցած զործնական արդիւնքի մը յանդիլ Դամասկոսի մէջ: Սուրիոյ արտաքին զոր– ծերու նախարարութիւնը կը հերքէ այն լուրը թէ Շեպիլով մէկ միլիառ սուր. ռա– կի (101 միլիառ ֆրանք) խոստացած է, զարկ տալու համար հանրօգուտ չինու – թեանց: Խօսակցութիւններ տեղի ունե – ցած են միայն քաղաքական խնդիրներու մասին:

ԻՏԱԼԻՈՑ համայնավար կուսակցու – թեան ընդհ. քարտուղարը, Թոլլիաթթի, զեկուցում տալով Կեդր. Կոմիտէին առ – ջեւ, յայտարարեց թէ 1951ին Սթալին կ'ուզէր այլուր տեղափոխել պինքը, բայց ինք ընդդիմացաւ: Խրուչչեւի դաղանի տեղեկագրի մասին ալ խօսելով, ըսաւ թէ այդ վաւերագիրը «կը մատնա – նչէ անվիճելի սխալներ, բայց մեզ չա – պահովեր այդ սխալներուն կրկնութեան դէմ»:

ԱՆԳԼԻՈՑ և Հիւս. Ամերիկայի համայ– նավար կուսակցութիւնները կը քննա – դատեն Խրուչչեւի տեղեկագիրը, դիտել տալով թէ արդար չէ միայն Սթալինը պատասխանատու համարել գործուած ո – ճիրներուն: Ամերիկեան բանաձեւը կը պահանջէ խոր քննութիւն մը կատարել, տուդելու համար կատարուած բռնու – թեանց եւ խեղաթիւրումներուն բուն պատճառները:

ԿԻՊՐՈՍԻ մէջ երկու ահաբեկիչներ ծանրապէս վիրաւորեցին Նիկոսիոյ անդ – լիացի դատաւորը, Պերնըրտ Շօ, որ մահ– ուան դատապարտած էր երեք յեղափո – խականները: Դատաւորը կառք մը նըս – տած տուն կը վերադառնար ճաշելու հա– մար, երբ երկու դաւադիրներ մօտելով կրակ տեղացին պատուհանէն: Ցարձա – կումը տեղի ունեցաւ հայկական թաղին մէջ: Անգլ. դինուորները պաշարեցին թա– ղը: Դատաւորը կիպրոս դացած էր աշխ – եալ նոյեմբերին եւ դաժան մարդու համ– բաւ ունի: Բնակարանը փչաթելերով պաշտպանուած է եւ ինքն ալ թիկնապա – հով կը պտտի ամէն տեղ:

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆ կուսակցութեան հա – մադումարը տեղի պիտի ունենայ Յունիս 28էն Յուլիս 1, Լիլի մէջ: Օրակարգին վրայ կան չատ մը վիճելի խնդիրներ: Կարգ մը շրջաններ համաձայն չեն դահ– լիճին քաղաքականութեան եւ կը պահան– ջեն կրակը դադրեցնել Ալժերիոյ մէջ, բանակցութիւններ կատարելու համար:

ՍԱԿԱՐԱՆ (Յունիս 25).— Ձոյլ ոսկի՝ 459.000, Հափըլէոն՝ 3270, դուլիս՝ 3110, քսան տոլարնոց 16.520, թղթադրամ (անպաշտօն) անդլիական՝ 1045, տոլար 392, դուլիս՝ 93.25, պելժ. 7.80, լիր 0.60, փեզեթա 8.85:

ԱՒ ՈՐ ԱՆԿ Է

Երբեմն դանդատներ կը լսենք թերթին պատահական յապաղումներու առթիւ, որոնք մեր կամքէն անկախ են:

Երբեք երկու օրուան թերթը միասին չանձնած ենք թղթատարին:

Ամէն օր կատարեալ կանոնաւորու – թեամբ բոլոր առաքումները վերջացած կ'ըլլան ժամը 5.30 – 6 եւ կը յանձնուին 9րդ թաղամասի կեդր. նամակատունը:

Մեր դիմումներուն վրայ մեզի կը պա– տասխանեն թէ յապաղումներուն պատ – ճառը իրենց կեդրոնէն չէ:

ՀԱՅԿԱՐՄԻՐ ԽԱԶԻ ՕՐԸ

Սորպօնի մեծ Ամփիթատրոնին մէջ

Այս կիրակի, ժամը 14·30ին, զեղար – ուեստական ցերեկոյթ:

Բարձր հովանաւորութեամբ Գերաչնորհ ՏԷՐ ՍԵՐՈՎԲԷ եպ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ, Առաջնորդ Փարիզի եւ Հայրապետական Պատուիրակ:

Նախագահութեամբ՝ ակադեմական

ՏՕՔԹ. ԹՐԻՄՕԼԻԷՐԻ

Մերկայօժար մասնակցութեամբ՝

Սօնա Սաաք-Գեանի (Փարիզի երաժշտա– նոցէն), Վիօլէթա Բարբահի (Շիլիի ժողո– վրդական երգեր, ընկերակցութեամբ կի – թառի), Բաֆֆի պետրոսեանի (դաշնակ), Արտաշէս Գմբէթեանի (արտասանութիւն) Նուրիան Մարգարեանի (արտասանու – թիւն), Մօրիս Աբրահամեանի եւ Սօնա Սվաճեանի (Կովկասեան պար), եւ «Նա – յիրահի» երգչախումբին, ղեկավարու – թեամբ Գէորգ Եանպէկեանի:

Մուտք 100, 200, 300 եւ 500 ֆրանք:

Տոմսերը ապահովել կարմիր Խաչի վա– րիչեան չրջանի մասնաճիւղերէն եւ կեդ – րոնէն:

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԵՂԱՆԱԿԻ ԱՌԱՋԻՆ ԴԱՇՏԱՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Նախաձեռնութեամբ Համա-Զարեան – ճագի Հայր. Միութեան:

Այս կիրակի ամբողջ օրը Թրուա Լիւֆ, Ռէսթորան տէ Կրօթ Մօնարի հանրածա – նօթ զովասուն եւ կանանչազարդ պար – տէզը:

Կը նախագահէ Ց. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
Կը խօսի Ս. ՊՕՁԱՃԵԱՆ

Առատօրէն պուլի մրցում: Պուլ ունե – ցողներէն կը խնդրուի միասին բերել:

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամուած բաժին: Երգ, նուագ, արտասանութիւն եւ անակնկալներ:

Գեղարուեստական բաժնին սկիզբը կը մատնակցի Պօմոնի Հ. Ց. Դ. Նոր Սե– րունդի «Քրիստափոր» խումբը:

Հայկական եւ եւրոպական պարեր:

Ճոխ պիւֆէ, չամփուրով խորոված:

Մուտքը ազատ է:

ՄԱՐՍԻԼԻԱՀԱՅ ՈՒՍՈՒՄՈՐՆԵՐ
ԴԻՊԻ ՎԵՆԵՏԻԿ

Կազմակերպուած՝ Մ. – Ռափայէլեան Նախկին Աշակերտներու Միութեան կող – մէ:

ՄԵԿՆՈՒՄ՝ Մարսէյլէն՝ չաբաթ 21 Յուլիս:

ՎԵՐԱԴԱՐՁ ի Մարսէյլ՝ երկուշաբթի 30 Յուլիս:

Ղեկավարութեամբ քարտուղար Ֆերա– պի: Արձանագրութեանց համար դիմել Արամ Շէխիկեանին եւ Ս. Էքսէրճեանին,

Հեռ. Ֆոլպեր 33–80
Ֆոլպեր 30–80

Անմիջապէս ապահովել ձեր տոմսերը, մեկնողներութիւնը սահմանափակ ըլլալու համար:

ԳՐԱԽՕՒՍԱԾ ՕՐԵՐ

11 Նոյեմբեր, Հ. Բ. Ը. Մ. յիսնամեայ յոբելենական հանդէսը, Սալ Փլեյէլի մէջ, ժամը 21էն 24:

3 Մարտ, 1957 Հ. Բ. Ը. Մ. Փարիզի մասնաճիւղի տարեկան պարահանդէսը, Օթէլ Ժորժ Ե-ի մէջ, ժամը 16էն 24:

Կը խնդրուի չխաչաձեւել:

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Ս. Գ. Լուս. Եկեղ. «Արաքս» երգչախումբի: Առաջին ան – դամ ըլլալով տեղի կ'ունենայ այս կիրա – կի ամբողջ օրը Քարթիէ Պէլ Մէօնիէրի դովասուն եւ զեղատեսիլ ծառաստանին մէջ: Բացման խօսք՝ Տէր Սահակ Քհնյ. Պապիկեան:

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամեալ բաժին: Օթոքար ձրիաբար:

Մանրամասնութիւններ տեղին վրայ: Անձրեւի պարագային տեղի կ'ունենայ յաջորդ կիրակի:

ՅԱՒԱՏԱՏԵՍ

Ծ. Ե. Ս. Ա. Ա. Ա

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10 : Հատը 12 ֆր.

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 28 ՅՈՒՆԻՍ
JEUDI 28 JUIN 1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7615 — 32e ANNEE — ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ — ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3426

ՇՈՂ ՄԸՆ ԱԼ ՄԱՐԵՑԱԻ

•

Ա.

Կովկասի հայկական կեանքը խորապէս ցնցուեցաւ 1905ին, երբ կը պայթէր ռուսական առաջին յեղափոխութիւնը :

Յարաբերական ազատութեան մը ալիքները փոթորկեցին երիտասարդութիւնը, նոր հեռանկարներ պարզելով անոր առջեւ :

Մեր առաւն ալ կը խայտար, ռուսական ամեհի ծովուն դիմաց, իր նոր ճամբան փնտռելով :

Շատեր նախընտրեցին ծովուն ալիքները խառնուիլ : Ուրիշներ յանձն առին ամէն ճիգ եւ զոհողութիւն, որպէսզի առուն կարենայ պահել իր ինքնուրոյն ընթացքը, համաառաջած ալեկոծութեան մէջ :

Այս վերջիններէն էր Վահան Նաւասարդեան, որ ահա կը չիջի անապատելի պահու մը :

Փոս մը եւս, թաղելու համար չող մը, որ կը փորձէր լուսաւոր ակօսներ բանալ մեր ժողովրդի իրականութեան մէջ, մինչեւ իր մահը :

Երկի հազիւ կրցանք ալօտ պատկեր մը տալ իր կովկասեան գործունէութեան մասին, Շուշիէն մինչեւ Բաքու, Թիֆլիս եւ Երեւան :

Վ. Նաւասարդեան, ամբողջ չքախումբի մը հետ արտասահման կ'իյնար այն պահուն երբ ազգովին զարթեր էինք տապալիչ : Արմատախիլ եւ տարուբեր՝ աչխարհի չորս հովերէն :

Հարկ էր ծայրէն սկսիլ ամէն բան, ծրագիրներ մշակել եւ պարտականութիւններ առանձնել :

Դաշնակցութիւնը ինքն ալ դաժան փորձի մը կ'ենթարկուէր, այս նոր վերիվայրումներուն մէջ :

Քաղաքական դատին փլուզումը կը պահանջէր անհատական հաւատք, ամուր չիլեր եւ յարատեւ գործունէութիւն, կանգուն պահելու համար նաւաբեկութենէ փըր-կուած բազմութիւնները :

Նոր գոյամարտ մը կը սկսէր, չատ աւելի դաժան եւ ճակատագրական, քանի որ հողը սահած էր մեր ոտքին տակ :

Վ. Նաւասարդեան զարթաւ այդ պայքարին փայլուն յառաջապահներէն մէկը, իր անսահման խանդավառութեամբ, անվեհեր վճռականութեամբ եւ անդերազանցելի ոգեւորութեամբ :

Արդէն ունէր կուռ պաշար, երբ առաջին անգամ ասպարէզ կ'իջնէր Կովկասի մէջ :

Չէր պիտեր ուրիշ արեւէ օտար լեզու, բացի ռուսերէնէ : Սակայն իր զարգացումը մինչեւ գնաց զուլընթաց՝ օրուան պահանջներուն հետ :

Իր խուզարկու միտքը եւ աննկուն կամքը զվարթօրէն խորութեամբ կը մանրէին որեւէ նիւթ որ կապ ունէր հայկական կեանքին, մշակոյթին կամ քաղաքական դատին հետ :

Երբեմն հեղասոյն, ինչպէս վճիտ առու մը, յաճախ կարկուտի աստակութեամբ կը հոսէին խօսքերն ու փաստերը իր ճոխ բան զրչին տակ, ամբողջ սիւնակներ պրաւելով «Յուսաբեր»ի մէջ :

Ամբաղդատականներուն այդ հոսուն չարքերէն արդէն լոյս տեսած են հատորներ, ճոխացնելով, զարգացնելով մեր քաղաքական գրականութիւնը :

Այդ ուսումնասիրութիւնները, որոնք օրաթերթի մը սահմանը կ'անցնէին, կը կազմեն մանրակրկիտ համայնապատում մը հայկական, թրքական, այլ մանաւանդ ռուսական հարցերու վերլուծման, ժողովրդականացման համար :

Մանաւանդ համայք մը ունէր իր գրիչը, որ միշտ մնաց թարմ եւ ներգործական, հակառակ տարիներու յոդնութեան :

Մոլեռանդօրէն կը հաւատար Դաշնակցութեան կոչումին, որ իրեն համար գործած պաշտամունք՝ խօսքի թէ գործի մէջ :

Իրրեւ տեսարան ալ, մնաց ինքնատիպ : Գիտէր ներդաշնակել բարդն ու մատչելին :

Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ ՄԵՐԺԵՑ ՔՆՆԵԼ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ԽՆԴԻՐԸ

•

Ազգաժողովին Ապահովութեան Խորհուրդը Յունիս 26ին մերժեց արաբական եւ ասիական 13 պետութիւններու այն խնդրագիրը որ կ'առաջարկէր օրակարգ ան-ցընել Ալժերիոյ խնդիրը : Միայն երկու երկիրներ, Իրան եւ Մ. Միութիւնը թեր քուէարկած էին, եօթը՝ դէմ, իսկ ձեռնպահ մնացած են Եուկոսլաւիա եւ ազգայնական Չինաստանը :

Նիստէն առաջ, խորհրդային պատուիրակը, Սոբոլով պահանջած էր առաջարկին քննութիւնը յետաձգել անորոշ ժամանակով, որպէսզի Ապահովութեան Խորհուրդին անդամները ժամանակ ունենան ուսումնասիրելու Ալժերիոյ խնդիրը : Ֆրանսական պատուիրակը, Պ. Ալֆան անընդունելի գտաւ այս առաջարկը, դիտել տալով թէ արաբական եւ ասիական երկիրները կը պահանջեն անմիջական քննութիւն եւ թէ անկարելի է յետաձգել խնդիր մը որ արձանագրուած չէ օրակարգին մէջ : Այս ճառին վրայ, յետաձգման առաջարկը մերժուեցաւ մէկի դէմ (Մ. Միութիւն) եօթը ձայնով եւ երեք ձեռնպահութեամբ :

Այս առաջին յաջողութենէն եաք նորէն խօսք առնելով, Ֆրանսայի ներկայացուցիչը առաջարկեց մերժել արաբական եւ ասիական պետութեանց առաջարկը, յանձնելով թէ Ալժերիոյ խնդիրը միայն Ֆրանսայի կը վերաբերի : Առաուան նիստին մէջ Իրանի ներկայացուցիչը կ'արդարացնէր եղած պահանջը : Պ. Ալֆան իր երկու ճառերու ընթացքին յայտարարեց թէ Ֆրանսա «վճռապէս կ'ընդդիմանայ որ իր ներքին գործերը քննուին երրորդի մ կողմէ : Միջամտել պետութեան մը եւ իր հպատակներուն միջեւ որ կը խանգարէն հանրային անդորրութիւնը՝ կը նշանակէ խախտել Ազգաժողովին ուխտը եւ վտանգել խաղաղութիւնը, նոյն իսկ Ազգաժողովին գոյութիւնը : Ալժերիոյ խնդիրը միջազգային հարց կրնայ դառնալ միայն այն առեն երբ երրորդ մը միջամտէ, ուժ տալով ապստամբութեան » :

Հրատարակուած տեղեկութեանց համաձայն, արաբական եւ ասիական պետութիւնները այժմ իրենց յոյսը դրած են ՄԱԿի ընդհ. ժողովին վրայ որ պիտի գումարուի նոյեմբեր 12ին, եթէ մինչեւ այն առեն խաղաղօրէն չկարգադրուի Ալժերիոյ խնդիրը : Արաբական առաջարկին դէմ քուէարկած էին Ֆրանսա, Մ. Նահանգները, Անգլիա, Փերու, Քուպա, Պելժիա եւ Աւստրալիա : Ամերիկեան պատուիրակը պաշտպանեց Ֆրանսական տեսակէտը, միեւնոյն առեն դիտել տալով թէ իր կառավարութիւնը կը սպասէ այն օրուան երբ ազատամիտ եւ արդար լուծումի մը չնորհիւ Ալժերիոյ բոլոր ժողովուրդները պիտի կրնան խաղաղութեամբ ապրիլ իրարու հետ : «Պէտք չէ ձեռք առնել որեւէ միջոց որ կրնայ խանգարել այդ նպատակը, Ալժերիան փոխանցման շրջան մը կ'անցընէ : Մ. Նահանգներուն հոգը այն է որ իրապէս չի նարար կարգադրութիւն մը գտնուի կարելի եղածին չափ չուտ» :

Իրանի պատուիրակը ի զուր փորձեց համոզել ժողովականները : Կանոնագրին համաձայն, Ապահովութեան Խորհուրդը չի կրնար քննել որեւէ խնդիր, եթէ օրակարգ անցած չէ : Իրանի ներկայացուցիչը բացատրեց թէ Ալժերիոյ կացութիւնը կրնայ տեղի տալ միջազգային վէճերու եւ թէ կանոնաւոր պատերազմ մըն է որ կը մղուի այնտեղ :

× Վերջին տեղեկութեանց համաձայն անդորրութիւնը վերահաստատուած է Ալ-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ԸՆԿԵՐ ՎԱՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ

ՅՈՒՂԱՐԿԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՅՍ ԿԻՐԱԿԻ

Երէկ հետեւեալ հեռագիրը ստացաւ Եգիպտոսէն.—

ԴԱՀԻՐ, 26 Յունիս.— Ողբացեալ ընկեր Վահան Նաւասարդեանի յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այս կիրակի, 1 Յուլիս :

× Հ. Յ. Դ. Արեւմտեան Եւրոպայի Կեդր. Կոմիտէն իր յաւակցական հեռագրին հետ, խնդրած է ծաղկեպսակ մը դնել ողբացեալ ընկերը Նաւասարդեանի դագաղին վրայ : Կազմակերպութեան կողմէ ներկայացուցիչ նշանակուած է ընկեր Լեւոն Յովհաննէսեան :

Յաւակցական հեռագիրներ ուղղած են նաեւ Հ. Հ. Պատուիրակութիւնը եւ անհատ ընկերներ :

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՄԱՐՍԻԼ.— Հ. Յ. Դ. Շրջ. կոմիտէն բոլոր խումբերու եւ ենթակոմիտէներու հետ կ'ողբայ անփոխարինելի կորուստը վաստաւուր ընկերը, Հայկ. Դատին քաջարի ախոյեան Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆի եւ խորին ցաւակցութիւն կը յայտնէ ընկերուհի Հերսիլիայի եւ ընկեր եւ ընկերուհի Բեզլար Նաւասարդեանի :

ՄԱՐՍԻԼ.— Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդի Շրջ. վարչութիւնը բոլոր խումբերու կողմէ խոր կսկիծով կ'ողբայ մեծ հայրենասէր եւ վաստակաւոր ընկ. Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆի կորուստը եւ ցաւակցութիւններ կը յայտնէ ընկերուհի Հերսիլիայի, ընկեր եւ ընկերուհի Բ. Նաւասարդեանի :

ՄԱՐՍԻԼ.— Ֆ. Կապոյտ Խաչի վարչութիւնը անհուն կսկիծով լսեց Պ. Վահան Նաւասարդեանի մահուան գոյժը եւ այս տխուր առիթով իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ իր կնոջ՝ ընկ. Հերսիլիայի, Տէր եւ Տիկին Բեզլար Նաւասարդեանի :

Հ. Յ. Դ. Ուսանողական « Սեւակ » խումբը խոր կսկիծով կ'ողբայ մեծ ազգայնորդին՝ Վահան Նաւասարդեանի մահը եւ ցաւակցութիւններ կը յայտնէ ընկերուհի Հերսիլիային եւ Տէր եւ Տիկին Բեզլար Նաւասարդեանի : Իր պատգամները պիտի մնան ուսանողութեան մէջ :

Ֆ. Կ. ԽԱՉԻ Շրջ. վարչութիւնը, Մխիթեան մասնաճիւղերով, կ'ողբայ անփոխարինելի կորուստը մեծ Հայուն, մեծ մտաւորականին եւ հանրային գործիչին՝ Վահան Նաւասարդեանի եւ իր խորին վշտակցութիւնները կը յայտնէ ընկերուհի Հերսիլիայի եւ որդւոյն՝ Բեզլար Նաւասարդեանի, ինչպէս նաեւ «Յուսաբեր»ի խմբագրութեան եւ բոլոր պարագաներուն :

ՄԱՐՍԻԼ.— Մեր ամէնէն անկեղծ ցաւակցութիւնները այս մեծ կորուստին համար : Նաւասարդեանը այն լուսաւոր դէմքն էր, որ կրնար լիակատար դատարար տալ թէ որքան մեծ է հայ ժողովուրդը :

Տէր եւ Տիկին ժան Պալար

ՄԱՐՍԻԼ.— Խորապէս զգածուած՝ կը խոնարհիմ մեր մեծ ընկերոջ անպուպանան Վահան Նաւասարդեանի դերեզմանին առջեւ : Կ'ողբամ կորուստը ազգային եւ յեղափոխական մեծ գործիչին :

Յ. Պապիկեան

ՄԱՐՍԻԼ.— Համազգայինի վարչութիւնը կ'ողբայ մահը դաղափարապաշտ անզուգական գործիչին, մեծ հայրենասէրին եւ ընտիր Հայուն :

ՄԱՐՍԻԼ.— Համայն հայութիւնը կորսնցուց իր ամէնէն հաւատաւոր զաւակներէն մէկը, իր կուսակցութիւնը՝ մեծ դէմ կաւար մը, ու չատեր, ինծի նման նաեւ հայր մը, հոգեւոր եւ մտաւոր հայր մը : Իր յիշատակը անթառամ պիտի մնայ մեր մէջ, իր հաւատքը, իր հայապաշտութիւնը պիտի ըլլան մեր խոհակը :

Կ. Փոլատեան

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

Յորդանանի խորհրդարանը լուծուեցաւ Յունիս 26ին : Վարչապետը յայտարարութիւն մը հրատարակելով կ'ըսէ թէ վերջին երկու օրերու միջոցին կարգ մը երեսփոխաններ կը համախմբուէին, զժուարութիւններ յարուցանելու համար կառավարութեան դէմ : Այս կացութեան առջեւ, կառավարութիւնը խնդրեց Հիւսէյին թագաւորէն լուծել խորհրդարանը, որպէսզի ազգը կարենայ իր կարծիքը յայտնել օրուան խնդիրներու մասին : Այդ հարցերն են.— 1· Արաբական երկիրներու եղմտական աջակցութեան առաջարկը, որուն համաձայն է կառավարութիւնը.— 2· Արտաքին դաշինքներ որոնք այլեւս չեն ծառայեր երկրին չահերուն եւ հետեւաբար պէտք է վերաքննուին : Աւելորդ է յայտնել թէ այս խնդիրները ամէնէն առաջ կապ ունին Անգլիոյ հետ, որ ամէն տարի կարեւոր գումար մը կը վճարէ Յորդանանի, մասնաւորապէս հոգալով արաբական լեգէոնին ծախքերը : Խորհրդարանին մեծամասնութիւնը կ'ուզէ չեղեալ հռչակել Անգլիոյ հետ կնքուած դաշնագիրը (1948) : Վարչապետը կը նախընտրէ չգումնակել, վերաքննելով պայմանները :

× Մ. Միութեան արտաքին նախարարը, Պ. Շեպիլով, բանակցութիւններ կը կատարէ Լիբանանի կառավարութեան հետ, քաղաքական եւ անտեսական խնդիրներու մասին :

ԱՆԳԼԻԱԳԻՐ ԳՐԱԳԻՏԸ, Մայքըլ Արլէն (Տիգրան Գուլումճեան), մեռած է չարթի օր, Նիւ Եորքի մէջ : Համաչխարհային համբաւ կը վայելէր իր վէպերով : Քանի մը գործեր հայերէնի ալ թարգմանուած են :

ՍՈՒԳԻ ԵՐԵԿՈՅ

ՈՂԲ. Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Տեղի կ'ունենայ, 7 Յուլիս, չարթի երեկոյեան ժամը 9ին, Սոսիկեան Սավանթ, 8 rue Saint-Roch :

Կը նախագահէ Շ. ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Կը խօսին՝ ընկերներ ՀՐԱՆՏ - ՍՄՈՒԼ, Ս. ՏԷՐ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ :

Մուտքը ազատ է :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԵԳԻՊՏՈՍԻ հանրապետութեան նորընտրեալ Նախագահը, Կամալ Նասր վիր մը ուղղելով Լոնտոնի աշխատաւորական օրականին՝ «Տէյլի Հէրըլտ»ի, կ'ըսէ թէ «եգիպտոս կարելի պիտի փորձէ, բարւոք յարաբերութիւններ մշակելու համար Մեծն Բրիտանիոյ հետ : Շատ մը ապագրկներ կան ուր Մեծն Բրիտանիա եւ Եգիպտոս կրնան գործակցիլ, փոխադարձաբար օգտուելով : Հիմա որ եգիպտացի ժողովուրդը իր անկախութեան տիրացաւ եւ այլեւս օտար պինուորներ չկան իր հողին վրայ, բոլորովին նոր գլուխ մը կը բացուի» : Գահիրի թերթերը ներբողներ կը հիւսեն, նորընտիր նախագահը կոչելով «առաջնորդը արաբականութեան, անկախութեան, հերոս յեղափոխութեան, հանճարեղն Կամալ» եւն. :

ԵՈՒԿՈՍԼԱՒԻԱ եւ Ռումանիա առեւտրական համաձայնութիւն մը պիտի կնքեն երկար պայմանաժամով : Պայմանագիրը կը նախատեսէ նաեւ օգնել նուազ բարգաւած երկիրներու :

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ գործակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ փորձնական կայան մը կը կառուցուի Բաքուի մէջ, հիւլէական ատոմ գտնելու համար քարիւղը :

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԱԶԳ· ԸՆԴՀ· ԺՈՂՈՎԻՆ ՆԻՍՏԸ

●

ՆՄԲ.— Ինչպէս հաղորդած էինք, Յունիս 21ին նիստ գումարեց Կիլիկեան Քա-մեր ազգ· ընդհ· ժողովը, Անթիլիասի վեհարանին մէջ: Ժողովը կը բաղկանայ երեք եկեղեցական եւ 18 աշխարհական անդամներէ: Ներկայ էին երեք եկեղեցական եւ 14 աշխարհական երեսփոխաններ: Առժամեայ դիւանին ատենապետ ընտրո-ւեցաւ երիցագոյն անդամը, Պ· Յակոբ Տէր Մելքոնեան, իսկ ատենադպիր՝ կրտսեր անդամը, Տոքթ· Յակոբ Գասապեան (Հալէպէն): Ներկաներու ստուգումէն ետք, ընտրուեցաւ մնայուն դիւանը, հե-տեւեալ անդամներով·— Պ· Վահէ Սեթ-եան (Ա· ատենապետ), Պ· Ռուբէն Մավի-սաղալեան (Բ· ատենապետ), Պ· Միհրան Հերաբտեան (Ա· ատենադպիր), Պ· Ղա-զար Զարըճ (Բ· ատենադպիր):

Կաթող· տեղապահ Խորէն եպիսկ· կար-դաց հետեւեալ ճառը·—

Յարգելի երեսփոխաններ,

Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան Ազգ· Ընդհ· Ժողովոյ,

Սրտի անհուն բերկրանքով եւ անխառն ուրախութեամբ ձեզի կ'ուղղեմ սիրոյ եւ ողջոյնի խօսքս եւ բարիզալատեան մաղ-թանքս եւ ձեր միջոցաւ Կիլիկեան Թեմե-րու բոլոր մարմիններուն, որոնք կը ներ-կայացնեն Ս· Աթոռիս ենթակայ հաւա-տացեալ հայ ժողովուրդը:

Երկար դադարէ մը յետոյ գարձեալ կը գումարուի այսօր Կիլիկեան Թեմերու ներկայացուցչական այս վերին մարմինը եւ ինծի կը վիճակուի կատարելու բացու-մը այս Նոր Շրջանին:

Յարգելի երեսփոխաններ,

Պատ· Ժողովիդ վրայ կը ծանրանայ մեր Ազգային – եկեղեցական կեանքին բարւոք ընթացք մը տալու, խռովեալ մա-քերը հանդարտեցնելու եւ Օրէնքի ճամ-բով ձեր առջեւ դրուելիք խնդիրները լու-ծելու վսեմ պարտականութիւնը· այս ձեւով, վերահաստատած կ'ըլլայ նաեւ Կիլիկեան Թեմերու կեդրոնին մէջ սահ-մանադրական կեանքը:

Ուրախութեամբ կը յայտնենք այս առ-թիւ, որ տարիներէ ի վեր թափուր մնա-ցած Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Ս· Աթոռը, շորս ամիսներ առաջ, Կիլիկիոյ Թեմերու Պատրամաւորական Ժողովին կողմէ կա-տարուած ընտրութեամբ, օժտուեցաւ ար-ժանաւոր գահակալով մը յանձին Բերիոյ Թեմին բարեբնեամ Առաջնորդ Ամենապա-տիւ Տ· Զարեհ Ս· եպիսկոպոսի, որուն հայրապետական Ս· Օծումը ի մօտոյ կը յուսանք կատարել Կաթողիկոսարանին Մայր Տաճարին մէջ: (Ծափեր):

Յարգելի երեսփոխաններ,

Կարապէս հաւատացած եմ որ չկայ որ եւ է խնդիր որ կարելի չըլլայ լուծել բա-նակցութեան, արամաբանութեան ճամ-բով, եթէ մեր մտահոգութիւնը Ազգին եւ Կիլիկեան Ս· Աթոռին ընդհանրական չա-հը էն է միայն եւ հետու կը մնանք անհա-տական կամ հաւաքական նախասիրու-թիւններէ, երբ մեզի համար բարձրագոյն հեղինակութիւն ընդունինք Օրէնքը՝ որ վեր է ամէն նկատողութենէ: (Ծափեր):

Կաթողիկոսարանս Ազգ· Ընդհ· Ժողովէ նիստի հրաւիրելով կը հաւատայ, թէ ձեզմէ իւրաքանչիւրը մտահոգութիւն ու-նի ազգային գործերը աւելի բարւոք տես-նելու եւ մեր կեանքի բոլոր մարզերուն՝ կրթական եւ մշակութային, բարոյական եւ ընկերային վերելքը ապահովելու:

Կը հաւատանք նոյնպէս, որ ձեզմէ իւ-րաքանչիւրը ոչ թէ իր անձը կամ իր Թեմը եւ կամ մտայնութիւն մը միայն կը նե-կայացնէ, այլ մեզի կը հասցնէ Կիլիկեան Ս· Աթոռի Թեմերու հայ ժողովուրդին հաւաքական ձգտումներն ու ձայնը, որ անլսելի պիտի ըմնայ կաթողիկոսարանէն ներս: Եւ հետեւաբար, կը վստահինք որ դուք եւս եւ ձեր միջոցաւ Կիլիկեան Թե-մերու մեր ժողովուրդը փոխադարձաբար ունենան վստահութեան նոյն ոլին մեզի հանդէպ, անխախտ այն համոզումով թէ այս աթոռը եւ անոր հոգեւորականները չեն խուսափած հաւատարմաբար ծառա-յելէ Հայց· Ս· եկեղեցւոյն եւ Հայոց ժո-ղովուրդին յաճախ այն տեսակ պայման-ներու մէջ, որոնք քիչ անգամ բնական եւ հաճելի եղած են:

Արդ, նկատի ունենալով այս բոլորը, Ազգ· Ընդհ· Ժողովոյ բացման այս պա-հուն, կուզ կ'ուղղենք ամէնուդ որպէսզի միացնենք մեր բոլոր ճիգերը, միտնա-բար ընտրելու համար ճամբայ մը որ մեզ հասցնէ խաղաղ եւ շինարար աշխատան-քի: Կը հաւատանք որ կարելի է պտնել այդ ուղիղ ճամբան որ կ'առաջնորդուի քրիստոնէական սիրով եւ ազգային բարձ-րագոյն շահերով:

Կ'աղօթենք ի սրտէ եւ կը խնդրենք Ա-մենակալէն որ մեր բոլոր ջանքերն ու աշ-խատանքները ըլլան յօդուտ Ազգիս բարօ-րութեան եւ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ պայծառութեան:

ԴԻՒԱՆԻՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Դիւանին կողմէ, Պ· Միհրան Հերաբտեան պատասխանեց այս ճառին·

— Երկար տարիներու դադարէն վերջ, այս ժողովին վերատին գումարումը դո-հունակութեամբ եւ ցնծութեամբ կը լեցնէ ազգին սիրտը: Իր մտածուած բացման ճառով, Ամենապատիւ Տեղապահ Սրբա-զանը հաւատամիքը կուտայ մեզի, թէ կի-լիկեան կաթողիկոսութեան բոլոր թեմե-րուն մէջ, առաջնորդող դիծը պիտի ըլլայ օրէնքը: Նոյն ատեն, մեր դոհունակու-թիւնը կը յայտնենք, որ Կիլիկեան Միա-բանութեան եկեղեցական դասու արժա-նաւորներուն մէջ մէկը՝ Հալէպի առաջ-նորդ Զարեհ եպիսկ· Փայասլեան ազգին կամքով կոչուած է գրաւելու Կիլիկեան կաթողիկոսութեան Ս· Աթոռը: Վստահ ենք որ Կիլիկիոյ ամբողջ Թեմը պիտի սկսի բարգաւաճման եւ ուռճացման նոր շրջանի մը: Շնորհակալութիւն Տեղապահ Սրբազանին, որ յաջողցուց Պատգամաւո-րական Ժողովի գումարումը եւ պատրաս-տակամութիւն կը յայտնենք մեր ուժերը ի սպաս դնելու ի պայծառութիւն Հայաս-տանեայց Ս· Եկեղեցւոյ: Այս առթիւ դի-տանին կողմէ պատշաճ կը նկատենք որ ազգընտիր կաթողիկոս Ամեն· Զարեհ Ս· Փայասլեան առաջնորդուի հոս՝ գրաւելու իր Աթոռը եւ իր օրհնութիւնները տալու մեզի:

Դիւանի անդամները եւ Տաճառ Ծ· Վարդ· Ուրֆալեան զացին Հայրապետին սենեակը եւ ծափերու մէջ զահլիճ առաջ-նորդեցին զայն:

Պ· Մովսէս Տէր Գալուստեան առաջար-կեց, որ օրակարգ մը մշակուի եւ նախ-քան յաջորդ նիստը երեսփոխաններուն բաժնուի, որպէսզի կարենան ուսումնա-սիրել օրակարգի հարցերը:

Առաջարկը ընդունուեցաւ եւ որոշուե-ցաւ յաջորդ նիստը գումարել շաբաթ, 23 Յունիս կէսօրէ ետք ժամը 4ին, Պէյրութի Ազգային առաջնորդարանի դահլիճին մէջ: Նոյնպէս, Պ· Մովսէս Տէր Գալուստեանի առաջարկով, որոշուեցաւ նստաշըր-ջանի փակման նիստը գումարել Վեհարա-նի դահլիճին մէջ:

ԱԶԳԸՆՏԻՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՕՕՍՔԸ

Ապա, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ ազգընտիր կաթողիկոսը տուաւ իր օրհնութեան խօս-քը, յայտարարելով·

Գերաշնորհ հայրեր, յարգելի երեսփո-խաններ,

Ներսէն հեռացեալ Տեղապահ Սրբազա-նի բացման ճառին, որուն տառն ու ոգին կը բաժնեմ կատարեալապէս, որովհետեւ երկար դադարէ մը յետոյ, Ազգային Ընդ-հանուր Ժողովը այսօր գումարուեցաւ, համաձայն մեր օրէնքներուն եւ 1941ի կանոնադրութեան:

Ահա առաջ, թերեւս Ազգային Ընդհ· Ժողովին գործը եւ պարտականութիւննե-րը այնքան ծանր չէին որքան հիմա եւ հաւանաբար գեռ առեղ մը այսուհետեւ: Բայց ես վստահութիւն ունիմ ձեր բոլո-րին հասկացողութեան եւ բարձր ոգիին վրայ, որովհետեւ առաջնորդուած՝ պիտի լուծէք այն բոլոր խնդիրները, որոնք այս Աթոռին եւ ժողովուրդին առջեւ դըր-ուած են:

Հիմնական մէկ բան կայ·— ոչ եկեղե-ցականները եւ ոչ ալ աշխարհականները առանձինն չեն կրնար մշակութային, ազ-գային եւ այլ կալուածներէ ներս գործ առաջ տանիլ: Զանոնք իրարմէ զատելը չի համապատասխաներ մեր եկեղեցւոյն ա-ւանդութեանց եւ կոչումին: Աչխարհա-կանները ժողովական գեղեցիկ վրայ եւ հո-գեւորականները եկեղեցական մարզին ներս, ձեռք ձեռքի տուած առաջ պիտի տանին բոլոր գործերը:

Շատ չնորհակալ եմ որ ընդառաջելով Տեղապահ Սրբազանի հրաւէրին, եկաք հոս՝ գումարելու Ազգային Ընդհանուր Ժողովը:

Վստահ եմ որ գործակցութեան ոլին, որ գոյութիւն ունեցած է մեր միջեւ, աս-կէ ետք եւս գոյութիւն պիտի ունենայ եւ մենք բոլորս, աչխարհական ու եկեղեցա-կան, պիտի կրնանք աչխատիլ յօդուտ այս Աթոռին եւ մեր բոլոր կարելիութիւնները ի սպաս պիտի դնենք այս ժողովուրդի ծառայութեան համար:

Շատ ուրախ եմ ձեզ ողջունելով, այս անգամ պաշտօնապէս, որպէս ազգին եւ երեսփոխանները եւ Կիլիկեան Թեմերու հայութեան ներկայացուցիչները:

Կ'ողջունեմ ձեզ եւ ձեր միջոցով մեր առաջնորդարաններուն ու անոնց ճամբով մեր Թեմերու ժողովուրդին ողջոյններս կը հաղորդեմ: Կը յուսամ որ աւելի լաւ պայմաններու մէջ կը տեսնուինք եւ կը գործակցինք՝ միշտ յօդուտ այս Աթոռին եւ հայ ժողովուրդին, չնորհիւ Աստուծոյ ձգտի ամէն գնով դիրքի վրայ պահել իր մանկավարիկները, գերման համայնավար-ներ եւ գանազան կուսակցութիւններէ ին-կած թափթփուքները, որոնք կազմած են ինքնակոչ կառավարութիւնը արեւելեան Գերմանիոյ, իբրեւ գերման ժողովրդա-վար հանրապետութիւն ... :

1953 Յունիս 17ի յեղափոխութեան եր-րորդ տարելիցը տօնուեցաւ այս տարի պաշտօնապէս Պոնի եւ Պերլինի մէջ եւ-րոպական ժողովներու սրահներուն մէջ իբրեւ «օր ազատութեան»: Աւելնաւորը որ նոր վերադարձած էր Ուլպինկիրընէն, յայ-տարարեց թէ մօտ է վերամիացումը Գեր-մանիոյ, խաղաղութեամբ եւ ազատու-թեամբ, թէ ամբողջ արեւմտեան քաղա-քականութիւնը նպատակ ունի Գերմանիոյ վերամիացումը: Ճառախօսներ ի ներկա-յութեան հանրապետութեան նախագահ Թէոտոր Հոյսի բացատրեցին այդ օրուան իմաստը և եղրակացուցին թէ անհրաժեշտ է ուժ առնել կատարուած զոհաբերութե-նէն, հանդելու համար վերամիացման: Պերլինի մէջ քաղաքապետը եւ ուրիշ վա-րիչ դէմքեր ուժգնօրէն արտայայտուեցան թէ «մարդկային սկզբունքին դէմ է կապ-տել ժողովուրդի մը ազատ եւ միացեալ ապրելու կամքը»:

Մինչդեռ Խրուշչեւ կը պահանջէ բա-նակցութիւններ կատարել երկու Գերմա-նիաներու միջեւ, որպէսզի վերամիացու-մը դիւրանայ, արեւմուտքի ճառախօս-ները կը հաստատեն թէ ամէն ամիս մօտ 20·000 հոգի կը փախչի դէպի արեւմուտք եւ անհրաժեշտ կը դառնի բոլչեւիկեան իշ-խանութեան հեռացումը, եթէ իսկապէս սպալինագործում ծրագրուած է նաեւ Գերմանիոյ արեւելեան մասին մէջ:

Կը թուի թէ Ատլնաուըր պիտի սպա-սել: Գերման դաշնակցային հանրապե-տութիւնը իր յիսուն միլիոն քնակիչով եւ տնտեսական վերելքի հրաչքով, վերա-միացման ամէն նախապատրաստութիւն եւ համապատասխան միջոցներն ունի:

ԳԱԿՈՒ ՏԷՐ ՄԱՋԱՏՈՒՐԵԱՆ

ՅՈՒՆԻՍ 17Ը ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

●

Պետական ուժի կրթնող ժողովուրդնե-րու մէջ քիչ են պոռթկումի եւ յեղափո-խութեան նշանները: Մարդիկ կը հետե-ւին օրէնքին եւ հրամանին, որովհետեւ վերջին հաշուով միշտ օգտուած են պե-տութեան հզօր դիրքէն իբրեւ դինուոր, իբրեւ պաշտօնեայ, իբրեւ քաղաքացի եւ նոյնիսկ իբրեւ բանուոր ...:

Գերմանիոյ մէջ յեղափոխութիւնները աննշան թիւ մը կը կազմեն պատմութեան ընթացքին եւ չունին ուրիշ տեղերու պոռթկումի սաստկութիւնը: Այսպէս՝ 1847ին եւ յարիւր տարի վերջ 1953 Յու-նիս 17ին: Բայց ինչ որ ալ ըլլայ առանձ-նայատուկ տեղ մը կը գրաւէ 1953 Յունիս 17ը, յետպատերազմեան Գերմանիոյ կեանքին մէջ:

Արեւելեան Գերմանիոյ մէջ աչխատան-քի նոր կանոն (նորմ) մտցուած էր, այ-սինքն գործաւորէն կը պահանջուէր աւելի աչխատանք նոյն աչխատավարձով: Ասի-կա պատճառ եղաւ որ Յունիս 12ին Պե-րանէնպուրգի քաղաքին սկսելով ամէն տեղ մինչեւ 17 Յունիս գոյգեր կազմա-կերպուին այդ կանոնը բարեփոխելու հա-մար: Ինքնին գործադուլի տարրական ի-րաւունք մըն էր որ կը գործադրուէր, բայց չարժումը պետութեան ձեռքը ան-ցած գործարաններու դէմ էր, հետեւա-բար «պատաճանատուութիւն» կը համարուէր օգտագործել այդ իրաւունքը: Յուցա-բարները անցան Պերլինի արեւելեան մեծ պողոտային Սթալին Ալէէն եւ մտան նոյն-իսկ արեւմտեան շրջաններ Թրեմիթօ փարքէն, խաղաղ գոյգերով եւ երգերով, ըսելով թէ՝ «ազատութիւն» կը պահան-ջեն: Անոնք չատ լաւ գիտէին որ անտե-սութեան եւ աչխատանքի բարելաւումը միայն այն ատեն կը յաջողէր եթէ պար-տադրուած համայնավարական իշխանու-թիւնը տապալէր եւ ազատութիւն հաս-տատուէր: Այս յեղափոխութիւնը կը ձգ-տէր ուրեմն, Ուլբրիխտներու եւ Կրոթէ-վոլներու ձեռքէն ազատման եւ Գերմա-նիոյ վերամիացման: Գերման աչխատա-ւորութիւնը այսպէս կոչուած «ընկերա-յին նուաճումները» չէր ուզեր, այլ ազա-տութիւն: Ազատութիւն՝ աչխատանքի, խօսքի, զբօսի, ապրուստի, զգեստի, կը-րօնքի, վարք ու բարքի եւ երթեւեկի ամ-բողջ հայրենիքին մէջ, ինչ որ պղտցուած է իբրեւ ռուսական գրաւեալ շրջանին մէջ:

Յեղափոխութեան սկզբի ժամերուն տե-սակ մը թոյլ վերաբերմունք գոյց կուսակ-ցական «ժողովրդական ոստիկանութիւն» կոչ-ուած ոստիկանութիւնը: Նոյնիսկ ռուս պահակները քաղաքական վերաբերում ունէին, բայց կէսօրին սկսաւ ռուս եւ գերման համայնավար վարիչներու խոս-տումը թէ՝ զոհացում պիտի տրուի եւ հասան ռուսական զրահապատ կառքերը, ցրուեցին գոյգաբարները եւ ամիսներ չա-րունակ կատարուեցան ձերբակալութիւն-ներ եւ տրուեցան խիստ պատիժներ:

Յիշեցինք 12 Յունիս թուականը իբրեւ սկիզբ այս աչխատական եւ ընկերային դժգոհութեան արտայայտութիւն: Այդ թուականը յաջորդ օրն իսկ էր այն յայ-տարարութեան թէ այլեւս «նոր ընթացք» պիտի առնէ ամէն բան սովետական գե-րիչխանութեան տակ: Մարդիկ հաւատա-ցեր էին քիչ մը չատ կանուխ այդ յայտա-րարութեան եւ տուին անսպասելի զոհեր:

Դեռ ծանօթ չեն մանրամասնութիննե-րը չատ մը քաղաքներու մէջ կատարուած անցքերուն, որոնք միջին Գերմանիոյ մէջ խստօրէն ճզմուած են, բայց Պրանտէն-պուրկի, Կէօրլիցի, Կիբչմէօզըրի եւ Պեր-լինի անցքերը բաւական խօսուն պատկեր մը կուտան արդէն յեղափոխական չար-ժումին եւ ռուսական վարմունքին, որ կը

ԽՐՈՒՇՉԵԻԻ ԳԱՂՏՆԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

●

ԺԴ.— ՀՐԻՋ ԲԵՐԻԱՑԻ ՎԱՒՃԱՌԸ ԵՒ ՍԹԱԼԻՆԻ ԱՆՍԱՀՄԱՆ ՓԱՌԱՄՈԼՈՒԹԻՒՆԸ

Բերիան ամարդի վերաբերում ունեցաւ նաեւ ընկերը Օրժոնիկիձէի ընտանիքին հանդէպ, որովհետեւ ան էր որ կ'արդիլէր զործադրել իր սոսկին ծագերները: Բե-րիան մէջտեղէն կը վերցնէր բոլոր անոնք որ նեղութիւն կը պատճառէին իրեն եւ Օրժոնիկիձէն միշտ ալ հակառակորդ մը եղած էր եւ ատիկա չէր ծածկած Սթալի-նէն: Փոխանակ քննելու անոր հարցը եւ պէտք եղած միջոցները ձեռք առնելու, Սթալին հրամայեց որ հաշուեյարդարի ենթարկուի Օրժոնիկիձէի եղբայրը եւ մը-ղեց որ Օրժոնիկիձէն ինքն ալ անձնասպան ըլլայ:

Սթալինի մահէն քիչ առ կետը· Կոմի-տէն դիմագրեր ըրաւ Բերիան եւ դատա-վարութեամբ մը հաստատելէ առ բազմաթիւ հրէչային ոճիրները դնդակա-հարեցին:

Հարց է թէ այս հրէչը որ «մաքրած» էր ատենակ հազարաւոր անձեր, ինչպէ՞ս դիմագրեր չեղաւ Սթալինի ողջութեան: Պատճառն այն է որ Բերիան չափազանց ճարպիկ էր եւ վարպետօրէն կ'օգտագոր-ծէր Սթալինի տկարութիւնները: Ան-դադար անուցանելով անոր կասկածները, Բերիա կ'օդնէր Սթալինի ամէն բանի մէջ եւ կը գործէր անոր օգնութեամբ:

Անձի պաշտամունքը հրէչային համե-մատութիւններու հատած էր, մանաւանդ

ձգտի ամէն գնով դիրքի վրայ պահել իր մանկավարիկները, գերման համայնավար-ներ եւ գանազան կուսակցութիւններէ ին-կած թափթփուքները, որոնք կազմած են ինքնակոչ կառավարութիւնը արեւելեան Գերմանիոյ, իբրեւ գերման ժողովրդա-վար հանրապետութիւն ... :

1953 Յունիս 17ի յեղափոխութեան եր-րորդ տարելիցը տօնուեցաւ այս տարի պաշտօնապէս Պոնի եւ Պերլինի մէջ եւ-րոպական ժողովներու սրահներուն մէջ իբրեւ «օր ազատութեան»: Աւելնաւորը որ նոր վերադարձած էր Ուլպինկիրընէն, յայ-տարարեց թէ մօտ է վերամիացումը Գեր-մանիոյ, խաղաղութեամբ եւ ազատու-թեամբ, թէ ամբողջ արեւմտեան քաղա-քականութիւնը նպատակ ունի Գերմանիոյ վերամիացումը: Ճառախօսներ ի ներկա-յութեան հանրապետութեան նախագահ Թէոտոր Հոյսի բացատրեցին այդ օրուան իմաստը և եղրակացուցին թէ անհրաժեշտ է ուժ առնել կատարուած զոհաբերութե-նէն, հանդելու համար վերամիացման: Պերլինի մէջ քաղաքապետը եւ ուրիշ վա-րիչ դէմքեր ուժգնօրէն արտայայտուեցան թէ «մարդկային սկզբունքին դէմ է կապ-տել ժողովուրդի մը ազատ եւ միացեալ ապրելու կամքը»:

Մինչդեռ Խրուշչեւ կը պահանջէ բա-նակցութիւններ կատարել երկու Գերմա-նիաներու միջեւ, որպէսզի վերամիացու-մը դիւրանայ, արեւմուտքի ճառախօս-ները կը հաստատեն թէ ամէն ամիս մօտ 20·000 հոգի կը փախչի դէպի արեւմուտք եւ անհրաժեշտ կը դառնի բոլչեւիկեան իշ-խանութեան հեռացումը, եթէ իսկապէս սպալինագործում ծրագրուած է նաեւ Գերմանիոյ արեւելեան մասին մէջ:

Կը թուի թէ Ատլնաուըր պիտի սպա-սել: Գերման դաշնակցային հանրապե-տութիւնը իր յիսուն միլիոն քնակիչով եւ տնտեսական վերելքի հրաչքով, վերա-միացման ամէն նախապատրաստութիւն եւ համապատասխան միջոցներն ունի:

ԳԱԿՈՒ ՏԷՐ ՄԱՋԱՏՈՒՐԵԱՆ

օժանդակութեան:

Կաթողիկոսին խօսքէն ետք, ժողովի ա-ռաջին նիստը փակուեցաւ ափրունական աղօթքով:

× Նոյն օրը (21 Յունիս), Տ· Գարեգին Ա· Կաթողիկոսի վախճանման Դ· տարե-լիցին առթիւ, Անթիլիասի Մայր Տաճա-րին մէջ տեղի ունեցաւ պատարագ եւ հո-գեհանգստեան կարգը եւ խօսեցաւ աւուր պատշաճի քարոզ մը:

ՍԱՍՈՒՆԻ

(ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ, 364 – 400)

ԳԼՈՒԽ Ժ.

1.— ԲՈՒՀՈՒՄՈՒՆԸ, ՂՈՒՄԱՅԻ ԵՒ ՄՈՒՐԱՏԻ.

Իսկ ինչու՞ եղաւ հարստահարութիւն այդ ժողովուրդին, որ ամէն տեսակ չարչարանքներ կրեց, ամէն տեսակ նեղութիւններ քաշեց, ամէն տեսակ ստրկութեան ենթարկուեցաւ, ինչպէս ասացինք, ոչ միայն Տիմուր Լենկի ժամանակ, այլ եւ նրանից առաջ եւ յետոյ։ Ինչու՞ եղաւ, որ ամէն ինչ կորցրեց, ամէն ինչ տուեց, ամէն ինչ զոհեց, բայց ազատութիւն չձեռք բերեց

ժէն մէջ: Շրջուն պահակախումբեր եւ ոստիս – կառքեր հսկողութիւն կը կա – տարեն ամէն թաղի մէջ: Գալով ընդհա – նուր կացութեան, զինուորական իշխա – նութիւնը կը ծանուցանէ թէ 76 ըմբոստներ սպաննուած են և մեծ քանակութեամբով – նամթերք անցած է բանակին ձեռքը: Հե – ռագնդումները կը շարունակուին Ալժե – րիոյ զանազան մասերուն մէջ:

× Ազգ. պաշտպանութեան նախարարը յայտարարեց թէ անցած է ընդհանուր ա – պստամբութեան մը վախը: Այս առթիւ բացատրեց .— «Հիւս. Ափրիկէի մէջ զուտ զինուորական խնդիրներ չկան: Կարելի չէ վախնալ զինուորական պարտութենէ մը: Վերջնական ելք մը կը փնտռենք եւ ներելի չէ ընկերվիլ»:

× Երեսփոխան մը առաջարկեց կառա – վարութեան արգիլել բոլոր խրախճանք – ները, ցորչափ խաղաղութիւնը չէ վերա – հաստատուած Ալժերիոյ մէջ:

× Ազգ. հանգանակութեան մը ձեռնարկուած է, Ալժերիոյ զինուորներուն եւ ա – նոնց ընտանիքներուն օգնելու համար: Ֆիկարօ եւս հանգանակութիւն մը կը կատարէ որուն 15րդ ցանկը երկկ անցած էր 35 միլիոն ֆրանքը:

ՆՈՐ ԲԱՐԵՓՈԽՈՒՄՆԵ՞Ր

Խ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

Անգլիոյ համայնավար օրկանը, «Տէյլի Ուըրքըր» առաջին էջին վրայ եւ խոշոր խորագիրներով կը ծանուցանէ թէ ծրա – գիր մը կ'ուսումնասիրուի Խ. Միութեան մէջ, ընտրական դրութիւնը բարեփոխելու համար, Գերագոյն Խորհուրդի յառաջի – կայ նստաշրջանին առթիւ, որ պիտի բաց – ուի Յուլիս 14ին: Այս բարեփոխման չնո – հիւ, աւելի լայնօրէն պիտի գործադրուի ահմանադրութիւնը՝ քաղաքական եւ ուրիշ ընտրութեանց առթիւ, բոլոր հանրապետութեանց մէջ: Լոնտոնի թեր – թին տեղեկութեանց համաձայն, նոր կա – նոնադրով կազմակերպութիւնները պիտի կրնան աւելի այլազան թեկնածուներ ա – ռաջարկել, ինչ որ վերջ պիտի տայ միակ ցանկի դրութեան:

Մի՛շտ նոյն աղբիւրին համաձայն, ուրիշ միջոցներ ալ կը նախատեսուին—ընդլայ – նում տեղական խորհուրդներու իրաւա – սութեանց, վերաքննութիւն պատժական օրէնքի եւ դատական կարգուսարքի, թերթասցում աշխատանքի օրէնքի, յա – ւելում աշխատավարձքի եւն.: Դատական օրէնքի բարեփոխումով պիտի զօրացնեն ընկերվարական կարգը եւ աւելի լաւ պիտի պաշտպանեն քաղաքացիներու ի – րաւունքը: Աւելորդ է ըսել թէ համայնա – վար կուսակցութենէն դուրս որեւէ կու – սակցութիւն չի կրնար օգտուիլ ծրա – գրուած բարեփոխումներէն, բայց, ինչ – պէս կը հաւատայ համայնավար թերթը, կարգ մը հոսանքներ կրնան օգտուիլ:

ՍԱԿԱՐԱՆ (26 Յունիս).— Ջոյլ ոսկի՝ 459·000, նափոլէոն՝ 3310, զուից. 3150, անգլիական 4100, քսան տոլարնոց 16·560, թղթադրամ (անպաշտօն) անգլիական 1060, տոլար 394, զուից. 94·50, պելժ. 7·80, լիր 0·60, փեզեթա 8·85:

Տիկին Մարի Սարաճեան, Այրի Տիկին Վերդին Սարաճեան, Տէր եւ Տիկին Ռուժէ Ֆոնթէն, Տէր եւ Տիկին Նշան Քեաթիպեան, Տէր եւ Տիկին Եղուարդ Մուրատեան եւ պարագաները սրտի խոր ցաւով կը ծանուցանեն իրենց ամուսնոյն, զաւ – կին, եղբօր, եւ աղգականին՝

ԿԱՐԱՊԵՏ ՍԱՐԱՃԵԱՆԻ

(Ռոտոսթոցի)

մահը որ տեղի ունեցաւ Յունիս 24ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատար – ուի այս ուրբաթ ժամը 14ին, Փարիզի Ս. Յովհ. Մկրտիչ եկեղեցին, 15 ռիւ ժան կուժօն:

Մասնաւոր մահագդ ղրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայս իբր այդ նկատել:

ՑԵՏԱԶՈՒԱԾ Է

Հ. Յ. Դ. «Սեւակ» Ուսանողական խում – բի դասախօսութիւնը որ տեղի պիտի ու – նենար այսօր, հինգշաբթի:

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ֆ. Կ. Խաչի Փարիզի մասնաճիւղի վար – չութիւնը իր անկեղծ ցաւակցութիւնները կը յայտնէ ընկերուհի Տիկ. Ալիս Կիւ – լիւտանի, իր մօրաքրոջ Անգիճէ Հավլու – ճեանի մահուան առթիւ:

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՕՐԸ

Սորպօնի մեծ Ամփիթատրոնին մէջ

Այս կիրակի, ժամը 14·30ին, ղեկա – ւարական ցերեկոյթ:

Բարձր հովանաւորութեամբ Գերաշնորհ Տէր ՍԵՐՈՎԲԷ եպ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆի, Առաջնորդ Փարիզի եւ Հայրապետական Պատուիրակ:

Նախագահութեամբ՝ ակադեմական

ՏՕՔԹ. ԹՐԷՄՕԼԻԷՐԻ

Սիրայօժար մասնակցութեամբ՝

Սօնա Սապաթեանի (Փարիզի երաժշտա – նոցէն), Վիօլէթա Բարբակ (Շիլիի ժողո – վրդական երգեր, ըստ երաժշտութեամբ կի – թառի), Րաֆֆի պետրոսեանի (դաշնակ), Արտաշէս Գմբէթեանի (արտասանութիւն) Նուրհան Մարգարեանի (արտասանու – թիւն), Մօրիս Աբրահամեանի եւ Սօնա Սվաճեանի (կովկասեան պար), եւ «Նա – յիրան» երգչախումբին, ղեկավարու – թեամբ Գէորգ Եանպէկեանի:

Մուտք 100, 200, 300 եւ 500 ֆրանք:

Տոմսերը ապահովել կարմիր Խաչի փա – րիզեան շրջանի մասնաճիւղերէն եւ կեդ – րոնէն:

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԵՂԱՆԱԿԻ ԱՌԱՋԻՆ ԴԱՇՏԱՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Նախաձեռնութեամբ Համա–Զարսան – ճագի Հայր. Միութեան:

Այս կիրակի ամբողջ օրը Թրուա Լիւֆ, Ռէսթորան տէ Կրօթ Մօնարի հանրածա – նօթ զովասուն եւ կանանչազարդ պար – տէզը:

Կը նախագահէ Ց. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Կը խօսի Ս. ՊՕՑԱՃԵԱՆ

Առաւօտեան պուլի մրցում: Պուլ ունե – ցողներէն կը խնդրուի միասին բերել:

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամուած բաժին: Երգ, նուագ, արտասանութիւն եւ անակնկալներ:

Գեղարուեստական բաժնին սիրայօժար կը մասնակցի Պօմոնի Հ. Ց. Դ. Նոր Սե – րունդի «Քրիստափոր» խումբը:

Հայկական եւ եւրոպական պարեր:

Ճոխ պիւֆէ, չամփուրով խորոված:

Մուտքը ազատ է:

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԲԱԲԱՑԵԱՆԻ

Տարեկան (35րդ) աշակերտական երգա – հանդէսը՝ Շաբաթ, 30 Յունիս, ժամը 15–ին, Ամփիթէաթրը տ'Ար է տ'Արքէոլոժիի մեծ սրահում: 3 ռիւ Միշըլէ, Փարիզ (6):

ՏԱՐԵՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍ

Ֆ. Կ. Խաչի Վիէննի ղպրոցներու տա – րեվերջի հանդէսը այս կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 2·30ին, Համօ Օհանջանեան սրահին մէջ: Կը հրաւիրուին ծնողները քաջալերելու, ինչպէս եւ լսելու վարչու – թեան խօսքը: Երգեր, արտասանութիւն – ներ եւ անակնկալներ եւ խնջոյք: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ:

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Ս. Գ. Լուս. եկեղ. «Արաքս» երգչախումբի: Առաջին ան – գամ ըլլալով տեղի կ'ունենայ այս կիրա – կի ամբողջ օրը Քարթիէ Պէլ Մէօնիէրի զովասուն եւ զեղատեսիլ ծառաստանին մէջ: Բացման խօսք՝ Տէր Սահակ Քհյ. Պապիկեան:

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամեալ բաժին: Օթոքար ճրիաբար:

Մանրամասնութիւններ տեղին վրայ: Անճրեւի պարագային տեղի կ'ունենայ յաջորդ կիրակի:

DEPOFERM

Dépot d'Usine
8, Rue de la Providence
Marseille, 1e ARR.

Fermeture ECLAIR

Dorée le mètre 196 Frs.
Emaillée le mètre 250 Frs.

Fermeture ROLL

Prix d'Usine

Fil à COUDRE

Simili 25 grs.
La boite de 10 625 Frs.
Bouton Galalith
et divers fournitures confections.

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ՊԱՐԳԵՒԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Կիրակի, Յուլիս 1, ժամը 16ին:

Սիրով կը հրաւիրուին ծնողները եւ հա – սարակութիւնը:

26, Rue Troyon, Sèvres.

Métro : Pont de Sèvres.

ՊԱՏԱՐԱԳ ՆԻՍԻ ՄԷՋ

Նիսի եւ շրջակայից Հայ Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ Կրօն. ընկերակցութեան վարչութիւնս կը ծանուցանէ թէ այս կի – րակի Ս. Աստուածածին մատրան մէջ պա – տարագ Տէր Աստ. քհնյ. : Այս առթիւ հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի յաւէտ ողբացեալ Տիկին Նը – արդ Գ. Կիւլպէնկեանցի մահուան չոր – րորդ տարեդարձին, եւ իր ամուսնոյն ազգային բարերար, Գալուստ Կիւլպէնկ – եանցի մահուան առաջին տարելիցին առ – թիւ: Հանգուցեալ բարերարներու յիշա – տակը յարդողներէն կը խնդրուի ներկայ ըլլալ:

ՀԱՆԴԷՍ ՊՈՒՏՈՒՑԻ ՄԷՋ

Ֆ. Կ. Խաչի Պորտոյի մասնաճիւղին, ամավերջի հանդէսը այս կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը ճիշդ 3·30ին, Կղերականնե – րու սրահը, Ռիւ տէ Պահիւթիէ ...

ՃՊՈՒՒՌՆ ՈՒ ՄՐՋԻՒՆԸ

(Պարախաղ, երկու արար):

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԸ (երգախառն թատերա – խաղ, երկու արար):

ԼԵՒՈՆԻԿԸ (մանկական թատերախաղ, մէկ արար):

Մուտքը ազատ է:

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Այրի Տիկին Խաչիկ Դա – ւիթեան, Տէր եւ Տիկին Մաճալեան, Տէր եւ Տիկին Քասարճեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Դաւիթեան եւ զաւակը չնորհակալութիւն կը յայտնեն բոլոր ա – նոնց որոնք ցաւակցութիւն յայտնեցին իրենց ամուսնոյն, հօր եւ մեծ հօր՝

Խաչիկ Դաւիթեանի

մահուան առթիւ, որ տեղի ունեցաւ Յու – նիս 20ին:

ՆՈՒԻՐ

Տէր եւ Տիկին Էլիքսիկեան հազար Ֆր. կը նուիրեն Ֆ. Կապ. Խաչին, Տիկին Ան – դինէ Հալուճեանի մահուան առթիւ:

Սառնալ «Ցառաջ»էն:

Կ'ՈՒԶՈՒԻՆ

Խոհարարի օդնական մը, Հայ կարմիր Խաչի Օգն. Մարմնի Ֆեսանվիլիէի օգա – փոխութեան կայանին մէջ աշխատելու համար Յուլիս 12էն մինչեւ Սեպտեմբեր *: Դիմել Հայ Կարմիր Խաչի կեդրոնը, 15 ռիւ ժան կուժօն, Փարիզ: Հեռ. Էլիզէ 67–03:

●

Թրիքոյի համար չատ լաւ ձեւով մը: Նախընտրելի է այր մարդ: Դիմել՝

PARIS CALIFORNIE
16, Rue St. Cécile - Paris 9e

●

Սպասուհի մը, բնակութիւն եւ ուտելիք ապահովուած: Ամսական 17·000 Ֆր.: Դիմել՝

Hotel des Alpes, DIE (Drôme).

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՓԱՐԻԶ.— Հ. Յ. Դ. Ալբիւր – Սերոբ Մ. Եօթնեղբայրեան խումբի ընդհ. ժո – ղովը այս չաբաթ օր ժամը 21ին, սովո – րական հաւաքատեղին: Բոլորին ներկա – յութիւնը պարտաւորիչ:

Հ. Յ. Դ. ՌԱՖՖԻ խումբի ժողովը՝ այս ուրբաթ ժամը 21ին, ընկեր Ստեփանի բը – նակարանը, 45 ռիւ Ռօշէչուար, մէթրօ Քաստէ: Կարեւոր օրակարգ:

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. Քրիստափորենթակո – միտէի ընդհ. ժողովի չարունակութիւնը այս չաբաթ ժամը 20·30ին, սովորական հաւաքատեղին: Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ: Բացակաները նկատի կ'առնուին:

ՎԻԷՆ.— Հ. Յ. Դ. ընդհ. ժողովը այս չաբաթ ժամը 20·30ին, Համօ Օհանջան – եան սրահը: Բոլոր ընկերներու ներկա – յութիւնը պարտաւորիչ:

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. «Հայաստան» ենթակոմիտէի ժողովը այս չաբաթ ժամը 21ին, որոշուած հաւաքատեղին: Կարե – ւոր օրակարգ:

ԱԼՖՈՐՎԻԼ.— Հ. Յ. Դ. «Սարգիս Մի – նասեան» ենթակոմիտէին ժողովը այս ուրբաթ իրիկուն, սովորական հաւաք – ատեղին:

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԼՍԱՐԱՆ

Հերթական դասախօսութիւնը տեղի պի – տի ունենայ երեքշաբթի, 3 Յուլիս, ժա – մը 21ին, Քաստէի սրճարանին վերնա – յարկը:

Դասախօս՝ Պ. ՀԱՅԿ ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Նիւթը՝ Հայ գրականութեան յատկանի – շը (Կալիմար հրատարակչական Տան լոյս ընծայած «Գրականութեան պատմու – թեան» մէջ իր գրած ուսումնասիրութեան առթիւ):

Մուտքը ազատ է:

ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Հայ Աբլիներու Մի – ութեան Փարիզի շրջանին կողմէ:

Այս կիրակի առաւօտէն մինչեւ երե – կոյ, Շաւիլի անտառին մէջ:

Սկաուտական խաղեր, առատ ուտելիք եւ խմելիք չատ աժան գիներով, չոգե – կառք կառ Մոնփառնասէն, իջնել Շաւիլ, առաջնորդող սկաուտներ պիտի սպասեն, օթօպուս՝ իջնել Փէյ Սան Վէն (Շաւիլ): Դաշտահանդէսին վայրը չատ մօտ է կա – յարանին:

ԴՊՐՈՑԱՍԷՐ

Դպրոցասէր Տիկնոջ վարժարանի ա – մավերջի հանդէսը տեղի կ'ունենայ յառա – ջիկայ Յուլիս ութին, կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը 2–4, վարժարանի սրահին մէջ:

Հանդէսէն ետք տեղի պիտի ունենայ տարեկան դաշտահանդէսը պարտէզին մէջ: Հաւաքակութեան համար վերապահ – ուած են համելի անակնկալներ: Դաշտա – հանդէսի ընթացքին տեղի կ'ունենան նը – ւագ եւ պար:

Ճոխ պիւֆէ, հայկական խորոված եւ այլ հայկական համադամներ:

Վիճակահանութեան տոմսերը պիտի ծառայեն մուտքի համար: Գին 250 Ֆր.:

Imp. «Araxes», 46, Rue Richer - Paris (9e)

ԽԻՍՏ ԿԱՐԵԻՈՐ

ԾՐԱՐՆԵՐՈՒ ԱՌԱՔՈՒՄ ԱՆԳԼԻՈՅ ՁԱՄԲՈՎ ԴԷՊԻ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ՁԱՆԶՕՒՈՒՄ Office des Changesէն

Արտօնուած եւճ ծրարներ ղրկել նաեւ օդանաւով:

Société de Transactions Internationales

1, Rue Ambroise Thomas. Mètro Montmartre et Poissonieres

Paris 9e — Tél. TAI. 76.34

Ծրարները կը պարունակեն անգլ. առաջնակարգ ապրանքներ, ար – տածման արժէքներով — կերպասեղէն, պատրաստ հագուստներ, ճ աուշահոտութիւն, դեղօրայք, սննդեղէն, Սինկեր կարի մեքենաներ, ժամացոյց եւ այլն:

ԿԱՏԱՐԵԼԱՊԷՍ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է ԾՐԱՐՆԵՐՈՒ ԱՌԱՔՈՒՄԸ ԵՒ ՏԵՂԸ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ ԱՌԱՆՑ ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԵԱՆ, ԱՄԵՆԱԿԱՐՃ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՄԷՋ

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԾԱԽՔԵՐԸ ՎՃԱՐԵԼԻ ԵՆ ՂՐԿՈՂԻՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 Tél. : PRO 86-60
Le Directeur : SCH. MISSAKIAN
Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*
C.C.P. Paris 1678-63 R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600
Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՈՒՐԲԱԹ
29
ՅՈՒՆԻՍ
•
VENDREDI
29 JUIN
1956

32ՐԴ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7616 32e ANNEE

Խմբագիր՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3427

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՅԱՆՑԸ

•

Յունիս 18ին, երբ Եղիպտոսի վարչապետը, այժմ վիսզօր նախագահ, ապշեցուցիչ ելոյթը կ'ունենար Սուէզի ջրանցքին վրայ, անգլիացի վերջին զինուորին հեռացման առթիւ, կ'ըսէր թէ պիտի պայքարին արաբական աշխարհին անկախութեան համար, Ասպաթէին մինչեւ Պազտատ :

Անկախութիւնը իրականացած է արդէն, Մարոքէն մինչեւ Իրաք :

Այսպէս, ազատ եւ անկախ երկիրներ են Մարոք, Թունուզ, Լիբիա, Եղիպտոս, դէպի հարաւ՝ Սուտան, դէպի արեւելք՝ Լիբանան, Յորդանան, Սուրիա, Իրաք, Արաբիա, Եմէն, առանց հաշուելու քանի մը մանր իշխանապետութիւններ :

Կը մնայ Ալժերիան, որուն ճակատագիրը սերտօրէն կապուած է Ֆրանսայի հետ :

Յարդ խօսուած ճառերէն զատելով, Եղիպտոսի նորընծայը նախագահը ունի շատ աւելի ընդարձակ ծրագիր մը, որուն մանրամասնութիւնները դաղտնիք են :

Երբեմն կը խօսուի «Սեւ Ափրիկէ»ի մասին ալ, իբրեւ մէկ մասը այդ ծրագրին :

Սէկն պարագայի մէջ, արդէն կազմուած է նոր ուժ մը, Միջերկրականի ափերէն մինչեւ ծանօթ եւ անծանօթ անապատները :

Այդ ուժը հետզհետէ կը զգացնէ իր ազդեցութիւնը մինչզսկային քաղաքականութեան մէջ, զլխաւորութեամբ Եղիպտոսի, որ ունի հիմնական ուղեղի մը — Գնդապետութիւն՝ Սրեւելքի Թէ Սրեւմուտքի հանդէպ :

Ուրիշ խօսքով՝ օգտուիլ երկուքէն ալ, առանց յարելու որեւէ զինակցութեան կամ զաւինքի : Եւ զօրանալ ու զարգանալ :

Այս ուղեգծէն լիուլի օգտուեցաւ Գամիլ, բաղդատաբար կարճ ժամանակի մը մէջ, միեւնոյն ատեն օրինակ հանդիսանալով արաբական միւս երկիրներուն :

Մինչ Մ. Միւթեան արտաքին նախարարը չէրցաւ չօշափելի արդիւնքով մը վերադառնալ, այդ չի նշանակեր թէ մի այլ հոգեշահ քարոզներ խօսեցան իր այցելութեան առթիւ :

Գ. Շեպիլով կը չարունակէ իր պատգամները, եւ հունձքը պիտի քաղէ ժամանակի ընթացքին :

Միւս կողմէ, Արեւմուտքը լարուած ուշադրութեամբ կը հետեւի անցուդարձին, պահելու համար իր դիրքերը :

Միջերկրականի ափերուն եւ երբեմն անապատներուն մէջ կազմուած այս նոր ուժը մէկ օղակն է ասիական ընդհանուր ճակատի մը, որուն դլուխը կը գտնուի Հնդկաստան :

Այս վերջինն ալ չէզոքութեան ուղին ընտրած է, առաջնորդութեամբ Գ. Նեհրուի, որ հետեւորդն է Կանտիի :

Հոլորը միասին կ'ուզեն հաւասարակշռութեան ազդակ մը դառնալ, միեւնոյն ատեն ամուր կառչելով իրենց ազգային անկախութեան :

Այնուհետեւ արաբական ցանցը միակուռ զանգուած մը չի կազմեր :

Հակամարտ քաղաքականութեան մը կը հետեւին անոր երկու զլուխները, — Եդիպտոս եւ Իրաք : Առաջինը՝ միշտ չէ ազդեցիկ, երկրորդը՝ անդամ Պաղտատի դաշինքին :

Սակայն խնդիրներ կան որոնց մասին համաձայն են երկու կողմերը :

Եթէ համարաբաական ճակատ մըն ալ չկազմուի, կարգ մը պարագաներ կրնան զօրացնել ազատագրուած երկիրներուն ցանցը :

Արդէն կը խօսուի համարաբական դաշնակցային կառավարութեան մը մասին որուն սահմանադրութիւնն ալ մշակուած է Գահիրէի մէջ :

Արեւմուտք անձկութեամբ կը հետեւի դէպքերու ընթացքին : Շ.

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՆԵՐՔԻՆ ՀՈԳԵՐԸ

•

ԲՈՒՌՆ ԿԱՒԻՆԵՐ ԱԼԺԵՐԻՈՅ ՄԷՋ

Զինուորական իշխանութիւնը կը ծանուցանէ թէ ֆրանսական զօրքը եւ չընչնուն զօրախումբերը յարձակելով արեւել-եան Ալժերիոյ լեռնային շրջանին վրայ, 74 ըմբոստներ սպաննած եւ մեծ քանակութեամբ զէնքեր գրաւած են : Այս շրջանը կը գտնուի Մարոքի սահմանին մօտ : Կատարուած գործողութեան ընթացիկ յարաբերութիւնները խղուած են Ալժերիոյ եւ Մարոքի ազատամարտներուն միջեւ : Գործողութեանց կը մասնակցէին տասը հազար զինուորներ : Ջերբակալուեցան 250 կասկածելիներ :

Սիսի Պէլ Ապպէսի չուկային մէջ պա-չարուեցան 1700 բնիկներ : Խուզարկու-թեանց հետեւանքով ձերբակալուեցան 200 կասկածելիներ :

× Զինուորական ատեանի դատախա-զութիւնը որոշեց հարցաքննել «Իմանի-թէ»ի խմբագրապետը, Ամառէ Սթիլ, այն ամբաստանութեամբ թէ մեղանչած է պե-տութեան արտաքին ապահովութեան դէմ, զրկելէ զրութիւն մը արտասպելով Յունիս 15ին :

× Տեղական թերթերը կը զրեն թէ մահուղութիւն կը սիրէ հարաւային Մա-րոքի մասին, ուր չաթէ օր առեւտո-զուած էր Ֆրանսացի հարիւրապետ մը : Թազայի շրջանին մէջ ալ առեւտղուած են 14 բնիկներ :

Քապիլի եւ Կոսանդինի շրջաններուն ապստամբական խումբերը կը փորձեն համախմբուիլ հարաւային Ալժերիոյ լեռ-ներուն մէջ :

× Նախարարական Խորհուրդը առջի օր հինդ ժամ զբաղեցաւ Ալժերիոյ վերաբեր-եալ խնդիրներով, թէ զինուորական եւ թէ վարչական : Ալժերիոյ նախարարը, Լա-քոստ, առաջարկեց աւելցնել ատիկանա-կան ուժերը քաղաքներու մէջ : Վերջնա-պէս ընդունուեցաւ հոդապործական բա-նակոչման ծրագիրը :

ԹՈՒՆՈՒԶ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԷ ՖԱՇԵԼ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՉՕՐՔԸ

Թունուզի վարչապետը, Պուրկիպա, որ փարիզ կը զտնուի, տեսակցութեան մը առթիւ յայտարարեց թէ Ֆրանսական զօրքը պէտք է քաշուի, երբ Թունուզ իր վիճակի ըլայ ստանձնելու իր պաշտպա-նութիւնը : Այս յայտարարութիւնը պա-տասխան մը կը համարուի արտաքին նա-խարար Փինոյի, որ երեքշաբթի օր բա-ցատրած էր ծերակոյտին առջեւ թէ կա-րելի չէ քաշել Թունուզի եւ Մարոքի Ֆը-րանսական ուժերը : Ձիշդ այս միջոցին բանակցութիւններ կը կատարուին Թու-նուզի մասին եւ այս խնդիրն ալ պիտի քննուի :

Ֆրանսա 45·000 զինուոր ունի Թունուզի մէջ եւ անհրաժեշտ կը զտնէ պահել զա-նոնք, պաշտպանելու համար Պիզերթայի ռազմաթիւական խարիսխը եւ կարաւանի ճամբաները որոնց չնորհիւ զէնքի մաքսա-նենգութիւն կը կատարուի զէպի Ալժե-րիա :

Պ. Փինօ Պուրկիպայի հետ խօսակցելէ ետք, բացատրեց լրագրողներու թէ մաս-նաւորապէս ծանրացած է երկու կէտերու վրայ .— Առաջին՝ Ալժերիա պատերազմի մէջ ըլլալով, Ֆրանսա պարտաւոր է պաշտպանել իր քաղաքացիներուն կեանքը Թունուզի մէջ : Եթէ նոյն իսկ կատարեալ անդորրութիւն տիրէ Թունուզի մէջ, Ֆրանսա պարտաւոր է կատարեալ երաշ-խիքներ ապահովել : Երկրորդ՝ կայ ռազ-մավարական պաշտպանութեան խնդիրը, որ կը չահագրգռէ ոչ միայն Ֆրանսան եւ Թունուզը, այլեւ ուրիշ երկիրներ :

Մարոքի հետ ալ բանակցութիւններ կը կատարուին այս միջոցին : Ֆրանսայի եւ Մարոքի եմրատական նախարարները կը

ՎԱՀԱՆ ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄԵՐԸ

•

«Յուսաբեր»ի Յունիս 25 թուակիր թեր-թէն կը բաղենք հետեւեալ տեղեկութիւն-ները, ողբացեալ ընկեր Վ. Նաւասարդ-եանի վերջին ժամերու մասին. —

Շաբաթ վերջը, սովորականէն քիչ մը ա-ւելի կանուխ, ժամը 8·30ի առեւտները, մեր ողբացեալ ընկերը կը բարձրանայ « Յուսաբեր»ի դալար — տանիքը, ուրախ տրամադրութեամբ :

Հոն պահ մը խօսելէ ետք ընկերներու եւ բարեկամներու հետ, նոյն ուրախ տր-ամադրութեամբ կը քաշուի իր յարկա-բաժինը :

Գիշերը չի կրնար քնանալ սակայն :

Առտուան ժամը հինգի մօտ յանկարծ անհանգիստ կը զգայ ինքզինք : Հեռաս-սով լուր կը տրուի ընկ. Մաճառեանի, որ բժիշկի մը ընկերակցութեամբ կուգայ նախնական զբամանութեան համար :

Տեսնելով սակայն, որ վիճակը ծանր է, անմիջապէս փոխադրել կուտայ Յունա-կան հիւանդանոց, Հանր. Խնամատարու-թեան հանդստաւէտ ինքնաշարժով եւ Խնամատարութեան կամաւորներուն հըս-կողութեան տակ :

Հիւանդանոցին մէջ, մինչեւ վերջին պա-հը զիտակցութիւնը վրան էր, եւ բժիշկ-ները յոյս ունէին փրկելու իր կեանքը : Բայց իր վիճակը հետզհետէ եւ արագօրէն կը վատթարանար : Ի վերջոյ պատահեցաւ աղէտը :

Կիսօրին, 1956 Յունիս 24, այլեւս զադ-րած էր սպրիլէ մեր սիրելի, անփոխարի-նելի, անմոռանալի ընկերը :

Ոչ ոք կը սպասէր իր մահուան, ոչինչ նախատեսել կուտար այս ապաժամ վախ-ճանը :

Դաժան ճակատագիրը չխնայեց իրեն : Իր կազմը, առոյգ ու առողջ, չէրցաւ դի-մանալ հիւանդութեան այս երկրորդ հար-ուածին :

Առաջին հարուածը պատահած էր Դրո-յի մահուան օրերուն : Իր մտերիմ ու ա-մենասիրելի ընկերոջ մահը խորապէս ընկճած էր զինք : Այդ օրերուն փոխադր-ուեցաւ հիւանդանոց, տեւական ու հոգա-ծու զբամանութի տակ : Առեն մը մնաց նաեւ Հելուան, կազդուրուելու համար :

Երբ վերադարձաւ, քիչ մը նիհարցած, բայց նոյն կորովի Վահանն էր, միշտ աշ-խատանքի վրայ, զրեթէ անբաժան իր զրասեղանէն : Օրուան մէջ կ'աշխատէր 16 ժամ, թերեւս աւելի : Ցողնիլ չէր զիտեր : Հանգիստ չունէր : Վերջին օրերուն նաեւ քուն չունէր : Կը պատահէր որ զիշերները լուացնէր, առանց իսկ վայրկեան մը աչք դոցելու :

Կրնանք անվարան ըսել, թէ իր մահը հետեւանք էր զերլարնութեան, յարատեւ ու չարաչար աշխատանքի : Հանրային եւ ազգային հոդեր աւելի ծանրացուցին իր վիճակը, զրեթէ սպառեցին իր ջիղերը : Սակայն չէր դանգատեր. անտրտունջ կը տանէր ամէն աշխատանք ու հոդ : Դատ-նութեան ու զժդոհութեան բառ չէր լսուեր իր բերնէն : Չէր խոկ մտածեր հան-զիստ կեանք ապահովելու կամ տառապանոց երթալու մասին :

Չարաչար ու հետապատ աշխատանքի զոհ... Այս եզրակացութեան կը յան-զինք հիմա, բայց հիմա միայն, երբ ա-մէն ինչ վերջացած է արդէն, երբ այլեւս զադրած է բաբախելէ մեծ սիրտը մեր անփոխարինելի ընկերոջ, որ լուռ կը մը-խար իր ժողովուրդի ցաւով ու տառա-պանքով :

Դրոյի մահը սկիզբը եղաւ իր չիջումին : Դեռ մոռցած չէր նաեւ սուգը Համոյեան, Նիկոլեան, Ռուբէնեան եւ Շանթեան : Մա-նաւորաբար Մարտ ուժգին ապտին բեկ-ուած բան մը կար իր մէջ. կ'ապրէր «իր-բեւ պարտականութիւն » :

« Ուղղակի սարսափելի է,— կ'ըսէր մեզի, երբ Դրոյի մահուան լուրը առա-ջաւ, — բու զարճած նստել եմ՝ բոլոր ընկերներուս թաղելու համար. սակայն երբեք, երբեք չվհաչի, թէ այս թաղումն էլ ես պիտի կատարեմ » :

ԽՐՈՒՇՉեԻԻ ՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆՑ ՀԵՏԵՒԱՆՔՆԵՐԸ

ԱՄԵՐԻԿԱՑԻ ԿԱՐՄԻՐՆԵՐԸ ԲԱՅԱՏՐՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՊԱՀԱՆՋԵՆ.— ԿԱՊԵՐԸ ԹՈՒԼՑԱԾ ԵՆ ՄՈՍԿՈՒԱՑԻ ԵՒ ԱՐՏԱՍԱՀ-ՄԱՆԻ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆՑ ՄԻՋԵՒ

Մ. Նահանգներու համայնավար կու-սակցութեան ընդհ. քարտուղարը, Տե-նիս, վերջերս քննադատական դրուխիւն մը հրատարակած էր Խրուշչեւի յայտ-նութեանց մասին որոնց ամփոփումը կը կարդաք ամէն օր : Մոսկուայի կուսակ-ցական պաշտօնաթերթը, «Փրաւտա», տպեց այդ դրուխիւնը, ինչ որ աննախըն-թաց դէպք մը կը համարուի : Այս առթիւ թերթը առաջին անգամ կը յիչէր Սթա-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

քննեն փոխառութեան խնդիրը մը : Մարոք 35 միլիառ ֆրանքի կը կարօտի, եւրո-մուռքը կարզի զնելու եւ չահարկումներ կատարելու համար :

Ծերակոյտին առջեւ զեկուցում տուած ատեն, Պ. Փինօ քննադատութեանց են-թարկուեցաւ : Կարգ մը ժողովականներ ըսին թէ Ֆրանսական դիւանագիտութիւ-նըն է պատասխանատուն Մարոքի եւ Թու-նուզի կորուստին : Նախարարը իր պա-տասխանին մէջ չեչտեց թէ Ֆրանսական զօրքը քաշելու խնդիր չկայ, ոչ Մարոքէն, ոչ ալ Թունուզէն : «Ֆրանսական բանակը պիտի մնայ պաշտպանելու հա-մար Ալժերիոյ սահմանը, ինչ որ առժամ-եայ պարտականութիւն մըն է, ինչպէս եւ ապահովելու համար Հիւս. Ափրիկէի հա-ւաքական պաշտպանութիւնը որ տեւական պարտականութիւն մըն է» :

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՏԷՄԻՆ.— Հ. Յ. Դ. Կոմիտէն եւ բոլոր ընկերները կուգան խնդարհիլ «Յուսա-բեր»ի խմբագրապետ ու հմուտ զործիչ ընկեր Վահան Նաւասարդեանի զերեզմա-նին առջեւ : Յաւակցութիւններ ընկերուհի Հերսիլիայի, ընկ. Բեզլարի եւ ընտանե-կան բոլոր պարագաներուն :

***

ՊՈՐՏՕ.— Խորին ցաւով կ'ողբանք դառնաղէտ կորուստը մեծ տեսաբան եւ վեթերան ընկերոջ Վահան Նաւասարդեա-նի : Մեր վշտակցութիւնները ընտանեկան պարագաներուն : Մուրատ Խումբ

***

ԱՎԻՆԵՈՆ.— Հ. Յ. Դ. Ավինեոնի Մու-րատ խումբը անհուն կսկիծով կ'ողբայ կորուստը անզուզական ընկ. Վ. Նաւա-սարդեանի, եւ խորին ցաւակցութիւններ կը յայտնէ ընտանեկան պարագաներուն :

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՏԵՂԱՊԱՀԸ ԿԱԼԿԱԹԱՑԻ ՄԻՋ

«Յուսաբեր» անձնական նամակ մը կը տեղեկանայ թէ Երուսաղէմի պատր. տե-ղապահ Տ. Եղիշէ արք. Տէրտէրեան Յու-նիս տասնին Կալկաթա ժամանած է : Իրեն կ'ընկերանայ Շահէ վրդ. Աճէմեան :

Նամակագիրը կ'աւելցնէ, թէ Տեղապա-հին այցելութիւնը կապ ունի մասնաւոր կտակի մը հետ, որ կատարուած է իր ը-պատ Երուսաղէմի վանքին :

ԿԱՐԵՒՈՐ ՆՈՒԻՐ ՄԸ Ն. ՓԱԼԱՆՃԵԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻՆ

Պ. Ա. Խոնդկարեան կը տեղեկացնէ Հա-մազգային Փարիզի մասնաճիւղին, թէ Տիկին Նինա Զաւրեան Համազգային ճե-մարանին նուիրած է իր ողբացեալ ամու-սինին՝ Յ. Զաւրեանի մատենադարանը :

Հ. Մ. Ը. Մ.

Աւելի քան քառասուն տարուան փայլուն պատմութիւն մը ունի այս կենսունակ Միութիւնը, որ ծնունդ առած է Պոլսոյ մէջ, եւ անմիջապէս ծաւալած՝ հայ երիտասարդութեան լայն խաւերէն ներս: Շատ չանցած, չնորհիւ նուիրուած Առաջնորդներու, Միութիւնը դարձած է հզօր կազմակերպութիւն մը, առանց խորութեան իր մէջ առնելով երիտասարդ հոգ զանգուածներ, ոչ միայն անոնց մարմինը մարզելու եւ զարգացնելու առաջադրութեամբ, այլեւ միտքն ու հոգին: Դնդերները ամրացնելու համար, անշուշտ, այլ նաեւ միտքը մշակելու երիտասարդութեան, անոր կամքը զօրացնելու, բարոյականը, նկարագիրը կերտելու համար:

Հին, հեղհեղ զարերէն մնացած նշանախօսք մը կայ, — Առողջ միտք, առողջ մարմնի մէջ: Այս նշանախօսքը կը պահէ միշտ իր հմայքը եւ պիտի պահէ, ապահովաբար, զարերով: Հ. Մ. Ը. Մ.ը հաւատարիմ մնալով հանդերձ հին բանաձեւումին, ընտրած է իր նշանաբանը,— Բարձրացի՛ր, բարձրացուր: Այս նշանաբանն է որ աւելի քան քառասուն տարիէ ի վեր կը հնչէ հայ երիտասարդութեան սրտին մէջ եւ իրեն կը կանչէ զեռահաս անդամները անոր, բազմակողմանի կերպով մարզելու եւ զարգացնելու համար զանոնք: Հ. Մ. Ը. Մ.ի կազմակերպութիւնը յաջողած է ստեղծել մթնոլորտ մը, ընկերական ու զաղափարական շրջանակ մը, ուր երիտասարդութիւնը կուգայ իր երիտասարդական տարիները անցընելու աւելի հաճելի կերպով, կուգայ ապրելու ընկերական ոգիով, տոգորուելով բարձր զաղոյն ու ազնիւ զաղափարներով, հետեւո՝ առօրեայ կեանքին փոչիէն, փողոցներու ցեխէն, վազանցուկ հաճոյքներէն: Ծառայութեան ոգին է որ կը տանտնի կազմակերպութեան ու անոր հաղարաւոր անդամներուն վրայ, ծառայութիւն՝ ընկերոջ, անօգնականին, տառապեալին ու ապդին, առանց խտրական ոգիի, անշահախնդրութեամբ եւ գիտակցական պարտաճանաչութեամբ:

Թոդունք անցեալը, յիշելու համար միայն վերջին 30ամեակը, Միւթիւթի մէջ, ուր Հ. Մ. Ը. Մ.ը բարիք ու փրկութիւն եղաւ տարահալած հայութեան զաւակներուն համար, տղոց, ու աղջիկներու, մանուկ, պատանի կամ երիտասարդ, ո՛րնք ծրագրուած աշխատանքով, եւ իմաստուն ու զաղափարական առաջնորդներու զեկավարութեամբ, մարզեցին ի՛րենց չարչրկուած մարմինը, մշակեցին միտքը եւ կերտեցին իրենց նկարագիրը, ազգային մթնոլորտի մէջ:

Մասնաւորաբար Միջին Արեւելքի մէջ, Լիբանան ու Սուրիա, Միութիւնը մէկէ աւելի ճիւղաւորումներով զէպի Պաղեստին, Եգիպտոս ու Յունաստան, քանի մը հազարի հասնող հայ երիտասարդութիւն համախմբած է իր զրօշին տակ, վարժեցնելով իր զեռահաս ու աշխոյժ վիճակաները կարզապահութեան, ընկերային կեանքի, մարզական ու ազգային ազնիւ զործերու եւ ծառայութիւններու:

Կ՞ոյ ասկէ աւելի օգտակար ու կրթիչ կազմակերպութիւն մը, որ կը չարունակէ զպրոցին ու ընտանիքին զաստիարակչական զործը, կը լրացնէ պակասները, կը սրբագրէ թերիները, ներգաշնակելով փիզիքական մարմինը հոգիին հետ, տալով երիտասարդութեան ազգային չունչ ու փոխադարձ օգնութեան բարձրագոյն ըզգացումը:

Հ. Մ. Ը. Մ.ը իր խաղերով, մրցումներով եւ տարեկան Ողիմպիականներով ոչ միայն ստեղծած է համազգային ոգեւորութիւն, ոչ միայն երիտասարդութիւնը լծած է բարձրագոյն զաղափարներու եւ զործերու, այլեւ հայ ընտանիքները հետաքրքրած է եւ իր հետ բարձրացուցած զանոնք պիտակցութեան:

Իր պարկեշտութեամբ, ուղղամտութեամբ ու նկարագրի բարձրութեամբ, Հ. Մ. Ը. Մ.ը իր ապրած երկիրներուն մէջ, Լիբանանէն Սուրիա, Պաղեստինէն Յունաստան, բարձրացուցած է իր վարկը, օտար ժողովուրդներու եւ պետութիւններու համակրանքը չահելով եւ սիրելի զարձնելով հայ երիտասարդութեան հետ նաեւ հայ ժողովուրդը:

Այս պանծալի կազմակերպութիւնը Միջին Արեւելքի հայութեան փառքերէն է, որովհետեւ ան վերջին երեք տասնամեակներուն յատկապէս, հաւատարիմ մնացած է իր նշանախօսքերուն. տարուէ տարի աճած է ու բարձրացած, իր հետ բարձրացնելով նաեւ հայ երիտասարդութիւնն ու հայ ժողովուրդը: Հ. Մ. Ը. Մ.ը՝ հայ ժողովուրդի վարկն է, անոր ամէնէն հզօր ու զաղափարական արտայայտութիւնը, անոր վեհանձնութեան ոգիին գոլքը: Ահա թէ ինչու Լիբանանի եւ Սուրիոյ ու այլ կառավարութիւններն իսկ կը դուրդուրան անոր վրայ եւ կը քաջալերեն զայն, անոր զարգացման մէջ տեսնելով իրենց հայ քաղաքացիներուն զարգացումը:

Ամերիկահայութիւնը չունի Հ. Մ. Ը. Մ., իրրեւ կազմակերպութիւն, սակայն ունի Հ. Մ. Ը. Մ.ականներ, նախկին անդամներ, որոնք բարձր կը պահեն ի՛րենց ու մեր սիրելի կազմակերպութեան անունը:

Ունինք հոս երիտասարդական ու մարզական կազմակերպութիւններ, ինչպէս Հ. Ե. Դաշնակցութիւնը, որ իր բազմաթիւ Ուխտերով, նոյն զաղափարներուն նուիրուած է:

Սակայն, ինչպէս չատ մը այլ ազգային կազմակերպութիւններ՝ Միջին Արեւելքի մէջ, Հ. Մ. Ը. Մ.ն ալ կարօտ է լայն օգնութեան: Ամերիկահայութիւնը, այս դեռնին վրայ, կրնայ օգտակար ըլլալ, մեծ չափով: Ամերիկահայութիւնը կ՝օգնէ Միջին Արեւելքի հայ զպրոցներուն, եկեղեցիներուն ու մշակութային հաստատութիւններուն:

Ինչո՞ւ իր օժանդակութիւնը չհասցնէ նաեւ այնքան կարեւոր ու փառաւոր կազմակերպութեան մը, որ հայ երիտասարդութեան փրկութեան լաստն է, ազգապահպանման ամրակուռ պատնէշը եւ ազգային չունչի ու ոգիի յորդ չաղուան մը:

Մեքսիկոյի մէջ կազմուած է Հ. Մ. Ը. Մ.ի օգնող Մարմին մը, որ կ՝աջակցի պարբերաբար եւ եղբայրական օժանդակութիւն կը հասցնէ: Հ. Մ. Ը. Մ.ը պէտք ունի իր հազարաւոր անդամներուն համար մարզարան - դաշտերու, մարզական զործիքներու եւ զգեստներու, ողիմպիական խաղերու կազմակերպման հետ կապուած նկութական միջոցներու: Ձենք կրնար անտարբեր մնալ, ու եղբայրական, քաջալերական ձեռք չերկարել այս հրաշալի ստեղծագործ կազմակերպութեան, որ հայ երիտասարդութիւնը կը պահէ ու կը պաշտպանէ:

(Խմբագրական ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ)

ԽՐՈՒՇՁՈՒԻ ԳԱՂՏՆԻ ՏԶԼԵԿԱԳԻՐԸ

ԺԵ.— ՍԹԱԼԻՆ ԻՐ ԱՆՍԱՀՄԱՆ ՓԱՌԱՄՈԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏՈՒԵՐԻ ՄԷՋ ԿԸ ՁԳԻՐ ԼԵՆԻՆԸ

1938ին լոյս տեսաւ «Խ. Միութեան համայնավար կուսակցութեան պատմութիւնը զրուած ընկերը Սթալինի կողմէ եւ հաստատուած կեդր. կոմիտէի հաւանութեան»: Կարելի՞ է այլեւս որեւէ բան աւելցնել (Շարժուն սրահին մէջ):

Ինչպէս կը տեսնէք, զարմանալի ձեւափոխութեամբ մը խմբակի մը զործը վերագրուած էր Սթալինի կողմէ զրուած զրքի մը: Աւելորդ է ըսել թէ ինչո՛ւ եւ ինչո՛ւ կատարուեցաւ այս ձեւափոխութիւնը:

Այս առթիւ հարցում մը կուգայ միտքս, եթէ Սթալին հեղինակն է այս զրքին, հապա ինչու պէտք զղաց այնքան խնկարկել Սթալինի անձը եւ «Սթալինի հանճար»ի զործի մը վերածել մեր համայնավար կուսակցութեան փառահեղ պատմութեան զարաշրջանը Հոկտեմբերեան յեղափոխութենէն ետք:

Այս զիրքը պատչաճօրէն կը ցոլացնէ՞ կուսակցութեան ճիւղերը երկրին զէպի ընկերվարութիւն յառաջացման մէջ, ընկերվարական ընկերութեան կառուցման մէջ, երկրին ճարտարարուեստական եւ հասարակական զառնալուն մէջ, ինչպէս եւ կուսակցութեան ձեռք առած միջոցները թէ ան հետեւած է առանց չեղելու Լենինի ուղեգիծէն: Այս զիրքը կը խօսի զլխաւորաբար Սթալինի մասին, իր ճառերուն, իր յարաբերութեանց մէջ: Ամէն բան, առանց ամենազօրէն բացառութեան կապ ունի անոր անուան հետ:

Եւ երբ Սթալին կը հաստատէ թէ ինքն իսկ զրած է «Խ. Միութեան համայնավար կուսակցութեան պատմութիւնը» մարդիկ կը զարմանան: Մարքսեան - Լենինեան մը կրնա՞յ զրել այդպէս, զովքեր հիւսելով իր մասին:

Եւ կամ քննենք Սթալինեան մրցանակի հարցը (Շարժուն սրահին մէջ): Յարեւ - րըն անգամ իրենց անունով մրցանակներ չէին ստեղծած:

Սթալին իրրեւ լաւագոյնը նշանակած էր Խ. Միութեան ազգային այն երգի բանաստեղծը, որ բառ մը չէր պարունակեր համայնավար կուսակցութեան մասին, բայց հետեւեալ անմոռանալի զովքը կայ Սթալինի մասին. —

« Սթալին մեզ դաստիարակեց ժողո -

վուրդի հաւատարմութեան ոգիով

«Ան մեզ ներշնչեց մեր հայրական աշ - խատանքին իրագործման մէջ եւ մեր գործերուն մէջ»:

Ազգային երգի այս տաղերուն մէջ Սթալինի կը վերագրուի լենինեան կուսակցութեան ամբողջ զործունէութիւնը զաստիարակութեան, զեկավարութեան եւ ներչնչումին մէջ: Անկա պարզապէս չի - զուտ մըն է մարքսեան - լենինեան զծէն: Նուաստացում մը եւ ստորացնահատում մը կուսակցութեան զերի մասին: Աւելցնենք թէ կեդր. կոմիտէի նախաձեռնութիւնը արդէն որոշում մը քուէարկած է ազգային երգի նոր բնագրի մը կազմութեան համար, ուր պիտի արտացոլայ ժողովուրդին եւ կուսակցութեան զերը: Գաղտնի՞ էր Սթալինէն որ բազմաթիւ բաղաքներ եւ ձեռնարկներ իր անունը առին, իրմէ զաղտնի՞ էր որ ամբողջ երկրին մէջ իր արձանները բարձրացան — այս «կոթողները ողջ մէկուն համար»: Փաստ է որ Սթալին ինքն իսկ ստորագրած էր 1951 Յուլիս 2ին Խ. Միութեան նախարարաց խորհուրդին մէկ որոշումը, որով Վոլկա-Դոն ջրանցքին վրայ պիտի չինուէր Սթալինի պատկառելի կոթողը: Նոյն տարուան Սեպտեմբեր չորսին, հրամանագիրը կը հրատարակէր ուր կ՝արտօնէր երեսուներ - րեք թոն պղինձ յատկացնել այդ մեծդի յիշատակարանը չինելու համար: Ով որ այցելած է Սթալինկրատ, անտարակոյս տեսած է այս հսկայական արձանը եւ այնպիսի վայրի մը մէջ, ուր զրեթէ ոչ ոք կ՝այցելէ:

Շատ մեծ զումարներ ծախսուեցան ատոր չինութեան համար, երբ այդ չրջանի ժողովուրդը խեղճութիւրակ հիւղակներու մէջ կ՝ապրէր: Դուք դատեցէք, Սթալին իրաւունք ունէ՞ր, երբ իր կենսագրութեան մէջ կը զրէր թէ «...ինքն իրեն չէր թոյլատրեր ... նոյնիսկ ամենազոյն նշաններ ինքնահաճութեան, հպարտութեան եւ ինքնափառաբանութեան»:

Նոյնպէս Սթալին ապացոյցը տուած էր իր յարդանքի պակասին հանդէպ Լենինի: Դիպուածի արդիւնք չէ անշուշտ որ, թէեւ աւելի քան երեսուն տարիէ ի վեր որոշում տրուած էր Սովետներու պալատ մը չինել իրրեւ յիշատակարան Վլատիմիր Իլիչի, այս պալատը երբեք չչինուեցաւ, կառուցումը միշտ ալ յետաձգուեցաւ եւ ծրագիրը մէկդի զրուեցաւ:

Ձենք կրնար չյիշել 1925 Օգոստոս 14ի խորհրդային կառավարութեան որոշումը Լենինեան մրցանակի մը ստեղծման մասին: Այս որոշումը հրատարակուեցաւ մամուլին մէջ, սակայն ցարդ Լենինի անունով մրցանակ զոյութիւն չունի: Այս ալ պէտք է սրբագրուի:

Սթալինի ողջութեան, չնորհիւ այն մեթոտներուն, զորս յիշեցի, եւ Սթալինի «Համառօտ կենսագրութիւն» զրքին հատուածներուն զորս կարդացի ձեզի, կը տեսնուի որ իրրեւ Թէ Լենին միայն երկրորդական դեր մը կատարած էր, նոյնիսկ Հոկտեմբերեան յեղափոխութեան մէջ: Բազմաթիւ չարժանկարներու, ինչպէս եւ զրական զործերու մէջ Լենինի անճնաւորութիւնը ներկայացուած էր սխալ եւ անարժէք:

Սթալին չատ կը սիրէր դնել «Անմոռանալի տարիներ» խորագրի տակ իր յուշերը, ուր կ՝ըսէ թէ Լենինի հետ ունեցած իր առաջին հանդիպումը տեղի ունեցած է 1905ին, Ֆինլանտա, Կուոքքալա կայարանին մէջ: Ինչպէս կը տեսնէք, Սթալին ինքն իսկ կը հերքէ իր զրածը, որովհետեւ Լենին 1905ին Ֆինլանտա չէր եկած, ինչպէս կը հաստատեն Լենինի կեանքի ամենէն ճշդապահ զրագէտները:

Ինչո՞ւ Սթալին կ՝ուզէր ստեղծել այս տեսակ անճշդութիւններ: Ինչո՞ւ կ՝ուզէր ինքզինքը Լենինի հետ զուգահեռ զնել: Ինչո՞ւ կ՝ուզէր ինքզինքը Լենինի հետ զուգահեռ զնել: Ինչո՞ւ կ՝ուզէր ինքզինքը Լենինի հետ զուգահեռ զնել:

ՆԿԱՐՈՒՄ

(ՊՍԱՏԱՑԻ ԿԼԿ, 364 - 400)

ՓՈՓԱԳԻՐ ՊԵՏՐՈՍ Ա ՎԱՐՈՒՆԻ, ՂԱՐԱԲԱՂԻ ԵՒ ՅԱՅՍՄՈՐԻ

Հետեվեալ տողերը, որոնք կազմում են Պետրոս Ա Վարունիի կենսագրութեան միակ աղբիւրը, գրուած են Ղարաբաղի Գանձասարի վանքում, ձեռագրի մի ետնաթերթի վրայ, որ պատկանում է Մաշտոցեան Մատենադարանին։ Ձեռագրի մեծ մասը կազմում են Ղուկասի աւետարանի մեկնութիւնները։ Ձեռագրի գրիչը Յովհաննէս Ստեփանոսեան Ղարաբաղցի է։ Ձեռագրի վերջում նա յիշատակարան է գրել, որտեղ ասում է, որ ինքը ձեռագիրը ընդօրինակել է Գանձասարի վանքում 1919» թուականին։ Ձեռագրի ետնաթերթի վրայ գրուած է հետեվեալը։

Ես՝ Յովհաննէս Ստեփանոսեան Ղարաբաղցի, գրեցի այս ձեռագիրը Գանձասարի վանքում, Ղարաբաղի Ղազախ գաւառում, 1919» թուականին։ Ձեռագրի մեծ մասը գրուած է Ղարաբաղի Գանձասարի վանքում, իսկ մի մասը՝ Ղազախում։ Ես գրեցի այս ձեռագրի մեծ մասը Գանձասարի վանքում, երբ Ղարաբաղի վրայ յարձակուեցին թուրքերը։ Ես ստիպուած եղայ փախչել Ղազախ։ Ղազախում ես գրեցի ձեռագրի մնացած մասը

լինի դէմ ուղղուած քննադատութիւնէ – րը : Թերթը ոչ կը հերքէր ոչ ալ կը հաստատէր Արուչէեւի տեղեկագրին հրա – տարակուած պատճէնը, որ լոյս տեսաւ Ցունիս 4ին եւ կը նկարագրէր Սթալինի կատարած վայրագութիւնները եւ մաք – րագործումները : Տենիս, որ ցարդ ղէր – պարտութիւն կը համարէր Սթալինի դէմ եղած որեւէ ամբաստանութիւն, այժմ փոխած է իր դիրքը եւ Արուչէեւի յայտ – նութեանց հրատարակութենէն երկու շա – բաթ ետք, Ցունիս 18ին քննադատական դրութիւն մը հրատարակեց իր թերթին մէջ, ուր կ'ըսէր ·

— « Անհերեթի են այս ոճիրները եւ վայրագութիւնները որոնք մթագնեցին Սթալինի դիկտատորութեան վերջին չըր – ջանը : Ակէ զատ, անոնք չեն արդարա – նար ոչ պատմական, ոչ ալ քաղաքական անհրաժեշտութեամբ : Ոչինչ կրնայ ար – դարացնել չարչարանքը եւ անպարկեշտ դատավարութիւնները, զանգուածային աքսորները, գրգռիչ եւ հայրենամոլ ա – րարքները, ինչպէս Եուկոսլաւիոյ պարա – գային եւ հրեայ բժիշկներու դէմ սար – քուած հալածանքներու առեն » :

× Նոյն օրը, Մ. Նահանգներու արտա – քին նախարարը, Տըլըս, իր լրագրական ասուլիսին մէջ կը բացատրէր թէ «ծան – րապէս վտանգուած է» Մ. Միութեան լու – ծը միջազգային համայնավարութեան վր – րայ, իբրեւ հետեւանք այն ըմբոստացման որ երեւան եկաւ Սթալինի մարմնացու – ցած բիրտ բռնակալութեան դէմ » :

Նախարարին կարծիքով, դժուար թէ վերահաստատուի խորհրդային կարգա – պահութիւնը ուրիշ երկիրներու համայ – նավար կուսակցութեանց վրայ, եթէ ա – պատ աշխարհը մնայ հզօր եւ միացեալ : Ուրիշ խօսքով, կապերու թուլացումը եւ ընդհանուր չուարումը մասամբ հետեւանք են Արեւմուտքի վճռական քաղաքականու – թեան :

ԹՐՔ. ԾՐԱԳԻՐ ՄԸ ԿԻՊՐՈՍԻ ՄԱՍԻՆ

Լոնտոնէն պաշտօնապէս կը հաստատեն թէ Թուրքիա ծրագիր մը յօրինած է, լու – ծելու համար Կիպրոսի խնդիրը : Ծրա – գիրը կը հիմնուի ամերիկեան սահմանա – դրութեան վրայ եւ կը տրամադրէ երկու ժողովներ ընտրել, մէկը՝ ազգ· ժողով ուր մեծամասնութիւն պիտի վայելեն Ցոյները, միւսը՝ ծերակոյտ, որ յոյն եւ Թուրք անդամներ պիտի ունենայ հաւա – սար թիւով : Այս վերջին ժողովը իր վե – թօն գործադրելով, պիտի կրնայ երաշ – խաւորել հարիւր հազարնոց Թուրք փոք – րամասնութեան իրաւունքները եւ չա – հերը :

Ծրագիրը պաշտօնապէս Անգլիոյ պիտի հաղորդուի յառաջիկայ շաբթու, իբրեւ մէջին ճամբայ : Թուրքիա այս առթիւ պի – տի յայտնէ թէ չի կրնար ընդունիլ որեւէ ինքնորոշում որ կրնայ կղզին միացնել Ցունաստանի :

× Երեք դիմակաւորներ Նիկոսիոյ Ա – կակի զիւղին սրճարանը խուժելով, հրա – մայեցին քառասուն յաճախորդներուն մէկդի քաշուիլ եւ տեղն ու տեղը սպան – նեցին 32 տարեկան Ցոյն մը, «զաւա – ճան» պոռալով երեսին : Ցաճախորդները մինչեւ լոյս մնացին դիակին քով, որով – հետեւ ահաբեկիչները պատուիրած էին դուրս չելլել :

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԱԶԳ· ժողովը վերջնապէս վաւերա – գուց ծերութեան թոշակի յաւելման օրի – նագիծը, 19ի դէմ 327 ձայնով : Առանձին քուէարկութեամբ վաւերացուած էին նա – եւ նոր տուրքերը, 140 միլիառ Ֆրանք :

Խ· Միխոթեան արտաքին նախարարը, Շեպիլով, թելադրած է Լիբանանի վա – րիչներուն չյարիլ որեւէ պինուորական դաշինքի :

ՎԱՐՁԱԿԱԼՆԵՐԸ դուրս պիտի չկրնան հանուիլ ամէն տարի Դեկտ· 1էն Մարտ 15, համաձայն Ազգ· ժողովին կողմէ քը – ւէարկուած օրէնքի մը :

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱԿԱՆ կուսակցութեան համա – դումարը բացուեցաւ երէկ, Լիլի մէջ : Օրակարգի կիսատ հարցն է Ալժերիոյ տագնապը : Շատ մը չրջաններ համաձայն չեն վարչապետին քաղաքականութեան

ՍԱԿԱՐԱՆ (27 Ցունիս)·— Ձոյլ ոսկի՝ 456·000, նափոլէոն 3300, դուխ· 3130, անգլիական 4090, քսան տոլարնոց 16·400, թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1050, տոլար 391, դուխ· 93, պելժ· 7·80, լիր 0·60, փեզեթա 8·85:

ՍՈՒԳԻ ԵՐԵԿՈՅ

ՈՂԲ. Վ. ՆԱՒԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Տեղի կ'ունենայ, 7 Ցուլիս, չաբաթ ի – րիկուն ժամը 9ին, Սոսիէթէ Սավանթ, 8 ռիւ Տաֆրոն :

Կը նախագահէ Շ· ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Կը խօսին՝ ընկերները ՀՐԱՆՏ – ՍԱ – ՄՈՒԻԼ, Ս· ՏԻՐ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ :

Մուտքը ազատ է :

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՕՐԸ

Սորպօնի մեծ Ամփիթատրոնին մէջ

Այս կիրակի, ժամը 14·30ին, պեղար – ուեստական ցերեկոյթ :

Բարձր հովանաւորութեամբ Գերաշնորհ Տէր ՍԵՐՈՎԲԷ եպ· ՄԱՆՈՒԿԵԱՆի, Առաջնորդ Փարիզի եւ Հայրապետական Պատուիրակ :

Նախագահութեամբ՝ ակադեմական

ՏՕՔԹ· ԹՐԷՄՕԼԻԷՐԻ

Սիրայօժար մասնակցութեամբ՝

Սօնա Սապաթեանի (Փարիզի երաժշտա – նոցէն), Վիոլէթա Բարրաի (Շելլիի ժողո – վրդական երգեր, ընկերակցութեամբ կի – թառի), Րաֆֆի պետրոսեանի (դաշնակ), Արտաշէս Գմբէթեանի (արտասանութիւն) Նուրհան Մարգարեանի (արտասանու – թիւն), Մօրիս Աբրահամեանի եւ Սօնա Սվաճեանի (Կովկասեան պար), եւ «Նա – յիրան» երգչախումբին, ղեկավարու – թեամբ Գէորգ Եանպէկեանի :

Մուտք 100, 200, 300 եւ 500 ֆրանք :

Տոմսերը ապահովել կարմիր Խաչի փա – րիզեան չրջանի մասնաճիւղերէն եւ կեդ – րոնէն :

ՄԱՐՍԷՑԼԻ ԵՂԱՆԱԿԻ ԱՌԱՋԻՆ ԴԱՇՏԱՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Նախաձեռնութեամբ Համա-Ձարսան – ճաղի Հայր· Միութեան :

Այս կիրակի ամբողջ օրը Թրուա Լիւֆ, Ռէսթորան տէ Կրօթ Մօնարի հանրածա – նօթ զովասուն եւ կանանչազարդ պար – տէզը :

Կը նախագահէ Ց· ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Կը խօսի Ս· ՊՕՑԱՃԵԱՆ

Առաւօտեան պուլի մրցում : Պուլ ունե – ցողներէն կը խնդրուի մխասին բերել :

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամուած բաժին : Երգ, նուագ, արտասանութիւն եւ անակնկալներ :

Գեղարուեստական բաժինին սիրայօժար կը մասնակցի Պօմոնի Հ· Ց· Դ· Նոր Սե – րունդի «Քրիստափոր» խումբը :

Հայկական եւ եւրոպական պարեր :

Ճոխ պիւֆէ, չամփուրով խորոված :

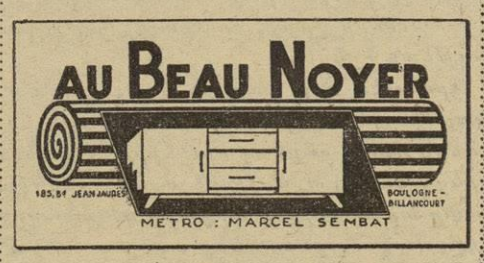
Մուտքը ազատ է :

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Ս· Գ· Լուս· եկեղ· « Արաքս » երգչախումբի : Առաջին ան – գամ ըլլալով տեղի կ'ունենայ այս կիրա – կի ամբողջ օրը Քարթիէ Պէլ Մէօնիէրի զովասուն եւ դեղատեսիլ ծառաստանին մէջ : Բացման խօսք՝ Տէր Սահակ Քհնյ· Պապիկեան :

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամեալ բաժին : Օթոքար ձրիաբար :

Մանրամասնութիւններ տեղին վրայ : Անձրեւի պարագային տեղի կ'ունենայ յաջորդ կիրակի :

Salles de séjour Penderies - literie
Chambres - cosys Cuisines laquées
Salons-tapisserie Fauteuils-canapés lit

ՀԱՅԵՐԷՆ ԿԸ ԽՕՍԻՆՔ
ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԵԾ
ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ՁՐԻ ՑԱՆՁՆԵԼԻ ՓՐԱՆՍԱՑԻ
ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԸ

185, Bd. Jean Jaurès
Boulogne - Billancourt
Métro MARCEL SEMBAT

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ԱՇԽԱԿՈՒԹՑԱՅԻՆ ԸՆԿ.

ՄԱՐՍԷՑԼ

Տարեկան ճաշասեղան

Ընկերութեան պատուոյ անդամներու եւ համակիրներու ի պատիւ :

Տեղի կ'ունենայ 8 Ցուլիս, կիրակի ամ – բողջ օրը, Պոմոնի եկեղեցւոյ յարակից սրահին մէջ :

Հայկական համադամ կերակուրներ, երգ, պար, արտասանութիւն եւ ընկերա – կան ջերմ մթնոլորտ :

Ճաշադրին մէկ անձի համար 600 ֆրանք :

Տեղերը սահմանափակ ըլլալով, կը խնդրուի նախօրօք ապահովել հրաւէրա – դիրները :

Դիմելով Պ· Ց· Հայապետեանին, 15, Rue Longue des Capucines
Tél. : CO. 05-78

մինչեւ երկուշաբթի, 2 Ցուլիս :

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ՊԱՐԳԵՒԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

կիրակի, Ցուլիս 1, ժամը 16ին :

Սիրով կը հրաւիրուին ծնողները եւ հա – սարակութիւնը :

26, Rue Troyon, Sèvres.

Métro : Pont de Sèvres.

ՀԱՆԴԷՍ ՊՈՒՏՈՑԻ ՄԷՋ

Ց· Կ· Խաչի Պորտոյի մասնաճիւղին, ամավերջի հանդէսը այս կիրակի կէսօրէ վերջ, ժամը ճիշդ 3·30ին, Կղերականնե – րու սրահը, Ռիւ տէ Պահիւթիէ :

Ճոխ յայտագիր : Խմբերգ, արտասա – նութիւն ...

ՃՊՈՒՒՆ ՈՒ ՄՐՋԻՒՆԸ

(Պարախաղ, երկու արար) :

ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԸ (երգախառն թատերա – խաղ, երկու արար) :

ԼԵՒՈՆԻԿԸ (մանկական թատերախաղ, մէկ արար) :

Մուտքը ազատ է :

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Պուլ· Օատոյի Թաղականութեան եւ Կապ· Խաչի մաս – նաճիւղի : Այս կիրակի, առաւօտէն մին – չեւ երեկոյ Սէնթ Անտրէի օգաստն պար – տէզին մէջ :

Կը նախագահէ Տիկ· Բ· ԱՐՄԱՂԱՆԵԱՆ

Վարիչ՝ Տիկ· Ս· ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Հանդէսին բացումը կապոյտ Խաչի քայ – լերգով, արտասանութիւններ, երգեր, պարեր հայկական տարազով :

Առաջին անգամ ըլլալով պիտի ներկա – յացուի Արմենակ Գրաճեանի ԱՆՏԱՌԻՆ ՀԱՐՍԸ ԵՒ ԱՐՁԱԿՈՒՐԴԸ :

Բոլոր դերակատարները դպրոցի երկ – սեռ աշակերտներն են :

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼԻՔ

Պ· Ցակոբ Հավլուճեան, եւ ազգական – ները իրենց խորին չնորհակալութիւնը կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք անձամբ, նամակով կամ ծաղկեպսակով եւ նուէր – ներով իրենց ցաւակցութիւնը յայտնեցին ողբացեալ՝ ԱՆԴՐԻՆԻ ՀԱՎԼՈՒՃԵԱՆԻ մահուան առթիւ :

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Թրիքոյի համար չատ լաւ ձեւով մը : Նախընտրելի է այր մարդ : Դիմել՝

PARIS CALIFORNIE
16, Rue St. Cécile - Paris 9ı

Imp. «Araxes», 46. Rue Richer - Paris (9e)

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՓԻՋ·— Հ· Ց· Դ· Աղբիւր – Սերոբ Մ· Թենէքեանի խումբի ընդհ· ժո – ղովայ չաբաթ օր ժամը 21ին, սովո – րական հաւաքատեղին : Բոլորին ներկա – յութիւնը պարտաւորիչ :

ՀՑ·Դ· ՌԱՖֆիի խումբի ժողովը՝ այս ուրբաթ ամը 21ին, ընկեր Ստեփանի բը – նակարան, 45 ռիւ Ռոչէչուար, 4 մէթրօ Քաակ : սրեւոր օրակարգ :

ՄԱՐՍԷՅ·— Հ·Ց·Դ·Քրիստափորեան մի – ութեան ընդհ· ժողովի չարունակութիւնը այս չաթ ժամը 20·30ին, սովորական հաւաքատեղին : Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ : Ոչ անդամները նկատի կ'առնուին :

ՎԻԵՆ— Հ· Ց· Դ· ընդհ· ժողովը այս չաբաթ ամը 20·30ին, Համօ Օհանջան – եան սրահը : Բոլոր ընկերներու ներկա – յութիւն պարտաւորիչ :

ՄԱՐՍԷՅ·— Հ· Ց· Դ· «Հայաստան» ենթամիութեան ժողովը այս չաբաթ ժամը 21ին, տոչուած հաւաքատեղին : Կարե – ւոր օրակարգ :

ԱԼՖՐՎԻԼ·— Հ· Ց· Դ· «Սարգիս Մի – նասեան» ենթամիութեան ժողովը այս ուրբաթ իրիկուն, սովորական հաւաքա – տեղին

ՍԿՈՒՏԱԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Հայ Արիներու Մի – ութեան Փարիզի չրջանին կողմէ :

Այս կրակի առաւօտէն մինչեւ երե – կոյ, Շեփլի անտառին մէջ :

Սկաուտական խաղեր, առաջ ուտելիք եւ խմելիք չատ աժան գիներով, չոգե – կառք կառ Մոնթառնասէն, իջնել Շաւիլ, առաջնորդող սկաուտներ պիտի սպասեն, օթօպէս՝ իջնել Փիւի Սան Վէն (Շաւիլ) : Դաշտահանդէսին վայրը չատ մօտ է կա – յարանին :

ՑԵՏԱՋՈՒԱԾ Է

Կապոյտ Խաչի Վիէնի մասնաճիւղին հանդէսը, ընկեր Վահան Նաւասարդեանի դառնապէտ մահուան առթիւ :

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Դպրոցասէր Տիկնոջ վարժարանի հիմ – նարկութեան 77րդ տարեդարձին առթիւ, այս կիրակի, պատարագ եւ հոգեհան – դստեան պաշտօն պիտի մատուցուին Հա – յոց եկեղեցիին մէջ, 15 ռիւ Ժան Կուժօն, ի յիշատակ հանգուցեալ անդամուհիին – րուն :

Կը հրաւիրուին բոլոր ազգակիցները եւ սանուհիները :

ՀԱՑԱԾԷՍ ՊԱՏԱՐԱԳ ՁԱՑՆԱՍՓԻՒՌԷՆ

Այս կիրակի առաւօտ ժամը 8·45ին հա – յածէս պատարագ կը մատուցուի

Eglise ST. GEORGES
114, Ave. Simon Bolivar

կը պատարագէ ղերապայծառ ԿԱՐԱՊԵՏ Ծ· Վ· ԱՄԱՏՈՒՆԻ :

Պատարագը ձայնասփիւռէն կը տրուի Փարի – էնթէրի վրայ նոյն ժամուն :

ՓՈԽԱՆԱԿԵԼԻ ԲՆԱԿԱՐԱՆ

Հիւսիսի արուարձանի մը մէջ, կայա – րանէն չորս վայրկեան, երկու սենեակ, խոհանոց, լաւապօ, շոփ օ, մաքուր վի – ճակ, մօտ առեւտուրի երկաթուղին կը դառ – նայ ելեկտրաչարժ : Կը փնտռուի նոյնը կամ աւելի մեծ Փարիզի մէջ : Դիմել՝

Mme. Adjémian
119, Ave. Henri Barbusse
Arnouville-les-Gonesses (S. et O.)

ԹԱՐՄԱՑՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՁԵՐ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԳՈՅՆԵՐԸ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆԸ
ԴԻՄԵՑԷՔ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԵԱՆ

THOMLAC

16bis, Bld. Sébastopol, PARIS (4e) Angle Rue de la Reynie
ԵՒ ՄԱՆԱՃԻՒՂԵՐԸ
52, Rue de Chalon, PARIS (12e), 4bis Rue Vaillant Couturier ARGENTEUIL
166, Ave. Aristide Briand, PAVILLON - SOUS - BOIS
3, Rue de la Charronnerie, ST.-DENIS

Մասնաւորաբար ձեր ճաշակին համար պատրաստուած ԸՆՏԻՐ ԻՒՂԱՆԵՐԿԵՐ որ ձեր բնակարանին ներքինը պիտի զարդարեն, իսկ արտաքինը պիտի պահպա – նեն բնութեան սպառնալիքներուն դէմ ՆԱԵՒ ՆՈՐԱՃԱՇՈՒԿ ՊԱՏԻ ԹՈՒՂԹԵՐ
LINOLEUM, PLASTIQUE, etc.
Դիւրամատչելի գիներ եւ սիրալիր ընդունելութիւն կը սպասեն ձեզի

ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ ԿՈՂՄԷ

ՅԱՌԱՋ

ՕՐԱԹԵՐԹ

LE PREMIER QUOTIDIEN ARMENIEN EN EUROPE

HARATCH

Fondé en 1925 — Tél. : PRO 86-60

Le Directeur : SCH. MISSAKIAN

Rédaction et Administration: 32, *rue de Trévise, Paris-9e*

C.C.P. Paris 1678-63 — R.C. Seine 376.286

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսա և գաղութներ, տարեկան 3000 ֆր., վեցամս. 1600

Արտասահման՝ տարեկ. 3500 ֆր. կամ $10: Հատը 12 ֆր.

ՇԱԲԱԹ 30 ՅՈՒՆԻՍ

SAMEDI 30 JUIN 1956

32ԱՐ ՏԱՐԻ — ԹԻՒ 7617 — 32e ANNEE

ԽՄԲԱԳԻՐ՝ ՇԱՒԱՐՇ ՄԻՍԱՔԵԱՆ

ՆՈՐ ՇՐՋԱՆ, 12ՐԴ ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 3428

ՄԵՐ ԽՕՍՔԸ

ՇՈՒՐՋ ՄԸՆ ԱԼ ՄԱՐԵԾԱԻ

Բ.

Արտաքաղաքին հաք, Վ. Նաւասարդեան կը հետեւէր բաղդատաբար անծանօթ մթնոլորտի մը մէջ որ կը ներկայացնէր բո-լորովին տարբեր պահանջներ :

Քաղաքական աշխատանքը չարունակե-լով հանդերձ, հարկ էր ուրիշ անգամ-ներ ալ մշակել :

Մեր ուշացեալ ընկերը շուտ ընտելացաւ նոր կացութեան :

Եւ երբ վերջնապէս կը հաստատուէր Եգիպտոսի մէջ, նոյն եռանդով նուիրուե-ցաւ հանրային գործունէութեան, այլ մա-նաւանդ մշակոյթի զարգացման :

Շէն էր գաղութը եւ օժտուած՝ սահ-մանադրական կարգուսարքով : Բայց կը կարօտէր մասնաւոր աշխատանքի՝ յար-մարելու համար նոր պահանջներուն :

Այդ աշխատանքին լծուեցաւ Նաւա-սարդեան, երբեւ խմբապետը «Ցուսաբեր»ի :

Իր դերը աւելի արդիւնաւորապէս կա-տարելու համար, պարտք սեպեց խորա-պէս իւրացնել, նաեւ, արեւմտահայ աշ-խարհաբարը, որուն վարպետներէն մին կը հանդիսանար :

Թերթը համեստ վիճակ մը ունէր 1922-ին, բաղդատելով այսօրուան հետ : Խեղ-ճուկ խմբագրատուն մը՝ Գահիրէի մէկ անկիւնը, հրատարակչական անտանելի դժուարութիւններով :

Հարկ եղաւ ոտքի հաւաքաբար եւ յու-սաբեր ճիգերով, խշտեակը ղեկակի մը վերածելու համար, չնորհիւ անձնուէր ընկերներու եւ աղդանուէր բարեկամնե-րու առաձեռնութեան եւ յարատեւ գոր-ծունէութեան :

Այս աննախընթաց յաջողութեան մէջ լայն բաժին մը ունէր Վ. Նաւասարդեան, իբրեւ մտիւ ուժ :

Նոյն գործօն եւ չինարար դերը կատա-րած էր աւելի առաջ, 1928 Մայիսին, երբ կը ձեռնարկուէր Համազգային Մշակու-թային ընկերութեան եւ ճեմարանին բաց-ման, խումբ մը հաւատաւոր ընկերներով (անոնք ալ մեծ մասով հանդուցեալ...) :

Այս հաստատութիւնները զարձան փա-րոնները ոչ միայն Եգիպտոսի, այլ ամբողջ Մերձին Արեւելքի համար :

Թարձան խանդավառութեան եւ ինքնա-գործունէութեան վառարաններ, ինչպէս եւ ներչնչումի աղբիւրներ ուրիշ գաղութ-ներու համար :

Մէկտ մարտական եւ խստապահանջ, բայց եւ աշխոյժ վարակիչ հանդամանք մը ունէր Վ. Նաւասարդեանի հրապարակա-գրութիւնը :

Իր ամէնէն կծու, նոյն իսկ ծայրայեղ արտայայտութեանց մէջ ալ, ուրիշ նկա-տում չունէր, եթէ ոչ ժողովուրդին եւ հայրենիքին հիմնական շահերը :

Ի քնէ դիւրադրդիռ, եթէ յաճախ կը զառնար կրքոտ, այդ պարագային ալ նոյն ոգին էր որ կը խօսէր իր մէջ :

Դիւանակալութիւնը ինքնանպատակ հա-մախմբում մը չէր իրեն համար, այլ սահե-ցադործ եւ անփոխարինելի ուժ մը՝ որ կոչուած էր ծառայելու հայրենիքին եւ անոր ցիրուցան զաւակներուն :

Ուրեմն, ով որ կը համարձակէր քարեր կամ սլաքներ արձակել այդ ուժին դէմ, «մովին խակ դոյծով» կը զառնար ներքին թշնամի :

Այս տեսակէտէն, անհուն էր իր տառա-պանքը՝ մանաւորապէս վերջին տարինե-րու ընթացքին :

Նոյն պատճառով ալ, սահմանը չունէր իր աւելութիւնը Բոլշեւիզմին դէմ, ո-րուն կը վերագրէր շատ մը չարիքներ՝ հայրենիքին մէջ թէ դուրսը :

Իրեն համար այդ «ննեռ»ն էր հանրային բարոյականի, բարքերու ապականու-թեան, ինչպէս եւ հայրենիքի անդամատ-ման գլխաւոր պատասխանատուն :

Մինչեւ վերջին չունչը մնաց անկուն՝ այս պայքարին մէջ :

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ՑԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻԻՆ

ԼԵՀԱՍՏԱՆԻ ՄԷՋ

●

«ՌՈՒՍԵՐԸ ԹՈՂ ՀԵՌԱՆԱՆ»

ԲՈՒՌՆ ԿՈՒԻՆԵՐ ՓՈՂՈՑՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Հեռագրական գործակալութիւնները հետեւեալ տեղեկութիւնները կը հաղոր-դեն Պերլինէն.—

Յունիս 28ին Լեհաստանի զօրքը եւ հը-բահայերը կրակ բացին Փոզնանի մէջ, հազարաւոր բանուորներու վրայ որոնք որոշած էին ընհանուր գործադուլ յայ-տարարել, հաց ճարելու եւ վերջ տալու համար խորհրդային (ռուսական) ազդե-ցութեան երկրին մէջ։

Այս երիկուն ինքնաշարժով Փոզնանէն արեւմտեան Պերլին հասած երկու գերման առեւտրականներ պատմեցին թէ բազմա-թիւ մեռեալներ կան։ Արեւմտեան Պերլի-նի Թղթատարական վարչութիւնը կը ծա-նուցանէ թէ հեռաձայնի հաղորդակցու-թիւնները բոլորովին խզուած են Լեհաս-տանի հետ : Երկաթուղիներու երթեւեկն ալ զադրած է արեւելեան Գերմանիոյ սահմանին վրայ։ Պաշտօնական անձնա-ւորութիւն մը յայտարարեց.— « Լե-հաստանի կացութիւնը կը նմանի այն վիճակին որ կը տիրէր անցեալ տարի արեւելեան Գերմանիոյ մէջ, Յունիս 17ի ըմբոստութիւնը ծագած տեղն »։

Գործադուլը սկսաւ Յունիս 28ի առ-տուան ժամը 8ին։ Բանուորները փողոց թափեցան ազաղակելով.— «Հաց կ'ու-զենք. Ռուսերը թող հեռանան»։ Յետոյ դրոհ տալով զրաւեցին Փոզնանի մէկ գա-տարանը, պատուեցին կարմիր դրօշները եւ համայնավարական խորհրդանշանները։ Երկաթուղիներու բանուորներն ալ միացան չարժումին, զադրեցնելով կա-ռախումբերու երթեւեկը :

Ականատեսներու վկայութեանց համա-ձայն, քաղաքին 300·000 բնակիչները մեծ մասով միացան չարժումին։ Ջօրքը նախ ցուցահանդէսներու վայրը կանչուեցաւ պաշտպանելու համար այն օտարական-ները որ ներկայ էին Փոզնանի տօնավա-ճառին։ Յետոյ կրակ բացաւ :

Լեհ բազմութիւնը զայրանալով գրաւեց բանտերը, արձակեց կալանաւորները եւ բանտերուն դիւանաթուղթերը այրեց փո-ղոցին մէջ։ Ականատես վկաները իմացած են թէ նմանօրինակ խռովութիւններ ծա-գած են Շեթեթինի մէջ :

Ուրիշ վկաներ ալ կը հաստատեն թէ բազմաթիւ բանուորներ սպաննուեցան, երբ հրատայլերը կրակ բացին իրենց թն-դանօթներով եւ զինուորները հրացան եւ զինազարի պարպեցին ապստամբներուն վրայ։ Յուցարարները կ'աղաղակէին ան-դադար, տօնավաճառին օտար այցելուներ-ուն ուղղելով իրենց խօսքերը ·

— Այս ալ մեր յեղափոխութիւնն է : Պատմեցէք ի լուր աշխարհի։ Կ'ուզենք որ Սովետները հեռանան եւ կեանքի նոր պայմաններ հաստատուին այս տասնըմէկ տարիներէն ետք» :

Կը թուի թէ զրահապատ կառքերը մի-ջամտեցին երբ ապստամբները կը սպառ-նային պաշարել քաղաքապետարանը, ուր համախմբուած էին տեղական համայնա-վարներու գլխաւոր վարիչները :

× Վարշաւայէն Անգլուհի մը, որ հոս հասած էր լեհական կառքով մը եւ լեհ վարիչով մը, յայտարարեց Ռէօյթըրի Թղթակցին թէ քիչ մնաց որ տապալէին իրենց կառքը։ Շարժավարը բացատրեց լեհ ցուցարարներուն թէ ճամբորդը օտար դիւանագէտ կին մըն է եւ այն տեղ թոյլ տուին որ ճամբան չարունակէ : Այս Անգ-լուհին պատմեց թէ անջատ հրաձգու-թիւններ լսեց, այն տպաւորութիւնը կրե-լով թէ կրակ կը տեղային բազմութեան գլխուն վերեւ։ «Լսեցի նաեւ թեթեւ զն-դացիրի որոտումներ։ Կէս օրուան տուեն հրապայլեր երեւցան Լեհաստանի Ազգ. դրամատան առջեւ, ինչպէս եւ զինուոր-ներ։ Հեռուէն ալ հրապայլի ձայներ կը լսուէին»։

× Լեհաստանի կառավարութիւնը եչ. դիչեր կը ծանուցանէր թէ յաջողութեամբ խափանած է խռովութիւնները : Նոյն աղբիւրին համաձայն վարչապետը՝ Սի-րաքեւիչ եւ ուրիշ համայնավար պաշտօ-նեաներ Փոզնան մեկնեցան։ Կառավարու-

(Շար.ը կարդալ Դ. էջ)

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻՆ ՕԾՈՒՄԸ ՅՈՒԼԻՍ 22ԻՆ

●

Երէկ մասնաւոր նամակէ մը տեղեկա-ցած էնիճ թէ կիլիկիոյ նորընտիր կաթո-ղիկոսին, Զարեհ եպիսկ.ի օծումը պիտի կատարուի Յուլիս 22ի կիրակին, վերջնա-կան համաձայնութիւն գոյացած ըլլալով Միաբանութեան հետ :

Մինչ կը սպասէինք պաշտօնական մաս-նամասնութեանց, ստացանք Պէյրութի «*Այգ*»ը (չէզոք) որ Յունիս 26ի թիւով կը հաստատէ նոյն տեղեկութիւնը :

Մեր պաշտօնակիցը այս առթիւ հա-ղորդութիւններ կը կատարուին Յունաս-տանի եւ Թուրքիոյ հետ, Կիպրոսի հար-ցին կարզադրութեան համար, նոր զի-նադադարութիւն մը կնքելով : Անգլիա պատրաստակամութիւն յայտնած է ինքնավա-րութիւն չնորհելու Կիպրոսի, տասը տարի վերջն ալ քուէարկութիւն կատարելով ինքնորոշման համար։ Վարչապետը այս ծրագրին մանրամասնութիւնները պիտի հաղորդէ բրիտանական Հասարակապե-տութեան ներկայացուցիչներուն, որոնք այս միջոցին ժողով կը գումարեն Լոն-տոնի մէջ :

Թրքական կառավարութիւնը արդէն ստացած է բրիտանական ծրագրին մէկ պատճէնը, բայց միչտ կ'ընդդիմանայ որ եւ է կարզադրութեան որ ճամբան պիտի հարթէ, Կիպրոսը Յունաստանի միացնե-լու համար։ Անգլիա, Յունաստան եւ Թուրքիա անդամ են Ատլանտեան զինակ-ցութեան, բայց իրենց բարեկամութիւնը ազդուած է Կիպրոսի տագնապէն :

× Յոյն օրթոտոքս կղերը ուժգին բո-ղոքագիր մը հրատարակեց, դանդատելով թէ Անգլիացիները խուզարկած են Նիկո-սիոյ յունական զերեզմանատունը եւ աք-սորական Մակարիոս արք.ի ապարանքը։ Բողոքագիրը կ'ըսէ թէ անզլ. զօրքը սր-բագործած է զերեզմանները, խորտակելով 79 չիրմաներ :

ԱՆԳԼԻԱ, ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ ԵՒ ԹՈՒՐՔԻԱ ԿԸ ԲԱՆԱԿՑԻՆ

Լոնտոնի թերթերը կը գրեն թէ բա-նակցութիւններ կը կատարուին Յունաս-տանի եւ Թուրքիոյ հետ, Կիպրոսի հար-ցին կարզադրութեան համար, նոր զի-նադադարութիւն մը կնքելով : Անգլիա պատրաստակամութիւն յայտնած է ինքնավա-րութիւն չնորհելու Կիպրոսի, տասը տարի վերջն ալ քուէարկութիւն կատարելով ինքնորոշման համար։ Վարչապետը այս ծրագրին մանրամասնութիւնները պիտի հաղորդէ բրիտանական Հասարակապե-տութեան ներկայացուցիչներուն, որոնք այս միջոցին ժողով կը գումարեն Լոն-տոնի մէջ :

Թրքական կառավարութիւնը արդէն ստացած է բրիտանական ծրագրին մէկ պատճէնը, բայց միչտ կ'ընդդիմանայ որ եւ է կարզադրութեան որ ճամբան պիտի հարթէ, Կիպրոսը Յունաստանի միացնե-լու համար։ Անգլիա, Յունաստան եւ Թուրքիա անդամ են Ատլանտեան զինակ-ցութեան, բայց իրենց բարեկամութիւնը ազդուած է Կիպրոսի տագնապէն :

× Յոյն օրթոտոքս կղերը ուժգին բո-ղոքագիր մը հրատարակեց, դանդատելով թէ Անգլիացիները խուզարկած են Նիկո-սիոյ յունական զերեզմանատունը եւ աք-սորական Մակարիոս արք.ի ապարանքը։ Բողոքագիրը կ'ըսէ թէ անզլ. զօրքը սր-բագործած է զերեզմանները, խորտակելով 79 չիրմաներ :

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՄԱՀՈՒԱՆ ԱՌԹԻՒ

ԿՐՔՆՈՊԼ.— Հայ ժողովուրդը իր լա-ւագոյն զաւակներէն մէկը եւս կը կորսըն-ցընէ յանձին Բնկ. Վ. Նաւասարդեանի, իսկ մենք մեր մշտարթուն պահակը, ան-փոխարինելի մշակ – առաջնորդը :

Աղցունքներս կը խառնեմ Դաշնակցու-թեան պատասաուքին եւ կը խնդրեմ որ Մշակոյթի Տան համար 5000 ֆր. արձա-նագրէք փոխան ծաղկեպսակի :

Ս. ՍԻՍԼԵԱՆ

⁂

Ֆրանսայի Հայ Կաթողիկէ համայնքին առաջնորդը, Հ. Կարապետ Ծ. Վ. Սմա-տունի իր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Հ. Յ. Դաշնակցութեան կրած դառն կորուստին առթիւ :

⁂

Հ. Յ. Դ. Փարիզի «Եգիպտացի» կոմի-տէն բոլոր ընկերներով կ'ողբայ անփո-խարինելի կորուստը վաստակաւոր ընկեր Վահան Նաւասարդեանի եւ իր խորին ցա-ւակցութիւնները կը յայտնէ ընկերուհի Հերսիլիայի եւ ընկեր Բեգլար Նաւա-սարդեանի :

ԿՐՔՆՈՊԼԻ.— Հ. Յ. Դ. Եօթնեղբայր-եան կոմիտէն իր բոլոր ընկերներով դառ-նօրէն կ'ողբայ մեր մեծ եւ անփոխարինե-լի ընկեր Վահան Նաւասարդեանի կո-րուստը ու յարդանքով կը խոնարհի անոր թարմ գերեզմանին առջեւ :

Մեր խորին վշտակցութիւնը կը յայտ-նենք ընկերուհի Հերսիլիայի, ընկ. Բեգ-լար Նաւասարդեանի եւ Հ. Յ. Դ. Գերա-գոյն Մարմինին :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. Մշէն Լուսի «Ակ-նունի» ենթակոմիտէն կսկիծով կ'ողբայ վաստակաւոր խմբապետը եւ հեռուոր, մեծ ընկեր Վ. Նաւասարդեանի մահը, խոնար-հելով իր գերեզմանին առջեւ :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ. Յ. Դ. «Քրիստափոր» ենթակոմիտէն դառնօրէն կ'ողբայ անփո-խարինելի կորուստը վաստակաւոր գոր-ծիչ, մշակոյթի անվեհեր սիրոյեան ընկեր Վահան Նաւասարդեանի եւ իրին ցա-ւակցութիւնները կը յայտնէ ընկերուհի Հերսիլիայի եւ ընկ. Բեգլար Նաւասարդ-եանի :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Ֆ. Կ. Խաչի Պոմոնի մաս-նաճիւղը կ'ողբայ դառն կորուստը Վահան Նաւասարդեանի որ գործեց յօդուտ իր պաշտած ժողովուրդին, ապրեցաւ հայ-րենիքի կարօտով, մեռաւ հայ ժողովուրդի լուսաւոր ապագայի հաւատքը իր սրտին մէջ :

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Կ'ողբանք մահը մեծ Դաշ-նակցականին, ազգային անզուգական գործիչին եւ «Ցուսաբեր»ի վաստակաւոր խմբագրապետին.— Զաւարեան ենթակո-միտէ (Պոմոն) :

ՇԱՒԻԼ.— Անհուն կսկիծով կ'ողբանք կորուստը մեր մեծ եւ վեթերան ընկերոջ սիրելի Վահան Նաւասարդեանի : Մեր յա-ւակցութիւնները Հ. Յ. Դ. Գերագոյն Մարմնի եւ ողբացեալ ընկերոջ ընտանե-կան պարագաներուն :

ԱՌՆՈՒՎԻԼ.— Հ. Յ. Վարդան ենթա-կոմիտէն խոր կսկիծով կ'ողբայ մեր մեծ եւ վաստակաւոր ընկերոջ՝ Վահան Նաւա-սարդեանի անփոխարինելի կորուստը եւ իր վշտակցութիւնը կը յայտնէ մեր վերին Մարմնին եւ ողբացեալ ընկերոջ ընտա-նեկան պարագաներուն :

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ներքին տագնապը նորէն սաստկացաւ : Կառավարութիւնը նոր օրի-նագիծ մը պատրաստած է որ կը սահմա-նափակէ հրապարակային ժողովներու դումարումը : Վիճաբանութեանց ընթաց-քին, ընդդիմադիրները ուժգնօրէն բողո-քելով հեռացան ժողովասրահէն :

Ա. ՄԻՈՒԹԵԱՆ արտաքին նախարարը, Շեպիլով, Աթէնք հասաւ : Պիտի առաջար-կէ ամերիկեան ռազմակցութիւն տրամա-դրել Յունաստանի :

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍԻՄՖՈՆԻԿ
ՕՐԿԵՍՏՐԱՅԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԳՈՒՄԱՐԻ

(33·000 ԳՈՒԱ, 70·000
ՏՈՒՐՔԻԱՅԻ ՍՊԱՆԴԱՐՈՎ)

Իմաստուն մի ոմն ձիաւոր, երբ ձիուն ոտք մը կոտրեցաւ, ձիուն տէրը ըսաւ անոր. «Ես գիտեի, որ ձիուդ ոտքը պիտի կոտրուի, վասն զի ես ալ ձիով կուգայի, եւ ձիուս ոտքն ալ կոտրեցաւ»։ Ասոր նման ալ ես ըսի, երբ լսեցի, որ Ձեր ձեռնարկը ձախողեցաւ, վասն զի ես ալ ձախողեցայ։ Ես ալ ձեռնարկ մը ունէի, որ ձախողեցաւ։ Ես ալ ուզեցի ձիաւոր մը ըլլալ, բայց ձիուս ոտքը կոտրեցաւ։ Ես ալ ուզեցի ձեռնարկ մը ընել, բայց ձեռնարկս ձախողեցաւ։

Ձեր ձախողութեան պատճառը ինծի համար անհասկնալի է։ Ձեր ձեռնարկը ձախողեցաւ, որովհետեւ ձեր ձեռնարկին համար ձեզի հարկաւոր գումարը չունէիք։ Ես ալ ձեռնարկ մը ունէի, որ ձախողեցաւ, որովհետեւ ինծի համար ալ հարկաւոր գումարը չունէի։ Ձեր ձեռնարկին համար հարկաւոր գումարը 80-90·000 ոսկի էր։ Իմ ձեռնարկիս համար ալ 33·000 ոսկի էր։ Ձեզ ալ պարտք չէին տար, ինծի ալ պարտք չէին տար։ Ձեզ ալ պարտք չէին տար, որովհետեւ ձեր անունը կար, ինծի ալ պարտք չէին տար, որովհետեւ անունս կար։ Ձեր անունը կար, որովհետեւ ձեր ձեռնարկը ձախողեցաւ։ Իմ անունս կար, որովհետեւ իմ ձեռնարկս ձախողեցաւ։

Ձեր ձեռնարկը ձախողեցաւ, որովհետեւ ձեր ձեռնարկը ձախողեցաւ։ Իմ ձեռնարկս ձախողեցաւ

ՍԱՍՈՒՆԿԱԼ

(ՊԱՏՄԱԿԱՆ ՎԷՊ, 364 - 400)

Ն. — ՀԱՅՈՑ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ԴԱՎԱԹՈՄԱՐԻ

ԲԱ ԹՈՒՇՈՒՄԻ

Տրտառ վախճանվեցավ Խոսրով Բարեպաշտ, Իշխանացաւ Ներսեհ Մեծ, Ներսեհայ Մեծագործ Ներսեհ, Խոսրովայ Տրդատ Մեծ, Տրդատայ Խոսրով Կրտսեր։

թիւնը կ'ըսէ թէ խռովութիւնները սար – քած էին «աշխարհակալ գործակալներ եւ սաորերկրեայ յեռադիմական զաւադիր – ներ »։

ԿԱՐԳԸ ՎԵՐԱՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ Է

Լեհաստանի տեղեկատու գործակալու – թիւնը պաշտօնական զեկոյց մը հրատա – րակեց որ կ'ըսէ.— «Առենէ մը ի վեր աշխարհակալ գործակալներ եւ յեռադի – մական զաղտնի տարրեր կը փորձէին օգ – տագործել տնտեսական դժուարութիւն – ները եւ Փոլէնի կարգ մը հաստատու – թեանց բանուորներուն տրտունջները ըմբոստութիւններ յարուցանելու համար ժողովրդական իշխանութեան դէմ։ Պատահմունք չէ որ թշնամին փողոնը ընտրած էր այս գրգռութեան համար, ճիշդ այն պահուն երբ տեղի կ'ունենայ միջազգային ցուցահանդէսը։ Կ'ուզէին աղարտել լեհ ժողովուրդին բարի համ – բաւը եւ վնասել միջազգային խաղաղ գործակցութեան։ Թշնամի ճակատին գոր – ծակալները այսօր յայտնի խռովու – թիւններ յարուցանել։ Կարգ մը հանրա – յին չէնքեր յարձակում կրեցին եւ գոհար ունեցանք։ Վատահ՝ բանուոր դասակար – դին պատասխանատու վարիչներուն վը – րայ, իշխանութիւնը վերահաստատեց բարեկարգութիւնը քաղաքին մէջ։ Կառա – վարութեան եւ լեհ աշխատաւորներու կ.Կոմիտէին ներկայացուցիչները, ինչպէս եւ վարչապետը դէպքին վայրը գային։ Խռովութեանց պատասխանատուները ո – րոնք մեծ պատրաստութիւններ տեսած էին, պիտի պատժուին ամենայն խստու – թեամբ։ Կառավարութիւնը եւ կեդր. Կոմիտէն համոզուած են թէ խռովութիւն – ները յարուցանելու որեւէ փորձ պիտի հանդիպի բոլոր աշխատաւորներու եւ քա – ղաքացիներու ընդդիմութեան»։

× Գործադուլը սկսած էր «Սթալին» գործարանէն։ Բանուորները պատուիրա – կութիւն մը ղրկած էին վարչապետին, խնդրելով որ Փոլնան այցելէ, երթայ զանգատները լսելու համար։ Երբ պատ – ուիրակութիւնը չվերադարձաւ, բան – ուորները որոշեցին գործադուլ մը սար – քել։

× Առջի օր Վարշաւա հասաւ Ազգաժո – ղովին ընդհ. քարտուղարը, որ հրաւիր – ուած էր Լեհաստանի արտաքին նախարա – րին կողմէ։

ՔԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՍՈՒՐԻՈՑ նոր վարչապետը, Մ. Ասա – լի, կարդաց իր յայտարարութիւնը որ կ'ըսէ թէ ամիսներէ ի վեր բանակցութիւն – ներ պիտի կատարին Եգիպտոսի հետ, զօրացնելու համար կապերը եւ թէ կա – ռավարութիւնը «յանձն կ'առնէ ամէն կա – րելի ջանք ընծայել Ալժերիոյ, որ կը կռուի իր ազատութեան եւ անկախու – թեան համար »։

ԱԼԺԵՐԻՈՑ հարցին քննութիւնը կը շա – րունակուի Լիլի ընկերվարական համա – դումարին մէջ։ Ալժերիոյ նախարարը, Լաքոստ, յայտարարեց թէ «երեսուն տարուան դործ տեսան երեք ամսուան մէջ»։ Եզմտական նախարարն ալ խօսք առնելով, ըսաւ թէ հակառակ չէն փոխա – ռութեան, բայց այդ միջոցը բաւական չէ, նոր տուրքերէ խուսափելու համար։ — Տասը հազար զինուորներ խուզարկու – թիւններ կատարեցին Կոստանդինի Քոլլո շրջանին մէջ, որ ապստամբներուն ձեռ – քերն է։

ՍԱԿԱՐԱՆ (Յունիս 28).— Ջոյլ ոսկի՝ 455·000, Ռափոլէոն 3310, զուից· 3130, անգլիական 4090, քսան տոլարնոց 16·400, Թղթադրամ (անպաշտօն) սթերլին 1070, տոլար 391, զուից 93·75, պելժ· 7·80, լիր 0·60, փեզեթա 8·85։

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՕՐԸ

Յորպօճի մեծ Ամփիթատրոնին մէջ

Այս կիրակի, ժամը 14·30ին, գեղար – ուեստական ցերեկոյթ։

Բարձր հովանաւորութեամբ Գերաչնորհ Տէր ՍԵՐՈՎԲԷ եպ. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ, Առաջնորդ Փարիզի եւ Հայրապետական Պատուիրակ։

Նախագահութեամբ՝ ակադեմական

ՏՕՌԹ· ԹՐԻՄՕԼԻԷՐԻ

Le jeune fantaisiste de la chanson française

Jacques ACHDJIAN (Bruxelles)

Մուտք 100, 200, 300 *եւ* 500 *ֆրանք։*

Տոմսերը ապահովել կարմիր Խաչի փա – րիզեան շրջանի մասնաճիւղերէն եւ կեդ – րոնէն։

Տէր եւ Տիկին Ներսէս Սապոնճեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Ազգին Սա – պոնճեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Յակոբ Սապոնճեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկին Վահրամ Յեղեան եւ զաւակները (Երեւան), Տէր եւ Տիկին Ներսէս Պասեան եւ աղջիկը (Թաւրիզ), Այրի Տիկ· Աստղիկ Զանթիկեան (Թիֆլիս), Այրի Տիկ· Մ· Շալճեան (Բուլղա), Այրի Տիկին Ազա – մանդ Զանթիկեան եւ զաւակները (Նիւ Եորք), Այրի Տիկին Հայկանոյշ Զրբաչ – եան (Մարսէյլ), Այրի Տիկին Վարդուհի Սապոնճեան եւ զաւակները (Թեհրան), Տէր եւ Տիկին Յովհաննէս Սապոնճեան եւ զաւակները, Պ· Արտաշէս Սապոնճեան, Տէր եւ Տիկին Բենիամին Սապոնճեան եւ զաւակները (Աբատան), Տէր եւ Տիկին Արծրունի Զրբաչեան եւ զաւակները (Մարսէյլ), Տէր եւ Տիկին Հայկ Գոր – ծունեան եւ զաւակները (Մարսէյլ), Այրի Տիկ· Վարդուհի Եաւրեան եւ զաւակները (Թիֆլիս), Այրի Տիկին Հրաչեան եւ զա – ւակները, Պ· Մելիմեան եւ զաւակները Տէր եւ Տիկին Պետրոս Զարոյեան, Տէր եւ Տիկին Լեւոն Պէրպէրեան եւ զաւակները, կը ծանուցանեն իրենց մօր, կեսրոջ, մեծ մօր, հարսին, ազգականին եւ բարեկամին

ՅՈՒԴԻԹ ՍԱՊՈՆՃԵԱՆԻ

(Ծնեալ Զանթիկեան, Վան, 76 տա – րեկան) *մահը որ տեղի ունեցաւ բնակա – րանին մէջ, 36 ռիւ տիւ ժենէրալ Լբլէո, Պուա Քոլոմպ (Սէն)։*

Յուղարկաւորութիւնը պիտի կատարուի այս երկուշաբթի ժամը 9·45ին։ Հաւաք – ուիլ իր բնակարանը, ուրկէ մարմինը պի – տի փոխադրուի Պուա Քոլոմպի դերեզմա – նատունը։

Մասնաւոր մահագդ ղրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներկայս իբր այս նկատել։

ՍՈՒԳԻ ԵՐԵԿՈՅ

ՈՂԲ. Վ. ՆԱԻԱՍԱՐԴԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Տեղի կ'ունենայ, 7 Յուլիս, շաբաթ ի – րիկուն ժամը 9ին, Սոսիէթէ Սավանթ, 8 ռիւ Տաֆրոն։

Կը նախագահէ Շ· ՄԻՍԱՔԵԱՆ

Կը խօսին՝ ընկերներ ՀՐԱՆՏ – ՍԱ – ՄՈՒԻԼ, Ս· ՏԷՐ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Նախաձեռնութեամբ Պուլ· Օտտոյի Թաղականութեան եւ Կապ· Խաչի մաս – նաճիւղի։ Այս կիրակի, առաւօտեան մին – չեւ երեկոյ Սէնթ Անտրէի օդասուն պար – տէզին մէջ։

Կը նախագահէ Տիկ· Բ· ԱՐՄԱՂԱՆԵԱՆ
Վարիչ՝ Տիկ· Ս· ԹՈՐՈՍԵԱՆ

ՕԳՏՈՒԵՑԷՔ ԱՌԻԹԷՆ

Ամերիկայէն նորէն ստացած ենք հագուստներ.—

Փարտըսիւ	2000էն 5000 ֆրանք
Քոմփլէ	3000էն 7500 ֆրանք
Էմփէրմէապլը	2000էն 4000 ֆր·
Վէսթ	1500էն 3500 ֆրանք
Փանթալօն	1000էն 2000 ֆրանք

Եւ ամէն տեսակ կերպասներ

ՄԵԾԱՔԱՆԱԿ ԳՆՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱ – ՄԱՐ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԳԻՆ

Maison Béatrice

97, Rue de Richelieu Paris (2)
Tél.RIC, 57-57
Métro Richelieu-Drouot

DEPOFERM

Dépot d'Usine
8, Rue de la Providence
Marseille, 1e ARR.

Fermeture ECLAIR

Dorée le mètre 196 Frs.
Emaillée le mètre 250 Frs.

Fermeture ROLL

Prix d'Usine

Fil à COUDRE

Simili 25 grs.
La boite de 10 625 Frs.
Bouton Galalith
et divers fournitures confections.

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՄՇԱԿՈՒՔԱՅԻՆ ԸՆԿ.

ՄԱՐՍԷՅԼ

Տարեկաղ ճաշասեղան

Ընկերութեան պատուոյ անդամներու եւ համակիրներու ի պատիւ։

Տեղի կ'ունենայ 8 Յուլիս, կիրակի ամ – բողջ օրը, Պոմոնի եկեղեցւոյ յարակից սրահին մէջ։

Հայկական համադամ կերակուրները, երգ, պար, արտասանութիւն եւ ընկերա – կան ջերմ մթնոլորտ։

Ճաշադին մէկ անձի համար 600 ֆրանք։

Տեղերը սահմանափակ ըլլալով, կը խնդրուի նախօրօք ապահովել հրաւիր – ագիրները։

Դիմելով Պ· Յ· Հայգազրծեանին,
15, Rue Longue des Capucines
Tél. : CO. 05-78

մինչեւ երկուշաբթի, 2 Յուլիս։

ՍԱՄՈՒԷԼ ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ

ՊԱՐԳԵՒԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Կիրակի, Յուլիս 1, ժամը 16ին։

Սիրով կը հրաւիրուին ծնողները եւ հա – սարակութիւնը։

26, Rue Troyon, Sèvres.

Métro : Pont de Sèvres.

ՄԱՐՍԷՅԼԻ ԵՂԱՆԱԿԻ ԱՌԱՋԻՆ ԴԱՇՏԱՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ

Նախաձեռնութեամբ Համա–Զարսան – ճագի Հայր· Միութեան։

Այս կիրակի ամբողջ օրը թրռւա Լիւէ, Ռէսթորան տէ Կրօթ Մօնարի հանրածա – նօթ ղովասուն եւ կանանչազարդ պար – տէզը։

Կը նախագահէ Յ· ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ
Կը խօսի Ս· ՊՕՅԱՃԵԱՆ

Առաւօտեան պուլի մրցում։ Պուլ ունե – ցողներէն կը խնդրուի միասին բերել։

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամուած բաժին։ Երգ, նուագ, արտասանութիւն եւ անակնկալներ։

Մուտքը ազա տէ։

ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ ՎԱԼԱՆՍԻ ՄԷՋ

Նախաձեռնութեամբ Ս· Գ· Լուս· Եկեղ· «Արաքս» երգչախումբի։ Առաջին ան – գամ ըլլալով տեղի կ'ունենայ այս կիրա – կի ամբողջ օրը Քարթիէ ՊԷ Մէօնիէրի զովասուն եւ դեղատեսիլ ծառաստանին մէջ։ Բացման խօսք՝ Տէր Սահակ Քհնյ· Պապիկեան։

Գեղարուեստական ճոխ եւ խնամեալ բաժին։ Օթոբար ձրիաբար։

Մանրամասնութիւնները տեղին վրայ։ Անձրեւի պարագային տեղի կ'ունենայ յաջորդ կիրակի։

ԾԱԽՈՒ Է

ՀՐԱՉ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆի երեսուն տարուան ժամացոյցի եւ ադամանդի վաճառատունը բոլոր ապրանքներով։

Խանութին եւրն երեք սենեակ, իսկ վե – րան՝ երկու սենեակ եւ խոհանոց։ Անձնա – կան կառատուն բակին մէջ։

Դիմել ՏԻԿԻՆ ՍԱՐԳԻՍԵԱՆԻ,
261, Fg. St. Martin, Paris (10).
Tél. : NORD 60-69.

(Խանութը գոց է կիրակի եւ երկու – շաբթի օրերը)։

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

●

ՓԱՐԻԶ.— Հ· Յ· Դ· Աղբիւր – Սէրոբ Մ· Եօթնեղբայրեան խումբի ընդհ· ժո – ղովը այս շաբաթ օր ժամը 21ին, սովո – րական հաւաքատեղին։ Բոլորին ներկա – յութիւնը պարտաւորիչ։

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ·Յ·Դ·Քրիստափորեան Թա – միէի ընդհ· ժողովի շարունակութիւնը այս շաբաթ ժամը 20·30ին, սովորական հաւաքատեղին։ Կը խնդրուի ճշդապահ ըլլալ։ Բացակաները նկատի կ'առնուին։

ՎԻԵՆ.— Հ· Յ· Դ· ընդհ· ժողովը այս շաբաթ ժամը 20·30ին, Համօ Օհանջան – եան սրահը։ Բոլոր ընկերներու ներկա – յութիւնը պարտաւորիչ։

ՄԱՐՍԷՅԼ.— Հ· Յ· Դ· «Հայաստան» ենթակոմիտէի ժողովը այս շաբաթ ժամը 21ին, որոշուած հաւաքատեղին։ Կարե – ւոր օրակարգ։

ՍԿԱՈՒՏԱԿԱՆ ԴԱՇՏԱՀԱՆԴԷՍ

Կազմակերպուած Հայ Աբիներու Մի – ութեան Փարիզի շրջանին կողմէ։

Այս կիրակի առաւօտէն մինչեւ երե – կոյ, Շաւիլի անտառին մէջ։

Սկաուտական խաղեր, առատ ուտելիք եւ խմելիք չատ աժան գիներով, չոգե – կառք կառ Մոնփառնասէն, իջնել Շաւիլ, առաջնորդող սկաուտներ պիտի սպասեն, օթօպուս՝ իջնել Փիւ Սան Վէն (Շաւիլ)։ Դաշտահանդէսին վայրը չատ մօտ է կա – յարանին։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍՏ

Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանի հիմ – նարկութեան 77րդ տարեդարձին առթիւ, այս կիրակի, պատարագ եւ հոգեհան – դստեան պաշտօն պիտի մատուցուին Հա – յոց եկեղեցիին մէջ, 15 ռիւ ժան Կուժօն, ի յիշատակ հանդուցեալ անդամուհիին – բուն։

Կը հրաւիրուին բոլոր ազգակիցները եւ սանուհիները։

ՏՐԱՄԱԲԵԼԻ Է

Պզտիկ զրասենեակ մը որ կը յարմարի կերպասեղէնի ներկայացուցչի մը (թէմ – բիլ), հեռաձայն, կեդրոնական ջերմու – թիւն, վերելակ (ասանսէօր) Փարիզի կեդրոնը։

Դիմել խմբագրութեան։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ.— Լիոնէն Տէր եւ Տիկին Մղսեան (Ծնեալ Լուսուշեան), էրզրումի Օձղի գիւղէն, կը փնտռէ աղջիկը՝ Սա – թենիկ Լուսուշեան որ 1924ին Պէյրութի աղ – ջկանց որբանոցը գտնուած է։ Գրել՝ «Ցառաջ»ի։ Կը խնդրուի արտասահմանի թերթերէն արտատպել։

ՅԱՒԱԿՑՈՒԹԻԻՆ

Համբ· «Եփրատ» միութիւնը իր ցա – ւակցութիւնները կը յայտնէ հայրենակից Պ· Պօղոս Պալիկեանի՝ իր ողբացեալ կնոջ Տիկ· Պալիկեանի մահուան առթիւ։

Կ'ՈՒԶՈՒԻ

Սպասուհի մը, բնակութիւն եւ ուտելիք ապահովուած։ Ամսական 17·000 ֆր·։

Դիմել՝
Hotel des Alpes, DIE (Drôme).

Imp. «Araxes», 46. Rue Richer - Paris (9e)

ԽԻՍՏ ԿԱՐԵԻՈՐ

ԾՐԱՐՆԵՐՈՒ ԱՌԱՔՈՒՄ ԱՆԳԼԻՈՑ ՁԱՄԲՈՎ ԴԷՊԻ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ԵՐԿԻՐՆԵՐ ԵՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՄԻԱԿ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆԸ ՊԱՇՏՕՆԱՊԷՍ ՁԱՆՁՈՒԱԾ **Office des Changes**ԷՆ

Արտօնուած ենք ծրարներ ղրկել նաեւ օդանաւով։

Société de Transactions Internationales

1, Rue Ambroise Thomas. Mètro Montmartre et Poissonieres

Paris 9e — Tél. TAI. 76. 34

Ծրարները կը պարունակեն անգլ· առաջնակարգ ապրանքներ, ար – տածման արժէքներով — կերպասեղէն, պատրաստ հագուստներ, ճ աուշահոտութիւն, դեղօրայք, սննդեղէն, Սիգկեր կարի մեքենաներ, ժամացոյց եւ այլն։

ԿԱՏԱՐԵԼԱՊԷՍ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԱԾ Է ԾՐԱՐՆԵՐՈՒ ԱՌԱՔՈՒՄԸ ԵՒ ՏԵՂԸ ԺԱՄԱՆՈՒՄԸ ԱՌԱՆՑ ԴԺՈՒԱՐՈՒԹԵԱՆ, ԱՄԵՆԱԿԱՐՃ ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՄԷՋ

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԾԱԽՔԵՐԸ ՎՃԱՐԵԼԻ ԵՆ ՂՐԿՈՂԻՆ ԿՈՂՄԷ